

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.4

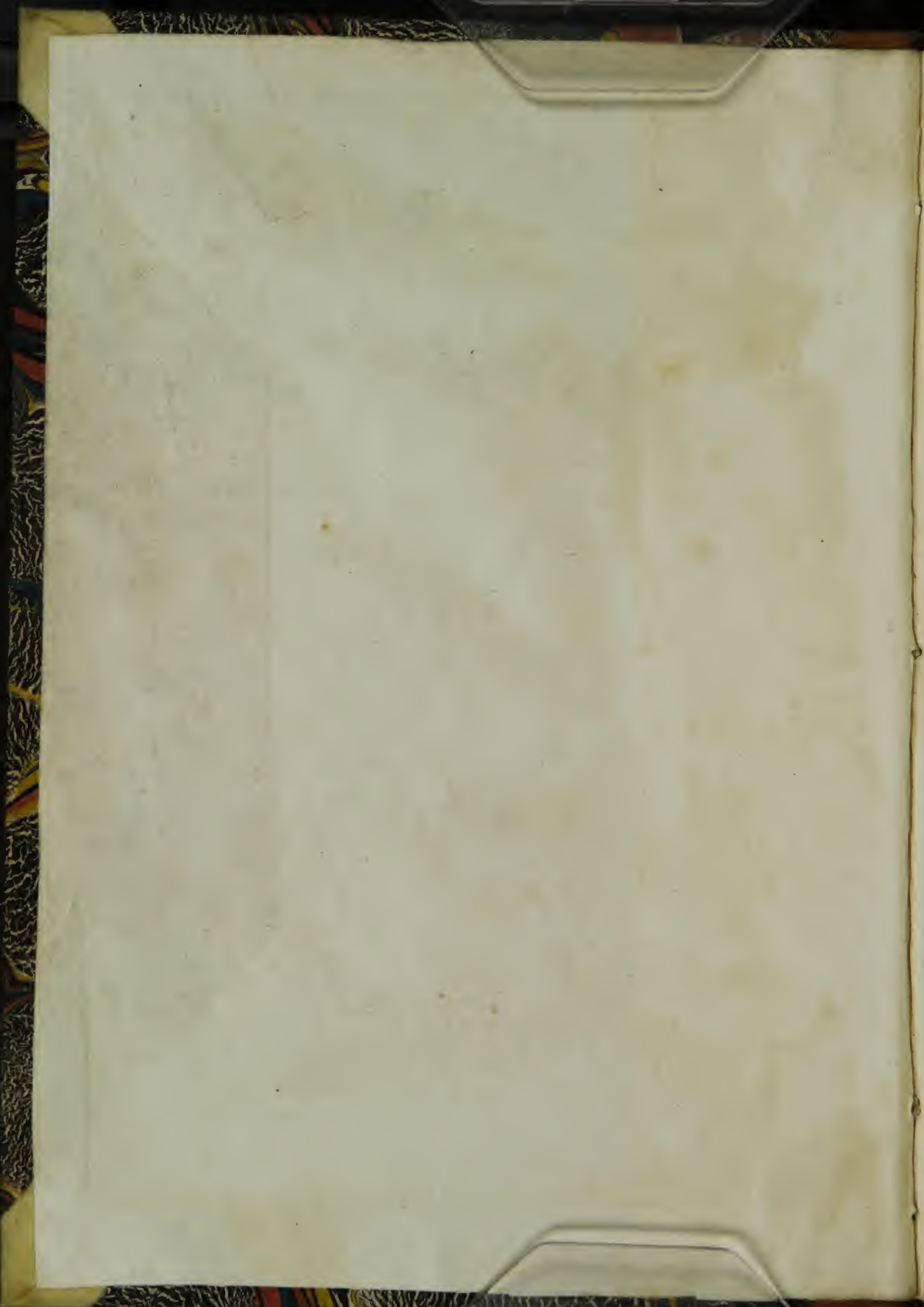
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.4

P Roliū q̄ putaueram
 scribēs posco aperitio
 ribus venia; quā si pro
 pria non meminerit im
 peritia tamen excusat
 me simpliciū rudiūq; cōpassio. qui
 bus nisi panē dūmūte dimississem
 nec ipsi qd sumerēt nec alijs qd sor
 tirētur inuēto remāsissem ac cepha
 li puectis et grādibus saturatis q̄
 nō foret vt arbitror pietatis nego
 cū; Lū; me fateor amplius simpli
 ciū q̄ sapientiū debitores; excusat
 me non minus tēporis breuitas vi
 gens. et labor mihi aliunde impen
 sus cuius sociorū caritas testis est.
 oportebat. n. me ipsum p horas di
 uidere et vtriq; operi īsistere īde
 fesse labora; igitur algoris tēpore
 die noctuq; somno et regimētis et
 corporis parcens vt breui q̄ opta
 bam cōcludere īteruallo q̄ et feci
 diuina gratia coadiutus. Sed quia
 opusculū in correctū et in reuēsi; re
 liquera; captauī tēpus alibi vbi re
 uiderē et corrigerem errata magis
 aptū. et dñs mihi gratiā postulātū p
 cessit. Correxī ergo opusculū a capi
 te rescribēdo et quasdā figuras de
 curzētes addēdo a qb⁹ grā vt dixi
 dñi nři iesu xpī. necnō sanctorū do
 ctorū a qb⁹ iā nō de paleis spicas ex
 cussisse s; d̄ arca me fateor recepisse
 firmamētū. Jō cū aliqua bñ p̄dita
 q̄ inuenerit laudet iesus; xp̄s; et sa
 cros ei⁹ doctores vbi nō min⁹ de
 bite dictū fuerit volo meo defectui
 īputari. Supplicās tñ legētū carita
 tē vt p me īutili opario apud xp̄s; et
 iudicē nři; hūiliter ītercedat. Amē.

Abstinentia
 Adulatio
 Amicitia
 Apostoli
 Ascensio
 Avaritia
 Beatitudo
 Caritas
 Caro humana
 Corpus xpī
 Confessio
 Continentia
 Detractio
 Diabolus
 Diuitie
 Elemosyna
 Ecclesia
 Fides
 Gibellini
 Gloria vana
 Gratia
 Gratiarum actio
 Perseuerantia
 Predicator
 Prelatio
 Reciduum
 Religiosi
 Resurrectio

Sacerdotes
 Sacra scriptura
 Satisfactio
 Spiritus sanctus
 Superbia
 Temptatio
 Vula
 hūana conditio
 humilitas
 Incarnatio
 Infernus
 Iudicium
 Iusticia
 Ira
 hypocrita
 Lachryma
 Luxuria
 Maria
 Misericordia
 Moys
 Mundus
 Oratio
 Passio xpī
 Paciencia
 Parentes
 Paupertas
 Penitentia

Non adverte lector ad tabu
la scripta nra ibi tria. p
scias materias figurar p nu
mex distinctas vt pria ma significet
p n mex p m u. s. p vnitatē. fa vo
p dualitatē z sic deiceps. fo nō. pti
culares figuras seu moralitates cu
iuslibet mae eē distinctas p lras al
phabeti vt pria figu. cuiuslib; ma
terie cognoscat. p. A. fa. p B. ter
tia. p. L. z sic deiceps. tertio scias
q vbiq; d aliq mā alibi fiat mē
tio iuenies i fine illi? mae assigna
tas mās i q? d illa sit mētio cū lra
illa significatē v l dicate B idē scias
fieri i moralitatib; illis q i B opu
sculo mām nō hnt ppriā vt i pces
su tabule te clare itari si dubito.

Abstinētia

A Qd corp' nō obedit spiritui nisi
liberata esca p ieiunū. figura d
absalō q fec oburi segetes ioab

B Qd dya. nō inuenit locū i nob cū
corp' receptaculū p ieiunū z ab
stinētiā attenuat. fig. daniel q p
dstruxit ydolu postmodum occi
dit draconem.

C Qd corp' idonituz deipitat se z
spū; fig. milites pharaōis simul
cum equis suis submersi sunt in
mari rubro

D Qd corp' restringendū ē p absti
nentiā ne cōfundat spū; figura
Ismael percutiebat frē; suū.

E Qd corp' psto ē dissipare mē
tiones aie iusu dyaboli. fig. nabu
zardā destruxit muros yerusalē

F Qd corp' crapule sopitū iducit
ignē luxurie. fig. loth i sodomis
fugit icēdiū; peccauit cū filiab;

Vino ebri **Adiut** z **Adi**
Ubi luxuria. A. vbi incarnatio p
totū. vbi bēit ido. L. vbi gfa. L.
Adulatio.

A Qd fugiēde sūt lau les hoī; z
adulatioēs z audiēda ē fraterna
icrepatio. fig. in oī sacrificio po
nebat z ab eodē phibebat mel
B Qd adulatio vt qdā deceptor ē
similās matū bonū. fig. Acha b

rex ysracel credit falsis pphetis
C Qd adulator p blādū postmō; p
curit detrahēdo. fig. pharisei du
xerunt xpm ad supercilium mon
tis vt inde precipitarent eum.

D Qd recipiēs adulatioēs nō cōnē
cōfundit. fig. volumē erat in ore
dulce z mel z fec vētrē amāicāi

E Qd q delectat laudari sepe rema
net p fusus. fig. Rex bal. ilōis de
dit potū laxatiū regi sedechie
postq fecerat cū saltare

F Qd laudat' puenit a supbia z eu
piditate. fig. susanā vinctā agref
si sūt senes iudices. vbi detractō
B. vbi glorianna. F.

Aduersitas

Ubi paciētiā. E. vbi paupertas
L. vbi mundus. A.

Aniētia

A Qd multi nō amāt nisi qtu; du
rat cōmodū. fig. d trib' aicis iob

B Qd xps fuit ver' aicus. fig. de
qdā apocriso q magi recitat i 3.
li. R. d struce z pullis ei' pōtis
i vase vtreco.

Animia

Ubi scia. D. vbi pscia. D. vbi cō
pūctio L. E. h. vbi dya. B. E. J.
vbi glorianna. E. vbi gfa. A. z
fere vbi ecclia p totū A ij

In omni materia aliquid continetur
ad animam pertinens

Antixps

Ubi ecclesia. E.

Apostoli

370 17 A Qd p aplos multiplicati sunt ppli
fidelis. fig. exo. 12. patriarchis
multiplicat? e? popul? ysacl

370 18 B Qd velud celestes fontes pota
uerunt nos aqua sacre doctrine
fig. filij ysacl venerunt in heli;
vbi erat. 12. fontes

370 24 C Qd apostoli omnia relinquētes
moriamini in ueritate. fig. de. 12.
vitulis deo imolatis

370 25 D Qd ipsi apostoli fundamētū; fue
runt ecclesie. fig. de 12. lapidib;
quos de iordanis alueo. 12. tula
runt principes ysacl. 2c.

370 26 E Qd apostoli fuerūt doctores le
gū fidelissimi xpi. fig. fuerunt ele
cti. 12. principes ysacl qui iſtrue
rent populum de libris manda
torum

370 28 F Qd per apostolos decora facta
est ecclesia. 7 fortis. fig. vestis
sacerdotalis continebat. 12. lapi
des preciosos

370 30 G Qd apostoli nos cibauerūt 7 re
fecerūt pane sacre scriptur. fig.
salomō ordinauit 12. pfectos sup
ministratiōe victualium

370 32 H De uersioe facti pauli. fig. d ba
laam cui? asina; paussit angelus

Ascensio xpi

370 34 A Qd xps cū pietate ascendit s; de
scendit cū iusticia 7 videret. fig.
inibecula pua ascēdebat d mari

370 36 B Qd xps ārens salutē synagoze
saluauit ecclesiam. fig. Jacob pe

tens Rachel recepit lyam

C Qd xps carnem nostrā portauit
in celum. figura assimilatus aqui
le portauit pullos suos in alis as
sumptos

D Qd xps aperuit nobis portam
celi. fig. de hostio aperto q vi
dit iohānes i apocalip. q nemo
claudere potest

Auaritia

A De religiosis ppuetariis. fig. 6m 4
Laym occidit abel fratrē suum

B Qd diuitie male acquisite 7 ne
quiter recte occidunt avarum
fig. Absalon remansit capillis
ad quercus suspensus

C Qualiter avarus omnia relinquit
in morte. figura. locuste egypti
phicte sunt in mare flante ven
to occidentali

D Qd pecunia facit effundi xpiano
rum sanguinem. fig. aque egypti
conuerse sunt in sanguinem

E Qd auaricia excecatur hominem
ne videat proximum p cōpassione;
fig. in egypto fuerunt tenebre
a deo depresso vt frater non vi
deret fratrem

F Qd pecunia quā reseruat auar?
nihil ei pdest i futuro. fig. mā
na fūuati i crastinus patresiebat

G Qd auar? exgrit oēs mōs aegrē
di sibi adiabosiuos. fig. de
flumie egypti exibat aial ad mo
dū thauri 2c. vt. M. dicit

H Qd auaro nūq; prestat reges s;
dire vrgit ab vxore 7 filiis. fig. 4x0 p
de pharaone q constituit supstes
opuz super filios ysacl i egypto

I Qd refugiu euadēdi auariciam

est celestiu cōtēplatio. fig. cū abi
nielech succedisset thebeth gen
tes loci illius fuerūt ad turzim
R Qd magna ē paupz v̄tus q̄ non
ponit affectū i diuitijs. fig. tres
pueri molētes adoras idelū iussu
regis misisunt in fornacem

L Qd oya. duplicē decipulā ordia
ut ad strahēdū nos deco. s. qua
riciā p̄cupiscētiā. figura Jero
bonni fecit duos vitulos

M Qd cupiditas z caritas n̄ se cō
patiunt i aīa. fig. d̄ muscis egypti
q̄ sic hoīes infestabant

n Qd cognoscit instabilitas diuitia
rū i egypti amissioe. fig. dixit deus
p̄gregēt aque q̄ s̄b celo sūt i locū
vniū. Et seq̄ z appareat arida

O Qd nō p̄pēdit terrene p̄missia a
terrenis hoīb⁹ nisi cū elliciant a
terrenis v̄sus celū p̄ affectū. fig.

eleuauit me sp̄s iter celū z trā
P Qd p̄ vsu; z abusu; diuitia; q̄
dā saluātur z qdā dānant. figu.

filij ysracel trāsierunt securi z il
lesuper mare rubz; egyptij ve
ro submersi sunt ibidem

Q Cor plenū auaricia recipe negt
xp̄i gr̄az. s; dānatōe; eternā. fig.

quā ostēdit angel⁹ zacharie. zc.

R Qd cupiditas velut ignis cupi
dos ardet z ducrat. si. d̄ nadab
z abiu q̄ sacrificabāt de alieno
igne. zc. vbi diuitie p̄ totū. vbi
ypocrita. L. vbi parētes. L.

Baptismus
Ubifides. L. vbi oya. A.

Beatitudo

A Qd quelib; aīa h; btitudinē; se
cūdu; p̄p̄ia merita i celis. fig.

ioseph posuit fratres suos q̄la z
inuitauit in mēsa secundū ordi
nem p̄ime genture

B Qd beatitudo celestis nō mino
ratur ellecto; multitudinē. fig. 670 22
percussit moyses petrā z egressē
sunt aque largissime

L De qualitate z magnitudine bea
titudinis figurat d̄ p̄uio assueri

D Qd ex terrene certaminis penitē
tia q̄ plures homines perdunt
eter nam beatitudinē. figuratur
de filiis ysracel qui timuerunt in
gredi ter raz; p̄missis ob timo
rem certādi cētra illos qui crāt
de genere enach. vbi corp⁹ xp̄i
D. vbi p̄scia. B. vbi diuitie. B.
vbi ecclia. L. vbi paciencia. A.
vbi perseverantia. B.

Caritas

A Qd caritas tunc est perfectissi
ma cum dolet de malo iuncti.
figuratur za Euilath quem Auui
us de paradiso rigat p̄ducit au
rum optimū

B Cor depositum inflamatur cari
tati z fecundatur bonis. figu. be
lia posuit holocaustum super al
tare z ignis descendit

L Caritas xp̄i nutritur in anima p̄
contemplationem c̄ncis ch̄as
figura p̄ceptum fuit vt ignis i
altar i semper arderet quē nutri
ret sacerdes

D Quod caritas dei siue spiritus
sancti descendit in deuotos ani
mas deuote orantes. figura za
charie oranti angelus annuntia
uit Johanni

Aui

Exo 16 **E** Quod nullū op^o valet quā si nō
igne caritatis sit decoctū. figura
de manna q^o nihil valebat cru-
dum comestum

Exo 8 **S** Quod filij dei a filiis seculi cogno-
scuntur caritate. figu. Magi desse-
cerunt in tertio signo z cetera.

Exo 17 **S** Quod sū lūe caritatis magnū ē pi-
culū p hūc mūdū pegrinari eo q^o
ē caligie plen^o. figu. d filijs ysr^l
qb^o ne noctistpe errarēt i deserto
dedit deus igneā nubem.

Laro humana

Judi 21 **A** Caro mortificanda est cū resistit
spū. figu. Beth fecit de ppria si-
lia sacrificium deo

Josu 9 **B** Corporales sensus cū spūz volūt
decipe sūt mortificādi lachrymis
z labōe. fig. d gabaōitis q^o occur-
rerūt iosue cū veteribus pannis

Josue 10 **L** Imponēda ē crux xpī sibi corp^o
lib^o vt mōtificē. fig. iosue calca-
uit colla. s. regum q^o iusserāt Sa-
baon z suspendit eos in ligno

2 esdr 6 **D** Quod carne dominātes spūs pfūdī
fig. d appmen q^o dyadema regis
elleuabat d capite z iponebat sibi

Judi 16 **E** Caro trahit spūm i manu dyabo-
li. figu. Dalida tradidit Sanson
in manu philistinorum

3 R 21 **S** Caro iuuat dyabolū ad vicēduz
hoīez. fig. Iesabel fec lapidari na-
both z achab possedit ei^o vineā

3 R 2 **B** Corpus totis virib^o conat sibi
dñuz spūi. figu. Adomas conaba-
tur regnare z regnum accipere
Salomon fratri suo

3 R 2 **B** Corpus conat abuti delectatib^o
mūdi. figu. adomas voluit habe-
re sunamitē que fuerat patris sui

serua z non cognouerat eam

3 **Q** Quod spūs accepit dñū a deo sup
oēs mor^o corpis. fig. dixit pducas
terza quadrupedia z reptilia z

6 **B** Quod carne viuētes potius terrea
diligunt q^o eterna. figu. cornus i
uento cadauere non curauit am-
plius ad archam reddere.

6 **L** Quod deficiēte de regno aīe rōnis
iudicio regnat carnal^o appetit^o z
tunc oēs vires aīe affligūt. figu.
Mōtuo pharaone q^o cognoscebat
Ioseph surzexit aliū pharao

6 **M** Quod carnalib^o hoīb^o redolent
fetida z imunda z spūalia fetent
figu. de filiis ysr^l clamātibus p
Moysen dicētes feter fecisti odo-
rē nr^o; corā pharaōe vbi Abstine-
tia. L. D. E. vbi Cōfessio. J. vbi
diuitie. D. vbi luxuria. B. L. D.
vbi mūdus. L. vbi oratio. D.

Laro vel corpus xpī

3 R 19 **A** Quod corp^o xpī est viaticum ad ce-
lūz perducens. figu. helyas panē
sub cineritū comedit z ambula-
uit vsq; ad montem dei.

4 R 2 **B** Quod aīa purgāda est ab oī sorde
z precipue cupiditate i assumptio-
ne sacramēti eucharistie. fig. Josi-
as pcepit purgari iudeā ab ydola-
tria z postmō; pcepit fieri phase

Ruth 3 **L** Quod optime dispōit peccatrix aīa
ad illd sacm^o audiēdo vbu dī. fi-
gu. ruth ibat p^o terga metētū z
iuitata ē ad buclā pāis metētū.

Judi 1 **D** Quod illud sacm^o fide credit^o s; nō
capit humana scia. figu. philistei
per sponsam sauerunt probleu-
ma non autem per eos zc.

Quod cib' iste spūat ē ale necessar'.

7 p' ei nutriti pstat q' cib' cor

Gen 2 pstat corpi figura d' ligno vite q' pstatbat comedētib' posse n' mori

Sed sepe v' raro sumēs b' sacm

Mat 8 dūmō nō pēnat n' peccat. fig. de

utroq; mō. zachē' recepit xp̄s i do

mū suā gaudēs. cēturio aut dñe n'

sū dign' ē. vterq; grat' fuit xp̄o

Quod corp' xp̄i illūiat cor hoīs p

tēptatōez. fig. Jonathan post pu

gnam comedit mel 7 visum qd se

reperdiderat recepit

Quod oēs sensus corporal' decipiūt

circa b' sacm pter auditū. fig. 71

ut Isaac filio suo iacob. vox qdē

vox iacob ē; man' sūt Esau

Quod sumēs b' sacm p' d' lauari

tachrymus 7 tēplāi passiōē xp̄i

7 crucē vt dignē sumat. fig. dixit

Abrahā angelis lauentur pedes

vestri 7 requiescite sub arbore

asserā vobis buxalam ē.

Quod pu' purgāda ē aīa a mal' co

gitationibus 7 affectiones mundi

sunt ab eadē excludēde 7 postmo

dū de hoc sacramētorefici. fig. si

lij israel nisi p'sūpta fāria egipti

Quod sumēs illd' sacm pte hostie

nū recepit qdū sumēs totā hostiā

qz i pnb' 7 singul' manet integer

fig. filij isrl māna coligebāt 7 mē

sura gomoz 7 qplus coligebat nō

plus iueniebat. vbi ecclia. A.

Confessio.

A Confessio viuificat aīa; pūntam

grā p' dyabolū. fig. mortuo iosep

7 sepulto dedit dñs iudam ducē

filij israel cōtra ehananeos

B Confessio p' ita placat furore dei

sup pedē. fig. dō clamauit ange

lo peccāti 7 icēs ego sū q' peccāui

C Confessio integra fugat dyabolū

dūmā dō fēc aīa; succūbē. si. dī

xit thymote' p'cipib' suis si su

das transibit iordanem ē.

D Confessioe pūa oēs vītes secure

pcedūt fig. tribu iuda que p'ior

intravit Mare rubrū 7 cūncos

alīe tribus secure sunt ē.

E Confessio p'cul fugat p'cā ne redeāt

ad aīa; fig. latrūculi syri ē nō fue

rūt postmōz reueri i samariā ex

q' Elyseus illos regi māifestauit

S p'f. d; clpā cū edioab aīa pellē

B Confessioe; fictā nō recipit deus

Quod si tacem' p'cā n'ra p'fiteō aut

illa nō pure isrl' absorbet nos

Quod dyabolus inter enīc vītes

plus edit p'fessionē iō studet illam

ab anima fugare 7 extirpare

Quod nisi p' p'fessionē p'cā excludāt

aīa n' p' q'q; bōi meritor' facere

Qualiter faciēda est cōfessio 7

que cōmutant eandem

Quod nisi p'cā venilia cōfiteamur

inductūt aīa; ad piculū cū fuerint

multiplicata. **Conscia**

A hō volēs dyaboli insidias fuge

re debet p'sciētie acquiescere

Peccāte hoīe p'cō mōtali p'cūt oēs

aīe vītes stimulo p'scie excepto

C Conscia pp p'cā ipropat aīe p'cātici

D Exspia p'scie nascant i aīa timor

gebēne 7 spes venie qb' aīa sanat

Mortua delectatiōe peccati vi

uit stimulus conscientie.

S Bōitate p'scie saluant vītes aīe

Quod i p'pria p'scia hō specular' an

bon' v' mal' sit. **A** iij

2 Rx 24

p machabring

(Lx. 14

4 Rx 6.

2 Rx 13

2 Rx 16

(Lx. 14

zancha 7

Gen p'

Levi 5

Han 2

i Rx 19

Job p'

Jobie 3

Josue. 2.

2 Rx 3

(Lx. p'

(Lx. 38

ezechie

H Qd hō an̄ diē rōnis reddēde d;
videre libū sue p̄fēciēti d; dō
zē. vbi p̄fessio. **S.** vbi p̄pūctio. **L.**
vbi temptatio. **A.**

Lōpūctio.

A Lōpūctio lachrymarū liberat cor
pus z sp̄m d̄ manu dyaboli.

B Quid dē vere recōciliat cū cor
ē p̄trictū z ocul' plen' lachrymis

L Qd aīa lachrymis carēs d; illas
a decipere ne sit sterilis.

D Qd dñs sibi aīa; sp̄sani assumit
quā inuenit lachrymis plenā

E Qd xps z angeli libēter accedūt
ad cor lachrymis plenū

S Qd ministri xpi sp̄ z el̄ ent lauare
lachrymis an̄ ministeriū

S Qd si sanguis xpi d; nos mūdā
z nos p lachrymas disponere

H Qd dñs p̄solat lugētes i tribula
tionibus eorū

I Qd p̄cor d; lauare lachrymis cō
scientia suadente

R Qd lachrymis deficiētib' aīa ē
in periculis captiōis a dyabolo

L Qd cīa tēptamēta carnis fugāt
habūdantia lachrymarū

M Qd oīs dyaboli exercitiis eua
nescit ip̄ctu lachrymarū

N Qd post amaras lachrymas se
quē i aīa habūdantia gr̄az vbi

cōfessio. **B.** vbi lachryma p̄ totū
Contemplatio.

Ubi auaritia. **J. p.** vbi caritas.
D. vbi dyabol'. **L.** vbi dñe. **A.**

Lenolatō.

Ubi p̄pūctio. **H.**

Correctio.

Ubi adulatō. **a. b. c.** vbi paciā **A**
Crux

Ubi caro. **B. L.** vbi corp' xpi
vbipassio. **A. B. L. h. k. l. m. o.**

Detractio

A Qd detractores portāt in iudiciū
hōiū in lingua

B Qd detractor plus aliq' bonum
dicit de eo cui vult detrabere

vt sibi facili' credat malū.

L Qd sūt tria genera detractorū
D Qd detractor pascit sui p̄miū d̄

tractiōe z i illa delectat

E Qd detractor p̄fundit cū ei' d̄tra
ctio i crepat vbi adulatio. **L.** vbi

Dyalolus

A Qd dyabol' neminē baptizātū ē
tēptatū; abire relinquit vbi scelū

qu' illi p̄beat ip̄edimētū. graue

B Qd dyabol' icatū aīa; decipit
z caput z captā exterminat

L Qd dyabol' fideles derelinquit
pace si p̄ie suggestiōes abiciāt.

D Qd dyabol' conat' extingere p̄i
mordie p̄iue ne amplius crescāt

E Qd dyabol' intrās ad aīam illā
expoliat meritis z virtutib'

S Qd dyabol' conat' extingere in
aīa p̄fessionē z q̄ conitāt eadē

z merita p̄petrata

B Qd dyabolus nō pōt nobis face
re cō malū q̄ cupit phibēte dñō

H Qd dyabol' fuit p̄cussus a xpo
nesciēs ip̄; venisse i hūc mūdum

I Qd dyabol' ardēt' i scgnar vo
lentes fugere a p̄cō.

K Qd dyabol' nō solū peccatores
s; dei electos cupit decipere

L Qd dyabol' p̄fessū penitus est
fugien'. si voluit p̄ccare

N Qd dyabol' cupit exccare lu

nien aie quo ecclesia cōtēplatur.
N Qd oya. pōrē quē possid; nō p
sequit s; fugiētē multū insequit
rē. ēr vbi caro. *f. m.* vbi p̄fessio
f. vbi p̄scia *A. f.* vbi p̄p̄ctio.
A. vbi glia vana. *D. E.* vbi hu
mana p̄dictio. *B.* vbi iudiciū *E.*
vbi lachryma. *A. L.* vbi oīo. *D.*
vbi paciētia. *D.* vbi paupertas *B.*
vbi x̄ps. *L.* Diuitie.

A Qd p diuitijs t̄p̄alibus nō sunt
relinquēde sp̄iales diuitie

B Qd diuitiaz sup̄flui abicere de
bemus z ab eis dē remouere affe
ctū ne nos submergāt

E Qd nimū colētes diuitias inepti
sunt ad pugnā p̄ dyabolū

D Qd i morte cognoscit diuitē a di
uitijs fuisse delusum

E Qd breui vite n̄c nō sūt m̄tra p̄
parādā t̄p̄alia ne impediāt nos a
receptione gr̄e celestis

f Qd sc̄pt̄ aīa sepat̄ a corpore p
mortē quā possit affect̄ separi a
diuitijs iō ligāt fortiter

B Qd cor positū p̄ affectū i diuitijs
i eis dē occidit rē. ēr vbi auaritia

B. L. D. E. f. h. R. D. vbi elimo
syna. *A.* vbi mūdus. *f.* vbi paup
tas. *L. D.* Elymosina

A Qd recipiē⁹ multiplicatū i ce
lū q̄ hic paupib⁹ elargimur

B Qd x̄pō z paupib⁹ debem⁹ pui
dere vt nō irascat nobis s; effi
ciat benign⁹

E Qd x̄pō tenemur reddere i suis
paupib⁹ b̄nficia q̄ nob̄ rāta bona
contulit iō sup̄ hec paupes ordi
nant ad elemosynas

D Qd diuites abutūt diuitijs quas

degrūt d̄ p̄da paupib⁹ sed durissi
me puniuntur.

E Qd elemosyna p̄gregat p̄p̄raua
carnis d̄sideria exercitus fortis
ad aduādum aīam.

f Qd paupes x̄pi reficiens obtine
bit merēdi gr̄as p̄ quā celū mere
bit rē. ēr vbi auaricia. *f.*

Ecclesia.

A Qd x̄ps merito cecit synagogā
z elegit ecclesiā.

B Qd ecclesia p̄tinet celestē panē sa
cre scripture z puritatē p̄nie.

E Qd multitudo d̄cedunt eccle
siē plene p̄cipit i hac vita p̄ mali
tiā s; i futura p̄cipit vbi tota rē
triumphat.

D Qd i ecclesia lucēt tres virtutes
theologicę z q̄tuor cardiales.

E Qd ecclesia q̄tuor p̄suras patit̄
grauēs. *f.* iudeor. gētiliū. z here
ticor. z vltio antix̄pi.

f Qd ecclesia. vt sedē s̄gia ē ornata

B Qd ecclesia vlt⁹ dom⁹ regia h; pul
chrū i troitū. pulchrū atriū z pul
chrū thalamū.

h Quid sit lōgitudo latitudo z ali
tudo ecclesie.

f Qd nō possum⁹ hic p̄cipe eccle
się glia; hūana v̄tute rē. z vbi apli
D. E. f. B. vbi ascēsiō. *B.* vbi
corp⁹ x̄pi. *D. f.* vbi p̄scia. *S.*

Fides.

A Qd dur⁹ puniet fidelē peccator
q̄ infidelis i inferno.

B Qd fides semp aduādā ē bōis
operibus.

E Qd post fidē d̄ns nob̄ dat gr̄as.

D Qd sup̄posita fide p̄cōr facili
ter reddit ad p̄niā; alē neq̄quā.

Leni

E Qd glib; xpian? d; oi studio csa
ri aiam xpiana; peccato lapsam
reddere deo q illa amiserat

Gxu

S Qd obem? pfi. aia; nra; sine
diminutioc qua xps psignavit fi
dei signo z nob pfuada tradidit

Gn 25

B Qd illa q sunt fidei ituerino pos
sum? pp eoz claritate idfide me
diatē ineri illa debem? z nob sus
tē ad viā celi. zē. vbi apli. B.
vbi corpus xpi. D. vbi ppunctio.
E. vbi ecclesia. F.

Buelfiz Babelini

3 Rx ~ Lamo
L mi

A Qd turbaverūt ecclesia multipl'r
B Qd dya. ē eoz piliator z n de?
E Qd ecclesia ab eisde lelapare? ne
quit carnatē quā ocepit d xpo

Gloria vana

4 Rx

A Qd pades opa bda p manes; glo
riam perdit illa

1 Rx 21

B Qd cogitāemōtē fugat glia ua.

2 Rx 18

E Qd glia ianif d bōis opib? i ipif
D Qd homo opera sua deo narra
re debet non autem hominibus

Exo 2

E Qd hōi d; act? suos bonoe hoi
b? māifestare nisi sint itentione
bona firmiter solidati

1 Rx 14

S Qd iactantiaq; gloriificatio ina
nis tolit gratiā ab homine.

2 Rx 4 Lamo 24

B Qd appetit? ianis glie sūt latru
culi expoliantes animam z occi
dentes virtutes

Gn 40

B Qd demōes rapiūt opa q per la
ctantiam manifestantur

1 Rx 27

I Qd opa nra debem? hoi b? ostē
dere cū peul ē ianis glia. cū vō
illa timent? ascōdēda sūt hoi būs

Gn 25

R Qd ab opib? nris excludēdi sūt
appetit? ianis glie vsq; ad mōtē

Joſu 7

L Qd aſumētes sibi glia de vāxi

b? furtū pmitūt i deū ē vbi adu
latio. L. vbi bñtudo per totum
Gratia

A Qd adueniēte diuina gra aia pro
ducit bōa opa qb? erat priuata

B Qd xps semp gra; tribut iāto
qui recipit

E Qd pēōr nō reddit ad xpm nisi
tractus a gratia

D Qd nō cognoscit piculū pēi nisi
post illuminationē grē. vbi caro

L. vbi pſessio. A. vbi cōpſectio.
M. vbi diuicie. e. vbi maria. b. c. e.

Gratiarū actio

A Qd p gratia; actionē deus incli
nat ad largiēda maiora

B Qd tenemur ex multis bñficijs
dō grās reddē cū modico pſetē

E Qd spūalr debem? xpo regratia
ri ob victoriā quā p nob p hōiē

obtinuit. vbi caritas. L. vbi glia
inna. L. Bula

A Qd i gulosi hītar dyabolus

B Qd gulosi nō pēipiūt eoz ruina;
vbi abstinentia. A. E. F.

humana pſectio

A Qd nō cognoscit vite pſis fra
gilitas nisi per mortem

B Qd hō i hac vita vt capti? iac;
Qd seruantes peccatum vsq; ad

senectutē vir saluatur

D Qd cognoscit hūana pſectio quis
speculatur in sepulchro. vbi mū
dus. B. D. humilitas

A Qd o; nos hūiliare exēplo xpi

B Qd aſa cupiēs diligi velut spō
sa a xpo debet deposita supbia

sectari humilitatem xpi.
E Qd hūilis anima ē de stirpe xpi
iō illam querit sponsam

D Qd humilitas flecta pprehēdit a
 xpi iusticia ⁊ abiicitur
E Qd humilitas appit vite eterne
 hostiū. vbi dicitur. A. vbi gloria
 vana. J. vbi Jra. E.
 Incarnatio
A Qd xps nū pp hoīes descēdit d
 ccelo ⁊ suscepit nostrā carnem
B Qd xps dat? ē nobis pūlus vt
 securius reuertatur ad ipsum
E Qd humanū genus saluari non
 potuit nisi a xpo
D Qd xps habundantissime largit
 misericordiam peccatoribus
E Qd oīs nra amaritudo dēcorata
 ē in xpi passiōe. vbi maria. F. g.
 vbi ascensio. D. vbi xps. L.
 Infernus
A Qd si pabim? mūdi delectatōes
 dolorib? inferni nō peccabimus
B Qd hō stimulat? apcō d; pēas i
 ferni cogitāe. vbi tūne. L. vbi iu
 diciū. B. L. Iudiciū vltimū
A Qd qualis hō iuxiet i mōte tal
 in die iudicii iudicabitur
B Qualr xps veniet ad iudicandū
E Qd xps exiget p rōez ab oībus
 nullo apli? termino alicui pcesso
D q ⁊ qles erūt testes acūsates nos
E Qual erit snia sup reos a iudice
 xpo data ⁊ qūter executiōi māda
 bit? ibi sūt due figur vbi mīa. L.
 vbi mors. D. vbi mundus. A.
 Iusticia
A Qd saluata iusticie disciplina fa
 gantur demones
B Qd mīscēda ē iusticie mīscōdia
E Qd sp feritudo iudicantis d; sp
 suā snia; tēpare dulcore mīscōz
 die. vbi gula. B.

Ira
A Qd iratus secreta pandit iere i
B Qd ira destruit oēs aīe virtutes mo 9
E Qd ira destruit. 4. vītes car di 106 p
 nales Inuidia
A Qd inuidia ē fm peccatum de su dan 7
 perbia nascens
B Qd tortorēra pati? iud? quot Gen 49
 aspici? bōa proximorum
E Qd inuidia p suū pcurit possessorē apoc 8
 vbi deti actio per totum
 Hypochryta
A Qd ypochryta sustinet penam si xant 27
 ne premio
B Qd nō debem? abscondere pēum pen 22
 sū palio scitatis vt ypochryte
E Qd ypochryta sū exteriori sinu czech 8
 atione multa mala abscondit
D Qd ypochryta nō discernit a vi Lewi 22
 ro iustomisi p tribulatōis examen
 vbi hūilitas. D. Lachryma
A Qd dyabolus magis psequitur dan 17
 animam lachrymantem
B Qd lachryme secundāt animam i dx i
 bonis operibus
E Qd lachryme deuote pducūt ad cxxo 16
 priā rē. vbi caritas. B. vbi corp?
 xpi. B. J. vbi pfectio. L. L. vbi
 pscia. L. vbi ppunctio p totum
 Luxuria
A Luxuria fugat sagitta cōmis apo 6
B Qd vbi ē luxuria dyabol? acce apo
 dēs occidit virtutes
E Qd deficiēte rēnis lumine laniis apo 15
 psurgit ignis luxurie
D Qd multū ledit cor cogitās libi iere 38
 dinē etsi ope nō exerceat rē. vbi
 abstinentia. F. vbi gula. A.
 Maria virgo
E L conceptio vel natiuitas eū. pur 8

Gen 32 **B** Qd in ipsa est ortagratia
 140 25 **L** Quelli brā vgo plena virtutibus
 Gn 32 **D** Qd fuit inuicis ab oī peccato
 Gn 19 **E** Qd p ipsā grā sine peccato fuit
 hith 2 **F** Qd fecit hūanū gen' cibo celesti
 140 14 **B** Qd placuit deū z pfundit dya.
 Gn 17 **H** Qd o massa humani generis cor-
 rupta beata virgo educta munda-
 ta est ab omni peccato
 Luni 4 **I** Qd ē aduocata peccatorū
 Luni 15 **K** Qd xpi passio sp fuit illi i cōde z
 q. 7. spūs sci habuit abūdāter
 140 27 **L** Qd ipsa fuit aduocatrix salutis
 humane
 1706 x **M** Qd in ipsa sola remansit fides
 stabilitas
N Qd pie xpm credere prius appa-
 ruisse in resurrectione
 Indi 6 **O** De assumptione eius
 3 14 29 **P** q ipromissio salutis hūani gñis
 adimpleta fuit i vgiē pariente rōn;
 Gn 8 **Q** Qd ipsa ptegit pēores ab ira dī
 3 14 x **R** Qd ipsa nobis grām nr salutis
 de celo portauit
S Qd ipsa ē sedes regia dā filius
 dei grās pfert postulātib' zc. vbi
 incarnatio. **B.** Misericordia
 Num 13 **A** Qd xps conat nos sua benignita-
 te ad glā ducē reliquēs obstatos
 gremiū ipz se gpire in pēis suis
 2 14 13 **B** q misericōdia ē mltiplex pōta celi
 Dan 2 **L** Qd magna mō vrget misericordia
 sz in futura vita cessabit
 Dan 8 **D** Qd p septē misericordie opa obti-
 nēt habundantia celestis glorie
 Dan 5.1 **E** Qd misericordia ē q paradisu; re-
 plet zc. vbi cōpunctio. **L.** vbi in-
 carnatio. **D.** vbi iusticia. **B.** vbi
 Gn 41 **O** ratio. **E.** vbi Maria. **J.**
 2 14 5

Mors

A Qd mōs pterit diuites z potētes apo
B Qd mors nulli etati parit 140
L Qd mors hoiez i duo diuidit nec
 n. eidē pōt humana vis pdicere
D Qd mors ofēdit magnos z par
 uos equales esse
E Qd nō p fiderātes se mortuos
 mors fori collidit eo q ipz uisi
F Qd debemus pcā aī diē mortis
 deponere vt tūc lauesimur z fa-
 ciles ad intrandum
B Qd mōs ē passus valde pīalos
H Qd cōsiderāda ē mors ne cor ex-
 ceatuz; uanis deū uideri n possit
 zc. vbi pscia. **A.** vbi condictio hu-
 mana **A.** **D.** vbi mūdus. **B.**

Mundus

A Quos mūdus ponit ad dexteraz
 xps ponet ad sinistram
B Qd mūdus mltipliciter pmutat
L Qd mundus certat p nos secum
 ducens carnem z dyabolum
D Qd dilectores mūdi z amando
 dilecti non sunt principalis xpi
 filij ideo nō sunt eis coheredes
E Qd aduersa mundi nos docent
 mundum fugere
F Qd carnalcs hoies plus mūdus
 q celū diligunt.
B Qd mundus mltipliciter mētē
 fuitoribus suis zc. vbi abstinentia
L. vbi adulatio. **B.** vbi amicitia
A. vbi parētes. **A.** Oīo
A Qd pūs preparandū ē cor p de-
 uotionē deī facienda est oīo
B Qd oīo d; esse integra z pfecta
L Qd orō sine caritate nullatenus
 est perfecta
D Qd oratio d; esse pīans z firma iudi

tam in aduersis q̄ in p̄speris
E Qd̄ p̄ orationē gratie celestes ad
 nos descendunt ⁊ nostre petiti-
 nes ad deū ascēdunt. vbi caro
 B. vbi luxuria. A.
 Passio xpi
A Qd̄ peccator fugiēs ad crucem
 xpi protegitur a peccatis
B Qd̄ duplex bñficiū obtinēt cru-
 cē xpi in corde portātes
L De agōe xpi tpe sudoris sanguinis
D Qd̄ depositū de cruce corp⁹ dñi
 datum ē in manibus nostris
E De aperitiōe lateris xpi i cruce
 manentis
S De postulatiōe barabam per iu-
 deos facta pilato
B Qd̄ sanguine xpi loti sum⁹ apcō
 h De crucis p̄fectione
I Qd̄ xps cristēs sine peccato nos
 sua morte mūdauit a peccato
K Qd̄ xps vsq; ad mortē dūmca
 uit firmiter p̄ nobis i cruce
L De duob⁹ latrōib⁹ cū quib⁹ xps
 crucifixus est
M De trisidib⁹ ⁊ illusiōib⁹ xpo a
 iudeis ip̄sis ⁊ dōira iudeorū pu-
 nitione
N Qd̄ xps multo min⁹ a nobis fie-
 ri petit q̄ ipse p̄ nobis fecerit
O Qd̄ amaritudo nr̄e penalitatis
 dulcorata ē i xpi passione
P Qd̄ xps oblat⁹ ē p̄ nob holocau-
 stū deo vt nos recōciliaret illi
R Qd̄ i passiōe xpi sedata est pestis
 nostre penalitatis
S De siti xpi ⁊ potu illi p̄pinato
T Qd̄ mōs xpi nos sanauit a mōte
U Qd̄ sacramta fluxerūt de latere
 xpi

X Qd̄ os xpi nō fuit p̄minutus. ⁊c. 6m 6
 vbi p̄scia. D. vbi p̄p̄ctō. B. vbi
 icarnatio. B. L. D. Patiētia
A Qd̄ de⁹ h̄ ellectos suos p̄p̄mit
 vt i celo excellēt⁹ eos exalter
B Qd̄ patiētia p̄bat⁹ i tribulatiōi-
 bus velut aurū in igne
L q̄ pacia i q̄tuor tēptatiōib⁹ p̄bat⁹
D Qd̄ viri pacifici p̄nuunt h̄ ⁊ ipi
 gaudēt cū vtrūq; sit violētū s;
 cū h̄ violētia soluet⁹ ipi descēdēt
 ad infernum. pacifici vō in celum
 ascendent
E Qd̄ pacia velut sagitta occidit
 dya. vbi auaricia. h. vbi ira. B
 vbi ypocrita. D.
 Parētes mali
A Qd̄ mali parētes poti⁹ iducūt p̄
 prios filios ad fūiēdū dya. q̄ xpo
B Qd̄ mali parētes phibēt filios i
 tras i ligiōē s; poti⁹ exponūt eos
 ad mūdi p̄cipitiū ⁊ dñū p̄siliū
L Qd̄ p̄ diuinū p̄siliū mali parētes
 filios imolant dya. ⁊c. vbi aua-
 ritia. h. Paupes vlt paup̄tas
A Qd̄ paup̄tas vite p̄ntis obtinet
 i celo p̄nuū apostolorū
B Qd̄ paup̄tas dat homines obli-
 uioni i cōspectu mundi
L Qui non possunt xpi paup̄tātē se
 qui possunt saluari bene vtendo
 diuitijs
D Qd̄ non potest hic in mundo
 quis gaudere ⁊ in celo cum xpo
 vbi auaricia. vbi diuicie. vbi
 elemosyna
 Penitentia
A Nō gradiēs per iter penitentie
 debet sensitivos appetitus diu-
 dere a viribus spiritualibus

Gn **B** Qd xps e paratus peracti ppo
 nere per penitentiam
apo 12 **L** Qd dyabolus conatur peniten
 tiam impedire i aia ne fiat
Leni **D** Qd pnia tunica deo est accepta
 cu cor nostru bene deo deu. id e
Gm **E** Qd gaudiu e super peccatore co
 uerso deo z angelis
2 14 **S** qd pot e eligeda h pnia q i fuit o
Exo 10 **B** Qd triplex est gradus penitentie
apo 22 **h** Qd pnia est oibus gradib sine
 generibus peccator
math **I** Qd pp amaritudinē pnie qplu
 res illam fugiunt.
Leni 14 **R** Qd qtuor pēa lepro silia. s. supbia
 inuidia auaritia z ira purgāt pnia
14 i **L** Qd pcor nō d; desperare d vicia
Gen 14 postq cecidit. s. resumpta pnia
 d; p vicia pugnare z vincet
2 C/14 2 **M** Qub' pcor ad ha; pnia; redit
Gm **N** Qd q ha; pnia; de' obliuiscit in
 iuriis. zc. vbi corp' xpi. h. vbi
 pfectio. L. vbi oia. s. vbi fides
 vbi gl'ia. h. vbi ifern'. B.
 vbi iudiciu. a. vbi lachryma. B.
 vbi luxuria. D. vbi mors. B. vbi
 satisfactio. A. vbi pseuerantia.
 L. D. Perseuerantia
Leni 29 **A** Qd pseuerantia est custos z san
 ctificatrix penitentie
apo 1 **B** Qd pseuerantia est in penitentia
 vsq; ad mortem
1 14 **L** Qd nisi certem' vsq; ad mortem;
 non obnebinus gloriā
2 14 **D** Qd nō d; hō deficere l; cadat
 zc. vbi gloriā. R.
 Predicatio
Gen 24 **A** dicatione faciēda ē scō; audien
 tiā capacitates
Luce p⁶ **B** Qd p'dicator nūl boni dicere va

let nisi p gra; spū sancti
L Qd p'dicatio faciēns z docentis
 quattuor h; effectus optimos
D Qd p'dicator aliquādo bona ali
 quādo aspera d; pferre.
E Qd p'dicator d; obfuit q docet
S qd p'dicatio val; p'p'ratōe oia.
B Qd p'dicatio d; ē moderata i ali
 z i quāto. vbi corpus xpi. L. vbi
 oia. J. Prelatio siue p'lar'
A Qd aliq' similitudinē scitatis p'la
 tiōe obtēta fuit d'etiores q' p'la
B Qd p'lar' d; ē nūficator z iust'
L Qd p'lar' d; esse sibi austerus
 z alijs pius
D Qd p'lar' peccās ē causa rume
 suoy subditor;
E Qd p'lar' cōfunditur i manib'
 mali p'lati electorum culpa
S Qd d; p'motos p'cio dupl'r rape
B Qd d; sēp eligi p'fectior remo
 tis odio z amore
h Qd p'lar' nō corrīgens p'cepti
 tat se z suos subditos
 Reciduum
A Qd peccator sequens sensitiuos
 appetit' reciduat z morit'
B Qd aia deū relin. quēs reciduat
 z capitur a dyabolo
L Qd p'cor nimis comorās i pecca
 to cū inde erit cito reciduat
D Qd reciduas p'uat' regno dei
 Religiosi
A Religiosi p'pter tria q' obseruāt
 obtinēt diuinā sapientiam
B Qd religiosi reliquēs t'palia z
 p'p'riā voluntatem sedebunt cu;
 xpo iudicantes
L De tribus ordinibus religiosoy
 s. minor' p'dicator' z heremitay

D Qd religiosi obſuantes tria vota
ſiles ſunt an gelis. ⁊ mali religioſi
nequaquam poſſunt ſtare i religione
E Qd i religioe d; eē ſufficientior
cui oēs q̄nis nobiles debent hūi
liter obedir. vbi auzitia. A. vbi
iuſticia. A. vbi parētes. A. B.

Reſurrectio

A De magna leticia fidelium i reſur
rectione xp̄i

B De reſurrectione hoīs v̄tis tñ ⁊
q̄ alteri nō debetur reſurrectio

L Qd oēs reſurgēt integri ⁊ p̄fecti
D Qd i reſurrectione aſſument' cor
pus imortale

E Qd iudei fuerūt p̄ſuſi i reſurre
ctione x̄pi putātes ipſum conſun
diſſe. vbi Auaritia. 11.

Sacerdos

A Sacerdos gl'ia; accipiet i his q̄
ſua opatioe atq; doctrina cōuer
tet ad penitentiam

B Sacerdos d; ſcire tres ſacrarū
ſcripturarū expoſitiones

L Quibus virtutibus d; ornari ſa
cerdos Sacra ſcriptura

A Qd clerici ⁊ religioſi pp ſacras
ſcripturā nullā debēt ſcīre ſtude
re niſi de iſtis errorib' ⁊ q̄b' dā
i eadem cōtentis.

B Qd adueniēte xp̄o ⁊ eo p̄dicāte
ſc̄ſus ſacre ſcriptur' patuit ecclie

L Qd xp̄s ſacrā ſcripturā quā iudei
iſecerant purificauit

D Qd adueniēte xp̄o iudei merito
ſacre ſcripture ſunt priuati

E Qd ad cōprehēdēdū ſc̄ſus ſacre
ſcripture o; fidē p̄cedet intellectū
vbi dya. R. vbi ecclia. A. F.

Satisfactio

A Qd nup conuerſis d; iponi leuis Gen 33
ſatisfactio

B Qd nup cōuerſi non ſūt magis Gen
temptatiōibus exponendi

L Qd recte ſatisfaciēs d; cor p̄ter i 14. 25
rere ⁊ corpus flagellare

D Qd meli' ē hic dō ſatisfacē q̄ i apo 22
futuro qz B modicū regit xp̄s.
vbi p̄ſia S. sanctus

A Qd ſp̄ſ ſan. p̄cedit a p̄re ⁊ filio Can 3

B Qd p̄ſcia ſancta q̄ ē ſp̄ſ ſanct' hī
tatio n̄ſtis n̄m̄ virtutibus
hoſtes infernales

L Qd nulla v̄tus v̄l opatio hūana
q̄nis optima niſi grā ſp̄ſ ſancti
ſibi cōdiat vbi caritas p totū

Superbia

A Qd ſupbia paup; quos exaltat Gen
fortuna n̄m̄ ſeruet

B Qd ſupb' nūq; cognoscit deum Gen
in proſperis

L Qd dya. p ſupbiā deiecit d celo d m̄
cecidit. vbi aduſatio. D. vbi hūi
litas. A. B. C. vbi ira. C. v̄ pau
pertas. B. Tēptatio

A Qd occulta tēptatiōe conat' dya i 24 19
bolus viros ſanctos decipere

B Qd q̄tū poſſim' debemus tem
ptationem excludere Gen 29

L Qd de cordibus noſtris debem' Gen 29
temptationē fugare

D Qd fidel' xp̄i raro p̄t ſine tēpta
tiōe q̄ſcē. vbi dya. B. D. vbi pa
tētia. C. Xps i 14 26

A Qd xp̄s vadit p' peccatores vt
eos ſanet

B Qd xp̄s nō inuenitur i pōpis nec
in ſenſibilibus

L Qd xp̄s a dya. icognitis illum Gen 29
d̄cepit. Amen. Finis.

Reuerēdo i xpo p̄ri dño fratri hieronymo s̄ Tornelliis ordi-
nis minorū obseruatiē regularis puincie Mli vicario t̄gnissi-
mo. Raphael de peragalo. Salutem. p. d.

i Inter oēs sacre theologie libros p̄ reuerēde. Ille sol⁹. vt opinor.
a viris Illustrib⁹ ē apprimē d̄siderabil⁹ q̄ aliorū oīū ē caput ⁊ p̄i-
mordiale p̄cipiū. Quod. n. i se est vitatis oīs p̄tentiū id esse solet. p̄culdu-
bio quo maxime cetera sint talia. Is ē liber ille quē vulgo bibliā vocāt.
In eo oīs veritas. oīs eternorū speculatio. oīs morū disciplina reperitur.
Qd̄ ego ipse apud me p̄ mei imbecillitate ingenio cōsiderās existimāu-
id gratū fore magis iter cetera q̄ veluti riuuli qdā d̄ ipso magni dei fonte
scaturiūt qd̄ cēt eidē fonti immediatū; magis atq; comunicatū. Delegi itaq;
librū figurarū biblie ip̄ressoris arte cudendū i quo moraliter oīa ⁊ morali-
vite cōducētia reserant. Eū paternitati tue deuouco hieronymic p̄r quī
l̄ris ab incunabulis deditus atq; vtriusq; iuris cōsequitis apicē atq; tan-
de; sp̄rete clare p̄sapie p̄p̄a honoribusq; oībus religionē diuī Francisci
tāde; ingressus sacrarū l̄rarū; factus es p̄co. Nemo. n. meli⁹ iudicat atq;
rei cuiuspiā cōmēdatione digne testis ē magis Idoncus q̄ qui i ea re v̄sa-
tus ē plurimū. Et oī viciorū sorde extat alienus. Que q̄m vniuersaliter in
seruis dei esse scio. ea lōge magis eminere nō me fugit i eo q̄ p̄sist. qd̄ tibi
obtigit. ⁊ q̄ exercitatio ē redditus p̄ varietate atq; mltitudine dicēdorū. Re-
liquū ē igitur vt pro tua auctoritate. res que cōmēdatiōe nō indiget cōmē-
dabilē cōmēdatamq; se magis exhibeat oībus predicantibus verbū dei
atq; etiā p̄pastuā i ocultos speculātib⁹. Valeat p̄ntas tua Reuerēda.

Frater hieronymus Tornellus ordinis minorū obseruatiē ac-
puincie Mli vicari⁹. l̄jmeritis. Raphaeli peragallo. Salutē.

t Escribēte dilectissime Raphael cognoui sacrū illud volumē cū
figurisq; biblia nūcupat. tuo ingenio. p̄prioq; ere imp̄ssorū soler-
tia i lucē venturū rē egde; ⁊ oībus q̄ sacris icumbūt l̄ris ⁊ mihi
gratissimā. Quid p̄clari⁹. qd̄ excelsius. qd̄ tāde; oī laude dignū q̄ d̄missis
poetarū fabulis op⁹ illud diuinū ⁊ totū n̄re iuolabile fidei fundamētum
qd̄ p̄iūs latitabat. nūc omnibus paruo sumptu legēdū p̄bere. Dat̄ nūc
doctis pariter ⁊ idoctis ⁊ p̄cipue diuinisatoribus elloquiū id quod igen-
ti studio ac p̄noctādo diuiniestigabāt nō exiguū solū tēpore verū in ip̄s⁹
aperitiōe codicis reperire q̄ ea arte ac tali ordine opus ip̄s⁹ digestū est
vt quicquid solers voluerit lector reperire. id ip̄s⁹. vt ita dicā. oculis que-
rētis se opponat. Tibi igit etas n̄ra plurimū debet quā tuarū imp̄sa facul-
tatū quo p̄iūs carebat volumine decorasti. Vale ⁊ ora pro me.

Abſtinentia

EL 7870875. vi
ris i xpo dilectis ſui
dentibus. Neapolim
puentia. R. Fratru he
re. S. Augu. Frater
Antoñus Rāpegolus

De Janua Or. memorati Salutes. dilectioni vestræ poſtulata cōferēs nectio nō cōgrue ne lit^r maris nō erraueris dūq; multo labore ſudo regq; condidero velut inſapida reli quatis mei ſperitia exiſtente. Inde q; receptis labiſcis vnde racem ſperant z vſa fruſtetur intentio z mea ſine fructu anxie peracta opa pteſcant. Retrahunt autē q; protu li iſtigat aut manus largitoris q; ſa plētiam pſtat paruulis z virib⁹ pru dētā poſtulantis. Nā ſanctarū men tiū pēib⁹ ielūnata largiēda donare nouit z elargita ſui rozis benedictō ne pſundes ſuſcipiētis z ſeminātis culturā habūdanti⁹ ſecundare. Ur get etia; ad hoc opus qm̄ noui vos meā inbertiā nō latere cū impſectū meū viderit oculi veſtri. Idcirco ſagitte quis pprie ignorācie arc⁹ iacet pſcite nūm⁹ ſeriet pſertim cū mee tāto ampli⁹ ibecillitati cōpati teneamini q̄to apertius vſa pcepit dilectio me modiciū qd̄ noui ſui ar rogātia poſtulātibus iptiri. In bu ſus figurarū cōpendio ne loco reſe ctionis faſtidiiū genere; ſuccinte lo quar z clare vt mihi ppria valitu do pnuſerit. malēs opusculū ſb bre uitate cōponere diuiſionib⁹ ac ſbdi uiſionibus lectorū exercitio dereli ctis. quā nimia plixitate cōfundere

inietes. Materias enim diſtinguā q ordine; alphabeti pauciores z plu res i ſabrica collocās vbi decēter neceſſitatē pſperero ſuadere vt aut qſita facilius occurrāt tabulā ſuni to libro ordinabo ſpirituſſacti gſa adiunāte. In Bigit opusculo qſpiā vſm vſ legētū qſq; ſe nouerit pro feciſſe meminerit cultoris iutilis q l; fruges inutiles paucaſq; produ xerit mēte tñ z corpore fideliter la borauit loco ergo effect⁹ affectū re cōpſans aia; meā ſupno recomen det agricolē vt ſaltē cum hora. xi. opātib⁹ n̄ qd̄ iuſtū fuerit tribuat ſ; qd̄ cōſuevit egredi a ſue miſericor die largitate. Fig. i

Ad ſigo corpus meū; prime ad cor. 9. Nō ē aīal adeo i domitū qn cito per ſubtra ctionē eſce domiet atq; domeſtice ſicut p; de erodio z accipitre. Spi ritualr nullū aīal hūano corpō ſil ueſtrius z idomitū niſi fame dome tur vt p abſtinentiā z ieiunia ppul ſ; ſtatū ſubditū ſit ſpiritu. Figura 7. R. i. 4. Cui; abſalon pprijs dmeri tis expulſus fuiſſet a pſe Regenece ex ſe poſſet apud pſe; pacē iuenire pſrics reſiunt Joab aīcū ſui quez miſſerit iterceſſorē ad regē q ſup uenire pſēpſit quouſq; abſalō miſ ſis ſeruis ſuis oēs ſegetes illi⁹ fec cōburri. quo facto vēit z cū pſe cū recōciliant. Spūalr p Abſalō ſb audi ſpiritu qui ex pprio conſenſu peccati turbat regē z patrē dauid .i. xpm̄ propter quā turbatione; re pellit a cōſortio regalīſ curie. i. ce

14 14

*Cōuſtus. S. Dm̄ci d. ff. ſerulis op. pſe. ſris
M. M. M. d. Florentia ex libris ff. ſris ſtephani d
citastinis op. pſe*

Abſtinentia

Ieſtis gratie ⁊ ad reconciliatiōē neceſſariū ē corpus p lachrymarꝝ eſuſionem ⁊ alia opa q̄ eo excluſo ⁊ re belli nullatenus fieri p̄t contēnit agiſ v̄ire ⁊ ſpūi ſbdi dū meſſes ſūt in agro. i. dū fruiſ crapula ⁊ abſtinētia ſz artati ⁊ ſtracis ſupfluis ſtatu obediēs efficiſ ⁊ onere penitentie aſſumpto. ſpū ad xp̄i miſericordiā ſtatu reddet. Ideo bona ē Abſtinētia ſeu ieiuniū p qd̄ aīa a vicijs libera ta xp̄o ſic cōiungit vñ Augu. iſerimōe de ieiunio. Ieiuniū purgat mētē ſbleuat ſenſum car nē ſpū ſubicit cor facit p̄ritū ⁊ hu miliare ſcupiſcētie nebulas diſpar git libidinis ardoreſ extinguit caſti tatis lūmē accendit. *ſy. 2*

I ſm carnē vixeritis mo riciū Ro. 8. Lupiēs ini micū fugare ⁊ a ſe procul pellere deſtruat illi receptaculum Exēplū d̄ lupo ⁊ alijs beluis. Si q̄s n. lupo deſtruit foueā fugit pcul ca rēſrecliatorio. Spūaliter recepta culū hoſtiſ n̄i dyaboli ē humana caro cū ōlicatenutrit. vñ Ambro. i quadā epla. Quicūq̄ ſe ōlicijs cō poralibus dederit dyaboli ſuitu te māebit. debemus igitur p abſtinētia ⁊ ieiuniū corpus mortificare vt dyabolus citius a ſpū carēs cor poris ſubſidio ſupet. *ſy. 1* Figura. Dan. xiiij. vbi legimus qd̄ daniel p̄io de ſtruxit ydolu nōie bal ⁊ poſtea dra conē q̄ latebat ſb ydolo. Spūaliter p bal qd̄ iſterpretat v̄etus ſubaudi corpus humanū vñ i Job v̄etus eſt vita nica. Igit̄ mortificato corpore

mortificata ſūt oīa teſſa draconis ſ. dyaboli ſub carnis delectationi bus geſcētia vñ hiero. ait. Ardētes dyaboli ſagitte ieiuniorū ⁊ vigilia rū frigore reſtrigende ſunt. *ſy. 3*

N camo ⁊ freno m. c. 2. ps. 31. valde p̄iculofus eſt egitare ſup equū i domitū ⁊ p̄cipue iux rupes ſeu aq̄s p̄fudas ⁊ p̄cipue tales equi p̄cipitāt aſſeſſo res. Ideo tales eq̄ pro egatā ſalute domādī ſūt abſtinētia ⁊ laboribus Spūaliter p̄ hui⁹ equos ſubaudi hu mana corpora. *ſy. 31.* egeorꝝ caro. Igit̄ niſi hi eq̄ domēt abſtinētia ⁊ labore p̄mpti ſūt p̄cipitare ſpūm veritū nō. hāc d̄riam iter equos materiales ⁊ humana corpora q̄ ſe peniā h̄ſequis ita p̄cipitat milite qd̄ ipſe nō p̄cipitat. corpus at̄ nūq̄ p̄cipitare pōt aīam q̄n ipm p̄cipite tur. vñ Crifo. de repatiōe lapſi ſi i quit aīam negligimus nec corpus ſaluare poterimus. Nō. n. aīa p̄ cor pore. ſz corpus p̄ aīa factū eſt. Qm̄ ergo qd̄ p̄mū ē negligit ⁊ qd̄ iſeri us ē excolit vtrūq̄ cōrūpit. Qm̄ ne ro ordine ſuat ⁊ colit qd̄ p̄mū eſt p̄ p̄mū ſalutē ſalūabit ⁊ ſm. *ſy. 14* Figura Exo. xiiij. pharao ⁊ exercitus ei⁹ p̄cipitio intrauerūt Mare rubrū ⁊ ſubmerſi ſūt ſimul cū equis eorꝝ de ſcēdētes i p̄fundū quaſi lapis. Spū ritualiter p̄ mare rubrum ſubaudi mūdi diuitias in gbus equi noſtri adeo ſe iūmergūt qd̄ ſimul vna cū ſpiritu ad iſterritum ſubmergunt ⁊ omnes virtutes pariter perimunt Brezo. li. 3. Moza. Domiuante car

Dan xiiii

Abstinencia

nis victo cō qđ hoīes forit egerit
pdūt z dū vētri nō resistit simul cō
cte vīctus obuiantur. *Fig. 4*

Erui me⁹ deridet me. 2.

R. 19. Abusio magna ē tā
tā dare libertatem suo vt

dñm derideat corpus. nřz ē seruus
spūs. z spūs dei ē finis. Aug. in soli
logis tractās illō ps. oīa subiecisti
sub pedibus eius. vt tu⁹ igt esset to
tus hec sup oīa tua dñatus ē homo
exteriora nēpe p corpōr cōcta crea
sti corpūs pp animā. aīam pp te vt
hec exteriora possideret ad finituz
te at ad solatiū finis igt ille. i. cor
pus accepta libertate i dñm suū in
surgit irrationes z ptimelias i ferēs
Ideo velut igratus finis domādus
ē ieiunioz z abstinētiay vberibus
vt mālescat. Figura Gen. 17. vbi
legimus qđ ysmāel nāl filius Agar
ancille verberabat Isāach legipti
mū filiū spōse qđ Sarra moleste fe
rēs accepta potestate ab Abrahā vi
ro suo afflixit matrē z filiū pane z
aqua repellēs vtrūq; a se. dēnum
Agar humiliata nimis cū filio do
mū restituta ē. Spirituāliter p Sar
rā que pepit Isāac aīa denotatur
qđ dum parit bonū opus tribuit deo
solatiū z risum. p Agar qđ interpre
tatur solēnitās vigilie notat caro
humana qđ de festi gaudijs non cu
rat dūmodo h possit solēnizare vigi
liā z gaudere cū mūdo. filius eius
Spuri⁹ ē carnalis appetitus qđ nec
legitimus nec de dei z aīe cōiugio
natus ē. Inuadit. n. filiū libere. i. sā
ctum anime ppositum nec sinit ipz

in pace vītere. Hec aīa xpi sponsa
nullatenus ferre debet potēter po
testatē sup carnem z carnis appeti
tus habere affligat igt ipm pane z
aqua pellēs a se pcul p desiderii
voluntatis z sic depositis vicijs z
pauis actibus suis ipsa caro sōda
tur aīe ad mādātum velūtatis vñ
Ambro. de offi. Ieiuniū ē mēis cul
pe. exēdiū delictorū. remediū salu
tis. radix gratie. z fundamentū ca
ritatis. *Fig. 5*

Erui dñati sunt nři. Tren.

S. Uerecūdū ē magno pñ
cipi qđ vilis z rusticus ser

uus ei ptimelias i ferat. humanis
spūs ē magnus pñceps. ps. Mūni
sti cū paulominus ab angelis. vilis
sinnus finis ē humanū cōpus. Isay.
oīs caro fenum. s; aliqn contingit
qđ caro surgit ptra spūm repleta vo
luptatibus p sugēstionē dyaboli in
tantū qđ gegd in anima nobilitatis
erat totū diruitur corpore procurā
te. Figura. 4. *R. 25*. vbi legimus
qđ nabuzardan pñceps coquorum
destruxit muros yerusalē ex pñce
pto Regis Nabucodonosor. Spiri
tualiter. Nabuzardan qđ interpreta
tur palea corpus denotat. yerusalē
significat aīam que ad dei imaginē
facta est vt ipsa deū videat et rege
scat i pace i id ipsum. Igitur nabu
codonosor Rex babilonis. i. dyabo
lus Rex confusions iubet carnem
crapulis repletam animam succen
dere cōcupiscitur igitur muros de
struere ante muralia et honestates
z virtutes. Et tūc pz ingressus eius
a ij

Adulatio

Velut dirupte ciuitatis cœctis bu-
tis suggestiōibus vt porcorū stabu-
lū; fiat q̄ erat trinitatis habitacu-
lum. Et h̄ est q̄ ipsi anīe Ber. ipro-
bat i libro Meditationū. O inquit
aīa hūana īsignita dei imāgie deco-
rata similitudinē dotata ī fide despō-
sata ī gratia ratiōis p̄iceps deputa-
ta cū angelis beatitudinis capax.
quid tibi cū carne tua. nūqd vilius
sterquilinū iucūisti. 7. 6

¶ Tuenit cā scopis mūdāta;
clibanari⁹ volēs furnū mū-
dare. scopā prius mittit ī lu-
tū. Deīde ponit ip̄a; ī furno made-
factā ne īgnis icēdio cremet. Spiri-
tualr dyabol⁹ ponit corpus ī lutum
crapule vt facili⁹ postmodū ponat
illud ī ignē; seu fornacē libidinis.
Nā; mādēfactū ebrietate libidinis
icēdia ppēdet q̄ statim abstīnētie ab-
horrebat. Figura Ben. 18. vbi legi-
m⁹ q̄ existens Loth. ī sodomis p̄-
pēdēs sodomorū incendia sed vno
crapulatus ī mōte de pprijs filiab⁹
comisit icēstū. Spiritualiter homo
iter crebras denōis temptationes
nō pōt icēdijs libidinis supari vel
maculari si sobrietatis clipeo se de-
fendat. Et tñ p̄fect⁹ ad p̄ēplatiōis
montē; si crapula p̄ueniatur dua-
bus filiis suis. s. mentis z corporis
voluptatib⁹ īgnatur. h̄ic Aug. vi-
ciū gule detestās ait ī libro ad sa-
cras virgīes. Ebuctas inquit flagi-
tionū oīz mater ē. culpāzq; mate-
ria. radix criminum. origo viciorū
turbatio capitis. subuersio sensus. tē-
pestas lingue. p̄cella cōporis. īfama

volūtaria. ignominiosus lāgor. as-
putado mox. dedec⁹ vite. hōcstatis
īfama. aīe corruptella. h̄ astutētia
fugiēda sunt. Adulatio. 7.

Rat ī ore meo dulce tanq̄
e mel z amaricari fecit ven-
trē meū Apo. 10. Dicūt me-
dici q̄ oē dulce ē opilatiū z Ratio
ē q̄ Stomachus nimis delectatur
ī dulci ideo nimis ip̄m retinet ī
se nolens illud alijs mēbris cōdide-
re ideo obest corpori. Oppositū est
de amaro q̄ Stomachus nō solum
p̄ijcit sed ēt quicqd p̄ illud ī stoma-
cho tactū fuerit. Ideo prodest ama-
ra medicina q̄ pellit sup̄flū. Sp̄ia-
liter dulce ē de se audiēti bona au-
dire z ē sibi velut mel ī ore adula-
torum p̄positio; aīe viscera replen-
tur langore. Bre. i. omel. ij. sup Eze.
Nihil ē q̄ tam facile corrupat men-
tes hominū vt adulatio plus. 11. no-
cet lingua adulatoris q̄ gladius p̄se-
qutoris. Ideo recipiēda ē fraterna
correctio q̄ licet animabus sit ama-
ra pellit tamen ab aīa omnem lan-
gorē peccati. Ideo ī leuitico. Figu-
ra fiat p̄ceptū filijs ysrael vt sal-
poneret ī sacrificio mel vero num-
q̄. Moraliter deo facimus sacrifici-
cium quādo ob amorē eius aliquid
boni agimus de exterioribus reb⁹
ī misericordie opa elargitis. vel z
quādo corpus nostrū; ei īmolamus
penitētia maceratū. Si ergo volu-
mus sacrificia nostra deo esse acce-
pta atq; grata nō admisceamus ī
ipsis adulationibus mel. i. nec nos
ipsi de bono opere gloriemur nec

cm 18

Leu. p

Adulatio

adulatorū accipiamus falacias sed
nos ipsos arguamus et eorum increpa-
tiones humiliter audiamus et nobis
non nocebit sed salutem obtinebimus
Vnde Augu. 2. de trinitate. Magis
optabo a quolibet reprehendi quam
ab adulatore laudari. Nullus est
reprehensor formidandus amator
veritatis laudator vero errat et con-
firmat errorem. petrus ravenas in
quadam epistola. Lum. n. sal corre-
ctionis in omni sacrificio accepte-
tur a domino mel adulationis in om-
ni sacrificio reprobat. *fg 8*

Ulnus et plaga timens non
est curata medicamine. Isa.
primo. Pessime facit medi-
cus videns vulnus insanie plenum
et claudit illud ante plenam purga-
tionem licet videatur placere egro-
to. est. n. aliquando dulcius infirmo
subire mortis periculum quam sustine-
re amarum remedium. Spirituali-
ter. Adulatio est pessimus medicus
videt. n. interdum mundi diuites tu-
mescere superbie vulnere et non co-
natur hanc extrahere et curare in-
saniam per increpationes enipla-
strum quod propheta commemorat di.
Increpasti superbos maledicti qui
de. a. m. t. Et alibi superbis nume-
rando ait vos autem sicut unus de
principibus caderis sicut moriemini
sicut. cum prauis Angelis cadetis.
Adulatio. n. claudit vulnus super-
bie per blandimenta quibus clauso
vulnere. et cor et viscera putredine
replentur mortali in qua magis si-
bi clarus complacet quam in sanatione

increpatione et sic miser decipitur.
Isa. popule meus quia te beatus dicit
ipsi te decipiunt. *Figura. 3. R. 22.*
Ahab rex israel noluit credere
Michee prophete domini sed adherens
falsis prophetis ingressus est ad bellum
et Regem syrie. percussus est iter stoma-
chi et pulmen et mortuus est vespere
et canes luxerunt sanguinem eius
Specialiter per Ahab Regem glubet
homo notatur qui regere ac dirigere
regnum suum. i. semetipsum habet. per Mi-
cheam prophetam dei notatur corrector
verax a quo quilibet vivere cupiens
deus appetere corrigi debet; ipse
increpationes patienter audire. ps.
corripet me iustus per falsos pro-
phetas subaudi adultores imple-
tes aures hominum laudibus falsis
nisi ut ipse sanctus deceptus ponat
et Regem celis percussus sagitta di-
uine sententie corruit vespere et ho-
ra mortis. et canes infernales soli-
cite bibunt eius sanguinem. et tunc
potest cognoscere quod decipiebatur
adulatorum laudibus et laudatorum
falacijs. Sen. epistola. eo recitat
de Alexandro. Alexander inquit
cum esset in obsessione cuiusdam ci-
uitatis sagitta quadam vulneratus
est. cum igitur resperso sanguine sui
vulneris dolor cresceret carnis
obstupisset coactus assistentibus
aut omnes inquit iurant me esse fi-
lium iouis. Sed vulnus hoc me esse
hominem clamat. Ecce qualiter per-
cussus cognouit adulatorum men-
dacia que ante vulnus nullatenus
aduertebat.

Adulatio

^{74.9.}
Omnis hō primo bonū vī
 nū ponit tu aut qd deterius
 est. Jo. 2. Nota q in conui
 uis bene ordinatis semp bonū vi
 num reseruitur. Et ratio est qz bo
 num vinū vltimosumptū facit rece
 ptum cibū bene digerere. Ideo in
 nuptijs vbi xps erat in gbus nulla
 potuit eē inordinatio optimū vinū
 ex aqua xpi virtute factū posterius
 tanqz melius reseruatū est. Spiri
 tualiter. Coniuncte ecclesie prius de
 bent sumere penalia z amara hu
 ius nūdi memores calicistā amari
 quē dominus p nobis bibit vnde ip
 se in tren. Recordare trāsgressiōis
 mee absinthij z fellis sic igitur fa
 cientes itrabimus celaria vite fu
 ture vbi inebriati ab vbertate dul
 cedinis domus eius exultabim? nisi
 fine. sed oīs hō. i. oīs adulator ter
 rena tñ sapiēs qz phoicm? intelligi
 tur eo qz hō dicit ab humo qd est
 terra sp mānstrat melius vinū. i. sp
 pfert i facie hoīs blādmēta z sal
 sas laudes in gbus miser homo ine
 briatus ruit i interitū. Figura Lu.
 4. phisei dixerūt yēsū ad supciliū
 mōtis vt inde pēpitarēt eū. Spūali
 ter p phariseos subaudi adultores
 qz a sūmo vero dimisi sūt. hi. n. qñ
 qz conātur suū dei adducere ad sū
 mū laudis vt inde pēpites ad inte
 ritū. Et si tunc hoc faceret qd fecit
 xps qui abscondit se vt v3 conaret
 latere i humilitate z mortis consi
 deratione nō corrueret. sed nā hu
 mana tā pna ē suscipere huius adu
 lationiū falsa vt qscit penū? euiden

ter non esse ab alijs dicta suscipit
 tanqz vera. Scri. epistola. 60. Lito
 inquit nobis placeamus si inueum?
 qui nos bonos viros dicant. Qui
 prudentes. Qui sanctos. nō sumus
 modica laude contenti quicquid in
 nos adulatio sine pudore congesse
 rit tanqz debitam aprehēdimus op
 timos nos esse z sapiētissimos affir
 mantibus assentimus cum sciamus
 illos mentiri sependeo quoqz idul
 genus nobis vt laudari vellimus
 in id cuius contraria maxime faci
 mus.

^{fig 10}
 Quomodo potest quis gusta
 re quod gustare affert mor
 tem. Job. 2. Nota q aliqui
 sunt ita validi comestores vel pota
 tores qz licet cognoscant cibū z po
 tum sibi quandoqz nocere non pro
 pter hoc abstinent. Ideo laboran
 tes in podagra consueverunt dice
 re. pro vno bollo centum uhe. Spi
 ritualiter verba adulatorum ita
 placent elatis qz licet illas sciant ani
 mabus nocua nihilominus presēs
 delectatio vincit future amaritudi
 nis cogitamen. Interdum tamen
 redeuntes ad se illud qd eis dulce
 fuit in animum faucibus turbat z
 molestat stomachum conscientie.
 Figura Apoc. iij. vbi iubetur vo
 lumen comedi qd in ore comeden
 tis erat tāqz mel dulce. sed postmo
 dum subsequuta est ventris amari
 tudo. Spūaliter subaudi volūti os
 adulatoris i quo mīta iuoluta sunt
 arte deceptiōis pposita vt decipiat
 ipi de vanitate i idipsum. Adomāc

Adulatio

Leu peccatoris nō ipiguet

pingue vinctū sedātes illud sepe ⁊
replētes vñibus Spiritualī tue
musce putride s. superbia ⁊ cupidi
tas q̄ semp̄ simul puclāt libenter ⁊
resident sup̄ abicioſus ⁊ vna super
reliq̄ sociata. Aug. i. epi. ad quēdā
militē. Supbia ⁊ cupiditas itantū
ē vñū malū vt nec supbia sine cu
piditate. nec sūi supbia possit cupi
ditas luceniri. Adherent igit̄ he mu
sce sup̄ vinctum olco adulationis qz
vt possit sup̄ alios extolli totū se cu
piditatib⁹ accomodat. obtētis igit̄
diuicijs p̄ phas ⁊ nephas supbie se
tradit. Deturpat̄ igit̄ ab his muscis
aīa p̄ ifanniā ⁊ aliquñ moriē i p̄o bu
ius vinctōis affecta. fig. Dā. 13. Su
fāna igr̄ eſſa p̄cōriū caput suū vñxit
q̄ scō statū; duo prauī senes agressi
sunt eā ⁊ ipā; turpē ifamata; fere
cōdlexerūt ad mortē. Spūalr̄. Su
fāna ē aīa. oleū adulatō. tuos senes
tuo p̄cā sup̄dicta q̄ p̄npta sūt aīa;
cōdēnat̄ adulatōib⁹ deditā. ergo
adulatōes demū fugiamus. Beda
sup̄ lucā. Ipsa p̄i nutrix adulatio
ē q̄ sic oleū flāmis i culpa ardētib⁹
solet administrare fomentum.

၈ ခု

Amicitia

Amicitia. f. 13

Dico fideli nulla ē compa-
ratio. Eccle. 6. Nō. q. cāis
blādit hospiti dū ē i mēsa
spans ab eorū ceptos aut frustū pa-
nis aut aliqū morselū. sed mensa
levata voluit illi dorsum p. inter dū
latrat ptra ipz. Spiritualr dū hō ē
in mēsa psp̄ritatis vite p̄tis mul-
tos aicos hz. falsa tñ dilectiōe amā-
tes. qz vt recipiāt morsellū sed si p
succesū. aduersitatis z paupertatis.
mēsa psp̄ritatis deficiat volūtil
li dorsa. eccle. 6. ē amic⁹ mēse q n p
man; i die tribulatiōis imo sepe ve-
lut cāis latrat p illū quē p̄us simula-
bat aicū. Tales. ii. amici sunt dya-
bolus. mundus z p̄p̄ui. Figura
Job. 2. Dū esset i psp̄ritatib⁹ tres
ei⁹ aici multū eum i cūrebant. cū
vō destitit⁹ t̄p̄alib⁹ bōis z p̄cussus
plaga magna sedebat in sterquilino
erant illi verbis z iniurijs onerosi.
Sp̄ialiter hij tres supradicti amici
blādiuntur hōi misero i hac fugaci
vita. s; n vt fūiāt uno poti⁹ vt mor-
sellū capiāt. Dyabol⁹ expectat aīa;
mūdus carnē z filij pecuniam. de
posita vō mēsa vite p̄tis cum sede-
rit peccator cōp̄ozalr i sterquilino se-
pulcri z aīa plaga i sanabili i infer-
no ab his amicis retributiōes pra-
uas qz a dyabolo cruciat a mūdo
ignoratiā a filiis negligentia. nō co-
gnoscat illū mūdus z filij d̄ ip̄o nō
curabūt āplius. ergo praua ē amici-
tia q solū i psp̄ritate diligit. Jō iſi-
dorus. 3. d̄ sumo bo. In psp̄itate in-
quit in certāe aicitia. nescit at an p

sona an felicitas diligat. Sepe. ii. p
simulatiōes aicitia collit vt q nō po-
tuit aperte decipere fraudulentē
decipiat. f. 14

Ant nos a p̄cis nostris in
l sanguine suo apo. 3. Nō. q.
sanguis n̄tū amicitur na-
ture cuius exēplū ē qz vbi sanguis
p̄cipit esse necessitatē ubi statī suc-
currit. vñ videmus dū hō erubescit
sanguis vadit ad faciem eo q facies
patit. dū at homo mori timet facies
eius palefcit qz cor patit z sanguis
reliquēs faciē vadit ad cor vt ipz p
fortet. Sp̄ialiter x̄ps n̄tū amicat
hūane nāe qz vbi videt necessitatē
icūbere. statī z p̄sto ē s̄buenire. vi-
dēs. ii. humanū genus morte subcū-
bere recoligēs se ad illud totū suū
effudit sanguine; p̄uiscū p̄mitteret
eū mori. s. hōiem. Figura. 3. R. 6.
vbi magister recitat i hystoria sco-
lastica quoddā dictū scilicet dū sa-
bicare tēplū nō ē audita vox ma-
lefactoris z cā assignat qz salomō ple-
nus sapia fecit icludi i vase vitreo
p̄ullos structiōis q̄s sic icludos stru-
ctiōi ondit q vidēs q vas frāgi nō
poterat vadēs ad nemus portauit
vermē nomie Tamar z vermē ro-
stro iſterfecto vñus sanguis linuit
vas illō vitreū z ad lineamētā san-
guis statī vas fractū ē z pulli liba-
ti sunt. Sp̄ialiter oēs eramus clau-
si in vase lynbi p̄p̄ p̄m̄ p̄m̄z parē-
tū nec poterat vas illō frangi p ali-
quā creaturā deinde vidēs p̄r cele-
stis creaturā suā. s. hōies ad imagi-
nē suā; p̄ditos q̄s filios adoptauit

346

Amicitia

Detineri captiuos descēdens ad ne-
mus vite pñtis vñe hūmāe carnis
attulit ⁊ fuso ppo sanguine pñiuit
portas herēas ⁊ libauit suos capti-
uos. zac. 9. Tu q̄q; i sanguine testi-
eduxisti vinctos tuos d lacu vbi nō
erataqua. p̄ ergo xpm̄ vep̄ eē aīcū
q̄ tāta pñob fec̄ nūb̄ inueniēs qd̄ si
bi placeret in opibus nris s; ex sua
sola bōitate sūenit oībus necessita-
tibus nris prout expedit. vnde Am-
bro. suplu. li. 4. xps oībus oīa fact⁹
ē paup̄ paupibus diues diuitibus
fles fletibus sūēs sitiētibz pñus
hūdātibus i carcere cū captiuis cū
maria fletcū aplis eplaf. cū samari-
tana sūt. i desertocūrit vt cibus
pñi hoīs quē p̄uacatione gūstauē-
rat ieiunio dñi solueret. Apostoli.
fig 15 Rescite ⁊ multiplicamini ⁊
c repleteterrā. Ben. 1. Nota
q̄ pater hñs multos filios
sciētes bene mercari ipsos mittit
p̄ mūdū vt aegrāt ⁊ multiplicent
domū suā. Spūalr dñs noster ye-
sus xps p̄ misericordiaz ⁊ de⁹ to-
tius p̄olationis domū suā. s. eccle-
siā multiplicare volēs filios suos
Apl̄os sanctos elegit ⁊ misit. nū-
dū cuilibz talētū p̄dicationis cōmit-
tens ex quo repleta ē ⁊ multiplica-
ta facta ecclesia fidelibz. ps. Imple-
ta ē terra po. t. Figura Ben. 4. 2. iā
cob patriarcha moriēs vocauit. 12.
filios suos p̄dicēs q̄ d̄ illis futura
erāt. de his igit̄ multiplicat⁹ ē po-
pulus dī tā paruis q̄ i maximis fa-
cultantibus. Spūalr p̄ Jacob patri
archa subaudi xps qui vocatis apo-

stolis sue passiois tpre oīa futura tā
d̄ se q̄ de illis dixit ⁊ illis talētū
spūsancti dedit quo accepto p̄fet-
ti sunt i oēm terrā mittētes sonuz
corz ⁊ sic repleuerūt ecclesiā; tā p̄so-
nis fidelū q̄ doctrinis ⁊ gratijs
Nā s; paucieēt ⁊ idocti tñ sciētia
mirabilioribz repleuerūt. vñ Aug-
2. eplā d̄ volusia. Ex paucissimis
⁊ ipitissimis ⁊ vilissimis Apl̄is mlti-
tiplicat⁹ ⁊ sublimat⁹ copiosissima
agmina clarissima l̄gēia accuratissi-
ma elloga Doctorz acutissimoz ⁊
secundoz auctorz. *fig 16*

Aurietis aquas i gaudiis d̄
b fontibz saluatoris. Isa. 12.
Nō. q̄ sitiētibz nihil ē d̄
lectabilius potuz p̄cipue itinerātē
bus magnoinuere vñ qñ fontē iue-
niriūt aude ad illū dclinat. Spūa-
liter pñs vita ē qd̄ apegriatio p̄gēs
d̄ loco natiuitatis icultissime ⁊ sine
morula nec v; aliqd̄ ab hac pegria-
tiōe p̄ticescere Ben. d̄ doctrīa mor-
tis vita nra pegriatio ē ⁊ cū mltū
deābulamus redcundū ē. ad hoc
n. nobis nascētibus nā īmū ieu-
tabilē posuit quē q̄ mltū distat nō
cūsit. In hac igit̄ pegriatiōe tāta
fuit aq̄ p̄uirta q̄ oēs sitis ariditate
moriebant. vñ pphā plorabat di.
Sitientia mea ad deū fontē vni-
tē. s; veniēs xps dedit nob̄ aquā d̄
petra. s. d̄ scīpo d̄ q̄ scriptū ē. petra
āt erat xps ⁊ postmodū p̄uirtos
scōz Apl̄oz infudit vt fidelū ppli
biberēt habūdātē. *fig 17* *fig 15*
Filij ysrael veneſti i yersalē vbi
erāt 12. fontes aquaz. Spūalr filij

Apostoli

ysrahel sūt fideles. i. xpiani. Si vēl
unt xpiani i yrlm q̄ iterptat voca
tio tci qz veniūt ad fidē p quā deū
z dñz nřz saluatoreū iuocant z cre
dunt sibi sē. 12. fontes. s. 12. apli ef
fūdētes aquas dulcedinis caritatis
z doctrine qbus nūdus totus ri
gat vt pz d̄ b̄to paulo qui d̄irrecte
fons viuus fuit saluēs i vitā etnāz
vñ Criso. d̄ laude pauli. Dingt mi
rabiles q̄ fluios nobis genuit pau
lus nō fm paradisi fontē q̄tuor tñi
s̄ēt n̄lto pl̄res ac quotidie flūetēs
ñ terrā irrigātes s̄z aīaz hoīuz ad
pducēda v̄tutū germia suscitātes.

hy 17 Lacabit deo sup vitulū no
p uellū ps. 110. q̄ magis ac
ceptū ē donū q̄uis p̄uā ali
cui? donātis cū magno affectu quē
bz q̄ alteri? ditioris dādo āplius
sue affectu z sibi retinēdo p̄tē eius
q̄d bz. Sic. n. legim? nos saluatoreū
d̄ paupcula q̄ pl? phariseis d̄derat
q̄ tñ duo munita i gazophilatī po
nit. Spūalr deo ē magis acceptum
donū datū pauperz d̄ illo q̄ hñt q̄
diutū diuidētū cū deo q̄ possident
qz paupes l̄z n̄ hēant exteriōra que
donēt dāt n̄hilomin? iteriōra. s. af
fectionē z volūtātē q̄b? argētūz z
aurū pp̄ari nō pñt vñ Ambro. 11i.
de viduis vberi? ē minus e puo q̄
thesaur? e maxio qz nō tñ q̄d dē
l̄z q̄d remaneat pp̄edit. Nemo. n.
pl? tribuit q̄ q̄sibi n̄hil reliquit.
Dñes ergo z si multa dat qz tñ si
bi adhuc retinet pp̄riā volūtātē ta
lia opari pōt qbus oē q̄d dedit d̄tur
pat. coq pl? dyabolo z p̄cō tribuit

q̄ deo. vñ Breg. 30. li. mo. loquēs
d̄ diuite elemosinario male tñ vi
uētē idigētū igt p̄rio exteriōrē sbaz
p̄bet. s̄z vitā suā a negia nō custo
dit. Rēsua deo tribuit z scipz p̄cō
h q̄ min? ē obtulit auctori z b̄ q̄d
mai? ē suauit ungrati. Igit oblatō
b̄toz ap̄loz q̄ l̄z cēnt paupes reb?
exteriōrib? z q̄d reliquerēt non hē
bāt qz tñ negātes seipos sequi sūt
dñz n̄l tū fuit dō placita z accepta
plus ē. n. cōpus q̄ vestimētū. z plus
valet volūtatis libertas quā nemo
pōt cogere q̄ totis mūdus. plus er
go d̄derūt imolātes seipos mēte z
carne reddētes deo q̄d ab eo acce
perāt. vt sicut ip̄e dei fili? vt agn?
imaculatus imolatus ē p̄tori? hu
māi generis salute. ita ipi vt nouel
li vituli imolati sūt xpo z p̄ oīs fi
deliū pp̄iciatiōe. Figura exo. 24.
vbi deo oblati sūt. 12. vituli Ber. in
finē Ap̄loz petri z pauli. Scim?
igt q̄ viri isti nec sibi vixere nec si
bi mortuū sūt. s̄z ei q̄ p̄ ip̄is mortu? ē
Magis at p̄ nobis oībus pp̄ illū p̄
nobis facit eoz vita eoz doctrīa z
mors ip̄a. z ē i p̄uersiōe emmētīaz
i p̄dicatiōe sapiāz i passiōe paciētīa
nobis b̄ti apli optulerūt q̄ ēt vsqz
hodie cōferūt misericordia plenā z
sanctorū orationū fructibus. *hy 18*

Unda tāmuri ciuitatis oī
f lapide p̄ciosō ornata apoc.
21. Inē alia q̄ regant ad be
dificiū fortit̄ erigēdū ē vt lapides
bene ordinēt iō p̄ficiūt domifica
toz extēdere pp̄ediculū ne ordo lapi
dū i hedificio positorū deficiat ex

Apostoli

Mo ho isto ppēdis si lapis excedit
 lapidē pl' q' dbeat. Spūalr ecclia
 scā edificata ē velut castrū fortissi-
 mū. Can. 6. Terribil' vt castrorum
 acies ordiata. Jo artifices ei' ppē-
 diculo diuise sapie ordinauerūt ipam
 i articul' fidei i tātū rectū fiantes
 ordinē q' ē ipis hostib'. i. demōib'
 errabil' i aspectu iō fugiūt a cōspe-
 ctu ei' hui' nāq; sanctissime domi'
 103 4 edificatio. Figura ē Josue. 4. vbi
 dñs pcepit ipsi Josue. Elige igit dñs
 12. viros p singulas trib' z pcepe-
 eis vt tollāt d medio iordāis alueo
 vbi steterūt pedes sacerdotū. 12.
 durissimos lapides quos ponēt i lo-
 co castrorū vbi fixeritis hac nocte
 tentoria. Spūalr hec vba sunt dei
 pñs ad dñs nū; yesu; xpī; saluatorē
 q' pcelegit. 12. viros quos aplos nōi-
 nat Luc. 8. Lapidēs durissimū. 12.
 sūt articuli fidei quos impossibile ē cō-
 teri aut frāgi. Sūt. n. singula singu-
 lis ordinādi. Accepti sūt āt d medio
 iordāis alueo q' recepti sūt d sacre
 scripture flumī vbi firmi sūt pphete
 dei assistērūt illos suis vaticinijs
 affirmātes imoblr. Domine. n. hi
 lapides i loco castrorū. i. i ecclēsia
 scā vbi hac nocte. i. i hac enigma-
 tica luce vite pñtis oēs fideles ten-
 toria. i. cor. 7. nū; figāt quisq; que-
 ruit ad pmissiōis pñtā vbi facie ad
 faciē qd nūc credimus ituebinur
 In b ergo castro manētes sic virtū-
 b' z pbitate habūdāt vt ab hostiū
 neie pñt pñtis supari. Greg. i qua-
 dā or. Fortes facti sunt scī terrena
 despiciūt celestia appetūt de mōib'

iperāt carnē domāt spūi roborant
 vtiutib' coruscāt mori pñt flecti at
 nequeunt. 103 11

Lies ordiata. can. 6. Nō. q'
 a iter alia q' sepi' pcurēt vi-
 ctoriā i bello ē ipsay aciez
 ordo. Oppositū vō. s. pñctū pñgit
 sepe ex iordiatomilitū pgressū. vñ
 vegeti' d re militari. Nihil inquit
 i acie magis custodiendū ē q' vt oēs
 milites icedēdi ordinē seruēt qd ali-
 ter nō pōt fieri nisi vt ābulare cele-
 ris z equalr exercitio discāt. Peri-
 culū. n. ab hostib' sup grauissimū;
 sustinēt dimissus z iordinat' exerci-
 t'. Spūalr ecclia scā dei cui' acies
 ē optie ordiata a supno duce bēt. n.
 suos pñcipes z tribunos. s. factos
 aplos portātes vexillū eterni regis
 z piter icedētes cū illo quos xpī si-
 deliū mltitudo miro ordie segt. Jo
 nō ē possibile nos pñre. Figura nu-
 meri. 2. vbi legim'. 12. pñcipes suis
 se electos sup filios ysrael q' habe-
 bāt poplū i struere d libris manda-
 torū dī q' obfuerat vicebāt hostes
 z pficiebant ad terrā promissiōis
 Spūalr. 12. pñcipes significāt. 12.
 aplos a deo ordiatos sup ppl' xpīa-
 nū. ps. Cōstities eos pñcipes. s. o.
 t. 7 pñ. n. docuerūt nos vbo z opere
 mādātā dī q' pñstāt i opib' carita-
 tis. his. n. fuitis cū dō z pñio d bel-
 lam' hostes nros. s. demōes z pcā
 z sic libere accedim' ad terrā pro-
 missiōis eterne. vexilla igit iōi bñ
 apli nos pcedētes portauerūt iō an-
 te nos prostrauerūt inimicos diu-
 na potestate vñk Aug. i sermone

numeri 2

Apostoli

De aplis. Dedit iquit dñs potestatem
aplis sup nām vt eam curarēt sup
demonēs vt eos vincerent sup ele
mēta vt ipsa mutarēt sup montem
vt eam cōtēnerent sup angelos vt
corp⁹ dñi ministrarēt. hec aut pote
statēstrāta ē ad successores f; illd
Apoc. 6. hi sunt q habēt potestatem
claudēdi celū z puerēdi aquā i san
guinē. hec Augu. *f; 21*

Ornitudo z decor idumētū
f ci⁹ prouer. 31. vegetus de
re militari. Inter alia q cō
fuerūt q hostes victoriā indicē
dīc esse armoz pulchritudinē vñ ip
se aut. plm. 11. terrore hostib⁹ armo
rū pulchritudo iporat. Quis credit
militē bellicosū cuius dissimulatōe
sua aut rubigie arma fedā f. Ecce
si aigif scā q victoriosa semp extitit
q hostes sp arma pulcheria z gē
mata claritatis lucis z splendoris
h; Lātus. 11. fiat doctrie Aplorū
splēdor q sua luce vndiq; fugat re
nebray principes hui⁹ sic fulgens
idumētū. Figu. fuit exo. 28. vbi le
gim⁹ q uestis sacerdotū pmebat.
12. lapides p̄ciosos qb⁹ tota splēde
bat. Sp̄ialiter vt dictū ē ecclia scā
nitet z splēdet vita z doctrina zc.
Aplorū vt ipa ex ipsis lapidib⁹ in fi
de sponsi sui firmissime solidata ex
suo decorē ppararēt aurore luci ex
sua fortitudine aciei castrorū. Lan.
6. Que ē ista zc. Nā ex fide b̄dū;
aplorū velut aurore luce tor⁹ nūm
dus ē i x̄pō solidat⁹ vñ Basili⁹ tra
ctās illd. Mat. 5. vos estis lux mū
di. Aduēte igit luce aurore egritudi

nes alleuiāf. hostes a somno excitā
tur. Aues garuūt. bestie ad latibu
la sua fugiūt. Sic veniēte fide apo
stolorū mūdus fuit edificat⁹ i cre
dēdis. secūdat⁹ in opib⁹ bōis. ale
uiat⁹ a peccatis. excitat⁹ a negligē
tijs. aīat⁹ ad p̄tēplandēz celestū z
creptus de potestate demonum. *f; 21*

Alte vos illis manducare
d Mar. 6. ca. In curijs bñ
ordiatīs vbi magis come
dit gētū mltitudo d necessitate reg
rū mīstrandiozdo vt bñ oib⁹ z or
diate pudentē f; locū tps z decen
tiā psonay d cibo z potu necessario
figura. 3. R. 4. salōn plen⁹ sapiētia
vt ip⁹ curia esset bñ ordiata ordia
uit. 12. p̄fectos ex filiis ysrael quos
p̄stituit supra p̄uisionē ciboz vt p
underet dominū ci⁹. Et itū ordiate
erāt ci⁹ mēse z fercula q ponebāt
q ex h̄ sapiētia ci⁹ p̄dicabat vbiq;
decide veniēs regia austri quasi in
estasi facta ex admiratiōe tal⁹ or
dis dixit illi vbi sūt futuri zc. sp̄as
liter Luria ecclia ē optie ordinata
z oib⁹ pudentē vt decet. Nā sapien
tia Salōnis. i. x̄pi ibi ordiant. 12.
p̄fectos. i. 12. Apl̄os qui oib⁹ f; sta
tū suū apposuerūt panez sacre scri
pture. Jō paulus q ē vn⁹ ex ill⁹ p̄fe
ctis dicit sapiētib⁹ z īsapiētib⁹ d̄bi
torū. Est. 11. ibi ordo ciboz tā p
magnis q; p mediocrib⁹ z p̄uis.
vñ vgo de scō victore. In refecto
rio sacre scripturē tres mēse ponūf
i. tres ītellect⁹ v; hystorīal⁹ mystic⁹
z moralis. p̄ia mēsa simplicibus
scōa doctozib⁹. tertia est cōis vñ a

Apostoli

q; In prima cib⁹ ē grossior. In ſe-
cunda subtilior. In tertia ē dulcior. p^{ma}
p^{ri}ncipet ſaporē extremorū. ſecūda vim
miſteriorū. tertia dulcedinē morū;
p^{ri}a pascit miraculis. ſecūda figuris
tertia puerijs. h vgo. Igit^r regia
Sabbā h ē nā angelica veniens vi-
dere miracula laudauit ſapiētiā fi-
lij dei z letat^r ō societate noſtra qm̄
ex nobis d; p^{ri}ncipia curia cor⁹ i celis
vñ Aug. omel. 19. Agunt Angeli
laudātes dñm diē feſtū z letātes ſu-
per his q⁹ refugietes p^{ri}ortia demo-
nū p exercitia ſtutū Angelicis feſti-
nāt ſe ſociare p^{ri}ortijs. *fy 22*

i Impulſus euerſus ſus; vt ca-
derē z dñs ſuſcepit me. p^{ri}s
vtili⁹ ē hoī ambulāti p^{ri} dir-
rupta z piculoſa itinera i loco pla-
no cadere dū caſurus ē. q⁹ expecta-
re vt cadat i piculoſo paſſu vbi eſt
mortis piculū q⁹ cadēs i plano nō
pōt mltū ledi z ex caſu leui edoct^r
caſus graue eunt. Sic morāl^r vi-
dem⁹ q⁹ vtili⁹ ē cū pater corrigit fi-
liū i pueritia cū delinqt q⁹ expectet
vt vir fact^r puniatur a iudice. Naz
p^{ri}a p^{ri}ncipio ē virga diſciplinē. ſecūda
vñ aliqui ē patibulū mortis. Iō di-
cit Sap. Qui parcit virge odit filiū
ſuū. Et hiero. dūm hoſtis ē paruis
occide eū vt malitia elidatur i ſemi-
ne. Spūāl^r xps p^{ri} noster benign⁹
Qui ō duriffimo lapide ſit p^{ri}ducer^r
vitiā aquā z de depreſſiſſimis tene-
bris lucē clariffimā hūc modum te-
nuit i b^{ri}o paulo ap^{lo} quē voluit ca-
dere i plano itinere ante q⁹ pgeret
ad ruppē profundā iniquitatis ad

quam tendebat malit^r. n. cum ado-
leſcentem corrigere virga ſua z
baculo ſuo qbus predeſtinatos dir-
rigit. z quos amat ſerit q⁹ dierum
malorum inueterare eternopatibu-
lo condenari percuſit ipſum do-
minus corporali cecitate luſtrās in-
hilominus cum ſuperna claritate
vt de lupo faceret agnū. z de ra-
ptore ſcūpſe quore vas electionis
atq; doctore gētiū fabricaret. *Hum 22*
Si gura numeri. 22. vbi legimus q⁹
Balaam z ſeniores madian viden-
tes quanta ſigna faciebat populus
yſrael z quomodo vicerant amoz
reos dixerunt ad inuicem populus
il le olebit nos de terra vſq; ad ra-
dicē quemadmodum bos herbam
z ſic ſtipendiatum Balaā miſerūt
ad maledicēdū populū dei qui cor⁹
propheta erat. putabant. n. q⁹ ſi po-
pulus yſrael per aliquem prophe-
tam malediceretur ipſum in bello
ſuccumbere domino ab eo recedē-
te. Sed dūm irret Balaam percuſ-
ſus dominus Aſinā quāz ſedebat i
de i crepatus ab aſina didicit a dō
quod facturum eſſet circa populū
yſrael. Cum ergo perueniſſet ad lō-
cum vbi filijs yſrael maledicere dō
creuerat mutauit maledictionē i be-
nedictionem z laudē dicens. Quā
pulchra tabernacula tua iacob mo-
riat^r anima mea morte iuſtorum.
Qd audiētes madianite ſupore re-
pleti dicebāt. Quid nā hoc ē qd di-
cis cū in h⁹ miſiſſiſſis vt pplō hūc
malediceret z tuiſi benedicis Re-
ſpōdit neq⁹ loq⁹ valeo niſi qd de⁹

Apostoli

mibi leg pcepit. Spūalr videntes
pīcipes phariseorū pplū xpianū
crescere z signa z pīgia ī mūdo
fieri. stridebāt dētib⁹ z furentes
dicebant. Iste ppl⁹ creseit z multi
plicat. Quid hē hoīes. n. ydiote z
sine lris trahūt post se totū mūdū
nisi extiguam⁹ cos extiguēt nos z
radicē⁹ delebūt nos. Et tūc dēde
rūt saulo epl⁹s ad tamascū vt si
quos iuēir ethur⁹ vie viros ac mu
lieres victos pducēt yr lū. S; dū
iter faceret pūssus ē a dño pūssio
ne pia ī qua dēposita erroris furē
tis isania mutat⁹ ē ī vīz alter⁹ z fa
ct⁹ ē agnus d lupo z lūmē de tene
bris ab illo. Qui oīz ē artifex oī
um hīs sciētā oīa phiciēs venit
ad sinagogas z vbi māducatiōe. s.
pharisei putabant ip⁹ debere pplō
xpī maledicere cepit benedicere eis
asserēs qm̄ hic ē fili⁹ dei. s; īcrepa
tus a pfidis multo magis pualesce
bat z pīndebāt eos dī. Quā; pul
chra tē. Moria aīa mea tē. hec di
cebat apl⁹s z pīdicabat loquēs de
regni dei magnitudīe. dī. qm̄ si ocu
lus nō videt tē. Et itē; quis me se
pabit a caritate xpī. mors au āgu
stia tē. Sic igit pūssit dñs petra;
z fluxerūt aque a dō latissime vt bi
berēt hoīes z iumēta qz tāta ē sapi
entīe z doctric eius habūdātia vt
sapiētes z insipientes adeo resece
rit vt nēossit q pīuētur eius elogo
saluari. vnde crisost. de laude pauli
omel. pīa. paulus terrā sil ac mare
greciā ac barbariā oēm pīsus re
gionē sub sole quasi volūtās cucur

rit vt simplici labore velut in va
cuis itura pcurans. sed peccato
rū spinas pariter euellens. verbi
pietatis vbiq; seminās errores fu
gans. veritate; reducens. ex homi
nibus angelos faciens. quinimo ip
sos homines quasi ex demonibus
Angelos prouehens. *fr 23*

Ubes suscepit eum. Act. 8.

Nō. hāc dñam cē iter leuē;
nubem z nubes grossas z
pīdēsas. qz a pīa subsequit⁹ dulcis
pluuia. ab alijs tōtonitrua fulgura
z tempestates. Spūalr nubes xpō
duplex obsequiū faciunt. s. cui; ve
nerit ad exequendum vniuersale
iudiciū qz tūc videbūt filiū hoīs
veniētem in nubibus ecli. Mat. tē
n. erunt fulgura z tonitrua z cla
mor tubarum a dō terribilis qz vni
diq; mortuos suscitabūt. s; domīo
ascēdente ī celum leuis nubes illi
prestabit obsequiū postq; p nube; d
scendit gratia sancti spiritus rigās
omniū fidelium corda. Figura. 3. *3 23*
Nubecula parua ascēdebāt
de mari z in ipsā quasi vestigiū
hominis. z sequitur z facta est plu
uia magna super terram que mul
tis annis pīuata extiterat. Spī
tualiter Nubecula ascēdens de
mari fuit humanitas xpī que de pe
nalitate fluctū nostre iniquitatis
ascendit ad celū; semper associata
diuinitati z postmodū ī pētecostē
facta ē pluuia grarū; ī mūdū qua
pīuatus astiterat p āno; z vīē
z sic madefacta corda fidelium ta
li pluuia germinauerunt velut cāpa

In hac figura continentur
multa nomina v. Isaac
Esau. Jacob & Rebecca

n. cādidatio itē p̄tāz 7 dñotat pp̄z
supradictū pphetijs 7 lege dei de
coratū. Seruauit x̄ps illi pp̄lo p̄dicā
do 7 mira signa iter eos faciēdo vt
recipet Rachel idest synagogā in
sp̄sā q̄ sūme diligebat ita vt sper
neret omne aliā. Nō sū; ingt missus
nisi ad oues q̄ p̄cāt domus ysrael
f; negata ē sibi 7 tūc suscepit lyam
i. eccl̄ia tūc lyppā ocul' hoc ē eccl̄ia
q̄ generalitatis eroretē p̄stebat.
Secūdata ē igi' fide 7 genuit eifi
lios mltos qz gētuz multitudiez ac
plenitudinem. Deinde non recipit
Rachel. s. post interitū gentiū mul
titudinis ex illa vero tm̄ duo filij
expectātur. s. q̄ ante x̄pi aduentum
in carne saluati sūt. s. pphete 7 pa
triarche 7 illi q̄ in diebus illis sal
uabūtur. s. post aduētū illius ingtu
tis filij videlicet antixpi q̄ visa illi
us falacia reuertētur ad deū 7 co
gnoscēt suū redēptorē x̄pm psequi
mur tm̄ hystoriā. Afflictus Jacob
a laban. i. x̄ps a pp̄lo Iudeorum p
gens a eterānauitatis sue reliḡ
pp̄lm dñi nec obfuit vt faceret cu
stodiri sepulchrū i die refurctiōis
sue vt ip̄s iter ipedirēt qm̄ pteritū
sūt custodes 7 fci sūt velut mortui
Ascēdit igi' i columinis trās ciuitatē
suā vbi nobis parauit igressus ex
peditū 7 liberz. vñ Aug. ptractans
illd v̄bū eleuatus ē i celum 7c. ait
dñs nr̄ yelus x̄ps dū nā; humana;
syderibus iposuit credētibz celū
pater post se posse mōstrauit dū vi
cētē i celestibus eleuauit victorem
mortis quo sequimur ostendit.

Emp⁹ ē vtruerat ad eū q
me misit Thobie. 13. 110. q
pegre pficiscens postquam
diu extra pīam dītar⁹ ē ⁊ diuaco
la fuit libēter pficuit ire ad ppria
vtpote si i loco vbificerat fcepfisset
inuriā. 18. 11. exēplū p; dī filijs yfza
el qbus egiptij īudebāt i pferita
te i gētibus ⁊ i diuitijs. Spūaliter
dñs nř yesus xps pegre pfectus ē
⁊ abiit i regionē lōginquā qñ venit
de celo īterā ⁊ hic mltū dītar⁹ est
ī familia crescēs ⁊ pficiēs i thesau
ro sapiētie ⁊ sciētie corā deo ⁊ ho
minib⁹ s; opante īuidia affectus ē a
iudeis cōtūmelijs ⁊ iniurijs iō eos
relīquēs honore rediit ad ppriam
pīā; Figura Ben. 28. Jacob pfe
ctus i Mesopotamiā fuit laban
p Rachel pulchra ⁊ tñ data est ei
lyalyppa ocul⁹ demū hō Rachel s;
dī lyā eo q cēt fecūda mltos genuit
filios dī Rachel tñ duos. Jacob tā
dem passus mltas a laban iniurias
reuerfus ē ad tñ natiuitatis sue īco
lūis nec obfuit q laban cū suis suis
psequutus ē redeuntē nō. 11. valuit il
li qd ipedimti prestare. Spūaliter
xps de celo descēdens vēit in hunc
mūdū ⁊ puerfatus cū laban ppi
quo suo. i. cum pplo iudeoz. laban

n. cādidatio itē p̄tāz 7 dñotat pp̄z
supradictū pphetijs 7 lege dei de
coratū. Seruauit x̄ps illi pp̄lo p̄dicā
do 7 mira signa iter eos faciēdo vt
recipet Rachel idest synagogā in
sp̄sā q̄ sūme diligebat ita vt sper
neret omne aliā. Nō sū; ingt missus
nisi ad oues q̄ p̄cāt domus ysrael
f; negata ē sibi 7 tūc suscepit lyam
i. eccl̄ia tūc lyppā ocul' hoc ē eccl̄ia
q̄ generalitatis eroretē p̄stebat.
Secūdata ē igi' fide 7 genuit eifi
lios mltos qz gētuz multitudiez ac
plenitudinem. Deinde non recipit
Rachel. s. post interitū gentiū mul
titudinis ex illa vero tīm duo filij
expectātur. s. q̄ ante x̄pi aduentum
in carne saluati sūt. s. pphete 7 pa
triarche 7 illi q̄ in diebus illis sal
uabūtur. s. post aduētū illius ingtu
tis filij videlicet antixpi q̄ visa illi
us falacia reuertētur ad deū 7 co
gnoscēt suū redēptorē x̄pm psequi
mur tīm hystoriā. Afflictus Jacob
a laban. i. x̄ps a pp̄lo Iudeorum p
gens a eterānauitatis sue relige
pp̄lm dñi nec obfuit vt faceret cu
stodiri sepulchrū i die refurctiōis
sue vt ip̄s iter ipediret qm̄ pteritū
sūt custodes 7 fci sūt velut mortui
Ascēdit igi' i columinis trās ciuitatē
suā vbi nobis parauit īgressus ex
peditū 7 liberz. vñ Aug. ptractans
illd v̄bū eleuatus ē i celum 7c. ait
dñs nr̄ yelus x̄ps dū nā; humana;
syderibus iposuit credētibz celū
pater post se posse mōstrauit dū vi
cētē i celestibus eleuauit victorem
mortis quo sequimur ostendit.

videns rebecca p[ro]p[ter]
 non esse u[bi] iacob mo
 nuit ad p[er]ueni[en]d[u]m ad la
 ban ut i[n] monitione
 eccle[si]e reddamus a
 i[n] i[n]te[n]sione diaboli. &
 ad horamur 2. 3.
 i[n] i[n]te[n]sione multa i[n]a
 el[ect]i sunt iacob reges i[n]i
 i[n] signa sup[er] p[er]tine[n]tione
 lapidis. multi regem
 t[er]r[ar]um t[em]poralib[us]
 fi[li]i d[i]u[ini]s d[i]u[ini]p[er]m[is]s[i]b[us]
 ne corporis. 3. regum i[n] d[i]
 et i[n]u[n]t q[uod] n[on] b[ea]t[us] q[uod]
 ul[ter]ior altare 2. signa.
 i[n] o[mn]i m[un]do ueris emit
 tre firmo & stabili p[ro]
 p[ro]p[ter] n[ost]r[u]m a bona i[n]te[n]
 a 2. 2. ex[em]p[li]s uer
 d[i]u[ini]. Scalat uer[um] i[n]
 s. angeli d[i]u[ini]t[er] i[n] uita
 2. p[er]t[er]unt eandem ad la
 ban cui tenent p[er]nis
 cu[m] angeli 7 annis &
 p[er] i[n]u[n]t accipit i[n]
 uer[um] rader. t[em]p[or]e
 rader habuit q[uod]
 i[n] p[er]u[n]t i[n]a[n]t[er] 2. p[er]
 2. multos labores
 p[er]u[n]t i[n] i[n]te[n]t[i]o[n]e d[i]u[ini]

Apostoli

fig 25

In aquile in celo puer. 30.
V 116. q. aliquie Aues tate no-
 bilis fuit q. captā p. dani
 defferūt dño suo. Spūaliter xps dñi
 filius aqle supna tate fidelitatis fu-
 it erga p. em suū vt captā p. dā; vite
 presentis deserto ad quā capiēdam
 missus fuerat. sicut humanā nām
 quā vsq; ad inferos sequutus ē de-
 tulit i celū p. r. Figura Deut. 22.
 vbi Agle xps assimilāt vbi sic dñs
 ps at dei p. p. s. r. Et subdit iuenit
 at eū i tra deserti loco horrois r
 vaste solitudis. r itez s. dñs sic Ag-
 la expādit alas suas r assūpsit eos
 atq; pōtauit i humeris suis. Nā ipe
 dñi filius humanā nā; quā dyabol⁹
 deiecerat p. p. iudiā d. paradiso xps
 d. faucib⁹ ei⁹ velut p. dā auferēs car-
 nem assumptā humanā p. i celum
 ascendēs presentauit nosq; i suū
 p. sortū associās sedib⁹ paradisi as-
 sociauit. Unde Leo papa i sermōe
 ascēsiōis. Nō solū hoc ingt paradi-
 si possessores firmati sumus. s; sup-
 na celoz i xpo penetraui⁹ āplio-
 ra receptur i p. suā ineffabilē gloriā
 quā p. dyaboli iudiā p. dideramus
 qz quos dyabol⁹ de primi habita-
 cūli felicitate deiecit. hos dei fili⁹
 sibi cōcorporatos ad patris dexte-
 rā collocauit. *Fig 26*

Emte p⁹ me. Mat. 4. 116.
V q. palacij magni principis
 hostia custodiuntur ne igre-
 diantur extranei. Ideo paupes pso-
 ne r debiles habētes cas ad p. ci-
 pē tā diu expectāt ad hostiū quosq;
 magn⁹ Barro cui nō tenētur porte

ingrediatur r sic se ponūt post eū
 r intrāt r ipsi. Spiritualiter ante
 xpi aduētū clausa erat Janua Re-
 gni celozū. omnes erant extranei
 q. debuerant esse Angeloz cōsor-
 tes. Ideo plorabat dñs in ps. di. ex-
 traneus fact⁹ sum fratrib⁹ meis.
 sed ascendente xpo eterni Regis si-
 liocū libere patuit ingressus porte
 nobis apte sunt vt post ipm libere
 etiā nos ipsi possim⁹ ingredi. vnde
 Aug. sermōe. Ignota inquit ante
 xpi aduētū via vite qz nulli⁹ adhuc
 resurgētis fuerat tenuata vestigio
 at vbi dñs resur. exiit nota facta so-
 lo atrita ē plurimoz r. Nā ipe do-
 minus n. descendēs de celo p. hu-
 militatē ascēdit cū gloria r portā
 quā nobis clauserat n. a superbia
 apuit ei⁹ humilitas. Figura Apoc. 4. p. o. 4.
 4. posui hostiū aptū corā te qd ne-
 mo pōt claudere eo q. modicā hēs
 v. tū. hec v. b. a figurat. dicta sunt
 a patre filio dño n. o. yesu xpo co-
 rā quopositū ē hostiū celī aptū pe-
 nitus inlausibile eo q. modicā ha-
 buit v. tū. i. humilitatis q. l; modi-
 cū r abiectū ipz vnderit fuit forma
 hui⁹ idut⁹ nihilominus deus p. exal-
 tauit illū r donauit illi nomē qd ē
 sup oē nomē. r. phil. 2. sequamur
 ergo ingredientē ipm sectātes hu-
 ius humilitatē vt sinus eius subli-
 mitatis p. sortes. Ber. i quadā epi-
 stola. Fūda i te fundamētū humili-
 tatis r pūcies ad fastigiū caritatis
 vis capere celsitudinē dei, cape pū-
 ius humilitatē xpi.

Auaritia

Fig. 27

Uti aufert in sudore panem
 quasi q occidit proximum suum;
 Ecclesiastici. 34. 110. q. cru-
 deli? occidere proximum q extraneum
 et horribili? occidere fratrem suum
 q alienum. et qto maior e coniunctio
 tato ampli? crudelior d? esse lesio.
 Spiritualiter nulla coniunctio maior
 ee pot q spiritualis societas et fra-
 ternitatis religio. qdps qz interdu
 carnalis p? teporalia bona dundit
 a filio et frater a fratre et sorora
 sorore. s; Religiois fraternitas h;
 oia induit. unde Augu. i regula
 Sit vobis oia coia zc. Ille ergo fr
 qui ductus auaricia hac fraternita-
 te fraudat atreptat vt faciat pproximu
 d? coi aufert pane vite proximus suus
 et ipsos qtu; i eo e occidit. Figura
 Gen. 4. Chaym occidit abel fratrem
 suu cui? sanguis d? terra clamabat
 ad dnm p hui? vidicta qua et tuis
 fieri voluit ide postmodu lamech
 occidit chaym iter folia arbor; sa-
 gitta sua putat fera iterficere. Spi-
 ritualr p chaym qui interpretat pos-
 sessio subaudi religiosus; pproximu
 q agru possidet de mercede ingra-
 tis sile; factu hude q habet locules
 Iste at no solu iterfecit Abel fr;e;
 suu sed oes alios quoz vite faculta-
 te occultat. Talis. n. e na auari vt
 oes decipiat et aegrat ipse sol? qd
 possident. vñ Aug. i quoda sermoe
 Auar? velut ifern? oia duoras vel
 let nullu ee vt ipse sol? oia posside-
 ret. S; qz falsus religiosus q votu
 qd fecit hac vitu? iperitate deus
 iuste cu ipso agit subtrahes ab eo

paternalē pietatē. Ver. mibaco ha-
 beni pproximu negabit deus pproximu
 qd est miseri semper et parere
 Bene ergo dicit q? chaym morit
 iter folia qz auar? d? fructu? nihil
 capit tatus. n. vmbra facit folia et
 i autuino deponit. Sic tuitie mor-
 tis tpe saltē amittit ps. Cu iterierit
 n? sumet oia. Perant? n. sagitta la-
 mech vt fera. lamech iterptat cor-
 rectio. dicit. n. correctioe corrigi
 auar? q obliuiscit paupis miseri.
 vñ scriptu e iudiciu? iusticie odia
 fiet illi q no fecit misericordia. Sa-
 gitta ergo mortifer a pibit cu sine
 remedio ad ifernu mittet hie.
 30. plaga crudeli et uanabili pmissi-
 te. Recte ergo auarus pparatur se-
 re. cu ipse ferali more studeat oes
 punire oia bea diripiendo. unde
 Aug. de vñbis dñi. Que est ista au-
 ditas concupiscētie cu et ipse bellue
 habeat modu. Tunc. n. rapiunt qñ
 esuriunt. pareunt vero pde cu saturi-
 tate suriunt. Que e ista auaru isania
 amittere vita et appetere mortem
 desiderare aurū et auctere celum.
 14. 23. Multiplicate sunt sup capil-
 los capitis mei. ps. Capilli
 nascuntur ex superfluo no. n.
 sunt propria substantia corporis inci-
 duntur et nascuntur. faciunt. n. ad or-
 natu corporis qñ debita qtuatē no
 excedunt. id ne nimiu crescāt re-
 secadi sunt. Spiritualiter per capil-
 los subaudi diuitias que non sunt
 nostre sed mundi. Job pñio. nudus
 egressus su ex utero zc. nud? reuer-
 tar illuc. zc. Nam sicut secus dian-

6

Auaritia

corporis sanitatē capilli raduntur
qñ nimis crescūt sic diuitie s; aie
salutē qñ nimis augētur paupibus
erogent qz tēpore necessitatis au
cte recipiūt. vñ hortatur Aug. i
quada; epla. Si vis esse mercator
optim'. fenerator egregius. da qd
nō potes retinere vt recipias quod
nō poteris amittere. da modicū vt
recipias cētuplū da. tēporalē sba;
vt recipias eternā hereditate; sed
multi sunt q i tñ crines suos mul
tiplicari pñtūt seu crescerenegli
gētes paupes xpī qz i ipi nimis di
uinā iusticiā expectāt cōtra se. Ait
n. dñs uestri capilli omnes numera
ti sunt ac si dicat scio quibus indi
getis z scio quid possidetis z scio
quid proximis denegatur. Ber. cla
māt pauperes quid facit aurū i fre
no. nostrū ē o diuites quicquid sup
flue expēditis. S; capillorū graue
dine supflue pīorati icidunt diuinā
sentētiā vt cor pecunia sit in perdi
tione ciuillis. Figura. 3. R. 13. ab
solen persequēbatur dauid patre;
suū z dñs celsarē magnā habē
ret fugiens i pīo pīgit vt p ei' ce
lsarē querē capt' remaneret su
spēsus z a persequentibus ē tribus
lanceis transfixus z miserabiliter
mortuus. Spiritualiter absalen ē
auarus qui patrē suū psequitur. i.
xpī i mēbris suis negādo pauperi
bus necessaria. capitur a querat. i.
a diuina iustitia. vulneratur trib'
lanceis qz expoliatur i morte diui
tiis. corpus traditur vermibus z
aīa demonibus. Eze. 5. filiois ac

cipe gladium accutū z rade tertiā
ptē capilloz z vētoeā disperges.
Alia; verotertiā igni pbures. rell
quā vō gladio diuides. pma pars
qñt; ad corpus qd puluerizatur vt
vēto dispergatur. scda vero quan
tū ad aīam q igni traditur in infer
no. tertia quātū ad diuitias filiis z
nepotibus derelictas que sepe cu
se vel gladio diuiduntur. vñd hic.
i quodā sermone. Auar' est bursa
principum. celarius lazonū. z rixa
parentum. *fy 21*

caussis suis sicut locusta. ps
e 110. q locusta hēt vētre
maiorē tota corporis parte
fertur. n. q roze repleta mane eu
acuat iualescēte sole. Spiritual'r
appetitus auari ē maior toto ma
do. rō est qz mundus est certis limi
tibus terminat' appetitus nō aua
ri nullo clauat termino. Repletur
roze. i. mūdi facultatib' mōis oib'
qb' v; suē p rapinā suē q vsuram
z omni arte quāscit expoliādo pri
mos. Sed cū replet' fuerit euacua
bit' z vt locusta excutiet iualescen
te estu diuine iusticie cū v; eterno
trahet incendio. Job. 20. Diuitias
quas deuorauerat euomet z de vē
tre eius extrahet eas de'. Figura *1707*
exo. x. vbi legimus q flante austro
venerūt locustae sup terrā egipti va
stātes omne viride z dstruētes om
nia q erāt i campis. deinde orante
moysē flauit ventus occidētalīs z
pictesunt i mare. Spūal'r subau
di per locustas auaros vt dictū ē
flāte igit' vento quēst ventus colā

Auaritia

Aus et humidus per quem nō. pro
 sperus successus vite p̄sentis. aua
 ri ipugnantur et stant in egypto. qz
 tenebris inuoluuntur. vastat omne
 viride et omne i agris natū. qz eis
 nulla potest i anima virefcere vir
 tus qn statū. radicitus euellatur. he
 sunt locuste quas vidit beatus Jo.
 ad modum equorū magne Apoc.
 9. Que a bestia. i. dyabolo potesta
 te nocēdi acceperat. Jo innocentius
 de vilitate conditionis hūane. Quā
 multos inquit seduxit cupiditas q̄
 plures perdidit auaritia. Balaā re
 darguit Asella qz captus cupidita
 te. p̄missor disposuerat maledicē
 ysrael. Nachor populū laudauit qz
 tulit argētū et aurū de anathema
 te hierico. Naboth iteremptus est
 vt acab suā vineā possideret gicci
 lepra pfudit qz tulit et petijt argen
 tū et vestes sub noie helyset. Ju
 das laq̄ose suspēdit q̄ vēdidit et tra
 didit yēsu ananiā et saphuriā subita
 mors extinxit qz de precio agri de
 fraudauerūt apostolos. hec Immo.
 vnde ergo subdit q̄ flante vēto oc
 cidērali. i. adueniēte vidicta diuīe
 iusticie p̄ mortē occidit et p̄icit in
 marē tēpestatis gehēne miser aua?
 Fy 10. Intrauerunt aque usqz ad
 aīa; meaz. ps. Dicis qz om
 niū flumīnū aque intrāt i ma
 re et tñ mare non redūdat. Quis
 rō pōt esse qz tam grādis est finis
 maris qz quasi nihil oīa mundi flu
 mīa mari pparata reputātur. Etia
 qz ē motus circularis i aquis fm
 Isidorū. Ideo dicit salomō qz oīa

mundi flumīa intrāt mare vt fluant
 iterū. Spūaliter p̄ aquā q̄ continue
 fluit et labitur subaudi diuitias in
 quibz nulla quies ē. Luto. n. repetet
 fortuna qz p̄stat vt dicit Eccl. p̄ ma
 re subaudi cor auari. vñd Isa. 57.
 Cor ipij quasi marē feruēs qd̄ q̄esce
 re nō pōt. Lonaē. n. auarū obturare
 meatū flumīnū ne fluāt cū pecuniā
 credit semp̄ possidere ipaz. nā erga
 h̄ cor eius iugiter feruet cogitatio
 nū p̄cellis qualiter acgret qualē
 acq̄ita p̄seruet. Est. n. ibi met⁹ cir
 cularis qz acgruūt cū labore cōfē
 uant cū timore et amittūt cū do
 lore vñ Breg. s. moralitū prius nan
 qz mens auari dolor ē habuit i ipa
 sue cōcupiscētie fatigatiōe qualiter
 cōcupita raperet quomodo aliqua
 blādimētis aliqua terroribz aufer
 ret. At postqz acq̄sitis rebus puenit
 ad desiderū aliū hūc dolor fati
 gat vt cū sollicito timore custodiat
 qd̄ cū graui labore mēnerat acq̄
 sitū. hūc de insidiatōes metunt
 atqz se qd̄ ipse fecit ab alijs sibi
 fieri pertimescit. hec Breg. Igitur
 i diuitis occupatio pessima et dele
 ctatio nulla est vera hoc probat la
 bor human⁹ qz propter diuitias fa
 tigat ad oē malū. Qd̄ plane figu
 ratū ē. Exo. 7. i. p̄ia plaga pharao
 nis vbi aque egiptiorū puerse sunt
 i sanguīe et mortui sūt pisces q̄ nata
 bāt i eis. Diuitie peccatoris et aua
 rorū puerse sūt i sanguīe et mortui
 sunt pisces. i. fructus et bōe actiōes
 puerse qd̄ sūt diuitie i sanguinis ef
 fusionē vbiqz loqz vt p̄.

b ii

Auaritia

79 71

In tenebris ambulant. ps.

116. q. i tenebris nihil vi
sui describitur. homo. n. nō
cognoscit primum suū ab extraneo
Spūaliter avaritia pparatur tene
bre. Sap. 2. Excecauit eos malitia
eor. 1. Avaritia. Avaritia. n. vclut
cecus neminem cognoscit. Figura
exo. 10. vbi legitur q. i nota plaga
egypti fuerunt super terram tota;
tenebre que palpari poterant. Ita
vt frater fratrem nō videret. Spl
ritualiter p tenebras subaudi vt
dictum est avaritiā z cupiditatem
q. adeo hodie mūdū tinxerūt z cor
da hōium fedauerūt q. frater frēz
nō cognoscit nec etiā fili? patrem
Aug. Insanabilis avaritia pfi nō
parcit nec matrē cognoscit fratri
nō obtemperat nec amicos fidē seruat
Inuadit bona vidue z rapit rē pu
illi. testimoniu falsus; pferit occu
pat res mortui quasi non esset ipse
mores deterior feris que parciunt
pcede cū fuerunt saturate. 79 32

Olite cogitare de crastino

11 Luc. 12. 116. q. aliqui cibi
boni sunt p eadez die qua
parant. In crastinū putrefacti. Spl
ritualiter. Vita pscns describit p
hodie eo q. hodie tēpus pscns d
signat. p. eras intelligitur vita se
quens. quilibz recipiet mercedem
eius scd; ppiū laborē. vnde scri
ptū est. Cras rādebit mihi iusticia
mea. Diuitie igitur z bōa tēporalia
bene valent in vita presenti optia
enī sunt ad emēdū celū. Sed h tñ
hodie. S; i future vite crastinū re

seruate putrefiūt z finitorē cruciat
Jac. 5. Diuitie nre putrefacte sūt. zc.
Figura Exo. 16. pceptū fuit filiis
ysrael i deserto vt qlibet colligēt
tātū de māna q̄tū ei sufficeret pro
illa die. Qdūq; vero i crastinū p
uabat ebulliebat vermes. Spūali
ter pceptū ē fidelibz vt quilibet la
bozet ope manū suazū quod man
ducet sic caueat ne pauperes frau
dādo. cumulātā pecuniā referuet i
crastinū. Quia nihil ei pderit quā
ymosecū crit i pditionem. Si quis
vult i vita sequēti n egere hic pau
peribz erroget bona q. secū porta
renō valet recipiēdo i celo. Greg.
i omel. Res suas cū moreret diues
secū tullisset si ad petētis vocē auz
viueret donasset. nā terrena oīa q.
seruādo amittim? largiēdo suam?.

79 33

hauri pingues obsederūt
t me. ps. dicit q. thaurus in
donut? aqua madefactus
multū hunc ide saltat. oīa vult feri
re. omnia vult percutere. Spūalr
p thaurū idonitū; notat avarus
cuius cor idurātū ē erga proximu;
erga deū. erga seipsū; sine oī ppa
sione. vñ Inno. de cōdic. vilitatis
humāe. Auar? inquit offendit deū
offendit proximu. offendit seipsū;
Nā deo detinet debita primo ne
cessaria sibi oportuna subtrahit.
Igit quādo madefactus ē aqua. i.
qñ impletū ē cor cupiditate z avari
tia oīa parit q. nullus ē modus ac
grēdi adeo prauis quē avar? exer
cere n tēptet. Figura exo. pūo vbi

Auaritia

rectat. Magister q̄ de flumē egypti
ubi p̄ceperat pharao paruulos
hebreos mergi. exibat quoddā ani
mal ad modū thauri z habebat ī
humero dextro signū lūne cornicu
late. Et tē egyptij venētes adduce
bant omnia genera musicorum ad
quorum sonitum thaurus saltabat
z vocabant eū; egyptij deum ags
sed eadem die euanebat. Spiritua
liter thaurus vt dictum est auarus;
significat. habet enī ī dextera sua
idest ī tota intentiōe vanitatē z va
nā spem q̄ bene p̄ lūnā corniculatā
deicta habitat ī flumē egyptiaco
idest ī cupiditate diuitiarū tenebro
sa ubi dyabolus iubet submergi fi
deles aquis quos valet z aggregan
tur erga ipsū egyptij. i. demones
z p̄cipes tenebrarū pulsātes īstru
mēta tēptationū suarū demonst̄ra
tes z submergentes p̄ueros ade in
eptos modos agrēdi. Et miser aua
rus ad oēs illos mouet z intendit
qualiter illos omni studio valeat
exercere. Breg. is. mora. Cui īquit
cupiditas dñari dicitur subiectis
oībus malis demōstrat. Sed h̄ va
nū simulacrū subito euanesceat. ps.
Trāsim. z. e. n̄. e. q. cū. z. n̄. ē inuē
tus locus ei.

f. 37

Eructis dijs q̄ nō dabunt
vobis regem die ac nocte.
Nō. q̄ ibi dura ē seruitus
ubi magnus ē labor z parū lucrū
ubi magna afflictio z nulla remun
neratio. Spūaliter secundum apo
stolū avaritia est ydolorum serui

tus z est ī ipsa afflictio magna mī
sera retributio quia avaro z cupi
do nulla p̄statur requies z semp
afflictio precedit suam mercedem.
Vnde Aug. in quodam s̄mone. aua
rus anteq̄ lucratur seipsū perdit
z anteq̄ aliquid capiat capitur. Si
gura exo. p̄rio z vltio ubi legim̄
q̄ filij ysacl seruerunt pharaoni
lutum z paleas colligentes vt he
dificaretur eius ciuitas super qui
bus positi sunt superstites vrgen
tes eos ad laborem ne ociosi vaca
rent. deinde ordinatum est vt ma
seculi qui nascerentur necarentur z
femine nutrentur. Spiritualliter
pharao dñorat dyabolū regē egypti.
i. tenebrarū qui cecitatis filios
idest cupidos z auaros sub dire
uitutis vinculo ligatos detinet. co
git eos dispergi per vniuersū egypti.
i. mundū ad colligendū paleas
idest diuitias. ordinās sup̄ eos vx
res z filios qui velut sup̄stes eos
vrgēt congregare pecuniā ī la
bore z erūniam; īurijs z mor
tis piculis nec permittunt eos vna
hora aīe saluti vacare. Dicit enim
vxoꝝ viro suo. Quare nō me idius
vt vicinia mea a viro suo induitur
Nunquid tu non es ditior z p̄rior
eo vade inquit per egyptum z con
grega paleas quam melius potes.
Ac si dicat. Exceca in te specia
le lumen z per tenebras eterne
mortis scilicet peccati discurre
z omnibus quibus vales modis
q̄q̄ turpibus z dānabilibus sata
ge z cōgrega pecuniā ne status

b. ij

Auaritia

dficiat ne filij & vxor tua a ceteris conuicijs deficiat. Iubet pharao oem masculu necari qz dyabolus modo pdicto conat oē sanctū ppo sitū extinguere & culpas nutrire q parante ipso nascitur in aia . p; ergo quib; dijs auarus seruit quē libet h laborē & i futuro eterna nū nistrat supplitia. vii Criso. omel. 9. sup Mat. qui pecunie seruit & pre sentibus ppedibus constringitur & futuris paratur. *fig 35*

Accederūt igni sanctuariū i turri. ps. 115. qd existēs i lo co vl' castro vbi ignis sup ponitur & nō pōt ide fugere debet ad altiorē turrim festinare ad quā ignis nō pōt attingere ibi pōt se ab inimicis tueri & euadere piculum icē dij. Spūaliter dyabolus calidis sumā malicia plenus vt possit sicca strū ecclesie dominari fere totum mūdū cupiditatis & auaricie imple uit incendio. vnde scriptū ē. Totus mūdus positus ē i maligno. s. i ma lo igne cupiditatis & pauci valent fugere ignē hūc biere. s. c. A muni mo vsq; ad maiorē a ppheta usq; ad sacerdotē auaritie student. Nul lū ergo facilius est remediū qd per pteplationē ascendere diuinorū bo norū atq; celestiu altitudinē. Tūc enī sordescēt h iseriotia pre nimia super celestiu dulcedine & effect; i his caritate accēsus se ab oī icur su liberabit dyaboli. *Figura iud.* 9. vbi legit qd cū Abimelech succē disset opidū Thebes gētes illi; lo ci fugerūt ad turrim & cū conaret

Abimelech ad hostiū; supponere vt saltem excecaret ibi existentes domina que dam fragmen mole vt brās desuper caput Abimelech p cussit qui mortaliter ictum senties a proprio armigero se iussit interfi ci. Spūaliter Thebas que inter pretatur bonitas vite recte fidelū ecclesiā denotat i ea christi pre ce teris nationibus viget vite bōitas quā sancti euangelij doctrina ptinet Abimelech q interpretat nubilum dyabolū significat tenebrosū & obscurū. Conat igit accēdere ecclē siā igne cupiditatis & auaritie cui; fumo. i. desiderio & appetitu qd plu res vt dictū ē cordis oculis sunt p uati. S; veri fideles ad turri ptem platiōis igressi ignē cupiditatis su giūt & euadūt. Nā vna sintilla ce lestis glorie pderata omne dlecta tionē pntis vite superat. vii Aug. i libro de moribus ecclesie. Tanta ē iquit pulchritudo iusticie tāta est iocūditas lucis eterne vt ēt si non liceret amplius manere nisi vnius diei mora ppter hāc solū innumera biles aui huius vite pleni diuitijs & pfluētia bonorū; tēporaliū recte meritoq; ptenētur. h Aug. tant; igitur est locus celestium contem platio & est ibi caritas domina om nium virtutum que secum fidem & spem perducens Abimelech & exercitū inactat & fugat. vnde Cal siodorus super. ps. Caritas ē mēz crumum. virtus pugnantiū. pal ma victorū. concordia mentium societas electorum quam fides

*hās figura iudic
7° de maritu. i
2^a p^a arbi. ti. i. c. 3°
§ 2°.*

*Nō ppulcrā similitu
dimo & x. quomō seque
rit auaricie spinis &
tribulis :-*

iudi g

Avaritia

seipit ad quā spes currit cui perfe-
ctio oīum bonorū seruit. Igit̃ dy-
abolus percussus caritatis iaculo pro-
pria extinguitur nequitia. *7a 36*

In medio ignis nō suz estur-
tus. *Eccle. si.* Magna vir-
tus ē p̃ cōstanciam verita-
tis sustinere penā ignis cui ceteris
penis ignis incēdiū sit molestius. id
circo sancti martires cōstantes di-
cuntur qui ob xp̃i amore; ne serui-
rēt ydolis hāc penā calcaverūt. viz
tuose hodie agit qui repulsis cupi-
ditate z avaritia q̃ sunt ydolorū ser-
uitus se exponit sustinere ignē pau-
peritatis z egestatis vt cū ppheta
dicat igne me examinasti z nō ē iūē-
ta ī me iniquitas z p̃cipue cui videa-
mus hodie tā clericos q̃ seculares
terrenis inuoluī deus tñ illos nō de-
relinquit q̃ pro eius amore pauper-
tate pulsantur cui dicat ppheta ti-
bi dēre. ē pa. orphano tu eris adiu-
tor. *Figura dan. 4.* vbi legim⁹ q̃
tres pueri nolētes adorare ydolu;
vt rex preceperat ad sonū diuerso-
rū instrumētōz iussu Regis ī fornace
missi sunt sed vi sua ignis amissa p̃
pueros succēdentes fornacē extirxit
pueris sanis z illesis remanētibus
Spūaliter rex babilonis denotat
dyabolū ydolorū auri z argēti cu-
piditatē z avaritiā genera diuersa
musicorū ad quorū sonitū babilonij
cadētes ī terra adorabāt ydolu. i.
diuersos modos acgrēdi z rapiēdi
alieuā significat. quos demones su-
gerūt cupidis z auaris q̃ dū vidēt
z audiūt cadūt ad terrea p̃ affectū

z modos illos p̃ effectū exercent.
succēdentes fornacem sunt superflua
expēdētes honores z mundi pōpaz
prēdēdentes q̃ vlt̃ sufflatorem ac-
cedūt appetitū hominū ad imitādā
z sectādā sed cito igne illo extingū-
tur qz repētib⁹ demonib⁹ eorum
anīe gchēne eterne cruciadi tradū-
tur paupes at̃ q̃ p̃ paciētia; seruan-
tes puritatē verbi puritatē itentio-
nis z puritatē operis vincunt cupi-
ditatis z avaritie appetitū z quasi
aurū z argētū; examinati icolumen
deportātur ad celū. *Ver. ī quodaz*
snione. Quod martiriū maius est
iter epl̃as esurire iter vestes mul-
tas z p̃ciosas algeri paup̃tate p̃mi ī-
ter diuitias quas offert mundus
quas ostēdit malignis quas cupit
ēt affectus p̃pterea pauperibus pa-
ruter z martiribus regnū celoz;
p̃mittit qz paup̃tate emittit qd s̃ ī
passiōe p̃p̃o absq; oblatōe recipit.

Fig 37 Simulacra gētū argenti
z auri. o. m. hominum.

ps. Consueuerunt fieri ali-
quādo in tabernis simulacra depi-
cta puta animalia siluestria cum cē-
neis actibus. aliquando pūgitur
asinus medicus qui inspicit vrina-
le. quādoq; simia que legit. vulpes
que pulsat citharam. hec enim pū-
guntur vt homines curiosi libēt⁹
declinēt ad tabernā z emāt vniū;
Spūaliter dyabolus cognoscēs hu-
manum appetitū ad simulacra z
ydolatria pecūia p̃templāda z etiā
exercēda seu colligēda ī sua taber-
na hoc est ī mundo ymo depūxit
b iij

*habs una figura in
d avaritia in p̃p̃a
ps. Consueuerunt fieri ali-
quādo in tabernis simulacra depi-
cta puta animalia siluestria cum cē-
neis actibus. aliquando pūgitur
asinus medicus qui inspicit vrina-
le. quādoq; simia que legit. vulpes
que pulsat citharam. hec enim pū-
guntur vt homines curiosi libēt⁹
declinēt ad tabernā z emāt vniū;
Spūaliter dyabolus cognoscēs hu-
manum appetitū ad simulacra z
ydolatria pecūia p̃templāda z etiā
exercēda seu colligēda ī sua taber-
na hoc est ī mundo ymo depūxit
b iij*

Auaritia

3 R. 12

statuas et ymagines argenti et auri
ut cupidi et avari videntes declinet
ad celarium dyaboli. i. ad pecuniam;
et usuraria furta et rapina quod fere om-
nes faciunt gentes hodie relictis
deo et animarum salute. ps. Omnes declina-
uerunt simul inutiles facti sunt non est
qui faciat bonum non est usque ad unum. Si
gura. 3. R. 12. ubi legimus quod mor-
tuo salomone venit Jeroboam seruus
pugnis faciens regem in israel contra
Roboam filium salomonis. Et ne popu-
lus in iherusalem ascenderet adoraturus
deum in templum quod salomon fuerat fa-
bricatus fecit fieri duos vitulos au-
reos quos populo prebuit adorandos
dicens. his sunt dii tui israel quos edu-
xerunt de egipto hos adorabitis. ti-
mebat enim regnum suum minus si popu-
lus ascenderet in iherusalem deum adora-
turus. Ideo illos duos vitulos
ordinavit. Spiritualiter Jeroboam
interpretatur diuisio populi signifi-
cat dyabolum qui conatur diuidere fi-
deles a christo domino suo et ab amore fra-
terno et ne populus ascendant ad tem-
plum dei. i. ad ecclesiam quam verus salo-
mon. i. christus suo sanguine fabricatus
est iugentibus peccatoribus propicia-
re et pacificaret patri. Erexit in hunc
mundum duo ydola aurea. scilicet cupidita-
tem et avaritiam. Scit enim quod si fideles tem-
plum dei intraret audire verbum dei pos-
seret peccata et ceteros actus ecclesia-
sticos operando quod christus obsequari precepit
propter christum. scilicet peccatores munerentur
et alius non rediret ad ipsum. Ideo popu-
lum suum precepit hos vitulos adorare
asserens aurum et argentum esse deos qui

homines educant ab egiptiaca ege-
stare. i. a confusione paupertatis. cure-
tis solui de pecuniis dicit dyabolus de di-
uiciis aggregatio templum dei penitus
dimittentes. Et phidolor qui bene obedi-
tur ei quia non tantum quisque de populo suo
ascendit ad templum dei sed quod detesta-
bilius est quod videbatur in templo dei esse
et ipsi ministri templi descendunt ad
vitulos ita ut pauci cum vero rege
christo permaneat; ergo grade malum
quod avaritia pepit in hoc modo. ubi
Rabanus super Mat. 6. Opes mali-
gne avaritie super bonis animis detestata
de qua ille scilicet quod in peccatis dimittit
tis. Tu genus hominum confundisti. Tu
discipulum comitem christi ab apostolo
latu precipitasti. Tu milites custodie-
tes sepulchrum captivasti. Nunquid
bene dictum est. pecunie obediunt omnia.

ps 38 Uscem morientes perdunt dul-
cedinem. Eccle. 10. Non. quod
musce nunquam vadunt super
scutellam dum cibis est ibi calidus; cum
tepefecit et refrigeretur residet ibi se-
dantes ipsae. Spiritualiter dum cor huma-
num retinet calorem caritatis semper
est procul musca cupiditatis. Ratio
est quia opposita non se copulant in eo-
dem. Aug. in quodam sermone. Radix om-
nium bonorum caritas. Radix omnium ma-
lorum cupiditas est. ambesimul esse non
possunt et nisi una radicitus expel-
latur alia plantari non potest. Frustra
enim conatur quod ramos perciderit nisi radicem
studeat extirpare. Igitur tepefacta
et refrigerata caritate fidelium a
cordibus eorum musce cupiditatis et
avaritie in cordibus eorum sic creaverunt

Auaritia

q̄ fere totum mūdum sedauerunt.
 Figura. Exo. 8. vbi legitur q̄ deci-
 mapharaōis plaga fuit muscarū mū-
 titudo quarū tāta erat īfestatiō vt
 vix possent homines viuere. Spiri-
 tualiter subaudi per has muscas ī-
 festas cupiditatis et auaritie actus
 quādeo sunt sedi et īfesti vt omnes
 humanos mores moderno tēpore p̄-
 phanauerūt s̄ sicut moriens musca
 dulcedinē amittit sic Auarus ī mor-
 to omni bono priuatur Lu. 16. Mor-
 tuus est diues et sepultus est in in-
 ferno. fig 39

Que multe et ppli multi de
 a curātes ad mōrē. Apoc. 17.

Nota q̄ q̄diu terra cohoper-
 ta est agnō potest homo de terre
 cōditōe iudicare s̄ aliquis a terra
 remotus q̄n terra nuda v̄r pōt ho-
 mo de terre q̄titate expiri. Sp̄iali-
 ter subaudi p̄ aquas terrenas diui-
 tias p̄p̄ similitudinem fluxus ī v̄ris
 q̄; reperti ergo cū mens n̄ra terre
 nis dedita ē operitur diuitiaz afflu-
 entia nequaq̄ cognoscere valet sta-
 tum vite sue s̄ cū ei fortuna ter gū
 vertit repetēs q̄d prestauerat p̄cipi
 et q̄tū aīa ī eisdē erat sterilis et si-
 ne bono. Figura Ben. p̄io. dixit do-
 minus. Cōgregētur aque q̄ sub celo
 sūt ī vnū locū et appareat arida.
 Spiritualiter cū deus erigēte iusti-
 cia aīaz spoliat ex terrēis diuitiis
 tūc ad seipsum reuersus videt et co-
 gnoscit aīam suam ī diuitiis vt di-
 ctū est arida et sterilē extitisse. vnde
 ecclesiastes. 3. Magnificauī opa mea
 et c. Et ī fine subditur et conuersus

ad illa que operate fuerant manus
 mee vidi ī omnibus vanitatē et af-
 flictionē animi et nihil firmū mane-
 re sub sole. fig 40

Uī de terra ē de terra loq-
 q̄ tur Jo. 3. 17. q̄ existens ī
 planicie terre nō pōt bene
 iudicare de q̄titate s̄ si ī locū emi-
 nētē ascēderit plenius et certius iu-
 dicabit. 15 q̄to hō remotior ē a terra
 ei terra breuior apparet. vñ dictū ē
 Astrologi. q̄ si esset possibile hoīes
 vsq̄ ad speram lune eleuari terra
 ei appareret vt punctus. Sp̄ialiter
 hoīes diligētes terrenā iudicāt illa
 magna. ps. Beati dixerūt cui hec
 sūt s̄ hoc pro tāto p̄tingit q̄ nō ele-
 uant cor aliq̄n ad celestia. Grego. ī
 mora. Carnales homines presentē
 vitam diligūt quā q̄ta sit eternita-
 tis gloria nō attendunt et dū per
 hēnitatis dulcedinem non conside-
 rant cursum stationem firmam la-
 plum arbitrantur habitaculum. cē 3
 Figura Eze. 3. vbi sp̄s eleuauit ipm
 ezechielē īter celum et terram et cō-
 uersus vidit abhominatiōes; asperxit
 terrā et ecce vacua erat tē. Sp̄ia-
 liter Eze. īterpretatur auxiliū dei et
 denotat hoīes a deo adiutū quē spi-
 ritus san. ad celestiu subleuauit me-
 ditationē qui postmodū retro aspi-
 ciens que prius affectuose amabat
 visis celestibus nūcupat pōderosa
 et vana. vñ idē Greg. ī omel. si cōsi-
 deremus fratres carissimi q̄ et q̄ta
 sunt q̄ nobis p̄mittuntur ī celis vi-
 lesant anīo omnia que habent ī
 teris.

Auaritia

7. 4. 1.
Eabsorbeat me profundum
 ps. videntur sensibiliter q*i*
 eadē aqua aliqua supnatāt
 z veniūt ad lutū. Aliqua v*o* p*er*u
 dū petunt z remanēt ibi z hoc ē p*er*
 dispositionē recipiētum p*ro*ut gra
 uia sunt aut leuia. Spiritualiter p*er*
 aqua q*u*a cito labit notant bona for
 tune. In eis dē. n. quidā positi sunt z
 statim submergunt vt q*ui* cupiditate
 p*er* effectum pleni sunt. Quidam v*o*
 sciunt ita vt diuitijs q*ui* multum
 affluunt illas cū paup*er*ibus diuiden
 do veniūt ad vite eterne lit*er*. Figu
 ra exo. 14. filij ysa*ac* intrauerunt
 aquas maris q*u*a diuise sūt z sic abu
 lantes p*er* mediū earū p*er*ueniunt ad
 litus egiptij v*o* simul intrauerūt z
 diuise aque vnite sunt z operuerūt
 iustos z descenderūt i*n* profundū qua
 si lapis. Spūaliter filij ysa*ac* sunt
 veri fideles q*ui* p*re*missū xpm vidēt
 oculopietatis diuidūt. n. cū p*ri*mus
 suis substātia. z sic p*er* mediū eorū
 s. virtuosetenēdo mediū inter aua
 ritiam z prodigalitātē. s. libere agē
 do vbi p*er*sistit v*er*itas. Egiptij v*o* sunt
 caligine cupiditatis excecati qui no
 lunt p*ro*p*ri*a diuidere s*ed* volunt di
 uisā sibi vnire bona proximorū sibi
 quomodolibet vsurpādo z tunc ad
 profundū iterātus eos mergit aua
 ritie procella. ps. veni i*n* altitudine;
 maris z. t. d. n. Patet ergo q*uod* vsus
 diuitiarū bonus est ad salutem abu
 sus v*o* dicit ad gehēnam. v*er*ū Am
 bro. li. 9. super Lu. Disceant diuites
 non in facultatibus crimen haberi
 sed in his que vti nesciunt. Nā diu

tie vt sūt impedimēta reprobis ita
 sunt bonis adiūmēta v*er*itatis. *Q*
 1. 1. 1. 2. Per os tuum z adimplebo
 illud. ps. Nota q*uod* vas ple
 num repleti non potest nisi
 emaciatur prius quia esse duo cor
 pora in eodem est impossibile. Spi
 ritualiter cor hominis ē vas quod
 dam q*uod* si auaritia repleatur ibi nō
 potest esse gratie plenitudo. s. xps
 vnde Leopapa in s*er*monē die iouis
 sancte. Amore pecunie vilis est om
 nis affectio z animā lueri cupida
 etiam p*ro* exiguū perire non metui
 it nullumq*ue* est iustitie in illo corde
 vestigium vbi auaritia sibi fecit
 habitaculum. Auarus igitur quia
 nequaq*ue* valet aperire cor pie z mi
 ficorditer paup*er*i sed impietate pleniū
 non valet diuinā gratiam retinere
 seu recipe. Idcirco morietur i*n* sua
 impietate morte damnationis. *Si* *z* *ad* *5*
 gura zacha. s. vbi Angelus ostēdit *habes*
 zacharie amphoram in qua mu*lt* *exp*
 lier erat. intus z interroganti za*cha*
 charie quid esset Angelus respon*dit*
 dit. Oculi eorum in vniuersa ter*ra*
 ra. z positi sunt super os amphi*or*
 re talentum plumbi z interroganti
 zacharie quid esset angelus R*es*pon*dit*
 hec ē impietas. venerunt tandem
 due mulieres habentes allas mul
 ui amphoram de terra tollentes z
 eas secū portantes. Et interrogati
 zacharie angelum domine quo des
 ferunt amphorā ille mulieres. Re
 spondit angelus. vt edificetur s*ibi*
 locus intra semina*re* z ponat ibi
 sup*er* bassenū suam hec omnia zacha

Auaritia

ete offensa sunt in spiritu. Spiritus
 liter mulier in amphora ē avaritia
 in anima et recte nominatur oculis
 eorum i vniuersa terra siue in funi
 bus terre. p. talentum plumbi quo
 clauditur os amphore notat impie
 tas qua clauditur cor avari. Nam
 sicut avarus impius est pauperibus
 quibus claudit viscera pietatis. ita
 diuino iudicio sibi ipsi est crudelis
 vt os suū aperire nequeat ad diui
 nam gratiam postulandā p. s. Mu
 ta fiant labia dolosa. sen. i. prouer.
 Auarus nulli est bonus sibi autem
 est pessimus vnde bene p. Angelus
 dicitur. Impietas per duas mulie
 res alatas alis nigris due sūt circa
 avaritiā conditiones perime. s. aui
 ditas ingrendo et austeritas in reti
 nēdo. Nā he due sorores velut mil
 ius omnem modū q̄uis in mūdum
 ac turpem sugerūt avaro vna accē
 dit ad acquirendum. Alia ipsum li
 gat ne largiatur. Job. Tenebris plā
 ta eius laqueo et exardescet contra
 eū ignis. Deinde he due mulieres
 tollūt animā avari de libro vite et
 deferunt eū in terrā semar que in
 terpretatur exaustio dentium et re
 cte denotat tenebras exteriores. s.
 inferni vbi erit fletus et stridor den
 tium instabiliter eternaliter super
 bassēm suā q̄ sibi sua procurauerat
 culpa. patet igitur q̄tum malū pro
 curent he due cōditiones ipsi Aua
 ro quia inquirēdo et tenendo mole
 stant i hac vita et in sequēti eterno
 tradunt incendio. grego. i. quadam
 encl. Auarus hic iquit ardet estu

cōcupiscentie ac multiplici cura cu
 stodie. et postmodum ardebit igne
 gehēne. *Fig 43* R

Omnis combusit pētores. ps.

i. Nō. q̄ ignis ordinatus vti
 est et necessarius vsui propē
 cibuz. Nō n. velcitur crudis homo
 vt bruta. indiget. u. igne. aliozistē
 pore. ignis vero inordinatus nimis
 est periculosus. comburit. n. aliquā
 substantiam et personam. ideo i ser
 uando igne ne ledat magna requi
 ritur cautela. Spiritualiter duplex
 est ignis sūi scripturam caritatis
 de quo dī Luc. 12. ignem veni mit
 tere in terram. et quid voluisti vt
 ardeat. alter est ignis cupiditatis et
 avaritie et hic ē periculosus nimis
 q̄ ipsum subsequantur omnia exter
 minia. ps. Ignis grādo. n. g. s. p. p.
 c. corū in suos auctores cadit et de
 uorat et a luce diuina separat. ps. Si
 perccidit ignis et nō viderūt solē.
 Figura. leui. 4. Nadab et abiu po
 fuerunt in turribus suis ignem alie
 num cum tamen preceptum fuisset
 Moyse et Aaron patri eorum q̄ de
 igne altaris dei solum poneret in
 turribus et igne subito extincti sūt
 Spiritualiter duo filij Aaron de
 notant corpus et spiritū vel posu
 mus intelligere clericos et religio
 sos quibus precipitur ignem sanctū
 ponere in turribus. s. i virtutibus
 anime et in sensibus corporis car
 tem habere et prohibentur accipi
 re ignem cupiditatis et avaritie tae
 in voluntate q̄ in opere eo q̄ aua
 ritie deditus causat peccatū. vnde

Leui 4

Beatitudo

Leo papa viz catholicis et seipue di
sacerdotem sicut in illo iplicari erro
re ita nulla oportet violari cupidi
tate. Mes. n. pecunie auida nec ab
stinere nouit a prohibitis nec gau
dere concessis nec pietati adhibere
consensum. debent. n. de altari dei
i. de cruce xpi igne assumere carita
tis et sic in suis turbulis seruare
Tuc. n. exipis odore deo per gra
tiam actione et proximus per bo
na operationis exempla donabunt
sed probdolor multi interdictum
ignem atq; prohibitum accenden
tes no odore sed intollerabilem de
derunt fetorem. Ber. super can.
Qd sane miserabili gemitu dicen
dim non est xpi obprobria sputa fla
gella clauos lanceam crucem hec
omnia i fornace auaritie confat in
acquisitione turpis qstus et precus
vniuersitatis suis mai supijs incli
dere festinant. hec sane a iuda sca
richis defferentes quia ille omne
eorum emolumentum denariorum
numero appensant. Isti voracior
in glorie lucrorum infinitas exigit
pecunias. hec Ber. et loquitur tra
pauos clericos siue religiosos et
malos prelatos vedentes diuina et
prophanantes iusticias et leges dei
propter pecunie cupiditatem sed ip
si cum iuda eterno incendio crema
buntur. Beatitudo. fol. 44 A

Ascens agni iuxta ordinem
p sumi Isa. 5. 110. q. in iup
tius bene ordinatis semper
quilibet ponitur in loco sibi decen
ti puta. Miles cu militibus. scutifer

am scutiferis. Barro cu Barion
bus. Est. n. ibi paterfamilias om
nes collocans secundu vniuersumq;
dignitatem. Spiritualiter. Nuptie
eterne beatitudinis sunt optime or
dinate quia ibi nullus introducit
indignus neq; vnq; repellitur dign
Nam p familias secundum sue iusti
cie regulam vniq; reddit secund
um exigentiam meritoru. Figura
Ben. 43. Joseph cu domiar etur to
ti regni egypti fratres suos iuita
uit et illis magnu parauit comunum
pouit naq; illos i mesa iuxta primo
genituru eodem tamen cibo pectos pa
uit. Spiritualiter per Joseph sub
audi xpm qui libere dominatur to
ti regni celestis. p fratres vo eius
subaudi omnes electos. igitur xps
cum suscipit ad eternu conuiu i
eos collocat secundum gradus meri
toru. Nam xps e primogenitus pris
ideo in eterna hereditate sedens ad
dexteram pris tenet primu gradum
ps. ego primogenitu ponam illum
et post ipm quilibet collocabitur
secundum propinquitatem spirituale
que e per gradus caritatis que in
presenti vita seruatur. Na qui ma
gis i mundi tribulationibus et angu
stijs de ppinquo sequuti sunt xpi ve
stigia ibi propinquoiores xpo sede
bunt. pascuntur tamen eodem cibo
quia eadem pfecta et lucida diuine
essentie visione fruuntur. hanc iam
sanctorum anime in illa gloriosa ci
uitate obtinent. vnde Augu. in epi
stola ad cirillum hec se fatetur au
diuisse a beato hiero. sibi iam appa

Ben 43

Beatitudo

rente mortuo in luce candida. qui hieronymus. tāq̃ expert' de h' z d' alijs iformant lege epistolam si habes sic igitur ordo in ista p̃ia facta seruat' talis qz vna gloria omnes fruuntur z tamen plus z minus scd; precedētia merita p̃miātur. grego. s. li. dyalogoy tractans illud. i. do mo pris merzē. si. n. ingt dispar re tributio i illa beatitudie eterna nō esset vna potius māsio nequāq̃ mlt' te essent. Multe ergo māsiones sūt in quibus z distincti bonoy ordies z pro meritorū consortio cōiter le tamē. Et tamē vniū denariū omnes laborātes accipiūt qui i multis māsionibus distinguuntur qz z vna est beatitudo quā illi cipiūt z dispar retributionis qualitas quā per opa diuersa sequitur. *Fig 45* B

U biberit ex hac aqua nō q̃ sitiet in eternū Jo. 4. nō. q̃ i balneo aque q̃to plures intrant tāto amplius eoy aqua crescit z attingit superius. Ita q̃ quilibet existentium plus habet d' aqua z tanto amplius circūuenitur. Spiritualiter p̃ aquam subaudi beatitudinem eternam sine qua desiderii z anime nostre sitis non valet extinguī. ps. Sitiuit anima mea ad d' um fontem viuū zc. In illa ergo tanta erit amoris perfectio z habundantia glorie q̃ q̃q̃ illuc intret electorum innumerabilis multitudo non tamen propter hoc quisq̃ minus habebit. Augu. super ps. hereditas inquit xpi cuius coheredes sumus non tamen minuitur copia

possessorum nec sit angustior numerositate coheredum sed tanta est multis quāta est paucis tanta singularis quāta omnibus. *Figura*. Exo. 22. percussio lapide tanta manauit aqua vt sufficienter biberent homines z iumenta. Spiritualiter petra percussa virga fuit xpi humanitas propter nostra peccata vulnerata. Isa. 53. propter scelera populi mei percussit eū. Tāta ergo fuit virtus sue sacratissime passionis q̃ latissime aque gloriose conferuntur volētib; habūdāter. Isa. 45. Omnes sitientes venite ad aquas z qui non habetis argentum. i. virtutes z merita absq; vlla cōmutatione enite vobis vīnum z lac. Bibent ergo omnes de aqua celestis glorie consequente eos petra. petra autem erat xps. Et bene dicitur q̃ bibent homines z iumenta. i. iusti z peccatores sine meritis desinentes tamen peccare z conuertentes per lachrymas ad misericordiam ps. homines z iumenta sal. do. zc. Ecce quemadmodum multiplicata est misericordia sua vnde ca. modo rus super illud ps. Extendens celū sicut pellē sic ait. vñ iquit dñ; celū extēdere nō meretrices z publicanos eos. stat admittere. Nā cū sint p̃ iusticiā celi iustoy facti sūt ex grē largitate peccatū. *Fig 46* L

Nebrabuntur ab vberitate dulcedinis domus tue. ps. Nota. q̃ p̃nceps magnus cupiens magnifice facere conuivium quattuor studet vites

Beatitudo

alia obseruare. s. tps aptum quo. s. gētes a distatibus ad pium vocate libere possint venire seu ne nuntius aquarū inundatione prohibeantur secūdo exigit loc' apt'. s. speciosus magnus et amen' vbi nō solum cō uiuantes pmode sint in mensa ymo quo ad lectos et cameras p quiete 3. q. iter alia sumenda in pium pro uidendū ē de optio vino. Rō est qz in puijs regitur leticia et gaudiū et vinū pre oībus hz illa cāre ps. vinū letificat cor hoīs. 4. et vltio solent magni pīcipes pī abere cō uiuū non solum vna die s; multis vt appareat eorum magnanimitas et largitatis habūdātia. Spūaliter xps deifilius Rex supius et pīnceps regūterze i pūio et relectio ne eterne beatitudinis hec omnia suare voluit. Figura hester pīmo vbi legimus qz Asuerus. Rex magnus gregauit ab ethiopia vsq; i iudiā tertio āno Regni sui fecit con uiuū magnū i domo sua mirabili q colūms argēteis sustēbat. hēbat gēmas diuersicoloris ad instar sy derū intecto admodū etiā lignozū firmamēti et erāt ibi lectuli aurei et argētei. et put in eodem libro legiē numerātur ibi innumerabiles orna tus. Erāt etiā ibi mēse mire pulchri tudinis et bibebāt vinū pīcipuū et optimū nec erat q cogeret ad bibē dum et durauit conuiuiū. 70. diebus Igitur istud cōuiuiū fecit Rex pīcipibus suis et inclitis puinciarū. Spūaliter p Asuez qui iterpretat beatitudonotatur xps de' et homo

gregauit a mare vsq; ad mare et a flumē vsq; ad terminos orbis ter rar. In ipso. n. omnis beatitudo corporis animiq; pīstet qz sua bea titudonostrea est beatitudo. Ergo se magnus est magna est beatitudo no stra. vnde Augu. i sol. circa finem Vere domine magnus es tu sup om nes deos et merces tua magna ē ni mis. neq; n. magnus es tu et parua merces tua sed vt magnus es tu magna est merces tua. quonā non aliud tu et aliud merces tua s; tu ip se magna merces nūmus tu ipe coro natio et corona tu pīuissor et pīuissio tu remunerator et mīnus tu pīuissor et pīuissio felicitatis. Iste igit pīnceps tam grandis tempus ob seruauit debitum quia. 3. anno im perij sui pīuissio animus fuit status nature. secundus status legis. ter tius status gratie. Obseruauit igit tur qz veniret tempus plenitudo i. serenitas vernalis gratie lucifica ret orbem et fugaret peccati emen dam ne amplius phiberēt inuitā ti venire ad nuptias quēadmodū prohibiti fuerāt pīcedentibus an nis. Igitur sic purgato aere p diu nam gratiam. Spiritus sanctus hu manā naturam vocat ad conuiuiū domini Lan. 2. di. Jam hyēs tran sūt ymber abiit et recessit surge amica mea et veni. parauit etiam domum ornātā mirabiliter secun dum magnificētiā Regni sui ps. Gloria et diuitie in domo eius Lanta. n. solēntas apparatus est et in tū nostrā pīuissio trāscēdit

bestia i

Beatitudo

ut minimū eius possimus cogitare
vñ Augu. i epla ad cirillū ptestat se
audiuſſe ab aīa hiero. sibi apparē
te i quadā splendida luce infraſcri
pta vba. cū. n. vellet Augu. pponere
librū de aīe beatitudine ſupradi
cta aīa apparuit ſibi dicens. O au
guſtine credis tu totū mare i vaſe
reponere paruo aut credis vñuer
ſum pugillo includere vel credis
tu celum ⁊ ſydera a ſuo curſu re
trahere. Nā ſicut ſupradicta facere
non poſſes ſic nec minimā partem
beatitudinis aīe ſeparate quā ha
bet in gloria nō poſſes determina
re. hec Augu. ſed dicitur iſta dom⁹
camerata auro ⁊ argēto gēmis pro
tāto vt ſciamus quā multe ⁊ diuer
ſe manſiones i domo dei ſunt diui
no ſplendentes amore vt quilibet i
uitatus. i. pdeſtinatus ſua māſione
cōtentus a deo exiſtat vt nullaten⁹
inuidiam vnus alterius capiat pro
pter nimīā caritatem ymo vt tñ
quis de bono pximi gaudeat q̄tūz
de ſuo pprio. vñ grego. i mora. tan
ta inquit vis in illa pace nos ſociat
vt qd in ſe quiſq; nō accepit hec ſe
accepſſe i alio exultet vna cunctis
erit beatitudo leticie q̄us nō ſit oī
bus vna ſublimitas vite. erit. n. ibi
ciborum affluētia q̄ aſiſtit i viſio
ne beata ⁊ ſacietatem ſine faſtidio
capiemus modo mirabili ⁊ ſupere
cellēti. vñ Augu. ſuper Jo. omē.
3. Talis ingitilla delectatio pulchri
tudinis erit vt tibi ſemper preſens
q̄ ⁊ nunquam ſacietas ymo ſem
per ſacieris ⁊ nunq̄ ſacieris ſi. n.

dixero q̄ non ſaciaberis ſames. vt
ſi dixero ſaciaberis faſtidu; tunc
vbi nec faſtidium erit nec ſames
Quid dicam nescio ſi deus habet
qd exhibeat. Erit in ipſo conuiui
o vinum precipuū per qd ſubaudi de
uini gaudium ſuper electos qd
ipſo xps eis promiſit in euangelio
Jo. i. di. Gaudiū inquit numūm in
vobis ſit. Iſtud gaudiū cor electo
rum letificat nec eſt qui cogat ad
bibendum quia tanta eſt glorie dul
cedo vt nemo ad illius fructum
indigeat. per. 70. dies quibus dura
uit conuiuium ſubaudi eternitates.
Nam quilibet horum numerorum
quibus efficitur ſeptuagenarius nu
merus q̄dam dicitur plenitudinem
7. namq; diebus tota comprehendit
tur temporis plenitudo per dena
rium vero totus numerus cōplecti
tur. Nam ſi vltra progrediaris re
petes quod dixiſti igitur ſupfluum
conuiuium p infinita ſecula ſeculo
rum in omni pfecta leticia omni ex
cluſo defectu penitus remāebit vñ
de Augu. i ſoliloquo. Ibi erit eterna
reſectio. ppetuata dilectio. iocunda
poſſeſſio. Ibi dies ſine nocte. vita
ſine morte. iuuentus ſine ſenectute
pulchritudo ſine deformitate. forti
tudo ſine debilitate. leticia ſine do
lore. tranquillitas ſine labore ⁊ ſine
omni fallacia veritatis vera cogni
tio.

Fig 47

D

Eni tētrā quā mōſtrauero

v tibi Gen. 22. 116. q̄ ſunt q̄

plures qui vellent bene co

medere ⁊ bibere ac etiā dormire ⁊

Beatitudo

multatenus laborare. Tales nomina
 mus pultrones q̄ cōsueuerūt pegri
 nozū habitū assumere z dū terzā
 elemosinis affluentē inueniūt dimi
 sa peregrinatiōe ibi requiescunt iō
 premiū peregrinātū nō recipiunt
 Spūaliter non promittit p̄miū eter
 ne beatitudinis nisi i legiptime p̄ semi
 tas mādatorū dei illuc accedētibz
 Unde Augu. i li. de paradiso. Tu i
 quit q̄ verā requiē que post hāc vi
 tā xp̄ianis p̄mittitur queris z hec
 cā inter amarissimas hui⁹ vite mo
 lestias sequeris suauē z iocūdā quā
 habis si eius q̄ tibi p̄misit manda
 ta dilexeris. sed multi sūt q̄ habitū
 xp̄iane peregrinatiōis portātes quos
 modicus accedēdi labor z demorā
 di torpor adeo ab huius peregrina
 tione subtrahit vt a celesti p̄ia to
 taliter efficiat alienos. Figura. Nu
 meri. i. z. Redcūtibz. i. z. explorato
 ribz quos Moyses miserat ad ter
 rā p̄missionis z portātibz de tertio
 excellentissimoz fructū genere il
 lius terre animati sūt filij ysrāel ad
 plūm vt terzā illā obtinerēt scien
 tes cā tā vberē z fecūdā. sed audiē
 tes terzā illā habere gigātes de ter
 ra enach magnos z potētes p̄moti
 sunt turbati sunt tremor apprehen
 dit eos. Idcirco dicebant vt mor
 tui fuissēmus in egipto. cur. n. veni
 mus huc vt nos z parui n̄i mor
 temoriamur. Tantisigitur stupor
 fuit atq; timor z pauor q̄ nullate
 nus ingredi voluerūt sed remanse
 runt i deserto vbi sere omnes mor
 tui sunt. Spiritualiter xp̄s volens

pplz xp̄ianū quē ab egīptiaca serui
 tute liberauit ducere ad p̄missam
 beatitudinē p. i. z. ap̄los suos fructū
 beatitudinis p̄dicte nobis manife
 stat z ostēdit z hec ē triplex p̄out
 tribz modis fruimur vīsiōe diuī
 na. Ber. i. quodā sermōe. Triplici i
 quit eterna illa z p̄fecta beatitudi
 ne fruimur deo vidētes cū i omni
 bz creaturis habētes cū in nobis
 ipsis z qd i his oībz ineffabiliter
 iocūdus sit atq; beatus ipsam i se
 metipsam cognoscere trinitatem.
 Aīari igit debemus desiderio talis
 p̄rie in qua tāta ē magnitudo dulce
 dinis quā nō sufficimus cogitare. s; z
 aīq; illuc p̄ueiāt. pugnare oportet
 p̄ enach. i. p̄ vicia z peccata qz nō
 coronabitur nisi q̄ legiptie cer tae
 rit. Enach interpretatur fortis seu
 terribilis z bene denotat humani
 generis inimicū vt dictū ē. hoc nā
 q; genus nūq; nos desinit ipugna
 re māfeste z occulte sed sic cū pro
 strant xp̄s vt vires eius sunt multi
 pliciter dūmūtute. Ligatus ē. n. p̄
 ceptis īfernū vt nos īfestari nequāq;
 possit nisi q̄tū ad n̄m inspectat exer
 citū nā i; furore repletus sup fide
 les iruat moderat t̄n suam rabiez
 diuīa maiestas ne q̄tū appetit le
 dat vñ Aug. sup ps. Dyabol⁹ vult
 plerūq; nocere z nō p̄uallet qz po
 testas sua sub potestate est. Nam si
 n̄i posset nocere q̄tū vult aliquis
 nō remaneret iustoz sed nos debe
 mus ergo scire resistere ei qz q̄to
 ei resistimus tāto amplius debilita
 tur. Sūt tñ q̄plures prius cupiētes

Num 12

Caritas

reuerſi i egyptū ſup ollas carnaliū
affectionum ⁊ diſponere ſe mortis
eterne periculo in preſentis vite
deſerto q̄ ex modico labore ad tā
ſolemnem patriam feſtinare. hi be
ne de egypto ſunt quia carnalium
caligine inuoluti nequaquā poſſunt
quāta ſunt eterne vite gaudia intue
ri quoniam ſi de fructibus apoſto
lice doctrine guſtaſſent cum paulo
ſentirent paſſiones huius temporis
minime cōdignas ad futuram glo
riam quam deus preparauit diligē
tibus ſe. Ideo Ber. i li. de medita
tionibus dulcedinē fructuū cōſide
rans p̄dictorū dī. O anīa mea ſi cō
tinue opporſerit nos tormēta p̄fer
re ſi ipſam gehēnā longo tēpore tol
lerare vt xpm in gl̄ia ſua videre
poſſimus ⁊ ſanctorum eius collegio
ſociari nonne eſſet dignum pati qd̄
triſte eſt vt tanti boni tanteq; glo
rie participes haberemur. inſidiē
tur ergo demones. parent ſua tem
ptamēta. frāgāt corp⁹ ieiunia. p̄māt
veſtimenta. labores grauēt. vigilie ex
citēt. clamet me iſte. inquietet me
iſte. frigus icuruet. calor vrat. ca
pit doleat. pectus ardeat. inſletur
ſtomachus. paleſcat vultus. iſſimer
totus. ⁊ deficiat i dolore vita mea
⁊ anima mea. gemitus ingreditur
putredo in oſſibus meis ⁊ ſubtus
me ſcateat vt requieſcam in die
tribulationis ⁊ aſcendā ad p. ac. nr̄.

Caritas. Ji 48

Uadeorib⁹ emere aurum a
me ⁊c. Apoc. 3. Nota q̄ in
ter omnia mundi metalla

aurum eſt precioſiſſime. habet. n. hāc
proprietatem quia poteſt reduci ad
minimam ſubtilitatem nec vnq̄
ſub martello frāgitur puta ſi ſit p
fectū. Spiritualiter caritas cōpa
ratur auro. ratio eſt quia aurum ab
auroa vnde auroa quaſi hora au
ri. nā in auroa aurum generatur
in viſceribus terre ſic caritas ge
neratur ex fide que auroa dicitur
Nam tanta eſt fidei ⁊ caritatis co
pula q̄ ſine caritate fides mortua
ē ⁊ ſine fide caritas ceca dicitur
habet caritas hanc hauri proprie
tatem quia nunq̄ ſub martello ad
uerſitatis preſentis vite frangitur
dicitur. n. vſq; ad tenuitatem pau
pertatis ⁊ ariditatis martyrij ⁊
mortis ⁊ tamē non ſubcūbit. Aug.
de laude caritatis. In caritate
pauper eſt diues ſine caritate om
nis diues ē pauper. In aduerſitati
buſ tollerat. In proſperitatib⁹ tem
perat. In duris paſſionibus fortis
eſt. In bōis operibus hylaris eſt.
In tēptationib⁹ tutiſſima. In hoſpi
talitate latiſſima. Inter bonos fra
tres latiſſima. Inter falſos patiētis
ſima. hec Aug. Excedit igit⁹ virtus
caritatis oēm alia; virtutem ⁊ om
nibus ē fortior ⁊ cōſtātor. Ideo de
us i alijs v̄tutibus mediū ſeruans
in caritate mediū excedit. Ideo
ap̄ls caritate; eius nimā vocat di.
pp̄ nimā caritate; qua dilexit nos
Nō. tamē eſt q̄ in auro ē dare opti
mū ſub cuius genere nullū meli⁹
Ita ē in genere caritatis deuenire
ad optimam que parē nō habet. ſ.

c

Caritas

cū amore dei pfecte quis diligit ini-
micū vt. s. de malo eius doleat vt
de proprio ac et de bono gaudeat.
Ideo super isto ps. Latū mādatum
tūū nūus dlo. tūc est latū mān-
datum iūnis quādo de inimicorū
malo dolemus sed hoc pfectissimū
aurū. s. caritatis i nobis iueniri nō
pōt nisi diuina grāa mediāte. Si
gura gen. 2. vbi legitur q̄ terza ciui-
lat quā rigat flumius de paradiso
egrediēs producit aurū. et subditur
ibidem et aurū terze illius optimū
ē. Spīaliter ciuiat interpretat̄ do-
lens et bñ significat animā cōpassi-
uam que tñ de inimici malo debet
q̄tum de proprio. et hec. vt dictū ē.
perfectissima caritas est et optima
vñtñ ne capiar in verbo indiscipli-
nato non dico q̄ caritas possit esse
ita perfecta quin possit perfici et au-
geri sed dico q̄ ista ē optima respe-
ctu inferiorū. Igitur hoc aurū opti-
mū non ē a nobis sed a flumie para-
dixi. i. a diuina grāa irrigās animam
nostrā. vñ Jac. 1. Omne datum op-
timū et omne donum pfectum de
sursum est descendens a patre lu-
minum. *fig 49* B

Ranstrulit austrum de celo
et ps. 110. q̄ auiter adeo ē ca-
lidus q̄ eo flante ligna aro-
matica simul pgregata i aliquibus
regionibus calide inflantur fertur
etiā q̄ p istū modū renouatur fēnx
Spīritualiter p austrū subaudi cari-
tatē Abach. 3. de ab austro veniet
Igit̄ cum in corde nostro cōgrega-
mus illū aromatica memozis. s. lau-

cre scripture eloquia q̄. s. a xpo vel
ab eius apostolis seu pphetis ex di-
lectione dicta sūt statim descēdens
ignis diuini amoris accēdit carita-
tem i nobis quā renouatur mens
nostra ruginibus peccati purgatis
per ignem sancti spīrit⁹ tota refol-
get sanctitate. postquā subsequitur
alia austru p̄prietas q̄ mentē quā
spīritus sancti grāa mudat a culpa ap-
tificat et dispōit ad viles lacrimas
emittēdas. Figura. 3. R. 18. posito
p heliam holocausto sup altari de-
scendit ignis de celo et. succēdit et
populus totus credidit pphete Ba-
laach. extincti sunt et fuit habūdans
pluuia sup terrā sine qua terra stete-
rat. 3. annis et sex mēsibus. Spīritua-
liter p heliā subaudi penitētē. per
holocaustū cor p̄strictū penitentis
p ignem descendētē subaudi cari-
tatē animam succedētē ad amorē
Extingunt pphete Balaach q̄ ex-
cludunt suggestiones et tēptationes
dyaboli subsegitur pluuia lacryma-
rum per quam gratiā fecunditas
nascitur in anīa quibus prius erat
priuata. Et sic anima nō solū accen-
dit amore. sed et illuminat lumine
omniū gratiā. vnde Grego. ome.
si quis diligit me. et. Spīritus san-
ctus inquit in igneis linguis appa-
ruit quia omnes quos repleuerit ar-
dentes pariter et loquētes facit.

L fig 50

Enem veni mittere in ter-
ram et quid voluisti vt ar-
deat Lu. 12. 110. q̄ hyemali
tempore in nobiliū donibus ignis

Caritas

namque extinguuntur et fit aliquando
 quod venientes de foris viatores made
 facti calefiat. Spiritualiter anima hu
 mana est domus nobilium quia ibi ha
 bitat pater filius et spiritus sanctus
 qui sunt persone nobilissime vñ Jo. 14.
 Ad eum veniemus et mansionem apud
 eum faciemus? igitur ibi nutriri ignis
 caritatis ut sacre scripture vba et
 inspiraciones venientes e celo calore
 spiritus sancti foveantur et lenificentur
 Ideo sicut ordiata est supra nutritio
 nē ignis materialis persona spūalis i
 domo magni principis ita debet esse in
 anima ut virtus aliqua ad quam spe
 ctat semper ignis caritatis gubernandi
 ut ardeat. Figura Leu. 6. ubi pre
 cepit dominus filiis israel di. Ignis super
 i altari meo ardebit quem nutriet sa
 cerdos subiciens ligna. Spirituali
 ter altare dei est cor humanum. sacer
 dos qui dicitur sacra dans denotat
 memoriā. sacerdos iste. s. memoria
 debet ligna preparare quibus ignis accē
 ditur i corde et debet esse ligna pur
 guia quia sunt magis apta succendi ta
 lia sunt ligna crucis. Ideo memoria
 proferendo cordi nostro recordatione
 crucis et passionis christi statim ignem
 cor nostrum et nunquam extinguere poterit ca
 ritas christi i nobis cum ipsa de se inextin
 guibilis sit Augu. 11. nouerathunc
 ignem nutrire i se recordatione bene
 ficioꝝ dei deo. c. 12. Soliloquiorū
 di. Ignis qui semper ardet et nunquam ex
 tinctueris. Amor qui semper feruens et
 nunquam tepescis unde mihi vbum ex
 primam signa dilectionis tue erga
 me per innumerabilia beneficia quibus

ab initio educaſti me post benefi
 cium nempe creationis quādo in prin
 cipio de nihilo ad ymaginē tuam
 honorificans et exaltās me iter eas
 creaturas quas fecisti et nobilitans
 vult? tu lumen quod significasti sup
 liminare cordis mei quo ab insensibili
 bus et sensibilibus pariter descriuisti
 et paulominus ab angelis minorasti
 parū huius ante conspectum boni
 tatis tue sed me filiū adoptiū tuo
 sanguine singularibus maximisque do
 narijs tuorū beneficioꝝ sine intermis
 sione nutristi. h. Augu. *Fig. 51. D*

E excelso misit ignem Tzen.

De primo. Nō. quod ignis est elemen
 tum leuissimum ideo locus est ei
 superius naturaliter. n. h. ascendere
 Tanta est. n. acuitas sua quod dum mā
 apta in quā possit agere ei appropi
 quat statim descendit ut in ipsa; agat
 usque ad formā suā introducendo h
 patet de vaporibus eleuatis per solē
 usque ad prope speram ignis ipse i
 flāmat descendēs. Spiritualmente quā
 spiritus sanctus habitat in celis et i
 beatis animabus nihilominus tanta
 est actio amoris illius quod si aliqua
 corda disposita inueniat i terris quā
 solus radius. i. fidei constantia sub
 lenet ad speculignorum altitudinē;
 statim descendit cor replens et fe
 cundans per gratiā. Figura Lu. primo
 Luce Zacharias dimissa turba exte
 rius ingressus fuisset ad altare incē
 si descendit angelus et sibi nuncia
 uit Iohānem. Spiritualmente per za
 chariam qui interpretatur memo
 rans decum subaudi cor deuotum.

c ij

Caritas

quod iugiter diuina beneficia cum gratia
rui actione memorat. Igitur intras
secretum mentis ascendensque supra se
versus celum fide recta atque certa
spe que non confudit statim spiritum
sanctum sentiet descendere annunciat
tem sibi gratiam sed opus est ut tur-
batio foris relinquatur quia cor oc-
cupatum turbine terrenorum sancti spi-
ritus gratiam recipere non valet unde
Grego. in moralibus mens ingit
nostra ad contemplanda eterna non
pducitur nisi ab his que exteri im-
plicant semper studiose subtrahatur.
Igitur quos spiritus sanctus sic dispo-
sitos inuenit accedit et formam sue vir-
tutis et constantie in eos imprimat ut omnia
valeant fortia superare. unde Be-
n. omel. xi. super Ezechielum tractans
illud Verbum fortis est ut mors dile-
ctio tua sic ait fortis est ut mors ter-
et. quia sicut corpus mors iterum sic
ab amore reus temporalium eterne vi-
te caritas occidit. Nam que perfecta ca-
ritas absorbuerit ad terrena foris
desideria velut insensibilem reddit
neque sanctus quislibet per domino mori
potuisset in corpore si prius a terrenis
desiderijs mortuus non fuisset in
mente.

Fig 52

Non comedetis ex eo crudum
quid Exo. 3. Non. quod cibis que
cumque delicatum si crudum co-
medat comedente ledit et offendit
si aptum erat coqui coctum vero delecta-
bile est et bonum ut patet de pullis
et piscibus et alijs multis. Spiritua-
liter nulla virtus potest bonum in-
strumentum dare animam nisi igne ca-

ritatis coquatur. Nam sicut cruda
digeri non valent ab humano calo-
re nisi prius digerantur igne. sic nul-
la actio potest progredi ab huma-
na natura que quicquam valeat ad cri-
bum meritorium anime nisi prius
ignis sancti spiritus. unde Apo. i.
cor. 13. numerans fere omnia pecca-
torum genera subdit caritatem au-
tem non habuero nihil sum. Figu-
ra Exo. 16. cum filij israel reciperent
manam in deserto temptauerunt vel
illud crudum comedere sed gustatum
reliquerunt tanquam insipidum et tunc
precepit Moyses illud decoqui igne
quo facto comederunt illud sapidum
et bonum. ymo secundum aliquos om-
nem bonum sapor erat continens.
Spiritualiter per manam celicum da-
tum notant opera nostra que facimus
quod si bona sunt desuper sunt donata cum sit
aplm. 2. cor. 3. non sumus sufficientes
quicquam ex nobis boni cogitare nec dum
facere. Igitur hec bona que largiente
deus facimus si in nobis inueniant ignem
caritatis optima sunt et sapida ad nu-
trimentum vite eterne. si vero fiat a nobis
non existentibus in caritate magis ledunt
quam nutriunt ut patet de scientia que inflat et
hominem ducit ad elationem et sic de
alijs. Et ideo Ver. cibum indigestus
corpus corrumpit. inflat et ydropicum
reddit. sic omnis virtus in stomacho
anime indigesta generat malos hu-
mores. mali inquit humores sunt
mali mores.

Fig 53

Non digito dei cicio demo-
nia. Lu. xi. Non. cum sunt mul-
te gentes et diuersae simul. si

Caritas

quis velit quēq; illorū particulariter
cognoscere oportet illū digito demon-
strare cum p̄nominē demonstrati
uō ubi gratia. In platea sunt. 3. pue-
ri. quero a te quis illorū sit filius pe-
tri. et tu respondes mihi extendēdo
indicē ille ē. Spiritualiter nulla
tal potest reperiri differētia discer-
nens bonos a malis qualis est carī-
tas. Illa ergo est que distinguit fili-
os dei a filiis dyaboli. Idcirco xps
de proprijs filiis ait. In h̄ cognos-
cent homines q̄ discipuli mei eri-
tis si habueritis pacē ad invicē et i
hoc sibi oppositus est dyabolus qz
sūme p̄e omnibus bonis odio ha-
bet caritatē. Ideo plus ad ipsius ex-
tinctionē conatur unde Grego. i. pa-
storali sicut nihil p̄ciosius est deo
ratione dilectionis. Ita nihil est de-
siderabilius dyabolo extinctiōe cari-
tatis unde subdit quisq; enim semu-
m in dourgia dilectionē proximorū
perunt hosti dei familiariter seruit
Ideo ex caritate distinguitur vtriusq;
qz serui. Figura exo. 8. ubi legim⁹
q̄ magi pharaonis deficiētes i ter-
tio signo clamauerūt digitus dei ē
hic. Spiritualiter magi pharaonis
sunt serui dyaboli verū tamē nō de-
seruitur a Moysē et aaron seruis dī
in primis duobus signis qz si quis
peccat p̄ p̄is potentia fragilitate p̄-
uentus remittitur sibi peccata. Itē
rū si quis peccat p̄tra filij sapiētia et
sic ignōtia ductus etiā remittitur
peccatū. dico semper penitētia p̄uia. s;
si quis p̄ obstinationem voluntatis
p̄tra bonitate; spiritus sancti peccat

nec in presenti nec in futuro remit-
tatur peccatum et sic apparet q̄ sunt
deficientes virtutibus et in omni
bono quādo. s. ad signū caritatis at-
tingere non possunt etiā q̄tūcūq;
multa alia faciāt signa unde Aug.
sup Jo. sermōe. 60. Alia mīra ha-
bent vobiscū et non mea nō solum
naturā sensum vitā rationē et eam
salutem que omnibus peccatorib⁹
cōis est. verū etiā; linguas. sacra;
prophetarum sciētiam. fide; distri-
butionem bonorū temporalium paupe-
ribus. et traditionē corporis sui vt
ardeat. s; qm caritatē nō habēt. ni-
hil sunt nihil. eis p̄dest. *Fig. 59. S*

Om̄s ante ipm p̄cedet ps.

1. Nō. tpe noctis nō ē tutū ire
sine igne. rō est qz pōt cade-
re iuenta fouea et i multa iacere
praua accidentia sine remedio. Spi-
ritualiter vita nostra p̄pter enig-
mata humane cogitationis nocti
cōparatur. Ideo intuitū est ambu-
lare per ipsam p̄cipue cum plena
sit grauib⁹ accidentibus sine lumi-
ne vel igne caritatis. Ad h̄ iō pius
dñs lumen. s. spiritū sanctū nobis
celitus misit vt ab eo protecti perue-
niremus ad patriā. Figura exo. 13.
postq; filij ysaē exierunt egyptum
transientes per medium maris ru-
bri et fuerunt in deserto nescien-
tes quam viam tenerent misit eis
igneā columinam que nocte p̄ce-
debat viam lucens super populum
die vōp̄tegebat eos ab estu. Spi-
ritualiter postq; xps eduxit ppl⁹ cre-
dentū de egypto i. erui p̄ effusionē

c. iij

Caro humana

Vnde crucioris ne vagaret per descen-
tum huius vite plene diuersis per i-
culis misit ibi ignem spiritus sancti
quo protegeretur nocte ab aduer-
sitatibus a tribulationibus multis
et virtute luminis caritatis cogno-
sceret viam quam opporueret tenere
ut per multas tribulationes intraret
regnum dei de die vero protegeren-
tur ab incurfu et demonio meridia-
no qui populum christi mittitur decipere
prosperorum successione. Igitur cari-
tas est omnimode ductrix populi to-
tus ad deum. Augu. de laude carita-
tis. Caritas est actio rectitudinis oculo
semper habens ad deum glutinum
animarum societas fidelium actio non frigi-
da actio non fracta non fugax.

Caro humana. *Fig 55* A

Filia babilonis misera. quia
f pater nimia sibi reputat con-
fusionem lapsus propter filie
ideo subitumgit custodiam ipsi quousque
viro suo tradatur. Ideo cum inter-
dum delinquit nullatenus ipsius di-
mittenda est. Spiritualiter caro huma-
na est filia spiritus propter maiorem et
reuerentiam a deo data est sibi ut su-
biectas sed confusio nimia reducat in
spiritum ex carnis peccato deus spiritus
ipsam tenere subiugo et nullatenus
eidem indulgere peccanti. Figura
Jud. xi. Cum isephe pugnasset contra
ammon et ipsum debellasset votum deo
vout quod quid sibi occurreret re-
deunti a pugna donum sue deo sa-
crificaret. Occurrit ei vinca filia
cui dixit decepisti me filia et tu ipsa
decepta es que postquam duobus men-

sibus cum sodalibus suis virginita-
tem suam deplorauit data est in sa-
crificium secundum quod vouerat Iepthe
Spiritualiter Iepthe interpretatur
salus et denotat iustum salutem que-
rens fortiter dyabolo resistendo
sed habita victoria contra spiritum
cui propria caro obuiat cupiens ip-
sum decipere et voluntatem incli-
nare sed ipsa decipitur quia per du-
os fontes lacrymas effundens cum
alijs sodalibus suis id est cum omnibus
alijs appetitibus sensitiuis concupiscitur
et per membrorum mortificatio-
nem fit de ipsa sacrificium deo et
sic spiritus alienatus proprio car-
nis onere seuerior fit ad pugnandum
contra dyabolum et eius temptationes.
Sic igitur haec filia semper est
mortificanda donec viro suo id est se-
pulchro tradatur. cruciatus eius sunt
ieiunia orationes vigilie et ceteri
corporales labores quibus mortifi-
cata fit deo acceptum sacrificium
ex ipsa. vnde Grego. in moralibus
Dum carnalis vita corrigitur et vs-
que ad abstinentie atque orationis stu-
dium a proficientibus peruenitur
quasi in altari iam caro incenditur
ut inde in conspectu omnipotentis
dei sacrificium redoleat vnde prius
culpa. *Fig 56* B

Filij alie metum sunt mihi etc.
f ps. 110. quod nullum mihi periculum
cunitati vel aciei vacat bel-
lo est quod ista est perditio. Ideo spiritus cauē-
dum est a simulatione perditionis quod ipso
ius magis ledunt vnde dicit Am-
bro. de officijs incassum inquit per

Indic xi

Caro humana

terrores inimicos i campo bellu ge
 ritur si itra ipsa vrbis mema cunis
 infidias habeatur. Spiritualiter vi
 ta humana est milita super terraz
 quia continue aduersarius noster
 dyabolus tanq leo rugiens circue
 querens quem deuoret. oportet er
 go continue resistere nos tempta
 tionibus suis sed primo calcadi sut
 domestici aduersarij. s. corporales
 seruis qui sunt spūs proditores. nā
 cum plenius ifidelitatē cōfirmant
 atq; promittūt p̄fusus i his spiritus
 grauius sedueitur. ideo sic tractan
 di sunt atq; arcandi vt seruire nō
 aut ledere valeant. Figura Josue
 9. vbi legi nūc q gabaonite. audi
 ta strage. quā fecerant Josue et po
 pulus ysrael de duab⁹ ciuitatibus
 timore perterriti sub fraude et do
 lo miserunt nūcios ad Josue indu
 mentis veteribus cooptos saccos
 veteres habentes calciamenta an
 tiqua et fracta et panes durissimos
 et frusta quasi ex antiquitate fractos
 hi nāq; simulantes per supradicta
 a longinquis paribus missos dixe
 runt Josue et populo de lōginqua re
 gione venimus pponere pactū vo
 bis cū ne occidatis nos nec faciatis
 q̄q; mali: nos vero amici v̄fieri
 mus et iterrogati an habitaret i ter
 ris quas dñs datur⁹ populo se spo
 ponderat. Rūdent mētientes q nō
 et Josue et ppl̄s non consulentes
 dñm pacti sunt cū illis. sed dñ p. 13.
 dies ambulassent filij ysrael iuene
 runt eos habitare in terris eis pro
 nuis a domino ac fuisse mentitos

super omnia promissa et sic volentibus
 eos occidere filijs ysrael proba
 bunt sed cōdemnant eos isto modo
 vt habitātes in medio filiorū ysrael
 portaret aquā necessariam tam ad
 lauandū q̄ ad bibendū omni multi
 tudini. Iterum cederent ligna et hu
 meris portarent quibus tota multi
 tudo idigeret. Spiritualiter Babbao
 nite interpretatur valles mesticie et
 bene significat corporales sensus i
 quos labuntur omnia feda mundi
 sūt. n. sentina totius vite presentis
 pcepta nāq; mundi caduca et vana
 statim sensus illa suscipit et mittit
 versus spiritum que si per consen
 sum recipiat labuntur ad valem
 peccati atq; ad interitum laci infer
 nalis. hi ergo videntes Josue et po
 pulum ysrael. i. spiritus et virtutes
 eius stragem facere de suggestioni
 bus et temptationibus mūdi et dya
 boli timent hec idē fieri de ipsis
 per mortificationem et afflictionem
 penitētie et sic simulāt se procul ha
 bitare a delectationibus vite p̄itis
 p̄tendant. n. suos appetitus esse an
 tiquos atq; fractos et nullius valo
 ris. promittunt. n. habitare procul
 ab aua nec impedire populū virtu
 tū ab īgressu terre p̄missionis eter
 ne vite. hec igitur oīa sp̄pendunt
 sub dolo et promittunt sub fraude
 Consulendū esset tūc dominum vt
 audiremus eū dicentem p apostolū
 suū si secundum carnem vixeritis
 morte moriemini sed spūs parens
 corpori suo vniua compassione sta
 tum istud inuenit post tertiam die;

c. iij

Caro humana

suo itinere obuians iuenerit igitur Gabaonitas .i. corporales sensus post p[er]itione[m] z cōfessionē z satisfactiōe[m] obuios atq; oppositos ad intercedēdam v[er]ā ad patriā .s. ad p[er]seueratiōem. Ex hoc .ii. apostolus querēbatur dicens. video aliā legē i[m] mēbris meis repugnantē legi mētis mee z captiuitatem mei lege peccati. Et sic fit clamor filior[um] ysaac ut moriātur hi p[er]ditores q[ui] clamāt sacre scripture doctores z mēbra z sensus corporis nostri mortificali ut seruiāt. Et tūc Josue .i. spiritus hāc debet p[er]ferre sententiā ut oculi producant lachrymas necessarias ad saluanda peccata z ad inebriandū xp̄s. Itē q[uod] mēbra corporis portēt super se ligna crucis xp̄i quotiēs necessariū fuerit accendi ignē caritatis in vno quoq; bono opere q[uod] egrediet[ur] ab anima z sic poterūt tute z sine periculo spirit[us] z virtutes eius habitare cū anīa si vero sic nō mortificētur z que illis placita sunt ab eis nō auferant[ur] nequaquā valebit sp[iritus] sup[er]n[us] p[er]m[ission]is fieri p[er] p[re]lacionē intrare. Vñ Ric. i. lib. de cōtēplatione. Nūquā iquit affectus noster ad desiderii sup[er]n[orum] p[er]fecte accēditur nec intellectus ad celestii p[re]lacionē accēditur nisi cura carnis ēt i licitis z necessarijs frequēter z fortiter repellatur.

Ex ciceos dū alleuarentur d[icitur] ps. Nō .q[uod] p[re]ceptis exp[er]tis pluries p[er]ditionē inimicor[um] nūq[ui]d debet de ipsis p[er]fidere imo

sicut videt eos erigi statim d[icitur] eos opprimere ac taliter p[er]strare q[uod] nullam habeāt amplius nocēdi facultatē propterea scriptū ē de inimico tuo nō p[er]fidas in eternū. Spiritua liter iudiciū rōnis dicitur esse p[ri]nceps i nobis z ad ipsum spectat opprimere ipugnationes hostiles que iterdū sunt contra animā nedum a mūdo z a dyabolo. verū etiam a p[ro]p[ri]js corporalib[us] sensibus que omni conatu studēt animā captiuare. Itē potius debēt p[ro]p[ri]i z captiuari q[uam] aīa captiuetur. Figura Josue .io. vbi legit[ur] q[uod] obtēta gabaon p[er] Josue quinq; reges congregatis exercitibus suis .s. amorreor[um] venerūt deuastare ipsa; sed tunc Josue ipsos debellatos p[er]secutus est z facta oratiōe ad d[omi]nū stetit sol q[uod] diu prostrasset magnā hostiū partē. de inde grādo celit[er] missa fere omnes occidit illos qui euaserāt gladium Josue. Et tē iosue .s. reges captos collegijs eor[um] calcatis fecit suspendi i ligno z sic stare vsq; ad vesperū. Inde ipsos feci prohiberi i spelūcā z lapidibus cohoperiri. Spiritua liter p[er] iosue subaudi ratiōis iudiciū. per .s. amorreorum reges .s. sensus corporales qui videntes gabaon idest carnem rationi subiectam quam suam esse deputant cōgregatis suorum p[er]uicaciorum desideriorum exercitibus conatur ipsam exterminare idest extra suos terminos sicut spiritus obuiam prohibere. Sed Josue congregato exercitu domini .s. ieiunio abstinentia

Caro humana

74 58

temperatā. lachrymis. cōtritione
zē. aggreditur. s. reges in virtute
xpi. z nō eclipsatur diuina grana
ptegēte pugna. i. pzia cōterat ma
gnā partes ptauoꝝ desiderioꝝ.
Reliqua vero occidit supernoꝝ
ptēplatio. Nā quēadmodū grando
vermes occidit. Ita feda corporis
desideria ptēplatio diuinoꝝ. Quī
q; vero reges calcatos p verā obe
diētiā Josue suspendit i ligno quia
s. corporis sensus pfigit cruci xpi
stigmata ipōnēdo illis. put aposto
lus se fecisse fatetur z hoc vsq; ad
vesperā mortis postmodū vero d
ligno huius mōdi depositi sunt pro
hieci i spelūcā. i. i foucā velsēpul
crum vbi vsq; ad diem iudicii mo
rabuntur z Josue idest spiritus se
curus intrat cum exercitu suozum
meritoꝝ terram pmissionis vi
te eterne. Sic igitur debet spiritus
suo iudicio corporis sensum domi
nari ne se errigāt z nisi sic subiciā
tur animam suo pondere necabunt
vnde Greg. i. mora. Nos inquit ge
stamus laqueum nostrum nobiscū
circumferimus inimicum nostrum
nostram carnem loquor de pecca
to Natani in peccato nutritam cor
ruptam nimis ipsa origine. sed ni
hil amplius praua cōsuetudine cō
uiciatam. hinc est q; tam acriter
aduersus spiritum concupiscit q;
assidue munnurat z impatiens est
discipline. quia illicita suggerit
que nec ratiōi obtinperat nec ul
lo timore rubet. **D**

p Erantient maxilla; ysrael
Michae. s. Numis est grā
dis audacie percutiēs iudi
cem suum ac domū suū ad ma
gnā se exponit pericula. verūtamē
tāta est iterdū familiaritas z amor
inter vtrunq; q; recipiens percut
sionē nequāq; percutiet. Spūaliter
i familia anime dicitur esse iudex
z dominus ipsum rationis iudiciū
omnia. n. tam anime q; corporis ha
bet dirigere z iudicare ac etiam
punire sed interdum in tantum est
excecatur z amore proprie carnis
puectum q; nihil de percussioib;
sentit. Interdum enim suscipiens
icium mortalem peccati nō sentit
Figura esdre. 2. c. 10. vbi legimus
q; apenien filia bezacis p cubina re
gis sedēs iuxta regē ad dexteram
auferebat dyadema de capite ei;
z ipōnebat sibi z ore aperto inueba
tur cum que z si corruiserit ei arri
det rex. Nā si idignata fuerit blan
ditur ei donec recōcilietur. Cōclu
ditur fortis z audax est mulier que
vincit regē. Spiritualiter Apenien
filia bezacis. i. caro filia terre se
det ad dexterā cū eius locus sit ad
sinistrā eleuat dyadema spiritui z
sibi imponit cū imperium q; est ra
tiōis iudicii sibi vsurpat z spūs su
bicitur ei. pcutit regē malo deside
rio z spiritus aridet p consensum
si idignatur nō potens obtinere in
terdum illicita que cupit spiritus
illa operando que cupit reconciliat
z sic miser spiritus iudicio ratiōis
deposito multiplici seruitute crucia

Esdras 2 c 10

Caro humana

tur. unde. Sen. epi. 12. Multis inquit seruiet qui suo corpori seruiet huius nimirum amor nostimoribus ingratat solitudinibus onerat et contumelijs obicit. *73 99* E

Uter molesta erat adolescenti. Sen. 32. 115. tantam esse molestiam quia vxor virum stimulat cum capit quicquam obtinere ab ipso quod fere reperiri valet qui possit se diffendere. unde secundum hiero. habet nescio quid latentis veneni caro feminea quia sepe prudetiores viri superantur. unde valerius in epi. ad Rufinum iupiter inquit rex terrenus qui etiam deus celorum et rex prestantissime singulari corporis incomparabilis mentis elegantia. post europam iugiter coactus est. Allice ecce quod bonitas super celos extulit femina brutis comparauit. Spiritualiter per feminam sic molestia; subaudi carnem humanam; que die noctuque spiritum suis desideriis tantum sollicitat ut relicto deo et cultu sacramentorum sanctorum illum prohibeat liberet manus hostium infernaliu. Figura Judi. is. Dalida torques et tantum temptauit Sansone; fortissimum virorem quod ab eo eliciat ubi vires eius consisterent qui nimia preuentus mulieris molestia dixit ei quod in crinibus capitis que eo dormiente in gremio eius fecerit illi radi crines et perdictis crinibus tradidit eum in manibus philistinorum qui sibi erant inimici mortales. qui Sanson ab eis de-

centus excecatus est deinde preceptio donus interijt. Spiritualiter per Dalida que interpretatur paupercula subaudi carnem humanam. Nam que precurctis mortalibus creaturis in hunc mundum aduentibus ipsa indigentior est et nudior ut patet in primordio eius naturae. quia cunctis animantibus nascetur cum proprio idumento et inuentibus gratis escam suam; super terram ipsa misera egrediens de utero matris nuda in labore et erumina cogitur sibi acquirere victus; et vestitum. hec igitur tam egeus. tam misera. tam pauper in tantis fortissimum Sansonem idest spiritum quem nequaquam superare valet totus philistinorum idest demonum exercitus molestat ac etiam suis malis temptationibus sollicitat ut neglecto studio proprie salutis obdormiat in gremio corporalis affectionis. quo facto ipsa ab eodem excludit spiritus sancti dona in quorum gratia tota consistit spiritualis virtus et sic miser a demonibus excecatus atque delusus moritur et datur morte demonum. Ideo non si fugiamus carnis affectionem anteque nos sic seducant eterniter moriemur. Ideo nullatenus est amanda quia amatores suos qui ipsam colunt ut deum. et nullatenus cupiunt ipsam derelinquere sic nouit deo permittente tractare. unde Bre. 3. Mora. Qui inique carnem suam deo preposuit iudicante deo agitur ut ex ea amplius in igne crucietur

Judi 66

Caro humana

hic itaq; relinquere eam nō vult
et tamen ab illa abstrahitur. Illic
eam relinquere appetit. et tamen
in ea propter supplicia referun-
tur. *7860* §

Uter autem preciosam ani-
mi nam viri capit. prouer. 6.

Not. q; tanta est mulieris
astutia atq; audacia. q; cum vult
quasi impossibilia facit et agit. vi-
de valerius ad Rufinum. Audax
est inquit ad omnia. quicūq; amat
et odit semina et artificiosa est no-
cere cum vult. Sed ne longo ser-
mone te suspendam lege aureolus;
Theophrasti et Medeam Jasonis
et vix pauca inueniens impossi-
bilia mulieri. Spiritualiter tanta est
spurcia carnalis humane et adeo
in suis desideriis potens est ineli-
nare spiritum ad eius voluptatum
contagium vt quasi nihil impossi-
bile sit ei. Ideo multos prostrant
dyabolus illa pecunia quos nunquā
sine ipsa vincere potuisset. Idcirco
cuius spiritum non potest ipsa tem-
ptatione decipere illam sibi studet
adutricem habere. Figura. 3. & 21.
vbi legimus q; cum Acab rex
ysrahel vineam Naboth appeteret
sibi vniri pro horto olerum nec ip-
sam obtinere posset precio ab ip-
so Naboth dicente quoniam pater-
na hereditas eius erat phibit se
ad lectum dolore plenus. quem cū
sic cum aspiceret tristem Jezabel
uxor eius inuestigata causa dolo-
ris statim scripsit epistolam. vt ca-
pus Naboth adiudicaretur morti

testibus falsis mediantibus et sic
factus et lapidatus est a populo il-
la procurante cuius vineam posse-
dit postmodum Acab libere. Spirit-
ualiter subaudi per Naboth libe-
rum arbitrium iudicio rationis re-
gulat; per regem Acab nota dy-
bolum qui cupit de vinea nostra
id est de anima nostra facere hor-
tum olerum. vt sua animalia bru-
ta id est suggestiones ac temptatio-
nes nephandas ibi pascat ac nutri-
at. Temptat igitur dyabolus pre-
cio emere vinea; nostre anime cū
nobis promittit delectationem pec-
cati. cui si per consensum responde-
mus iam factum anime nostre for-
et sic preciosa; vineam quam dñs
plantauit et redemit suo precioso
sanguine tā villissimo vendimus
precio. Cū vero respondet fidelis
nequa; vēdam animam meam q̄
est p̄na hereditas ad ymaginem
dei condita q̄ est xp̄i coheres i cele-
sti regno cruciatur tūc dyabolus
nō valens obtinere cupita. nō hēt
vnde pascantur hostiles ac bruta
les suggestiones sue cōqueritur Je-
zabel iterrogat causa; suā cruciat^r
dicit. n. Ecce nō cōsentit Naboth
mihi vēdere vineam renuit dele-
ctationē quā sibi ferebam in p̄ciū
que redūdabat i te. Quid faciam
nisi me iuues moriar. Et tūc Jeza-
bel q̄ interpretatur sterquilinū. i. hūa-
na caro collectis duobus testibus
inigs atq; mēdaciis. s. p̄sumptio-
nem i discretē venie et spei longio-
ris. Juber lapidari i rationis iudicē

Caro humana

i. p. duritie cohopiri. Quo mor-
tuo iſpecto dyabolus animā liber
poſſidet carne miſera procurante
Et ſic patet q̄ miſa ac peſſima ac
deſteſtabilis ſit putrida caro huma-
na q̄ nō obſtāte nāe eius enormita-
te fetida tam graua preſumit age-
re p̄tra ſpiritu. hoc ē quod plorat
Iſo. 2. de vtilitate cōdictiōis hūa-
ne dicēs quis det oculis meis fon-
tē lachrymarū vt ſcā miſerabilē cō-
dictiōis hūane igreſſum culpabilē
puerſionis progreſſum dānabilem
diſſolutiōis egreſſū. Cōſideremus
enī; cū lachrymis de quo facit ſit
homo. ſane formatuſ ē de terra. cō-
ceptuſ eſt i culpa. natus ē ad penā.
Agit praua que non licent. turpia
que nō decent. varia que nō expe-
diunt. Agit praua quibus offendit
Deum. offendit proximū. offendit
ſeipſum. agit turpia quibus poluit
famam. poluit cōſcientiā. Agit va-
ria quibus negligit ſcua. negligit
vtilia. negligit neceſſaria ſit. cib⁹
ignis qui ſemper ardet ⁊ vrit in ex-
tinguibilis. Eſca vermis qui ſemp
rodit. ſemp cor edit. imortalis maſ-
ſa putredinis que ſemp fetet ⁊ ſor-
det horribilis. *Ps. 1.*

B
Dueniat regnū tuū. Mat.

a 6. Semp hereditarie debe-
tur regnum legiptimo filio
Ideo ne uirgum ſit poſt mortem
patris cōſueit pater coronare añ
mortem futurum regem. qz tanta
eſt proteruitas aliquorum qz q̄tū
cūq; nouerūt nonnullis regnum de-
beri nibiloni⁹ p phas ⁊ nephas

ſtudēt illud uſurpare ⁊ ſubſipere
illi cui recto iure debetur. Spūali-
ter regnum hominis atq; imperiū
debetur ſpiritu ⁊ nō cordi. Ratio
eſt qz ſpiritus ē filius dei per quā-
dam ſimilitudinez. corpus vō licet
ſit plama dei eſt tamē de limo ter-
re. Ambo ergo fratres ſūt. ſ. ſpiri-
tus ⁊ corpus nō. n. ei꿿dem tamen
matris. i. materie. qz corpus d̄ ter-
ra. ſpiritus vero nō d̄ terra ſed ad
ſimilitudinē dei factuſ eſt. Nibilo-
minus tāta eſt aliquādo ipſi⁹ corpo-
ris ambitio vt i detrinētū ſpiri-
tū velit regnā ⁊ ſibi regnū nequiter
uſurpare. Id ipſius nequitiē obui-
andū eſt. Figura. 3. R. p. Sentie
te dauid qui ordinauerat Salomo-
nē ſibi ſucced re i regnū; ſurrexit
Adonias filius agid. ⁊ aſſumptis
quinquagita uiris pſequētibus di-
cebat. Ego regnabo. Sed tūc Ber-
ſabee mater Salomōis puenit Na-
tham pphete cōſilio pqueſta ē da-
uid regi. qz adonias frater ſalomo-
nis uellet ſibi regnū; aſcribere ⁊
decretū regū. Et tūc rex dō fecit
vngi ſalomonē i regē ⁊ poni ſuper
nullā ſuā ⁊ ſic duci per terrā; cla-
mate pplo. uiuat rex. Spūaliter p
dauid ſubaudi xpm per ſalomonē
filiū Berſabee ſubaudi ſpiritu. Nā
Berſabee interpretatur pute⁹ ſatie-
tatis vnde i perſona pphete logē
i ps. Satiabor cū; apparuerit glo-
ria tua. Adonias filius agid ſignifi-
cat corpus filiū terre. Agid inter-
pretatur aduēa qz ſubaudi carnē ip-
ſam que eſt aduēa ⁊ extranea ab

Caro humana

di spūali substantia. Cōgregatis igitur qui quagita viris. i. s. sensibus corporis ipugnatibus ptra. 10. pce pta decalogi nitit sup spū; abusiue regnare z ptra decretū xpi q̄ dicitur. Si secundū carnē vixeritis moriemini. Sed tūc Bersabee. i. celestiu ptemplatio Salomonem ducit ad xpm. qui cū vngit gratia qua superat z vincit corpus z ascēdente Salomōe. i. spiritu sup equū regis idest passiōe xpi. vel crucē p meditationē oēs vires aīe vūificat spiritus depositis appetitibus sensitiuis corp' efficit spiritui subditum atq; obediēs. Igitur p; q; corp' nūis ipinguatū spū; nititur supplantare. Ideo obiūdus est ei opportunitis remedijs. vnde Orig. sup leu. omel. 8. Nescitis si corpus vel carnē nutritis z ipsuz frequēti molicie ac iugi delictarū fluxu foueatis isolefceri et necessario aduersus spiritū z fortior illo efficit q; si fiat sine dubio iditionē suam redactus; spiritum cogit suis legib' z vicijs seruire. Si vero ad ecclesiā frequēter venias aurem litteris diuinis admonens explanatide; mandatorū celestiu capias. Sic cibis z olitijs caro. Ita spiritus verbis diuinis conualefcit z robustior effectus si bi parere cogit ac suis legibus obsequi. *Fig 62*

On crescas qz ascendisti cū n bile patris tui. Gen. 29. 15
fuit aliquo tēpore pcessum
vt posset nec deberet filius assūme
re vxorem vel cōcubinam patris

Ideo cōtrafacientibus semp inflabat vindicta sicut de Ruben pzo genito Jacob. q ex h a patre ante cedēti bndictiōe pūto p; Spūali ter corp' nūm hāc voluit regulaz seruare. Iō d; legis pena puniri. Figura. 3. R. 2. postq; Adonias repressus ē atq; coact' regnū fratri suo salomoni dimittere ordinante dauid p're suo conatus est arripere Abisaac sumantē pcubina; patris sui d' dicit dauid non cognouisset eā. Et tūc Salomon rex indignatus super scelus fratris sui misso banaia fecit Adoniā interfici. Spiritua liter p Adoniā. qui ptra fratrē suū sattagebat regnare subaudi corp' quod sepe aduersus spiritū enormiter pcupiscit. per hanc concubinā subaudi sensualitate; Igitur h dormiuit cū patre nostro xpo quia ipse fuit verus homo habens sensuālitatem z omnium sensuū potentia; hanc tñ nūq; cognouit pro aliqua voluptate. quēnq; visus vana nec auditus turpia nec odoratus inecnigra nec manus inhonesta nec os loquutum est doli nec cuius gloriā sinum ac sanctissimū; corpus nūq; cōquinari voluit. vult ergo adonias stratū patr. s. i. animam maculare cupiens carnis delectamenta ac voluptates exercere quibus nūquam vsus est pater. Adit Salomon Vanaiam que interpretatur respōsioeius z bene denotat pūitionem debitam que respondetur fatio corpori secundū eius fatuitatē. Decidit ergo mortificationē m

342

Caro humana

horū quo facto Salomon. i. spūs regnat i pace vt victor z fortis pugnatōr. hac ergo fortitudine vtēdū ē si cupimus ptra carnis vicia trūphare z laudari de vera fortitudine. vnde. Greg. 8. moralū. Justorū fortitudo ē carnē vicere. pprijs voluptatibus ptraire. delectationē vite p̄sentis extinguere. huius mundi aspera pro eteris penus p̄sare vt amare. p̄speritatis blandimēta p̄tere. aduersitates mētum i corde superare. *Fig 63*

*U*nia subiecisti sub pedibus eius. ps. nō solū sunt hōi nociua animalia n̄tra ex propagatiōe nascētia i terra s; ēt quedā ex terrepitudine vel putrefactione progenita vt scorpiōes z q̄plures vermes cōtinentes venenū. vey qz homo superat omnia astutia z ingenio iō facile oīa mala p̄cauet. Spiritualr tot sunt suggestiones z tēptatiōes dyaboli que nascūt i carne nostra terrea n̄ solū ex ppagatiōe dyaboli z mūdi sed ēt ex putredie z infectiōe ipsius carnis isestates z p̄cupiscētes aduers⁹ spiritū qz statū ipse spiritus infect⁹ subcūberet nisi qz domin⁹ subiecit oīa sub pedib⁹ eius p̄liberū arbitriū rōnis lumine regulatū. Si gura Gen. p̄rio. vbi dñs ait producat terra quadrupedia z bestias secundū gen⁹ suū z factū ē ita. Et post modū sub hōis dominio illa cōstituit dicēs dominicē illa zē. homo. Spūalr subaudi p̄ terrā humanaz carnem infectam peccato primorū

parētū pro cuius pena p̄missa ē genitricē cē multarū brutalū culpaz germinat. n. ex sui corruptiōe q̄plures cōcupiscētiās sedas ēt p̄ter illas que dyabolo suggerēte z mūdo p̄ministrante serpētia z feralia p̄tagia produciunt i ipsa. s; sub hōis nis potestate ē illa respiciēt atq; vitare imo si velit homo viriliter dominari vt rect⁹ iudicat ordo iuris illa oīa reperiet ad iunamē. Nā omnia q̄ fecit de⁹ bona sunt si homo illis bene vtrā p̄ eo qz facta sunt z quēadmodū facta sunt z cor ad iutorio p̄t homo puenire ad deū; vñ Aug. i lib. Sollilo. Oīa inquit subiecisti sub pedibus hōis vt sol⁹ homo tibi subiceret z vt tu⁹ esset tot⁹ homo sup oīa tua dñatus ē hō Exteriora nempe p̄cta pro corpore creasti. ipsum vero corpus pro anima. animam vero pro te vt tibi soli vacaret vt te solum amaret possidens te ad solacium. Inferiora vero omnia ad seruitiū. Si igitur vtamur his omnibus nedum nos ledent sed iunabunt ad salutem. *Fig 64*

E cadaveribus corū ascendet fetor. Isay. 34. Alique n. Aues sunt ad eo diligētes cadauera qz percepto fetore per eius vestigiū deuenientes ad cadaver obliuiscuntur loci vbi fuerant educate. Ideo relicto illo nidificant z p̄ilificant iuxta cadauera. Ideo semper iuxta patibula corū reperiuntur. Nam sūme corū cadauer diligit vt possit eo

Caro humana

vesci. Spirituales carnales homi-
nes i raturam diligunt corporis dele-
ctamenta ut semper eant post vesti-
gium concupiscentie sede quousque per-
ueniunt ad actum peccati. Et tunc
regionis penitentie obliti requiem
et gloriam suam atque felicitatem to-
ta ponunt in corpore collentes illud
ut dei. Figura Ben. 6. Coru⁹ exit
de archa et mueto cadaver eibi ma-
sit nec amplius e ad archa; reuer-
sus. Spiritualmente comas qui semper
perastat significat carnale homi-
ne nesciens cadaver relinquere quo-
usque sint ibi carnes quod homo lubri-
cus ab defectu non vult desistere
quousque caro vivat. Crastinat. n.
de die in diem penitentiam nec redire cu-
pit ad electorum societatem iuncta de
testada putredine in quam infelix
enormiter se submergit quoniam
nihil est in presenti vita horribili⁹
humano corpore. Aug. i li. Solilo.
c. 2. Ego cadaver putridum esca ver-
mum vas fetidum. cib⁹ ignium. abissus
tenebrosa. terra misera. vas aptum
ad putredinem. gemit⁹ in inmunditia. vi-
uens in miseria. moriens in angustia
heu miser quid sum ego et quid fu-
tur⁹ sum. vas sterquilinum. cocha pu-
tredinis. plenus fetore et abhomin-
atione. cecus. pauper. miser et mise-
rabilis. *fg 65*

2
Fuit on⁹ grave gravatesse
sup me. ps. vltimo dicitur quod res
non potest bene eque cognosci
sicut per oppositum eius. Nunquam scit homo
quod preciosa res sit sanitas nisi quando in

firmatur et sic in alijs bonis. Et hoc
apparet in rectoribus terre in quibus
sepe vulgus mutationes desiderat quod
interdum eius reducat malis sicut fa-
bulose dicitur de ranis que reuolutes
trahere ceperunt serpentem eas de-
vorante. Spiritualiter nunquam homo cogno-
scit utilitatem diuine gratie nisi cum
illa priuatus cadit in seruitute pecca-
ti. prius namque liber erat sub lege pla-
cida et suauis. postmodum vero illam
fastidies cadit in tyrannicam seruitutem
Figura exo. prius. Quamdiu vixit
pharao qui cognoscebat Ioseph
populus israel liber fuit in egypto
in omni sua predictioe. Sed eo mortuo
surrexit alius pharao qui ignorabat
Ioseph qui populum per egyptum disper-
sit ad colligendam paleam et multipli-
ci tribulatione afflixit. Spiritualiter pha-
rao qui cognoscit Ioseph est iudei
cum rationis qui cognoscit christum. Quamdiu
igitur ille pharao regnat in homine populi
tuus virtutes anime et sensus corporales
sunt sue libertatis. sed hoc regem mor-
tuo per peccatum surgit alius rex. id est sensus
situs appetit⁹ qui christus penitus igno-
rat eo quod dyabolica potestate foue-
tur. Ideo populus diuersis oneribus
grauatur. Tren. 7. vigilauit iniquitas
mea in manu eius pro-
lute et imposita sunt collum meo infirma-
ta est virtus mea dedit me dominus
in manu de qua non potero surge-
re. Dispergitur ergo populus per
Egyptum quia tam anime vires
quam sensus corporis ad diuersa atque
grauia disperguntur ad que ipse ap-
petitus diuersa appetendo viciis

Caro humana

libet p prauū exercitiū dispgi ideo
 Augu. 4. li. de ciuitate dei. Malus i
 quit nō solum vnius hoīs sed q pe
 ius ē tot domior quot viciorum est
 seruis. **79** **11** **M**

Rit pro suauī odore fetoz
 e **I**lay. 3. In oībus sensibus
 ptingit aliqn erroz ex potētie
 infectiōe. Nā vt dicit oculis egris
 odiosa ē lux que puris ē amabilis.
 Ita pōt dici z verū ē q infectis na
 ribus odor displicet z fetoz placet.
 Spūaliter ex cōformitate qua cōse
 derātur peccatores dyabolo bona
 opera illis fetēt z turpia atq; enor
 mia placēt ideo quasi si quis eis pre
 beat fetida atq; turpia odoranda si
 quis tales vellet ad penitētiā reuo
 care. Figura xpo. s. Lū Moyses ex
 pcepto dei vellet pplm de egyptia
 ca seruitute liberare vl' educere vi
 dens ppl's pharaonē iratū ceperūt
 clamare sup Moysen z dicere fete
 refecisti odorē nrm corā pharaone
 ex quo locut' es de nro exitu egypti
 pmittebat. n. nos comedere carnes
 cepe z alea. Nūc autē postq cepisti
 tractare hoc afflixit nos durissime
 Spūaliter qd iū ppl's peccatorū est
 i peccati tenebris exercēs ppiās
 voluptates carnis z pmanet i feto
 re aleoz z cepelibidinis pharao. i.
 dyabolus inde suscipit magnū su
 uitatis odorē. Dimittite eos sic sorde
 scere velut sus i volutabro. z miser
 peccator oculos habēs infectos nō
 pcepit vbi manet. Nares h; z non
 odorat. cū vō Moyses. i. diuini vbi
 p'dicator hūc pplm nutrit ab huius

modi fetore educer statī currit pha
 rao z virga oppressionis conatur
 pplm detinere armat se statim ve
 obuiet penitētie ne pdat quos possi
 det grego. 24. moralium. hostis nū
 qto magis sibi nos rebellare pspi
 cit tāto magis ex pugna pēdit eos
 n. debellare negligit quos quieto
 iure se possidere sentit. sed cum sic
 carnales hoīs vocati ad penitētiā
 se pulsari sentiūt memores quietis
 pterite q i sordibus peccati hēbāt
 nō valētes ymo nō volentes p sa
 lute eorum quicq sustinere laboris
 clamāt p Moysen. i. p p'dicatorē p
 p'ssore p p'siliatorē eis bona face
 re suadentē ymo clamāt p xpm eo
 rū salutē querētē fetere fecisti odo
 rē nrm gescebamus i voluptatib'
 nris. dyabolus vō non molestabat
 nos. Nūc at auget ieiuniū. p'turbant
 vigilie. frāgūt oratiōes. attediant
 p'dicationes. vrgent nos dyabolice
 suggestiones. Quid faciem'. melius
 ē stare i egypto pccī q tāta pati ad
 uersa. O imperfecta potētia. O ceci z
 sine lumie i tenebris ābulātes vbe
 vobis ponētes lucē tenebras z p te
 nebris lucē sumētes. Augu. i. Soli
 loquū vbe dñe caligātib' oculis q
 te viderenon possunt. vbe auertēt
 bus oculos vt nō videāt vanitatē.
 Nequeūt. n. oculi tenebris assueti
 sūme vitatis oculos ituri nec sciūt
 de lumie aliqd estimare quoz est i
 tenebris hitatio. Tenebras vident
 tenebras approbant. Tenebras dili
 gunt. de tenebris cunctes i tenebras
 nesciūt vbi corruāt miseri nesciūt

Corpus xpi

quod amittat quoniam cadunt apertis oculis et descendunt in infernum viuentes.. Corpus xpi **Fig. 4. 2.**

Anis cor hominis pfirmat
p ps. Inter oēs cibos panis
 ē viatoribus vtilis qz bene
 nutrit et nō grauat et bene digerit
 Spūaliter nos sumus magni itine
 ris viatores. Nā via nostra icludi
 tur duobus terminis multū distāti
 bus. s. terra et celo. Ideo idigem⁹
 refectiōe bene nutriēte. Nulla igit
 talis pōt esse qualis ē corporis dñi
 nři yesuxpi. Jo. 6. Si qs manduca
 uerit ex hoc pane viuet in eternum
 Alia. n. cibaria grauat. Iste aut pa
 nis adeo confirmat viatores vt re
 pulsus cūctis periculis i culumē p
 ducat ad patriā. Figura. 3. **R. 19.**
 helyas fugiēs familiam Jezabel a
 qua iussus erat occidificat ceteri p
 phete post magnā lassitudinē sō ar
 bore Juniperi obdormiuit. et ecce
 angelus excitauit illū a sōno dicēs
 Surge comede. grandis. n. tibi re
 stat via et excitat⁹ helyas resperit
 ad caput eius submericiū panē. q
 comedit et bibā aquam et ambula
 uit i fortitudine cibi illius. 40. die
 bus et 40. noctibus vsq; ad mōtē
 dei vbi ipse de⁹ sibi apparuit. Spi
 ritualiter dū iussus fugiēs monte;
 culpe q oēs mti⁹ occidere iacet ali
 quādo pstratus ex fragilitate sub
 acculeis pñtis vite qui bñ vmbra
 juniperi pungētis signatur. Ibi. n.
 si mltōtēpore moraret a familia cl
 pe percussus periret d; igitur inde
 surgere a diuini verbi predicatorē

excitatus qui ostēdit panē refectio
 nis quē si cū aqua lachrymarū assu
 mat deuote viā hanc grādem secu
 rus ambulans pueniet eterne bea
 titudinis ad mōtem i quo benepla
 citū ē deo habitare cū suis sanctis
 electis et vbi ipse celestis panis cō
 ctos reficit eterna visione. hūc esu
 riens beat⁹ Anselm⁹ fatigatus iti
 nere vite pñtis humilr petebat ē
 suis meditationib⁹. dicēs. Ecce an
 nis meis fatigatus veniens de via
 cogitationū ab ipsis per quas tran
 sierat vanitatibus p multa diuisa
 periculosa; patitur esuriē. Nō hēo
 quid ponā ante illū paup sum et ege
 nus. O diues oīum bonorū et dapū
 superne societatis. opulētissime lar
 gitor deus. da lapsos cibū. collige dī
 spersum. libera captiū. re integra
 scis; en stat ad hostiū et pulsat ob
 secro p viscera misericordie tue qb⁹
 visitasti nos oriēs ex alto. Iube pul
 santi misero aperiri. vt liberis gres
 sibus igrediat ad te et regescat in
 te et reficiat ē te celesti pane. **B**

Fig. 6. Nteq; comedā suspiro. 10b
a 3. Dicūt auctores medicie
 qponere i stomachū cibū
 idigestū sup idigestū ē diminutio
 vite. vnde priusq; scō; cibū sumas
 prim⁹ d; digeri vt stomach⁹ expe
 dit⁹ et pri⁹ liber possit itēder super
 scō;. Spūalr cib⁹ iste bñdictus in
 stomacho aīe nō ē ponēd⁹ nisi p pe
 nitētiā; digesta sit oīs prior culpa
 Nulla. n. d; i aīa remanere vite p
 sentis affectio vbi d; poni tot⁹ mū
 di pfectio. Figura. 4. **R. 23.** Iohas

412 23

Corpus xpi

Noluit qd fieret phase nisi prius iudea
purgaretur ab ydolatria purgata
bo cepit fieri phase et nota qd phase
erat festu elus agni i memoratiõe
exitus egypti. Spiritualiter pcepit
dñs prius purgari animas; p pfectio
nem ab oi terrena cupiditate que e
ydoloru seruitus et postmodu face
re phase .i. sumere agnu imacula
tum .i. corp⁹ dñicum cuius passione
liberati fuimus ab egypto inferni
comedebatur .n. agnus ille cu lactu
cis agrestibus et nos sp illum debe
mus sumere cu lachrymaru amaritu
dine memores existetes amaritu
dinis et penitentie quis p nobis est
passus. vnde. Lren. 3. exhortat nos
dñs dicens. Recordare transgres
sionis mee absintij et fellis. sic igit
purganda e conscientia ne multipli
cata inueniatur cibo extraneo et in
ducatur mortalis infirmitas vnde
Triso. omel. 5. super Mat. Corpora
lis inquit cibus cu ventrem iuenit
a diuersis humoribus occupati ani
pius ledit magis nocet et nullu pre
stat auxilium. Ita et ille spialis ci
bus si aliquē reperit malignitate
pollutu cu magis pdet nō sua nā s;
recipientis vicio. *79 69* **L**

Or vidue consolatus sum.
Job. 20. Maior e elemosi
na que fit vidue qd que fit
nupte et qto maior est recipientis
indigentia tato amplius est dantis
gratior elemosina. Ideo deus sum
me misericors pr dicitur orphano
rum iudex viduar. ps. pupillu et vi
duam suscipiet. Spiritualiter pecca

trix anima dicitur vidua qd ex culpa p
didit viru suu. s. liberum arbitriu
quod erat fecunda. sed eo pairo omni
bus bonis remanet destituta. cogi
tur .n. medicare ac medice viuere
nec h retinere debet melius est me
dicare qd mori. Mendicat. n. anima
peccatrix cu in peccato existens su
spirat audire verbum dei et pro ta
to mendice recipit quia apta nō est
illud suscipere opere pficere. Nam
si apta esset illud exequi gradem in
de reciperet mercedem quia foret
beata. Luce. xi. Beati gaudiunt ver
bum dei et custodiunt illud. Nihilominus
post verba p̄dicatoris vadēs
aliqd pcepit nutrimentum. quousq;
misericors deus de plenitudine sue
gratie ipam reuocat ad salutem. *Si Ruth*
gura Ruth. 2. c. 3. vbi legitur qd ip
sa Ruth vidua excitata a Noemi so
crusua ibat ad agru Booz. colligēs
spicas post terga metentiu quas cu
vidisset booz cōpassione motus illi
us paupertatis cōfortauit eā. di. ne
quaqu timeas colligere spicas in
agro meo. nec alibi spicas collectu
ra accedas tantu in agro meo coll
ge et cum hora vesp̄endi fuerit cu
messoribus meis comede tingens
bucellā tuam i acceto cu illis. Tan
dem cu a propinquo suo iure heredi
tario reuisceretur recepit eam Booz
in sponsam. Spiritualiter Booz in
terpretatur fortitudo et denotat xp̄s.
ps. Tu potens es et quis resistet tibi.
p Ruth q interpretatur defectio sub
audi peccatrice animā cu omnia bo
na vt dictu e deficiunt h; tñ aliquo;

Corpus xpi

aliam interpretationē qz dñr festum
q multū i peccatrice aia regit̃r z
ē vtilis. Socrus nāq; istius ē cōsē
tie ifestatio. excitat. n. cōscientia ire
aiam ad agrū sancte scripture vt
audiat p̃dicatores p̃dētes z nūciā
tes viā venie z misericordie. hi. n.
sunt mēsores agri dñici quib⁹ do
min⁹ p̃cipit vt spicas multas tribu
at quas possint peccatores coligere
Tādē peccatrici aie suadet p bo
nas ispiratiōes vt illas colligat. i.
vt bona verba illa audiat ope con
pleat vt cū venerit hora sumendi
cibū sacramenti corporis eius illa
possit sumere cū ministris algaris.
S; aduerte qz dicit vt intingat bu
cellā i acceto. vbi. no. qz oē bonum
qđ agimus aut qđ agere vallemus
adeo ē modicū ex parte faciētis qz
non nisi bucella. i. minima res vo
cari potest. Ig̃tur ne ex nostris mi
nimis q agim⁹ bōis gloriemur ina
niter dicit dñs vt illā itigamus in
aceto passionis sue vt illi nra bo
na minima comparantes cognosca
mus nos iutiles seruos esse z dica
mus cū Job. Si voluero me iustifi
care. nō potero ei respōdere vnus
de mille. deinde ipse xps de ṽtute
i ṽtute aiam ipsa; deducēs assumit
ipsam i sponsam q sic prius fuerat
d̃relicta z vniē xpo i hoc sacramē
to. qz nō mutatur i nos sicut cib⁹
carnis nostres; nos ipsi mutamur
i deū. vñ Ber. i quodam sermone
O sacrū z nobile vniū sacramen
tū sacramētor. sanctū sanctorum.
Amor amor. Dulcor dulcorum ve

re hec sunt festa paschalia i quib⁹
adest pater filius z spiritus sanctus
i quibus sit vna carō sponsa cū spō
so. aia sancta cū xpo. 78 70 D

E petra melle saturant cos
d ps. Dicit philosoph⁹ qz itel
lectus hominis nūq; gescit
donec resoluat effect⁹ i causas ve
rūtāmē aliq effect⁹ ita supercedūt
vires hūani itellect⁹ qz nullaten⁹
posset naturalr cās scire. Et tunc
regula philosophi locū i his nō ha
bet. Nō possum⁹ i his cognoscere
nisi qz cū pp qđ i natura reperiri
nō possit. Tūc. n. oportet discētie
credere z non altiora se querere si
errār nō cupit. Spūaliter iter alia
sacramēta nullū alti⁹ z supergre
diēs hūanū itellectū repit sacra
to corporis xpi. vnde non pōt natu
raliter cā aduci. Quis. n. ostēdit ad
opus nature pertinere ad verba
illa xpi ore sacerdotis. plata cōuer
siōes; fieri panis i corpus verū xpi
certe nulli⁹ artificis dñij hoc ē fa
cere. Illi⁹. n. est. qui ē oīum artifex
oīū; habēs ṽtutē. oīū; habēs sciē
tiā. qui eduxit mel de petra. oleūq;
de saxo durissimo. Jō sola fide ta
lia iuestigāda sunt rōne captiuita
hūana z iueniemus ac pueniemus
ad visionē; certā. Figura iudi. i4.
vbi legim⁹ qz Sāson iūeto melle i
ore leonis quē occiderat p die; an
te fecit p̃blema qz philisteis p̃po
suit i hac forma. de comedente exi
uit mel. z de fortiteriuit dulcedo.
spōdēs solueresciētib⁹ ifra. 7. dies
30. mutatoria vestimēta. Alioquin
d ij

Corpus xpi

nescientes illi totidem darent. laborantes igitur philistei circa expositionem problematis nequaquam poterant illud exponere. et tunc iuerunt ad uxorem sanfonis que nimis ei infesta veritate didicit retulitque philisteis quid erat qui dixerunt Sāsoni. quid dulcius melle et quid fortior leone. Et percipiens Sāson hec didicisse illos ab uxore ait Arastis in vitula mea. Nequaquam huiusmodi nisi hoc illa indicasset vobis et dedit illis permissa. Spiritualiter misericordia dei occidit securitatem irae dei quod ex peccato merueramus et ascendens apud argumētosa. i. virgo Maria ad partum diuine maiestatis portata videlicet duabus alis. scilicet virginitate et humilitate accepit filium dei dulcedinem scilicet quoniam spiritu sancto obumbrata verbum caro factus est in ipsa qua refectio ne sustentamur vita spirituali propo- nitur igitur hominibus propter illud problema. Quicumque confitebitur sacramentum altaris verum esse corpus christi et plena fide illud manducabit habebit. 30. et 28. 110. per has tres decem nas. tres visiones in patria. scilicet videre deum in creaturis videre in nobis videre in seipso sicut est. Concedit tempus. 7. dierum pro solutione problematis quia datur tempus presentis vite que. 7. diebus voluntur ad confitendum tale sacramentum quod tunc philistei. i. pharisei per. 7. dies naturales nec hoc possunt investigare sed sponsa aperte dicit. Quid fortius leone. Et quid dulcius melle. Spiritus sanctus ista est ecclesia cui per sacram

scripturam totum reuelant si vadis ad ipsam audies eam dicentem quid fortius ira dei que totum genus humanum dānauerat et quid dulcius christo qui se in precium nostre redemptionis obtulit hominibus vero ingenio non erit possibile illud intelligere unde Maximus in quodam sermone Enarrari iquit non potest credi vobis lingua deficit fides sufficit magnus profectus est fidei cum tantum de deo suo potest concipere quantum sermo non potest explicare. 78. 71. E

Ut manducat me vivet propter quod me Jo. 6. 110. cibum esse necessarium vite humane per servitium dei ratio est quod spiritus calore naturali agente in humidum radicale fit continua deperditio. Ideo nisi cibum restaurativum assumatur cito homo esset consumptus quod tamen assumptus cibum non est tamen per formitatis quod possit ad plenum restaurari deperditum. Ideo homo antiquatur et moritur ut solet poni exemplum de vase pleno vino et aque aditio quod toties potest fieri quod pura aqua in vase remanet. Spiritualiter peccatum est inatum et consumptum pro corruptione nature quod spiritus fit gratie deperditio. Ideo indigemus cibo spirituali pro huius deperditionis restoratione. Talis estbus est sacramentum corporis christi quod prebet aeternam vitam verum differentia est inter nutrimentum humanum spiritualis cibi et corporalis quod cibum corporalis ut dictum est non est tante puritatis ut sufficiat ad restaurandum plene perditum sed ille cibum sacramentalis plus restaurat de gratia quam culpa possit consumere

Corpus xpi

ideo illos a quibus deuote sumit fa-
cit immortales. Figura gen. 2. Li-
gnum vite erat in medio paradisi
pro cuius esu potuissent primi parē-
tes non mori propter conformita-
tem illius. Iste tamen cibus etia;
illud lignū superat in nutrimento
quia illud conuertebatur in substā-
tiam et carne; humanā et restaura-
bat illud qd erat sumptum sed iste
sanctissimus cibus aīam conuertit
in deū qui est oīum viuētum vera
vita. Augu. in li. confessionum. Nec
tu mutabis me i te sicut cibus car-
nis tue; tu mutaberis i me. *Fig 72*
Anducauerūt et saturati sūt
m ps. Videmus quod appeti-
tus hominum sunt diuersi
propter reperitur i viribus digestio-
nis diuersitas. Nam quidam adeo
habent calorem naturalem accen-
sum qd statim digerunt sumptum ci-
bus; hi. n. sepe comedere indigent.
Alij vero melius digerunt rarius
comedendo quoniam magis remis-
sum habent calorem et si nimis fre-
quenter comederent fastidirent.
Spiritualiter diuersi sunt animarū
dispositiones. quidā. n. adeo feruēt
caritatis amore erga sacramentū
illud qd si oīum die recipiunt bonū
inde salutis nutrimentum recipiūt.
Aliquibus. n. tāta est timoris reue-
rentia qd nō presumūt illud recipere
nisi raro vtrāq; tamē rationalis
causa est et bona. Figurā vtriusq;
habem in euāgelio. Ille nāq; qd di-
xit domo. Mat. 23. Domine non sum
dignus etc. Laudatus ē a domo qd

nō inuenisset tāta fidē i ysrē. iache⁹
āt qd recepit letāter ac gratāter dñz
i domo sua Lu. 19. a dño bñdict⁹ ē.
vñ ait dñs. Sal⁹ hunc domū hodie
facta est. expositio clara ē Augu. ad
ianuariū li. 8. Ille nāq; nō audet ho-
norādo sumere et ille nō audet hono-
rādo vllū diē pterire. contēptū solū
nō vult cib⁹ iste. *Fig 73* *B*

Et inuenisti comedere qd suffi-
cit puer. 25. hō p⁹ certami-
nis lassitudine inuito cibo
delectabili cū magna auiditate sūt
et qd tūcūq; modicus sit reficiē nul-
tū et viuificat. Spūalr. Nos sum⁹
i agone p⁹iuo aduersus hostes n⁹os
malignos idcirco p⁹ lassitudinem cer-
tami iterdū deficerem⁹ i viribus
aīe spūalib⁹ nisi i spūali cibo dñicifa-
cramēti sup⁹to viuificaremur. Figu-
ra primi. R. 14. Cū ionathas qd to-
ta die pugnasset p⁹ philisteos fere p⁹
lassitudie nō videbat inuēto at mel-
le atq; gustato refocilat⁹ ē. Spūalr
p⁹ Jonatan qd iter p⁹taf columba pul-
chra subaudi aīam deo dilectā qd ex
presentia candida est. hec pugnat p⁹
philisteos. i. p⁹ demōes tota die vsq;
ad vespērā. i. vsq; ad mortē vt ac-
cipiat coronā vite sed interdū ex ni-
mia hostiū i festatione lassat⁹. Jō ad
refectiōis sacramentū dulce super
mel et fauū recurrere d⁹; et tūc cecē-
tas quā iterdū caliginosus dyabo-
lus inducit euānescit et sic istud sacra-
mentū nobis p⁹ tella dyaboli ē sacra-
mentum vñ Ambro. de sacramen-
tis qui vulnus habet medicinam
requirit vulnus ē quia sub peccato
d iij

Corpus xpi

sumus. medicina est celeste et vene-
rabile sacramentum. *78 74* h

Voce contremuerunt labia
a mea. ps. homines audita et in-
experta audiens stupore re-

pletur precipue cum talia audit que non
valet percipere. Nam iter omnia que sen-
sus percipiuntur audita minus habentur
certitudine. Quod in alijs discens
cernit et palpat quoscumque scienda sibi pre-
bentur. inaudita vero oportet discen-
tem credere. Spiritus certitudo istius
sacramenti et veritas sola fide habe-
tur que non est de apparentibus sed de inuisi-
bilibus. aliter enim fides non haberet me-
ritum. Quod omnes alij sensus decipiuntur
qui videntur aliqui obiecta sentire
propria. Decipitur enim visus putans vi-
dere colore in substantia gustus odora-
tus et tactus. Solus vero audit in quo
sancta et infallibilis fides consistit re-
manet veritas et sine deceptione. Figu-
ra. Gen. 27. Cum iacob cohortatus
vestibus et pellibus Esau tangere
ab Isaac et loqueretur non est cogni-
tus ab Isaac. neque tactu. neque odo-
rati neque osculo neque visu sed solo
auditu. Unde Isaac ait vox quidem
vox iacob est manus. etc. Spiritus enim
minister altaris non percipit sacramentum
hoc ut dictum est esse verum corpus christi
nisi cum dicit. hoc est corpus meum. Au-
dit enim verba predicta que scit verba christi
esse et scit ipsa vera esse eo quod ab ore
dei sunt prolata. Si quis ergo alio sen-
su querere voluerit atque cognosce-
re hoc beatissimum sacramentum sciat
se ad illud nullatenus perungere. unde
Ber. in quadam epistola. Sacramentum

dei altissimi suscipiendum est non discen-
tiendum reuerendum non diiudicandum si-
de sortitu non inatu traditione san-
ctum non ratione iuentum. *78 75* f

Auamini mundi estote. Isa.

1. p. Debens accedere ad no-
bile communis secundum bonos
mores debet manus lavare. Nam si quis
cum sordibus mensam intraret posset in-
de ignominiosus eici. Spiritualiter
debentes accedere ad mensam alta-
ris debet prius affectiones cordis
mundas quia mensa illa est nobilissima. Aug.
Quis fidelium dubitet ad verba illa
sacerdotis christi dei filii de celo su-
per altare descendere angelicis ce-
libus sociatum ergo secundum sanctos
mores prius sanare sunt affectio-
nes cordis ut mundus deus cor mun-
dum iueniat. Figura. Gen. 18. Tres *58 18*
Angeli venerunt ad hostium taberna-
culi Abrahę quos Abraham putans
homines suscepit hilariter rogans
eos ut leti gesserent sub arbore quo
usque portaret bucellam panis qui sic
fecerunt. Et tunc Abraham Sarra
uxore sua vocata ait ad eas. Accel-
lera inquit tria sata. Simile et comi-
sce et fac sub omericum panem. Spiritus
liter divinum sermonem Abraham deno-
tat exortationem fideles ad illud sacra-
mentum sacramentum. Tres vero an-
geli sunt tres anime potentie. scilicet memo-
ria intellectus et voluntas. per has enim
non tantum Angelis sed deo similes sumus
hortatur igitur sermo divinus has tres
vires lavari ab omni inquinacione et sic
sub arbore crucis meditari crucis
passionem et sanguinis effusionem

Corpus xpi

Redemptor precepit Sarre Accelera
re. qz ecclesie pmisit tria pmisceri i
hoc sacramento diuinitate aiani z
corpus xpi. Igitur hunc panem pbet lo
tis z dispositis no at lubricis z im
mundis vn Leo papa i sermone cene
dñi. Nullus igitur fiet accedat. Nul
lus fuscus oculo audeat primare mi
sterijs ne pdeninet z finiam merca
tur z quod iuda sustinuit patiatur.
Nā in illū p^o communionē mense dya
bolus intravit nō qz sumpserat dñi
cum corpus s; qz impudentia iude z
malignitas metis vt aduersarius i
eo habitaret fecit vt discas q nū
sterior indignis celebratibus secre
te a dyabolo preparatur insidie z
magis magisq; acceptat q nō equo
alio coiccare festinat. *Fig 26*

Ecipite z comedite Mat.

a 26. Nō d; curare eger de
restauratiōe cibi nisi prius
purgatis oppositis humorib; . Alio
quin morib; cresceret i corpore pur
gatis aut assumptus cibus bonum
prestat nutrimentū. Spūaliter cor
pus xpi est cibus restauratiui spūa
lis grē Jo. Ego sum panis viuisq;
de celo descēdi si qs māducauerit
ex hoc pane viuet i eternū s; nutri
mentū nō prestat aīe malis humo
ribus occupate. Ideo d; pri^o pecca
ta diluere quo facto spūaliter hoc
sacramentū sumat. ante vero non
Figura exo. 16. Filij ysrael nō rece
perūt māna nisi prius psumptū fari
na quā secū tulerāt d; egypto. Spūa
liter p māna oēs cōtinens saporē
subaudi illud mirabile sacramētū;

qđ dulcorem oīs bñdictiōis z grē
pñet. Igitur ante q sumatur d; pe
nitens psumi culpa quā cecitatis ca
ligine pstraxim^o. Alias nō pficeret
nobis s; magis ac magis illō sacra
mentū nobis esset ad penā. vn Jñ.
li. p^o de sūmo bono. qui scelera
te viuunt in ecclesia z cōiccare non
desinūt putantes se tali cōmunionē
mundari discant nihil ad emenda
tionē proficere. *Fig 27*

Omede qđ sufficit prouer.

c 28. Finita z terminata est
qstas refectionis humane

quā ex eo q voluptas supergredis
tur nihilomin^o nam supfluum non
capit sed reicit nec plus nutrit sed
melius quoniā necessitatem tantū;
natura sibi assumit pro nutrimento
Spūaliter in nutrimento huius
beatissimi sacramenti non est dare
plus vel minus. Nā ita est integrū
corpus in qualibet hostie particula
sicut in tota hostia nec plus recipit
totum recipiens q partem. Figura
exo. 16. Vbi preceptū ē filiis ysrael
colligere māna ad mēsuram. i. pro
quolibet capite gomoz q erat men
sura determinata z si quis collige
bat plus non plus recipiebat ex
eo q si. 100. gomoz vnius colligisset
vnum tantum reperiebat. Spūi
tualiter māna denotat corpus xpi
vnum gomoz denotat vnitatem
z singularitatem huius sacramenti
preceptum est fidelibus vt vnum
corpus xpi pro salute nostra credi
mus illud sacramentum continere
nec plura corpora putem^o q s sunt
d iij

Exo 16

Confessio

mille hostie psecrate nec minus q̄
vñ eē credamus ex eo q̄ hostia in
cētū diuidat ptes. in qualibet diui
sionis pre totū est. 7 sic p; q̄ si quis
10. accipiat hostias tñ vñ corpus
assumit si vñ decimā pte assumit et
totū 7 integrū assumit vñ de ip̄o le
gitur qz xps deus 7 homo pfectus
sub modici panis specie cōtinetur.
Māducatur itaq; a fidelibus s; mi
nime laceratur quāmo diuiso sa
crāmēto iteger sub qualibet diuisio
nis p̄tula p̄cuerat vt habetur in
decreto. Confessio. 74 76 A

Uda Rex meus ps. pp. in
iens mortis periculū qd p
tigit i bello vbi qñq; eque
bene mori vel vulnerari pōt dñs si
cut subditus qz sagitta ita perforat
carnes regias sicut rusticanas. pru
dens dux seu Rex ante belli igres
sum p̄suevit ordinare viceducē vt
sise p̄tingit vulnerari vel mori nō
p̄cat exercitus regētis seu dirigen
tis penuria. Spūaliter nos sumus
i bello p̄tinuo nec vñius diei hora
i vita p̄nti in nobis quietē habere
valen? dux seu rex n̄r dirigēs seu
regens nos p̄tra dyabolū 7 vicia
ē diuina gratia ab ea est nobis sub
sidium 7 p̄sidiū quādiu talis dux vi
get i nobis sp̄ vincimus hostes no
stres s; qz rex i nobis mortalis est
ex culpa nobis sepe p̄missa ideo de
us nobis vice regem ordinant ne i
peccato n̄ro a dyabolo capiamur
7 hec est pura p̄fessio quia sub cum
beniūbus nobis expeditiōe gratie si
ad remediū curram? subleuamur

7 vincimus. Figura p̄tio Iudicium
vbi legimus q̄ mortuo Josue 7 se
pulto i sumitate mōtis effraim filij
ysrael timuerūt valde eo q̄ fuerit
belli eorū dux 7 instabat p̄ eos cana
neus 7 eius exercitus sed consulen
tes filij ysrael dominum quis esset
exercitus ductor cōtra hostes adeo
responsum habuerūt q̄ iudas dux
esset exercitus. Tradidit inquit
dominus terzā in manus eius 7 iu
das sumpto secū fratre suo debella
uerunt cananeū 7 obtinuerūt ciui
tates 7 regnū ei. Spiritualiter Jo
sue qui interpretatur salus signifi
cat xpi gratiā in qua n̄ra tota salus
p̄sistit. Gratia dei inquit Apostolus
sum id qd sum. s; moritur iter dum
dux iste i sumitate mōtis effraim q̄
interpretat frugifer qz cū perueni
tur ad sumitatem 7 superfluitatem
prosperorū per affectū impossibile
est xpi gratiam amplius in nobis
manere. perdimus ducē; perdimus
subsidiū 7 adiutoriū bonum di
uinum 7 vallati ab exercitu cana
nei. i. demonis temptationibus su
mus in periculo interitus 7 capti
uitatis infernalis. Debemus igitur
statim consulere deum 7 audiremus
ipsum dicentem ecclesiastici. 27.
Non cōfundaris confiteri peccata
tua iudas sit dux noster interpreta
tur. n. cōfessio hic enim probus 7
bonus dux assumit secum symone;
fratrem eius qui interpretatur exau
ditio. Sēper. n. iste symon. i. exau
ditio imitatur puram confessionem;
qz q̄ peccata sua letissime p̄fitebit

Confessio

et indulgentiā suorum peccatorum plene
persequetur. Fugabit ergo cananeū
i. dyabolū et peccata et regnū d. q.
ille egressus ē. s. celū obtinebit secu-
re. vnde Aug. i. lib. de pñia. Confes-
sio iquit ē salus animarū dissipatrix
vicioꝝ restauratrix virtutū; oppu-
gnatrix demonū. Quid plura ob-
struxit os inferni portas aperuit
paradisi. **Ag 29** **B**

Iacuerit ut fulgur gladiū
meū. ps. Nō. hoc esse bonū
et singulare remediū ad fu-
giēdū irati pñcipis furorem vtpo-
te cū sumus i manu eius. s. magna
humiliatio. Ideo aliqui cōsueverūt
gladiū nudū puncta manu tenere
et genua flectēs corā pñcipe reos
se mortis clamare et petere miseri-
cordiā. Luc. ii. si pñceps durior
esset ferro tanta humilitate flecterē
vñ dicit Sapiens. Sermo molis
frangit iram. Spūaliter nos aliqñ
itātū turbauimus diuinā clemētiā
p peccatū q recte efficiamur filij p
ditionis et currimus sentētiā ca-
pitale; nec possibile est nos fugere
manus eius qz vbiqz nos caperet
ps. Quo ibo a spiritu tuo et. Ideo
nullū ē remediū nisi mulctato pec-
cato p cōfessionē clamemus veniā
vñ. Aug. super. ps. 74. Nō ē inquit
quo fugias a deo irato nisi ad deū
placatū. Figura. 2. R. 24. Cum vi-
disset dauid Angelū gladiū manu
tenentes et interficiētem populum
flexis genibus clamauit. Domine
ego sum qui peccavi ego sum q ini-
qz egi. et statim Angelus reposito

gladio ferire cessauit. Sic igitur et
nos clamem⁹ et nos denudādo pec-
catū nostrū p purā cōfessionem et
deus deponet irā suam. et vide q
nullum est aliud remediū euadēdi
Nā si te occultabis patebis. Si te
manifestabis latebis. ipse nouit te
nebrarū abscondita. Brisd. i. quodaz
sermone. Peccatorū iquit indulgen-
tiā istanti cōfessioe mercede. Quid
horres fateri quod libenter ac pro-
pere cōmissisti. Cur confunderis di-
cere q confusus nō es perpetrare.
Cur veritus es deo indicare quod
veritus nō es ipso presente pmittere
Aut putas eū cōmissa nescire nisi a
nobis q cōmissimus agnoscat. Aut
ipz ignorare si q fecim⁹ putas nisi
a nobis cōfiteribus discatur. Per⁹
ē pfiteri nolle q legē ptenere. Ni-
miūte pfitentur et viuunt. Sodomi-
te obdurāt et pereunt. **Ag 30** **C**

Acta ē iudea scitificatio ei⁹
I ps. Dicit veget⁹ de re mi-
litari. q nihil magis i itine-
re vlt acie custodiendū; ē q vt oēs
milites iccedēdi ordinē seruet quod
mei⁹ fieri nō pōt nisi vt exercitio
ambulare celeriter et equaliter di-
scāt. periculū. n. ab hostibus semp
sustinet grauisimū diuisus et iordi-
natus exercitus. Spūaliter dū con-
fitemur peccatā nra pugnā ptra
dyabolum. et tot armatos milites
dirigimus aduersus eū quot pec-
cata legitime pfitemur. S; sumo-
pere cauēdū ē ne talis exercitus
iordiate iccedat nec diuise. s. q vnū
peccatū manifestet et aliud taceat

Confessio

et quot diminuat de eo quod factum est
 Sic. n. deficiendo dyabolus nos vice
 ret. Ito quemadmodum peccata a nobis
 pmissa sunt lachrymabiliter pfitetur
 nam et statim dyabolus superamus. Si
 gara. p. machabeorum. ubi legimus
 quod Judas machabeus venit congre
 gato exercitu obviam thimotheo du
 cifilioz Amon iuxta torrentem quem
 videtur thimoteus tunc principibus
 suis ait. Si Judas transierit torrentem;
 in vadit nos non poterimus aduersus
 eum. Si vero timuerit ad nos transire
 abimus ad ipsum; et vincemus eum. Ju
 das ordinato notatorio quod omnia nomi
 na sciebat fecit omnes proprio nomi
 ne et cognomine vocari et sigillatim
 transire torrentem. Quo facto pter
 ritus thimoteus fugatus est exerci
 tus eius. et Judas conbusta terra ini
 micorum ascendit in montem Syon inte
 grum dicens exercitum eius et sine ullo
 damno et ibi dominos sanctificavit et obtu
 lit holocaustum. Spiritualiter Judas
 interpretatur confessio et denotat animam
 penitentem quod proprio ptra dyabolus usque
 ad lachrymarum torrentem; accedit. si
 vult obtinere victoriam oportet pro
 gredi. 116. n. sufficit pro peccatis sun
 dere lachrymas. sed est necesse pfitetur
 peccata. hec. n. optime cognoscit
 thimoteus. i. dyabolus id congrega
 to suarum temptationum exercitu ad resi
 stendum dicit. Si non progrediar ultra
 penitens sed tantum lachrymetur. pec
 cata verosimiliter non pfitetur et illa mai
 festare vereatur vicinus ipse; et ca
 ptiuabimur nec valebit resistere.
 Sed si audacter transcat torrentem

pfitendo debellabit nos vocatus
 est tunc ipse notorius. s. ipsa memoria
 quod omnia peccata habet in scriptis quantum
 ad nomen et quantum; ad cognomen. i.
 quantum ad locum tempus modum et quo ad
 omnes circumstantias ad veram confessionem;
 requisitas et sic omnia peccata pfiten
 do pteritur dyabolus dissipatur ha
 bitatio eius quam pro culpa habet in animam
 Et tunc ipsa anima hac obrecta victoria
 cum omnibus suis virtutibus sine aliquo
 lesione ascendit in montem syon ad spe
 culandum eternam beatitudinem. unde Ori.
 super leuitico exponens illud ps. dixi
 pfitetur aduersus me et c. sic ait. vi
 des inquit quod pronunciare peccatum re
 missionem peccati meretur preueniens est
 dyabolus in accusatione. ultra nos
 accusare non poterit. sed si nostri ac
 cusatores sumus pfitetur nobis ad sa
 lutem. Si vero expectemus ut a dya
 bolo accusemur. accusatio illa ce
 dit nobis ad penam habebit eos so
 cios in gehenna quos conuerit crimi
 num socios habuisse. *Id est* D

Qui auferet sceptrum de iu
 da. gen. 49. Narrauit scriptum?

quod Romani cum honorabilem
 victoriam aliquis princeps fecisset po
 nebat in curru et laureatus diceba
 tur pro ciuitate et vocabatur hoc trium
 phum. et semper ille a vulgo existeret
 honoratus. Spiritualiter iter omnes anime
 virtutes et bonas actiones quibus
 meretur anima deo honorari est ipsa con
 fessio fidelis et vera. Nam elemosina
 oratio et ieiunium. lectio et peregrina
 tio et cetera opera meritoria que ab
 auinia sunt non possunt nec audent

Confessio

79 82

ad diuinā maiestātē p indulgentia
accedere p fessioē ptermissa vbiq;
est vā p fessio ibi est vera salus. ipsa
vō deficiēte oēs vtutes deficiūt ipā
pcedente oēs bone vtutes sequūtur
Figura exo. 14. put Magister hy
storie narzat cū fili j ysrāel exeūtes
de egypto venissent ad mare rubrū
qđ diuisum ē in. 12. ptes put erant
12. tribus nō audebāt mare intrare
qđ tūc q; sentirent post se pharaonē
venientē cū innumerabili exercitu
quousq; tribus iuda pūo est illd in
gressas; illa tribu pcedēte sequite
sunt oēs alie t p h liberatis ē popu
lus q; ibi submersus est pharao t
oēs sui. ex h. n. tribus iuda meruit
Regale sceptrū t h est qđ h; i ps.
In exitu ysrāel de egypto domus
iacob de pplo barbaro. Et seqt fa
cta ē iudea scificatio ei. t h dicit
pp illd qđ tūc scē trib' iuda. Spūa
liter p tribū iuda subaudi vtutē cō
fessiois quā i exitu de peccato t ac
cessu ad misericordiā oportet oēm
vtutē pcedere. Igit ipā pcedēte
oēs alie vtutes libere subsequūtur
Et sic dyabolo submerso cū tēpta
mētis ei' triūphat vtus p fessionis
Ideo pte ceteris vtutibus ē cōlen.
vñ grego. sup p Job 31. Celam i si
nū meo iniquitatē meā in moralibus
dicit sic. Mirētur iquit i bono Job
q voluit castitatis continētia; Mi
rētur integritatē iusticie mirantur
viscera pietatis. Ego i cō nō nūn
admiror confessionem humiliatā;
peccatorū q; tot sublimia virtutum.

E

Ersegmini t comprehendite
p ps. postq; latrones latere nō
pnt t sunt discoperti t noti
nequaq; āplius. Ibi redāt timent
n. sus pēdi Spūaliter peccata sūt ve
lut latrones q; accedētes ad aīam
oia vtutū spolia inde subripiūt. sed
si p confessionē manifestentur inde
aufugiūt nec audēt accedere. Figu
ra. 4. 12. 6. postq; helyseus ostēdit
latrūculos syrie Regi ysrāel fugiē
tes inde nō fuerūt postmodum ausi
amplius reuerti i samariā cui p m
erāt ifesti. Spūaliter syria interpre
tatur humēta quasi lubrica latroni
culi syrie peccata denotāt lubrica
t in iuda ifestant. n. samariā q; inter
pretatur custodia p quā ipā aīa itel
ligit s; helyseus. i. act' cōfessionis
hoc manifestat Regi ysrāel. i. cōfes
sionē quo facto fugantur. t non ha
bent amplius accedendi facultatē
vñ Ambro. i li. 3. Joseph. plurimū
suffragat verecūda confessio t pe
nam quam defensione vitare non
possumus pudore confessionis extin
guimus.

79 83

Iniquitates hodie habui. ps.

i Interdū experientia docet
aliqua eē abhominabilia t
displicibilia q; inexperta placibilia
iudicantur hoc pro tanto prouenit
quia aliquādo res superficialiter acci
piūtur ab hūmāo iudicio quia appe
titus corruptus solam delectatiōē
p fiderat postposita rei amaritudie
sed quādo reperitur reicit vt p; de
corruptis cibis. Spūaliter peccator
corruptum h; appetitū rationis seu

Confessio

indiciū pp quādā superficialē delectationē quā percipit i peccato nō percipiēs sequētē gehēne amaritudinē illā tñ melius sentit cōsummata delectatiōe ideo illud saltē d; eice re p cōfessionem z euomere. Nā cū peccatū agitur placet . sed actū displicet z ideo abhominatur cōsciētia. Jō si hō illud cū displicentia etiat per cōfessionē satisfecit. Figura. 2. R. 13. Amon a naut sororem suā Thamar q̄ itatū sibi placebat vt quasi inueneret ob eius amozēs; postq̄ cognouit ipsa; i tātum abhominatus ē ipa; vt nullaten⁹ posset eā videre z maius erat odiū q̄ priuserat amoz. Jō vocato puer o suo fecit eā eici z excludi a se. Spūal'r p Amon subaudi peccatorē. p Thamar subaudi culpā. Nā diligit peccator culpā ante cōmissiōē; pp delectationē quāibi habet vel p̄tat eē qz illā tñ p̄siderat. S; illa cōsummata abhominat sequētes penā; . Idcirco vocata pura cōfessio debet ipsa; eicere a Thalamo aīesue z illā plus odire q̄ amasset prius . Si vero sibi peccator i culpa nō displicet . sed placeat deo sume displicet z qz velut cecus se non cognoscit turpē vbi posset p cōfessionē emendare veniet tēpus quo se cognoscet p cōfessionē turpissimū vbi locū nequa q̄ habebit cōfessionis purgatio vnde Aug. i quodā sermone. O inquit hō vtinā te cognosceres qz si te cognosceres tibi displiceret z mihi placeret. nūc aut qz te nō cognoscis tibi places z mihi displicet.

ces. veniet autē tempus quādo nec mihi nec tibi placebis. *Jo 8. 44*

Eus aut nō irridet . ps. si d mia vult oīa sumare in derisionē. z tñ ipsa deridetur z capī i suis derisionib⁹. dñ. n. videret hoīez; calciari vult ipsū sinuare. z ligatis sibi pedibus calcis capitur. Spūaliter multi putāt i suis cōfessiōibus deridere deū minuendo. ac mediādo peccata sua cōmissa sed ipsi capiuntur i ipsis. Nō. n. deus talē cōfessionē acceptat sed iudicat peccatorē ac si nō esset cōfessus addēs i super penā pp irrisiōē. Figura. 2. R. 10. Dauid misit nuntios ad cōsolādū Amon sup mētē s; suasiōe suoz eius accepit Amon seruos dauid. z rasa eis medietate barb e z icisis vestib⁹ vsq; ad nates remisit eos ad dauid sic illi foz qd audiens dauid eos noluit iniri donec barbe eoz creuissent. z tunc vestitos vestimentis ppletis vidit eos z remisit Joab cū exercitu suo z exterminauit Amon d terra sua ob hāc derisionē. Spūaliter Amon i terptatur peccator z bene dnotat s. honoratū sup que; multitudo culpā sicut onus graue p̄mit. Orbatur. n. patre. s. libero arbitrio. q prius merebat. Sed mittit dauid seruos suos ad cōsolādū ipsū; qz xps i spirat illi notitiā; peccatorum pōderis vt illa cōfiteōdo p̄ualeat z liberetur. S; adest praua familia suadēs vt derideat suos dō. h nefanda familia sunt. pudor cōfessionis. z timor satisfactiōis . amoz

Confessio

Fig. 85

Delectatiōis. z vide qd suadeāt ipi
Amon. i. peccatori facere. Dicit pu
 dor cōfessiōis. peccata tua sunt mi
 nis lubrica narzata ipsa nimis tur
 pia. icide sibi vestes vsq; ad nates
 vt media appareant z media sint
 coopta. Rade sibi medietate; bar
 be vt nō reputet te confessor tuus
 tā sordidū. Dicit timor satisfactiōis
 caue ne te duntēx vsura pitearis
 qz opporret te satisfacē z rema
 heres pauper. tace. sile. noli hec lo
 qui corā sacerdote. ostēdas te poti
 bonū z fidelē. Dicit amor delecta
 tiōis. Nō cōfitearis peccatorē ta
 lē te fuisse alioquin tua te priuabe
 ris delectatiōe. Et sic findet hec fa
 milia nequam vt peccator peccata
 dimittat z tūc miser credēs derri
 dere deū ipse deridet. qz de^o nullā
 acceptat cōfessione; talē. non respi
 cit media peccata sed integra itue
 tur. nō vult illa videre dimidiata
 sed pro integris z pletis punit. Jō
 caueat homo ne laboret ad excusā
 das excusatiōes i peccatis. s; dicat
 peccata sua cū suis debitis. circum
 stantijs si vult psequi misericordiā
 verū ē qd i hoc multū laborare
 cōfessor vt a cōfiteute eripiat illa
 que possunt verā cōfessione impedire
 vnde i lib. de penitētia. Discretio
 cōfessoris valde necessāria ē. Con
 sideret q̄tatem carnis. i loco i tē
 pore. in perseverantia i varietate
 p̄sone. Quis fuerit etatis. cuius sa
 pientie z ordinis z quali hoc fece
 rit tēptatione z ipsius vicij multi
 plici creatiōe. b Aug.

On absorbeat me pfundā
 n neq; vrgeat sup me pute^o
 os suū. ps. Cadēs i aqua nō
 ē i periculo quousq; os eius nō co
 operitur aqua z ratio est quia pōt
 spirare z respirare. z sic suffocari
 non potest. Si autem cooperiatur
 intantum q̄spiratio z respiratio
 deficiat statim intrinsecus calor
 cor ipsi vrit quia pulmo non po
 test acrem calidum spirando emit
 tere z respirando recipere z ipsi;
 cor refocilare. Spiritualiter cadēs
 in peccato non est i periculo com
 bustiōis gehenne quousq; os ha
 bet expeditum ad confessionem qz
 tunc potest spirare per os calidita
 tem peccati z respirare gratiam
 indulgentie z sic cor z anima refri
 gerantur z sanātur. vnde Ambr.
 super beati imaculati. Cessat vindi
 cta diuina si confessio precurat hu
 mana. Sed si tantum superbabun
 det culpa vt ad confitendū; os ope
 riāt. suffocat aīa a peccati neq̄tia
 z igni traditur infernali. Figura
 exo. 14. Egyptij intrantes aquas
 maris cooperti sunt aqua z omnes
 suffocati sunt. Spiritualiter p egyptios
 subaudi peccatores tenebris
 peccatorum iunctos. hi ergo iūer
 gentes se i voragine culpe os clau
 su; ad p̄fessionē habēt ideo moriun
 tur i peccatis suis. Si. n. os nō clau
 derēt idulgentiā iuenirēt. Aug. in
 quodā sermōe. Infernus ē puteus
 profunde iniquitatis qui non clau
 det super te os suū nisi tu clausē
 ris suū.

Exo. 14

3

Ebellabat iudas fr̄s esau
Macha .s. vidēs princeps
 Ju. hostē sibi esse molestū
 quē p̄sueuerat captiuū tenere valde
 moleste sustinet. ideo quicqd̄ valet
 facere vt illū capiat totis viribus
 facit conat̄. Spiritualiter peccator
 veniēs p̄fessionē ad misericordiā
 dei euasit dyaboli potestate z ma
 gniā ei afflictionē facit z ideo dya
 bolus h̄ moleste ferēs oī conatū suū
 det illū recuperare. z cū p̄ vnum
 peccati genus nō pōt p̄ualere ad ali
 ud statim h̄z recursum. vñ sic. in
 li. moralū. Antiquis hostis ex pro
 prio certamine dū se subcūbere cō
 siderat ad alia tēptationū bella re
 staurat. Intuitur humanos vniū
 cuiusq; mores cui vicio sunt propin
 qui z ista ponit ante faciē ad q̄ citi
 us nouit inclinare mētē. Figura Ma
 cha. 7. Cū iudas Machabeus expu
 gnaret gentes demetrij z deuasta
 ret terrā illius demetrius furorē re
 pletus misit nichanorē cū exercitū
 suo cū h̄ mādato vt. s. sibi ligatū iu
 dam presentarēt venit nichanor i
 ysrael p̄ iudam z iurauit q̄ nisi iu
 das traderetur ei q̄ ipse funditus
 templū destrueret erat iudas in sa
 maria ad quē nichanor accedens
 aggressus est iudā ibidē cū tubis z
 clangoribus iudas vero ore z cor
 de z manibus orās cum paucis ag
 gressus est nichanorē z exercitū il
 lius z obtinuit iudas victoriā z fu
 gato exercitū cepit nichanorē z oc
 cidit illū. z ligū eius dimisit caput
 vō ipius icisit z portauit oīa i yeru

salē i signū victorie. Spūaliter per
 iudam subaudi fidelē p̄ritū z con
 fessum a suis peccatis. hic. n. gētes
 demetrij. i. dyaboli tēptationes in
 uadit z dissipat qd̄ ipse dyabolus ual
 de moleste sustinet. Demetrius inter
 pretatur nimū p̄sequēs p̄ quē dya
 bolus significat qz iugi p̄sequitōe si
 deliū sit nequaquā gescere i hoc seculo
 q̄tūcūq; i hoc corpore positus p̄fice
 ris. eras si credis vicia mōtūa nō
 obiecta vel. n. nolis iter p̄fines tu
 os h̄itat zebuseus supari quidē pōt
 exterminari n̄ pōt. Et idcirco dirigit
 nichanorē cū exercitū. i. vt cū exer
 citū carnaliū cogitationū z affectio
 nū super spūm z subcūbat. z vide
 qz solū iudā demetrius q̄rit qz dya
 bolus solā p̄fessionē iterinuit. i. iteri
 mere cupit. Destrua iquit tēplū nisi
 iudā h̄eas. sed vide ubi h̄itat iudas
 qz i samaria q̄ interpretatur custodia.
 dū ergo esset i custodia attēde illi
 us sapiētis dictū oī custodia seruū
 cor tuū posset te ledere nichanor i
 hierico. i. i mūdū huius vanitate sed
 nō i custodie claritate nisi sobrius vi
 gilas pp̄ timores nocturnos inuadit
 igit nichanor iudā diuersis carnis
 affectiōib; s; triplici arma p̄terit cū
 iudas qz pura vera cōfessione z cō
 grua satisfactiōe z h̄ est corde. ore.
 opere pugnare. figatur temptatio
 num exercitus z ipm corpus capi
 tur a spiritu. Lingua eius diuiditur
 qz partim ei orationi datur partē
 vero ad dei laudem relinquitur. in
 cidit caput ei ab eo qz repellit pra
 uū desideriu eius ab eo. Manus

machab. 7

Confessio

cū brachijs trūchatur qz remouet
a corpore male operādi facultates
Ethec oīa portātur representāda
ī hyerusalē corā deo z sanctis An
gelis vt nobis detur corōa iusticie
quā deus legiptime certātibz re
promisit. p; igitur quātū bonū ī cer
tamine nostro faciat nobis vera cō
fessio cōtritione z satisfactiōe z pe
nitētia sequēte. De hac aut loquit
Aug. ī lib. de penitētia. Lāgores ī
quit sanat. leprosos curat. mortuos
suscitat. sanitatē auget. gratiā con
seruat. claudis gressū. surdis audi
tū. cecis restituit vīsū. vicia fugat
virtutes exornat. mentes minuit z
roborat. hec Aug. *Fig 87* **K**

Erra dedit fructū suū. ps.
Tēpore hyemali quādo ter
ra coopta est glacie vel ali
quis supficie nō pōt germinare cē
vna rō est qz radius solis nō potest
terrā attingere ad calefaciēdā ags
vel glacie prohibētibz. Spūaliter
cū ager aīe nostre coopertus ē gle
baculpe nō pōt facere. seuprodice
refruct' deo placitos. qz nō potest
radius grē ad illā accedere pp cul
pe occupationē. Nā gratia z culpa
simul ī eodē recipi nō possunt. Isa.
22. Iniquitates nostre diuiserūt iter
nos z deū nostrū z peccata nostra
abscondēt faciem suā a nobis. S;
si volumus qz ager aīe nostre ger
minabone opatiōis producat neces
se ē vt p cōfessionē prius culpā am
moueam'. Figura. Gen. p. vbi le
gim' qz cum terra opta esset aquis
nihil germinauit. s; semp erat ina

nis z vacua. Sed pgregatis aquis
ī vnū locū z arida apparēte mor
lucis radijs eā attigētibz subsequē
ta ē germinatio herbe virēis z p
ductio diuersorū generū fructuū.
Spūaliter p aquas sba udi culpas
homines sbinergētes. Apoc. Aque
multe ppli mlti decurrētes ad mor
tez. Quādiu ergo huiusmodi aque
sup faciē cordis nostri p affectum
cooperiūt nos nullatenus valēt bo
necogitationes germē pducere z
sic per psequēs dare fructū. S; cō
gregatis huiusmodi aquis. i. pecca
tis z culpis ī vnū corā cōfessore p
verā z ītegrā cōfessionē; apparet
arida. i. terra apta z parata ad ger
minā qz diuīe grē radi' statī descen
det phibēte remoto z tūc aīa pdu
cit ieiunia. orōnes elemosinas z ce
tera opa meritoria circa q sterilis
existebat. Extirpāda sūt ergo vicia
postmodū q pnt vītes īferi. vnde
Ambro. li. p. d. chāi. Egressus īgt
malicie vītutis opat' īgressū. eodē
qz studio quo crimē expellitur īno
centia copulatur. *Fig 88* **L**

Undi est ore isā. p. Indecēs
nī ē z vituposūz vbi oīa nū
da sūt sordidū apparef. Il
lenāqz talis vtfedator nūditie ē
cū rubore ab alioz cōsortio excludē
d'. Spūaliter ī curia celestis grē oēs
mūdi sūt. Null' .n. sordid' ibi mane
re audet. fedaret. n. loca purissima
z māsiōes amēas quas feci ī pulcri
tudie bitāt. Nūeri. 24. Quā pulcra
tabernacula Jacob. Inde ē q statū
excludit cū rubore a dño. isa. 65.

Confessio

huiusmodi sordidissimi et inmundissimi
 mi recedite iquit dñs a me. Nō ap
 propinātis mihi qz inūdi estis iquit
 debemus prius nos mūdare ab oī for
 de si cupimus i agrū grē introire. Si
 gura Leu. 5. et Numeri. 19. vbi pce
 pit dñs purificatiōes inūdor fieri i
 hūc modū. Nā vt h; ibi qui tange
 bat rē inūdā aut mortiferū quid vt
 inūctum aut ferro occisū vel hoīe;
 inūdus erat. Ideo indigebat puri
 ficatiōe et fiebant ista qz offerebat
 sacerdoti agnū sine macula duo pul
 li turturū vel colubarū. similia pu
 rissima d; qua fiebat panes quos so
 lus sacerdos pro illa die tñ solus
 edebat. reservari i crastinū nō pote
 rāt p putredie. Spūaliter. Tria sūt
 i hoī mūdo qbus in aīa maculat et
 sordescit homo. s. cōcupiscētia car
 nis cōcupiscētia oculor et supbia vi
 te. Prīa ē res inūda et turpis vnde
 Innocē. de pditionis humane vili
 tate. O iquit extrema libidinis tur
 pitudō nō solū maculat aīam sed fe
 dat psonā oē nāq; peccatū qd fecit
 homo extra corp⁹ suū est qui at for
 nicat i corp⁹ suū peccat sp comit
 tātur illud fetor et inmundicia. Cōcu
 piscētia vō oculor ē res mortifera
 qz avaritia suū possessore occidit.
 Augu. i quodā sermone. Avarus i
 quit anteq; quicq; furet seipsum oc
 cidit et anteq; qcq; capiat capīt. Su
 perbia at vite dicitur fera pessima
 occisū. n. tali fera si qs tetigerit in
 mūdus est. qui p psum tetigerit
 dyabolū qz hac fera occisus est in
 mundus erit. et quēadmodū ille oc

cisus est ita occidet qui voluerit su
 pbe sapere vt iste. ps. vos at sicut
 vnus de picipibus cadetis et non
 ibi p picipib⁹ demones dici et itel
 lige casū istū pphetā imminari su
 pbis. Qui igit sic inūdū se nouerit
 studeat se p veram cōfessionē mūda
 re. et nota q nō sordidat aīa nisi p
 tactū. i. p psum rex inūdarum
 vñ Augu. i quodā libello. Tēptatio
 iquit qstūcinq; inūda cor nō pollui
 it si rō nō pntit. in purificatiōe at
 huius inūdicie priō debet offerri
 Agnus sine macula. Iste agn⁹ xp̄s
 fuit qui solus sine macula iuentus
 est. Ipse. n. oblat⁹ ē ad purgandas
 maculā peccator nōr. Istud vero
 sacrificiū p verā fidem d; precede
 re i memoria nra. Alioquin frustra
 fierent oīa humana remedia. Dis
 n. nra purgatio a xp̄o est qui lauit
 nos a peccatis nris. et liberauit nos
 nō solum ab originali vix et oēs li
 berat ab actualibus volētes pure
 credere vñ Leo papa i sermōe de
 ieiunio septimi mēis effusio sangui
 nis iusti p iniustis tā potēs fuit ad p
 niū tam diues ad pēu vt si vniuer
 sitas captiuor in redēptorē suū cre
 deret nullū tyrānica vincula reti
 nerēt. Item d; offerri par turturū
 i. par oculor gemētium. s. cordis et
 corporis qz tunc est nrm sacrificiū
 deo acceptū grego. sup ezechielem
 omel. 8. holocaustū iquit siccū est
 bonū opus q lachryme nō ifūdūt
 holocaustū pingue ē qñ h qd bene
 agit corde humili et p lachrymas
 arizat. sed regitur vltimo simila

Leui 5. Numeri 19

Confessio

purissima h̄ confessio rectissima z
purissima de qua fiūt panes ad vsū
sacerdotis tantū qz ipse solus sacer
dos actus p̄fessionis meditari d̄z z
h̄ p̄ illa die tantū. i. p̄ hora z tēpo
re quo peccator p̄fitef peccata sua
tunc cōfessor meditef illa vt cogno
scat quod aut quale ipendat pecca
tori vtile remedium; vltra tēpus
illud penitus nō referuet qm̄ si hu
iusmodi panes i crastinū vellet vi
dere sentiret eos in archa anie sue
peccādi putredinē generasse. Nā z
sibiipsi nequaqz d̄z sacerdos cōfite
tis reuellare peccata. Nā h̄ ē diuini
tus ordinatum vt peccator ipse sua
peccata manifestando debeat apli
nūqz reuidere Job. 24. Signasti
quasi i saculo delicta mea sed cura
sti iniquitatē meā. Audacter igit acce
dat inuidus ad lacrimū indulgētie
portās hāc purā similit̄ qz nihil se cre
tius p̄cō p̄fesso z nihil apertius atqz
manifesti absconso peccato vnde
Aug. sup ps. O homo iquit quid ti
mes p̄fiteri illud qd̄ per cōfessionē
scio minus scio. q̄ id qd̄ nescio cōfi
tere homo peccator hōi peccatori
elige qd̄ vis. si non p̄fessus lates tu
p̄fessus dānaberis. Ad h̄ deus exi
git cōfessionē vt liberet hominem
humilem. Ad h̄ dānat vt puniat
superbum. **Fig 89**

Utrauerunt aque vsqz ad
aiam meā ps. videmus. n.
q gutte minie aque p̄man
te replent magna vasa ymo iterdū
replent flumina z faciunt ruinam.
Spiritualiter parua peccata negle

cta replent aiam z sua p̄suetudine
nisi ciciātur peccata grana addu
cunt z maiora quorū ruina aia sub
mergit. Figura Naui. 2. vbi p̄phe
ta aspexit z ecce partes flumioz ap
te sunt z tēplū ad solē disruptū est
z miles captiuus duct⁹ est. Spūali
ter ptes flumioz sunt sensus corpo
ris quā l̄z interdū guttatim recipiās
culpas tñ sepe inducūt p̄suetudinē
peccādi. Et q̄tūcumqz venialia sine
nimis neglecta i tñ possunt cresce
re z tales possunt p̄ditiones concu
rere qz fiūt multū graua ita qz cau
sabunt ruinā interit⁹ vnde Aug.
de decem cordis Nolite inquit cor
temnere venialia qz minima sūt s̄z
timete qz plura sunt plerūqz. n. be
stie minute nocēt. Nūquid minutis
sima sunt grana arene sed si arena
amplius mittatur i Naui mergit il
lam vt pereat. Quā minute sūt gut
te plume nō ne flumina replent z do
mos deiciūt timenda ē ergo ruina
multitudinis z si nō magnitudinis
h̄ Aug. subaudi ergo p̄ templū aia;
quā intrātes huiusmodi culpe dir
runt p̄ ipsozū multitudinē z capti
uium dicunt militem. i. liberū arbi
trū z dant illū in manus dyaboli.
Igit cū hec peccata ad aiam sub
mergendā multiplicari cognoscim⁹
nō pigeat ea p̄ cōfessionē excludere
vnde Aug. i quidā omel. Quā mi
nuta plura peccata si negligātur oc
cidunt minute aque gutte q̄ flumina
implent hoc facit sentina neglecta
paulatī quod facit fluctus fluens p̄
sentinā intrat sed diu intrando z

1
Nam 2

Conscientia

U5 exeundo mergit nauim. Augu.

Conscientia. *fy 100 A*

Dño datur vxor prius p

uer. 19. Dicit q mulier opti
mū habet cōsiliū si subito

illud pferat. Ideo vir cū eminent
picula exeg d; cōsiliū vxoris subi
tū. z pēpue cū sit se diligat vxore
Spūalit sepe inuoluntur nō paruis
periculis ppter īsidias hostis nri
frequētes. s; habem^{us} vxorē nostrā
fidelissimā que nos ī nostrā salutē
diligat. z ē optimū cōsiliū. s. psciētia
habz. n. salubre cōsiliū ī promptu
Jō cū sētini^{us} aduersus nos aliquas
dyabolicas tēptationes accedere
quas dyabolus ad pēdū nos sedu
ctorijs tēptationib^{us} armat. Ad hāc
sapiētissimā vxorē recurēdum ē. z
qđ sua cōsultat prudētia debem^{us} exe
cutioni mādare. Statū. n. nobis īdi
cabit quid erga occurrēda agere de
beamus. Figura. p. R. 19. vbi legi
m^{us} q obsessis dō nocte ī domo sua
ppria a familia Saul qui duc^{us} spi
ritu iūdie ob victoriā; factam de
philisteis querebat eū occidē. cui
dere periculū mortis ne scunisset nī
si fuisset vsus mibel vxor eius con
silio. Ait aut ad dauid. Nisi hac no
cte salueris moriēis eras z postmo
dū p fenestram depositus ē ab illa
z manus īsidie mediāte illa euasit.
Māne aut facto ītrātes serui saul
domū vt caperēt dauid inuenerunt
ī lecto eius simulacrū quoddā ad f
militudinē corporis dai ad quod fe
cerat vxor ei^{us}. z sic recesserunt de
lus i. Spirituāliter per hanc vxorē

subaudi psciētā. p dauid superan
tē philisteos. nō. penitentem supe
rātem peccatū. Igit saul qui dya
boli significat spiritu iūdie valla
tus d tali victoria cruciatur. Et re
coligēs fortiorē familiā. s. varias z
gr auas tēptationes nitit capere pe
nitentis aīa; vt ipsam occidat. hāc
enī familiā mox cognoscit cōscien
tia. Jō de viui salute solicate cla
mat. Nisi inquit te salues ī hac vi
ta que nocti pparat cras. i. ī futu
ra vita pdeninaberis morte eterna
fuge iquā has tēptationes per fene
strā descēdēdo. i. p memoriā pe
nas īferni meditando z non pecca
bis ī eternū. Fuge igit spūs ī hoc
mō z deludatur serui Saul nō re
periētes nisi simulacru; qz sola co
gnitio tēptationis remanēt aīa si
ne psciētū. Sic ergo p; bonū cōsi
liū ipsius cōscientie cui semper ī ta
libus credēdū ē. vnde Sen. ī puer.
O te miserū si ptemperis hunc te
stē. s. cōsciētiā; *fy 101* B

Agna ē vt Mare contritio
ni tua Tren. Cū qs audit nar
rarī pfectū amīcorū z dānū
duplicatū sustinet dolorem. vnde
p. R. Tātū deluit hely cū audiret
archā deicaptā z filios īterfectos
qz cadens desella mortuus ē. Spi
rituāliter sic teus iuste ordinat
penā erga peccatū qz omnis inordi
natus anim^{us} sit sibi ipi pena. Ideo
nō solū homo ppter peccatū pūi
tur pena priuatiōis grātie z obliga
tiōis ei lpe sed ēt quoddā alia noua
pena affligit. s. conscientie remor

Conscientia

Job. 3.
 sus sibi lugiter annunciā donou. *Fig. 102*
 gura Job. p. vbi cū narrata sibi es
 set expoliatio rerū disruptio domi
 filioꝝ filiāꝝq; mors audiuit vltē
 rius a puero gnarabat nec nō in
 gt z pueros occiderūt z euasi ego
 solus vt nuntiarem tibi. Spūaliter
 p Job q inter omnes orientales di
 tior erat subaudi fidelē xpi dū est i
 statu gratie hēt z spiritus sancti do
 na z tres virtutes Theologicas. s.
 fidē spē z charitatē. possidet suozū
 sensuū hōestātē z mētis. oris z ope
 ris. sed p peccatū omnibus his ex
 poliat⁹ atq; orbatus remanet nu
 dus oībus igitur virtutibus z bōis
 moriētibus euadit solus psciētie re
 morus. s. vt nūciet adeptū dānum
 illi. Sic igit hīc remanet ad homi
 nis erucatiū vbi z semper hos nū
 ciet dolores. vnde Beda i quodā
 sermōe. Oīa inquit poterit fugere
 homo preter cor suū quocūq; n.
 terit z psciētia ip̄; sequēdo nō dere
 liquit. Nā z si alijs celat malū qd
 fecit sibi tñ celare nō pōt qz plane
 nouit malū qd gessit. Duplex ergo
 pena sit misero z qñ hic reatu sue
 psciētie affligitur. z quādo i futuro
 eterna penā puniatur. *Fig. 102*
 i. Improperitū expectauit cor
 meū z miseriam. ps. Non
 ē modica afflictio ad tantā
 descēdere miserā vt a seruo vel a
 serua ppriā audiat ignominā. hoc
 plorabat Job p extremo dolorē di.
 Seruus meus deridet me. Spūan
 ter aīa peccatrix descendet p pec
 catū ad hāc calamitatē z miserā;

Job. 3.
 quia omnibus bonis destituta im
 properia z verecundiā a serua sua
 s. conscientia audit. Figura. Job. 3.
 vbi legim⁹ q puella serua Raguel
 iproperauit Sarre filie sue di. Nō
 amplius videamus de te filiesiter
 fectrix virozū tuoz. z statū puella
 hoc audito iproperio solariū supi⁹
 ascēdit dom⁹ z suscis ad deū lachry
 mis ipetrauit a dño hui⁹ iproperij
 curationē. Nā operāte Angelo Ba
 biele ab eo misso. dyabolus ab ea
 expulsus ē qui. s. viros occiderat z
 data ē Thobie i spōsam a quo rece
 pta est honorabiliter z fecundata.
 Spiritualiter per Sarram subau
 di animam cui peccanti cōscientia
 multum irascitur atq; improperan
 do illi dicit propter peccatum tuū
 z culpam tuam quam tu egisti cu
 dyabolo mortui sunt i te viri idest
 dona spiritus sancti. Non amplius
 egredietur a te fructus bōe opera
 tionis pessima interfecitrix virozū
 tuorum. Non remanet nisi vt descē
 das ad gehēnam cum tuo adultera
 tore dyabolo. hoc audiens anima
 pfunditur z ascendens atq; lachry
 mis ad altitudinē diuine misericor
 die ipetrat cū lachrymis idulgētiā
 z ispiratio celitus misa tanq; salu
 bus medicina illam copulat xpo a
 quo honoratur z fecundatur meri
 tis z gratijs. Ergo non ē despicien
 da conscientia quin imo faciēdum
 est semper quod suadet. vnde gre.
 omel. 46. super Ezechi. In oē qd
 dicimus semper tacite debemus
 occur rere ad mentem. z interioris
 e ij

Conscientia

testem et iudicem requirere. Quid enim prodest si homines laudant et conscientia accusat. Aut quid poterit obesse si homines derogent et conscientia sola defendat. *Jo. 103 D*

L
c Omnis sus sus i eruna mea
dū cōfigitur spina. ps. Re-
trahit se quodlibet animal
a gressibus primis ut se pungi vel
percuti sentit. Spūaliter quilibet
homo per viam peccati gradens
punctionem cōscientie sentit. Ideo
velut brutis prudētior vel nō ispiē-
tior dberet via peccati dimissa suā
salutē querere. Nā deus scdm suā
misericordiā voluit quodamāre
mediū ex sue cōscientie spina relin-
queret ut illa punctiōe istigata aīa
ad deū p penitentia rediret. Ex spi-
na. n. cōscientie duo nascuntur i aīa
qm cū pena quā ex peccato homo
adeptus est p̄siderat nascit̄ timor.
Et cū ipsa anima solitā xpi miseri-
cordiā meditat̄ nascitur spes. Ex
his duob⁹ sepe salus anime procu-
rat̄. Figura Josue. 2. vbi legimus
q̄ iosue misit de Sichem duos ex-
ploratores i hierico ad domū raab
meretricis quos cū illa vidisset re-
cordata est mirabilūm̄ que fecerat
deus i mari de morte pharaonis et
liberatiōe ppli sui ysaēl et rogauit
illos exploratores ut a dño Josue
ipetrarēt salutē ei⁹ et totius domi⁹
eius. ne cū ipse veniret et terrā hie-
rico vi obtineret ipsa et familia sua
periret cum alijs simul. Explorato-
res constāter illi promiserunt salu-
tem totiq; domui sue. dederuntq;

sibi i signū funiculum croceū quē
apenderet ad dom⁹ sue fenestram
quādo iosue veniret et p illō fieret
illi salus totiq; domui sue. Et hoc
facto recesserūt exploratores debi-
litate ciuitatis prius scita et inuesti-
gata. Igitur cū Josue accessit ad ci-
uitatē illaz obtinuit et saluauit mu-
lierē et totā domū eius ceteris mo-
rientibus. Spiritualiter. Josue qui
interpretat̄ salus denotat xpm in
quo oīs salus cōsistit. Sichem iter
pretatur spina. et recte denotat con-
scientie stimulū de quo ipse xps edu-
cit duos exploratores. s. timorē ge-
hēne. et spes misericordie. mittit ip-
sos ad domū meretricis. i. ad do-
mū aīe peccatricis que ad illoz in-
gressum perterzū timore inferna-
lis pene. Sed primū cogitat quid fe-
cit xps i effusione cruoris qm susci-
tauit pharaonez. i. dyabolū et libe-
rauit populū suū. i. sanctos patres
qui erāt i egypto. i. i caligine tene-
brarū p̄sumens ergo aīa de spe ve-
nie. et hos duos actus sanctos. s. ti-
morē et spem reuertit ad xpm pro
ipetratiōe indulgentie. Sed vide qz
dimittūt illi i anima securitatis fu-
niculū croceū. s. memoriā passiōis
xpi quē i fenestra cordis apendat
ut tuta fiat. Pandit mulier ciuita-
tis debita qm sua peccata fideliter
manifestat. veniente ergo xpo ad
dispādūz gētes hierico. i. vitia et
peccata saluat tñ aīa cū sua virtu-
tū progenie et sic hīrator efficiē ter-
re p̄missionis cū filiis ysaēl qz ef-
ficiant̄ habitatrix celestis patrie et

Josue 2

Conscientia

cōsors angelorū & sanctorū. Ecce ergo q̄tū ē vtilis & laudabilis aīe cōscientia a qua animē tāta causant bona. Jō vgo de sancto victo. eam in tantū laudat. li. p̄. de anima dī. Cōscientia bona titulus est religiōis Tēplum salomonis. Ager behedictionis. hortus deliciarū. gaudium angelorū. aurēū reclinatoriū. archa federis. thesaurus regis. aula dei. habitaculus spiritus sancti. liber si gnar⁹ & ī die iudicij aperiēd⁹. *Ex 10* Annē nudauerunt māmas

Inutrierūt pullos suos filia populi mei crudelis quasi structio ī deserto. Tzen. 4. Fertur lamia esse fera adeo crudelissimā q̄ pprie pullos natos statī deuorat & occidit. Aliquādo tñ nā illaz vrgente quosdam nutrit. Spūali- volūtas puerſa comparatur lamie imo crudelior censetur. Nā lamia suū pullū occidit. s; volūtas praua occiso pprio filio demolitur occide re alienū. Jō lector diligēter atten de q̄ ī sola voluntate peccatum gīgnitur. Sed nota duo esse in pecca to. s. p̄lacētiā & hoc p̄tinet ad vo luntatē & displicētiā & hoc pertinet ad cōscientiā. p̄iā p̄ditio cito euane scit. scdā vero semper māct. vnde dicitur modicū ē quod delectat. & eternū qd̄ cruciat. volūtas ergo p̄sumata & annihilata delectatiōe nititur extinguere cōscientie stimu lū. sed nō valet. sed deo indicante remanet. Figura. 2. R. 3. vbi legi mus q̄ tūc mulieres venerunt ad regē salomonem postulantes iusti

ciam sibi fieri. Quarū vna p̄prie so filio dormiēs firata est filius so rois sue secum dormientis iuxta quā collocauit ppriū filiū mortuū. Et sic erat iter cas p̄tentio. Quod Salomon veritatē rei scire cupiēs accepto gladio diuidi iussit isantes nudū hec ppria mater audiēs do lore p̄cūeta clamauit. Date illi ob secro isantē viuū. Alia at̄ dicebat nec mihi nec tibi sed diuidatur & hec nō erat mater cognouit eaz sa lomon. & redidit matri sue puerū viuū. Spūaliter. Mater illa que propriū filiū dormiēdo oppressit si gnificat voluntatē q̄ ī somnijs pec cati & culpe dormiēs delectationē p̄sumit. cito labitur. cito transit. fu gax peccati delectatio voluntatis sed remanet alterius matris filius s. remorsus cōscientie. semp̄ ille vi uit semp̄ ille sanus ē. Sed de hoc voluntas multū cruciat & dolet. vi det se orbatā voluptate & placere & videt socie cōscientie remorsum remanere & viuere. Ideo dolet & affligitur valde Ideo illū vellet occidere. Non. n. vult hūc audire stimulum. non cupit hoc martello concuti. Et vide quā rogat illum diuidi. dicens. Nec mihi. nec tibi sed diuidatur. Quilibz habeat suā portionem. Quid ergo est hoc. No taigitur q̄ voluntas peruersa vel let vt stimulus qui ex peccato re lictus est in conscientia diuidere tur in hunc modum vt illa scilicet medicinam haberet cogitando. s. preteritam delectationem quam

c iij

Conscientia

in peccato habuit. et h portio quam querit praua voluntas vellet etiam quod conscientia ipsa ita. scilicet refrigeret clamorem suum ut ab eo contristari non posset. sed ipsa conscientia non sentit. Neque quicquam vult filium suum diuidi post dicit dare illi infantem vnum quasi dicat si voluntas vult delectari ex eo quod reliquitur ex peccato sentiat etiam doloris aculeum qui acquisitus est in peccato et h iudicat verus Salomon. id est. Christus ut nunquam homo peccatum committat nec ipsum per delectationem commemolet quoniam semper trahat stimulum conscientie secum facta est igitur huiusmodi filij in portuitas quod die nocturnus suum actorem molestat vnde Augustinus super iohannem. Seruus igitur hominis aliqui sui domini duris ipsis fatigatus fugiendo regescit seruus at peccati quo fugiat non est. non fugit semetipsum; mala conscientia non est quo eat. sequitur se ymo non recedet a se peccatum quod facit in tus est fecit peccatum ut aliquam capet voluptatem voluptas trasit peccatum manet propter id quod delectat remansit quod purgat. hec Augustinus. *Ex 105* **S**

Enuerit filios et filias. Ben.

G Magna est homini diuiti comsolatio et alacritas haberi multos filios et bonos. loquitur dominus masculus gaudeat parietella secus est de feminis quod de pauperat domum. Idcirco pauperes habent filias sepe tristis esse consuevit utpote cum magnum sit periculum illas cum paupertate nutrire. Specialiter gracie debet esse homini deuoto gaudium cum multos producit actus meritorios quia ex his auget sibi cum angelis sanctis parietella qua mulctat ieter

na beatitudine sed e contrario debet esse dolor peccatori cumulado sibi culpam culpe quia ira thesaurizat sibi dei in gehenna et cum huius qui est pauper et omni gratia destitutus nec valet ante salutem lucrifacere. Ideo dyabolus cupiens nos celestibus diuitijs spoliare et ad inferni tormenta precipitare conatur ipsos bonos actus in nobis extinguere ut simul extinguatur parietella in celis et nititur inquam potest nostras culpas augere ut suos nos possideat in gehenna. Figura *Exo 105* **S** exo. primo. videns pharao populum ysaac multum crescere precepit obstetricibus ut cum mulieres hebreae parerent masculos occiderent et si filias feminas obseruarent. Dicit magister quod huius fuit causa quia pharao timebat masculos multiplicari et multiplicatos sibi rebelles fieri. Idcirco illos iubebat occidi. feminas autem reseruari ad faciendam concupiscentiam egyptiorum sed obstetrices deuotimantes non commiserunt illud scelus ymo viuos obseruabant tam masculos quam feminas. Specialiter in nobis sunt due obstetrices recipientes que quid nascitur in nobis. scilicet. irascibilis et paupiscibilis quarum una gaudet de masculo. scilicet. de bono per nos acto. Alia dolet de femina. id est. de culpa a nobis commissa. his ergo suadet pharao. id est. dyabolus ut merita suffocent et culpas nutrant huius pro tanto dyabolus cupit ne crescentibus in nobis meritorijs actibus rebelles sint ipsis suis et sua fugiamus seruitutem culpas vero nutriri cupit ut per illas nos

Conscientia

ad infernū deducant et qđ concupi
seūt erga nos demones libere va
leant exercere. Sed obstetricibz bo
ne sunt et earz officia fideliter exer
cent qđ referuat vtrūq; . Nihil .n.
nascit̃ i aīa boni vel mali quin ser
u. ē i iphis presentādū fideliter aut
tribunal xpi. i extremū iudiciū exa
mine. Jō si nobis nati fuerūt boni
actus erunt hij filij sicut nouelle
olīarū i arcum mēse nre. Si vero
culpas multas nostra pscientia re
presentet cū his deputabimur ad
gehēnam. vñ Aug. i quodā sermōe
Quid obest illi si de illa tabula cū
humana vult delere ignorātia. Si
cū nūq; de libro vniētū pprā de
let pscientia. Nā et sibi bonū quod de
nobis dicitur i mēte non iuenitur
magiā i nobis d; generat tristitiā
Ecce uersos i malū qđ de nobis dici
tur i nobis nō iuenitur i magiā de
bem' proficere lenitiā. *Aug 106 B*

*F*lij hoīs speculatore dedit
te eccle. 3. psona volens in
die festi cū nobilibus puer
sari. cōfuit sibi faciē laiare et spe
culo se respicit et videt si aliquid
i ea dō forme aparet vt illū student
reformare. Spūaliter cū intramus
ecclesiā accedim' ad puerfationē;
cū deo et angelis ei' sanctis. Ideo
debem' i speculo cōscientie nos aspi
cere et psequēs nos lauare ne qđ
culpe iueniatur i nobis qđ p. lechri
tudine diuine maiestatis offendat
vel qđ decorē angelorū sanctorū in
aliquo valeat cōturbare. Figura
exo. 38. In introitu tabernaculi erat

labiū enetū de speculis mulierū et in
ita tēplū erat pīfina aque. et sic in
troantes poterāt speculari et laua
ri si op. s erat. Spūalr ante ingres
sus future vite debemus speculari
faciem aīe nostre i speculo fo rti et
enico i quo oīa clare et lucide repre
sentant. hoc speculū nra ē cōscien
tia qđ adeo enica et foris ē. qđ moriē
tibus nobis nequāq; frangitur sed
stat eternaliter ad gaudiū bonorū
et cruciatū dānatorū representans
bona bonis et peccatorib' mala qđ
fecerūt. Et nota qđ tūc nō erit laua
ri possibile qđ nulla ē aqua lachry
marū i futura vita utilis ad lauan
dū. Speculabit ergo peccator for
des suas fedas i pprā cōscientia in
quib' sibi summe displicebit. s; ne
quāq; aqua iueniet ad lauādū. pri'
ergo qđ illuc descendamus specule
mur faciē nra; et aquis lachryma
rū quibus oīs macula deletur debe
mus nos lauare. hoc ē qđ sanctus
ille Job tñ appetebat agere ante
mortis horā. sciēs qđ apud inferos
nulla ē redēptio vñ dicebat. Dimit
te ergo me vt plāgā paululū dolo
rē meū aīq; vadā et nō reuertar ad
terrā tenebrosā et optā mortis cali
gie terzā nūfice et tenebrarū vbi vñ
bza mortis et null' ordo s; sempiter
n' horroz ibitat. Cōscia ergo nos
dirigat aduersus deū qm̃ ipa nūq;
mētē. Si nos nob for didos idicat
studeam' nos mūdare. Si vñ nos
piros esse idicat in tuto sumus de
glia vñ Sen. epi. 47. Cōscia nra ia
nitozes apposuit. Si enim vñ iunus
c iij

Conscientia

ut reprehēdēdi subitō aspiciat. Quid
aut prodest recūdere se et hominū;
oculos auresq; vitare. bona pscien
tia turbā aduocat. mala aut pscie
tia anxia ē atq; sollicita. hec Sen.
Ergo pscietia nos dirigat ne cur
ramus in agilibus. *Ag. 107. h*

Ecce lras tuas. Mille ha
bēs reddere rationē de ma
gno thesauro frequēter d;
librū suū aspiciere an diē rationis
reddēde. et videre si tū habet qntū
ē obligatus ad soluēdum. Alioquī
suo creditore subito prauentus mi
nus sibi iuentens qm ipsi creditori
debebat posset carceri tradi sine
ullo remedio. Spiritualiter nos su
mus debitorē xpi de thesauro ier
timabili qz ipse nos redemit de no
stra praua puer fatiōe. nō auro nec
argēto corruptibili. sed suo sangui
ne pēioso. Vult igit a nobis satisf
fieri et recipere qd dare possumus
qz si facimus suberogāt nobis vi
tā eternā. Si aut a nobis eriget qd
illi hic debet negabimus i tormen
tis. Ideo aspiciēdus ē liber nre cō
sciētie si cū depositū itegrū habe
mus vel se ipsū expēdidim? p di
uina volūtate aut p nra voluptate
h totū clare et lucide liber pscietie
nre ptinget. Figura. Eze. vbi liber
script? itus et deforis missus ē pro
phete p man? cuiusdā. Et i hoc li
bro erant scripte lamērationes cri
minū et ve. Spūaliter liber iste cō
sciētia ē quā man? iudicis fabrica
uit apieda i die rōnis. vñ vgo d fā
cto vict. Cōsciētia ē liber signatus

apiend? i die iudicij. Replent? ibi
pmisse culpe. lamērationes oēs. crea
ture et insensibiles ptra peccatores
Job. reuellabūt celi ingratē eius et
terra surget p illū et ibi p tenebun
tur delectamēta q peccator exercuit
i peccato. Erūtq; ibi scripta tormē
ta et ve. q necesse ē pati p peccato
Apoc. 18. Quātū se gloriificauit et i
delitijs fuit tāntū date illi tormētū
et luctū. Et ē ille liber itus et foris
scriptus qz et que peccauim? mēte
et q peccauim? ope totū manifestat
pscietie liber. ergo an diē rōnis no
bis puidēdū ē atq; legēdū qd cōti
neat ibi. ne sup nos cadat calamitas
prouisa. vñ Sen. de quattuor
virtutib?. Si prudēs ē cupis i fu
tura pspēct? itēde et q possunt pting
gere aīo tuo pcta pponē. Nihil tibi
subditū sit. s; totū an pponas.
Nā q prudēs ē nō dicit nō putauī B
fieri qz nō dubitat s; expectat. non
suspiciat s; cauet. Cōpunctio. *Ag. 108*
Ulit lenticulā olei et effudit
sup caput ei? p. R. 10. Nō.
q oleū multū ē dilatatiū et
penetratiū. Nā parua olei gutta
cadēs sup pānū multū circūquaq;
dilatat? et ē penetratiū qz cadens
calidū p poros carnis subintrans
accedit vsq; ad nervos a qb? mo
tis indignationib? ex frigiditate cau
satis mēbra pri? suis motibus pri
uata recipiūt et motū et reparatio
nē pristinā. Et nō. q oleū de natio
ri materia efficit tāto amplius sub
itrās et hēt molificare mēbra ener
uata. Spūaliter p oleū intelligit cō

Compunctio

punctio seu p[er]lectio lachryma
q[ue] l[et] it[er]du[m] modicu[m] quid videatur
dilatatur multu[m] i[n] p[re]spectu dei. z ma
nus d[omi]ni que ex nostre culpe frigidi
tate extēdi prohibet ad largiēda[m]
i[n]dulgētiā victa huiusmōi oleo mi
tescit z recipit pristina[m] z p[ro]p[ri]a[m] opa
tiōem q[ue] ē misereri semp[er] z parcere
Et nota q[uod] q[ui]to lachryme de ama
riori corde p[ro]grediuntur tanto red
dūt manu[m] xpi ad largiēdu[m] gratia[m]
promptiore. ps. Secūdu[m] multitudi
ne[m] doloru[m] meoru[m] i[n] corde meo. con
solationes tue letificauerūt animā
meā. Igit[ur] oleu[m] lachrymaru[m] diffu
sū ē z mitigat furore[m] dei vt a pe
riculis mortis liberet simul corpus
z animā z gratos deo faciat. Figu
ra. 2. R[ati]o. 3. Vbi legimus viduā quā
dam clama[re] ad heliseum in hac
forma. Ecce iquit d[omi]ne vir me[us] qui
fuit seruis tuis mortuus est. z ve
nit creditor z vlt[er] duos filios meos
vendere vt sibi satisfaciāt z sic or
bata ero filijs vt sum viro. Et ait
illi heliseus habes ne aliqd i[n] domo
tua. Que respōdit nihil nisi modicu[m]
olei in lechito quo vngar. vade
iquit heliseus mutuo accipe aliqua
vasa a cōuicinis z effunde oleu[m]. z
vendito oleo redemit filios effuso
oleo q[uo]d habebat i[n] illis iuxta p[re]ce
ptū prophete z oīa vasa illi[us] i[m]ple
ta sunt z de p[re]cij residuo habuit
mulier cū filijs vnde vueret. Spi
ritual[ite]r hec mulier destituta viro
est persona p[re]uenta peccato q[ue] libe
ro arbitrio priuata efficitur serua
peccati p[er]trahit debitū generis z

obligat se dyabolo. nec remanet i[n]
domo sua quicq[ue] virtutis. vñ viue
re possit vita spūali q[uia] totum credi
tor subripuit. vñ Beda i[n] quodam
sermōe. Lū quis mortaliter peccat
oīa bona q[ue] fecerat i[n] os dyaboli iac
tat eius seru[us] efficitur z ad penā
se obligat sempiternā. Exigit ergo
creditor vt v[er]edatur vterq[ue] filius
s. corpus z spūs. ambo. n. vult dya
bolus creditor ille qui nobis suas
credit tēptatiōes z nos illi obliga
mur p[er] p[er]sensu[m]. Sed tūc recurrēdu[m]
ē ad heliseu[m]. i. ad xp[ist]u[m] qui petijt an
aliquid boni meritorij existat i[n] aīa
n[ost]ra p[er] q[uo]d possit aīa ipsa grām inue
nire. s. nihil ē ibi nisi modicum la
chryme. Suadet xp[ist]s vt vasa vici
ni accipiat z sint plage eius z vul
nera ei[us]. Laudig[ur] d[omi]n[u]s cū ill[is] vasis
i[n]fra cor suū z modicas lachrymas
quas habet effundere que i[n] tantis
crescent q[uia] p[er]ciose erūt i[n] conspectu
d[omi]ni. z q[uia] illar[um] p[re]cio p[ro] peccato sa
tisfaciat z sibi grām cōparabit de
his adeo deuote. p[er] igit[ur] virtus la
chrymar[um] quā magna sit q[uia] dilatāt
mitigāt irā dei z expellunt dyabo
lū p[er]tra nos i[n]sultantes. vnde hiero.
i[n] quadā epistola z sunt verba beati
bernardi. O lachryma humil[is] tua
ē potentia tuū est regnū ante tribu
nal iudicis i[n]trare sola nō vereris.
Si vacua intras vacua non exibis
sed quicquid petieris obtinebis.
Accusantibus inimicis ponis silen
tium non est qui te accedere prohi
beat. magis crucias dyabolū q[uam]
pena i[n]fernalis. Quid plura. vincis

Compunctio

incomprehensibilem et superas omnipotentem.

Fig 109 **B**
Vox turturis audita est in terra nostra. can. 2. proprietates est turturis atque columbe semper dare vocem cum gemitu et sic mutuo se cognoscunt masculus et femella atque suo modo loquuntur. Spiritualiter penitens anime semper est dare vocem cum gemitu sed hanc vocem peroptime cognoscit Christus et eam libenter audit. Ideo post sequitur veni amica mea sponsa mea columba mea etc. et hoc pro tanto quia Christus nihil novit negare anime penitenti medianibus lachrymis unde Laiso. super mat. Nemo ad deum accedit flens qui non quod postulavit accepit. Nullus dolenter ab eo beneficium optavit qui non impetraverit ipse est qui consolatur flentes dolentes carat penitentes informatur et ideo si promptus est audire nos lachrymabili voce clamantes debemus cum propheta laborare in gemitu nostro. *Figura Levi.* In sacrificio offerebatur par turtur aut duo pulli columbarum et illud precipue erat sacrificium pauperum qui non habebant facultatem emendi agnus aut vitulum. Spiritualiter per par turturum aut columbarum subaudi par oculos. scilicet cordis et corporis et illud est sacrificium pauperum. id est peccatorum qui sunt omnibus virtutibus destituti et non possunt ex suis meritis Christi emere accedentes nihilo minus ad deum cum hoc duplici gemitu largam a domino consequuntur in

dulgentiam unde Laiso. Super primo psalmo. Laboravi in gemitu meo. sic dicit Gemitus dictus est gemitus luctus. scilicet oculorum et cordis quem merito fideles appetunt quoniam dolentes consolatur penitentes emendat dyabolum fugat Christum reconciliat. Omnia ritudo dulcis lachryme felices salutaris afflictio. *Fig 110* **L**

Amica mea sicut terra sine aqua tibi ps. Necessarium est terram semper esse sterilem ad quam non potest aqua irrigationis deduci et sepe perditur ibi labor cultus nec inde fructus utiles consequi possunt. Spiritualiter aqua lachrymarum multum necessaria est agro cordis nostri ymossi illa penitus privatur nequaquam videlicet fructus bonae actionis seu operationis producere possunt. in spinas et tribulos germinabit. ideo sciens se habere aridum cor ad lachrymas debet illas a domino postulare. Non de illo cui suadebat sacerdos ut ploreret qui non valens iterum sacerdos dicebat pete illas a domino et tunc ille vocatis notario et testibus ait faciat mihi instrumentum publicum et isti sunt testes qui instantes a domino lachrymas postulo et non dat mihi et statim in maximas lachrymas prorupit inter quas spiritum emisit et saluus factus est. si igitur lachryme non habentur debent a domino postulari. *Figura Josue.* Suade de Othomale Ase uxori sue ut apud patrem conquereretur possessionem habere a parente et per consequens te

Compunctio

rilem caleph pater eius dedit sibi
irriguum superius et inferius. Spi-
ritualiter orthomel interpretatur signus
et denotat rationis iudiciū super signa-
tū dei lūmē ē. hec suadet voluntati
dicēs. Ecce cor nostrū aridū ē sua
de patri tuo scilicet xpo vt aliū tibi
cōnutet. Et nō. q. caleph interpreta-
tur oēs cor et bene denotat xpm qui
ē oīm cordū iuestigator. Ad ipm
igit si clamābis dabit tibi irriguū
superius et inferius. Superius p con-
tēplationē celestiu et inferius p me-
ditationē gehēne. vnde ab vtroq;
irriguo deducēt lachrymar; aque
irrigantes cor nostrū et ad fructus
penitentie secundātes. vñ greg. in
registro hec verba tractās ait irri-
guū superius accipit aīa cū lachry-
mis Regni celestis desiderio affli-
gitur. Irriguū vero inferi accipit
cū inferni supplicia flendo pertime-
scit. h. greg. hos igitur riuulos no-
bis dabit dñs quibus duricies cor-
dis nostri mutabitur i molinē. Jō
ipse dicit p prophetā. Auferā a vo-
bis cor lapideū et dabo vobis cor
carneū. *78 1611* D

Ulier da mihi bibere. Jo.
m 4. hō diu itinere fatigatus
libenter declinat ad potus;
nec pōt quicq; pro tunc delectabili
us ppinari sibi. Spūaliter xps con-
tinue discursit p corda hominū; et
cōsciētias fidelīū. arguendo ispirā-
do et substituēdo ne deficiāt et ex ta-
li labore fatigat; sicut salutē nostrā
sed nihil ei delectabili; i siti sua p-
pina lachryma ppūctionis. Ber.

dulciores sunt lachryme penitentiū
delicijs Regum. Nā illis iebuat;
xps copulat aīe. Figura. Gen. 24. *Gr 24*
Puer abrahe cognouit Rebecam
esse debere vxor Isaac filij domi-
ni sui ad idriā et ad ppiationē aque
et ideo ad aures suas appendit do-
naria multa et facta ē vxor Isaac.
Spiritaliter puer. Abrahā ē sermo
diuinus preuidens fore animā spū-
sam filio dei ad cor plenū; lachry-
mar; et que nō solū lachrymas ob
xpi passionē effundere. sed et ob p-
ximorū passionem. Ideo appēdit
ad aures suas donaria maxima qz
celestes cōsolationes. Mat. 5. Bea-
ti qui lugēt qm ipsi cōsolabuntur.
Efficitur sponsa Isaac. q. interpre-
tatur risus qz copulatur xpo qui ē
risus et gaudiū omnium angelorū;
et sic patet qd pciōse sunt lachryme
i p̄spectu dei penitentiū. vñ Ansel.
i lib. de meditationibus. O peniten-
tie lachryma rutilantior auro splē-
didior sole respūis auaritiā. hono-
ras luxuriā. fugis furores. firmas
amorē. odis malitiā cogis. peccato-
rem omnia p̄fiteri. *78 1612* E

Ibite et iebuatini hie.
b 5. Bētes sitientes libenter
vadunt vbi credūt bene bi-
bere. Nā iter oēs delectatiōes vite
p̄sentis sensibiles magis ē sitire et
bibere. Spūaliter xps et angelī ei;
multū sitiunt lachrymas penitentiū
vnde Mat. Gaudiū ē angelis dei
super vno peccatore penitentiam
agente. Ideo cum ingenti gaudio
post peccatorē vadunt lachrymas

Compunctio

Luce 22

portantes corde. Figura Luce. 22. Discipuli de mandato xpi uenerunt post hoīem portantem amphorā aque z in domo illius parauerunt pascha dño. Spiritualiter homo amphorā aque portans ē peccator penitēs cor lachrymis plenū ferens quē sequētes angeli intrant eius hospitium z parāt pascha domo. Ideo Ber. sup Cant. lachryme penitentium vinum sunt Angelorum qz in ipsis odor vite sapor gratie gustus indulgentie sanitas redemptis innocentie claritas reconciliationis iocunditas conscientie suauitas. *Fig. 413* S

Qua expiationis sanctificat
a Numeri. 31. Ministri mense principis ante ministratio
his officium debet lauare z letissime ministratio officium exercere alioquin abhorret eos dñs si vident inmundos. Spiritualiter nos fideles sumus ministri mens xpi quia intrantes ecclesiam accedimus ad mensam altaris ubi ipse puerum suum parauit. sibi. n. ministramus orationes nostras z petitiones nostras. si loti sumus z mundit recipit libenter. si vō imundi z fedi nos repellit. Isa. 65. dicens. Recede a me non appropinquas mihi quia inmundus es. Ideo anteq̃ vadamus debemus abicere vestes imundas. z loti aqua lachrymarum accedere ad exercendum ministerium nostrum. Figura exo. 40. ubi precepit Moysi dominus dicens. applicabis filios Aaron ad fores tabernaculi testimonij z lotos aqua indues vestibus sanctis vt ministrēt

mihi. Spiritualiter Moyses est diuini verbi predicator qui est executor z pronuntiator mandatorum dñi Aaron filij sunt fideles xpi. his ergo predicator suadere debet vt venientes ad hostium tabernaculi. i. ad penitentiam que est eterne vite porta studeant per lotionē lachrymarum omnes peccati sordes detergere z veste candida a sacerdote per absolutionem vestiti audacter ad mensam domini accedāt z ppinent laudes debitas atqz gratiarum actiones. quoniam placidi apparebunt in conspectu dei etiā si prius fuerint multis sordibus involuti vnde petr⁹ Rauenas. Quis i seculo peccauit enormius paulo. Quis i religione grauius petro. Illi tamen p lachrymarum penitentiam meruerunt consequi nō solum ministerium sed magisterium sanctitatis. *Fig. 414* S

¶ Si quis renatus fuerit ex
n aqua z sanguine zc. Jo. 3.

Ex calido z frigido fit medicina temperata que valde sanatiua noscitur humani corporis z rō est qz sanitas existit i adaequatione humorum que est quedā temperies. Ideo simile inducitur a simili. Spūaliter ex calido sanguine iesu xpi z ex frigidis humanis lachrymis fit medicina multū ante nostre salutis fera. Nam tante caritati xpi z tam caro precio quis respondere pōt. quis persoluit sibi qd ei dare tenemur sed h temperat lachryme ppunctiois. Nam si nostra peccata ipz cruci dānarunt lachryme nostre ipm erga

Cy 40 40

Compunctio

nos mitigant unde ipse ait ppheta
tam in quacūq; die ingemuerit pec
cator iniquitatū eius non recorda
bor amplius. Figura numeri. 12.
vbi legimus pcepisse filiis ysaac.
Omnis ingt qui tetigerit humane
anīe morticinū z aspersus nō fuerit
hac amixtione polluet tabernaculū
domini z peribit ex ysaac qz aqua
expiationis nō est aspersus z vt pa
teat clarius expositio nō q ex pce
pro domini adducebat vaca ruffa
sine macula que nūq; portauerat
iugū z extra castra ī cōspectu oīum
inmolabatur z eius sanguine digito
septies aspergebatur circa fores ta
bernaculi. Inde ille qui tetigerit
anīe morticinū aqua mixta cineris
vace z conbuste aspergi debebat.
Spiritualiter per hanc vacā sine
macula que iugū nō portauerat sub
audi purissimam carnem yesu xpi
que nec maculata potuit esse actua
li peccato nec iugum portauit origi
nalis peccati. hanc igitur cōmemo
rari debemus extra hierusalem; du
ctam z in monte caluarie īmolata;
pro nobis in conspectu omniū. Sep
ties. 11. asperguntur sanguine illo
tabernaculi quia si distincte z ordi
nate pfitemur z peccata capitalia
descendant in nos seu principalia
z sancti spiritus dona sed assumen
da est aqua lachrymarū si debeat
fieri expiatio z propiciatio pro pec
catis quia nisi penitent vite preteri
tenoua inchoari non potest z qui
non flet qd debet non obtinet qd
vult. Requiritur cinis. i. imitatio

humilitatis xpi qui dicit. Discite
nequa mitis sum z humilis corde
Igitur quicumq; tetigerit mortici
num anīe. i. peccatum mortale z
sic non fuerit aspersus sanguine vi
delicet aqua peribit de populo xpi
no z delebitur de libro vite ergo
cum imundos nos esse cognoscim;
ad remediū passiōis lachrymamur
recurramus z curabimur. vñ Ber.
passiōis dñe est vltimū remediū;
singulare refugiu desinēte sapiētia
iusticia nō sufficiente subcūbentib;
meritis illa succurrit. cū ergo defe
cerit vltus mea nō p̄turbabor non
diffidam scio quid faciam calicē. s.
lachrymarū salutaris accipia z no
men dñi inuocabo. *Ps. 115. 17*

Esiccauit dñs aquas Ma
d ris. Josue. 2. Tēpōr magni
estus cito tēssantur aque
ēt si magna aquarū p̄cesserit inunda
tio. tāta. n. ē vis caloris solis desup
vt aquas p̄gregatas cito despiciat
Spūaliter tempore lachrymarū flu
xus que effundūtur ex peccati ama
ritudīe adueniens calor diuini amo
ris p̄ idulgentiā. Alia sic madefacta
lachrymis tergit recipiēs p̄solatio
nes benignas. apoc. 7. Et absterget
deus oēm lachrymā ab oculis. cor.
Figura. 3. *Ps. 18.* Cū helias constru
cto altāi z appposito sacrificio appo
sitisq; lignis trib; vicib; aqua infu
dit z fuit tam magna q̄ntas aque
vt repleretur ex ipsa vna magna
fouea z tunc coram multitudine in
uocato auxilio domini statim de
scendit ignis z consumpsit omnia

Compunctio

z adeo aqua siccauit vt ibi nullum
aque vestigiū videretur. Spiritua
liter per heliā subaudi xpi fidelem
qui paciētiā aduersorū seipsum sa
crificium sustinendo temptationes
paupertatis z iniurie effundit triplex
lachrymarū genus. s. ex desiderio
celestis regni ex timore infernalis
supplicij z ex recordatione sui pec
cati clamat igitur pro xpi auxilio cō
puncto corde. z illud sacrificium ac
ceptans deus mittit spiritum sancti
grām de celis excludentem omnes
afflictiones z penas z cōferentē spi
rituales cōsolationes. Ber. de cōtē
ptu mundi. Felices qui lachryme
quas benigna man⁹ p̄ditoris abster
git z beati oculi q̄ potius liquefiunt
z affliguntur talibus q̄ eleuari in su
perbia q̄ omne sublime videre q̄
auaritie z petulantie famulari. *¶*
¶ *q̄ 16* Olo mūdare Mar. primo
v sūmere prehensibilis ē gra
ui morbo laborās z cogno
scens medicinā suo morbo necessa
riā suā non exerceat. Nullus. n.
cōpati tenetur sibi ipsi nō cōpatien
ti. Spirituāliter peccator laborat
mortali egritudine z tamen cogno
scit illam posse sanari z mūdari la
chrymis cōpunctionis z penitētie
prout exēplariter videt p̄ illa; simi
les z maiores fuisse purgatos Am
bro. li. sup̄ Luc. Lachrymas petri
lego. satisfactiōē nō lego. s; qd̄ d̄
fendi non potest abluī potest. Acuit
amare vt lachryme laurent deli
ctum. Non inuenio qd̄ dixerit q̄ q̄
flevit. b̄ Ambro. z nihilomin⁹ pecca

tum petri maximū fuit quia xpm ne
gauit. ergo debemus ad lachryma
rum aquas accedere z omniū pec
catorum nostrorū memores existi
tes lachrymas per singula effunde
re z sic purgabitur z mundabitur
aniā nostra. Figura. 4. R. 5. vbi le
gim⁹ q̄ Naamā a puella ysrāel ser
ua vxoris sue suāsus iuit ad heliseū
in Samariam z precepto illius de
scendit in iordanem z septies ibidē
lotus mundatus est z restituta est
caro eius sicut caro pueri paruuli.
Spirituāliter Naaman leprosus de
notat peccatorem qui peccati lepra
percussus eicitur de sanctorum con
sortio. habet tamen puellam seruā
ex ysrāel per quam significat con
sciētia. b. n. videt omnia. Interpre
tatur. n. ysrāel videns deum. b. n.
suadet domine sue. i. anime vt cor
accedens ad custodiā doctrine sa
cre accedat ad prophetam heliseū
qui interpretatur deus meus z de
notat sacerdotem qui gerit vicem
dei super confessiōe peccatoris. igitur
suadet pro peccatis dolere la
chrymasq; effundere pro illis sep
ties. i. per capitalia vicia discurre
do z aniā eius innocentie restituā
tur sic per lachrymas renouata vi
de Diego. xi. Moralium. Qui nescit
lugere qd̄ grauat proferre non. va
let quod subleuat. vox cōpunctio
nis poros aperit cordis z peninas
virtutum fundit. Quandoq; se stu
diose mens de pugna vetustate re
darguit alacri nouitate iuuenescit.

R

Compunctio

7. 8. 417
Imitate sunt aque Gen. 2.
d videmus ciuitatē obseſſaz
 nō eē tutā. cū illi hoſtes poſ
 ſunt aquas prohibere. Nā; ſitis fer
 ro ſceniōr eſt ⁊ ſeci⁹ ferro pugnat
 pōt. n. homo ictū ſagitte vitare ſcu
 ti ptectione vallat⁹ ſed cordis arri
 ditatē petu deſtitutus ſedare nō po
 teſt. Spūaliter aīa nſa in vita pre
 ſenti multipliciter ē obſeſſa. Ber. i
 quodā ſmōe. hecūme dicit quid fa
 ciam quo me vīā. vīdīq; bella vī
 dīq; tela volant. ē tū in tuto habēs
 lachrymas ꝑpunctionis. Nā p illas
 extingūtur ardētes hoſtis tēptatio
 nes. his nō ceſſantibus areſcūt vir
 tutes ⁊ nequētes aīam defendere
 anima ē in periculo tradendi ſe in
 manus dyaboli. Figura iudit. 7. cū
 holofernes obſideret betuliā nihil
 valuit ꝑra ipſam quouſq; ciuitas
 habūdauit aqua ſ; holofernes in
 ueſtigata ſubterranea canalīa fecit
 obturari ⁊ ſic ciuitas ꝑuata eſt
 aqua ⁊ tūc filij yſrael ꝑterziti
 deliberauerunt ſub ſtatuto tempo
 re ciuitatez tradere holoferni. Spi
 ritualiter ꝑ betuliā quā habita
 bant filij yſrael ſubaudi animam
 humanam quā inhabitāt memoria
 intelligentia. ⁊ voluntas in quibus
 conſiſtit ymago dei. ergo quādiu
 lachryme cōpunctionis fluunt a cor
 de omneſcunt ſortes ſunt. ſed vi
 de q; holofernes ſudet obturare
 canalīa. Nota q; ꝑ tria canalīa
 lachryme ad animā fluūt que ſunt
 cōſideratio celeſtis glorie medita
 tio infernalis gehenne ⁊ recorda

tiō ꝑterite culpe. his e rgo canalī
 bus apertis lachryme fluunt quib⁹
 tota anime familia ſuſtentatur vī
 de caſſiodorus ſuper ꝑſ. Guernit
 mihi lachryme. m. panes die ac no
 cte ſic dicit. ſletus eſt cibus anīa
 ruz. corroboratio ſenſuū. abſolutio
 ꝑccatorum. reſectio mentiū laua
 crum culparū. *7. 8. 418* **L**

Luam voluntariā ſegre
p gabis deus. ꝑſ. videmus q;
 quando ſtat terra ſine plu

uia vernies ⁊ ſerpentes multiplicā
 tur in tantum q; ſemina deſtruant
 ⁊ aer ex hoc infeſcitur. ſed magna
 tūc ſubſequeēte pluuia vernies ⁊
 ſerpentes omnes moriuntur ⁊ aer
 purificatur ⁊ peſtis ⁊ infectio re
 mouetur. Spūaliter cum anīa
 noſtra ſtat multum ſine lachryma
 rum pluuia creſcūt in ipſa vernies
 ⁊ inuidie voluptatum ſerpentes
 auaricie ⁊ cupiditatum infectio ſu
 perbie ⁊ iniquitatum ⁊ cetera vi
 cia in tantum naſcentia opera bo
 na ⁊ ſemina bonarum operationuz
 ⁊ cogitationum deſtruentia q; ani
 ma tota infeſcitur ⁊ marceſcit. Ne
 ceſſaria eſt tūc lachrymarum plu
 uia ad tanta inēmedīa reparanda.
 Figura gen. 2. vbi legitur q; terra
 erat tota corrupta in tantum q; vi
 rit deus. ꝑnitet me feciſſe homi
 nem. Igitur miſſum eſt magnum
 aquarum diluuiū ⁊ extincta eſt
 caro vniuerſa que erat ſuper terre
 ſuperficiem ⁊ manſit Archa in
 qua ſaluati ſunt. 2. ꝑ ſene poſitus
 eſt Arcus in fedus. ⁊ a columba

Gen 8

Compunctio

portata ē oliuā virēs i archā. Spiri
tualiter p terzā ifectā subaudi infe
riorē hominē q nūmū deum gra
uat voluptatibus z peccatis tāta in
fectio crescit ex eo q nisi vnda la
chryme itercedat nō remanebit in
aīa quicqz boni. sed si celitus mitta
tur ad cor lachrymarū diluuiū ex
tinguetur oīs caro. i. carnalis affe
ctus recōciliat deus z archum sue
irerēuoluit vt non possit nos peute
re qz corda versus terzā posita est
Remanent. 8. beatitudines viuē in
aīa que numerat i Mat. 8. Beati
mūdo corde zc. portat columba. i.
gratia dei oliuā virentē quā pacē
z tranquillitatē anime portat z pscien
tie. Ecce bonū qd sequitur ex lachry
marū inundatione. vñ Criso. super
Mat. sicut post vehementes hyni
bres aer mūdus z purus efficit ita
etiā post lachrymarū pluias sereni
tas mentis cōsequitur atqz trāquil
litas. *Fig. 179* M

Luminis ipetus letificat ci
uitatē dei. ps. Cōsueuerunt
obsides iuxta ciuitatem ca
strū lignēū erigere aliquādo eque
magnitudis z altioris qz sunt muri
ciuitatis z tunc ciuitas nō est ī tuto
quā i talibus castris sūt sagittarij
probiētēs sagittas i ciuitatē etiā;
possunt inde plicere ignem ī sua ci
uitate z multa alia lesozū quibus
ciuitas possit pdi. sūmū tamen reme
diū est vt secrete aqua ducatur p
subteraneos nicatus ad locū vbi
illud batifoliū ē erectū quia cum
nō habeat fundamentū sūmū ipetu

aquarū diruet z sic liberabit ciui
tas nō habentibus hostibz locum
vbi possint se tueri. Spūaliter dya
bolus cupiens expugnare aīa; nra;
erzigit z nos batifoliū cogitationū
malaz z ibi collocat suos expugna
tores. s. supbiam inuidiā z alia prin
cipalia vicia z itantū erzigitur ali
quādo erga nos qz aīa nra nō ē in
turo qz sagittas ignitas cupiditatis
aliquādo sagittat ad aīam aliquan
do inuidiciā carnalitatis aliquādo
lapides ire zc. Que qdem si consen
sum feriant voluptatē ciuitas anie
pdita est. sūmū ergo remediū est clā
p oculos cordis lachrymarū flumen
emittere qz si attingit ad castrū fun
ditus illud dirruit z capiet ibi dya
bolus i cisterna sua z capiet z con
fundetur. Figura. Naū. 2. vbi vi
dit ppheta erectū hediiciū ad mo
dum tēpli z apte sunt flumīnū porte
z tēplum statim diruptū ē z miles
ibi assistens captiuus ductus est.
Spiritualiter subaudi p illud hedi
ficiū congregationē tēptationū quā
studet dyabolus erigere iuxta cor
nrm z ibi morat dyabolus cū exerci
tu vicioz vt capiat aīam p consen
sum sed si flumū lachrymarū multa
mus munitiones eius z ipm sub la
queo captiuum. Exēplū habemus
de Magdalena ptra quā dyabolus
magnū construxerat propugnacu
lum. Illa tamē oīa lachrymado de
struxit vnde cyprianus i li. de agen
da penitētia. Absterge lachrymis
tuas cicatrices sicut peccatum mu
lier illa in euāgelio z fetorem sui

Detractio

erroris abstergit sic culpā diluit et
omnibus q volunt veniam pmerere
magisteriū prestitit. *h. 12. n.*

Nubes transierunt ps. 134. *h. 12. n.*
aliquādo nubes ex materia
amara generetur vt p; de
vaporibus eleuatis et i nubes pden
satis nihilomin⁹ virtute celestiu
bes ille i pluuiā redacte dulcissime
sunt et fecundant terrā. Spiritualiter
cor peccatōis pparatur Mari. Isa.
57. Cor impij quasi mari feruens. igitur
cor peccatoris amarissimū est
peccati amaritudie verū est q iter
dum virtute radij solis. i. diuine gra
tie eleuat vapores. i. p;derationes
carnales doloris nubes et amoris.
et redacte in lachrymarū pluuiam
dulcissimā fecundant agrū anie vt
producat fructus bone operationis
deo acceptos et gratos. Figura. 3.
h. 12. n. Nubecula parua ascēdebat
de mari et ecce celicōtenebrati sūt
et facta est pluua grandis sine qua
fuerat terra tribus annis et mēibus
6. ppter qd fuerat esuries magna
et tunc facta ē habūdantia magna.
Spūaliter Nubecula de mari ascē
dit qñ p;unctio de peccatis p;urgit
et tenebratur celi q; anime vtutes
celestibus similes p;ristantur vt est
memoria intelligētia et volūtas cō
uertitur i pluuiā nubes eleuata quā
do p;itino de corde vsq; ad oculos
pueniēs resoluitur in lachrymas.
Secundatur aia virtutib⁹ et bōis opi
bus que sterillis steterat. 6. mificor
die opibus pp. 3. mala qb⁹ fuerat oc
cupata. s. p;cupiscētia carnis oculoꝝ

et supbia vite p; ergo q; dū cū anis
ritudie peccata nra p;ant a nobis
vt dū i pluuiā vtutū ob dei timore;
q;ta subsegitur inobis consolatio et
dulcedo. vñ Ber. i suis meditatio
bus ecce inqt me miserū multis me
roribus plēnū dū vitam meā timco
dū peccata mea cōsidero dum iudi
ciū tui formido dū horam mortis
cogito. dūq; hec et alia mecu p;tra
cto lachrymar cōsolaturus ades so
lita pietate et iter has querellas ni
miosq; ploratus atq; p;funda suspi
ria cordis assimis mēstā atq; anxā
aiam meā et mentem sup alta mon
tium deducēs locus iter pascua pa
radisi quibus tñ refocilat⁹ diuitijs
et miseriarū oblit⁹ in te vera pace
requiesco. hec Ber. *h. 12. n.*

Detractio. *h. 12. n.*
Oris canes ipudici et vene
fici. Apoc. 22. Aliquicanes
adeo sūt imūdi vt sp turpio
ribus vescātur et sumūt vomitū et
oēm imūdiā vescūt. sūt et cū h p
ditores. q; hoib⁹ blādiētes insidiāt
eis vt mordeāt eos retro. Spūalr
cane imūdi ibi denotāt detracto
res quoz lingua ad turpia p;imoz p
ferēda sp p;opta ē blāditiū i facie
et retro mordēt et sepe replicāt ma
la q; pādūt. Figurati sūt p cāes q; co
medēt Jezabel. 4. R. 2. Jezabel i
terp;at sterquilinū et ibi comedūt et
vescūt sp imūdis. Nō enī narzant
bōa q; viderūt s; solū fuāt turpia q;
p;ferāt turpiōes sūt purgātib⁹ latri
nas q; istiporāt sterc⁹ i spatul⁹ isti
vo i lingua hi canes neminē dimittūt

Detractio

illseu nō ē qui subterfugiat morsus illoꝝ. vñ valerius maximus li. 3. Nulla tā modesta felicitas est que malignitatis dentes vitare possit. Dantes. n. sunt alienis iacturis lo cup letes alienis calamitatibus im mortales funeribus. *Fig. 122. B*

Rit nobis clauis i oculis z
e] lācea i spatulis. Nūeri. 34.

Nō. q. scorpio āterioribus brachijs blanditur sed carnes di sponit ad vulnus cauda vero quasi aculeo pugnat i fūdēs venenū mor tiferū. Spūalr detractor blandit̃ vt scorpio q. i facie z retro percu tit. dispōit ēt aures audiētum aliq virtuosā illius cui vult detrahēre vt i ducat audiētes ad credēdu; ve nenosā que cupit pferre. Vbigra talis est prudens z sapiens. verus ē q. ē latro. zē. Figura Iudiciū. 5. Iael primo prebuit lac suare z eo dormiente pfixit capiti suo clauū. Spūaliter lingua detractoris pūo leuā z suauia ministrat vt possit li berius mortiferā detractionē pfer re. Ideo talis lingua bene acuto ia culo cōparat̃. Ber. i quodā snione Nunqd nū lancea ē lingua detracto ris profecto acutissima que tres pe netrat ictu vno. i. cui detrahit se ipsus z audiētes. *Fig. 123. C*

Edit terra coꝝ ranas. ps.

d Nō. q. rana existens in luto noctis tpe multum clamat tpe lucis tacet. Dicit. n. Iosephus q. tres sūt spēs ranay quaruz vna stat i luto alia in terrā z vocat̃ ra betā z ē venenosa valde, alia vō

minuta ē z breuis z solet tpe mā gni estus post pluuia apparere i terā suē i puluere. Spūalr p Ra nas multū clamorosas subaudi de trahētiū liguas q. inersi sunt i luto peccati vsq; ad guttur ignorantes fetore ppiū. z alios detractionuz clamozib⁹ ingetant. Tacēt i die. s. cū coꝝ detractiones possunt depre hēdi mēdaces. garriūt aut i aurib⁹ coꝝ a qbus se vidēt libēter audiri. Triplex ē detractoris spēs. Aliqui i aque superficie clamāt q. superficie; peccati pxiū vidētes hoc cū de tractionib⁹ z adulationib⁹ pandūt dicētes z affirmātes verū esse qd nesciūt. Aliq vō occulte simulāt z sonuz faciūt dulciore pponētes ex malignitate falsa crimina pxiū fraudulenter iponūt. de his pphe ta loquit̃. vñ. f. s. Sepulci ū patena ē guttur coꝝ. l. f. d. a. Alia ē species Ranay minutay sed multū sedant aerē hi sunt detractores q. inter dū z si nō mētiuntur detrahēdo. fedī tū sunt isup lubrica q. proferūt ob seruādo. Nō arguūt pxiū de pec cato vt seruent caritatis pceptum sed corā oibus murmurāt vt corā oibus delinquentem i fāmant. Iste sunt Rane que sedauerūt egyptuz. Figura Apoc. 16. vbi beat⁹ Johā ap. 1. nes vidit de ore bestie tres spū tis imūdes exire i modū Ranay. Spūalr p hāc bestiā subaudi dya bolū p cui⁹ statū seu anellitū detra ctores loquūt̃. Et hi q. libēter audi unt detractores. Ber. i li. de pside ratiōe. detractori igit̃ z liber⁹ audi

Detractio

tor uterq; dyabolum portat in lin-
gua.

Fig. 127 **D**
Euorabunt eos aues morsu
amarissimo. Deut. 32. 115.
q sunt qda aues comedetes
grana z sunt mude z humano vsui
vtilis vt sunt colube z turtures.
Alique vero comedetes cadauera
vt sunt corui z vultures. z he aues
sunt imunde. Ideo i sacrificio poni
no poterat vt p i leuiti. Aues vo
mude i sacrificio ponebant. Spua
liter p aues mudas subaudi simpli-
ces viros z sanctos refrenates lin-
gua; sua. z no aperientes os suu in
dolo p. i. m. i. h. i. n. sunt sacrificium
deo acceptu. Isti ascendet in mētes;
sancti dñi z stabunt in loco sancto
suo i eterna beatitudine p aues vo
imundas subaudi detractores car-
nes primorū comedetes z laceran-
tes. Et merito dicunt imundi qz om-
niū hominū imundicia portat i lin-
gua illa vescuntur z sup illa rege-
scunt. Nā si i vno z eodez homine
aspiciat multas virtutes nullamq;
earū capiūt obseruat si quicq; pecca-
ti videre possint sup illo quiscunt
illud lacerat illō pferūt z ampliāt
z p illud oia bona acta extinguunt
z sic lacerat carnes primorū ama-
rissimus morsib; z alijs ē laceran-
do pponūt. Cōtra tales loquitur sa-
pi. puer. 23. Noli iquit cē i diuitijs
potatorū. neq; comedas cū eis qui
carnes ad vescēdū pferūt. Que v-
ba exponēs. Greg. 14. mora. sic ait
carnes ad vescēdū pferre est in eo
loquutione derogationis vicisim p

ximorum vicia enarrare. hi igitur
velut imūdi spernunt munda z am-
plectuntur stercorea. Figura. Gen. 8.
de archa fuerunt missi coruus z
columba. Igitur coruus inēto cor-
pore sup illud quiescēs no amplius
ad archam reuersus est. Columba
vero reuersa est portans ramū vi-
rentis oliue. Spūaliter volant per
hanc vitā simplex z detractor hic
inde. Sed detractor inuenta putre
die culpe alicuius residet ibi z i il-
la pascitur z quiescit oblit; redire
ad cōsortiū dei z sāctorū. super illa
no residet colūba. i. Simplex z re-
ctus. sed iuentis virtutib; z bonis
operibus in proximo illa imitari
studet z cū virente caritate vadit
ad xpm cū angelis. Sed no q aues
pacto auide capiuntur ibidem sepe
qz circa illa occultus ē laqueus vel
sagittarius z sic capitur vlfertur
sic ptingit d detractori. Auidus. 11.
de detractone iterdū no aduertit
corā quib; loquatur z quid loqua-
tur. z ideo sepe i mendacio captus
vituperatur z cōfundit. vñ hiero.
ad rusticū monacū sicut inquit sa-
gitta si mittatur ptra durum non
nunq; reuertitur i mittentē z vñ he-
rat vulnerantem ita detractor euz
viderit tristem faciem audientis
inmo non audientis. sed obturan-
tis aures suas ne audiat sanem il-
lico cōticescit. patet vultus. herēt
labia. salum siccatur. *Fig. 128* **E**

Uid detur tibi a tgd appo-
natur tibi ad lingua; dolo
sam. ps. segitur. Segitte po-
f ij

Dyabolus

1
tentis accute. Cum videt homo fe-
ram super se aperto ore venientem
debet si potest a distantibus illam
percutere sagitta vel lancea. Ideo
optime fuerunt sagittarij per nemo-
ra siluestria archum vel pharetrā
portantes. Spiritualiter detractor
cōparatur fere quia aperto ore lin-
gua dolosa paratus ad proximorum;
voracitatem habet dentes ad laniā-
dum carnes omnes unde cassiodo-
rus super ps. Dentes dicti sunt a dō-
mēdo quia sicut dentes demūt par-
tes ciborum ita et isti opiniones ho-
minū corrodunt sūmū; igitur reme-
dium est feris talib⁹ sagittas accu-
tas dirigere p̄ has sagittas subau-
di increpationē detractores ferien-
tem. unde cum detractor cupit au-
res boni replere primorum pecca-
tis. debet audiens illū digna repre-
hensione percutere sic legimus nos
xp̄m phariseis fecisse cum detrahe-
rēt sancte discipulorū simplicitati q̄
s. nō lauabant sibi manus cū come-
dere debebant et xp̄s eos reperi-
cus sit grauiori sagitta cum eos de trāf-
gressione diuini mandati increpa-
uit. s. de inhonoratione parentum
sic igitur percutitur sagitta verita-
tis peccator cui in proprio peccato
arguitur. Non. n. cessat detrahēre
paribus et maioribus. Super h̄ ha-
betur *Figū. de vtroq; Gen. 4. Cha-*
ym occidit Abel fratrem suū sed sa-
gitta Lamech interfectus est perse-
cutus est Saul regem Dauid maio-
rem se. p. R. sed sagittariorū vulne-
ratus sagittis a proprio armigero

occisus est. Spūalr peccator fratri
nō par cit nec patrem agnoscit om-
nes lacerat pares et maiores vt di-
ctum est. ideo vt fera pexima reper-
cussus vulneratur Iterū sagittis i
crepationū plagatur cū in propria
detractione subcumbens cōfundit
unde sup̄ p̄io ps. Cōprehendatur
in cogitationibus quibus cogi. dicit
q̄dam expositio veritatis noticia in
nocentiā protegente clam detracto-
ris lingua nitebat percuttere reper-
cussus p̄fusioe detractor langueret
palent vult⁹. herent labia. caput d̄
ponitur. ligua iuoluitur. crura defi-
ciūt. cadūt brachia. nescit quid pro-
ferat fact⁹ tanq; vas p̄ditū; audies
vitupationē multorum. i. videns se
vitupari a multis.

Dyabolus. *Is. 64. A*

Exi inimicus psequar et cō-
prehendam diuidam spo. et
rep. a. m. ps. Lū. n. homo
cū inimico suo pactum seu p̄uentione
nem iuenire nō potest nisi totaliter
se subiciat potius debet se morti ex-
ponere q̄ sic viliter se tradere serui-
tuti. unde tullius de q̄stionibus. Lū-
ingt tempus et necessitas postulat
decertandū est manu et viribus et
mors seruitutis turpitudini est ap-
ponēda. Nam occidi pulchr⁹ est q̄
ignominiose seruire. Spūalr dya-
bolus ē inimicus crudelissim⁹ et val-
de male ci seruientes tractat. Bre.
in omel. Injustū est seruire dyabo-
lo q̄ nullo placatur obsequio ergo
poti⁹ debēt morti fideles se deffen-
dendo ei⁹ resistēdo disponere q̄ p̄

Dyabolus

consensum peccati illi se subtere.
 Signi. Numeri. 21. Vbi legitur qd fi
 lij ysaac venientes de egypto et ciui
 tes ad terram promissionis oportuit
 eos necessario ire per terras atq;
 p fines vrbium Seon regis amor
 reorum ad quem missis legatis et datis
 promissionibus nihil tangendi de p
 tinentibus ad ipsum etiam nec gutam
 aque de cisternis suis non valuerunt
 obtinere vt tantum viam regiam gra
 derentur. Sed Rex ille Seon para
 to exercitu inuasit illos filios ysaac
 omnes eos cupiens capere et expolia
 re et occidere. Quod videntes filij ysa
 ac ascenderunt in gaza et viriliter dimi
 cauerunt et obtenta victoria fuga
 uerunt Regem et gentes eius et vrbes
 illas obaserunt. Spiritus Rex Seon
 significat dyabolum quia Seon iter
 pretatur elatus et ipse dyabolus di
 citur rex super omnes filios superbie
 filij ysaac sunt fideles christi qui in ma
 ri rubro baptizati exierunt egyptum
 originalis peccati et per desertum huius
 vite peregrinantes tendunt ad terram
 promissionis celestis transire oportet
 per huius vite presentis multas ille
 cebas vbi Seon. id est dyabolus regnat
 mittit legatos cum promissionibus et c.
 quoniam omnibus operibus Sathane abze
 nuciamus et promittimus fide pura
 transire sine omni eius facilitate sed ad
 id pactum dyabolus stare non vult non
 est eo contentus expoliare te vult vir
 tutibus et occidere peccato. quid fa
 ciendum est. ascendamus in gaza que
 interpretatur mandati impletio ascen
 damus igitur ad dei mandata seruan

da complendo omnia per caritatem
 et statim hic hostis perfectus et omnis
 eius exercitus euanesceat vnde cassio
 dorus super psalmum. Caritas est mors cri
 minum virtus pugnantium palma vi
 ctorum concordia mentium et societas
 electorum.

Dyabolus. *1. 127 B*

Quanta malignatus est mi
 ni mihi in facto. psalmus. Considera
 tes se habere hostem prodito
 rem et plenum caliditate nunquam se
 dicunt adeo tutes credere quin sum
 ma diligentia sibi caueant multo
 plures aliquando proditorum quam gladio
 subternunt. Nos habemus hostem
 proditorem qui videns nos perficere
 in virtutibus die noctumque nos im
 pugnare non cessat et quos non potest
 palam superare occulte et proditorie
 conatur decipere. Augustinus in li. Soli
 hilo. dyabolus inquit nunc hic nunc
 illic nunc agnum nunc lupum nunc te
 nebras nunc lucem se ostendit et sin
 gulis generibusque qualitatibus locis
 temporibus secundum varias rerum mu
 tationes varias exhibet temptationes
 Nam vt tristes efficiat tristatur. et
 ipse vt gaudentes illudat fugit se
 et ipse gaudere. vt spirituales de
 fraudet in angelum lucis se transfi
 gurat. vt fortes opprimat apparet
 agnus. vt mites deuoret apparet lu
 pus. et ad hunc quis ydoneus recogno
 scere quis reuellauit speciem vesti
 menti eius et girum dentium eius
 agnouit. h. Augustinus. Cauendum
 est igitur ab astutia talis hostis
 ne incautos nos inueniens crude
 liter nos perdat. Figura Judi.

Judi. 19

f iij

Dyabolus

12. vbi legimus q̄ tribub⁹ dan cū
terram propriam non haberent ni
serunt. s. exploratores in montem
effraym unde venerunt in lachis q̄
interpretatur filia ⁊ considerata
inepta custodia ciuium erga ciuita
tem redeuntes ad suos dixerunt.
cuius ad possidendum ciuitatem
optima; vbi nihil deest de his que
nascuntur in terra non erit labor
ipsam capere cum gentes disperse
sint hinc inde per agros nec vlla vi
get in ciuitate custodia. cōgregato
itaq; exercitu venit dan in lachis
⁊ in ciuitatem ⁊ sine custo
dia reperiens debellauit ⁊ cepit ⁊
percussit gentes eius ⁊ succendit eā
igne quo facto eam rebedificauit
denovo ⁊ ipsam vocauit ciuitatem
dani ⁊ sic postmodum vocata est.
Spiritualiter per dan subaudi ip̄s;
qui sorte distributionis inter filios
ysrael. i. inter Angelos dei nullam
habet possessionem vnde cum bea
tus Jo. de tribub⁹ omnibus ysrael
beatos nominaret Apoc. 7. non ibi
nominauit de tribu dan. est igitur
ille inimicus viatorū fidelū īsidia
tor per innumerabiles temptatiōes
Gen. 49. fiat dan sicut coluber in
via ⁊c. Igitur mittit. s. explorato
res in lachis que īterpretatur filia
leenis quia anima humana redēpta
est sanguine vincētis leenis de tri
bu iuda. s. exploratores sunt. s. sen
sibiles appetitus per quos dyabo
lus īuestigare nititur de anime ci
uitatia. Alio autem modo nequaquā
scire potest dyabolus huiusmodi ci

uitatis intrinseca. Aug. in libro de
diffinitionibus occultarū dignitatū
internas inquit cogitationes anie
dyabolus; nō videre scimus sed mo
tu eas corporis ab illo. ⁊ affectio
num iudicijs colligi didicimus expe
rimento. cū igitur ille hostis mali
gnus animā vacantem ceperit ⁊ ci
tiesci. s. memoriā. intelligentiam ⁊
voluntatē pagrū voluptatū disper
sas nec est in anima qui hos explora
tores ītrare vsq; ad cor prohibeat
per consensum congregans magnū
viciozū exercitum accedit ad illam
quam sine p̄traditione capiens ci
uib⁹ percussis. i. bonis operibus
succendit perdit animā nomen p̄
num quo dicebatur filia xpi ⁊ suc
censa igne cōcupiscētie vocatur ci
uitas dan. i. dyaboli vsq; in semp
ternum ergo fatū est nō adhibere
custodiam; inter tales inimicos mor
tales. vnde Aug. i. Solilo. peria in
saniam nostrā quā cū continue viden
mus cōtra nos draconē ore aperto
paratum ad deuorandū nihilomī⁹
dormimus ⁊ lasciuimus ī pigricijs
nostris tanq̄ securi ante eū; q̄ nihil
aliud desiderat q̄ vt nos p̄dat. in
imicus ille vt occidat semp vigilat
absq; somno ⁊ vt nos custodiam⁹
nolum⁹ nos vigilare a somno. **E**
ps. 123 Jecisti eos dum alleuaren
e tur ps. Prudentes exerci
tuum duces student in pre
lijs inimicos p̄uenire ⁊ eos inua
dere antequam sint in acie ordina
ti. Interdum enim antequam con
gregari possint sunt pauci ⁊ iner

Dyabolus

mes et habiles ad subcubendū de
bēt igit tūci uadi. optinē. n. victo
ria q̄ ppriā gēte saluat. Spūaliter
dyabolus inimicus hūani generis
cōtinue nos īfensas cōtinue nobis
parās īfīdīas pūne curcūt querēs
quē duoret. ergo anteq̄ ī acie p̄tra
nos exercitū suū par et debem⁹ ip
sū; īuadere et gētem suā percutere
anteq̄ crescat. gētes enī; p̄ pugna
tores dyaboli. sunt peccata que cō
gregāt ī acie p̄ hūc modū. p̄ īmittit
malas suggestiones. scđo suadet ma
los p̄sensus et tertio īducit ad ma
la opa. vltimo ligat victos suos ma
la p̄suetudīe et sic occidit et inactat
si ergo ipsū; vis prostrare et vīcere
primā acie īuade anteq̄ secūda sue
currat qz si expectas secūda victus
es. Si primā īuadas victor es. sta
ti liber es a dyabolo. *Figura exo.*
12. pharao statī dimisit filios ysi
cum auro et argēto exire egyptum
libere percussis p̄iogenitis ab ho
mie vsq; ad peccus. Ipse vero cū
egyptijs remanētib⁹ ī luctu et plā
ctu. Spūituaī p̄ pharaonē subau
di dyabolū. p̄ p̄iogenita sua sub
audi malas cogitatīōes quibus per
cussis victores xpī fideles sunt. et
saluo virtutū eorum exercitū p̄gūt
libere ad p̄missionis terrā. et dya
bolus cū suis remanet in tristitia.
Sed nota qz debent īterfici ab ho
mie vsq; ad pecc⁹ p̄iogenita dya
boliq; suggestiones quas ad corp⁹
et ad animā; mittit debent gladio
discensus occidi. ne ī aliquo modo
per consensum in nobis crescere

possint. vnde hīero. ī quadam epi.
Dū īquit paruos ē hostis occide il
lū. vt malitia elidatur ī semine. et
sic p̄sternatur dyabolus anteq̄
crescat. *Id 129* D

Ignite paruos venire ad
me. Videmus sensibiliter ī
arboribus et plātis qz si le
dantur ī florib⁹ totus eius fructus
sequēs ledit⁹ et rō est qz flos est p̄
cipiū ex quo fruct⁹ egreditur. Spū
rituaī r̄ qz suo modo dicī de arbo
ribus metaphasice notandum ē et
sic ī hoīb⁹. Nā ī hominē seminan
tur et plātantur bone īspiratīōes
adeo cū īcipimus bona cogitāre vī
bona et sancta monita a p̄dicatore
audire. *Fig. lozēt. n.* cū illa p̄ volunta
tem et cōsensū īcipim⁹ amare et de
liberatiōe p̄plēdi et exercēdi p̄ op⁹
Sed si debiles sunt isti p̄cept⁹ et nō
sunt firmati ī arbore p̄ p̄suetudinē
facile possunt cadere leuis rēptatiō
illos pōt ledere. *Id* dyabolus illo
rū cognoscens infirmitatē multū;
īfidiatur illis ne crescāt qz iam fir
mos sic ledere nō posset. *Fig. exo.*
p̄iō. vidēs pharao populū ī ysaēl
p̄ficere timuit ne cresceret et ideo
ordinauit paruos suffocari ī ags
Spūalī p̄ pharaonē subaudi dya
bolū qui p̄p̄t⁹ xpī conat⁹ detinere ī
peccatis. Cū enim aspiciat virtutes
crescere ī nobis conatur extingue
re p̄imos bonos p̄ceptus vt non
crescāt p̄ opus et p̄suetudinē et hoc
cupit facere ī aquis delictorū mun
di in quibus sepius īne mēantur
et submerguntur p̄ima bēa c̄pa. *Id*
c. iij

Dyabolus

enī summa diligētia custodiendus ē
ager aīe nostre ne hominū inimic⁹
ledat animenostre fructus ī primo
floze quibus assidue īfidiatur. vnde
petrus Rayēnas super Mat. Dya
bolus īquit semper primordia bōa
pullsat. captat rudimēta virtutū; si
sancta sunt ortu festinat extiguere
sciens qd ea subuertere fondius
non posset. *Ps. 130.* E

Oluerūt tēplū sanctus tuū
p *ps. Crudelis hostis deuicta*
z capta ciuitate ipsam de
struit munitiomb⁹ ne ampli⁹ apta
sit eidem resistere z sic pstratā cā
dimittit vt nō ad resistendū sed ad
patiendū sit apta. fit ergo īmundior
qz corruptis muris atrij bruta mu
ralia totū deturpūt. Spiritualiter
Dyabolus ē tyrānus crudelissimus
Uā ptra animā nostrā si pōt obti
nere victoriā ad illā; īnirans oēs
hūitēs subripit z exterminat muros
cordis z ante muralia z sensus z
cogitatiōes turruit vt ibi brute ei⁹
cogitatiōes morant⁹. Figura. 4. Rē.
22. Vbi legimus qd Nabuzardan
p̄iceps exercitus Babilonis obtē
ta yerusalē expoliāuit tēplū z illa
que inde abstulit dicūt h̄ fuisse can
delabzū lūmīs altare aureū; men
sas p̄ponis coronas facies tēpli
vasa īcensī vasa aque sacrificij ve
stes sacerdotales z postmōz oēm
spūaliā īdūxit ī tēplū. Spūalr
Dyabol⁹ vicēs aīam nostrā ītrat tē
plū cordis z mētis nostre. Et p̄io
extinguit cādelabzū lūmen. i. excecāt
iudiciū rōnis, secūdo subripit al

tare aureū p qd caritas notat. ter
tio mēsas panis p̄ponis evertit ac
destruit p quas subaudi p̄dicatiōes
vbi dei qd dicit panis spūalis aīe
quarto coronā faciei tēpli remouet
qz delet de facie verēcūdiā; z ru
boze peccādi vt aīa efficiatur qua
si meretrix sine fronte. quinto de
struit vasa īcensī p que notantur
orationes deuote. sexto vasa aque
sacrificij qz peruertit cor z oculos
ne ibi īueniri possit lachrymaz cō
tritio p quā fit deo acceptū sacrifi
ciū n̄m. vltio lacerāt vestes; sacer
dotalē. s. īnocētie palū qd nobis
xps acquisiuit z qd accepimus ī
baptismo. his igitur expoliatis nū
ser hō qui erat tēplū dei efficiatur
dyaboli p̄tribulū z receptaculū;
gētis babilonis. i. demonū īferna
liū. vñ Aug. ī solij. Ipsi īquit ob
seruauerūt me z despererūt me vī
dētes sinate. diuiserūt sibi vestimē
ta mea qb⁹ honoraueras me. fece
rūt sibi pacē p me. sub pedib⁹ suis
cōculcauerūt me. fecibus peccato
rū; polluerūt tēplū factū tuū. po
suerūt me desolatū tota die micro
re p̄fectū ibā post eos cec⁹ z nud⁹
z illaqueat⁹ funibus peccatoz tra
hebāt me post se ī circuitū d̄ vicio
ī viciū de luto ī lutū z ibam absqz
fortitudīe ante faciē subsequētis.
Seruus crā. seruitutē amabā. cec⁹
crā. cecitate amabā vī desiderabā
vinet⁹ crā. vincula vero horreba;
Amarū dulce. z dulce amarū; pu
tabam. miser h̄ nō cognosceba qz
sine te eram. S

Dyabolus.

catop suoz ligat^r Velut fortissimus
cathenis pſeuerat i manu dyaboli
vñ Aug. i li. pſeſſio. Suſpirabāt q
ligat^r nō aliō ferro ſ; mea ferrea
volūtate. velle. n. meū tenebat ini
mic^r ⁊ d̄ illo mihi cathenā fecerat
⁊ pſtrixerat me. Ex volūtate facta
ē libido ⁊ ex libidine facta ē pſuetu
do ⁊ ex pſuetudine facta ē neceſſitas
Sola grā dei liberat hoīez. **B**
ps 132. **Q**uite tāgē x̄pos micos. **ps**
11 Tāta ē rabies ⁊ nocēdi au
ditas aliquoz aīaluz q̄ ſi
poſita rīderet velūtati nullū rema
neret aīal māsuetū. S; nā talia ani
malia fecit apta ad p̄teri ⁊ macta
ri qz nō nuntunt. ea virib^r ſ; pſtra
uit debilitate vt p; d̄ ſcorpīe qz l; **ps**
plen^r ſit veneno mortifero nihilo
min^r facile occidit p; hoc ē d̄ qui
buſdā breuib^r ſpētib^r quoz mor
tus ſimul cū morte ē. Spūaliter tā
ta ē auuiditas nocēdi demonū infer
naliū q̄ niſi maiestas tūic eos p
ſtraſſet ⁊ illis uires accepiſſet nocē
di vix vii^r iuſt^r remaneret i mūdo
S; cohībeāt eoz volūtas ne qd̄ cu
piūt p̄leat. Aug. ſup. ps. Dyabol^r
plerūq; vult nocere ⁊ nō pot qz po
teſtas ſua ſub poteſtate dei ē. Nā ſi
poſſet tū nocere dyabol^r q̄tū vel
let aliqs uſtoz nō remāceret. **Fig**
ura Gen. 33. Cū iacob rediret de me
ſopotamia cū familia ⁊ armis mil
tis p̄tigit ip; h̄re obuā eſau fratrē
ſuū q̄ ei multaz idignabaſ pp̄ b̄ndi
ctionē quā ſibi ſubripat. Vēiebat er
go eſau militū; irat^r aduerſus fratrē
ſuū iacob cū exercitu magno. ſ; p

fol. 132 Olite täger xposnicos. p9

11 Zātāē rabies ⁊ nocēdi au-
ditas aliquorū aīaliū; q̄ si
posita rīderet volūtati nullū rema-
neret aīal māsuetū. S; nā talia aīa
malia fecit apta ad p̄teri ⁊ macta-
ri q̄ nō muniunt. ea virib⁹ s; p̄stra-
uit debilitate vt p; d̄ scorpiōe q̄ l;
plen⁹ sit veneno mortifero nībilo
min⁹ facile occidit p; hoc ē d̄ qui
bus dā breuib⁹ sp̄entib⁹ quorū mor-
sus simul cū morte ē. Sp̄ialiter tā-
ta ē auditas nocēdi demonū infer-
naliū q̄ nisi maiestas d̄nīc eos p̄-
strasset ⁊ illis vires accepisset nocē-
di vix vñ iust⁹ remaneret ī mūdo
S; cohībet eorū volūtas ne qd̄ cu-
piūt p̄leat. Aug. sup. ps. Dyabol⁹
plerūq; vult nocere ⁊ nō pot q̄ po-
testas sua sub potestate dei ē. Nā si
posset tū nocere dyabol⁹ q̄tū vel-
let alijs iustorū nō remāneret. S̄igu-
ra Gen. 33. Cū iacob rediret de me-
sopotamia cū familia ⁊ artib⁹ mī-
tis p̄tigit ip̄; h̄re obinā esau fratrē
suū q̄ ei multas; īdignabāt pp̄ b̄ndi-
ctionē quā sibi subripat. vēiebat er-
go esau mltū; irat⁹ aduer⁹ susfratrē
suū iacob cū exercitu magno. s; p̄

Dyabolus

hibit' e' adeo ne illi faceret q'q' ma-
 li. Spūal' iacob iter p'rat' supplāta-
 tor' z denotat viz' iustū q' supplāta-
 dyabolū p'cipue qz illi subripuit b'n-
 dictōes z p'geniturā. Nā l; dyabol'
 creat' cēt p'genit' respectu hoīs vt
 obtineret b'n'dictōes celestis heredi-
 tatis. tū qz inde p' supbiā cecidit. z
 hō p' humilitatē ascēdit p'uat' ē illa
 gl'ia z hō ditatus ē in ea. ex hōc. n.
 dyabol' m'ltā vallatus iudicia p'gre-
 gato vicioz exercitu vadit obuiā;
 iusto qm p' viā p'ntis vite pegrinat'
 ad p'iam plenus v'itibus z bonis
 opibus vt ipm spoliet z occidat s;
 phibet d'niū subsidū ne nob pl'
 i'ferat q' id quod portare possum' i
 suis tēptatiōibus vt illud sit nob ad
 meritū vñ Aug. sup ps. Si tñ iqt
 admittit tēptare dyabol' q'tū tibi
 p'dest vt exercearis p'baris. n. vt
 q' nescibas a te ipso iueniaris. h
 p' 133 Erastisti caput d' don'o im-
 p' p'j. ps. Lupiēs d' hostib' feli-
 citer triūphat' primū videt
 d' iterēptiōe capitis seu ducis. Nā
 eo mortuo totus exercit' euanesceat.
 Spūaliter x'p's venit i hūc mūdū re-
 dēpturus hūmānū genus d' manu ho-
 stii infernaliū ideo p'io cōsiderauit
 interitū ducis eoz. i. p'ncipis tene-
 brāz. i. dyaboli. Nā p'strato illo oēs
 sab' facti sum' z d' manu infernali
 berati. Figura p'm. R' 17. vbi legi-
 mus Boliā spūū obsēdissē hyrlm
 cū exercitu philistinōz. Ibat certa-
 tor ille oī die circueundo muros ci-
 uitatis exprobrās z ierepans suam
 fortitudinē eo q' nō esset q' cum illo

vellet descendere ad singulare cer-
 tamē. tandē Isay. qui in mōte hābi-
 tabat p'passus trib' filiis suis q' ob-
 sessi erāt i hyrlm misit filiū suū
 paruulū obsēssos fratres visitare
 qui descēdens ciuitatē i'trauit z re-
 fectis fratribus refectiōe quam de
 mōte portauerat vidit Boliā expro-
 biantē more solito z exprobrantem
 filios y'srael turbat' ait. Quis est
 ille incircūcisus qui audet maledi-
 cere populo ēi. z si nō ē qui pugnet
 illū i'bo ego z p'terā cū. z increpa-
 bant cū fratres sui dī. Nouim' su-
 pbiā tuā z p'sumptionē tuā.
 Declinauit paulisper ab eis iter ans
 pristina v'ba que cū Rex y'srael au-
 dierat vocato eo dixit ei. Nō p'tes
 pugnare cū illo cū puer sis. Qui ait
 Decidi leonē z v'sum aū; vellent
 oues p'ris mei quas custodiebā ra-
 pere z voluit ipsum saul armare ar-
 mis suis qui ait non possum sic ince-
 dere. Et proiectis armis illis acce-
 pit. z lapides limpidissimos z e-
 torrens z accedens ad p'eliū vilipen-
 sus est a philisteos; accepto lapide
 z veluens fundam percussit phili-
 steū in fronte z prostratum in ter-
 ram decapitauit gladio suo cū nul-
 lum haberet gladiū z sic liberata
 est ciuitas obsēsa z exterminatus
 est philistinōz exercitus mortuo eo-
 rum duce. Spūaliter per cūta-
 tem obsēssam subaudi naturam hu-
 manā quā dyabolus sola inuidia
 prostrauerat vnde Augu. in quodā
 tractatu hostis hūmāi generis dya-
 bolus caput scelerum princeps vi-

p' 17

Dyabolus

dior. maior malay cogitationū iue
 tor mortis. Intuit' ē videre homi
 nez de terra pariter z ad ymaginē
 dei creatū. inocētia vestitū. tempe
 rantia cōpositum. caritate orna
 tū. se aut cum esset angelis oībus
 his priuatum statim iūdere cepit
 īfaciabilis homicida z nos nroq;
 parētes histalibus z tātis bonis
 spoliavit pariter z peremit. Sic il
 le paradisi apostata spur' īmund'
 humanā naturā obsessa; uridebat
 z exprobrabat querēs quis ex hoi
 bus auderet descendere ad se libe
 randū de suis carceribus sciebat
 enī nullā naturali cogitōe priua
 tus se naturā humanā expoliāse
 gratie vestimēto. Ex quo noscebat
 homines se iuuare nō posse q; qui
 facit peccatū seruus ē peccati. No
 uerat tñ deū potētissimū; z de sue
 volūtans arbitrio hominis morbo
 posse adhibere remediū. s; dicit ex
 pertus iusticie p̄sciebat h nō pos
 se fieri nisi adesset priu' qui dānu;
 solueret fraudis facte. Igit' dyabo
 lus ex his p̄missis cōcludebat affir
 mans q; neq; deus qui pati non po
 terat neq; hō qui ē ipotens satisfā
 ceret s; i curuatus mēte nō aduer
 tebat q; ex hōie qui pati pōt z ex dō
 qui ē potēs fieret vi'. Iāco mira
 batur cū sacra scriptura illi d̄ xpo
 p̄missio mirabat quānimo sāctos
 ī lumbis q̄ plurimū deridebat z sic
 sup̄flumia babilonis edictos iter
 rogabat verba cantionū. vbi sunt
 dii v̄ri q̄b' habetis fiducia; zc.
 S; Iſay. de mōte. i. pater de celo

sciens tres filios suos obsessos nū
 sit filiū suū. zc. Subaudi p. 3. filios
 3. aīe vtutes. s. memoriā. intelligē
 tiā. z volūtātē. In his. n. consistit
 ymago trinitatis. v̄it. n. paruulus
 dei fili' qui seipsum exinanuit z
 refecit p̄io fratres suos. s. iudeos
 refectione celestis doctrine. z cū;
 ipse se diceret expugnatorem hūa
 ne glorie increpabāt eum di. Iste
 blasphemāt z volebāt eū lapidare.
 Tandē affirmans deicisse leonez
 z v̄sum de celis volentes rapere
 oues p̄ris sui. i. angelos paradisi z
 miraculis p̄firmādo se filium dei
 esse volu. rūt ipsū; munire armis
 regis quādo v; voluerūt ip; reges
 facere z abscedit se. nō possum īgr
 eū talibus armis accedere ad bel
 lū. nō ē īquit regnū meū de h mū
 do. Et colligit tūc qūq; lapides for
 tissimos. s. incarnationē. passionē.
 resurrectionē. ascensionē z spū sācti
 missionē. Et sic iccedēs mortalib; si
 mul decepit hōiā. Et scdo lapide
 illū p̄strauit illū pcutiēs. Et crucē
 quā ipse dyabol' iuda z iudeis me
 diātib' p̄parauit ēt īterfecit. z sic
 laborata ē hūana nā z exterminat'
 ē demonū exercitus prostrato ac d̄
 bellato ac decepto dyabolo p xp̄;
 quē dyabol' excecāt nō deū s; p̄
 rū hōie; esse credebat. Iō secū so
 cio ac p̄fido p̄ditore illo assūpto d̄
 scipulo se ad pugnā p̄tra xp̄; īngē
 sit a q̄ digne expugnat' est. vñ leo
 papa ī quodā smōe describēs dy
 boli cecitatē z eiusdē p̄ditōis socie
 tatem ait. Nec ipse dyabol' itelle

Dyabolus

rit qđ secūdo in xpm suū destrue
ret pncipatūq; antiq; fraudis iura
nō pderet sise a dñi sanguine p̄tine
ret. Sed malicia nocēdi audis au
dax dū in dñm irruit. ruit. dum ca
pit cap? est. z dū psequitur morta
lem icidit i saluatorem. Inuenit sa
ne cū illo molimine prudētis auda
cie dignū cooperatōrē dignūq; cō
sortē cui ipsius iudas maluit magi
ster esse dyaboli. qđ xpi apl's. quē nō
timore p̄turbatōis de fuit s; pecūie
cupiditate distraxit. B. leo. *Hy 13. c. 3*

Rectus ē inimic⁹. zc. Trē.

e p. Tyrānus possidens inu
ste aliquā ciuitate; semp ti
met illā pdere. Jō cum aliqū fieri
pcipit tractatū; a ciuib⁹ statim illos
quos suspicatur sibi tollere ciuita
tē exterminat z pdit. Spūalr dya
bolus tyrānce possidet aīa; pecca
toris qz nō est sua possessio. s; tēplū
xpi. Jō quādo videt. sanctas īspira
tiones z dei verbi p̄dicatōes libē
ter i aīa statim exterminat pncipa
les virtutes aīe quas suspicatur si
bi posse aīa; subripere z dare xpo
vnde memorāz; eleuat de recorda
tione passionis xpi. z eas dispergit
ad cōmemorādas huius vite vani
tates. Intelligētīā remouet a super
noy cōtēplatione z i ducit ad intūe
dū; mūdi supbiā. volūtate; hō ob
amorē dei z pximi. phibet z ip̄sa;
ad cōcupiscētīā cupiditatis accēdit
z sic exterminatis aīe viribus nō
timet diuinas īspirationes sibi pos
se subripere. Figu. exo. 6. Cū moy
ses p̄loicepit inducere populum i

exitū; egypti. pharao pplm p egyptū
dispersit ad colligēdū litur; z
paleas. Spūaliter p pharaonē no
tatur dyabol⁹ vt sepe dictū est. p
moysen subandi p̄dicatōrem pplm
xpianū i ducētē ad exitū; peccati
dyabolus igit hac specie dispergit
illū p memoriā vanoy p̄tēplatio
nē pompaz z p amorē diuitiarum
z p huius mūdi tenebras. Breg. p.
mora. Antiquis hostis ex pprio cer
tamine dū se subēbere cōsiderat
ad alia tēptationū bella restaurat
Intuet hūani generis vniuscūq;
q; merces cui viciō sunt propinquī z
illa ponit ante faciē ad que facilius
nouit inclinare mentem. *Hy 13. k*

Insidiat vt rapiat. ps. 31.

i ter oīa q a prudēte ducē sūt
attēdēda i bello sunt cauē
de summope īsidie inimicoy qz tūc
pauci gēs z iermis magnā z fortes;
gētē incauta; vinceret. Jō cōsueuit
ordinari aliquis cauit⁹ q hēt per ex
ploratōes inimicoy vias īuestiga
re. Spūalr nos sumus i p̄tinua pu
gna p̄tra dyabolū z peccata z vbi
nō valet nos apte supare īdē nobis
īsidiat oculte vt draco. Jō semp d;
cē i nobis lumen vbi dei a q discā
mus z cognoscam⁹ īnsidias z ocul
tas ei⁹ tēptationes. Figura. 4. *R. 4. 6*
6. rex syrie posuit īnsidias iuxta tor
rētē iordāis filiis ysrael. s; helise⁹
p̄pha hec regi īdicās pplm libera
uit. Spūalr syria iterat⁹ hūmēta
quasi lubrica. rex igit syrie est dya
bol⁹ q loca īhabitat hūmēta z tur
pia ibidē latēs ad decipulā fidelis;

Dyabolus

Job. 40. Sub umbra dormit in se-
cretocalami locis humilibus. Iste
igitur occulte filius israel. i. populus christi
non potest insidias. Job. 14. abscondita est
in terra. pedica eius et decipula eius su-
per semitam. Expone per terram vitam acti-
uam. per semitam; hoc contemplativam; circa
quam dyabolus ardenter studia dece-
ptionis ponit. Iob bene dicit quod iuxta
torrentem iordanis rex syrie suas po-
nit insidias. Iordanis. n. est fluvius ele-
ctus ibidem steterunt pedes sacerdotum;
quod vita contemplativa electorum vita est
et pars perfectorum quod per ipsam transierunt
apostoli et sancti. Illud igitur vite dyabo-
lus magis quam active insidiatur. qui
non potestatur habere comes nisi comes
electos subripe Job. 40. Ecce ab-
sorbebit fluvium et non numerabis. habet
n. fiduciam ut iordanis fluvius in os eius.
Debemus semper diuinum verbum liben-
ter audire per quod dominus nobis denuda-
bit insidias ut sciamus resistere. unde
Aug. in solli. venit temptator tenebro-
sus ut est et ut eum despiceret tu me com-
fortasti. venit temptator fortis et ut
me non viceret. Tu cum refrenasti et
me roborasti. venit transfiguratus
in angelum; lucis ut me deciperet et tu
eum increpasti et ut ipsum agnosceres
illuminasti me. **29 136**

Ade retro sathana mat. 4.

11 Non possunt gentes diuersorum
morum et contrariorum diu simul
habitare sine lite quod placet uni di-
splicet alteri. Spiritualis fidelis anima et
christi finicio dedicata et dyabolus mul-
ti iter se sunt opposita et ipsorum actus
multum distat ab invicem quod anima carita-

tem diligit et dyabolus eam summe odit
et sic est de omnibus opibus. Igitur nunc
esset in pace anima cum dyabolo habitando
dixit igitur quod celeriter deferere et se in qua-
tuor potest ab eo elogare si vult pace ge-
scere. Signu. Gen. 13. Vbi legimus quod
ascendit abraham de egypto ibat post
illum et loth. Erat. n. abraham dives au-
ro et argento. loth vero bestiarum arme-
tis. Igitur facta est magna pretio iter
pastores abraham et pastores loth quod
videns abraham dixit ipsi loth obsecro
ne sis iurgium iter me et te ecce terra
in prospectu tuo vade quo vis quoniam non
possumus simul habitare. Si tu ibis ad
dexteram ego ad sinistram pergamus. Si tu
ad sinistram. et ego pergamus ad dexteram.
Quod audiens loth prexit ad terram
illo perumorum. scilicet sodomorum. Abraham
autem venit in chanaan. Spiritualis abraham;
cui facta sunt recommissio de christo in-
significat fidelis qui coheres christi ordina-
tus est. Igitur hunc fugientem de egypto pec-
cati persequitur loth. i. dyabolus. habet
abraham aurum et argentum. quod iustitia in anima
spirituales habet virtutes. scilicet fidei spiritus et ca-
ritate et habet corporales virtutes per ex-
teriora misericordie opera. Dyabolus
vero habet vultus desideriorum armatum qui
vult ipsum pascere in agro abraham. quod
pastores abraham. i. prescientie clamores
non possunt sustinere id dicit iustitia cum nigro
suo christo ipsi dyabolo. vade retro sa-
thana non possumus simul habitare. quoniam vo-
lo benefacere tui vero mala suggeris. Si
tu ibis ad dexteram. i. si tu me tempta-
bis de mundi prosperitatibus. ego pergamus
ad contemplandum sinistram gehene inferni
quod preparatur servientibus tibi atque ob-
temperantibus. Si autem tu ibis ad

65 13

Dyabolus

sinistrā. i. temptando me per aduer-
sa vt fecisti beato Job cui Sinistra
z aduersa plurima dedisti ego ad
ptemplationē. Dextere celestis glo-
rie p gratiam quam deus reponi
sit his qui persecutionē z penā su-
fluent ob eius amorem in vita pre-
senti hec audiens victus fugit z va-
dit ad terrā peximētiū. i. demonum
nequicis amplius debellari iussus
vel vincere i illo peccato in quo de-
bellatus est. vnde Orige. super Je-
su naue. puto inquit qd scī qq; repu-
gnantes aduersus temptatores pec-
catorū spiritus z vincentes eos at-
que vnūquēq; eorum superantes
imminuent exercitū demonū. z velut
equos plurimos eoz interimēt ver-
bigratia vt his qui caste pudiceq;
vivendo fornicationis spiritū supe-
rant nō vltra phas sit illum spiritū
qui ab illo scō victus est iterū aliū
hominē impugnare. *h. 137* **M**

Uerte oculos meos ne vi-
a deant vanitatem. ps. Nota
q equitantibus p viam ma-
gnarum ruppiū periculū magnū
eminet si equus sit luscus oculo illo
qui est versus altitudinem quia pu-
tans ponere pedes infirmo interdū
potest ponere i vacuo z se z militē
precipitare. Non. n. tale periculū
esset qui est versus terram planam
quia cadens nō posset ledi multū.
Spiritualiter nos sumus cuiusdam
periculosi itineris viatores. s. vite
presentis. z est maxima altitudo ex
vna parte quia a celo vsq; ad in-
fernum. ideo qui cadit casu illo nō

potest amplius subleuari. Job. Se-
mitas per quas non ratiertar an-
bulox alia parte potest homo ca-
dere z surgere ideo necesse est ha-
bere oculū apertū versus istā
altitudinem. sed nota qd habemus
duos oculos. s. dextrum z sinistrū
sed oculū dextrum. s. mentis z cor-
dis debemus semper habere ven-
sus altitudinem celestem vt videa-
mus ne pedes affectionum nostra-
rum ponamus in deuo quia si de
dicto celo descendamus ad infer-
num nulla est amplius ibi redem-
ptio. oculis vero sinister. s. corpo-
ralis nobis datus est ad exercenda
opera vite humane in quibus ope-
ribus si aliquando cadimus per
paupertatem per tribulationem nō
periculatur anima ideo solus est pe-
riculū de oculo dextro ne ille ex-
ceatur. Ideo dyabolus cognoscēs
tantū periculū anime psistere i oculo
mentis cū studio illum oculū
excecare satagit ideo debemus sem-
per cū ppheta clamare auerte oculos
meos zc. *Figura primi Re. xi. p. 42*
vbi legimus qd quidam prauus ty-
rānus nomine. Naas infestabat ni-
mum viros Iabes nec aliquo mo-
do requiem seipsum sponndit il-
lis nisi sub hoc pacto qd erueret oculo
dextrū omnium. Spiritualiter
Naas iter ptaf coluber z bene deno-
tat dyabolū. est. n. coluber serpens
diuersoz color. s. quot hz colores
tot hz venena. Sic dyabol⁹ ē plen⁹
diuersarū temptationum quarum
quolibet mortale continet virus.

Diuitie

Bergo infestat viros Fabes Sub
audi p Fabes qui interpretatur ca
lor seu siccitas viros caritate ple
nos q desiccati sūt ab humore car
nalis p̄cipiscentie . hos igitur dya
bolus nō cessat molestare vt coruz
ciuitates . i. eoz aīas subapiat . ⁊ h
est q dñs in euangelio de ipso dya
bolo dicit . Querit igt p loca in quo
sa vbi requiē suae māsionē sibi acq
rat . Nūtiat ergo erucere oculū cor
dis ⁊ rēnis lumen extinguere quo
facto aīa ceca remanens nō videt
vbi ponat cordis affectū ideo cōcu
piscens vana p̄cipitatur ad illa nec
inde surgere pōt . Bre . xi . moralium
ptractans illud Job . Pēpigi fed⁹
cū oculis . p̄cep̄s iquit aīa tū ante
non prouidet ne incaute videat qđ
p̄cipiscat ceca postea incipit deside
rare quod vidit sanctus vir vt co
gitatōescaste desiderare potuisset
fedus cū oculis suis pepigit ne pri⁹
incaute respiceret qđ postmodū in
uitus amaret . *fg 133* 11

Trit inimicus psequar ⁊ cō
 d prehendam. ps. 110. Batt⁹
 nō pugnat nec percutit mu
 rem captum iuxta se existentē ymo
 cū ipso ludit modicū tangens cum
 sed fugiētē iſequitur vuluerās ipm
 vngulis dentibusq; . Spiritualiter
 dyabolus nō affligit captū peccato
 rem quē iuxta se habet vnguliste
 ptationum suarū ludit. n. ſecus; nō
 uicēns eū ad peccata vt inde ſolatur;
 faciat ſed volentem via penitentie
 fugere ad xp̄m cum omni tempta
 tionum genere illum inſequitur.

Jacob Salomon. fili accedens ad ser-
uitutem dei prepara animā tuā; ad
temptationem. Figura Gen. 33. Dñ 67 33
Jacob esset apud Laban non est ab
eo percussus licet multipliciter de-
lusus sed fugientem ab eo persequi-
tus est laban ipsum Jacob cum ser-
uis munitis et armatis ut vi dedu-
ceret expoliatum ad seruitutē eius
s. laban deus tamen illum prohibu-
it. Spiritualiter per Laban qui mul-
tipliciter delusit Jacob subaudi
dyabolum qui licet terideat pecca-
torem nihilominus non percutit ip-
sum in statu peccati sed fugientem
per penitentiam ipsum persequitur
toto posse Grego. 24. moralium ho-
stis noster quāto magis nos sibi re-
bellare cōspicit tanto amplius ex
pugna contendit. ecc. ii. expugnare
negligit quos quietare se posside-
re sentit.

Dūntie.

Peruerunt superficiem ei⁹
o spine. prouer. 24. Nota q⁹
arbōes domesticæ male frui
ctiferant inter spinas. ratio est quia
per magnitudinem siccitatis earuz
sugunt circumquaqz humorem ter
re. Iterum propter extensionem ra
dicum earum redunt terram ni
mis conglutinatam vt cultuari cō
mode non possit nec partes terre
possunt bene adiuuicem separari.
Ideo arbores propter humoris mo
piam beneficio culture priuati fieri
les ibi remanent ⁊ infecunde. Spi
ritualiter secundū xpi sentētiā spie
significāt diuitias seculi hui⁹ iter

Diuitie

quas viris piales et deo deuoti ne
riles remanent et absque bonorum operum
fructibus et ratio est quod sicut spine ut
dictum est sugunt humorem terre et ipsa;
reddunt aridam ita diuitie exauriunt
amorem cordis ut nihil possit amari
propter illas a possidentibus eas et red
dunt cor lapideum et durum ad suscipiendum
verbum dei et ad omne bonum
opus et sic qui inter illas cor suum per
affectum plantabit sterilis remanebit
Ideo a sanctis viris sunt huiusmodi
spine penitus fugiende. Figura Iudi.
9. ubi quedam methaphora legitur. scilicet quod
ligna siluarum requisierunt in Regem
olivam ficum et vitemque voluerunt
sed huiusmodi regnum penitus reue
runt. Dixit Olivam nolo deserere oleum
meum quo utuntur dei et homines. ficus
aut nolo deserere dulcedinem meam. vi
tis dixit et nolo deserere suavitatem
meam. id est. vinum meum quod letificat deum et
homines. Spiritualiter per siluestria ligna
subaudi diuitias que continue alliciunt
viros piales ut relinquentes statum
salutis sperent illis. sed animaduerte
quod fraudulenter dicunt impera
nobis quod homo non est capax imperator.
sed ipse imperant potius homini et in
proximam inducunt servitutem. Raba
nus super Mat. Opes malignas semper
per bonis animis detestandas quid
illesum quid incolumis; dimittis. Tu
genus humanum perfudisti. tu discipu
lum committis christi ab apostolatu decipi
tasti tu milites custodientes sepul
chrum captiuasti. nunquid non bene
dictum est. Quod pecunie obediunt omnia.
Imperatrix est igitur pecunia homi

num non homo pecunie. Debet igitur te
nuere. vir dei hanc servitutem mole
stam et dicere ego sicut oliva fru
ctifera non possum nec volo pinguedi
nem humilitatis mice relinquere qua
vngitur deus iratus et nitescit in il
la et efficitur per benignius. et homines
humilitatis pinguedine vincti exal
tatur coram deo. Iterum dicitur dicere cum
fici ego arbor bona dulces fructus
caritatis producemus quomodo inter diuit
iarum spinas pinguedines per cupidita
tem et auariciam seruare possemus hanc
meam dulcedinem. Nam radix est omnium
bonorum. Caritas. et radix omnium ma
lorum cupiditas. et ambe simul esse non
possunt. Rudeat cum vite. ecce anima
mea sponsa christi sicut vitis habundans
in domo eius et per considerationem vi
te future. Quomodo carere posses con
templatione eterne glorie que inebriat
contemplantes et eos reddit insensibi
les vite presentis. sic igitur illarum im
perium continentes libenter vacabi
mus desiderio eterne glorie cui om
nes mundi tam diuitie quam delicie com
pare pondus et pena sunt. unde Ber.
in quadam epistola. Illud est verum
et solum gaudium quod non de crea
tura sed de creatore percipitur et
quod cum possederis nemo tollet a
te. et cui comparata omnis alius de
iocunditas. minor est. omnis suavi
tas. dolor est. omne dulce amarum
est. omne decorum fedum est. omne
postremum quodcumque aliud dele
ctare possit. molestum est.

B

Diuide

140 **E**ni i altitudine maris. ps.
V Debens transire nauigio ma
 re magnū duo d; attendere
 s. q; secundū artem nauticā nauim
 gubernet acu z calamita quia ali
 ter portū inuenire nesciret ad que
 tendit eo q; aliquādo diu statum in
 mari z terra nequāq; videt. Aliud
 est q; Nauis nō grauet nimio pon
 dere. Semper. n. ē preponēda perso
 narum salus diuitijs z mercibus.
 Spūaliter nos habemus transire
 mare magnū presentis vite nimis
 tēpestuosū ubi sunt fluctus eleuā
 tes homines p; prospera vsq; ad ce
 lus z deprimētes per aduersa vsq;
 ad abyssū. Ideo h; duo sunt nobis
 necessaria. priō debemus cōdis no
 stri affectionem tangere peto. i. xpo
 p; nobis passo ac mortuo ac nostro
 remuneratore z ipse statim dirigit
 Nauis ante nostre versus celū ubi
 est portus pacis z quietis scdō non
 debet anīa nostra onerari nimīū
 est. n. anima nostra nimīū onerata
 z submersionis periculo expōita
 cum per affectū nimis adheret diui
 tijs. Ideo preponēda est salus ante
 omni diuitiarū multitudini. cui; igitur
 sentimus Nauim nostrā his in
 terdum grauari debemus illas di
 spergendo dare pauperibus z Na
 uim nostrāz exonerare. Figu. Jo
 ne primo. ubi legimus q; inualescē
 tibus fluctibus erga. Nauim postq;
 omni arte nautica Naute vsi sunt
 prohibecerūt merces demū Jonam
 inmisērunt in mari z facta est trā
 quillitas magna. Spūaliter per na

uim subaudi animam nostram que
 dum nimis oneratur diuitijs alicuā
 da est per elemosinarū largitione;
 z affectus cordis inde remouendus
 est z ponendus ad consideratione;
 amaritudinis passionis christi z sta
 tum erit nobis via presētis vite trā
 quila. Sed debemus inuocare nomē
 domini dī nostri sicut faciebāt nau
 te Jonam facere vt nos de illo taz
 metuēdo mari educens ostēdat por
 tum ubi cum possimus videre. Un
 de augu. in li. solilo. vidēs se in b; fu
 ribūdo mari ac grauib; periculis
 pleno auxilium xpi pauidus inuocat
 dī. Infelices inq; nos miseri p; hu
 ius magni maris fluctus procellasq;
 voragines nauim trahentes z igno
 ramus an ad portū valeamus per
 uenire salutis. Infelices inq; quo
 rū est vita in exilio via in periculo
 z finis in dubio. quia in futurū re
 seruantur incerta. Et subdit eam.
 O patria nostra secūra a longe te
 videmus ab h; mari te salutamus
 ab hac valle te suspiramus z nūti
 mur cū lachrymis si quomodo ad
 te pueniam. Et iterū subdit. O spes
 generis humani xpe deus d; deore
 fugāmi nostrū z virtus. cui? lumē
 a longe inter caliginosas tenebras
 z nebulas ac maris pcellas quasi
 stella mittis radios oculos nostros
 irradiā vt dirigamur ad portū. gu
 berna nauī nostram tua dextera.
 Trabe nos ab illo pellago ad te
 solamē nostrū quem a longe quasi
 stelam matutinā vix lachrymātib;
 oculis in litore celestis patrie nos

Diuine

expectatē videntur. 14. *h* *L*

On me demergat tēpestas
 aque. ps. Tempore maximi
 estus d; homo cauere a ni
 mio potu aque z p̄cipue cū magnū
 habet sustinere laborē. Jō debētes
 pugnare sibi cauēt ne nimīū simul
 bibant. tutius ē. n. modicū sepi⁹ si
 mul bibere q̄ nimīū vna vice. Spi
 ritualr. Cum calor affectus diuitia
 ru; humanū cor vrget. qñ. s. nimīū
 p̄ desiderū diuitias sūt. tunc si ni
 mīū bibit multū aggrauat z semper
 amplius sitit qz qui biberit ex hac
 aqua siciet iterū. Jo. 4. Jō griso.
 super Mat. Apositio diuitia; ma
 iorē accendit flammā z vehemētiōz
 fit cupido. Extinguit. n. huiusmōdi
 icendum si hō diuitijs vtatur ad
 necessitatē z nō ad sup̄fluitatē qz
 natura modicis p̄tenta ē voluptas
 dō imēsi; regit. Jgit cū sumus pu
 gnatores nō grauēmur diuitiaru;
 nimio ap̄tū qz sic n̄ possemus ob
 tinere victoriā. Solit. n. grauitas
 facultatē pugnandi. Figura Judi.
 7. Lū gedeon accederet ad p̄cluz.
 pplm̄ duxit ad aquā z p̄cepit oib⁹
 vt biberēt quoz alig genib⁹ flexis
 icurabāt se vt biberēt mē⁹ aquā
 Alij at̄ accepta aqua māu bibebāt
 ip̄az. z hi fuerūt tñ. ccc. Jgit ex p̄
 cepto dñi gedeon diuisa ppli mul
 titudine icurauit; se tanq̄ gētem
 ineptā ad pluū assumpsit. ccc. illos
 q manu labuerāt aquā. Sp̄ualr in
 nulla re ē hoīnū; certior p̄batō q̄
 i diuitijs hui⁹ mūdi z illis optime
 p̄tē cognosci q sunt boni xpi muni

stri. Jō qui i illis vtantē mēstura z
 mō tales sūt ut apti vicere oē; dyā
 boli i sultū. Qui vō icuruiāt se z fle
 ctūt gēna pecuniā adorātes vt deū
 tales submergūtur cupiditate z nō
 cūbunt i qualib; q̄uis minia tēpta
 tiōe. Nā sicut q dei sunt. q dei sunt
 faciūt ita q pecūie admittū obedit d
 pecūia fecit deū. cui necesse ē vt in
 oib; sit obediēs. Orige. sup li. Ju
 di. ome. 2. vnusq; igit qd p̄ceteris
 colit qd sup oīa imitat z diligit h
 ei de⁹ ē. si qd ē q i dilectiōis lance
 p̄ponderata h tibi deus ē. *D*

h 142 U; iterierit nō sumet oīa
 ps. Dicūt medici q hñs sto
 machū frigidū n̄tū ap̄tū
 z modicū digerit. Jō si iterdum ni
 mis sumit illud cū āgustia euomit.
 Sp̄ualr cor hñs affectū ad diuitias
 frigidā hēt digestiua ad bñficiēdū
 paupib; . Nā sicut cib⁹ idigest⁹ n̄
 diffundit p mēbra sic cupidi pecūia
 n̄ disp̄git p paup̄ res q dicunt mē
 bra xpi. Sz nec ē sibi p̄sunt. sicut
 nec cib⁹ i stomacho frigid⁹ qz di
 spōit ad ydropesiz. Sen. Auar⁹ nul
 li ē bon⁹. sibi at̄ ē pessim⁹. Nō come
 det ergo q āgregauit sibi qz morte
 irruēde duorabūt aliēi laborē suū. *Don 14*
 Sig. dan. 14. vbi legiē q cū rex ba
 bilōis feciss; appōi corā ydolo bala
 al n̄lta z diuersa cibaria z aspor
 tata z deuorata p ministros ydoli
 z illoz familiā putabat rex ydolu;
 cōdēdisse. Sz daniel cognoscēs regē
 dēceptū sēciauit emeres i atrio ido
 li. z m̄ac facto vnaa cū rege vadēs
 viderūt oīa p̄i appōita p̄supta z

Diuitie

clamauit rex magnus de balaal q
tanta comedit. S; daniel tenes re
ge aut. aduerte rex cui vestigia h
sunt. z ostendit sibi i parumeto sup ei
neres formas pedu viroz ac mulie
ru ac pueror ac senu z cognouit rex
sacerdotu salacia z iussit eos oes in
terfici z ydolu balaal destruere. tra
didit danieli. Spualr baal iterptat
vetus z significat humanu corpus
Job verus e vita mea. Ille ergo mi
ser ho pgregat mlti bna i anos plu
rimos deuoranda. S; fallit qz vt di
ctu e irruere morte furibunda relin
quet alienis suas diuitias vis apte
cognosce qz d; aduerte sup cin
res sup ciniteria foueas z sepultu
ras z psidera quoz vel quaz vesti
gia ibi sunt z videb ymagies potetu
diuitu z sapientu militu regu baro
nu magnor z puerorum queadmo
du illic pgregata deuorauerit. Ita
z tu diues diuorab q pgregasti i ma
lu aie tue. Si ergo sic sup huiusmodi
cineres aspereris trades ydolu. i.
cop tuu pcedu z motificadu rois
iudicio z vtre tuu no coles vt deu
sup hos cineres qda phs speculaba
tur vestigia ia dicta q voluit vide
cuiusda ipatoris cadaver. d. Intui
tus su cadaver cesaris ipatoris i se
pulchro z vidi cu laudo colore or
natu putredie circudatu. alieni eius
diruptu. z huiusmodi cateruas p illu tra
seuntiu discurrebat p illu ascedetes
ad os. z duo famelici pascebant i fo
ueis oculor crines si adheribat ca
piti. Deres patebat labijs psuptis z
releuatu erat nariu fundametu z di

xi. Ubi e nuc cesar chorus puelaru
magnitudo diuitiaz. mltitudo deli
ciaz. caterua baronu. acies militu.
Ubi sunt canes venates. eq veloces
auces rapaces. thalami opictus. le
cti eburne. aureatu atriu. vbi sunt
nuitatdia diuisa. varia cibaria. cant
e lire. son orgai. odor aromatic. re
beban hoies. timebat principes cole
bat ozbes. q iunt tata potetia z ta p
clara magnificetia. Et rudit mihi.
hec oia defecerunt mihi qn defecit
i me sps me z reliqrut me miser
captiuatu i h sepulcro circiuolutu
putredie carnis mee. *193 E*

Omne q suffic fatuu e ma
gnafac pmissione p uictu
hntib facit iter breue z pci
pue fedetib ad locu vbi oia repuit
habunde. Spualr. Nos hem facit
iter breuissimu. s. vite pntis q pau
cis dieb finiendu e. Job. Breues di
es hois sut. No est ergo facienda ma
gna pnsio neq; supflua acqstio rez
tpaliu. z pcipue cu illa nob si ad p
fectu s; ad detrimetu foret nisi ei il
la reliquam p subtractioe; voluta
tis z affectu xpi glia n poterim ob
tinere dno dicete. Nisi qs abrenucia
uerit oib q possidet n pt me ee di
scipul. Renuciem ergo diuitijs p
affectu z firmitu cor z metē nra;
i xpo. z sic pueniem ad pmissa glia
Sigm. exo. 16. filij isrl exentes d egypto
n recepūt manā p defectu ambu
lates nisi qn fuit psupta farina qua
secu portauerat d egypto psumpta
ho venerūt. i helyni trigesimo die
z ibi fixerūt tabnacula siue mansiones

g ij

Diuitie

vt dicit magister. 2 ibi receperunt
māna. Spūalr filij isrl' exeūtes de
pcō 2 veniētes ad xpm p viā hu'
vite deserti pegriari nō dnt d'fari
na egypti. i. d' vicijs vite pntis ma
gnā gerē voluntatē aut solitudinē
eo quod breuis sit vt dictū ē. Unde
Sen. i. li. d' moribus qd iquit absur
dus vt dici solet q' q'minus refat
vie coplus viatici q'rere 2 via defi
ciēte viaticū augere. Nec dnt cura
re fideles d' cōruptibili bā q' exspe
ctāt i b'cui accipe eternā beatitudi
nē. S; vāre dnt i helym q' itē p'ta
tur deus me'. h' ē xps. In ipō igit' si
gamus māfiones n'ras .f. cordis 2
mētis. 2 recipiem' māna dulcedis.
celestis. 2 h' p'. 30. dies silecet tride
nas q' relictis opibus mortuis 2 oc
ciosis f'monibus 2 p'auis itēioni
bus dispositi erimus ad supna q' nō
secū patiūtur caduca 2 vana. Ber.
i. ser. 77. preoccupatū q'ppe seculari
b' desiderijs animū delectatio scā
declinat nec nisi poterūt vana vīs
eterna caducis spiritualia corpora
libus sūma ymis vt pariter sapias
que sursum sunt 2 que sunt super
terram. *fg 144*

¶ Unes peccatorz circūplexi
f' sūt me. ps. In dū sit nodus
a deo fortis quod poti' frā
gunt fimes quā solui possit nodus.
Spūalr aliqñ adeo fortiter inodaf
aia cū diuitijs tpalibus p affectū q'
poti' aia ipsa frāgūt a corpore p mor
tē. 2 ab eodē sepa' q' possit a diuitia
rū affectiōibus solui 2 h' rō ē q' tri
bus finibus homo ligat' ab eis. Nā

diuitie stringūt i acgrendo fime au
p'ditatis stringūt i retinēdo laqueo
auaritie vrgēt i possidēdo affectōis
sapōe. Jō scriptū ē. Fumic' s triplex
difficile rūpi' 2 sic hominē ligatū i
solubil'r ducūt ad iteritū. *fg. Ju.*
6. Sāson seductus a dalida ligat' ē
a philisteis. 2 excecatus 2 p'duct' i
carcerē. Spūalr saison q' seducit a
dalida denotat illū q' seducit a pe
cūia. iacēs enī i gremio p affectū li
gat' a demonib' 2 excecatus ducit
i carcerē pci. i quo misabili' moriē
sine remedio. pestifera ergo res est
auaritia 2 cupiditas rex tpaliū in
hoīe q' quāto plus crescūt i hoīe tā
to plus tenēt fortius. Sen. i quadā
ep'l'a. Fortissima pestis ē cupiditas
q' solet egeneos facere quos caput
dū finē ārendi nō iuenit. Nam alte
ra cupiditas ex alterius fime nascit'
2 ideo fortior est qui cupiditatē vin
cit. q' q' subicit hostē. *fg 145*

¶ Jent aqua c'fusus sum. ps.
¶ Eritius dū sub petra ptegi
tur. nās i se recolectis i tu
to ē ab oī fera. Est enī exterius acu
leis armatis. ita vt nec possit ledi
s; intrās aquā dilatat se quē canes
vidētes eū dilatatū capiunt qñq; p
pedē qñq; p aurē aliqñ p gulā 2 sic
captū occidūt. Spūalr q' diu iustus
stat in sin' p'sideratiōe 2 recoligitur
sub petra q' est xps protegūt a xpo
armat' enī aculeis oratiōis 2 virtu
tibus 2 nullū ferale peccatū pōt ali
quomō ad illū appropinquare. Sed
intrās aquā mōdialū rex p affectū.
dilatat' p desiderii ad illū. Jō statū

Ecclesia

parati sunt infernales canes et unus
accipit eum per aurem. scilicet. ubi ociosa au-
diendo. Alius vero per manum prava opera
exercendo. Et sic homo miser reliquens
deum et carnalia opera exercens mori-
tur et occiditur in labilibus mundi re-
bus relicto loco in quo se tuebatur
ab hostibus. *Figur. gen. 7. Multipli-*
catis diluvij ags. extincta est ois ca-
ro que erat super terram. Spualiter homi-
nes reliquentes christum et ipsius doctri-
nam multiplicatis ags. diuitiarum circa
cor per affectum moriuntur in peccato et
submerguntur in ipsis diuitijs. Un-
grego. in moralibus. Carnales ho-
mines dum rex habundantia et diuitia-
rum affluentia extoluntur. hora qua ne-
sciunt. subito capiuntur. et dum pedes
fixisse credunt repetitio motu ad yma-
loci descendunt. *fig. 46 Ecclesia.* **A**

Udi filia et vide et inclina au-
tem reuerentiam. et ob. po. et d. p. t. quod
concupuit rex specie tua. ps.
Sicut ille beatus dominus qui habet uxores
benignam et mansuetam et bonam ita sp-
ualiter tristitia haberi mulierem obstina-
tam et nequam. Nunquam enim habet bonum
Unde melius est habitare inter serpen-
tes quam cum muliere obstinata in malitia
sua. Talis. n. oino repudianda. et a
consortio cuiuscunque valentis viri pe-
nitens excludenda. Spualiter synagoga
iudeorum sp-ualiter fuit pestifera que super pro-
prium virum alios induxit turpissimos
amatores. scilicet. diuersa ydola et diuer-
sa peccata post. que ibat domini dei sui
oblita psal. 57. Suscepisti adulterum
humiliata es usque ad inferos in mul-
titudine vie tue laborasti. Non di-

xisti quiescam merita es et mei non
es recordata. Ideo h- synagoga me-
retrix tantum deo ingrata obstinata
in sua cecitate merito a christo rege ce-
li repulsa et ecclesia humilis et obe-
dies que auditu auris audit dominum
coronata est in sponsam. *Figur. be-*
ster primo ubi legimus quod rex asyrius
inito puero maximo tertio anno re-
gni sui petis principibus suis et popu-
lo vocauit reginam vasti ut ostende-
ret magnitudinem glorie sue qua illam
decorauerat. vocauit eam per. 7. cumu-
chos vltima die puerum quando fuit
ylarior que venire contempsit. Jo-
habito ac deliberato consilio dedit
sententiam ut vasti non esset amplius
regina nec ulterius videret faciem
regis. et sic factum est. Et introducta
est hester que non erat de populo suo
quam ipse summe adamauit et ipsa loco
vasti regnauit. Spualiter Asuerus qui
interpretatur bertitudo significat dominum;
deum n- m. iesum christum benedictum qui tam po-
pulis gentium quam principibus suis. scilicet.
Judeis venit tertio anno. scilicet. tempore grege fa-
cere puerum et pascha redemptionis hu-
manae. Sed vltima die puerum qui vnu
illud marciissimum sanguinis sui sic
fuit pro oium salute copiose diffusum
quia ipse dominus ylarior et promptior
ad indulgentiam effectus rogabat pa-
trern indulgere peccatoribus cum per.
7. sacramenta que de sui corporis la-
tere exierunt. vocauit synagogam ut
ostenderet gloriam illius id est pro-
phetias et scripturas illius esse com-
pletas et noluit venire curarereunt
omnia ad istud conueniunt. Lapides

g iij

Ecclesia

terra sol seplebra velū tēpli omnia
pfitētia z clamātia vere fili' dī est
iste. Et igrata spōsa terga vertens
dīspexit illū. z iō lata ē snia sup ipaz
z sup oēs filios ei' vt cecitate pculi
n̄ pfiāt. ps. Obscurē oculicorne
videāt z dorsū eoz sp iauria. Sed
tūc muēta ē hester abiecta q̄ n̄ erat
d̄ pplo suo. q̄ dū vocaret statim re
lictis pplo z parētibz obediunt re
gi z humiliter adhesit. hester q̄ in
ter p̄tāf abscondita d̄notat xpī ecclīā
q̄ de pulvere ignorātie ac gētil' ceci
tat. s p doctrinā aploz educta statim
reliquit ydolatriā z vite p̄ntis vanita
te expoliata sequita ē suū redēptorē
z ipē illā sūme amauit z ornauit do
nis z miracul' apendēs ad aures il
lius p̄ciosissimas gēmas spei qbus
secura ē thalamū supne p̄ieitroire
sine oī deceptiōe v̄l fraude. Un̄ ri
cardus libro p̄ d̄ trinitate vtinā attē
derēt Judei vtinā aduerterēt paga
ni cū quāta p̄scie securitate p hac
pte ad diuinū iudiciū poterimus ac
cedere. Nōne cū oī p̄fidētia dō dicē
possimus. dñe si error ē a teipso d̄
cepti sumus. Nā illa tātis signis z
p̄digijs p̄firmata sūt z talib' que
nō nisi p̄te fieri p̄nt z certe a sūme
scītatis viris sūt nob tradita cū sū
ma z autētica a testatiōe p̄bata z
ideo cohopante z sermone p̄firmā
te sequētibz signis. *39 147 B*

Reba scificationistue. ps.

a Prouid' p̄familias paratū
h̄z panē z refectionē filioz
z archane illos p̄mat esurire. v̄z
ē quod duplex ē refection. s. p dieb'

vsualib' z ferialib' z pro diebus
festis. i qbus familia p̄suevit habū
dātius z altius refici. Spūal'r xp̄s
est p̄familias oīum fidelū iō opti
mam fecit illis p̄uisionem i archa
ecclīe d̄ spiritali annona qz ibi pa
ratū h̄z panē qui de celo descendit.
Iterū sacrā scripturā que ē aīe scē
cibus. Ite sacramētū penitētie q̄s
deficiētes recōciliāt deo sed iste
ē cibus ferialis z viatorū. sed cū p
ueniēmus ad festū eterne beatitudi
nis ministrabit nobis panis nobi
lior q̄ nō credimus. z quod sola fi
de sumim' videbim' facie ad faciē
Figū. In archa testamēti erat vir
ga Aarō q̄ floruit. Spūal'r in ecclīa
est māna celestis panis. s. corpus
xpī p̄tinētis omnē suauitatē grē sūt
ēt tabule noui z veteris testamēti
vel legis sacre v̄n̄ in formamur z i
struimur d̄ via que ducit ad celos.
Tertio ē ibi p̄iie disciplina qua re
florēt aīa n̄ra z producit fruct' sapi
dos i p̄spectu dī qbus meremur ha
bundatiā indulgētie. s. cū pueneri
mus ad festū fruēmur habūdantiā
qz quod hic seminam' recoligim'
speciosius z dulcius. grego. In qua
dā omel. scā ecclīa duas h̄z vitas
vnā qua merces coligit aliā i qua
de receptis mīeribus gaudet atq;
in vtraq; . vita sacrificiū offerat h̄
vz sacrificiū cōpunctionis. illic sa
crificiū laudis. *39 148 C*

Uinangāt mare i nautib'

q ps. Quādiu nauis agitur
fluctibus naute non fruim
tur luci dulcedine quā tanta

Ecclesia

est intentio eorum ad artem nauticam
 pp̄ innumerabilia pericula q̄ n̄ possunt
 irēdere ad aliud sed tracta manu ad
 portū z vēditis mercib⁹ tūc percipit
 lucri multitudo z quiete gaudet sup
 his que sudore z labore acq̄sierūt.
 Spūalr q̄diu sum⁹ in p̄nti vita na
 uigamus ī ecclia militate circa quā
 tot fuit tēptationis p̄cele q̄ satis ē
 posse ip̄as vitare. ita quod nō possu
 mus plene vacare p̄tēplationi cele
 stis lucri s; cū nauis h̄ portū intra
 bit cū plenitudine fidelū eterne bea
 titudinis. Tūc fruuntur fideles fru
 ctu quē percipient p̄ labore quē passi
 fuerit. z cessabunt fluctus hui⁹ ad
 uersitatis. *Figū. gen. 8. Cessantib⁹*
8 aquis diluuij. archa quicunt ī mōte
 excelso ad quē etiā aque diluuij p̄ri
 us archā eleuauerūt. Spūalr p̄ ar
 cham subaudi militātem eccliam
 quā aque multiplicis turbationis
 quāto amplius cōcūtiūt tātō ampli⁹
 infidei fortitudie firmāt z p̄statio
 rem efficiūt. vñ ylarus. 7. de trini
 tate. hoc habet propriū ecclia qz
 dum p̄sequitur floret. dū cōp̄rimūt
 crescit. dū p̄tennitur p̄ficiat. dū le
 datur vincit. dū arguitur intelligit
 tūc stat cū supari videt. Igit̄ est sp̄
 in agone quousq; īpleat numerus
 electorū. Quo p̄pletoreq̄scet ī mō
 te dñi z loco scō eius. vñ Grego. in
 epistola ad iehanū. Archa inquit ce
 sante diluuiō ī mōte genit qz huius
 vite corruptiōe cessante cū malorū
 opey fluct⁹ trāsierint ī celesti p̄ria
 sancta ecclia velut ī excelso mōte
 requiescet. D

Fig. 149. Pēs celi gloria stelaz ecclia
 s̄ stici. 44. Notandū quod est
 quedam stella ī celo quā vo
 cat polū. z est īmobilis. vñ go. n. dñ
 tramontana z circa illā sunt. 7. stel
 le circūeuntes sp̄illā nec vnq; cam
 deserūt z vocāt eas artūz vñ go di
 cuntur curzus. Spūalr ecclia nuli
 tās assimilāt stelle supradicte īmo
 bili p̄ firmitate; z cōstantiā fidei
 qz nulla p̄cusside vnq; potuit remo
 ueri a xpo cui sic conuincta ē ymo
 quāto amplius p̄quassatur firmior
 efficit vñ grego. ī moralib⁹. Tūc
 scā ecclia valentius ī v̄tute efficit
 cū ardentius p̄ veritate fatigat. h; 3
 n. circase. 7. stellas. i. septem virtu
 tes. tres theologicas. z. 4. cardia
 les que ī voce p̄dicatorū circūfe
 runt in ecclia z nūq; ipsa; de
 serūt. *Figū. apoc. 5. vbi beat⁹ Jo.*
ap. 5 ī medio septē candelabroz aureoz
 similem filio hominis qui habet ī
 dextera sua. 7. stellas vidit. Spūalr
 per hunc filio hominis similem sub
 audi ecclia que similes mores spon
 si moribus habet. que z si stella nū
 cupetur z ipse sponsus etiā stella di
 citur eo teste. Apoc. Ego inquit ra
 dix z gen⁹ dauid stella lucida z ma
 tutina. Igitur habet ecclia. 7. stel
 las ī dextera sua quā habet. 7. p̄
nomiātas v̄tutes quibus omne co
 natur nationē dirigere. Nam ī fi
 delibus nō credētibus lumen fidei
 caritatis z sp̄i sancte trinitatis do
 ctrine prebet vt ipsos ad suū ī
 ducat gremium. fidelibus vero qui
 sancte trinitatis articulo ī gre
 g iij

Ecclesia

mio ecce regerunt quattuor cardinales virtutum largitur disciplinam ut moribus decorentur humanis et ut reddat oēs atque faciat vnius moris habitantes in domo. omnes coatur suo studio adiungere. Ideo greg. in mora. super Job pertractans illud verbum. Qui facit arcturum etc. ait est in arturo quod consideratiussimè potest itari. In quidem stelis voluitur et modo quidem tres ad summa eleuat atque ad imma quattuor inclinat. modo superius. 4. erigit et. 3. inferius premit. Sic sancta ecclesia modo in fidelibus trinitatis noticiam. modo fidelibus. 4. virtutes quasi rotatu predicationis stat sui speciem quodam modo mutat. *Ex 150*

*E*ius operiebatur fluctibus
n Mat. 8. Nō. q. sunt quattuor principales venti in mari. s. oriens occidens. auster et aquilo. quorum commotione creatur maria pestis. Nam mare nō fluctuat nisi concussione ventorum. Spūaliter. Erga nauim ecclesie per huius maris procelosi nauigantem. quattuor nationes tempestatem non modicā caasarunt. Nam ab ipsis cum abulis nō ei defuit persecutio. primo ut ita dicā percussa fuit a iudeorum legio tāq. ab oriē tali plaga fluctuante et furente super dominū et creatorem suū. ps. Oēs fluctus tuos induxi super me. Secūdo a populo gentilium quorum insipientia velut frigidi et siccī a veri solis lumine et caritate distantes fuderūt sanguinē sanctorum sicut

aquam. Tercio a secta hereticorum qui australi fecunditate sacre scripture. accipientes fructus suo pestifero flatu conuertebant in fluctus. Quarto possumus dicere quod a falsis christianis quorum diuisio ecclesiam multo tempore non modicam conturbauit. vel possumus dicere quod illa quarta percussio reservat fienda tempore antixpiā occidēte presentis vite luce ex supradictis habet. *dm 7* Si gura daniel. 7. vbi ipse daniel vidit quattuor vetos pugnare in mari magno. et post eos vidit quattuor bestias exētes de mari quarum prima erat sicut leona habēs alas duas quibus depositis in terrā cecidit et pedibus ambulauit. Alia erat similis vrsō et habebat tres ordines dentium et comēdebat carnes plurimas. Tercia vōsimilis erat pardō et habebat quattuor capita. Quarta vero nomine nō cognoscitur s; oibus dissimilis oīa cōmuniens. et habebat dentes ferreos et quod dētib. nō cōmuerat pedibus cōculebat. Spūaliter. he quattuor bestie ex quattuor pcedētes ventis quattuor sunt persecutiones supius nominate. nā p leonā; duas alas habentem subaudi synagogā decoratā lege et prophetia quibus velut alīs ad superiora volauit. S; cito illis depositis cecidit in terrā et cōmixta ē iter gētes p cupiditatē et nequitia. et didicit operarum p ydolatriā; et maliciā. h fecit illud peccatus et scel. neplā diffinū cōmisit furēs ptra saluatorē suū. cōtra quē facta ē sicut leo in silua et nō

Ecclesia

solū i caput s; ē i mēbris peccant
 Jō punita cōstrictiōe valida i se ⁊
 filios suos iuxta domini vaticiniū.
 Scda vō bestia . fuit natio gētiliū
 q̄ triplici pēōz genere . f. p̄cupiscē
 tia carnis . p̄cupiscētia oculoz ⁊ su
 perbia vite . peccātes multa marti
 ru; milia interfecerūt s; euant eo
 rū rabies p̄uēta fidei lumine . Nam
 multoz sanctorū; miraculis ⁊ p̄di
 gijs v̄līs deposita feritate hūeros
 supposuit iugo xp̄i . Tertia verobe
 stia pardo simul . fuit secta heretico
 rū qui depicti ⁊ decorati diuersoz
 colorz . f. errorū simplices decipie
 bant . Et nō . q̄ dicit bestia p̄dicta;
 habuisse quatuor capita qz hi here
 tici vrsipeles colorabant hereses
 suas doctria quattuor euāgelioz .
 S; hanc bestiam fugat sancti do
 ctorea p̄finibus ecclesie . Quarta
 vero terribilish ē diuisio xp̄iano
 rū que nullo nominat̄ nomine . qz
 nulla est causa cur talis feralis ini
 quitas iter xp̄ianos vigere dbeat
 Et vō dicit sine nomine qz nomia
 eoz q̄ characterē hui⁹ bestie portāt
 i fronte delecta sunt de li . vniētū
 habet nāq; h bestia dētes ferreos
 qbus multas carnes deuorat quia
 xp̄ianoz grex hui⁹ bestie subditus
 dētib⁹ ferreis . i . ense ⁊ gladio seip
 su; dilaniat . Job . Quā lacerō car
 nes meas dētib⁹ meis . S; qd non
 lacerat dētib⁹ p̄culcat pedib⁹ . qz q
 da; qb⁹ nō ē licitū arma subripere
 p̄tra p̄ximos affectib⁹ ⁊ voluntate
 ferūt ⁊ occidūt . Et sic phdolor flu
 ctuat corda p̄auoz xp̄ianoz quasi

mare feruēs circa nauē petri vt ip
 sa videat̄ opiri fluctibus ⁊ p̄celis
 litis ⁊ discordie filioz p̄ nō filioz s;
 fuozū spurioz p̄ximo; quos tota
 trinitas sancta excludet ab heredi
 tate filioz . vnde aug . de v̄bis dñi .
 Qui i pace nō erit iuentus a patre
 abdicabit a filio exheredabit a spi
 ritu sancto alienus efficietur nec ad
 hereditatē dñi poterit peruenire q̄
 testamētū pacis noluerit obserua
 re . Possimus tñ p̄ quartā bestia an
 tixpm̄ itelligere qui tēpore suo de
 fidelibus ecclesie magnam faciet
 stragē ⁊ nisi abiremarētur dies ei⁹
 nō fieret salua ois caro . *3. 151. 5*

Edes tua de⁹ i seculū . ps .
 Regia sedes i qua solet se
 dere rex respōdit̄ populo
 semp ē emūctior ⁊ ornatior alijs p
 ut dēet regiā maiestātē . Sp̄ialiter
 sedes eterni regis ē sancta ecclesia
 Nā ad illa; popul⁹ cōuenit xp̄ian⁹
 p̄ suis causis suo regi loquitur⁹ . Jō
 h sedes fulget decētī decore vt ex
 illa apareat regis magnificētia . *3. 152. 10*
 Si gu . 3 . R . x . vbi legim⁹ qd salomon
 fecit i domo libani tronū de ebore
 grādez ⁊ vestiunt eū; auro purissi
 mo . Et tron⁹ hēbat . 6 . grad⁹ ⁊ su
 mitas tronū rotūda erat . In parte
 posteriori erāt duemian⁹ tenentes
 hic atq; ide ⁊ duo leones stabant
 iuxta manus . ⁊ . 12 . leonculi stabāt
 iuxta . 6 . grad⁹ ⁊ in illo trono sede
 bat rex salomō ⁊ ad illū accedebāt
 p̄cipes ysrael ad loquēdum regi .
 Sp̄ialr p̄ hūc tronū subat . di eccle
 sia; militate; que pro tātō dicitur dō

Ecclesia

choze ppter fidei puritatē. Et can-
doze qui acquirit i fonte baptismi.
Lāt. x. Quā pulchra es amica mea
z macula nō est in te. Uclita ē au-
ro purissimo. qz fulget luce carita-
tis dei. s. z pximi. habet. s. gradus
misericordie opera quibus electi gra-
diuntur ad requiē eterne beatitudi-
nis. Et sunt illi. 12. leonculi. qz ar-
ticulus fidei decorat z dotat. z p
tanto dicuntur super gradus il-
los stare quoniā que misericorditer
faciunt fidei robore firmant. Sūt
ibi due man⁹ regētes qz natura di-
uina z natura humana i vno xpo
existētib⁹ ecclesia sustentatur. Sūt
ibi iuxta man⁹ duoleōdes. s. antiquū
z nouū testamētum quoz rugitiū sūt
cta ecclesia ab infidelibus defen-
ditur. Nā uidei latrantes ptra eccle-
sia; pfunduntur a veteri testamen-
to sic p; dyfaia clare z lucide euā-
gelizante passionē. incarnationē. z
mortem xpi. h illud p; de Jeremia
z oibus alijs z de patriarcharum
gestis que omnia ptingebant in fi-
guris xpi. hereticos vero lacerat
testamētum nouū vbi simplex puri-
tas euangelij apertā declarat veri-
tatē. Sz erat similitas tromi rotūda
qz euz peruenietur ad supne glorie
dignitatē reperiet eterna perfectio
oī excluso defectu. Ad hanc igitur
regiam sedē fideles ex ifidelib⁹ fa-
cti veniunt causas suas. i. delicta
z peccata domino pfitentes. z ab
ipso plusq; sperant recipiunt i eadē
vnde aug. de psecratione i quodā
sermone eccle. Est inquit ecclesia

oīum credētium mater que natos
ad morte; regnarat ad salutem p
quā xps plus restituit i gratia q; pe-
rierit i natura z ade trāsgressoris
degenerē plen i adoptionē diuine
pmitatis assūpsit z d padiso exhere-
datis celiredit coheredes.

M 152 Onum tuū; decet sanctitu-
dō. ps. tripliciter solet orna-
ri palatium; regis. p. de pul-
chro introitu vbi pzo pueniūt gētes
scdo de pulchro z decēti atrio vbi
sistunt ad loquēdum. vltimo dāme-
nissimo thalamo vbi ē quies regia
z vbi iter dū secretā cū magnis fa-
miliaribus hēt loquitionē z piliū.
Spūaliter. Ecclesia ē domus opti-
me ordinata qz ibi ē introitus lat⁹
z magnus per copā indulgentie. vt
oīum volentiū in terre multitudo
ad xpm largā iueniat benedictioē;
siue sint ifideles p baptismū intrā-
tes siue sint fideles per lachrymas
redeūtes. scdo habet atrium; securū
vbi pueniunt fideles ad loquendū
xpo regi suo p deuotas orationes
vt eū iusta petierint nequa; dubi-
tent exaudiri. vltio ē ibi thalamus
secretior. i. pteplationis actus in q
etern⁹ rex cū pauciorib⁹ familiarib⁹
loquitur ubi sunt repositi thesauri re-
gis meliores. **Figū. 3. R.** In introi-
tu tēpli erat piscia vbi lauabat aīa
lia sacrificij. itus veropz vēieba-
tur ad altare incēsi. vltimo erat lo-
cus q dicebatur sancta sanctorū ad
quē tū sol⁹ sacerdos sūmus semel
i anno accedebat. Spūalr. Subau-
di p piscinā aquā baptismi. z aquā

Ecclesia

lachrymarum nam quod una facit infidelibus
 alia facit peccatoribus fidelibus. Nam
 quod fecit aqua baptismi paulo. la-
 chryme fecerunt petro. Nam ut aque
 baptismi excluderunt paulo persequen-
 tis notam. ita lachryme petri dilue-
 runt in ipso negationis maculam. Un-
 de leo papa in fine cene domini dicit lachry-
 mis petri ait. Felices qui apostolo
 le facte lachryme tue que ad diluendam
 culpam negationis virtutem sacramenti
 habuerunt baptismis. Secundo invenitur
 ibi altare iocundum per quod subaudi popu-
 lorum orationem que tanto acceptior est in
 conspectu domini quanto a pluribus simul
 congregatis in dei laude fuerit egres-
 sa. unde Ambrosius. lib. de penitentia. mul-
 ti minime dum congregantur unanimis
 sunt multi et multorum preces impossibile
 est contempni. Ultimo invenitur sancta
 sanctorum per quam signat supernorum contem-
 platio. Sed non quod ad locum illum solus
 sacerdos ingreditur quia ille qui exclu-
 sis secularibus negociis deum querit
 liberis ipsius inuenit. unde sciendum est
 quod sacerdos dicit sacra danda. Sacra-
 mentum. non in nobis quod deus sibi dandum
 acceptat est cor nostrum. Sed quo ipse per
 sapientem dicit. Filius pater mihi cor tuum
 Igne cum libere cor nostrum dabitur
 deo expeditur ab omni corporali affe-
 ctione similes erimus sacerdoti ma-
 gno qui turba relicta foris intra-
 bat in sancta sanctorum. Aliter. non ipse
 deus non nobiscum familiariter puer-
 satur nec nobis ostenderet superne
 maiestatis thesaurum nisi iterum mon-
 dialium abiceremus impedimentum. greg.
 li. 5. mora. Adens nostra nullo modo

ad vini itine contemplationis rapiunt
 nisi studiosi epistola terzenorum deside-
 riorum tumultu eripiantur. 153 h

Et possitis perprehendere. Non.

¶ Quod omne corpus est trine dimen-
 sionis secundum suam quantitatem. habet
 enim longitudinem. latitudinem et profunditatem.
 Et videmus esse etiam in corporibus
 naturalibus et corporibus artificialibus.
 Spiritualis ecclesia fidelium est quod
 dam corpus cuius christus caput est. nos
 que eius membra. habet. non quidam longi-
 tudinem. id est quidam seruanda in longitu-
 dine vite presentis. habet et latitudinem.
 id est latitudinem sui gremii ut fi-
 liorum capax efficiat. habet et altitudinem
 secundum quam alii vel extranei nequeant
 peruenire. Figura. gen. 2. Archa 68
 Noe in qua tempore diluuii humanum
 genus fuit saluatum habuerit haec tria
 quia longitudo eius fuit trecentorum
 cubitorum altitudo triginta. latitudo
 quinquaginta sed in summo consumebat
 in vino. Spiritualis ecclesia dei qua per
 baptismum saluandi saluantur. habet lon-
 gitudinem trecentorum cubitorum. Nam per
 haec. cetera debemus intelligere fidem
 spem et caritatem. Nam haec tria in lon-
 gitudine vite presentis seruanda sunt
 in summo vero vite future fiet consumma-
 tio in vino tamen quia ibi sola remanebit
 que permanet caritas. Altitudo vero est
 triginta cubitorum per has. decenas sub
 audit trinitatis articulus qui tante
 existit altitudinis ut nemo extra
 necus a fide possit ad illam attingere
 et consumat in vino per tanto quod licet
 in deo sunt. tres persone. vna tamen est essen-
 tia seu substantia. latitudo vero eius. 30. est

Ecclesia

tribuitur; et denotet sancti spiritus
gremium p quā dilatātū est ecclie
gremiū i multitudine credētū. q̄ qui
dē grandata ē. 50. die a domine
resurrectiōis. cuius figurā precessit
datio. s. legis post. 50. die ab exitu
egypti. 70. quinquagesimus annus
iubilaeus vocat i quo oīa liberta
ti redēbant qz q ad gremiū ecclie
puenerit p sacru baptismū tāta in
īpo diffundet grā qz d fuit ut dya
boli deuenerat ad adoptionē filioz
dei. p; ergo qualr fabricata et for
mata sit ecclia. p salute oīū; fide
liū et q ex illa; repient aqz diluuij
pibūt. Aug. 5 fide ad petrū. ecclia
ē qdā forma iusticie. i. onexis oīū;
i cōi orat in cōi opat sine ecclie ca
tolice societate nec baptism⁹ alicui
prodesse pōt. nec opa misericordie
nisi forte vt minus torquent.

34 159 **U**az magna multitudo. d. t.
q d. q. ab. t. te dñe. ps. Nō sūt
sensus qsqz iudicat d aliēo
obiecto qn sepe decipiat et erret.
Nā si hō visu iudicat d sapor falsū
qz iterdū indicabit dulce amara et
ecōuerso. Similr nō pōt lingua lo
quēs describere visū ad plenū vt
auris capiat p auditū quē sunt visu
cernenda q lingua nō sufficit oīa de
scribere. Spūaliter Terrēa genera
tio et a spūalib⁹ aliēa nequaqz cape
pōt quāta sit spūoꝝ dulcedo. Nā; q
d terra ē. d terra loquitur. Un gre.
i mora. Carnales hoīes pscētē vitā
diligūt qz quāta sit eternitatis glo
ria n attēdūt. vt dū phēnitatis eter
nitatē nō psciderāt cursu; statione;

et remobiles firmū hitaculū arbi
trant. S; cū gustauit ut dulcedinē
vbertatis xpī et q pmissa sunt dila
gētib⁹ deū viles cūnt oīa quē finis
angustat. hic igit reges terre audi
entes voces apostoloꝝ et sanctorū
narrare pmissa. eo qd super huma
nos sensus essent credere nō vale
bāt sed visis miraculis et gustatis
gratijs sanati ē palatū; et cucurze
rūt admirati ad tā suauē; saporem
relinquētes oīa amara mūdi. et sic
agregata ē ecclesia ex nationibus.
Figura. 3. R. x. Lū regina saba ve
nisset cū magna familia ad vidēdū
sapiētiā salomonis quā sola fama
i terra sua audierat i tāta icidit ad
miratiōē; vt fieret in extasi vidēs
videlicet ordinē seruētū et ciboz
ministroz mēsarūqz eius. ideo ait.
Nō credebā narrātibus mihi hec
sed nunc vt video nō sunt mihi nar
rata medietas. Beati sūt serui. 28.
Et dedit multitudinē auri opus; et
aromata multa et rex regine inuen
sa dona largitus ē vt narrat mgt.
Spūalr regīa saba ē ecclia. vnde
aug. i quodā ser. d psecratiōe eccle
sie. Ecclia iquit ē regina quē venit
a partib⁹ ethiopie audire sapiētiā
salomonis. Sed h non tñ ex vā re
gione. s; ex diuersis mundi ptib⁹
reges pūra puenit. Venit igit ad
redēptozē et eruditorē suū vt stulti
tia erroris doctrinaz pceperet veri
tatis. h aug. hec igit regīa. p audi
uit a pphetis et factis magis q xpī
opatū; venerat i mūdū circa gen⁹
hūanū. hoz nāq; doctrīa ibuta ve

Elemosina

nit ad xpm gressib⁹ fidei. z aplica
ta yerusalē ad visionē regis pacifi
ci loquta ē ei qeqd habebat i corde
Sic illa vēit ad xp̄; ad pēpiēdū sa
cre scripture dogmata d̄ gestis ad
uēt⁹ z icarnatiōis z passiōis xpi vñ
aug. vbi supra. In figu. regie hui⁹
vēit eccl'ia ex gētib⁹ z affinitib⁹ ter
re iponēs fines vicij⁹ cupiditatib⁹
q; terrenis audir̄ sapiā; salomōis
i. pacifici dñi nři xpi qua fecit
vtraq; vñ solūēs inimicitias iter
deū z hoies i carne sua. vēit audir̄
z discere d̄ filij dei illuminatione z
iudicio futuro d̄ aīe immortalitate z
d̄ facte refrectiōis gl'ia. h̄ aug. Et
cū oīa illa p̄ sacrā scripturā didice
rit a pphetis narrata a xpo p̄pleta
p̄ aplos p̄dicata his vñ fidei adhe
siōe adherēs ait. Nō credebā nar
rātib⁹ mihi h̄. s; vt videonib⁹ au
dierā respectu ei⁹ q̄ ē. vñ aug. vbi
supra. vidit igit eccl'ia. sapiā; xpi z
accepit doctrinā salutis isperit spi
ritualiu mirabilia bonorū. Agnouit
vñ; fabricatorē celi z terre z potē
tissimū hūani generis p̄ditorē. Vi
dit z donū quā edificauerat. i. in
carnatiōe; hoīs assūpti vidit cibos
eius. i. altaris sacramēta. vidit ora
tionū supplicationūq; miseria z ob
stupuit vbi vidit īestimabiles di
uitias dñi sui dixitq; ad regē. ver⁹
ē fmo quē audiu i terra mea. vicit
māifesta q̄ cerno dulcedinis magni
tudo cogitatiōis mee sēsū; supat. h̄
aug. S; tūc regia h̄. i. eccl'ia mune
ra clemētie donauit xpo regi. i. vir
tutū thesauros z aromata deuote

penitētie. vñ aug. vbi supra. Tūc
illa exhibēs exēplū deo suo p̄ferens
digna celo. z valitū a celū; multi
plicia mūera gēnas misericōdie. Ju
sticie margaritas. diuersorū odora
mēta meritorū. i. aromata cōpūctio
nis z suauē olētis balsamū castita
tis. h̄ aug. S; a rege multa maiora
recepit q; oīno icōprehēsibilia z in
estimabilia. vñ idē Aug. vbi supra
Re uera id q; p̄parat deus dilige
tib⁹ se fide nō comprehenditur spe
nō attingetur caritate nō capit̄ de
sideria z uota trāsgredir̄. acgrū p̄t
estimārī nō p̄t. Elemosina. **A**
Fig. 155 **Eccepe lras tinas. Jo. 7. mer**
a **catores existētes i patria d̄**
qua null⁹ audet extrahere
pecuniā z idē recedere eos o; z ad
p̄p̄ia remeare p̄suerūt cōpone
re cū mercatorib⁹ illis qui socia
tes habēt i patria ad quā isti rēdūt
Dant igit pecuniā illis sub cirogra
pho recepturi ipsq; i ciuitatē iporū.
Et h̄ modo multū lucrant q; plus
recipiūt q; tribuāt. Sp̄ual'r. Nos
sum⁹ i quadā patria i qua nō ē possi
bile extrahere aurū vel argētū vel
pecūiā; aliquā. h̄ patria p̄is vitā ē.
Nā i exitu ordiatū sunt scrutatores
q; neq; idē extrahi p̄mittūt. Ver
i quodā ser. Mūd⁹ iquit talē cōsti
tūt ianitorē vt idē nihil asportari
p̄mittat d̄ facultatib⁹ nūdi. verū;
tamē culpa z vicū meriti z vñ
ip̄a; iūfibilē aīa; p̄sequit̄ nec valz
h̄ portaz āgustia dericri. Igit̄ si vo
lūm⁹ aurū z argētū; n̄m illesū; ita
ctū z augmētatiū recipere i patria

Elemosina

ad quā tēdū? .i. i futura vita. que
ramus gētes quarū sit illa p̄ia cui;
quibus mercedē dantes illis hic q̄
hic extrahere nō possumus. hi mer
catores sunt pauperes quorū est re
gim; celoz. Illis debemus tēpora
lia bōa tradere sub cirographo cui
gelij receptari i p̄ia illa multipli
cata cēuplo. Fig. Tob. 6. Tobias
cū esset diues prestauit gabello i ci
uitate reges decē talenta sub ciro
grapho. Factus aut pauper et cec
nus it tobias filiū suū cū cirographo
ducatu angeli qui nō solum decem
talenta recepit. s; et filia; ragnelis
cū hereditate eius i spōsa; obtinuit
et reuersus patri vīs; restituit et si
mul cū cofeliciter hītauit. Spūalr
Tobias qui dat gabello. x. talenta
sub cirographo ē diues qui habun
danter elemosynas pauperi largit
sub spe euāgelice p̄missionis. Tūc
ille deuenit ad paupertatē et cecita
tē cū morte preuentus expoliā bo
nis tēporalibus et p̄uiat presentis
vite luce. Igitur pergit Tobias iu
nior cū cirographo quādo spūs re
licto corpore eius spe retributionis
ascēdit ad xpm angeli sancti guber
natiōe. h nō solū recepit bona quā
ta fecit vel tribuit. s; efficitur vite
beates pōsus et x̄p̄i coheres i gloria
denū ad corp⁹ p̄uiū redditur⁹ q̄
illuminat p̄ glorificatiōe; et simul
i illa b̄titudine feliciter hītabunt.
Ecce q̄ bonū ē cū paupibus merca
ri. vii aug. i quadā epi. Si vis esse
mercator optim⁹ fenerator egregi⁹
da qd nō potes retinē vt recipias

qd nō potes amittere. da modici;
vt recipias cēuplū. da t̄palē posses
sionē vt recipias vel consequaris
eternales; hereditates; *156 B*

Suria et dedistis mihi mi
e ducare. Mat. 25. hō tēpo
re sanis habēs paruulos et
paup existens plus gaudet accepta
bucela panis q̄ si tēpore habūdā
tie darēt sibi equus. Spūalr dum
sum⁹ i hac vita ē x̄ps pauper et esu
riēs et habet multā secū esuriētē;
familia; .s. multitudinē egenoz. p̄s
Tibi derelict⁹ ē paup orfano. 22.
Igit vadi p̄ corda fidelīū diuitum
hostiari medicādo. apoc. 3. Ego sto
ad hostiū; et pulso si q̄s mihi apue
rit intrabo ad illū et cēabo cū illo et
trāsies ministrabo. Et sibi dnegat
corp̄alis seu carnal⁹ affectio p̄uider
d eo q̄ ip̄met largit⁹ ē nob. Ideo
aduertēdū ē ne iuram⁹ negādo
sibi suā indignationē suā vt cū furo
re bōis oib⁹ expoliatos nos tardat
i eternalib⁹ pēnis. Fig. 1. R. 25. vbi
legim⁹ qd cū dō cecit⁹ cēt a saul et
vag⁹ atq; pfug⁹ cū multis pueris
hītarēt i nemoi⁹ misit nūcios suos
ad nabal cū peccora tōdebant vt si
bi et pueris d̄ aliq̄li victu s̄bueniret
Qui nabal vilipēsis atq; dicētis cū
rubor pueris dō r̄ndit. ergo ego da
bo cibaria q̄ p̄parau laboratorib⁹
meis. dō et pfugis q̄ cū eos ē absit.
B audies abigail vxor ei⁹ timēs fu
rore dō statim onerato asino pane
alijsq; refectiōib⁹ occurrit dō iaz i
via veniēt i ad exterminādū nabal
et oia que illi⁹ erant. Placauit dō

Thob. 6

157

Elemosina

illa et mutari. iram eius in amorem
in tantum quod inde ad paucos dies de
cedere viro suo Nabal assumpta est
sponsam a deo. Spiritus per Nabal di
uites ingratum deo subaudi. per deum christus
g deiecit et profugus est a modo cum pu
ris suis. id est pauperibus. Regit diuites
ut modicum tribuat spiritum deum illi mi
ta redditur. Aug. de verbis domini. Dicit
tibi christus da mihi ex eo quod dedit tibi.
De meo quero da et reddo. habuisti
me largitorum fac me debitorum habe
am te feneratorum. Temporalia mihi
das et eterna tibi restituam. teipsum ti
bi reddam. Sed vide quid respondeat carna
lis homo et corporalis diuites cui de
venter est cuius dominus auxilium est. Ergo
ego dabo istis pultramentis quod micis
filiis in tanto labore congregavi. Exc
tat igitur christum ad iram ut iuste super vi
dictam malefactoris intendat et sibi re
belli puniat tam in persona quam in rebus
Sed sollicita anima lumine rationis illu
strata onerato corpore misericordie
opibus deo obviare non differt. id est christo
di. donec ne in furore tuo arguas me.
Quo facto deposito corpore in morte
efficiet christi sponsa. Ecce quod bonum pro
miu reddet misericordia. clamat de
misericordia volo. qui quod vult de
us deo denegat a deo quod deside
rat. vult sibi negari petit deus miseri
cordiam non sibi sed tibi humanam miseri
cordiam petit ut largiat diuinam ac pri
mam tibi misericordiam assue per quam libe
rari possis per atrocitatem misericordie
certus est de vena sit securus de ab
solutione et non dubitet de misericordia quia non so
lum ea peruenit et misericordia reuocat.

pg 157 *L*
Edde quod debes. Qui dominus in
regione propria via securam te
net. et potes aptos ad tran
scundum flumina profunda destruit debite
potest transirentibus postulare pedagum
et precipue si illa magnis sumptibus prepa
rauit. Spiritus vero peritis vite erat
adeo periculosa anima christi aduentum ut nul
lus per illam posset transire ille sus. ps.
Quis est homo qui viuet non videbit
mortem. aut quis eruet animam suam de manu.
Sed veniens christus pontifex futurorum bo
norum suis sumptibus et expensis. id est suis
effundens sanguinem notam et securam fe
cit nobis viam vite. Ideo ipse ordina
uit pedagum solum a transirentibus il
la cuius collectores pauperes sunt. Si
gura. 3. Regum. 1. Salomon sub cuius re
gno totus mundus erat in pace ex quo
vocatur est rex pacificus. Ipse ordi
nauit gentes que colligerent a vectigali
bus que tenebantur regi et recepta
illa rependebat regi. Spiritus salomon
rex pacificus fuit christus sub cuius re
gno orta habundantia pacis inter
nos et deum. Ipse igitur ut dictum
est nobis fecit semitas securas di
cetes recto tramite ad celum. sed ordi
nauit gentem suam. id est pauperes peritantes
illi que a transirentibus diuitibus re
cipiuntur. petrus auenas. Quidquam
pauper receperit mox reponit in the
sauris celi. Manus pauperum est cir
graphum christi quia quicquid pauper reci
pit christus acceptat. Da ergo homo
pauperi terram. et recipies celum.
Da minimum. ut recipias regnum.
Da micam. ut recipias totum. Da

377

Elemosina

pauperi ut detur tibi quia quicquid
pauperi dederis tu habebis et quod
pauperi non dederis habebit alter.
Requiritur parum pontis factor
ille qui nobis tantis sumptibus viam
preparavit ad vitam. Quis igitur suf-
ficiens invenitur ad retribuendum
pro his que ipse retribuit nobis.
Ideo si nos et nostra daremus illi
nihil est respectu eius quod debemus.
Unde Bernardus in libro de diligendo deo.
Si totum inquit me debeo pro eo qui
me fecit quid ad aliam pro me iam re-
fecto. Nec enim tam facile refectus
sum quam factus. In primo opere mihi
dedit me. in secundo mihi dedit se et
ubi se mihi dedit me mihi reddidit
datus ergo et redemptus me pro me
debeo et his debeo me. Sed quid do-
mino pro se dato retribuam. Nam et si
me milies rependere possem et quid
sum ad deum meum. *Ex 158 D*

In mulacra gentium argentum
et aurum. ps. Nota quod argen-
tum et aurum et omne fulgidum
metalum fedat erugo nisi sepe ma-
nu ducatur et tergatur. hoc pro in mo-
neta abscondita quia tanta aliqua-
do superuenit rubigo quod nec ymago
nec littera legi potest. Spiritualiter. Au-
rum argentum et moneta. hec omnia
facta sunt ad humanum usum non ut
abscondita reseruentur quia tunc
darent eruginem et erugo eorum sur-
geret in testimonium ipsorum primo
possessorum in conspectu dei. Ideo de-
bent divites superflua pauperibus
elargiri sibi necessaria retinendo. et
quod contra hunc versum caritatis sic

de preda pauperum corrigere a domino.
petrus ravenas parum est quo caro eget
nostra ex igne quod sufficit vite. Aua-
ritia causa est quod homo multa re-
cedit non sibi sed alijs ad suum plane
presente vel futurum cruciatum. *Figura. Exo 32*
Exo. 32. Magnates israel fecerunt
vitulum conflatilem ex auro et argen-
to a populo recolecto. quem adora-
bant ut deum. Sed moyses descendens
de monte vitulum redactum in pulve-
rem posuit in aquam quod dedit
peccatoribus bibere in penitentia pro
peccato vituli. Spirituales magnates
israel sunt divites huius mundi. qui
pauperes expoliando aliquando eorum
bona rapiendo. Aliqua elemosinas
illius quibus debentur denegando
possunt vitulum. id est corpus proprium
auro et argento et vestibus preciosis
et pascent superfluo et delicato cibo si-
cut legitur in luc. de illo divite epu-
lone qui bisso et purpura vestiebat
et lazarium ad hostium stantem pauperem
et plenum vulceribus negligebat. Sed
descendens christus ut in iudicium impijs
et a misericordibus ipse redactum
corpus in cinerem tradet vernibus
devorandum. Et elemosinam quam pauperi
crudeliter denegavit perpetuis gemitibus
postulans non accipiet spiritus in-
ghebena. Petrus ravenas. Ipse inquit qui
duebatur purpura et bisso quod est di-
ves ab estu bisso non defendit pur-
pura non restitit inferno deseruerunt
te illa et ipse nunc nudus estuas. su-
das quod aliquando insultabas estibus
artificiosa nuditate vestitus quod est
ut dives ubi sunt torquentes torcula

Elemosina

ruus tuorū ubi sunt hōrea ad famē
paupis nō minus cupiditatib⁹ q̄ co
pijs dilatare. ubi sunt vina ad ino
piā paupis. Ubi sunt fluxus lapsus.
Ubi sunt flumina ministeriorū tuorū.
Ista oīa tibi perierūt nō crimini q̄
sitis extremi digiti gutā q̄ si vnā so
lā dedisses paup nō sitires. *h. 159 E*

c Onegregate illi sanctos ei⁹.
c ps. Dicit Iulius in libro d
senectute. Qui non laborat
vt carus militibus sit amare mili
tes nescit quando oportet humanū
transeant duces in exercitu flumen
aduersus hostes ē necesse quia par
ticipatus cū domino labor cū p̄sua
detur militibus minor est. Spūalr
Nos oportet semp esse dei vno pre
lio in vita presenti que nobis ē mi
litia assidua. Ideo debemus p̄duce
re stipendio qbus sinus cari ⁊ ama
biles vt necessitatis tēpore p̄grega
ti nos ⁊ inimicos nostros defendāt
huius milites sūt paupes xpī quos
si elemosinis p̄ducimus ⁊ cū passio
ne p̄cipemus de populorū labore
prebendo illis p̄solationē humanā;
accepto tēpore de manu dyaboli
liberabūt nos. *figu. gen. 23. cū. s.*
Reges cepissent loth. ⁊ familiam
ei⁹ ⁊ spolia. Abrahā p̄gregatis. ecc.
Vernaculis quos nutrierat ab isan
tia persequutus ē. s. reges illos qui
bus fugatis ⁊ p̄cussis redemit filiū
fratris sui loth simul cū omnibus
que illis erant. Spūalr. s. reges
sunt. s. praua desideria que. s. sen
sus corporis inficiunt adeo vt sepe
captiui ducant spiritū vt tam ante

virtutes q̄ tot⁹ corporis honesta
tem subzipiāt. sed tunc cū. ecc. ver
naculis est subueniendum. per hos
ecc. vernaculos subaudi pauperum
gregem quibus. s. modis subueni
tur. s. elymosinā substantie largiēdo
cōsilium dando ⁊ cordialiter cōpa
tiendo. Ideo nemo excusabilis red
ditur ad elymosinā. vnde aug. sup
ps. c. 3. Si tu potes dare elymosinā
da. si nō potes afabile te fac. s. per
p̄silium ⁊ cōpassionē. coronat deus
intus bonitatem ubi nō inuenit fa
cultatem. Nemo dicat non habeo.
caritas non de saculo erogatur. h
aug. Igitur si pauperes stipendio
armariis timere non possumus vi
cia contra nos insurgēda. Recupe
ramus eorum precibus fratrem no
strum. s. hominem exteriorē quē
s. hostes sic rapiunt. protegemus
hominem interiorē vt in cōspectu
dei excusetur pauper; interuentu
⁊ sic protegetur totus homo dum
modo ab homine pauperes protegā
tur. pe. ra. tractans illud ps. Bea
tus qui itelligit super egenū ⁊ pau
perem in quodam sermōe sic dicit.
Qui se nouit per malā vitam ince
dere seculi elymosine. semp se p̄du
cat auxiliū. Ad p̄sidiū sibi pau
perū turmas vocet ī die mala. libe
rator illi deus assistit. qui a malis
pauperes liberauit. In angustijs d
us illum clamantē exaudiet q̄ pau
peres cū clamaret audiuit. Non vi
debit dies malos qui dies fecit vi
dere pauperes. videbis diē malum
qui in diē iudicij sine pauperum vo

b

Elemosina

catiōe fuerit sine causa accusat pec-
cata que pauper excusat. Accusari
nō potest quē facietas pauperis ex-
cusauerit. h. pe. ra. *Fig. 1. 10.* §

Ubi habitare facit sterilem
q i domo matrē filiorū letatē.

Nō est minus ex parte diu-
ne potentie concedere pleni sterili
antique q̄ dare partū virgini. l. 3. ef-
fectus prolis virginis sit nobilior
et altior. Et h. pbat beatus aug. in
soliloquijs asserens oīa que facit
deus supra naturā esse eidem eque
faciēda sicut oīa que sunt supra fa-
cultatē humanā eque oībus esse im-
possibilia. Un̄ dicit Omnipotens
man⁹ tua semp vna et eadē creauit
in celo angelos et i terra vermicu-
los nō superior in illis nō inferior i
istis. sicut enī nulla manus angelū
ita nulla posset creare vermiculū
sicut nulla celū sic nulla posset crea-
re vnu arboris folium. sicut nulla
corp⁹ sic nulla capillū albu facere
posset aut nigrū. Sed oīpotēs ma-
nus tua cui oīa pari mō sunt possibi-
lia. Nec. n. ei possibilib⁹ ē creat̄ ver-
miculū q̄ angelū nec possibilib⁹ est
ei extēdere foliū q̄ celū. S; omnia
quecūq; voluit sicut voluit fecit i ce-
lo et i tra i mari et i abissis. h. aug.
p; ergo q̄ sit supra naturā sterile;
parere: et h. sola dei potētia fieri p̄t
et nō naturali virtute. Spūalr pec-
catrīx aīa cōparatur sterili cui fecit
dū se ipossibile ē prodicere salutis
fructū quo possit obtinere celi here-
ditatē. Nulla arte pōt fecundari hu-
mana. Verūtane pauperes illius

refecti elymosinis. illi ipetrabunt
salutē. Nam semen elemosyne cito
crescit et omni tēpore conualescit.
Aug. ser. 25. d. verbis dñi. Scun-
dus ē ager pauperū. cito reddit do-
nantib⁹ fructū via celi ē per quā
venit ad patrē. Incipe ergo et roga
res nō vis errare. Figū. gen. vbi *Gn*
legim⁹ q̄ postq̄ pauit abraa; pere-
grinos buculla panis statim facta ē
illi pmissio filij nascituri ysaac. in
cuius semine benedicēdus erat to-
tus orbis. Et sic pcepit et pepit sar-
ra vxor ei⁹ sterilis et antiqua. Spi-
ritualr si pauperes peregrinantes et
errātes p mūdū istū reficiamus
nostras elymosinas aīa nostra q̄
cūq; peccatrix dimissa culpa nos-
a dño misericorditer cōcipiet a do-
ctrina diuini vbi. et pariet fructum
bonū gaudiū et risum cōsolationis
p bonum opus quo fecundata obti-
nebit hereditatē celi et merebit au-
dire iter electos paternā xpī bene-
dictionē dicētis i die iudicij. Veni-
te benedicti patris mei percipite re-
gnū. etc. Quia esuriū et dedistis
mihi manducare. Et quod alie vir-
tuose artes facere nesciunt equali-
ter agat feliciter elymosina. petr⁹
ra. In regno celoz corā oībus an-
gelis i cōuentu resurgētium. quod
Abel passus sit quod seruauit mun-
diu noe. q̄ Abraam fidem suscepit
quod moyses legem tulit. q̄ petrus
super omnis ecclesie ascendit deū et
tacebit. et clamabis solum q̄ come-
dit pauper.

Fides

Fides *ps. 161* A

Udicabit dñs populū suū.
i ps. Semp iura dāpnant ma-
 gis proditorē ciuē q̄ extra-
 neū; inimicū. ps. Si inimic⁹ meus
 maledixisset mihi. zc. Spūalr xp̄s
 h; paucos ipugnatores teret. s. fi-
 dei catholice. z sūt ifideles. S; sūt
 aliqui secreti proditores filij xp̄iani
 qui aperte p̄tra ifideles loquētes
 suis morib⁹ xp̄ni ipugnāt. Greg. in
 quodā ser. multi iudeoz duriciam
 detestant qd̄ ad fidez xp̄i nequaq̄
 cōuersi sunt visis xp̄i miraculis z
 p̄digijs s; quales illi sunt ad fidez
 tales isti sunt ad cōuersionē. Tales
 enim cū ipsis xp̄s dulcē capiunt in
 altari z ipsi tradūt cū iuda genti-
 bus crucifigēdū. hi preceteris ho-
 nibus sūt graui⁹ puniēdi. ps. vēiet
 mors sup illos z d. i iher. n. Figu-
 ra. vbi legim⁹ quēdā ysraeliticū
 ex patre z ex matre vero egyptiū;
 blasphemasse nom̄ domini. Et tūc ui-
 dices ysrael. habito p̄silio dñi illū
 extra castra eductum lapidari iuse-
 rūt. Spūaliter. Ille qui ē ysraelita
 ex matre significat xp̄ianū ex fide
 sed patrē habet egyptiū qz peccato
 efficitur filius dyaboli. Uos iquit
 domin⁹ phariseis ex patre dyabo-
 lo estis. z nihilominus erat de po-
 pulo dei ex lege. Ideo fuerunt gra-
 uissime puniti qz repentinus inte-
 ritus descēdit sup eos. Idcirco gra-
 uiter p̄terantur peccatores fideles
 qui cū ciues xp̄i sint ex fide. Unde
 tamen ipsi vita z moribus expu-
 gnare nō desunt. Ideo super eze-

chiel. Qui inquit dubiū q̄ inter. s.
 peccatores gentilē hereticum z ec-
 clesiasticū multo maioribus penis
 dign⁹ sit. qui maioris fuerit digni-
 tatis. *fig. 162* B

Ocet manus meas ad plū.

d ps. homo iconfictus z in-
 expertus i artibus bellicis
 vt plurimū i pugna subcūbit. imo
 sepe audiēs hostiū clamores timo-
 re p̄terit. Igit̄ exigitur vsus si
 probus d; esse miles. vnde vgo. d
 remilitari. li. i. cap. 2. Sciētia ingt̄
 rei bellice dimicando nutrit auda-
 ciam. Nemo. n. facere metuit q̄ se
 bene didicisse cōfidit. Spūaliter vi-
 ta nostra vt sepe dictū ē. est quedā
 militiā. Ideo i arte spiritualis pu-
 gne nos oportet asiduum in armis
 spiritualib⁹ exercitiū gerere. hec
 arma sunt articuli fidei catholice
 quib⁹ debemus interius bene mu-
 niri per veram adhesionē; z non
 per inuestigationem. Et h̄arma p̄-
 ducēda sunt in bello per opera ca-
 ritatis quibus d; affectus. z tunc
 homo totus ē armatus contra ru-
 gientem leonem. Figura Jeremi. *ix*
 vbi legimus q̄ cū filij ysrael re-
 hedificarēt yerusalem. tenebāt gla-
 diū; vna manu z alia operabant̄.
 Spiritualiter volētes recōstruere
 animā nostram vt videat eternam
 pacem in celo. quā; dyabolus nul-
 tis viciorum exercitiis destruerē
 emoluit. Debem⁹ tenere gladiū;
 fidei captiuantes propriū intelle-
 ctum in obsequiū christi. Aliam
 vero p̄stare operibus caritatis.

b ij

Fides

Alias arma fidei essent ociosa et sine exercitio. et sic essemus inepti ad pugnam et nesciremus nos defendere a dyabolo. Ambrosio. super beati immaculati. Lito inquit fides exercitata languescit et crebris ociosa temptat in modis remissam calidus insidiatur et rumpit. Alue tum vero bello virum eterna fructu instruit et gloriosa provenit palma victorie. pax ergo fidei corruptele misericordia est. *Hy 163*

*Q*uas mihi fecisti vias vite
 n ps. Satis peregrinus facit
 qui eis vias sue peregrina
 tionis ostendit et docet. Sed beni
 gnus agit illis qui cum his tribuit
 sue peregrinationis expensas. Spi
 ritualiter. Nos sumus omnes pere
 grini. Omnes enim pergitur re
 cto itinere de natiuitate ad mortem
 per iter vite presentis periculosus
 et ignotusque. Vbi nullus proprium
 terminum nouit. Sed xps benedi
 ctus nobis parauit viam salutis per
 baptismum in fide. et nobis necessa
 rias prebuit expensas per caritatem
 et spem. his enim omnibus relicto
 peccati deuio peruenitur ad peniten
 tiam. *Fig. exo.* cum dñs voluit edu
 cere filios israel de egypto. prius
 aperuit illis mare rubrum. postmo
 dum eos eduxit per desertum pre
 bens illis ignem per noctem et nubem
 per diem. Spūaliter autem dñs voluit
 nos educere de seruitute dyaboli
 cui eramus obligati per peccatum
 parentum. Ipse prius mare rubrum
 in passione aperuit quia effundens

aquam et sanguinem sanctificauit ba
 ptismum. Nam illud per catholicam
 fidem a dyaboli tyrāpnide libera
 mur et iteramus iter promissionis eter
 ne. Sed quia sola fides non sufficit. nisi
 illi spes et caritas committentur. pre
 buit nobis caritatem per ignem et spem
 per eius sacram doctrinam. et sic his
 omnibus possumus ad patriam securi ac
 cedere. Unde leo papa in quodam ser
 mone. Fides fortitudo est caritatis
 et tunc verum nomen est ac verus est
 fructus ambarum. cum insolubilis ma
 gnet vtriusque nexus. vbi enim non se
 mul fuerint. sibi inuicem desinit
 quia inuicem sibi iuuamen et lumen
 sunt. donec desiderium crudelitatis
 impleat remuneratio visionis que
 nunc speratur cum mutabiliter videat
 tur et amietur. quia nunc et sine fine
 non diligitur non seperatur et sine dil
 lectione non credit. h. leo papa. Sed
 nota lector quod ignis qui eis luce
 bat in nocte. caritatem denotat per quam
 aduersa vite presentis toleramus
 Nubes vero que illos protegebat ab
 estu. denotat veram supernorum spem que
 temperat affectionem prosperis. *D*

Hy 169 Stendite mihi numisma ce
 o sus. Mat. 22. Rex in regno
 suo monetam fabricat. sine
 qua non licet alicui emere in regno
 suo. Et ibi sculpta est facies regis et
 nomen eius scriptum. Spūaliter eter
 nus rex. scilicet deus filius in regno eccle
 sic ordinauit monetam suam; sine qua
 nihil venditur pertinens ad regnum
 suum. scilicet ecclesie. et hoc est fides catholica
 que coniunct faciem. id est noticiam et nomen

Fides

lumi
 fpi. Jo carēs hac moneta nequaquam
 poterit iuenire indulgentiā seu grām
 quantūcumque oīa virtutū genera
 videat habere. *Figū. leuit. vbi f;*
orige. legitur qd dū offerebat aries
 pro peccato nō fiebat propiciatio.
 nisi empt⁹ fuisset siclo sancto. Spi
 ritualr. Per siclū sanctū; notat si
 des catholica p arietem sacrificij
 subaudi cor contritū; z humiliatū
 lachrymis z penitētia z corp⁹ mor
 tificatū p ieiunia z labores. Igit
 nisi illud sacrificiū vera fide fiat
 nihil v; nihil est. nihil pdest. qui
 priuatus ē fide nihil habet. Sen.
 Qui fidē pdit nihil habet amplius
 quod pdat. Ubi hō remanet fidei
 fundamētum i corde. quasi thesau
 ro optio. oīa v; homo pro sui salu
 te necessaria iuenire. vnde aug. de
 vbis domini. Nulle inquit maiores
 diuitie. nullius thesauri. null⁹ ho
 nous huius mundi maior ē substā
 tia q̄ fides catholica. que peccato
 res hoīes saluat. cecos illuminat. i
 firmos curat. *hy. 1.65* E

r Eddite illū dño suo. Tob.
 Tum magna istantia z soli
 tudinis psuevit rex magn⁹
 rē pditā querere. quā multū hēbat
 carā. Illā enī voce pēnis in gbus
 cūq; scit modis iuenire studet pro
 mittit redēti bonū pmiū z retinen
 ti turris supplicij. Spūalr p̄iceps
 regū terre i vita p̄senti nihil habet
 carius aīa hūana. Nā illa; sibi de
 sp̄savit i fide. In illa ē ip̄essa tri
 nitatis ymago. Igit multum mole
 ste portat pditionem eius. Ideo p

phe tar z euangelistar vōce illā q̄
 rit educere de peccati errore ad sa
 lute; promittēs bona eterna redu
 cēt ipsa; ad fidei p̄sortiū dani. 12.
 Qui ad iusticiā erudunt plurimos
 fulgebūt sicut stelle i p̄petuas eter
 nitates. Mōnat negligētib⁹ ip̄am
 futuris penā. *Eze. 2.* Sanguinē ei⁹
 de manibus tuis requirā. *Figū. le*
ui. vbi p̄ceptū fuerat populo. qd
si quis iueniret pditionē. i. rem pdi
tam. illa; redderet postq̄ i notescer
at cuius eēt aliter pro rapia repu
taret illi qui iuenisset illā. Spūalr
perditio illa est aīa de xp̄i gremio
p peccatū. Excludit. n. ab omni s̄a
ctoꝝ p̄sortio. sed qz dñs ille nō vult
mortē peccatoris; vt magis puer
tatur z viuat. q̄rit recuperare suam
pditionē. Jo quilibet qui eā iuenit
tenetur eā dño reddere z ad ipsū;
reducere monitiōe sup̄na z p̄cipue
sciēs illa; p xp̄i fidē z xp̄i sanguinē
redēptam. Inotescit. n. nobis h̄ p
ditio cui⁹ sit. regularit̄ p qz i ip̄a vi
get ymagotrininitatis. Jo q̄cūq; in
fidelis cognoscim⁹ nō solū; p trini
tatis ymaginē. sed qz catholicā hēt
fidē p̄missis. n. moribus mediātibus
de gremio xp̄i cecidit. Jo ipsa; soli
citi⁹ xp̄o reddet d̄bem⁹ sciētes sibi
cariorē. Debemus. n. maiorē exer
cere curā vsus domesticos fidei q̄
exīneos. Igit reddere debem⁹ hāc
rē pditā. ne de negligētia dur⁹ pu
niamur tacētes pditionē p̄missi cū
videm⁹. Ori. sup̄ leu. ome. 3. Sciē
dū igt qd si aliq̄s ea q̄ videt i deli
cto proximi sui. illi nō indicat scōm
 h iij

Sides

regulā euangelij data; vel in testi
moniu vocatus ea que recta sunt
nō dixerit peccatū qđ cōmisit ille
ipse suscipiet z pena cōmissi reuol
uetur ad ipsum. *Ag. 166* §

Unum depositum custodi.

b Grādis est hominis fraus
recipere depositū amici cū
iuratione z attestatione fidelitatis
z clam illum fraudare. duplici. n.
penalitate proditorē puniēd⁹. Spi
ritualiter. Nos recepim⁹ a deo opti
mū depositū. s. trinitatis ymaginē
quā pseruāda; itactā z illesā; pmiss
im⁹ z iurauim⁹ i baptismo. Jō si
fraudam⁹ ipsā; grauitē puniemur
a rege q ipsā; nobis tradidit con
seruāda; s. a xpo qui ipā; a nobis
exiget i iudicio vt illā ei reddam⁹.
Sigu. leuit. vbi pceptū ē. Aīa que
mētietur super deposito pximi sui
i. credito aut cōmodo reddet il
lud z quinquēs insup. Et nō. quod
sic reddere erat duplicatū reddē
depositū; z vnū vltra. Spūaliter.
Nos accepimus a dño vt dictum ē
preciosū; depositū pseruādum sine
fraude vsq; ad mortē. z illi itegrū
assignādū; i nouissimo die. s. trini
tatis ymaginē. z h promissimus in
baptismo. S; videāt q hāc ymagi
nē mutauerūt i ymagies z formas
quadripedū z serpētū. Nā auari z
cupidi ymaginē sibi lupi fecerunt.
Luxuriosi ymaginem porci. inuidi
ymaginē aspidis. iracūdi ymaginē
vrsi. supbi ymaginē leonis. veniet
igit iudex q rē suū depositū quod
fide sincere a seruire promissimus.

videbit brutoz z ferarū ymagies
z dicet. Lunus ē h ymago. Lunus ē
h aīa. hic signa nostra nō videm⁹
qz ad ymaginē nostrā fecim⁹ cā z
respondebūt diuersa scelera. h est
ymago Cesaris idest dyaboli. Ibe
erit cesar. i. dyabolus expectās qz
suū ē. z certe deus nequāq; negli
get. imo dicet. Reddite q sunt cesa
ris cesari. z q sunt dei deo. Et red
det illis quitam plus. i. duplicatū;
z vnū plus. qz peccatori qntū se glo
rificauit i culpa. tñ debetur sibi
tormentū z luctus. s; vnū plus ha
bebit qđ horribilius z deterius ē
s. i. tormētis nequāq; sine carebit.
Mat. Ligatis manib⁹ z pe. probi
cite eū; i te. ex. ib terit fletus z str
dor dentiū. z alibi. donec reddat
vniuersū; debitū. Sed cū nequāq;
possit reddere debitū quia nō erit
possibile mereri nunq; sine i tormē
tis carebit. Greg. 6. mora. horren
do modo fit mors miseris sine mor
te. finis sine fine. defectus sine de
fectu. qz mors semper vniū z def
ectus deficere nescit. *Ag. 167* §

Ubes lucida obumbrant

n eos. Nō ē possibile recto as
pectu respicere rotā; solis
hūanū visū. Tū pp exelens visi
bile. tū ēt pp ifirmitate; potentie.
Jō itinerātibus bene cōtingit cū so
lē hāt i faciē vt aliq nubes apeat
iter solē z faciē qz tūc conferim⁹ z
pseruāē visus a numia disgregatio
ne z nihilomin⁹ optie vī ex solē cla
ritate via q d; teneri. Spūalr tāta
est diuīe essētie claritas, z tanta

Luni

Buelfi ⁊ gebelini

est nre cognitionis iposita q si vele
mus aspicere fmi nras vires cogno
scimus ipsam diuinā essentia stat
nri fieret cecus. S; volens deus te
perare hac visionē adhibuit optimū
remediū. s. fidē q l; nō sit lucida ⁊
clara pro statu vie nobis sufficit ad
cognitionem ⁊ noticiam dei qd ne
cesse est ad salutem. Nam per illam
Deus nos docet viam eterne vite.
Figura. Exo. vbi legimus q igres
so moy. tabernaculū descendebat
columna nubis ⁊ deus loquebatur
moy si facie ad faciem. Spirituali
ter tabernaculum subaudi ecclesiā
xpi. per moy. qui interpretatur assū
ptus de aquis. subaudi fidelem d
lumpidibus mudi aquis. h est vani
tatibus intransientem gremiū ecclesie
catholice vel assumptum de aquis
baptizati ad pfortium fidelium cui
apparet xps dei filius in columna
nubis. i. in stabilitate fidei. ⁊ ei p
sacram scripturam loquitur facie
ad faciem docens viam peruenien
di ad eterne beatitudinis patriam.
Idcirco ipse dñs moy si promiserat
dicēs veniet ad te i caligine nubis
quia xps ad nos dum viatores su
mus venit in fide catholica. que l;
enigmata sit nihilomin⁹ oia nobis
salutifera de xpo altius ⁊ excelen
tius manifestat q vires humani in
tellectus possent ex seipsis capere.
Unde maximus in quodam sermo
ne. Magnus inquit profectus est fi
dei cū tantum de deo pōt concipere
quātum sermo non pōt explicare.

Buelfi ⁊ gebelini.

A

Fig 168 Enimia viparū qd vos do
g

cebit fugere a diuina ira. De
vipa fertur talis ppietas
q in cōceptu suggit maris sangui
nem femella. ⁊ ex illo sanguine cō
cipit duos pulos. mas iō moritur.
Uementes ergo puli ad debitū na
scendi terminum corrodunt ⁊ lace
rant viscera matris ⁊ nascuntur p
latera ei⁹. Ideo vipera a viperiēdo
dicitur quia mortiferam vim i partu
patitur a proprijs filiis. Spūaliter
subaudi p hos serpentes xpm ⁊ ec
clesiam nec tibi lector incongruum
videatur si xps ⁊ ecclesia secundum
quādam merophoram dicuntur spen
tes. Nā etiā xpm ille serpens eneus
figurabat quē moyses suspēdit i li
gno p sanitate populi. l; n. serps
aliquid habeat q dyabolū significat
habere tñ pōt aliquid q denotat xps.
Sic ē leo de xpo dñi ⁊ de dyabolo
dicamus ergo q serps ille mascl⁹
xps denotat ⁊ femella ecclia. Igit
qñ ecclia scā concepit suos pulos. i.
xpm ianū pplm xpi sanguine illos cō
cepit. Ideo dicit q fideles renati
sunt d sanguine xpi. Mortu⁹ est xps
in hui⁹ pceptu. ⁊ mater ecclia infu
sione xpi sanguinis nos concepit.
Sed cū creuerunt hi alteri magna
qritate in duas ptes diuisi sunt vi
gulis ⁊ dentibus latera nris laniāt
vt ipa sepe videat emittere vlulat⁹
mortiferos ex dolore. Figu. gen. 37
25. Qd cū Rebeca concepisset de
viro suo Isaac q sensit geminos i
vtero filios collidentes inuicem.
Et cognoscens diuisionem ⁊ rixam
h iij

Guelphi et gebelini

futura inter ipsos ait. Cur necesse
fuit ut eos conciperet; si hoc futurum
erat. Spirituali per rebecca subau-
di ecclesiam. de Isaac. i. de christo vero
gaudio sanctorum precepit populum christia-
num in duas partes divisum et pre-
cipue licet. Collidunt. n. i. utero ma-
tris cum invicem rixantur et quot mor-
tes et vulnera sentit in filios. tot ob-
dilectionis vinculum patitur in visceri-
bus. Ex quo ipsa colligatur et con-
pellitur coram domino clamare voce ge-
nitricis ululatu in rania filios suos occi-
sos. non solum corporaliter. sed spiritua-
liter non valens consolari quia non est qui
remedium adhibeat. Recte ergo potest
domino dicere. Cur domine necesse fuit
hos concipere. si hoc futurum erat quod utili-
tas fuit istis in sanguinis tui effusione
ne si descendunt in corruptionem pecca-
ti et nequitie. Igitur tales sunt liti-
giosi christiani quos superbia dyaboli
ad bella incitat iniusta. quoniam licet bella
suscipiantur pro pace licite obtinen-
da non tamen sine dei magna offensa su-
scipiunt ad gentes pacis deditas pro-
turbandas put tyranni bellare sata-
gunt. vñ aug. contra faustum. Nocendi
cupiditas. viliscedi crudelitas. impli-
catus et implicabilis animus feritas
debellandi. libido danandi et si quod
sunt similia. huiusmodi sunt qui in bellis iure
copulantur. *Ag. 69*

B

Alia iniquitatis bellantia in
vultu filium non venata afa-
mea. gen. 44. Dicit vegetus
de militari. Cum quis consilium tuum
cognoveris aduersariis proditum di-
spositionem mutare te convenit. huiusmodi

tanto dicit quia potest homo nimium
ledi. et que putaverat pro se bona
fore opposita sibi mutantur. Spiritu-
aliter. Cum fideles invicem rixan-
tur non latet dyabolus. quia ipse est
auctor discordie et litis. Igitur ipse
sugerit nobis consilium. super his
mutare debemus propositum alio-
quin decipiemur ab eo. Nam ipse
mali filii seminator utrumque colli-
get siue utramque partem. studet ad
prelium incitare et ad litem. prepo-
nit cuiuslibet sigillatim honorem vi-
ctorie. utilitatem spolie. dominij fa-
cultatem. vincendi facilitatem. et
sic conatur precipitare utramque.
hoc igitur consilio adherentes a
dominio consilio penitus excludun-
tur. Figura. 3. Reges ysaie et iuda
consilio prophetarum quos
deceperat spiritus mendax ascende-
runt in prelium contra Ramoth.
galaath et confusi sunt ab eo. Spi-
ritualiter Galaath interpretatur
possessio aquarum et denotat mun-
di huiusdominia circa que tiranni
multo labore insudant. sed la-
buntur velut aque fluctuata. Rex vero
iuda et ysaie. Gebelini et guelfi qui
decepti a falsis prophetis. scilicet a suis ap-
petitibus dominandi et cupiditatibus
regni mundi quibus ut plurimum dy-
abolus ipse qui suadet metitur. ascen-
dunt ad ista obtinenda. sed dum credunt
vicere subcumbunt et confunduntur
gregem in mora. Potentes huius mundi
dum de potestate gloria extoluntur hora
qua nesciunt subito rapiuntur et dum
pedes fixisse credunt. casu lubrico

Gloria vana

ad yma laei descendunt. **ps. 137**

Bi dolores vt par turientis
ps. Mulier pregnans gra
 uiter paussa parit abortiuu.

Jo summa cu diligetia quilibet sibi
 cauere d; a lesione ihereda eidem.
 Spualiter ecclesia e mulier grauida
 pcepit eni a xpi doctrina vnu soli
 dissimu z sanctissimu pceptu. s. ca
 ritatis vt. s. diligam; inuicem. sicut
 ipse dilexit nos. vñ ipse ait. In hoc
 cognoscent hoies qd mei eritis di
 scipuli. sed concussa z conculeata lite
 z rixa xpianoz prauoz. no pot con
 ceptu parere. no pot pace mundo p
 bere. s; cogitur abortire. io adeo
 grauitur puniunt merito fame co
 bustioe nuditate captiuitate z occi
 sione. **Figur.** leuit. vbi pceptum fuit
 qd si duo viri adinuicē rixantes p
 cuteret mulierē pregnatē ita vt pa
 reret abortiuu; vellesum. Daret
 manus p manu. dēte; p dēte. pedē
 p pede. ad volūtate viri mulieris.
 Spualr. hi duo viri rixa sua per
 cutiētes mulierē grauidā sunt duo
 populi i duas partes. diuisi turba
 tes i tantū ecclesiā. vt cōceptū pa
 cis z vnitatis q; a xpo accepit opor
 teat fieri abortiuu z imēbre. Et di
 co p rāto imēbre q; collegiū xpia
 norū q; ecclesia xpo pepit tūc ē imē
 bre qñ aliqua ei pars ē decisa a so
 cietate fraterna z a caritate toti.
 Sic igit iste fet; ē imēbris q; non
 h; suoz mēbroz debitū plemētū.
 Debet igit ad volūtate viri. s. sum
 mi pōtificis enēdare q; egerant so
 lita relinquēdo z bonus actibus re

nouari. Sed vere difficile ē nimis
 greg. lib. is. moraliz; sem; de ter
 ra tolūt cū fortis ppugnator eccle
 a terza quam prius tenuit sepe rat.

Gloria vana. 17^a A

Et tibi piliarius. vnus de
 mule. Uidem; q; ordinatis

acieb; bellicis prudēs dux
 iter dū pugnatores ex latere mittit
 cōtra inimicōz acies quas si perpē
 deret z pūderet aduersari; caue
 ret tales isidias z essent oēs illi in
 periculo captiōis. Jo nullū in bel
 lo cōsilū melius q; q; oia secreta z
 oculta sunt hostiq; fiunt. Spualr.
 Nos sumus i pugna cōtinua cōtra
 dyabolū. Ipse cōgregat ptra nos
 exercitus vicioz. nos vero contra
 ipsuz pgregamus bona opa nostra.
 Si igit ipsa viderit oia capiet per
 iactantiā z vanā gloriā. Et nō soluz
 ipsa opa s; et captiuabit cor nrm.

Figur. 4. R. vbi legim; qd infirma
 batur rex sedechias z qd rex bero
 dath babilonis cognoscens misit
 ad euz nūcios quib; rex sedechias
 oia que habebat ostēdit. z statū rex
 babilonis pgregato exercitu venit
 z asportauit cūcta q; erāt sedechie
 i babilōe z filiū ei; captiuū duxit.
 Spualiter sedechias interpretat; iu
 stus dei z denotat fidelē plenū opī
 bus iusticie. Rex pro rāto dicitur
 q; h; regere z defendere gētē suā
 i. aīe z corporis faniliā. Igit egro
 tat ille qñ molestāt laudum apertī
 tib; q; dyabolus cognoscēs statim
 mittit nūcios suos. s. adulatores z
 i faciē laudatores. gbus misit rex

Gloria vana

onēdit p̄ iactantiā cūcta bona que
fecerat. Quo facto dyabolus pre
sto est cū exercitu superbie z ianis
glorie z p̄cūsa ciuitate regia. i. aīa
oīa bona que facta fuerāt rapit z
cor ipsū vinculo peccati ligatū
z captiū ducit. Crisosto. sup̄ Jo.
qui oīum pecuniarū p̄temptū habue
rūt. z nulli ymaginātiōi totius mū
di se imiserūt. hi multotiens capti
a vanagloria oīa perdidērūt. occul
tanda ergo sunt opa nostra ne dya
bolus ea cognoscat. si illa volum⁹
reſeruari. *172* B

e Longani fugiens z mansi
i solitudine. ps. Cognoscēs
se i terra hostiū cupientū
se p̄dere q̄cumq; ibi fruatur bonis
plus d̄z respicere piculum q̄ bona
illa. Nihil. n. posset habere boni
q̄d nō esset dimittēdū pro euitando
mortis piculo. Spūaliter Nos su
mus i terra plena inimicis querē
tibus deuorare aīas nostras. z cū
nō possunt apertotello nos ferire
peccati occulto inanīs gloriē iaculo
nos studēt occidere. Nil tunc meli⁹
q̄ fugerememoriā virtutū quas se
cimus. Exēplū. n. habemus d̄ pa
uone qui dū gloriatus est i pulchri
tudine penarū suarū declinat ad cō
templādaz pedū suorū turpitudine;
z tūc letitie voce deposita dat pro
cātū gemitū. Lūgitur glorianur
sue i virtutib⁹ naturalib⁹ corporis
vt pulcritudine. fortitudine. zc. sue
i bonis fortune. vt diuitijs delicijs
zc. sue i opibus iusticie. que nō ex
nobis. sed deo donante egimus

si volum⁹ nō capi z nō occidi a dya
bolo p̄ vanāgloriam. fugiamus ad
ptēplandū mortē z finem nostrū.
Et tunc liberi erimus. *Figū. i. 172*
21. vbi legimus q̄d dauid post cedē
glorie z exterminū q̄d d̄ philisteis
fecerat multas passus persecutio
nes a saul p̄ inuidiā fugit ad achis
regem geth. ad quē saul misit. vt
dicit magister. q̄d illi redderet ser
uum suū fugitiū. Igitur presenta
to d̄d regi achis a familia regis.
saul suadebat regi dicēs. Ignoras
q̄d h̄ sit fortissimus dauid qui tanta
fecit pro ysrael. contra philisteos.
Ad h. n. venit huc vt regnū tuū
iudat z similia vba dicebat serui
eius regi de dauid. timens igitur
dauid ne rex preciperet eū capi z
occidi. simulauit dementiā q̄d rex
auertens fecit eū eici a se z vilī
peditē. Et tunc dauid fugiens ad
desertū fugit vel latuit i spelunca
adollaz. Et venerūt ad eū oēs qui
erāt i angustia d̄ generatione sua.
Spūaliter dauid interpretat man⁹
fortis. z vultus desiderabilis. Et
benefignificat virū iustum; quis ex
fortitudinis pstantia placito vultu
deose reddit amabilem. Igit post
cedē philistinorū. i. post victoriam
peccatorū z vicioz fugaz hunc per
sequitur saul. i. dyabol⁹ ex inuidia
descendit dauid i geth. q̄n iustus d̄
scendit ad mūdāna. Et nō. q̄ recte
dicitur descendere. Nā si ascēderet
in piculo nō icideret. s; descēdens
in multa piculosa incurrit. acciden
tia. Incidit. n. ille q̄ descēdebat d̄

Gloria vana

yerusalem. i. yericō in crudeles la-
 trones. Igitur p̄tatis mūdo nō est
 in tuto. qz d̄aul. i. dyabolus mūdu
 regit vt serui suū fugitiuū capiat.
 z aptū illū sibi reddat qz mundus
 facere studet. vñ z familia ei⁹ h̄ fa-
 cere suadet. Familia hui⁹ sūt vani
 laudatores comedantes hoīū; vtu-
 tes i facie opantis. q̄nisi in se illam
 iuenerit i sapientiā q̄ est sapia apud
 deū. s. verā humilitatē capiet z occi-
 diē s; cū se de humiliauerit a mūdo
 delectus statim liber euadet. fugiēdū
 ē igit in desertū locū. i. extra mūdu
 p nouissimoz memoriā z oculte mo-
 randū in spelūcha odoala. s. in mor-
 tis p̄sideratōe. Interpretat. n. odoala
 cognitio generatiōis. nā natura ip̄a
 noticiā nobis tribuit cui⁹ generatio
 nis sim⁹. Iō bene subdiē. qz vene-
 runt ibi ad dō oēs de genere suo q
 erāt in angustia qz si stabim⁹ i mor-
 tis cōsideratione statim venient nob
 ad memoriā oēs angustie humane
 nature. Un̄ innocent⁹ de vilitate cō-
 dictōis humane. Cōsidera homo q̄
 es qz mortē idubitatē expectas
 que si distulerit miseram senectū-
 tem incurres. que dum aderit statim
 cor affligat. spiritus languet. feter
 anelitus. crines esfluit. nares def-
 fluūt. caligant oculi. vacillant arti-
 culi. aures surdescunt. dentes mar-
 cescunt. Tremunt tactus. deperit ac-
 tus. facies nigrat. statura curuatur
 Et sic miser z querulus z alterius
 mundi causas apem morte; fugiē-
 do exoptas.

L

173. Uomodo ceciderunt fortes
 q in bello. 2. R. 1. Uariis est
 cūctus belli videntis sepe
 milite probissimū qui arte bellica z
 arte sua z probitate multos fortes
 prostrauerit viriliter vulnerari z
 mori ictu casual' sagitte. Iō summe
 necessaria ē i bello cautella. Spūa-
 liter vt sepe dictū est. nos sumus i
 pugna p̄tinua i qua videm⁹ quosdā
 armis penitētie z abstinentie supare
 vicia z peccata. S; habita victoria
 h̄ modo gl̄iantes sub victoria pro-
 sternūtur z subcūbunt. Figū. Ma-
 chab. 6. vbi legimus qz antiochus
 p̄ iudam machabeū veniens ad pa-
 gnā mltos duxit elephantes. Inter
 quos vnus p̄cipue maior oīb⁹ erat
 in quo ip̄e antiochus sedebat. Igit
 eleazar cupiens sibi nomē grāde ca-
 ptare bonis z strenuis armis muni-
 tus agressus est elephantē illū ma-
 gnum quē strenue peritens occidit.
 Sed incaute iuxta illum remanens
 sub cadente elephante mortuus ē.
 Spūalr per antiochū subaudi dya-
 bolum qui multa peccata secum ad
 bellum p̄ fideles aduē s; inter alia
 vnus ē maximum super qd̄ sedet. z
 h̄ ē supbia q̄ pprie dicit sedes dya-
 boli z recte assimiliatur elephanti
 pp inflexibilitatē vtriusqz. Per elea-
 zar bonis armis munitus subaudi
 fidelē bōis armatū vtrūqz corpora-
 libus z spūalibus his dyabolū vī-
 cit s; q̄rēs de victoria laudē morit⁹ z
 ip̄e. vgo. d̄ factō victo. i lib. d̄ clau-
 stro aīe. Dū. n. vestis aspitatē liben-
 ter patimur. cum tenues amamus

Maub. 6.

Gloria vana

panes tñ vilibus vtuntur cibis dñ
labores qualos cal; manus z cunis
frigore riget z sole vigescit. Tunc
eleazarus vocatur z hñt arma q
bus occidit elephās. S; cū de istis
fauorē qñmus elephās cadēs elea
zar pñmit. Misabiliter ergo agit
secū miser homo q tāto sudore obti
net victoriā subcūbit appetitu iactā
tie. grego. Sub hoste quē prostrauit
moritur. qui de virtutibus gloria
tur.

Tg 174

D Salam tibi in cithara scñs
p ysrael. ps. Sciēs hominē ī
furore nō debet corā illo si
gna leticie ostendere quia irideri
se arbitrans puerit suū furore ī
illū. Cum p bona opa peccatū vin
cinus dyabolus nimio furore re
pletur qui subcūbit. Ideo sumope
re cauendum est ne coram ipso p ia
ctantiam glie leticia; pretendamus
quia tanq; derisus a nobis omnem
suam rabiē exercet ī nos. Figu. i.
R. 18. postq; dō pñssit philisteos.
psalebat in cithara corā Saul quē
spūs malus īuasit. z tunc eo psalē
te pñentus Saul inuidia voluit ip;
lancea quā versus eū vibrauit per
fodere. Sed dō paulisp; declinauit
z casso vulnere lancea pforauit pa
ricter. Spñalr Saul significat dya
bolū qui vocat sactū viz post cedē
vicioz z delictoz vt p iactantiam
psalat. vt v; narzādo inaniter bōa
que egit dyabol; vaneglorie īaculo
eum pfodiat sed si h xpī miles pñpi
ens declinet ictum p humilitatē. z
tunc casso vulnere liber erit. Sum

mū ergo refugiu hui; lancee est hu
militas. Unde Ber. ī quadā cpla.
Cū ex alijs quibuscūq; bonis virū
magis suaz capere soleat incremē
tum supbia sola humilitas oīum p
pugnaculum tutrixq; virtutū eius
restitit malitie z obuat presumptio
ni.

Tg 175

E Ripuit me de aquis mltis
e ps. Quāq; hō nauim tran
siturus mare vel grande
flumē ascendat nisi nauis sit bene
bitumata ipse nō est ī tuto nec ēt
merces ipsius. Nam rinus nauis
apertis tanta posset aqua nauim
intrare q; ī nauis suffocaretur sicut
ī mari. Spñalr Trāsitur hoc ma
re tempestuosum necesse ē intentio
nis nre nauim a deo claudere vt
vnda inanīs glorie non subintret.
Alioquin eque bene submergere ē
anā ac si apto scelere raperetur.
Ut igitur cor nostrū rabies dyabo
li apertas z patētes fugiat sed etiā
eius insidias possit eundere cor no
strū z ipsa bona opa sancta oculte
mus intentione vt merces salua ad
portū quē petimus accedamus. **Exo 2**
Figu. Exo. 2. vbi legimus q; cū ex
precepto pharaonis omnes parauili
submergerētur ī flumen contigit
ebream puerū parere pulchrū z ele
gantē z misert filio vteri sui ipm
tribus mēsis oculauit. Et cū vl
terius illū; nō posset occultare habi
tafiscella bene bitumata puer ibi
deni posuit. z sic illā posuit ī flumē
sequita est soror parauili vadens per
litus vidēs filia regis que ad aquā

Gloria vana

Descenderat fascellam fecit illaz ad
se adduci et cum parvuli pulchritu-
dinem aspexisset iussit eum nutrirī.
Sed cū lac egyptiorū nō sūgeret so-
ror parvulus sit regine vt tradere-
tur mulieri ebreæ. Et vocata matre
propria ait regina. Nutri mihi hūc
puerū et tibi dabo mercedē tuam.
q̃ et ita factum est. Et h̃ fuit moy.
qui iubente dom̃o populū ỹsrael
eduxit d̃ egypto. Spūaliter Ex pre-
cepto dyaboli omnes fruct⁹ nostri.
si posset. extinguerentur postquā na-
ti sunt in vobis inanis gl̃ie vinda.
Vnde quos nō latet in nobis iubet ī
h̃ flumē submergi. Igitur cū videt
mulier ebreæ. i. anima sancta se pe-
perisse puerū elegantē. i. purum at-
q; bonum opus et gratiosū deo de-
bet tribus mēsis occultare. s. per
memoriam mortis per memoriam
gehēne et per memoriā eterne glo-
rie. his tribus mēsis occultabit
bonum opus nostrū ab egyptijs. i.
a pravis hui⁹ mundi laudibus. Cū
vero puer creverit sicut p̃seueran-
tia et soliditate bōe actōis auctū sue-
rit ip̃m bonum opus. Jam abscondi
nō poterit ciuitas supra mōtē posita.
S; tūc bitumē sancte intentionis
bitumetur mēs nauis n̄re ne possit
transire vsq; ad intrinsecā p̃placē-
tiam inane laudis. quia tūc submer-
getur nauis et om̃is. Bene igitur
clausa n̄ra int̃tio in sup̃noz bonoz
spe ponatur ī flumē p̃ntis vite et se-
quatur soror sua. i. bona voluntas.
vt quod non possumus amplius gē-
tibus abscondere saltem voluntas

occultandi non deficiat si possemus.
Igit. h̃ faciendo anīa p̃sto est filia
regis. i. diuina sapiētia que cordis
abscondita itur videns et p̃fide-
rans operis paruitatē elegantia et
pulchritudinē. et q̃ lac egyptiorū. i.
laudis adulatorū non sūgere vult
tradit ip̃s anīe nut̃riendū cū repro-
missione eterne mercedis. Et h̃ est
moy. qui animā educit de tenebris
peccatorū. hoc igitur modo diuina
maiestas fructū n̄re bone opatiōis
a nobis fieri petit. vnde pe. ra. in
sermone illo cū ieiunatis zē. per tra-
ctans illud Mat. Attendite ne iusti-
ciam vestram faciatis coram homi-
nibus. vult iquit preceptor celestis
inactantiam tolerare. aufer reponipaz
nauitatem demere. inanē gloriam
submouere. Sic iusticiā vult celera-
re. Iusticia per se sibi habundat ad
gloriam. que spectaculum populū
vulgi laudes fauores hominū inui-
di gloriā non requirit a deo genita
celus spectat ī oculis agit d̃inis sup̃-
nis ṽtutibus mixta sp̃ a deo solo vt
glorificetur expectat. *hy 176* *S*

Anitātē meditat⁹ ē ī cubilo
v suo. ps. Serē de serenella
q̃ fac sui cantus dulcedine
nauas obdormire et dormiētes de
nauē educēs trahit ad litus et illos
occidit h; h̃ p̃nte fabulose l'methafi-
fice dictū nihilomin⁹ silitudo q̃dā
mō vā ē. Adit. n. q̃ caute naute cū
illā audiūt aures sibi obturāt ne ei⁹
cātū audiāt. Spūal'r oēs sum⁹ nau-
te p̃ hui⁹ occēai piculesas gradiētes
p̃celas. Igit cū alijs bōas merces

Gloria vana

portamus presto est vana gloria a dyabolo missa ut suo cantu in nobis inducat mortis soporē. Ad q̄ si attendamus et oculos auresq; n̄ras nō remouemus mercedē eternā quā ex n̄ris opibus diuina largiēde gr̄a portabamus penit' amputabit et sic mortis eterne cruciatib' deputabimur. Figura Mat. 14. Puella cantauit forte. et saltauit in oculis regis et placuit regi et a matre sua impetrauit et obtinuit caput. Jo. 1. disco. Et licet rex quodāmodo tristis ex h' fuerit nihilominus noluit eī negare propter iusurandū. Spūal'r puella cantans et saltans ē vana laus i fa cie opantiū bona quā ellat' audiēs statim mortali captus sopore ymo sapore inanis gl̄ie delusus p̄mittit et spōdet p̄sensum et statim cap' Jo. tribuit quāā eternā remunerationē que est caput oīs gratie p̄dinus et licet doleat nūser de perditione tā ti nūcris tanta est laudis propue delectatio quod nequaquā vult ab incepto desistere. Nam licet velimus vitam eternam nō perdere p̄ humani fauoris acquisitionē. nihilominus quando laudes offerūtur difficile possunt excludi. Aug. in quadam epistola. Nemo inquit huius hostis. s. inanis glorie vires sentit nisi qui bellū indixerit. quia et si cui q̄ est facile laude carere tūm denegetur difficile tamē est ea nō delectari cū offeretur. *Hy 127* B

Insidiatur in via quasi latro puer. 23. Non est tutum morari in patria plena latroni

bus nisi se p̄tinuata vigilia quis custodiat. Nam latrones latent in die quādo possent cognosci. nocturno vero tēpore qñ homines dormiunt ipi querunt quō possint furari et sic inueniētes homines iprouisos et incautos ad custodiam magis ledūt. Jo bene saluator ait. luc. 24. Quomam si sciret p̄familias. qua hora fur veniret vigilaret utiq; et non sineret perfodi domū suam. Spūaliter. Nos sumus in patria plena latronibus. s. varijs peccatis furantibus bona opera nostra. Ideo vigilandum est summa cū cautela sup custodiā nostrarū virtutum ne appetitis humane laudis subripiat. et q̄ foris est itusa mercede vacuetur. Dormiente enī patrefamil'. inimic' homo infecit segetes in agro suo. Sic dormiente recte rationis iudicio intradūt appetitus laudum rectā intentionem a corde remouentes. et sic remāebit anima deserta. *Figura* secūdi R. 4. Dormiente nutrice intrauerunt latrūculi domū inuento sine ipsa Isoseth abstulerunt caput eius. Spūaliter latrūculi sūt appetitum inanis glorie qui ut dici tur dicuntur multum subtiles insidiantur latenter ingrediuntur obseruant tempus ad furandum aptū et velut latrones non domum pauperis. sed diuitis accedere student. quia inanis gloria semper sanctos molestat viros ideo vigilandum ē. gre. 6. moralū. Cum bene inquit viuimus timendum est ne mens de singularitate eleuetur. Igitur

Gloria vana

si ratio nra que ē cordis nostri ⁊ to-
tius anīe ductrix ⁊ nutritrix dormiat
tēpore quo huiusmodi latrones ad
domū accedunt . intrantes decapi-
tant Jsboseth . interpretat . n . Jsbos-
eth vir p̄fusionis . Cōfunditur enī
vir iustus qm̄ amputatur ab eo ca-
pit rōnis in operibus suis in quib⁹
passus est multos labores vt acqui-
reret illa . remanet igitur dom⁹ ei⁹
i . anima p̄fusa ⁊ celesti hereditate
nudata p̄ latrōculos huiusmodi . gre-
go . p̄ . moralū . Sepe bono dñi dñz
laus humana obuiat mēte opantis
inquinat . ⁊ quāuis quesita non fue-
rit oblata tamē delectat . Et subdit
quasi latrunculus est appetitus lau-
dis humane que recto itinere gra-
dientibus ex latere ungitur vt ex
ocultis educto gladio vita gradien-
tium trucidetur . *Fig . 178* h

Volucres celi comederūt il-
lud . Mat . Tanta est iterdū
oportunitas quarūdam auiū
quod vsq; ad manū veniūt ad tolē-
dam escam sicut videmus de cor-
uo ⁊ miluo . Nam dum mulercule
lauant viscera p̄cudum iuxta flu-
men vix posita in vase p̄nt illa fue-
re ab infestatione miluoz nisi bene
illa cohoperant . Cum . n . volucres il-
la nō videant nō descendūt . Spūa
liter . Appetitus inanis gl̄ie ⁊ vane
laudis sunt volucres volātes hinc
inde . ⁊ quidquid boni opis patens
⁊ manifestum reperiūt . deuorant ⁊
asportāt . ⁊ sic miser homo suis me-
ritis demeritis inferni incendio de-
putabitur . *Fig . gen . 40 . vbi legi*

mus qd magister pistorum pharao
nus vidit somnium qd . s . portaret in
capite tria canistria farine in vno
quorum erant omnes cibi qui sunt
arte pistoria ⁊ volucres descende-
bant ⁊ comedebant . Narrato autē
somnia Joseph interpretatus est . s .
quod post tertium diem suspenda-
retur in patibulo ⁊ volucres come-
derunt carnem suam qd sic consequi-
tus est . Spiritualiter per magistrū
pistorum subaudi penitentem qui
tria opera penitētie portat . s . contri-
tionem confessionem ⁊ satisfactio-
nem . Et recte in canistro portat
omnia ciborum genera vt sunt ieiū-
nia orationes ⁊ elemosine . Sed dicit
qd hancanistria portabari capite . me-
lius foret qd portasset in manu . Vi-
disset . n . aues agredientes ⁊ abegis-
set illas . Portare . n . in capite cani-
stria exposita volucibus celi est
portare bona opera in conspectu
hominū que manu debēt tantum
portari solida operatione cohopera-
ta a mundi pompa sed quia in aper-
to facta sunt ⁊ mundo patentia de-
scendunt humane laudes . ⁊ quid
quid erat asportant . Sed consumma-
tis tribus diebus patibulo suspen-
ditur . p̄ tres dies subaudi vite pre-
sentis tempus . p̄ia dies natiuitatis
ē . scōa status medi⁹ . tertia est dies
mortis . post illos dies tradit infer-
nali incēdio expoliatus omni celesti
mercede quā miser pro humano fa-
uore vendidit . pc . ra . i . sermo . p̄ qua
dragesime . Iustitia que se humanis
oculis locat diuini p̄ris non expe-

Gloria vana

erat mercedē. Voluit videri. Et vi-
sa est voluit hominibus placere. et
placuit hīs mercedē q̄ voluit. p̄mū
q̄ noluit nō habebit. *Fig. 171*

¶ Quā extinguas lucernam in
ysrael. 2. R. 21. Notandum
q̄ aliter portatur lumē quā
do ventus flat et aliter tpe quietis.
Nam tempore p̄motionis aeris ex
vento lucerna et lumē cohoperitur
quia tunc extinguitur si patens vē-
to exponeretur. Lumē verotrāquili-
tas est portare tute sine operimēto
Spūaliter bona opa nostra iustitie
sunt lumen ante nostre quod ab ex-
tinctione solcite seruare debemus.
Ideo cū percipimus flare ventum
hō nos inanis gl̄ie. et appetitū laudis
studeamus cohoperire lumē nostrū
prout saluator docet ne faciamus
opa nostra coram hominibus. i. cū
intentiō laudari ab hominibus. vt
videant bona opa nostra et glorifi-
cent patrem nostrū qui in celis est.
Igit̄ lumen iusticie nostre viget sp̄
per humilitatē et verā intentionē et
rectam. Nam sicut lumē nutritur
oleo. ita et bona opa nostra seruan-
tur humilitate. *Fig. Exo. 27.* Vbi
p̄ceptū fuit filiis ysrael. q̄ sp̄ i ta-
bernaculo lucerna p̄seueraret accē-
sa quā sacerdos seu ministri nutriti
debebant oleo. Spūalr vt dictum
est lucerna accensa est conscientia
plena bonis opibus. que optime ab
extinctione seruabit. si oleo humili-
tatis nutriatur. Nā sicut planta vi-
uit humido. sic n̄e virtutes nutritū
ur et seruatur humilitate. *gre. 27.*

moralium. Quia origo virtutū humi-
litas est. illa i nobis virtus veraci-
ter pululat. que in radice p̄pria. i. i
humilitate p̄durat aqua nimirū si
absiditur arefcit quia viuificantez
humorē se p̄didit. Unde dñs i euā-
gelio fatuas virgines qbus oleum
defecit a sp̄si nuptijs exclusas ostē-
dit Mat. 25. qđ idē grego. exponit
di. quia h̄az. s. virginum. quedā dū
virginitatis sue gl̄iam expectant in
vasis suis oleum habere noluerūt.

no. 171. 201. - Fig. 180. 181. 182. 183.
¶ Vēs multiplicatę sunt sup̄
a terzagen. p̄. Volens semen
suū seruare ne ab auibus co-
medatur qđ diu nō est radicatū. et
aues inde expelere. Aliter posset tē-
pore m̄sis modicū recolligere. tan-
ta posset ad agrum accedere auis
multitudo. Spūalr semen in agro
ē sanctum propositū in corde quod
nō est bene radicatū quousq; non
sit opere et p̄suetudine atq; recta i
tentione solidatū. Igitur insidian-
tur illi volucres. i. appetitus inanis
gl̄ie nisi studeamus illos abicere
ab agro aie nostre. deuorabūt. qđ
quid boni deo offerre percipimus p̄
retributione eterne gl̄orie. *Figura. Gn 25.*
gen. 25. Vbi legimus quod Abrahā
obtulit sacrificiū dño hoc mō quia
arietem capram vacceam diuisit in
duas partes siue per mediū. sed tur-
turem et colubam nō diuisit. Igit̄
positis carnibus animalū sup̄ alta-
ri volucres infestabant vt comede-
rent illas. s; Abrahā abigebat eas
vsq; ad vesperam. Et tūc descēdēs

Gloria vana

f. 101

ignis de celo psumpsit huiusmodi sacrificium. Et tunc dictum est abrahe quod in semine eius benediceretur omnes gentes. Spūaliter. Abraham qui interpretatur pater multarum gentium. denotat virū dei qui multas bonas virtutes quas facit nutrire satagit in bona pſeuerantia. Facit. n. deo sacrificiū triplici diuisione. quia memoriā intelligentiā voluntatē diuidit per medium. partes. s. tribuens vite actiue. et aliam partem vite cōtemplatiue. Turturē vero et columbas gemētes subaudi oculos cordis et corporis et non diuidit partim mundo et partim deo dāns s; omnes suas acomodat deo lachrymas pro eterne vite exilio et pro gehēne incendij periculo igitur sic studet seruare sacrificiū qd deo obtulit. s; aues. i. humane laudes a regione inferni volantes nituntur tolerare et asportare bona que sic anima preparauit. Ideo debent abigi procul a corde perseuerando vsq; ad vespēram finis nostre vite aliquid esset qd facimus. vnde greg. li. i. moza. In casum bonam agitur si ante vite terminū deseratur. qz frustra velociter currit qui prius qm ad metas peruenierit deficit. Ueniet igitur in fine ad nos amor diuinus confirmato agone nostro et nos coronabit corona victorie quā deus ipse bene certantibus promittit. Apoc. Esto fidelis vsq; ad mortem et dabo tibi coronam vite.

L

On furtū facies. Exo. 20.
 n Ad magnum se exponit periculus fur satagens rem carā et acceptā regi et qd sibi reseruauit soli furari. Quātam. n. pestes incurret qui regis coronā furari conaretur si de hoc inueniret puictus. Spūaliter. Rex eternus qdam sibi rem preciosā tantū reseruauit. s. laudem et gloriā. Omnia alia participauit nobis. vt misericordiam caritatem pietatem gratiam sapientiam scientiam prudentiam et cetera bonorum genera tantū sibi gloria reseruata. vnde ysay. 22. Gloriam meam alteri non dabo. Et ne possent homines super h ignorātia excusari si voce preconiis angelica videlicet et humana hoc proclamari fecit. luce. 2. clamauerunt angeli Gloria in excelsis deo. Et paulus Apostolus. i. ad thymo. i. Regi seculorum immortalī et inuisibili soli deo honor et gloria in secula seculorum amen. Igitur magnum est periculū vele furari eterno regi hanc coronam quam ipse solus debet portare. Incidet. n. talis fur in penam et in laqueum non parū. Figura Josue. 7. vbi preceptum est qd nemo a ciuitate Jericho subriperet. s; aurum poneretur in erariū domini. s; nachor ductus cupiditate furatus ē de thesauro qui ponendus erat in erarium domini. Et reposuit in tabernaculo suo. Et forte deprehensus prohiectus ē in valem profundā et lapidatus est a pplō et omnia sua igne consumpta sunt. et vocatus est ille

Josue 7

Gratia

locus val. Nachor vsq; i hodiernū
diē. Spūal'r per hūc furē subaudi
elatum z ambiciosum q quod ē dei
vsurpare p'sumpfit. s. gl'iam z lau
dem quas sub anathemate debuit
reddere deo. hic igit' sorte mortis
deprehensus phicitur i valē abissi. z
excludit' extra castru; filiorū ysracel
i. extra p'sortiu angelorū z sancto
rum z omnia bona sua dissipātur z
vastātur vt nihil p'sint ei amplius
ad salutē. Lohopif lapidib'. i. duris
tormētis z fit acrius ire z furoris
sup illū z vocat' val' illa ad quā mit
titur gehēna inferni vel infernalis
valis vsq; in sempiternum. Cauē
dum est ergo a tali furto ne cū p'io
suere dyabolo cruciemur potius
reddamus deo cuius sunt gloriā z
honorē. Un' Aug. in solilegis. Qui
laudari vult de tuo vno z nō que
rit gl'iam tuā in illo. s; suā. h fur est
z latro z dyabolo filis q gl'ia; tuā
furari voluit. Dñe formator meus
ex utero matris mee non me sinas
cadere in illam exprobationem vt
exhiberet' mihi furari noluisse glo
riam tuam. Tibi laus z gloria tibi
gratiaz actio. Cuius ē omne bonū;
nobis confusio. Faciē z miseria
quorū est omne malum nisi tu dñe
volueris misereri. h Aug. Ergo dō
suū quod est redamus ne dyabolo
adherētes dicat nobis. videbas fu
rē. z curtebas cū eo. **Grā A**
Ux in tenebris lucet. Jo. i.
I Aliquādo repiūt'ur aliquē
adeo p'funde valles quod
ad illas solis radijs non potest atin

gere. Et ideo beneficio solis priuā
te aut totaliter steriles sunt aut ea
rum fructus sunt insipidi z nullius
valoris. Spūaliter dum aīa nostra
per peccatū ruit ad tenebras priua
tur solis radijs. s. gratiaz xpi. Id
circo tamdiu stat sterilis z sine ope
meritorio qdū xps lucē quā pdidit
illi non reddit. Et si facit fructum
aliquē vtputa elemosinā v'lcunū
seu aliud de genere bonorū illud ē
totaliter insipidum z inutile ad sa
lutē. Sap. 4. Fructus eius inutilis
z ad nihilū apti. Sed si lux illa vā
que illuminat oēm hominē venien
tem in hunc mūdum terzā aspiciat
oculo sue gratie statim sublata steri
litate producet fructuū habundantiā
s. meritorū. Figu. gen. p vbi dicitur **Grā p**
quod terra erat inanis z vacua. Et
tenebre erāt super faciē abissi. Et di
xit deus. fiat lux. z facta est lux. z
statim sequitur quod dñs precepit
z terra germinet herbas virentes
z ligna pomifera secūdm genus
suū. Spūal'r per terram subaudi
humanam animā. quē si priuata est
gratia inanis z vacua reperit'. Nā
tunc tenebre. i. culpa se sup faciē
cordis quod propter inscrutabilita
tē dicitur abissus. Sed precepit dñs
lucem fieri quando radij diuine gra
tie sibi inspirantur z ei indicant vi
am salutis. psalmus. dominus da
bit benignitate; z terra nostra da
bit fructum suū. Aug. in solilo.
Erat inquit nubes magna z tene
brosa ante oculos vanitatis mee.
ita vt non possem videre solē u

Gratia

scire et lumen veritatis. Involue
bar in tenebris. filius tenebrarum te
nebras amabat et lumen non cogno
scebat. cecus erat et cecitate amabat.
Quis inde me eduxit. quis accepit
manum meam. ut inde educeret me.
Quis illuminator meus. Quem non
quererat fuit et ipse me quesivit. non
vocabat et ipse vocavit me. Quis est
ille. Tu domine deus miserator et mi
sericors pater misericordiarum et deus
totius consolationis. *fig. 203 B*

Editabor ut columba. ps.
m Lupiens columbas nutrire
et pullos habere in domo
propria preparat sibi domicilium et
escam. Alias. n. columba non veni
ret nec pulficaret ibi. Spiritualiter.
In columbe specie spiritus sanctus
missus est. Igitur per columbam spiri
tus sancti gratia in nobis missa diu
nitus intelligitur. quam si optamus in nobis
quiescere et fructus eius recipere.
opus est ut preparemus illi domi
ciliu in anima nostra. ut possit in corde
nostro indubitanter quiete ponere ut et
escam orationis et devotionis inve
niat quibus vescatur. alioquin vero
nobiscum non habitaret. *fig. gen. 8.*
Columba missa a noe de archa cum
non inveniret ubi quiesceret pes eius
reversa est in archa. Spiritualiter noe
qui interpretatur requies christus signi
ficat qui requies est omnium redeptor
et pater. Ipse igitur gratiam suam emit
tit nobis de archa sue misericordie. ut
in nobis quiescat si nos sine aquis
diluvii inveniat quod si lubrica est
anima nostra peccatis non remanebit

nobiscum. Ergo dispense animam tuam
et prepara cor tuum et gratiam recipiet.
Aug. Non est inquit domine abbreviata
manus tua ut saluare nequeat nec
gravata auris tua ut non audiat. sed
semper te exhibet es presentem semper te
paratum offers. Si me paratus inve
neris quocumque loco tuumque deseris
me nisi prius ego deseram te. Sed scio
quod peccata mea dimiseris ut iter te et
me. inter tenebras et lucem. inter yma
ginem mortis et vitam. iter yma
ginem veritatis et veritatis. *fig. 204 C*

Bresse sunt aque largissi
e me. Numeri. 20. Discenunt
que de mari intrant dulcem
aquam nisi prius percipiant aque dul
cedinem. Quia gustata statim amari
tudine maris relicta intrant dulces
aquas et ibi morantur. Spiritualiter pec
cator dicitur habitare in mari. propter in
quietudinis amaritudinem propter co
scientie. *ysay. 47.* Cor impij quasi
mare fervens. Numquam. n. ex hoc ma
ri peccator surgere valet postquam
ibidem submersus est. nisi divina
gratia ipsum violenter adduxerit.
Isidorus de summo bono. postquam in
quit peccato obligavimus nos in opi
bus dyaboli iam nostra virtute sur
gere non valemus. sed sicut navis
fracto gubernaculo illuc ducitur
ubi venti tempestas eam devoluerit
sic homo divine gratie auxilio perdit
non quod vult agit. sed quod dyabolus
persuadet. et nisi valida manus christi
sum inde extraxerit usque ad mortem
in peccatorum suorum sordibus et vi
culis permanebit. christus qui non

Gratia

ezecb 47

Vult mores peccatorum non delectat
in perditione viuendum. presto ē in
funderē huius gratie dulcedinē. vt
peccatorem extrahat a peccatorum
suoꝝ profundo si recta facie ver
sus ipm clamet. *Figur.* Ezechi. 47.
vbi propheta spu prophetico vidit
Et ecce aque egrediebantur sub
tus lumen domus ad orientē et descē
debant in latus dextrum templi si
ue domus faciem habens ad orientem.
Spiritaliter xps oriens est.
vnde cantat ecclesia. O inquit splē
dor lucis. etc. Templum vero ē cor
nostrum. Si ergo facies versus xps
per cordis affectum ponamus aq
propheta clamantes. Saluum me
fac domine. quoniam intrauerunt
aque vsq; ad animā meā. Ipse emit
tet manū suā de alto et liberabit
nos d huiusmodi pfundis et amaritu
dine tempestatis sentiemus per lu
men. n. domus nostre. i. meditatio
nem et considerationem cordis dul
cedinē gratie subintrare ad dexte
ram. i. ad spiritalem partem non
autem ad sinistram corporalem. Nam
gratia xpi semper dulcificat aiam
pellens peccatorum amaritudinem
Jeremie. Ecce in pace amaritudo
mea amarissima quia statim intrā
te diuina gratia donum anime no
stre subito mutatur homo de mise
ro infelicem quia omnia bona no
bis sumul cu; gratia xpi aduenerūt
Vnde aug. sup Jo. Te ipsum inqt
qui xpo es regeneratus. s. per gra
tiam interroga. Dum alienus a vi
ta peregrinus a miseria a salutis

via mortuus intrinsecus exulta
bas subito initiatus xpi legibus et
salutarib; misterijs inuatus. In
corpore ecclesie non vincendo sed
recedendo te transulisti. et de filio
perditionis adoptiuo dei filius fie
ri et occultata felicitate meruisti in
mensura visibili. permanēs maior
factus ex te ipso sine quātitatis aug
mēto in exteriori nihil aditum est.
Et totum interiori est mutatum. ac si
homo xpi filius factus ē. et xps in
mente hoīs est formatus. *h. v. d.*

Um lucem habentis credite

in lucem vt filij lucis sitis.

Jo. 22. Nō. q̄ existens in te
nebris ignorat que circa se sunt. po
test esse iuxta serpentes et in rebus
fedis nec illa videbit. sed luce adue
niente visis periculis i quibus pri
us inuolutus erat magis pauet q̄
prius. Spiritually. Existens in te
nebris peccati nō percipit peccati
aculeos nec peccati fetores. Exem
plum habemus de simia dormien
te iuxta stipitē que stipitis pondus
non sentit donec elongatur a stipi
te quo ligata est qz ipsum trahit.
Non igitur percipit peccator quan
ta sit peccati miseria nisi ipse diu
na illuminatus gratia elongatur a
peccato. Considerat quibus erat i
uolutus miserijs. et tunc gloriatur
velut captus a carcere liberatus q̄
prius velut mortuus in peccati sor
dibus dormiebat. *Figura act. 12. act n*
vbi legitur qz petrus iacebat i car
cere herodis victus catenis dua
bus. Et transacto paschate debe

Gratiarum actio

bat tradi populo occidendus. sed angelus domini accedens lumen prebens carceri locum carceris illuminavit. et petrum extra carcerem eductus dimisit in uico qui ait. Nunc scio vere quod misit dominus angelum suum. et liberauit me de manu herodis et de omni expectatione plebis iudeorum. Spiritualiter petrus in carcere herodis denotat hominem in carcere dyaboli uinctus est diabolus cathenis. quia nunc uellet malum culpe fugere nec potest bonum aliquod operari. Expectatur transitus pasce. id est consumatio presentis uite ut tradatur de noui populi morte puniendus eterna. Sed de omnibus his peccator nihil considerat peccata caligine occupatus. sed adueniente diuine gratie luce illustrante intellectum et accedente affectum deponit cathenas et eductus extra portam ferream in qua uinctus detinebatur ingreditur viam rectam. Et considerata miseria et calamitate stupenda bene cum diuino lumine ereptus dicit. Nunc scio vere quod eram in tristitia. et diuina gratia inde me liberauit. heu mihi qualis stabam. Aug. in solilo. Conuersus inquit et vidi tenebras meas in quibus fueram. et abissum tenebrosam in qua iacebam. et dixi. vhe vhe tenebris meis in quibus iacebam. vhe vhe ce citati illi in qua verum lumen celi viderem non poteram. vhe vhe preterite ignorantie in qua non cognoscebam te domine.

Gratiarum actio A

fr 206

Idde quod debet Mat.
r 18. Vulgo dicitur. Qui reddidit debitum facit capitale.

Ratio est quia creditor cognoscens debitorem circa solutionem sollicitum promptior efficitur ad suam mercedem iterum largiendum. vnde Latio. lib. x. Spem et futuris recipit qui transacta beneficia recognoscit. Spiritualiter omnes sumus debitores christi. et tantum illi debemus quod quicquid sumus vel habemus vel possumus non potest sufficere ad satisfaciendum. vnde Latio. cme. 20. si inquit excellens hominum meritum. si nature iura conseruans si legum iussis obtemperans fidem impleat. iusticiam teneat. virtutes exerceat. tamen vicia. peccata repellat. Exemplum semetipsum in tantibus prebeat. nihil est respectu eius quod debet. h. Latio. Sed quia ipse saluator liberalis est creditor et nouit signum nostrum et paupertatem meritorum nostrorum. quia etiam bonorum nostrorum non eget pro se sed pro nobis tantum. Ideo ipse proest est supplicanti nedum in parte dimittit sed etiam totum debitum indulgere et proprio redonare. Signi. Gn 42

i 11

Gratiarum actio

cerat ibi reponi. Spūaliter per Jo-
seph qui interpretatur augmētum
subaudi xpm qui semper plus q̄ sp̄s
deat elargitur. Unde Ambro. sup
luc. vberior est ingratia q̄ pre-
catio. semp. n. domin' plus tribuit
q̄ rogatur. Per filios Jacob s̄bau-
di subplantatores vicioꝝ p̄ penitē-
tiā qui post hanc pugna laetati per-
gunt ad xpm pro refectionis idulgē-
tia. qui nō solum idulget sed eis et
cōfert habūdāter gratiā. nā qui do-
mino precii frumenti. i. gratiarū
actionem et laudē portat beneficio-
rum. ipse dominus creditor libera-
lis et curialis totus facit super nos
redundare debitores. Bene ergo
dicitur q̄ redentes dño gloriā et
honorem pro suis beneficijs excita-
mus ipsi; ad meliora donādus eo
q̄ dñs i oībus bonis nostris non
indiget nisi pro nostra vtilitate. vñ
glo. li. p̄mi. sentētiā. di. p̄ia. Il-
le inquit quo nobis vtitur de'. nō
ad eius. sed ad nostra; vtilitatē est
et ad eius tñ bonitatē q̄ bonorū;
nostrorū nō indiget. *Ps 207* B

Rinnicias oīs laboris eorū.
p ps. Tenens agrū alicui' do-
mini feudū semp domino
illi respondere d; de nascētibus in
agro p̄micijs. Spūaliter nos te-
nemus animā nostrā in feudū a do-
gen. 2. Inspirauit de' homini ani-
mā videntem. et vltra hanc posses-
sionem anime etiam ab ipso recepi-
mus semina verbi et doctrinā eius
Que si in agro anime seminata ri-
gentur et culturentur operibus bo-

nis. nascentur virtutū fructus pre-
ciosi et cari valde quibus obtinebi-
tur eterna gloria. Ideo dñs vult
dominus habere partem. s. gratia-
rum actionem. Et notandum quod
i fructibus bonarum actionū; que
donante domino nascuntur in ani-
ma. s. bona cōsiderāda occurrunt
s. abolitio pecc. quietudo cōsciētie
adeptio gratie. acquisitio glorie et
actio gratiarum. de oībus his vlti-
mosolo cōtentatur. *Figū. gen. 43. Gr 43*
Tempore famis Joseph possessio-
nes omniū; regi egypti obligauit
paidēdo oībus de cibo ne pericli-
tarentur verūtamē possessiones
predictas relinquebat in feudū i
pacto vt accepto semine redere-
nt ei. quitam partē seminū nascentū.
Spūaliter tēpore quo i egypto pec-
cati parētū omnes fame piclitabā-
tur. veniēs Joseph. i. xps cū pane
angelorū refecit nos et nobis tradi-
dit semē euangelij purissimum q̄
centuplum fructum producit si bo-
na sit terra nostra. Igitur emit et
redemit animā nostrā de mor-
tis egestate redēs illam nobis vt
quintam partem. s. gratiarū; actio-
nem q̄ vt dictum est superi' nobis
tñ recipiat. quod non d; esse mole-
stus; nobis hanc portionē dare qui
nobis tanta donauit. vnde Ber. in
ser. 22. Quātitate fecit de' ex his
que pro te facta sunt homo agno-
sce vt appareat tibi bēgnitas ei'.
Quāto. n. minorem se fecit i humi-
litate. tāto maiores se exhibuit in
bonitate. Et quanto pro me vilior.

Bula

tanto mihi carior. Aduerte homo
quia lumen es nō sis superbus. et quia
deo punctus es. non sis ingratus

L. f. 208

Uin sordibus est sordescat
q adhuc Apoc. 22. ps. Post
quam sedatus est vestimentū.
nōia supueniēs sordes nō precipit
que tamē in candido vestimēto sta
tum apparet. h. idē videmus d. ario
mūdo in quo vix pōt festuca cadere
quin ppendatur. s. cū est in mūdum
grāde lutum non precipitur. Spūali
ter hō deditus crapule semp ē sor
didus ideo cum sordior efficitur ca
dens in lutum libidinis nō p. recipit
vadit enī de sorde in sordem velut
sus quousq; descēdat ad stabulum
sordidoz demonū. Figu. Mat. 8. le
gimus quod quidam habēs legione
spūm inmundozum habitabat in se
pulchris. inde vō virtute dñi expul
si spūs illi mūdi ingressi sunt gre
gem porcorū demū precipio iuerūt
in mare. Spūaliter subaudi p spūs
illos inmundos qui vnū hominē te
nebant in sepulchris gula et crapule
vicia que viuētem hominē quasi
mortuū in sepulchris pducūt. sp. est in
fetore sp. putrescit et sedat. ducunt
n. h. vicia de sepulchro ad porcos.
qz gulofostrahūt ad libidiez. q pp
detestabilē inuiditiā mētis et corpo
ris quā iduē porcine fedite. ppatur
s. inde descēdunt p. p. i infernū in
stabulo ignorātie cū demōibz depu
tādi qbz se p inuiditiā copularūt
patet ergo quāta mala inducit mala
ebrietas. Ambro. ili. de penitētia.

Ebriosus cū absorbet vinū absor
betur a vino abhoiatur adco. despi
cit ab angelis deridet ab hoibus de
stituit virtutibz pfundit a demoni
bus peulcat ab oibus. pfudit natu
rā amittit grām pdit gliaz. incurrit
dānationē eternā. Bula. A

f. 209 On timuerūt neq; intellere
n runt i tenebris ambulauit
et. ps. Nullū maius piculū
in arduis qz suū non videre casum
qz qui nō cognoscit nō cauet. Inter
dū enī bos pducitur ad macellū sal
tat hinc inde et ignorat quod pgit
ad gladiū. Spūalr nulla maior ceci
tas ebrietate. pe. ra. in quodā fmo.
Ubi regnat ebrietas rō exultat itel
lectus obtūdit. p. scilia demant. Ju
dicia sbuertūt. Et sic miseri brutis
similes dū gula ebrietate fruūtur.
neq; uerentur homines neq; tūā
formidāt vindictā. Ideo illi subito
feriētur. Figu. Judi. 6. vbi legim⁹
quod philistei fecerūt pūmū ma
gium et obtulerunt holocaustū deo
suo dagon et duz essent nimia ebie
tate sopiti. fecerunt aduici Sansonē
quem excecauerunt putantes ipsuz
vires pristinas amisisse. qui post
multas illusiones acceptas ductu
pueri sui venit iuxta palatium vbi
celebrabantur cōiūia et amplexa
tus duas columnas quibus susten
tabatur cōiūij palacium illas pfre
git. et cadente palatio extincti sunt
omnes. Spūaliter philistei qui iter
pretatur ruina significāt gulofos et
crapule deditos qbz p. p. ruerē
ad luxuriam. Ideo illud dñi p ysayā
i iij

Judi 6

Humana conditio

ruina hī manutua ē. Tunc isti offe-
rūt holocausta dagon deo suo. cū ī
atrijs crapule et ebrietatis supflua
celebrāt cōiūia. Nā dagon īterpre-
tat piscis inutilis. et bene denotat
miserū et inutilē ventrē qui dicit
eorū deus. Quāte. n. vtilitatis deus
istē ē. et que presida hoī videlicet p-
bere nouerat ille qui dicit. Si secū
dū carnē vixeritis moriemini. Sed
aducitur. Sanson cecus inter illos
ad illudēdum ei. Sanson vō inter-
tatur fortitudo. dei et denotat diui-
nam suāz. quā huiusmodi philistei
putant cecā. ps. Dixerunt non vide-
bit dominus. neq; intelliget deus ia-
cob. Et h solis lumē scrutat vsq;
ad ītrīseca cordis. Et ab ipsius for-
titudine defecerūt gigantes. i. de-
mones dū essent angeli. deiecit. n.
eos. dū eleuantē. expulsi sunt nec
potuerūt stare. Igitur putātes der-
ridere diuinā sentētiaz. deridētur
derisores. ducitur ergo Sanson
a puero qz ducitur fortis sentētia
super gulosos a pura et recta dei iū-
sticia et cōteritis duabz columpnis
ruit edificium et percussis simul ania
et corpore cadit totus homo. et qui
ītra palaciū vescebantur moriunt
qz oīa culpāda delectamēta subito
extinguntur et miser in īferno cū
epulone diuite sepelitur. tā pro cō-
sumptis inutiliter bonis que erant
largiēda pauperibz. quā pro sui vē-
tris abusu eternalr cruciādus. vbi
diuitias quas deuorauit euomet. et
d vētre cui extrahet cas deus cū
sūma amaritudine. Pe. ra. in fine

lazari. Tu iquit diues fulgens tūc
puta nūc tegere fumo. p coccino ve-
stire flāmis. pro molibus discubi-
tis sustinere dura tormēta. p latis
ferculis. epulare penis. copias ino-
pia cōpensā. ebrietates siti digere
re p odoribus aspergere fetore vt
cui abstiterūt voluptatū obsequia
assistant nunc miseria penarum.

humana cōditio *h. 4. 12*

Ies meī sicut vmbra decli-

d nauerūt. ps. Nō. qd vmbra
apparet nob magna et pua

scdm accessus et recessus solis a no-
bis. Lu. n. sol ē super nos in meri-
die vmbra corporis nostri breuis
est. Lū vō sol elōgatur a nobis ad
uesperāscēte vmbra nostra lōga
sed de q̄titate eius experiētiā ac-
cipimus quādo nos extendimus et
colocamus ī terris. Spūaliter. vi-
ta nra corporalis cōparat vmbre
rōne velocitatis. Job. 12. Lōterif
et fugit velut vmbra. Igitur p re-
cessus vere cognitionis luminis no-
bis nostra vita corporalis. longa ē
et breuis. Nam ratiōe vigēte super
nos arbitramur vitam nra; fuga-
cē et breuē esse. Un Job. dies mei
velocius trāsierūt q̄ a texēte tella
succidit s; longe extrahentes a ra-
tionis sole dies suos īmutabiles pu-
tant. ps. Nō moueboz in eternum.
Sed vt liceat aliquātulū propositū
exire notādus quod consuevit fieri
q̄stio d diebus et tēporibz hominū
vtrū possint augeri vel minui. Nā
p vtraq; parte scriptura loquitur.
Quod enim sunt firmi et incōnata

Humana conditio

biles dicit. Job .14. Numerus enim
 suus eius apud te est. constituiti termini
 nos eius. qui preteriri non poterunt.
 Ecce tra. i. ps. Minorasti dies tempo
 ris eius. perfudisti eum confusione. et
 iterum ipsi non dimidiabunt dies suos
 Respondeo dicendum quod dies et tempora
 hominum possunt dupliciter considera
 ri uno modo prout sibi ipsi homo dies
 ordinat et constituit. qui carnes recte
 rationis lumine. non credit eternum
 deficere. putat. in pactum pepigisse
 cum morte. Sed tales dies non dimi
 diantur. quia antequam perficiantur. im
 promise deficient. Et sic miser confu
 sione perfunditur. ps. Antequam ordiner
 succidit me. Alii vero dies sunt
 quos deus preordinauit homini quo
 rum numerus est apud deum ita prefixus
 quod nullatenus possit augeri vel minu
 i. ps. Mesurasti dies meos.
 Et de huiusmodi diebus loquitur.
 Job. Nec obest quod Ezechie regi
 aditi fuerunt. is. annu. 4. R. quia ut di
 cit greg. primo peccata sua fecerant
 eum morte dignum. Ut dixit sibi p
 pheta morieris. i. dignus es morte.
 Sed deus prouidit peccata sua lachry
 mis detegenda propter quod dignus vita re
 mansit. Ita nec auctum est nec di
 minutum de tempore quo illi dominus
 vixit prouiderat. Redentes
 ergo ad propositum dicamus quod
 est de quantitate vmbre recte et pro
 prie experitur. scilicet de breuitate et fu
 gacitate humane vite. quando nos co
 locamur per mortem in sepulchrum vel fo
 ueam. Tunc enim apparet quod erat umbra
 vite nostre in qua tantum confideba

mus et quam celerius euadit. *Figur.* *Jone.*
 Jone. dum Jonas quiesceret sub um
 bra edere in meridie et calore vren
 te et sumere in vmbre temperie delecta
 retur. subito vermine medullas hede
 re ledende. mox edera siccata est et
 aruit. et umbra illius in nihilum reda
 cta est. Et turbatus est Jonas valde
 quia magno labore atque sudore ad il
 lam peruenerat. Spualiter. Non. per
 vmbra vitam presentem habet ut di
 ctum est. In ipsa. in. insipientes mul
 tum confidunt et ipsam pre omnibus dili
 gunt atque omni labore seruiunt. Non. in.
 aliquando cogitant super autumnum
 mortis quando depositis folijs vita
 lis spiritus umbra huius fugabitur. Sed
 dum est meridies iuuentutis nunquam
 considerant posse aduesperare per se
 nequitiam ymo quod deterius est hora
 vespertina et matutina utitur quia
 dum grauatur senio et ad mortem fe
 stini properant. semper que vite pre
 sentis sunt pertractant. Ideo accedente
 vermine mortalis languoris subi
 to ad medullam tanto amplius tri
 stiores percunt. quanto impropius
 moriuntur. unde greg. moralis per
 tractans illud. Job. dies mei velo
 ciores. etc. sic ait. Itaque carnales
 homines ultor ad iudicium pertrahit
 et tamen ipsa ordinatione solliciti. re
 bus transitorijs occupati. nil aliud
 cogitant. nisi qualiter in mundo ad
 huc viuant. Relinquenda omnia quasi pos
 sidenda disponunt quia spes viuendi
 non frangitur etiam cum vita termi
 natur. Itaque ad iudicium trahuntur
 per sententiam et tamen adhuc

Humana conditio

habendirebus inheret perurā. dura. et n. mēte abesse mora lōge creditur et cōfētur. Sicq; anima carne soluitur. ut erga presentia imoderato amore seretunēs cū ad eternū supplicium ducitur hō ipfuz quoq; nesciat quo ducit. et deserere q̄ amare cū termino noluit repēte sine termino inueniat quod nunq; p̄ uidit. *Hy 291*

B Duc de carcere aīam meā. **e** ps. Nō potest diu extra carcerē morari qui cōtrahit debita ultra p̄p̄iā facultatē. Sūt. n. nōnulli nesciētes moderamen ī expendere. sed pdige dum habent p̄biciunt. et cū nō habent. unde redāt creditoribus carceri mācipiantur. Et circa h̄ multū nocet habere familiā inordinatā. et ad expendendū prona; Spūaliter. In vita p̄senti cōtrahimus multa debita peccando. per que creditor noster statim nos vinctos ducit ad carcerē; nisi per penitētiā p̄soluam⁹. Mat. ponite illū ī carcerē. et ē. habemus enī familiā nimis prodigā. s. senti tuos appetitus qui ultra modū debita desiderant delicata quibus p̄ peccatis aīa captiuitur. Ad Ro. 2. Uideo aliā legē ī membris meis repugnantē legi mentis mee et captiuantē me ī lege peccati. Et nō. q̄ si debitor exsoluat debitū creditori. liberat⁹ a carcere scdm oēs legē Sed nō sic hec h̄ ī spiritali d̄bito. Nam dum dyabolus retinet ī peccato captiuum nīla peccatore potest recipere propter quod possit a dy-

boloplacari. Unde greg. in omel. Inuistuz ē seruire dyabolo qui nullo placatur obsequio. *Fig. exo. 5.* pharao retinebat populū ȳsrael captiuū ī egypto multo tēpere laborātem in paleis et luto. nec propter h̄ ipsum dimittere voluit ex egypto quousq; p̄ moy. inde eductus est ī manu forti. Spūalr dyabolus ut dictū est peccatores qui sibi peccato mediāte obligati sūt d̄tinet suos et quāquā laborent multa aliqua bona opando. tū modicum ē qd faciunt qz ī luto et paleis. i. ī bonis tēporalibus premiānt ex tali labore nec possunt vnq; egyptuz exire peccati quousq; xps educat eos īde ī mān val da sue misericordie p̄ mediū vndas maris rubi. i. ī virtute sue sacratissime passionis. Unde quantum ex seipso ē peccator tali debito est impotēs ad soluedū. ps. Mutabitur peccator et nō soluet. xps. n. ē qui liberat. Unde augu. ī solilo. gratia inquit et misericordia dei p̄uenit me. reduxit errantes. docuit ignorantem. corripuit peccantem. cōsolatus est afflictū. redemit captiuum. confortauit desperantem. suscepit reuerentem. crexit cadentē tenuit in instantem. *Hy 292*

L Trauerunt ī solitudine **e** viam ciuitatis. non inueniunt habitaculi. ps. Nō. qd ī omni via sunt duo termini. s. a quo et ad quē. Igitur errantes prope terminum a quo facile possunt ad rectam viam redire quia multū non se elōgant a via. sed prosequi

Humana conditio

tes errorē inceptū; diu vsq; prope
terminum ad quē difficile possunt
rectam inuenire viam quia modi-
cus error in principio est maximus
in fine. Ideo per gentes viam ma-
gnam sepe debent cōsiderare utrū
sint in demo an in via. Spūaliter
via vniuerse carnis est inter duos
terminos p̄stituta. quorū primus est
natiuitas. secundus ē mors. Et hanc
viam necesse est omnes venientes
pagere. Igitur errātes p̄pe termi-
num a quo et cito errorem suum cor-
rigentes. cito redeūt ad viam quia
peccantes in adolescentia vel pue-
ritia leui correctiōe possunt ad viā
rectam redire. Sunt. n. pueri sicut
cera. Sed si errorem suū pertrahūt
vsq; prope terminū ad quē. s. vsq;
ad senectutē difficile possunt vni-
viam rectam inuenire quotendunt
Figū. in Exodo per totū. filij ysrael
exeuntes egyptum et tendentes ad
terzā p̄missionis non seruauerunt
rectitudinem semite iusticie nisi vs-
q; ad. 25. diem et postmodū quasi
vsq; ad. 40. annum vt plurimum
exacerbauerunt deū et prouocau-
erunt eū; ad iracundiā propter quid
nescierunt inuenire viam rectam
nec potuerunt intrare terrā p̄mis-
sionis qui egyptum exierunt tribus
exceptis. Spūaliter p̄ filios ysrael
de egypto eductos per mare rubrū
in nube et igne subaudi populum
xp̄ianū eductū de tenebris per
virtutem p̄missionis christi fide et
caritate. Igitur errantes multipli-
citer in deserto vite presentis que

media est inter celum et infernum
errorem suum non corrigentes sed
semper vltius procedentes in tan-
tum demum se inueniunt senectute
quod nullatenus adueniente morte
possunt p̄r semitam recte penitētie
ad viam redire et pereūt. vnde Au-
gustinus i quodam libello. hac ani-
ma aduersione percutitur peccator
vt qui sciens nō facit nec curat sci-
re quod rectum est. et qui bene no-
luit cū potuit. dimittat posse dum
velit. Ecce patet quod multi sunt
vocati pauci vero electi. Igitur
operandū est debito tempore quan-
do opera nostra deo placere noscū-
tur. Unde vgo de clauistro anime
libro p̄io. In illa inquit etate quā
do florescunt crines caro n̄tescit
eburnea oculorum gēmis facie ro-
sa decoratur valitudo corporis vi-
res subministrat. Iuuenilis etas
longioris vite spatium reponitur
quando viget ratio viget et corpo-
ris sensus visus est acutior. Audi-
tus promptior. incessus rectior. vul-
tus iocundior. Qui in hac etate se
domant. et xp̄o se sociant. premium
ideo expectant. *h. 213*

D
Ic cōparabitur viro consi-
deranti vultum natiuitatis
sue i speculo. Iaco. p̄io No-
ta quod est duplex speculum. s. cur-
uum et rectum speculum namq; cur-
uum faciem torquā atq; reuersā;
ostendit. Nam facit aparere n̄tē
nisi rursū et dexteram nisi sinistrā
sicut se speculanti in argēteo coelea-
ri apparet. Speculum vero rectū.

Humilitas

reddat ymaginē respicientis ut est. Spūaliter est duplex p̄sideratio sui primo quando homo se p̄siderat et videt sanum iuuenem yla rem diuitem alacere ut totum floridum. et talis consideratio speculo curuo comparatur. quia facit apparere instabile firmum corruptibile perpetuum caducum fortem suam dextram. et quod infirmum est supremum apparere vel videre facit. In hoc se aspicientes dilectores vite presentis statim obliuiscuntur quales sunt et cuius conditionis. et ideo tanto fortius conquiescant cadentes quanto ipso ius et repentinus est eorum casus. Gen. Fortuna vitrea est et sepe fragitur dum plus spondet. Et ps. vidi impium super exaltatum etc. Alterum vero speculum verum et rectum prebens ymaginem qualem debet. et quod in nullo mentis est sepulchrum vel fouea. Nam si vis te intueri in illo speculo statim videbis ymaginem tuam intus. et qualis et quante pulchritudinis sis sine vlla diminutione cognosces. Ibi uideberis deus eburneos crines aureos et oculos nigros et qualiter tui corporis forma in pulchra constitit armonia. Non ignorabis te ipsum te in hoc speculo specularis et tibi ipsi displicens deo studebis placere. Figu. Exo. 38. In ingressu tabernaculi erat labium circum de speculis ut ingredientibus possent se intueri. et videre. Spūaliter in ingressu ecclesie est cimiterium omnes absorbēs ubi sunt sepulchra in quibus nos debe-

mus speculari ante ingressum ecclesie ut de nobis nectipis noticiā habeamus. Et sic cum humiliati erimus et corde p̄riti non despiciet nos deus in nostris petitionibus. Neminē enim hoc speculum decipit. Demonstrat enim aperte qualis sit unus cuiusque p̄dictio et quod diuitum et pauperum nobilium et rusticorum et eadē ibi dēre peritur ymago. Legitur de diogenep̄ilosopho ducere ossa mortuorum per quoddam sepulchrum. qui alexandro interrogati quid ageret respondit. Uolebam inquit discernere ossa pauperum et diuitum. s; nullam interea inuenio differētiā quia mors oēs adequatur. Si uigil stabis in hac p̄sideratione non peccabis in eternū. Ber. i quodā sermone. Miser homo quia omni hora te non disponis cogita te mortuum qui scis te necessitate moriturum. Distingue qualiter oculi uident in capite. uene rūpentur in corpore. et cor scindetur dolore.

humilitas. *Fig. 214* A

In si conuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli non intrabitis in regnum celorum.

Mat. 3. Non habens trāsire per portā arctā et bassā nisi inclinat se breuiorem hostio p̄buerit trāsire non poterit quin ymo si trāsire erectus ēptabit leso capite retro cadet. Spūaliter via que ducit ad penitentiā et hostium quo celus intratur est magne arduitatis in tantū quod deus p̄parat ipsum foraminem acus. Unde p̄ illō trāsire nequaquam ualet elatus que dominus in euangelio per camelū

Humilitas

insinuat. nisi ergo elatione deposita efficiamur parui sicut ille qui auctor nostre salutis est. s. xps non poterimus hostium ingredi. sed retro nos phiciet nostras superbia. Aug. super Jo. Excelsa est patria. humil est via. Fig. gen. 28. dixit Ioseph fratribus suis anteq cognosceret ab ipsis. Nisi aduxeritis vobiscum fratrem vestrum minimu non videbitis facie meam. Frater vero ille minimus vocabat Beniamin quo aducto ad Ioseph per fratres suos iuitavit eos Ioseph omnes et Beniamin portionem duplicem donavit. Spialiter p Ioseph subaudi deus patrem qui filium suu statuit p nos humiliatum in medio nostri. Et h p Beniamin qui interpretatur filius dexteræ notat. h ergo per humilitatem factus e obediens vsq; ad mortem propter q deus exaltauit illuz et dedit illi duplicem portionem. s. distributionem gratie in presenti et glie in futuro. Igitur nisi istum fratrem parvulum ducamus nobiscum. s. sequendo vestigia eius no videbim faciem dei quia iniustu est vt putredo et vermis non humiliet vbi rex angelozu dignoscatur humiliatus. Ideo ipse ait. Discite a me quia mitis sum et humilis corde ac si aperte dicat q humilitas sit via. et hostiu intrandi celum. vnde Augu. in epi stola ad thessalozum. Non inquit alia tibi ad capefcendam et obtinendam veritatis viam m. mias q que munita est ab illo qui gressus nostros rum tanq deus videt infirmitate.

Ea autem pria est humilitas. scda humilitas. tertia humilitas et quoties me iterrogares h dices. B Fig. 23 Urge amica mea et veni. I Lan. Quilibet homo q vult mulier per matrimoniu copulari qrit poti' vxore pformem morib' ppijs q extraneam ymo quaq diuersoz moru vir conat suis morib' vxore pformare. h idē videmus d artib' quod de morib' dictu est. Libetius eni artifex sibi vxore assumit pprie artis q extraneam ymo accepta conat docere vxore artem sua. Spial'r xps e oium artifex oiu; habens sciām et oia pspiciens sapiētia s; vna artē inter oēs hab; in qua vult sponsam propriā sibi esse pformem. hec ē humilitas. Nā p artem sapiētie celū et terrā creant. Et mltā magnalia fecit. Sed per humilitatem venit factus conformis miserie nostre vt nos p eandem artem cōformes faceret glorie sue. vñ ipse ait. Discite a me qz mitis sum et humilis corde. Sup qbus vbi Aug. de vbi dñi in li. Discite inquit dñs a me nō mundū fabricare nō pcta vñsibilia creare nō i ipso modo mltācula facere et mortuos suscitare. s; quoniā mitis sum et humilis corde. Fig. gen. 24. Puer habzac ducebat Rebecā vxore filij sui Isaac et pergentibus ipsis iuxta territoriu ipsius habzac ysaac filius eius pedibus ambulabat per agrum. Quem cum cognouisset rebecca descendit de camelo et reuelata facie perrexit ad ipsum. Tunc

Humilitas

ysaac videns eam i oculis suis. pul-
eram amavit ipsam multum; et intro-
duxit in domum suam. Puer habzane
ē. Evangelium dei. ppter purā ve-
ritatē in ipso pntam. hic enī ducit
rebecam ad ysaac. quādo euangeli-
ca verba dicūt aīam ad xpm. Nam
ysaac rīsus interpretatur. Et xps rī-
sus dī angeloz et hominū. Rebeca
vero que interpretatur que multum
accepit bene aīa denotat que sup
omnes creaturas itiores altiore
accepit rationis prerogatiuā. hec
videlicet ysaac pedibus suis ambu-
lantem p agrum cū aīa cogitat xps
humilitatē et forma mortali indutū
gradientem p hunc mūdū i quo qd
et fouea vulpes et volucres celi ni-
dos et ipse nō habuit vbi inclinet ca-
put suū. hoc igitur p̄siderans descē-
dit de camelo p̄prie voluntatis et
pedibus humilitatis graditur vsus
xpm. quam xps cognoscens. sibi p
humilitatē cōformē diligit eam ma-
xime. et introducit in domū sue gra-
tie et postmodū ad thalamū sue glie
Igitur qui sic cupit xpo copulari de
posita elatione imitetur eius humi-
liratē. Unde Aug. in quodā sermo.
Si xps pro te de celesti sede descen-
dit. tu pp ipm fuge terrena. appete
celestia. Si dulcis ē mūdus. dulci-
or est xps. si auarus ē mūdus omnia
pro te sustinuit xps. Ambula ergo
securus quia post pugnā datur vi-
ctoria. Et post mortē vita et gloria
sempiterna. *Hy 216*

On accipies filiū meo vxorē
n de filiab⁹ gentiū. s; ibis ad

cognitionē meam gen. 24. Antiq-
tus fuit consuetudo vt quilibet acci-
peret de cognatione sua vxorē. qui
forte attendebant ad tenēdam do-
tūz pecuniam in sua cognatione
vel forte vt inter conuugales esset
maioris amicis causa consanguini-
tas et affinitas. Spūaliter xps ordi-
nem hunc seruare voluit inter se et
humanas aīas quas sibi in spōses
assumit. Non enī vult vxorē stirpis
alienae sed pprie. Si p̄sen aliena
ab eo multum extranea est supbia.
hec ē dyabolica cognatio. Job. xi.
i. e. regnat sup omnes filios supbie.
et loquitur de dyabelo. Cū tali nāq;
cognitione deus parentellā nō con-
traxit s; deleuit ipsam de celo. ps.
Deiecasti eos dū eleuaretur. Stirps
autē propria xpi et cognatio quā sibi
ipse copulare cupit est humilium
et mansuetorū generatio. ysa. 66.
super quem regesect spiritus meus
nisi sup humilem et quietum et tre-
mentē verba mea. Que verba per-
tractans orige. ait. Si humilis non
fueris et quietus non potest habi-
tare in te gratia sancti spiritus. et
si non tremore susceperis verba
diuina. supbanū namq; et cōtamina-
tam animā; refugit spiritus sanct⁹
Figu. leuit. 21. vbi p̄ceptum fuit
ne sūmus sacerdos in vxorē accipe-
ret viduam seu abiectam aut me-
rettricem sed virginem de genere
suo tantū. Spūaliter per sacerdotē
magnū subaudi xpm. ps. Tu es sa-
cerdos in eternū. Genus eius sunt
humiles vt dictum est. hos enī; ex

Humilitas

altat vt dictū est ⁊ illis cōfert gra-
tia. hic enim abiectam meretricē
atq; viduā nō assumit. qz superba
adeo abiectā ⁊ omni viduatā vīte
vtiq; despicit ysay. 57. In subline
posuisti cubile tuum. pepigisti fed⁹
eū eis. ⁊ humiliata es vsq; ad infe-
ros. hec vba xps aīe superbe ipso
perat. Lūbile namq; suū; ponit aīa
in subline quādo cor suū erigit ad
superbiā. pepigit ex hoc fedus cum
demonibus qui p superbiā sibi si-
miles copulant peccatores. sed hu-
miliabitur vsq; ad infernū qz quo-
rum culpa similis ē talis pena esse
debet. vnde sicut vnus ex prauis
angelis de ordine principatus de
celo cecidit. Sic ⁊ supb⁹ homo ca-
det cū illo. ps. vos aut sicut vnus
de principibus cadetis ⁊ loquitur
de superbis. Igitur si volumus ca-
dere cū demonibus sequamur xpi
humilitatem ⁊ cū xpo exaltemur ī
celo. vnde Criso. ī suo polerito li.
4. Quisquis quietē proprie celsitu-
dinis amat humilitatis culmen ī
moribus diligētissime teneat. Nā;
q ab humilitatis opibus recedit a
dignitatis fastigio tumoris; ponde-
re cadit. *74 217.* D

Statera iusta ⁊ equa leuit.
9. Videnis quod ī statera
qto vnū ex icisorijs versus
terrā deprimit tāto amplius alterū
ī altū subleuat. ⁊ hoc facit secūdu;
pōdera maiora ⁊ minora ī apposi-
tis. Idcirco vocatur pōderū; iusti-
cia qz de his distincte habet iudica-
re. Nā quedā iudicantē grauiā le-

uīa ⁊ e conuerso si aliter velenius
q statera d pōderibus iudicare.
Spūaliter qto homo videt ī terra
depressior. tanto versus celū ī con-
spectu dei ⁊ sanctorū exaltatur ⁊ e
cōuerso. vnde greg. 8. moralium.
Quisq; nūc nō se sponte humiliat
nequāq; hunc sequens gloria exal-
tabit. vnde ē quod aliquando si au-
datur statera. qz ex vna parte poni-
tur oculte aliquid sub vno icisorio
rum ⁊ facit videri maioris ponde-
ris esse qd ē minoris. Sic. n. faciūt
ypocrite ficta; humilitatē ⁊ sancti-
tatē. ostendentes. puer. xi. Statera
dolosa abhominatio ē apud deum.
Sed hi tales occultari nō possunt
distincte enim cognoscuntur per sta-
teram iustissime dei iusticie. *figu.*
apoc. 6. dicit Jo. qd cum apertum
fuisse sigillum vidit equū nigrū
⁊ q sedebat super eū. habebat sta-
teram ī manu ⁊ clamabat vnus; ⁊
oleum ne leseris. Spūaliter pūmū
sigillū est cor humanum. secundū
est angelorū mēs. s; tertiu ē noticia
dei. Per equū nigrū ergo sbaudi ī
perscrutabilē abyss; diuinū iudiciū
qui sedet super illū ē diuina sapien-
tia ferēs staterā equitatis ⁊ iusticie
qbus vniciq; reddet qd suū ē. Si
bi ⁊ hūiles suo cognoscent ponde-
re ysay. 40. Liberabit in pondere
mōtes ⁊ coles ī statera. Jo xps. ca-
pilli igit capitis vestri numerati sūt
oēs nec vn⁹ ex his pibit qn pōderet
ī statera. Et sbaudi per capillos
humana opera etiam minutissima.
vinū igit ⁊ oleū ne leseris. i. nō te

Incarnatio

offendas humiles; et mansuetum cum
non sis. quia velut lefort et vastor fru-
ctum virtutum christi. grauius punieris
Nam miser hic ut videatur humi-
lis se affligit per fictam et infructuo-
sam penitentiam. Et in futuro nequa
quam fugiet iram dei. unde Bernardus. in quo-
dam sermone talibus loquens ait. In-
ueniebat vobis via tolerabilior ad
infernum sed necesse erat ut ad illam
descenderetis via. scilicet. quam multi ince-
dunt lata et spatiosa que ducit ad
mortem. ut saltem de gaudionem de-
luctu ad luctum transferretis. Et sub-
dit. ve semel et ve iterum pauperibus
superbis portatibus crucis christi. et non se-
quetibus christi quia ipsi duplici con-
tritione preteritur. scilicet. quando hi per ter-
rena se affligunt. Et quando per secreta su-
perbia ad supplicia pertrahuntur. *E*
fig. 2. 18. Lechostrum aptum. Non. quod
in atrio magni principis non
possunt indifferenter volentes
intrare. verum portantibus raubam
ac vestem familie principis non claudi-
tur quia tales reputantur de domo.
Spirituali. In atrium eterni principis
non possunt committere intrare omnes
quia excluduntur inde peccatores et
precipue superbi. psalmus. Non habitabit in
medio domus mee qui facit superbiam
sed humilibus nunquam claudet ho-
stium. quia tales portant raubam christi
qui exinanuit semetipsum formam
serui accipiens. *Figura.* Apoc. Dixit
angelus domini posui hostium coram
te apertum quod nemo claudere potest.
eo quod modicam habeas virtutem.
Spirituali hostium illud est eterne vi-

te ingressus. modica virtus est. humili-
tas que modicum facit videri seruus
dei in presenti vita. Sed eo hunc egre-
diente hostium celi patebit sibi nec
a quoque impediri poterit. unde Bernardus. in
quadam Epistola. Sede inquit in te fun-
damentum humilitatis et puenies ad
fastigium caritatis. vis cape celsitudi-
nem dei cape humilitatem christi.

Incarnatio. *Fig. 2. 19.* A

Um icaluerit sol. erit nobis

e salus. i. *Re. xi.* Non. quod phi-

vocaerunt solem omnium rex

pater propter vniuersalem. influen-
tiam quam habet ad generabilia. vide-
mus enim quod solis presentia est cau-
sa fecunditatis terre reuerfo absen-
tia eius terra sterile; reddit. Spiritua-
liter. filius dei ars et sapientia pris-
cipue magna influentiam quam ad huma-
num genus habet dicitur pater omnium
quia et ab ipso rem accepimus et ab
eodem; nutrimur. Sicut enim eius pre-
sentia per gratiam omnes facit bene ope-
rari et proficere ita eius absentia
in his quibus exigitibus de meritis et
peccatis. nos facit in bonis actibus
deficere. unde terra siue litus non
germinabat quicquam sed; mox facta
luce produxit herbam virentem. etiam
in egritudinibus humanis. hoc vide-
mus. quod sole in aurore nascente
aleuantur egroti qui noctis tempo-
re grauioribus fuerunt. Sic spirituali-
ter ante lucis eterne aduentum terra
humani generis nihil meritorij po-
tuit germinare. Et ipse miser homo
totus iacebat egrotus. Sed sole or-
to ex aurore. i. christo nato de virgine

Incarnatio

12
 38
 72
 sanatus est ois languor. et curata est
 ois sterilitas. Fig. ysa. 38. et 4. R.
 2. vbi legimus quod dux Ezechias
 egrotaret et mors sibi p ysa. nuncia
 ta esset dño iubete puerit se ad pa
 rietē et fleuit. et post multas lachry
 mas reuersus ē ysa. ad ipm et ait.
 Audiant de lachrymas tuas. et ec
 ce nō morieris. i cuius signū sol re
 diit p. xi. gradus versus oriētem.
 In .x. dō gradu stetit deinde re
 uersus est ad locū suū. et sanatus ē
 Rex. Spūalr. Ezechias itēptatur
 auxiliū dñi. et bene denotat genū hu
 manū quod dñi sē nō pōt. et nō valz au
 xilio dñi destitutū. Quicquid enim
 hz auxiliū dei hz. Egrotabat enim
 lāgoze mortifero sup lectū doloris
 eius lauās ipm lachrymis p noctē
 nec inde surgere poterat. qz dictū
 erat sibi a dño. morieris tu et nō vi
 ues nec medicus apparebat sanās
 Treu. plorans plorauit in nocte et
 lachryme eius i maxillis eius. Nō ē
 qui psoletur eam ex oibus caris ei?
 Loquitur ibi de natura humana pro
 tpe lapsū quo iacebat in tenebris. d
 solata s; vt dicit aug. venit magnū
 medicus. ad magnū q iacebat egro
 tum. Reditergo sol. i. dei filiū vsq;
 ad .x. gradum. Notādū ad euiden
 tiam dicēdoz q in domo Ezechie
 regis erat orologium achabō super
 q iam sol ascēderat p. 13. gradus.
 Signū ergo q datū fuit p ezechie
 salutē fuit quod sol veniret vsq; ad
 decimū gradum. Sic omnes crea
 ture que verbo dñi firmate sūt. 13.
 distinguuntur gradibus. Sūt. n. an

geloz. 9. ordines. x. gradus est hu
 mana natura. xi. sunt animalia bru
 ta. idest irrationalia tam bestie ter
 re q aues. 12. sunt plante que poge
 tatiua anima viuūt. 13. sunt omnia
 nulla vita viuētia vt sunt elemēta
 et alia. Igitur postqz dei filius. dei
 sapientia ars et lux diuina omnia p
 fecerat et erāt valde bona repit de
 cimū gradū. i. humanā naturā pec
 cato lapsam et egrotantem langore
 mortifero. Cui signū dedit p ysa. yā
 solem iusticie de virgine nasciturū
 Ecce inquit virgo concipiet et c. Cū
 passus igitur creator sue creature d
 scendit sol non p suos radios tantū
 quā nō misit creatā lucem. s. ange
 los. sed psonalr descendens venit
 querere q perierat. et sanare quod
 egrotauerat ad mortē seipsum pre
 bens pro medicina languētī. vnde
 Ansel. in suis meditationibus. Luz
 inquit esses filius dei. deus verus.
 deo patri et spiritui sancto eceternū
 et substantialis lucē habitās inae
 cessibilem portansq; omnia verbo
 veritatis tue non despexisti in hoc
 nostre mortalitatis erga studio ali
 tudinē tuā inclinare vt nostram gu
 stares et absorberes miserā nosq;
 reparares ad gloriā p; fuit cari
 tati tue ad consumendū opus nostre
 salutis. cherubim aut seraphim aut
 vnum ex angelis destinare. Ipse
 enī ad nos venire dignatus es. per
 mandatum patris nō locum mutatū
 sed presentia tuā; nobis per car
 nem exhibendo. Descendisti a rega
 li solio glorie tue in humilem. et ab

Incarnatio

pectā in oculis tuis puellā voto vir-
ginalis cōtinētie sigillatā in cuius
sacro utero sola virtus spiritus san-
cti inenarrabilis p̄cipi te fecit ⁊ na-
sci i vera natura humanitatis. ita
vener maiestatem diuinitatis i te
nec integritatē v̄ginitatis i m̄re vio-
laret. natiuitatis occasio. **B**

fig 20 Arnulphus natus ē nobis. Et
p filius dat' ē nobis. ysa. 9.

Nā ⁊ proprietās paruuli est
quedam simplicitas ⁊ innocentia.
Nescit ledere. nescit offendere. Nā
percutissus atq; verberatus curret
ad te si ariseris sibi. aut pomū vel
florē ostēderis. Ille nescit cōpiti;
nescit astutiā. Sepe. n. p pomū dat
aurēū anulū ⁊ p vilibus magna.
Spūaliter xps cum his proprietati-
bus venit i hunc mūdum. Nā; ve-
lut puer nescit v̄dictam nescit odi-
re. Et si aliquādo fuerit lesus. flore
contritionis placatur ⁊ pro modi-
ca penitētia tribuet thesaurū mee-
h. Totus ē humilis. totus ē māsue-
tus. vt ipsū ducas quo vis vt ex
eo facias q̄libet. Ad h. n. a patre
missus est. quasi pater noster. vt sū-
ma indulgentia nos pducāt ad glo-
riā. Et sibi nos faciat coherēdes.
Figū. gen. 37. vbi legim' Joseph
a patre suo Jacob missū ad fr̄es
suos reficere pascentes peccora i
sichem. vbi inuenit eū; vir errantē
⁊ duxit eū i dotābim. Spūaliter io-
seph qui a patre plus amabat cete-
ris eo q̄ in senectute ipsū genu-
rat ⁊ cui pater polimittā fecerat tu-
nicā; q̄ rachael mater eius fuerat

denotat xpm dei filiū. qui plus ce-
teris dei optimis filiis a deo patre
diligitur. Sumas. n. nos ⁊ angeli
dei filij adoptione sed ipse dei fili-
natura ⁊ ipsū pater genuit i eter-
nitate qz neq; p̄r' neq; posterius.
Mittitur. n. a patre visitare filios
suos qui pascebant oves i sichem
idutus tunica polimitta vel talari
qz descendit deisilius de celo pro-
grediens ex utero virginis carne
integra ⁊ ab oī labe aliena quam
beata virgo sola spūsancti virtu-
te obūbrata cōcepit ⁊ peperit visi-
tare peccatores qui de mensa para-
disi fuerant eiecti. ⁊ facti erant pa-
stores brutorū venit igit in sichem
zimo. qui interpretat defectio. qz
defectus oīum bonorū passus est ni-
mīa paup̄tate p̄uētus. Anselmus
i li. de meditationibus. O amanda
⁊ admiranda dignatio deus i men-
se glorie vermis cōtemptibilis fie-
ri nō desperisti. parū tibi visum ē
patrē nobis te esse ēt frater noster
esse dignatus es. Et tu dñe vniuer-
sorū qui nullā habes indigētiam in-
ter ipsa natiuitatis initia nō erubui-
sti abiectissime paup̄tatis gustare
icōmoda. Tibi. n. cū nascareris nō
erat locus i diuersorio. neq; cuna-
bula que teneritudine nā; excipe-
rent habuisti. sed i vili p̄sepio sor-
dentis stabuli tu qui terzā; palmo
concludis inuolutus p̄aniculis re-
clinatus es. ⁊ hoc ipsū a brutis
animalibus mater tua nutuo acce-
pit. h. Anselm'. Sed cū esset xps
i hac sichem valle deformosa va-

Incarnatio

gus et profugus per heredis rabies
a viro quodam ductus est in dothai;
quod Christus peruenit ad prefatum a pre-
terminum sibi sui temporis dictus est
a virtute caritatis ad angustiam pas-
sionis et crucis. Nam dothaim inter-
pretatur angustia. Ibi. n. per nimiam
eius caritatem animam suam dilectam
dedit pro omnibus in redemptionis pre-
cium ergo benignitas huius fratris
nostri qui ut nos reficeret gratis
tanta pro nobis passus est. Augustinus. in
solilo. Ecce domine dilexisti me plus
quam te quod mori voluisti pro me. tam; ca-
ro preciore denudasti me. de supplicio
vocasti me. nomine tuo signasti me
sanguine tuo ut memoriale tui sem-
per esset apud me. et nunquam recede-
res a corde qui propter me noluisti
recedere a cruce. Sed non. quod sicut
homo in pueritia est nutus et man-
suetus et facie placat iratus sic sa-
ctus vir furibundus et durus est et
ad vindictam pronus. Sic igitur pu-
ta opem peccator esse in Christo. Nam sicut
in presenti vita cito recedunt of-
fensus sic in futuro implacabilis ap-
parebit. Peractum. n. hostes propri-
os insanabili plaga ad cuius reme-
dium penitentia frustra fiet. unde greg.
lib. 9. mora. Quisquis ad toleranda
inferni mala descendit nequaquam
ulterius ad lucem redibit quod nequa-
quam; misericordia peccatis liberat
quos semel in locis penalibus Iu-
dicia iudicantis damnat. *hg 221*

Dolens tibi dico surge
a Luc. 7. Nullus unquam reperi-
tur est medicus qui egrum statim suum

etiam a lescitiae iterum a se sanaverit nisi
si Christus vel sancti aliqui virtute dei
Iohannes apparet quod miraculose fecerunt
et si per naturam. Sic igitur ille sum-
mus medicus sanavit genus humanum
medicis. i. prophetarum et per moysi
et per prophetarum subsidio deservit et
nostrum prostratum. Sign. 4. R. 4. *+74+*
Mulier summius de viro suo co-
cepit et peperit precibus. Eusey oratio
facto temporis aliquo intervallo bre-
ui egrotavit puer et mortuus est. Et
mater vadens ad helisam possu-
labat lachrymis filii vitam. Qui
misit gressum suum cum proprio
baculo tangere puerum sed non est
resuscitatus denique per suam aetatem in
lachrymis matris venit heliscus et
intrauit in domum viduae et incubuit
super puerum et calefacta est coram pue-
ri et revixit. Et sic sanum reddidit
matri suae. Spiritualem heliscus iter-
pretatur advocat et bene venerat
Christum. Augustinus. in solilo. Dico per filium tuum
dilectum in quo tibi bene complacuit
consubstantialis; ut coeternum tibi
Christum unicum dominum nostrum Iesum
habemus advocatum apud patrem in sa-
lute et consolatione nostra. Igitur co-
cepit mulier precibus helisei quando
conditum est genus humanum virtute sa-
pientie dei quod filius dei dei patris
sapientia et aeterna divina omnia per ipsum fa-
cta sunt. Iohannes. 1. Sed cito puer mori-
tur quod cito genus humanum conditum cor-
ruit in culpe morte dyabolica frau-
de decepti nec succinerit medicorum
remedia quod nec iustus nec fidei
habita. nec sanctus profane nec simplex

k ij

Incarnatio

Jacob potuerūt ad vitā pdesse mulier plorant. s. hūana natura Tre. i. Multi genuit' mei et cor meū me res. mittit igit' heliseus famulū suū cū baculo dāns sibi doctrinā suā. quādo deus misit moysen cū virga dās sibi monita legis. Sed nec histactis p. ier surgit. Clamat mater lachrymis. veni ad liberandū; nos dñe deus virtutū. ostēde faciē tuā et salua erim. is. S; intrauit heliseus in domū vidue. q; xps descens assumpsit carnē humanā incubuit sup puerū tangens mēbra pueri mēbris pprijs q; quod per membra ppria conuulerat homo singulis suis mēbris pfoluit deus. Ansel. in meditationib'. Ego gule parui. u. uide dia afficeris. me ad illicita rapuit pcupiscētia arboris. te pfecta caritas ducit ad crucē. Tu laboras patibulo. ego fruor delicijs. tu lania ris clauis. ego ponū dulcedie. Tu felix gustas amaritudinem. mibi ridens pgaudet eua tibi plorās ppati tur maria. Ecce o rex gl'ie ecce mea ipi etas et tua claret pietas.

D. *fig 222*

Egre pfectus ē mat. xi.

p Solēt mercatores libenter merces suas ferre gētibus illis egētibus ut carnis illas vendāt. Nā famelici et esuriētes darēt oīa p̄ciosa pro cibo. vñ casiodorus li. 3. epharū. Suo arbitrio p̄cium poscat q; victualia pōt ferre ieiunus. Spūaliter sciēs dei filius mundū esurire grā et misericordia ppassione puent' has merces secū ferens descēdit i

mūdum. S; cū non iuehīret emptores sufficiēter p̄se p̄cū exsolue re eo quod omnes originalis culpa expoliauerat gratijs cepit merces suas oībus p̄donare. oēs reficere si ne p̄cio. ysa. Omnes sitiētes venite ad aquas. et q; nō habetis argentū. venite et emite vobis absq; vlla cō mutatiōe vīnū; et lac. sed mīra res sic liber et curialis q; malū ē; rece pit. *Lu 15* **Fig. luc. 15.** vbi legimus q; fili us adolescens accepta portione a patre pfectus est in regionē longin quā. vbi cū peccatoribus et meretri cibus bonis suis psumptis egestate afflictus est. et vni cuius regionis illius adherens traditus est porco rum custode et cupiebat saturari de siliquis quas porci comedebant et nō mo illi dabat. Cōsumptisq; igit sic oībus denū dixit. Quanti mer cenarij in domo patris mei habuis dant panib'. ego at hic fame pereor va. igit ad. p. m. 22. S; anteq; spūaliter expōatur obsecro te lector. ut nō p̄turberis p̄ia faciē iueniēs. h̄ expōitū de xpo. An enim quā; iudi ces iueſtiga. Iterū aīaduerte lector nō esse incōueniens parabolam xpi de ipso xpo exponi. quia sicut est propheta de futuro sic potest esse d̄ p̄teritō ut patet in apoc. in mul tis locis. Et sic patet figuratum. fi gura p̄cedere. Spūaliter p̄ istum adolescentem dei filius intelligit. Nam secūdu; ethymologiam dei ci tur ab a q; est sine et dolo quia sine dolo. Et hec proprietates xpi secūdu; naturā p̄cepti. scōs peccatū n̄ se

Incarnatio

est nec inuentus est telus in ore ei⁹
Sciens igitur naturā humanam la-
psam ⁊ per psequens omni celesti
gratia destituta ⁊ fame bonorū sup
celestium afflictā. pgregata celesti
substantia. s. misericordia. pietate. cle-
mentia ⁊ ceteris diuinis gratijs que
nascedo a pfe accepit descendit. Et
nō. portione suāz eē a patris portio-
ne tam in substantia q̄ i donis penu-
tus esse indistinctā. Supposita enīz
diuina distincto sunt cū suis notio-
bus. alia vero penit⁹ sunt eadē. ve-
nit igit pecunia. i. celesti gratia ⁊ p-
fectus est in regionem longinquāz.
quia nulla maior distantia celi a ter-
ra. dei ad hoīes. iusti ad peccatores
eterni ad mortales. Sed hac nostra
regione omnes inuenit paupes. oēs
egentes. oēs sine meritis. sine iusti-
cia sine opibus bonis. non erat qui
posset emere merces diuinas. oēs
declinauerant simul. inutiles facti
erant. peccatū omnes spoliauerat.
Sed p aspiciens liberalis donator
noluit inde recedere. noluit cū suis
mercibus redire cōplacuit sibi in
humana natura. ⁊ ait. hec est reges
mea in seculum seculi. hic habitabo
quonā elegi eam. hanc benignita-
tem miratur Aug. stupore magno
di. i. solilo. Lux antiquissima que lu-
cebas ante omnem creaturā cui na-
da ⁊ apta sunt omnia antequā fiant
Lux que odio habes oēm maculam
cum sis mūda ⁊ immaculata dixisti
Et delicię mee esse cū filiis hominū
Que pūtio lucis ad tenebras. Nō
ne homo putredo. ⁊ filius hominis

vernus. Nonne vniuersa vanitas
enim homo viuens. Ubi sunt cūz
homīe delicias tue. ubi preparasti
dignam sanctuariū uam maiestati tue
Ad quod introiens haberas deli-
cias delectationis tue. In homine
autē ubi templum tam mundum ut
te suscipiat. de massa enim corru-
pta ⁊ imunda venientes maculam
inmundicie nostre quam celare ti-
bi non possumus qui nosti omnia
forte portamus. h. aug. videns igitur
iste mercator non inuenire
mercium suarum emptorem suffi-
cientem cepit eas largiri ⁊ tenere
consumere ac distribuere meretri-
cibus peccatoribus latronibus ⁊
publicanis sine villo precio. O iere-
dibilis ⁊ inenarrabilis prodigali-
tas. Ecce quibus elargitus est.
Magdalene lachrymanti deprecā-
te lapidande. paulo persequenti. pe-
tro neganti zacheo credenti. In
theloneo sedenti. latroni de cruce
clamanti. Et quis est. cui negauerit
suam misericordiam. Quis exclu-
sus est ab ipsius pietate. Lerte om-
nibus omnia quęsi prodigus largi-
endo consumpsit. Non tamen ex
parte sua cū sine mensura accepit
spiritum septiformem. Sed reci-
pientium ⁊ volentium quibus nun-
quam negauit. sed sequitur quia
facta ē fanes in regione illa ⁊ cōp-
egere. Ille enī qui oīa omnibus sic
habūdāter donauit nullū inuenit.
esuriens. qui sibi donaret. quis mi-
sertus est. penē ipse. quis est lar-
gitus sibi pietatem ⁊ cōpassionem

Incarnatio

pro tot receptis donis. Dicebat. n. hic est peccator et vorator vini. et publicanorum amicus et adhaesit uni populo. s. Jerichocanus erant multi porci. ibi. n. erat pontifices et pharisei luto voluptatum occupati. qui siliquis tamen utebantur. i. corticibus leguminum secundum quosdam per quas sibi di cortice sacre scripture. i. sensum litterale et nihilominus cupiebat siliquis saturari quia cupiebat ut saltem sensum littere non peruerteret. unde dicebat Ioh. Nonne scriptum est in lege vestra. Ego dixi dii estis. etc. Et nemo illi dabat. Sed consumptis omnibus pro quibus a patre missus fuerat ait. Tempus est ut vadam ad eum qui misit me. Quot igitur mercenarii etc. Non. quod angelus pro mercede beata deo servit et visio illa divina panis est angelorum vadam inquit ad patrem meum etc. Non. quod per illud quod sequitur peccatum in celum. etc. neque ad divinitatem neque ad humanitatem posse referri christi. Sed quia christus factus est apud deum ad locum hominis per hominem loquitur patri ac si dicat pater homo quem adopta veras in filium. Et fratrem feceras angelorum peccavit in celum et coram te. Et quod tamen est ex se. non est dignus filius tuus. Sed ecce pater mihi peccatum eius sufficienter extinxi et pro eo in precium proprium sanguinem dedi non autem vitulorum vel yreorum. Fac ergo sibi sic mercenariis tuis. i. angelicis spiritibus. Sic igitur lector expone. peccatum in etc. Sequitur. Cum adhuc longe esset vidit eum pater illius et misericors dixit motus etc. vidit. n. celestis

pater oculo sue predestinationis huiusmodi; genitum quoniam longe distabat adhuc a salute. Sed cum per verbum incarnationis illud videret redemptum et in caritate per cuncta sibi approximatum aperuit viscera sue misericordie super ipsum et ait ad servos suos. Lito per forte stolam primam ymo certe meliorem. Nam prima erat innocentia. secunda gratia. unde Aug. in quodam sermone. consecrationis. Ecce christus inquit plus restituit in gratia quam perierit in natura quia ad transgressionis degenerem plenam in adoptionem divine puritatis assumpsit et de paradiso exhereditatos celi reddidit coheredes. Sequitur Et adducite vitulum saginatum. i. verum sacre scripture sensum; lumine spiritus sancti fidelibus datum. hoc est enim; sagina qua fidelis populus ne scitur in mensa fidei. Id ergo quod sequitur. s. quod filius meus prius mortuus erat. Et reinvixit per deum christum non immerito exponitur qui a iudeis occisus tertia die resurrexit a mortuis Nam secundum opinionem phariseorum perierat ecce inuentus est vivus a Maria magdalena et ab apostolis cum quibus postea visus est multipliciter conversari ut plane patet in evangelio. Quod vero sequitur de alterius fratris indignatione expone pro admiratione. ut intelligas per fratrem illum angelorum collegium quod videns hominem tam sublimiter honorari admiratus dicat domino id quod in psalmo. Domine deus noster quoniam admirabile est nomen tuum in universa terra. Quid est

Incarnatio

homo tñc q sic memor sis ei? . Ec
ce prio quia paulenun? minuiſti cū
ab Angelis. ⁊ poſtq p peccatū cecī
dit aſumptum ⁊ redēptum cōſtitui
ſtuam ſup oga manū tuarū. Et ſu
per nos. qm̄ nunquā mandatuꝝ pre
terimus ⁊ tū nunquā angelum aſſū
pſiſti. Ad quē pater fili tu me cū ſem
per es ⁊ omnia mea tualunt. Et ſp
videbis faciem meā. frater tuus. ſ.
humanū genus perierat ⁊ repertū
eſt reparati ſunt celeſtes ciues ⁊ ſ
cor celi reſormatus eſt. vobis autē
nō congruebat me. tella cū nulla
vobis addeſſet iſirmitas. Et factus
eſt in pace vultus eius. ⁊ ex angelis
⁊ hominibus factus eſt vnus grex
⁊ vnū ouile vni ⁊ trino paſtori ſu
bicctū qui ouibus ſuis talē prepara
uit paſcū q̄ nec oculis vidit nec
auris audiuit ⁊ in cor hominis non
aſcendit. patet igiſ magnanimitas
iſtus prodigi fratris adoleſcētis q
tam boia ⁊ cara egētibus donauit
ita enormia ⁊ ardua recipiēs. vnde
aug. in ſermo. de paſcua. veniens
inquit xp̄s de alia regione atende
quid i tua mortis regione inuenit
certe nō quod hic habundauit mā
ducauit tecum q̄ in celario erat ſed
ipſe te ad magnam menſam inuiat
angelorum vbi panis eſt ipſe. h. Au
guſtinus. *ſy. 223* E

Ontes amari dulcorati ſūt
f. Judi. 5. Dicitur quod bonū
vas pſeruat bonum vinum
ymo ēt vino bonū tribuit ſaporem.
verum ē q̄ ad h q̄ vas ſit bonum
ponitur ibi aliqd aromaticū. ⁊ tunc

vas ad ſe trahens ſaporē ſemp reti
nēs ipſi. ⁊ vino tribuit. Spūaliter
Ante aduentum xp̄i nullū erat vas
retinēs liquores gratie qz oīa ei ac
corrupta. ⁊ ſeda ſetore originalis i
mūdicie. ps. ſactus ſum tanquam
vas pditum. Jō humana natura ſic
corrupta dulcorē gratie nō valens
retinere pſeuerabat gemens. Sed
tunc xp̄s a p̄e miſſus eſt velut opti
mum vas odoramētis. plenū. eccle.
44. Vas admirabile op? excelsi. in
ipſo igitur vaſe poſita ē aqua n̄re
amaritudinis vel poti? ipſam vas
poſitum eſt in aquis noſtre penali
tatis ⁊ omnis n̄ra amaritudo ver
ſa eſt in dulcorem. Figura. 4. R. 2. *472*
vbi legimus q̄ dixerunt gētes yeri
co ad heliſcum. Ecce terra ep̄ima
eſt ſed aque amare ſunt. Et tunc
heliſcus habito vaſe nouo ⁊ poſito
in eo vaſe ſale acceſſit ad aquas
amaras ⁊ deponens vas iſtud in
aquam ait. Ecce ſanau vobis ho
die aquas ⁊ non erit amplius mors
neq; ſterilitas. ⁊ ſic factum eſt. Spi
ritualiter yerico qui interpretatur
luna vitam preſentem denotat que
velut luna multis ſubiacet mutatio
nibus. hec. ii. ante aduentum chri
ſti tanta premebatur amaritudine
propter originale peccatum quod
ſterilitatis plaga ⁊ mortis ſpiritu
lis a culpa p̄mebat neq; . ii. nequā
opari poterāt p q̄ poſſent euadere
tartareas poteſtates. Igiſ claman
tes ad dominū pro huius amari
tudinis dulcoratione venit verus cly
ſtus. i. xp̄s ⁊ accepto vaſe virginico
k. iij

Infernus

ex terra. sola sancti spiritus opatio
ne positus; est in illō sal eius divini-
tatis. Et sic vas istud positum ē in-
ter amaritudines et penalitates hu-
manas p passionē et mortem eius.
et sanate sunt aque et non ē sterili-
tas. Si quis velit bene opari nec
mors est amplius imo tanta est dul-
cedinis magnitudo volentibus be-
ne facere pparata qd non est p ho-
minē discernerebat. vñs Ber. i qua-
dam epi. Nemo hominū inquit no-
uit nec noscere potest ad plenū qd
boni ad gratiā. quid cōgruētie ad
sapientiam. quid decons ad gloriā.
quid comodi ad salutē penes seipz
cōtineat huius venerandi misterij
s. humane redēptionis altitudo in-
structabilis. Infernus. A

fig 22 Maruz p dulcissimo. Lob.
a 6. Secūduz medicos reple-
tio magis contingit ex dolci-
bus q̄ ex alijs cibis eo qz stoma-
chus nimis delectatur in illis. Jō
amaritudo que dulcibus cōtraria-
tur hz repletionē curare. Nam tā-
tu; stomachus amaritudinē abhor-
ret. qz quicquid illa tangit stoma-
chus reicit. Spūaliter cor humanū
multū in dulcedine delectabiliū si-
bi cōplacet. Ideo sepe his in tāti
repletur. qz mentis bonorum spūa-
liū opilantur. Et totus homo di-
sponitur ad ydropisimū superbie.
Sāma autem medicina tunc ē vt
amaritudinē inferni per considera-
tionē sumamus. et tunc quicqd sup
flui cor receperat repellat. Figura
Lob. 6. vbi legimus quod cum to-

bias puer intrasset flumen tygris
vt se lauaret piscis imensus inuasit
eum. et dū nimium tinnisset et cla-
masset angelus ipsuz cōfortauit. d.
Trabre ipsum ad te et exentra ipm
et tole fel ipsius et iecur eius et re-
pone illa habēt. n. fugare demonē
et illuminare oculos. quod et fecit
et sic factū ē. p effectum qz et fuga
uit demonē et lumen patri restituit
vt ibidem pz. Spūaliter. Tobias q
iterpretatur bonitas domi signi-
ficat xpi fidelē qui angelo domini
sociatus patris exequitur mādātū.
Intrat igitur i flumine tygris qd
iterpretatur velocitas. quia aliqñ
cor suū ponit i cōsideratione et af-
fectione fugacis vite presentis. Ex
qua statiz piscis. i. peccatus; exiens
ipm inuasit ad interficiendum p vo-
luntatis cōsensum. Et tūc sūmum
ē remediū arripere amaritudinem
inferni et iecori. s. delectationi pec-
cati cōparere et videre et mensura-
re quātū ē quod i peccato delectat
et quid et quā restat i futuro seculo
pro peccati delectatione portandū.
Et sic videbitur plane esse modicū
quod delectat et eternū qd cruciat
Et tunc qz in dulcedine daminabi-
liter suadebat purgabit timore tal'
amaritudinis. vñ Aug. i quodam
sermone. In p̄senti qdem vita de-
lectationes tēporales dulces sunt
et tribulatiōes amare. sed quis nō
bibat tribulatiōis poculū metuens
ignē ifernalē aut delectationes se-
culi non cōtempiat. habet enī il-
luminare mentis oculos. s. intelle-

Job. 6.

Infernus

etiam et affectum quos seculi huius caligo excecatur. Expellit et dyabolū eo quod pperetur ad remediū penitentiae. hoc aduertens ppheta Jeremia. d. In dimidio dierū meorum vadā ad portas iherosolym. s. per considerationē quesiui residuū dierū meorum. In his de commissis penitentiam agā. Et in eodem corripies me et uiuificabis me. ecce in pace amaritudo mea amarissima. **B**
Fig. 2. Estes in oī loco iuxta regionem. gen. 19. homo cuius morans in consiliis inimicorum suorum nō est in tuto de vita et praecipue cum non possit resistere. Aliquādo enim in manu inimicorum suorum vel hostium cadēs peribit. Jo. d. cōcitus inde confugere et se in locum tutiorem saluare. Spūaliter. vite presentis affectio ē terra inimicorum ibi tres insidiantes inimicos habemus. s. mūdū. carnem. et dyabolū. Ber. i. medi. Mūdus adulatur. caro delectatur. dyabolus insidiatur. aīa excecatur. Et totus homo turbatur. Nos vero debiles sumus ne scientes resistere. vñ Ber. ser. 3. Triplex inquit ē miseria humano generis diligēter aduertim. Nam faciles sumus ad seducēdum et debiles ad opandū et fragiles ad resistendū. Si discernere volumus inter bonū et malū decipimur. Si tēptamus facere bonū deficiamus. si conamur resistere malo reicimur et supnamur. b. Br. Ergo non est standū in hac regione. sed fugiendū ē ad locū tutiorem. Figura. Mat. 2.

Joseph sciens herodē laborare. ut xp̄s puerū interficeret monitū angelī accepit puerū et matrem eius mariā et fugit in egyptū et erat ibi usque ad obitū herodis. Postmodū ad terrā reuocatus ysaac mortuus. s. querētibus animā pueri. Spūaliter subaudi p Joseph virū iustum. Nam viro iusto d. esse xp̄m puerū cū diligentia in sui memoria gubernare ne a dyabolo peccō mediante pda. Ideo herodes interpretatur gloriās in pellibus p quem dyabolus notat qui oēs capit gloriā et malū pelles subripere hominū. i. aīam. Limer go sentim? hunc herodē ex ardescere ptra puerū nostrū. i. cōtra prauitātē nostrā et gloriā quā ex xp̄o in aīa nostra nutritio. percipimus nos habere statim accepta mariā matrem pueri et puerū descendere in egyptū. Quod sic expone qz p considerem? puer factū pro nobis. Deinde passū et mortuū. Deinde accipiamus. mariā matrem. s. amaritudinē doloris de peccato. Et cū b descendamus ad meditandū eternā gehēnā. Et qualiter in extremi iudicii examine reproborū collegiū reproborū a xp̄o. et tradetur dyabolo. hec sunt nouissima quesi cogitabis fugabis herodem et reuocaberis ad terram ysaac. i. ad vidēdū dominum in patriā. Ber. i. quodam ser. In oībus operibus tuis memorare nouissima horrore iudicii tremendi valde discerne ardētis gehēne metū ab oculis cordis tui elongari nullatenus patiaris. Logita peregrinationis

Iudiciū vltimū

tue miseriā. Recogita annos tuos
cū amaritudine anime tue. Et cogi
ta vite hūane pericula. Cogita fra
gilitatē propriā. Et in huius cogita
tione si perseveraueris dico tibi pa
rum senties quicquid foris videt
cōmolestū. Iudiciū vltimū. A

Hy 126 Deo et vos estote parati.

i Mat. 24. Existens in carcere
et dura servitute oppressus cū
captivis suis fugientibus nō debet
dormire ne in mētusa principe seu
tyranno penā fugientū patiatur.
Spūaliter quisq; vestrus ē in carce
re dū in via presenti corporali cor
pore circūdatur. Et rō ē qz qui nō
pōt agere qd sibi ppiū est captivus
ē merito censendus nostrum. n. p
piū ē intelligere. s; b exerceere nō
possumus in hac carne manentes.
Unde frustramur proprio appeti
tu qui est circa cognitionem dei.
Ergo sumus captivi. dum igitur vi
demus omnes fugere. et quod ab b
mondo oportet recedere. nō debe
mus pigricijs nostris dormitarē ne
nos in recessu infernalis tyrānis ra
piat ipedites et nos percutiat in sanabi
li plaga atq; et nos vinculis et com
pedibus grauioribus. Figura exo.
19. Dixit moyses ad populū. Estote
parati in diem tertiu. Et in die ter
tia ceperunt audire tonitrua et mi
chae fulgura et nubes densissima
operire mōtē. clāgozq; bucinę ve
hementius pstrepebat et timuit po
pulus qui erat in castris. Spūaliter
dicunt tres nob ordiati sunt. s. in roy
tus status et exitus. vel natiuitas

vita et mors. Sic igit nos ordiare
debentur ut in die mortis simus para
ti qm illa die transacta veniet tñs
ut iudex qui prius venerat ut pius
pater. Audientur tonitrua acusatō
num et videbunt fulgurantia pec
cata et clāgetur tuba qua cēs paue
bunt et dirā irā dei super peccato
ribus ex ardētem timebunt electi
qui in castris predestinatiōis existūt
unde igitur qd tunc rei agere pote
runt qui reperi fuerūt extra castris.
Et qui ex pte dyaboli permanebūt
Ergo sumus in die mortis pparati
ne a dyabolo capiamur. qz si in ho
ra mortis capti fuerimus in pecca
to in die iudicii relinquemur. Ideo
ipse in die mortis tā sollicitē homi
nem molestare satagit et decipere
greg. li. 6. mora. Antiqui hostis ad
rapiendas peccator aīas in die mor
tis crudelitatis effrenatur vidēda
ut quos viuentes effrenatur vidēda
ut morietes citius capiat. *Hy 127* B

U potēs es. et quis resistet
tibi ex tūc iratū. s. s. Nul
la videtur vidēda sufficere
rustico seruo illata qd pīcipis et dñi
sui offensas obstinatōe agrauat.
Nemo. n. illi misereri d; Spūalr
Numis ipse agit ptra seip; peccator
ledens diuinū pīcipis maiestatem
et negligēs se per penitētiā recon
ciliari cū ipso. Digne igit talis eter
no supplicio ē tradēd. Si. n. pecca
tor velit penitere. et dñs repudiā
ret penitētiā eius qlibet illi cōpati
mereret. S; cū ipse dñs ad indulgē
tiā peccatores iuitare nō cesset. ga

Iudiciū vltimum

pōt excusari. Derelinquat impius
viā suā. et vir iniquus cogitationes
suas sed si volūt principē videre pla-
cabilē ipm videbūt fur ore repletū.
Vnde gre. sup. p. Mat. 24. i mibi
bus celi. sic ait. In maiestate visuri
sunt quē i humilitate videre nolue-
runt. vt tātō districti virtutē eius
sentiat quāto ceruicē cordis ad pe-
nitentiā nō inclināt. veniet igit cū
potestate et maiestate iudicaturus
qui mittis et humilis venerat pecca-
toribus indulgere peccata. Figura
apoc. 20. vbi beatus Jo. talē visio-
nē fertur vidisse. Ecce ingit vidi tro-
num magnū et candidū et sedentem
sup eum a cuius p̄spectu fugit celū
et terra. Et ante supradicta verba
modicum ca. 12. Dicit nomē deseri-
bens illius et vestimentū eius di. q̄
erat vestitus veste aspsa sanguine
et vocabat nomē eius. verbū dei et
exercitus qui sunt i celis sequeban-
tur eum i vestibus albis vestiti bis
siniā album mūdum et de ore ipsius
p̄cedit gladi⁹ acutus ex vtraq; par-
te vt in eo p̄cutiat gētes. Spūalr p̄-
tentiū candidū subaudi carnem xpi
purissimā virgineo candore fulgen-
tem a diuino verbo assumptā voca-
tur itaq; nomen eius verbū dei. q̄
hoc est verbum quod caro factum
est et habitauit in nobis. Idcirco in-
dex venturus est. Jo. 20. Dedit ei
iudiciū facere quia fili⁹ hominis
est. Erat vestitus veste aspersa san-
guine quia carnem propriā clauis et
lanceis p̄foratā et suo cruce rubē-
factam in prima die ostēdet vt pro

terin iudei inque trāsfixerunt vide-
ant. et falli xpīam cognoscāt quē ex
puris culpis neglexerunt. sic igitur
dñs passionē suam illis impropabit
p̄o. Ego sine causa iustificauit cor
meū. Et laui inter innocentes man⁹
meas. et fui flagellatus tota die et ca-
ro mea immaculata. Sequar. a cuius
cōspectu fugit celū et terra q̄ eius
aspectū nemo ferre poterit. Nā et in
sti etiā pauebūt in die furoris eius
gre. Quid faciet virgula deserti.
vbi p̄cutitur cedrus paradisi si ui-
sus vix saluabitur inuisus. vbi ap-
parebit. Ex ore ei⁹ gladius ex vtra-
que parte acut⁹. p̄ quē subaudi du-
plicē maledictionē peccatoribus al-
latā. s. separationē a xpo. et inferni in-
clusionē. Et nō. q̄ non erit amor ge-
hēne pena q̄ vt a xpo sepef anima
vnde Criso. sup. Mat. omē. 23. lo-
quēs d̄ ipsius gladii vtraq; p̄cutio
ne dicit. Intolerabilis res ē gehē-
na quis nesciat quod supplicium est
horribile tñ simile diciturus. quis
ponat gehēnas nil ē tale. quale est
ab illius gloria et honore repellī et
exorsum esse xpo. et ab illo audire nō
nouī vos. Sequar. Et exercitus q̄
sunt in celis sequebātur eum quia
angeli et sancti dei xpm sequuntur i
duti veste gloriofa et luce. Apoc. 7.
beatus Jo. vidit post dñm turbam
magnā quā dinumerare nemo pote-
rat. ex oib⁹ gentib⁹ et tribub⁹. et
populis et linguis stantē ante t̄nū
qui amicti erant stolis albis. Jo
Aniel. in suis meditationib⁹ loquēs
tam de angelis sanctis q̄ de omni

Iudicium vltimum

fieri beatorum. Sic ait. O dei sapiē
tia bene adornasti eos i opus sacri
nisterij tui. hi sunt viua sidera su
perioris celi. lilia interioris paradi
si. rose plantate sup aquas siloe. cō
stant cū silentio ⁊ tūm i radicibus
adherēt immobiliter. *fg 228 L*

Ora operarios. ⁊ redde il
lis mercedem suā. Mat. 2.

Prauidens dispēsator aū diē
rōnis sue dē pspicere int librum suū
⁊ sepe cōputus reddere ⁊ videre si
bene introitib' exitus cōrīdēt ne
subito ad redēdam rationē; voca
tus priuatus tēpore satisfationis
nequeat plenarie respōdere. Nos
sumus dei dispēsatores. Ad cor. 2.
Sic nos estimet homo vt dei mini
stros ⁊ dispensatores ministeriorū
eius. Debemus igitur aū tēpus ra
tionis nostrē librum aspiciere cōscien
tie nostrē ⁊ si plus ē ibi de peccati
culpa q̄ de penitentie satisfatione
debemus nobis prouidere. vñ pos
sumus vocati a dño satisfacere quo
nam ab eterno iudice subito requi
remur. Et hora quam nos nescimus
vocabit. Nouissimus enī dies ille
magnus ⁊ amarus ⁊ incertus est
quando tonabit istud tonitruum
terribiles super omnes operadores
terre. ⁊ dispēsatores diuini thesau
ri excludens omne expectationis
tēpus ⁊ nullus poterit se abscon
dere. Nam sicut solet iudex tuba
precanis congregare gentes. Iu
dicaturus ream vel latronem sic
faciet chrystus veniens iudicatu
rus mundū. Figura Apoc. 4. vbi

beatus Jo. vidit angelum tenentē
pedem vnum i mari ⁊ alterum sup
terram iurantem per videntem in
secula seculorum quod amplius nō
esset tēpus. sed ad voces septime
tube psumarentur omnia ⁊ infra
ca. 2. Illud Jo. subdit. Et mare in
quit. dedit mortuos suos ⁊ mors
⁊ infernus dederūt mortuos suos
qui in eis erant. Spiritualis expo
sitiō plana est. Nam iurante do
mīno per angelicā tubam. vocem
illam terribilem. Surgite mortui
venite ad iudiciū excluso dilatiōis
tēpore congregabuntur omnes
qui mortui sunt in proprijs corpo
ribus resurgendo. vnde Criso. sup
p̄ia ad cor. 15. vere vox magna tu
beterabilis cui oīa obediunt ele
menta que petrus scindit inferos
aperit portas. hercas. frāgit vinci
la mortuorū dirrumpit. Et de pro
fundo abyssi animas liberatas cor
poribus suis reddit. hec autem ci
tius consumabuntur in corpore q̄
sagitta transeat in aera dicēte apo
stolo. In mōmēto ⁊ i ictu oculi. D

fg 229 Estimonia tua credibilia
facta sunt nimis. ps. Gluto
bene facta sua faceret si co
medens ⁊ bibens in taberna taber
narius nō notaret quid comedit ⁊
bibit. Sed vlgō dicitur vinū cogi
tat gluto. ⁊ aliud tabernarius. Co
gitat. n. gluto bene comedere. ⁊ me
lus bibere. Sed nō cogitat. vnde
soluat. putat. n. tabernariū seducē
Ille vero oīa i ligno signat quod ē
in duas partes diuisum quāq̄ vnā

Iudiciū vltimum

partem apud se retinet tabernari.
 Altera vero gl'io. & in vtraq; ta-
 liatur & signatur vno ictu. Spūali-
 ter bene cōtingeret peccatorib; abu-
 tentibus delicijs & diuitijs huius
 seculi. Si deus faciē suā auerte-
 ret & nō exigeret ab eis rationem
 & non signaret peccata eorū discen-
 tienda ī die ratiōis. Sed vere vni
 cogitat peccator. & aliud diuina
 iusticia. Cōsiderat peccator tñ gau-
 dere cum mundo. dicens vt in. ps.
 Non videbit dñs neq; inteliget
 deus Jacob. sed ipse decipitur. qz
 omnia aperta & nuda sunt oculis
 tuis. ps. Imperfectum meum vide-
 runt oculi tui. &c. Figura apoc. 2.
 vbi Jo. vidit. Et ecce aperti sunt li-
 bri. & indicatū ē de omnibus secun-
 dum ea que scripta erant in libris
 Spūaliter subaudi per hos libros
 tam peccatorum proprias conscien-
 tias q̄ multas alias creaturas pec-
 cata in futuro iudicio indicantes &
 peccatores accūsantes ac etiam cō-
 uincētes quorum testimonio non
 erit possibile contrare. vñ Criso.
 sup Mat. Accusat peccatorem pro-
 pria cōscientia quā poluit creator
 que; offendit culpa quā cōmisit dya-
 bolus cui seruiunt scriptura quam
 transgressus est creatura qua abu-
 sus est. tempus quo expectatus ē.
 Tot igitur testibus quomodo vale-
 bit quis resistere. quod si ad excu-
 sandam excusationem in peccatis
 laboret cum vinceret illum dominus
 d. Nonne h̄ condita sunt apud me
 & signata in t. m. tunc obnutescet

peccator. ps. nuda. f. l. do. E
hy 230 Robicite eum in tenebras
 p̄ exteriores. Mat. 25. Solet
 iudex postq̄ cōiunctus est re-
 de maleficio vel de alio cōmissio cri-
 mine quo merito modo debeat fer-
 re sup illū corporalem suā; qua la-
 tera parat' est minister mortis reū
 ponere sup curam vel bestia. impo-
 nēsq; super ipsum signa criminis
 sui ad eius cōfusiōē vt patet d̄ his
 qui cōdunt falsa instrumēta aut fa-
 bricant falsam monetā qz fixa illa
 portant super vestimēta vt omnes
 possint quid cōmiserunt intueri &
 tali modo ducturi ad patibulum.
 Spūaliter. Iste modus seruabitur
 ī extremi iudicii magno die. Et h̄.
 oīa beatus Jo. figuraliter vidit.
 Nam cōiuncto peccatore sufficiēter
 p̄ testes legitimos vt ex superio-
 bus p̄. dñs proferet vltimā suā;
 d. Discedite a me nū. ī ignem. e. g.
 p. ē dy. & an. eius. Anāduerte le-
 ctor q̄ non dicit qui paratus est vo-
 bis s; dyabolo. S; cum tñ dicit be-
 nedictis. p̄cipite regnū; quod para-
 tum est vobis qz certe deus mortē
 nō fecit. S; peccator miser sequēs
 dyabolū. Ad illū accessit. Iustus
 vō p̄ suā grām regnū dedit. h̄ p̄ tā-
 to dictū sit. vt noscam' deū. nemi-
 in cā; eē dānatonius. m̄l'is tñ eē cā;
 saluis. f. oīb; saluandis. data igit'
 suā tā seia. p̄sto erit minister mor-
 tis ad suscipiēdum reū. hunc minu-
 strum vidit beatus Jo. in figura
 Apoc. 6. Ecce inquit equus pali-
 dus. Et qui sedebat super illū

apo. 6

Iudiciū ultimum

nomē illi mors et infernus sequeba-
tur eum. Spūalr subaudi per hūc
militem dyabelum pgregantē exer-
citū suū. et emens velut aues fa-
melias ad cadauera. Apoc. 19. Oēs
aues saturate sunt d caribus cor-
de. Deinde ponitur sup bestiam ad ei-
psum eum pditionibus supradi-
ctis. Signu. Ap. c. 17. ubi legitur qd
angelus dixit bto Jo. veni et ostēdā
tibi dānationē meretricis magne
et vidit inqt Jo. mulierem sedentē
sup bestia habentē capita. 7. et cor-
nua. x. et mulier erat vestita auro et
preciosis lapidibus et margaritis et.
habēs poculū aureū i manu sua ple-
num abominatione. Et i fronte ei-
nomē scriptū Babilon magna ma-
ter abominationum terre. Spūalr
subaudi p bestiam sic monstruosa;
designare culpā que monstruosa ē.
et aliena ab omni spū boni. p. 7. ca-
pita nō. 7. capitalia vicia que pmissa
sunt in culpa. h. n. sunt mala que
portabunt secum rei in signaculo
punitiois cor. p mulierem vero se-
dentem sup bestia; preciosis indutā
vestibus subaudi partem illam hu-
mane nature dāmate et suis exigē-
tibus de meritis demonibus socia-
te quā deus ornauerat vtiutibus p-
ciosis. s. vt memoria volūtate itelli-
gētia. visu auditu et. et ingrata cor-
sua i pleant fetore et magis sūis ne-
quissima opatione et volūtate sua
denūtinia obstinatione cōtēnens
penitentia; agere de peccatis quod
sup omnia fetidum ē atq; sedum i
psectu dei. Ideo huius fetore ad

suā pfusionē se et in eternū pema-
bit cū ac leo penitētie sue finctu.
Vnde Aug. d fide ad pe. In futuro
Et si erit similitudo penitētie nulla
erit tū correctio volūtatis a qd in
culpabit ingratia sua et nullatenus
possit tūgi aut desiderari iusticia
p. x. cōmū q i bestia ē audisti. No-
ta penas quas eadē culpata natura
passa ē i gehēna quos beat gre.
exponēs illo Mat. 23. phicite cū i t.
c. cū merat. In inferno erit frig-
lērabil. fetor iporabil. tenebre pal-
pabiles. flagella cedēum. herēda
visio demonū. cōfusio peccō. despa-
tio oīz benoz. Erit mors sine mor-
te defect sine defectu qz mors p i-
cipit tibi. Et defect nescit deficere
Si ergo bñ pputasti sūt. x. pputatis
tū vltimis p vno qz hoc ē vna sūta
q ē in penis sine carcere. Sic mulier
hec dānatoz caterua sūit cū nūti-
stro mortis dūcet i abyssum dāna-
tiōis eterne. Apoc. 20. Infernus et
mors missi sūt i stagnum ignis. Et
hec ē mors dupla. subaudi p infer-
nū et mortē demones et hoies ipios
ibi enī sūit corā pūcipe suo dyabo-
lo pfoluent de malis opibz qd pas-
suri sūt gre. in mora. Tūc edax fla-
ma pburet quos nūc delectatio car-
nal poluit. Tūc infinitū patēs bara-
trū inferni deuorat quos iā vis ella-
tōis exaltat atq; qd nō l; ex vitio
volūtate b calidi pūasoris expleu-
rūt. tūc cū dūce suo reprobi ad tor-
mēta pueniūt. h gre. Et sic p; qualr
meretrix nūca auersa a suo creatōe
eterna gehēna pūsa manebit.

Justicia

Fig. 231 Justicia. **A**

Virga tua et baculus tuus ipsa
me solata sunt. ps. 118. hñs
equi vmbrosus; nō ē ī tuto
et pōtēsi ptingat hostes iuvenire. Nā
cupiens cū ad vnā ptē ducere fugit
ad aliā. Et vsus inimicos. Si vide
rit lignū arbitratur illud serpētē.
Si videt accruū lapidū putat eē leo
nem. Sūmū igitur remediū est sup
latera eius. sp. virgā tenere erectā
et reatū cū pcutere vt plus timent
virgā q̄ fatātinata illa. Spūaliter
hoies hui⁹ mūdīsūt. pñi ad oē pec
catū et pigri ad bonū exercēdū. Si
vidēt lignū crucis quod debēt īnu
tari et iuxta illō trāsire arbitrātur
leonē iō fugiūt ad oppositū ad pcā
et miserā aiā; tucūt ad p̄cipitiū iō
sūma cū diligētia d; p̄latus vel ui
dex virgā iusticie punitiōis sup de
linquentium latera paratam hñc et
vbi videt culpā p̄mitti nō d; pigere
punitiōis remediū si vult subditos
trūphare de vicijis Sesi. de elemē
tia in corripiedo inqt h tria lex se
quta ē que glibet rectus p̄iceps se
qui d; vt aut cū quē potuit emēdet
aut pena ei⁹ cetero meliores efficiat
aut vt sublati malis securiores ce
teri viuāt. **Figū. Exo. 17.** vbi legi
mus q̄ cū amalech agressus cēt si
lios ysrāel. moy. ascēdit ī montem
tenēs manu virgā quā cū elciatā te
neret ppl's vīncebat ysrāel et supa
bat amalech. Cū vero virgā depo
neret supabat ppl's et amalech vin
cebat qz tñ manus moyfi graues
erāt nec poterat illas erectas sp te

nerē sustētabat p̄ Amō et vr. Spūa
liter p̄ amalech q̄ interpretatur gens
bruta. subaudi vicia et pcā perque
hoies poti⁹ brutales mūcipat q̄ hu
mani. Nā cū homo supbit p̄pat leo
ni cū inudet serpenti cū irascitur
cani et. Igit̄ Amalech inuadit ppl's;
ysrl. qñ pcā diuersa inuadit ppl'm
xpi ī castris. i. in ciuitatib⁹ vel reli
gionib⁹ vt qbuscūq; alijs collegijs
vbi fuerit ciuū veritas aut regu
laris obseruātia. hec gens bruta et
lubrica suo morbo cōtagiosus pluri
mos pdidit nisi sibi obuiet iusticie
disciplina vnde Casiodor⁹ sup ps.
28. Inigtas q̄p̄mōtālū mōre pu
tredinis sine fine vagaret si cā me
dicinalis īcrepatio minime feriret.
d; igit̄ moy. i. iudex vt p̄lat⁹ ī mōtē
iudiciali punitiōis ascēdere virgā;
correctionis eleuatam tenens et cū
culpa exigit delinquentibus nō dor
miat iusticie disciplina. Sic enī; fu
gabit populū amalech. i. mores pe
cudum et brutales. d; nō. q̄ debet
esse moy. ille q̄ tenet virgā. i. assimi
ptus de aquis qz iudex vel p̄lat⁹
debet moribus corruptis et prauib⁹
esse penitus remotus. Nā si ī peccā
tis existeret peccata nullatenus ab
horreret. Comedens enim alen alte
rius comedētis illa fetorē non sen
tit. Sic qui ī vicio adhuc iacet vi
cium alterius iudicare non audet.
Ber. li. 2. de cōsideratione. Audi
inquit canticum meum vnicui sed
salutare. mōstruosa res est grad⁹ sū
m⁹ et canis infim⁹ Res p̄ia et ligua
yina. ligua magniloqua. et manus

Justicia

occiosa sermo nullus et fructus nullus
vultus grauis et actus levis capus canis
et cor vanus. facies nigrosa et lingua
nigrosa vicens auctoritas. et mutas
stabilitas. h. Ber. vii est q. l. iudex
seu rector bonus sit et a peccatorum bru
talitate remotus graues nihil oēs ma
nus eius videt delinquentibus. pauci
enim sunt quibus dulcis manus punie
tis appareat. oēs enim iusticiam diligunt.
Sed pauci sunt qui subire velint iu
sticie disciplinam grego. i. mo. ubi est
iste sapiens de quo dictum est. Corripe
sapientem et amabit te. Quis enim fa
cile inuenitur. qui velit reprehendi
Ideo nisi manus sustinetur correcto
ris non potest plene piper iusticia exer
ceri. duo. n. sunt qui debent susten
tare manus plati in utroque collegio.
Nam manus potestatis secularis de
bent pretere nobiles et populares
manus vero plati in religione prote
gere debent magistri et bachalarij
quod si fiat leuiter fugat a malech
et superatur vicia et peccata. Si au
tem e contrario diabolus vincit oēs.
Ideo animaduertat sustinentes reos
et illos in suis erroribus defenden
tes. quoniam hic infamiam et in futuro i
curret gehennam. Unde leo papa et
ponitur in decretis di. 86. Facietis
preculdubio culpam habet qui quod
potest corrigere negligit emendare
et negligere cum possit perturbare per
uersos nil est aliud quam fouere. Nec
caret scrupulo societatis occulte qui
manifesto facinorosi desinit obuiare
et primo gradus innocentie est odisse ne
phanda et latet pandit delinquenti

bus aditum qui iungit cum prauitate
pensum et nil prodest alicui non pu
niri proprio qui puniendus est de
alieno peccato. *fig. 232* B

Oli esse sicut leo in domo
tua. Ecclesiastici. 4. Leo enim
dicitur esse fortissimus inter
omnia animalia et a nullius paucet scur
su verumtamen seueritate eius inter
dum temperamenta parit prostratis.
Spualiter licet rector referitate uti
oporteat illa tamen est pro loco et te
pore temperanda. Nam feror et vicia
et dulcis erga personas ut adimpleat
illud angu. dictum in regula. sc. corri
ge cum dilectione hominum et odio vi
tiorum. unde Sen. in li. de moribus.
Nemo inquit prudens punit quia pec
catum primum est. sed ne peccet. Res
n. optima est non sceleratos extirpare
sed scelera. Ideo debet quilibet rector
seu amantem iusticiam et fragilita
ti operari subditorum. *figu. iudici.* ubi
legimus quod sanfon mel inuenit in
ore leonis quo austo et comesto per
cussit philisteos. Spualiter sanfen
tue inuenit in ore leonis mel quando
subditus inuenit in ore plati penam
correctionis deposita feritate. Ideo
delinquentes si dulcedine se precipit ad
moneri unde puniri se neuerat non i
merito debere confortatus superioris
dulcedine agredie vitia et peccata
et tanto fortius ea superat quanto sibi vi
det liberius agere pro illa ex pro
pria voluntate nulla pena cogente
unde grego. in pastoralica. 38. Non
numquam qui inter flagello duriciem
remanet incorrecti dulcis sunt admo

ditione miscendi. Nam plerique; cruciata non corrigunt quibus iniquis actibus lena blandimenta persequuntur et quos portio curare non valuit ad salutem priusquam tepes aqua reuocant.

Fig. 233 In omni ore quasi mel dulcorabit. Eccle. 49. Non. quod in omni medicinali positione ut plurimum ponitur mel. Nam multum licet herbe seu radices virgine sanandi habeant tanta est eorum amaritudo aliquando quod non posset ipse eger accipere nisi dulcoratas mellis admixtione. Spiritually omnis correctio fraternalis licet de se bona sit ad sanandum animam peccatoris nihil omnino non potest bene recipi et substinere ab egroto. id est a fragili peccatore nisi misericordie dulcedine temperetur. Misericordia et iudicii cantabo tibi domine. Debet igitur prudens prelatus condescendere ad subditos clementer et severitatem dulcedine dum expedit temperare. **Fig. 1.**

Fig. 14 **R. 14.** Vbi legitur quod ionathas obrita victoria contra philisteos inuenit mel et summitatem virge quare manu tenebat intinxit in illud. Spiritually Jonathas interpretatur columba et denotat rectorem qui debet esse erga subditorum suorum custodiam studiosè sollicitus et pro ipsorum salute dominum interpellare per omnia. ysa. 33. Clamabo et meditabor ut columba. Igitur iste debet summitatem virge scilicet correptionis. et iusticie sublimitatem mele misericordie linitum. Et tunc enim fiet medicina salutis si ex misericordia et iusticia una resultet portio. Vnde

gre. in moralibus miscendi est inquit severitas et lenitas faciendo quedam ex utraque temperamentum ut non multa asperitate solvantur. hoc nimirum illa tabernaculi archa in qua cum tabulis similis virga et manna erat significabat quod cum sacre scripture scientia in boni rectoris sit pectore sit etiam virga correctionis sit manna dulcedinis.

Ira. Fig. 234 **A**

E naribus eius procedit fumus

D ole succense. Job. 40. Olla fervens ad ignem habet hanc

proprietatem quia si intra illum nix si unum fabum esset istud perducet ad os. Item ad os ole inveniunt omnes fceces in illa retentas que dum non servabat quiescebant ei et tamen interdum fervet quod cum fetidis similis emittit pinguedinem. Spiritually per omnia igne succensam subaudi personam iram percutientem; si quicquam malum sit vel in fame proximi totum ore perfert quemque minimum illud et omnes fceces. scilicet blasphemie vel iniurie que tempore quietis latebant in corde non solum ore sed membris omnibus ira transgreditur. grego. li. 6. mora. Ire inquit sue stimulum cor accensum palpitat. corpus tremunt. lingua se impedit. facies ignescit exasperatur oculi. et nequaquam recognoscuntur noti. ore quidem clamorem format. sed itus quid loquatur ignorat. In quo itaque iste ab areptis differt. Quod actiois sue per se non est. h. gre. Sicut ergo olla que ad ignem pingua cum fecibus emittit sic iracundus similis cum veris flammis. **Fig. 1.** Vbi dictum fuit ipsi prophete. Quid tu vides Je. **Fig. 1.** Et ipse ollam succensam ego video a

facie aquilonis. Et in eodē ite; iter
rogata quid tu vides. Et ille virga;
vigilantem ego video. Et dominus
ad illū bñ vidisti. Spūalr subaudi
p oilam igne accensā hoīem occupa
tum q verū non valet discernere ca
rens lūe veritatis. ps. supcecidit
ignis et non viderunt soleni. et cato
ira ipedit animū ne possit cernere
ver. facie itaq; versus aquilonē et
est ex parte dyaboli q est rex aglo
nis. danicis. Est enī dyabolus. sp
ira plenus. et oīo iplacabil. Sed vi
de qua sup illum diuina snia semp
vigilat parata pfringere peccatozē
nisi deposita ira penitus māsuefcant
ps. Nisi cōuersi fueritis gladium su
um vibrabit. *ps 235* B

Ex grādo spiritus procelaz
pars calicis eoz. ps. Estiuo
tempore grandines frequen
tius aggregant q̄ iernali. Rō est
quia p calorem fit attractio vaporū
a terra sursum vsq; ad quādā aeris
altitudinē ad quā solis verberatio
nō attingit et ibi vapores illi nuntia i
gelati frigiditate grauiorē sunt et
ipetiose descendētes virētia ledunt
in campis. et quāto propinquior lo
cus ē vñ cadunt. tāto effecti graui
res graui⁹ ledunt. Cū enī de altio
ri loco descendunt diuutiores fiūt
et p psequēs leniores et min⁹ leden
tes. Spūalr p grandinē ira huma
na notat pp similitudinē vtrōbiq;
reptam. Agrauiatur enī ira quādo
vapores. i. verba cōtinneliosa p ca
lorem supbie. auribus pcipiuntur et
est elatiōis seu supbie vt dixim⁹ il

la ad cōsiderādū ellatā suspēdit mē
tē. deueniūt enī vsq; ad regionē il
lā frigidā i aīa ad quā nullaten⁹ ar
dor caritatis attingit. Ibi enī coagu
lant ex frigiditate mētis et idurant
atq; agrauiatur et unde ipetiose de
scedentes p blasfemias et infama
tiōes secretorū reuelatiōes crudelita
tes imanes et diras lesiōes vastant
oīa virētia. i. oēs virtutes oīa pa
cis federa et s̄fuz vnitates. Et nō. qz
quāto breui⁹ est intervalū iter pce
ptū et dictū tāto ampli⁹ ledūt qz im
petuosius feriūt. Si. n. irat⁹ aīus ad
tēs irā suā restrigeret et nō statim
illā emitteret diuutior fieret et
parua aut nullā lesiōē inferret. Et
nō. quod ad litterā post notā sepi⁹
cadūt qñ. s. mero et cibo vēter am
pli⁹ estuat. qz tūc homo leniter i fu
rore ascendit. S; notādū quod in re
giōe temperata raro descendūt grā
dines. sic aīa pacifica raro mouet
ad irā. *Figū. Exo. 9.* vbi legimus
quod i egypto cecidit grādo maior
quā vsq; ad tēs illō visa fuiss; et oc
cidit aīalia egypti. et q̄gd i cāpis spi
cantū inuenit m i terra geseu i q̄ bita
bāt filij ysr̄l nihil malefcē. Spūalr
p grādinē vt dictū ē notat irā. p egi
pti mentes tenebrosas et caligine
plenas. subaudi q̄ ex eaz supbia fa
ciles sūt ad irā nullā sustinēt repre
hensionē nullā iercpationē s; agra
uantes fīna delicta trabem faciūt
ō festuca. et ipotu sue ire extinguunt
nedū pximi bōa s; ppria si qua fe
cerāt. vñ gre. i. pastoralī dū p̄arba
tiōi sue misericordia iussūt. Et si qua

Inuidia

a se trāquilla fuerāt bene gesta con-
fundit. Et ipso ipulso destruit
q̄d forsan diu labore p̄uido p̄stru-
erūt. Per terrā v̄o gessim q̄ iter
p̄ctat libanus sacrificiorū subaudi
v̄tutē hūilitatis et patiētiē quā here-
ditant filij xpi. Mat. Beati pacifici
qm̄ filij dei vocabunt. In hos nō
ira h̄z locuz. distincti. n. sunt a filiis
dyaboli q̄s furoz ire vastat. greg.
p̄. moza. In h̄ mēs iusta ab iniusta
discernit qd̄ oipotens dei laudem
iter aduersa p̄fiter qd̄ nō euz reb̄
frangitur quod non cū casu exte-
ris glorie cadit. *h̄z 216* L

e Lee ventis turbis venit
ab aquilone. Ezechi. p̄. U-
dem. n. qd̄ edificū altum
fundamētuz habēs debile adueniē-
tibus ventis validis nō subsistit.
Quāto ē altius leuatū tāto fortior
ē ruina. Jō primū q̄ curādū est in
hedificio ē stabilitas fundamēti qz
nō solū est piculū de domi ruina.
s; et de habitātibz iteritū. Spūa
liter hedificū aīe spūale errigitur
v̄sus celū cū cumulant i ipa v̄tutes
et merita deo grata qd̄ qdem si de
beat subsistere fundamētū p̄i est
fundamētū hūilitatis et patiētiē
ne p̄ ipetū ire velut a valido v̄to
p̄cussuz funditus eruat. Signi. iob.
p̄. vbi legitur qd̄ i domo primoge-
niti eius v̄scebant et bibebant vi-
nū. et filij et. filie ipsius Job. et re-
p̄te irruunt v̄tus vehemēs a regio-
ne deserti et cōcūsit. 4. angelos do-
niū que corruens opp̄sit liberos
suos et mortui sunt. Spūaliter. Per

hanc domū subaudi aīam huma-
nā xpi sanguine redēptam. Susten-
tatur. 4. columnis. i. 4. cardinali-
bus seu moralibz v̄tutibz. In-
terpretat. 7. misericordie opibz
et tribz partibus penitētiē sed qz i
terdū patiētiē fundamētū nō ē
fundamētū firmiter irruende a re-
giōe iferni v̄to ipetiose ire cadūt
4. anguli p̄cunt v̄tutes. et oīa bo-
na priora pariter extigūt. greg.
li. 6. moza. p̄ irā iusticia derelinqu-
tur qz dū perturbata mens iudiciū
sine rōne exasperat enīe qd̄ furoz
suggerit. Rectū putat. Per ū ā grā
iure socialis amittitur qz qui se ex
hūana rōne non temperat necesse
est. vt bestialiter viuat. p̄ ilā man-
suetudo amittitur. p̄ irā cōcordia
rūpitur. per irā lux v̄tutis amittit-
tur qz cū menti iracūdia cōfussio
nis tenebras icutit. h̄c de radios
sue cognitionis abscondit. h̄z greg.
Et sic p̄ quāta mala irruunt per
irā i aīa. sine patiētiā. *h̄z 217*

Inuidia. *h̄z 217* A

Rus esuriens princeps ip-
suis. p̄. 28. 110. v̄sus ca-
dens de arbore quas vt ca-
peret poma. ascenderat iratus enī-
nes quos pōt ramos arboris sata-
git virgulis. et dentibus laniare.
Spūaliter p̄ v̄sus subaudi inuidū
qui vidēs seruos dei exerceat opa
sapida. odorifera bone fame mitē
illa extinguere et vilipēdere. S; cū
nō pōt saltē satagit laudes cōmē-
dationesqz illorum i suis detractio-
num morsibus laniare. Signi a 20

l ij

nick. 7. vbi legitur quod iter bestias que de mari eribāt vna erat vrsio similis 7 hēbat tres ordies dentur; 7 lacerabat multas carnes. Spūa iter p hāc bestiam notatur inuidia que iter peccata pīcipalia egrediēda ab amaritudine dyaboli dicitur eē sin peccatū precessit supbia dyaboli vxor ex qua statim orta est inuidia. Aug. de verbo dñi. Inuidia est filia supbie; ista mater nescit sine filiis eē vbi fuerit pīnue parit suffoca matrē 7 nō erit filia. hab; h bestia. 3. ordines dentium qui triplex gen^{us} hominū nititur lacerare Aug. in quodā sermōe. inuidia inqt est odiū aliene felicitatis respectu i ferioz ne sibi equēf respectu supiorū qz eis nō equatur respectu pariorū qz sibi equatur. Unde cham in uidit abel pīperitanti Rachel iye fecōditati dō felicitati p inuidiā pcuratus est. lapsus mōdi 7 mors chusti.

B fig 238

Quissima aut illius mordebūt vt colub pō. 33. Colub. dict^{us} est a colorū varietate. ē n. serpens venenosus valde 7 quot h; colores tot h; inde dolores. Est n. mordax multū. latet. n. sepib^{us} iux viā insidiās viatorib^{us}. Spūalr subaudi p hunc serpentē inuidiosū; hominē. qui tot in seipso patitur dolores interius. quo proximoz pīp felicitates exterius vnde prosp. li. 2. de vicijs 7 virtutibus. Tātos inqt h; pene tortores quāto eius cui iūdet audit laudatores. Mordet enī; coluber omnes quos pōt sic inuid^{us}

morsibus detractionū suarū bonos lacerat viros quos valet. Sed tanta est rabies inuidie eius vt sepe su per seipm redundet. Jero. ad qdā dñam detestando inuidoz caliditate loquitur. d. O inuidia pīnū mordax tui. O sathane caliditas semp sancta psequens. Iste igitur serps psequitur viatores quia peregrinātibz versus celum sua detractiōe mordaci inuidus pbet ipedimentū Figū. Gen. 49. vbi legimus qz cu; Jacob filiis suis futura prediceret aut ipi. dam. fiat damificat coluber in via cerasites in semitis mordens virgulā equi vt cadat equ^{us} 7 assen sor eius ad terzā. Spūaliter tribū dam nos non legimus habuisse terras inter filios ysrael. per qz bene possumus notare inuidū qui iter sanctos dei locū non obtinebit. vnde cū beatus Jo. signatas tribus nominaret apoc. tribz; dam nullatenus nominauit. Mordet igit h colub s. inuidus vt cerasites q est serpens minutissimus latens in arena vel puluere viatoribus vite pīsentis virgulas. s. opationes quibus gradiuntur ad celū vt retro cadat tam corpus qz spiritus. venenū ergo pessimum habet inuidia pe. ra. i sermo. filij prodigi. Inuidia inquit malum vetustū; pīa labes antiquū virus seculoz venenū hec ipm angelum eiecit de celo. hec de paradiso hominē pīncipē nostre generationis exclusit habitahe progeniem ppter sanctitatis 7 auctoris sui cedem ad mortem saluatoris armauit inuidia

Gen 49

Inuidia

Interitus hostis. non corpus quant
non elidet septa membrorum. Sed in
ipam cordis crepat arcem et ante
quam viscera sentiat ipsam dñam
corporis animam predo capit. et adu
ctam inclusit. Sed nō. quod dū ce
rastes sic latens insidiatur equi vi
gule interdum caleat et pprimatur
equi pede. Sic inuidus sanctos vi
ros nequens ledere sua torquetur
angustia. unde Sen. i epla. Nūquā
melius torquetur impios q̄ virtuti
et glorie seruando. *h̄ 239 L*

Rdebit vsq; ad inferni no
uissima. ps. 116. q̄ illd quod
alia d; ignire prius debet esse
ignitū in seipso. 116. etia; quod quā
to magis materia durior est tanto
amplius ignita ignem conseruat. si
cut patet in ferro quod postquā in
censum est diuti' igne; conseruat
quam lignum. Spūalr ignis iudic
prius suum succendit possessores; ti
uina iusticia suadente. unde vgo de
san. victore. Inuidia inquit nil est
iustus que protinus suum actorem
cruciat. et quāto cor vel mens iudi
p obstinationē durior est. tanto diu
tius ignis hui' conseruatur in illa.
Ideo dyabol' in duritia totaliter
obstinat' eterne inuidie ignem iugi
ter secū portabit pp quod auctor cē
setur inuidie. unde Aug. in li. d. do
ctrina xpiana. Inuidia vicū dya
bolicum ē quo solus dyabolus re
est. 116. 11. dicitur dyabolo vt dā
netur. Adulterum pnuisti. furum
fecisti. villam alienam rapuisti. sed
hominis scitasti inuidisti. Iste igit

dyabolus sic ignit' et succens' in
uidia cenatur ardere et succedere
hominū nouissima. 116. quod illud
nomē nouissima sentit vltima. 116.
bena in nobis tres crātes seu con
ditiones habent. s. principiz me
dium et finē. principium habent in
bonis cogitationibus. Et tunc inci
piunt florere. medium vero est vo
luntatis p̄sensu et tunc incipiunt
crescere. finis autē corū su e nouissi
mum est operis p̄sumatio quia hec
est oīus vltimū et est perfecti'. Tor
quetur igitur dyabolus igne inuā
die in floribus benari in cogitatio
num sed isti flores leuiter dicuntur
leui temptationis vento quia tenel
li et infirmi adhuc sunt. torquetur
autem grauius cū videt in viro dei
flores cogitationis bene su mari et
germinare per consensum sed tu
rissime laniatur cū fructus p̄spicit
ad maturitatem debite operatiōis
venisse. Iō omnes vires suas atq;
conatus ad illa nouissima externi
nanda inducit. Figu. spec. 8. vbi
beatus Iō. vidit stellam de celo ca
dentem tanq; faculam ardentem et
nomen stelle absintū et cecidit sup
tertiā partem fluminum et tertia p̄s
aque facta est absintius et multi ho
mines mortui sunt. Spūaliter per
hanc stellam de celo cadentem sub
audi inuidiam dyaboli que non va
luit p̄ra deū q̄ quem p̄io exi sit
s; p̄didit vires succensa sue neq̄ie
igne et p̄prio furore. hec stella suc
censa de celo cadens irruit sup ter
tiā partem fluminum quia sup oīa

Ypocrita

hominū nouissima .i. opa bona que
facta sunt. vt absintum. Nō. quod
inuidia est sup onne absintū ama
rissima quia dulcia ⁊ sapida opa in
amaritudine pmutat. Nā obediētia
primor parētū que factoris palato
erat dulcis ⁊ suavis in tātum fecit
pūobediētiā amarā quod poti⁹
ipse dei filius voluit mori q̄ talem
amaritudinē sustinere. Item nō. q̄
omnia nouissima. i. bona opa chri
stianor amaricat cū ligua inuidi lu
cidis fidelū opibus suis moribus
detrabit. Et q̄ sequitur. Et mortui
sunt multi homines. Ergo expone
quod nō solum inuidia occidit inui
dum sed etiam auditores ⁊ aures li
benter prebentes detractorib⁹ pro
ximorum vnde Ber. in libro. de cō
sideratiōe. detractor inquit. Et libe
ter auditor vterq; dyabolū portat
in ligua ille. iste i aurib⁹. Igit̄ qui
nō vult amaritudie inuidie venena
ri paul fugiat detractiōis vires.
Nā dum detractor te viderit nō li
benter audire non facile pōt detra
here. patet igitur qualiter inuidia
ignis est nouissima nostra. i. bona
opa ardēs atq; cōsumens ⁊ reducēs
bona omnia hominū. in fauillam.

Ypocrita *78 240 A*

U nō accipit crucē suā ⁊
q sequitur nemo non potest rē.
Marci. x. vlt̄o dicit̄ quod
asinus portat bladum ⁊ nihil come
dit ex illo videm⁹ ⁊ pueros portan
tes magnos ⁊ grossos pisces ad do
mos nobiliū ⁊ accepto bollo panis
deponunt pisces ⁊ redeunt nec d

piscec gequā comedunt. Spūalr ypo
cite sepe ferunt crucis pondera p
icuma vigilas exterminationes fa
ciei ⁊ alia penitētie opa ficta tamen
inutilia ⁊ inuoluntaria merita crucis
non capiunt nec participant s; so
lo bolo laudis humane contenti cru
cis merita p̄dunt. grego. 8. moralū
Quid in cunctis opibus suis ypocri
ta aspectat nisi reuerentiā honoris
⁊ gloriā laudis humane. a meliorib⁹
bus metui. sanctus ab omnibus vo
cari. Ecce quomō adulterat liquor
balsami. Figu. Mat. 27. Simon et *Mar 2*
reueus angariat⁹ a militibus pilati
⁊ phariseorū familia portauit crucē
xpi p̄ccio sed non est crucifixus in
ea. Spūaliter per symonē qui inter
pretatur obediētia subaudi ypocri
tam qui a demonibus delusus illis
obediens efficitur vnde illi homini
laborem suadent penitētie inutile;
per deformitatem iactantie ⁊ ypo
crisis ad illudendū ei. vñ Aug. de
p̄fecti vicioz dicunt demōes ypo
cite. Age bonū q̄ vales. oside cū
ctis bonū qd agis vt bonus ⁊ cētis
dicaris vt scūs ⁊ venerabil⁹ p̄dice
ris ab oib⁹ vt dei elect⁹ voceris vt
nemo te p̄tēnat vt nemo te d̄spiciat
s; vniuersi debitū tibi honorē p̄sol
uant. Sic igit̄ ypocrita a demoni
b⁹ angariat⁹. Cruce accepta praua
itētiōe pōdera crucis portat s; nō se
quitur crucifixum. Ille humilis ⁊ pa
tiēs. Et iste ipatiens ⁊ supbus. Ille
pro suis p̄sequitoribus orant. Ille
p̄tra plane loquētes irascitur p̄n⁹
⁊ sollicitus ad v̄dictā. Ideo tales

A Apocrita

non merentur crucis premium licet
sustineant crucis simulacrum. vñ. Jo.
in quodā tractatu. p. facile ingit est
hī vestē p̄ceptā salutare submissi
manus deosculari p̄latis inclinato
capite ⁊ deiectis oculis humilitatē
⁊ mansuetudinē policeri lenta voce
f̄miones infringere crebrius suspi
rare ⁊ ad onine v̄bum se miserū ⁊
peccatorē clamare ⁊ si leui f̄mione
offensus ē p̄uuo attollere supercilia
leuare cervicē ⁊ dīcatū illū oris so
num insano repēte clamore mutare
Aliam iesus docuit humilitatē qui
cū maledicere nō maledicebat. cū
pateret non p̄minabatur. Auscran
tur figmenta verborū essent simu
lati gestus virum humilē patientie
probāt inuicē. h. Jo. Quia igit ypo
chryta opa crucis nō bona s; praua
vt visum est exēptione pagit iō cru
cifixi p̄mia nō attingit. vñde gre. 8.
moralium. Simon crucē portans ne
quāq; in cruce morit̄ quia oīs ypo
chryta corp⁹ quidē p̄ abstinentiam
afficit. s; cū p̄ amore glorie mondo
viuit.

h. 241 B

Uesunt lanā ⁊ linū puer.
q. 31. Nō. q. de lino p̄ se ⁊ de
lana p̄ se sūt boni ⁊ vtilis
p̄ani. Sed de vtroq; siml̄ fit p̄anis
sophisticus. rō est quia textura illa
tūmis ē deformis. Nō enim simul p̄
ueniunt quia vnū est mole reliquū
corrodet ⁊ lacerat. Spūalr. Nota
vacās diuinis corde pariter ⁊ ope
re est optimus homo etiam vacans
corporalibus rebus viuentq; pro
p̄io sudore beat⁹ ē ⁊ bene sibi erit

nisi legi dei in aliquo p̄dicat. s; ypo
chryta abscondens prauitatem inten
tionis. Sub opibus pijs pessimus ē.
Sen. malus tunc est pessimus cum
simulat esse bonus. Figu. deuter. 22.
vbi p̄ceptum fuit sacerdotem
nullatenus vestimento vti lino ⁊
lana cōtexto. Spūaliter sacerdos
quēlibet fidelem tenet. Simus
n. genus sacerdotum lana ⁊ lino ve
stimentum contextum portant qui
prauitatem operum nituntur gesti
bus cohopere humilibus vel qui
propria opera nituntur simulatio
ne colorare ⁊ esse essentialiter esse
mendam ⁊ per sophisticos gestus
habere ⁊ apparere diuinū contra
ques beatus grego. exponens illud
Ecclesia. 2. v. peccatori terram in
grediendi diabulus vijs sic dicit.
Duabus quippe vijs peccator ter
ram ingreditur quando ⁊ dei est.
quod opere exhibet ⁊ mundi quod
per cogitationem querit hec igitur
⁊ si excludenda sint amentibus om
nium fidelium vñ sublimis tamē
debent excludi ab animo predica
torum diuini verbi ne ipsi verbis
dei humiliter loquentes ore bonū
exterius praua intentione corrū
pant grego. 8. moralium figuram
supradictam exponens ait. Non in
dues vestem lana ⁊ lino contextam
per lanam simplicitas per lino
subtilitas designatur. Et nūm; ve
stis que ex lana ⁊ lino p̄textitur linū
interius celat lanamq; exterius de
monstrat. vestem ei go ex lana lino
q; contextam viduit qui in actione

l. iij

Ypocrita

et loquutione qua vtitur intus subti-
litate malitie operit et simplicita-
tem foris inocetie ostendit. L

h. 72 Erecuet te deus paries de
p albate. actu. 25. Nō bene po-
test iudicari d qua materia

domus sit edificata foris dealba-
ta cemento. Nā interdū erit iteri⁹
de luto. et cedetur foris de politis
lapidibus qz cemento vel calce po-
test latere vtrumqz. Sed si qz mu-
rum modicu martelo fodiat statim
de qua materia domus sit plenarie
experietur. Spūaliter. Non potest
homo plene cognosci p dealbatio-
nem exteriorū operū qualis intrin-
secus p intētionem consistat qz se-
pe ypocrita p exteriora opa artifi-
cialiter onez simpliciē ostēdit et i-
tus erit lūpus rapax. vnde greg. i
moralibus hanc artez describens
ait. ypocrisis ē virtutum simulatio
ne clausum viciū abscondere et ar-
te paliare. Non igitur pōt intelligi
qualis iterius lateat qz homo solū
videt que foris sunt. deus autē solus
intuetur cor. S; si martello alicui⁹
cōtumelie feriatur quauis plane.
statim apparebit quod intrinsecus
latebat. Figura Ezech. 2. vbi dñs
dixit ipsi prophete fili hominis fo-
de parietē. Et subditur. Et cū fodis-
sem parietē apperuit hostiū vnu;. ezecb 8
Et dixit ad me ingredere et vide
abominatiōes pessimas. Et igres-
sus vidi. Et ecce oīs similitudo re-
ptiliū et animalū abominatio. et
vniuersa ydola ysrāel ōpieta erāt
in pariete in circuitu per totum et

70. viri domus ysrāel. Spūaliter
p parietē occultantē que sunt intra
domū; denotat ypocrita abscondēs
prauā itentionem i corde. perfodi-
tur vō paries. cū ypocrita exponit
alicuius cōtumelie siue iniurie aut
increpationis examini. statim. n. api-
tur hostium nequitie et malignitas
que latebat i corde. statim ore pan-
ditur per irā et ipacientiam et etiā
videbuntur occulta patēfieri. vide-
batur nāqz similitudo reptiliū atqz
serpētū p quā subaudi superbiā; et
indiam. videbatur bautozū aīaliū
abominatio p qz subaudi luxuria;
et crapulam. videbantur vniuersa
ydola ysrāel. p que subaudi capi-
ditatem et auaritiā que sunt ydolo-
rum seruitus. Sed iter ista aparēt
70. viri ex ysrāel. qz. x. pcepta et. 7.
misericordie opa solū ibi depicta
sunt p quādā similitudinē et ypocri-
sum sed vere nō persistunt. Et sic
p; qualiter ypocrisis abscondebatur
multa mala que aduersitatis pro-
batio manifestat. pe. ra. ypocrisis
est subtile malum secretum virus
latens venenū; virtutū tineā. ypo-
crisis secunda simulat prospera salit
curiosa mētatur et crudeli arte vir-
tutē truncat unctione virtutū icū-
nium perimut icuinio orōnem orō-
ne euacuat. misericordiā misratio
ne prosternit ypocrisis cognita fe-
bri frigido poculo propinat ardorē
qz corporibus est ydropicibus h ē
ypocrisis animabus. Nam ydropi-
cus bibendo sitit. ypocrisis vero
dñata est siti. h. pe. ra. D

Zachryma

142

O Ferte illi incensum dignus
in odore suauitatis. Ecce.
Nō. q̄ est quedā species pi-
cis p̄ oīa vicendo similis. nec pōt
bene cognosci vnus a reliquo. Jō
nisi sunt prudētes mercatores sepe
decipiuntur. Sed experimētum ca-
pitur. Et firma notitia quādo ponū-
tur super ignē. Nā si super ignē po-
nuntur vinū redolet et aliud fetet.
Spūaliter. iter ypocritā et sanctū;
virū nulla apparet differentia i ge-
nibus exterioribus. ymo frequen-
ter acta spiritualia deuotiora ostē-
dit q̄ rectus et simplex arte ypocri-
sis decora a. S; vnum a reliquo
tunc discernitur cū ambo examini
ignis tribulationis exponuntur qz
tūc simplicitas viri dei per patiētiā
odores suauitatis emittit et ypocri-
sis viri duplicis fetore; ire tribuit
ac furoris. Tale igitur incensū; nō
ēdeo acceptū i ministerio eius. Si
gura leuit. 22. vbi legimus q̄ pre-
ceptū fuit filiis ysrael quod nō fie-
ret adoratio nisi de incenso electo
et probato et illud tale poneretur in
turribulo. Spūaliter p̄ incensum ele-
ctū subaudi virum rectū et simpli-
cē. qui igne aduersitatis examinat⁹
amplius semper redolet i diuino con-
spectu. eo q̄ totam suam itentionē
finalē i deo suo ponit. Ideo velut
incensum aromaticum amplius sem-
per pficit in examine greg. 36. mo-
ra. Sanctorum inquit mentes ex
trinitatis premia postulantes. vi-
res ex aduersitatibus sumunt. ga-
crescente pugna gloriosam sibi nō

ambigunt manere victoriaz. Ele-
ctorum desideria dum preueniuntur
aduersitate proficiunt sicut ignis
dum flatur premititur vt crescat.
et vbi quasi extingui cernitur. inde
roboratur. *142* zachryma. A

Auit corpus suū et vixit. se

Iud. 14. Uani homines
et carnales vidētes nullie

res abiectas et sordidis vestitas nō
cōsurgunt i illas cōcupiscentijs s;
cū vident illas vinctas et ornatas.
Spūaliter dū; hūana aīa cohoper-
ta est peccatorū sordibus et viciōū
nō multum tēptatur a dyabolo et
mundo rō est qz temptationū mala-
rū auctor nō curat tēptare quos se
nouerit recto iure possidere. Sed
dū videt animā ornata virtutibus
et meritis cōburitur concupiscētie
ardore et i ducēs mundus ad subfi-
dium sue prauitatis omni studio il-
lud ad sue volūtatis cōsensum idu-
cere conatur. Figura Danielis. i3.
vbi legit q̄ susana ingressa pome-
riū viri sui lota vinctaq; oleo i tū-
est a duobus senibus et iudicibus
molestata vt suam mortis subiret
si daniel ipsa; ppheticis spiritu il-
lustratus nō liberasset. et tñ nil mo-
lestie cōtulerant duo senes susane
i domo ferialiter moranti. Spūali-
Susana interpretatur gaudij gra-
tie. et dēnotat animā xpī gratia. eo
ad vitā et per penitentiā deo cōiū-
ctas. de hac ē magnū gaudiū corā
deo et angelis eius. hec igitur erat
pomeriū viri sui. quādo erat vi-
ridariū sacre scripture toto cordis

dan 13

Lachryma

effectu ac solitudine intellectus. Ibi. n. habundat aque viue fontes i. deuotionis lachryme quibus laudatur aia. Ibi. n. est copia mirati olei cōpunctionis cordis que caput eius. i. xps erga illā dulciter mānue scit. his igitur tota aia decora fit et pulera et auctor ois malicrua iectur inuidia. Iōnitur oī studio mundo secū illā assumpto iducere p̄cipitio ad peccatum inuidis. Nāq; sūgerit suas exercei delicias delectatiōibus per frui pponit p̄tis vite dulcorē. S; dyabolus sūgerit duntur nitatē tēporis longioris vite posse fieri penitētiā tēpore senectutis. Et sic suis diris cruciatibus velut lapidibus aiam obruere festinat. S; lachrymis ipetrat subsidū daniel per quē subaudi. timorē penā gehēne pmissi peccatoribus declarā tēni et oia que peccatores recepturi sunt de peccato lucide iudicantē et sic cognoscuntur testes mēdaces et aia a peccati. iteritu liberatur et inuidata lachrymis xpo suo sponso reddit scolumis et iocunda. Ideo Criso. sup Mat. Nemo igit ad deū aliquādo flēs accessit. qui nō qd postulauit accepit. Nullus ab eo volēter beneficia optauit. qui nō ipetraverit. Ipse. n. cōsolat flentes curat penitētes informat. *hy 245 B*

Numa mea sicut terra sine aqua tibi. ps. 110. q; ex defectu aque sterilis ē terra a fructibus. producit spinas tñ que nō egēt hūido. Et si interdum fructuosas pducit arbores efficiunt

siluestres et fructus earū utiles sunt agrestes et sine dulcedine. Spūalr aia nostra sine aqua lachrymarū fructuosa res est. punctiones peccatorū et malay cogitationū germinat et producit. Ille sunt que copiose i aia lachrymarū aqua priuata nascuntur. Et si fructus iter dū bene cogitationis producat nō perueniūt ad debite maturacionis effectus qz ad premiū patrie eterne nō attingunt sed ad mendicitatē retributionis terrene. *Figur. i. 3x. i. vbi legimus* qd elchana habebat duas vxores quarū altera sterilis erat. s. anima. Altera vero fecunda. s. fenēna. *Se* ito vero sacrificij adueniente dedit elchana vxori sue et filiis suis et filiabus portionē optimay. Anne vō tristis vnā partem dedit debilem quod anima vidēs accessit ad tēplū vbi inuēit lachrymata ē. et ibi narrās cā; sui doloris sacerdoti hely. a sacerdote accepit sobolis promissionem que postmodū cōcepit d viro suo et pepit samuelē prophetam dñi. vnde ipsa gaudēs fecit cātēū istud. Exultauit cor meū i dño. *et.* Spūaliter pelchā qui interpretatur possessio dñi denotat xps in quo cōsistit possessio beatitudinis nostre. Nā i ipso est hūanitas et diuinitas quā totus homo i p̄ria possidebit h; igit duplicē vxorē. qz aia; iustā que fecundata est et aia; peccatoris sterilē. Amibas. n. i baptismo d̄spōsant. Amibas. n. creandō sua ymagine decorant. Sed vna earū est fecundata. hec ē aia iusti q pducit cō

Lachryma

tūne merita deo grata. optimā ip̄a
a deo pre oib⁹ accepit portionē qz
eterne beatitudinis p̄ma z nubiloni
nus recipit in p̄iti diuinā gratiam.
Sterili vō .i. peccatrici z ipeniten
ti anie lachrymis cōtrictionis carē
ti tristis. hoc est iratus dat misam
portionē qz bona tēporalia tū . vi
de anima que interpretatur yma quasi
delecta . s; interdū hec ad seip̄am
rediēs z p̄siderans misie sue statū
moroze cordis intrinsecus sauciata
lachrymas multas corā sacerdote
seu p̄fessore effundit z narrato an
gustie casu . i. culpa meret̄ p̄cipere z
parere samuele prophetā dñi . Sa
muel . ii. interpretat̄ exaudito gratie
dñi qz aia ob sterilitatis caliginem
p̄t̄ obnubilata post lachrymarū ef
fusionē lucida fit z fecūda. vñ. Tri
stis om̄i sup̄ mat . Sicut post vehe
mētes ymbres mūdus aer z purus
efficit̄ . ita etiā post lachrymarū plu
uias serenitas mentis sequitur atqz
tranquilas. *hy 246* **L**

Quia salutaris potauit illuz
a Eccle. is . Periculosa res ē
itineratib⁹ vias in aquosas
peragere. Nam itineris labore mē
bris interioribus calefactis . Si bo
mopriuef potus beneficio est i per i
culo nō paruo. vnde cū talem quis
patit̄ esuriem i v̄eto fonte ad illum
magna alacritate deliat z refocila
tus totus iecedit ylaris vias suas .
Spūalr̄ oēs sumus viatores tendē
tes ad terminū vite n̄re . s. ad mortē
p̄ quā ad vitā feliciorē speram⁹ pue
nire. S; i hac vite viā p̄p̄ estum ui

gis tēptationis dyaboli succēdūt
mēbra interiora anime p̄ p̄sensum.
Et nisi b̄ incendium . vnda lachry
marū extinguat . languet ania que
refociliata dulcedie lachrymarum
ylariter p̄git p̄ viam timoris dei .
quosqz puenit ad regnū cōsolatiōis
eterne que diligentibus promissa ē.
Figur. cro. is. z vlti. vbi legim⁹ qz *ex 16*
sicientē p̄p̄m ysr̄ael moy . p̄cussa
petra oreb potauit aqua latissima z
postmodū debellato amalech puenit
ad mōtem synay vbi deo facie ad
faciē loquutus ē. Spūaliter . p̄ moy .
q̄ interpretatur assumptus d̄ aquis
subaudi fidelem xpi q̄ ex aquis ba
ptismi adeo assumitur in filius ado
ptionis. Tendit igit̄ iste cū p̄p̄o aie
sue ad terrā promissionis . s. ad eter
nā gl̄iam nobis promissam z a xpo
acquisitam . Et subaudi p̄ hunc po
pūlū memoriā . intellectum z volū
tatem. veniūt igitur in oreb. que in
terpretatur sicut quia trāscuntes
vitam presentē necesse est interdū
calidi hostis tēptationibus estua
ri. Tūc igitur virga petra p̄cutit̄ .
z fluit aque qbus p̄p̄s huiusmōdi cō
fortat⁹ est. z strenue sup̄at amalech
i. dyabolum z ylaris atqz gaudēs
puenit ad montē synay qui interpre
tatur celsitudo p̄ quē bene sublimi
tas celestis glorie denotat vbi de⁹
loquitur anime lachrymātī benigne
z se illi prebet i premium z sic p;
quantas sit lachrymarū potētia. vñ
Ber. i quodā ser. O hūilis lachry
ma tua est virtus. nra est potentia
tua est potestas. tuū ē regnum. An

Luxuria

gittis. s. cōne z scūmō teste tñō
qui ait. hoc genus demoniorz non
cicā nisi ieiunio z oratione sed ne
cesse est a distātibz esse i hūis p
lo. s. a visu z loquutionibz z blādis
munusculis mulicz. Alioquin i cer
tanine subcūberet. vñ Jo. i qdā
epi. Solus cū sola oīo nō steteris si
ifamā metuis z ruinā. Nā credas
mibi qd nō pōt cū deo puro corde
ambulare z lucem fame sue serua
re inuaculatā qui mulicz colloquijs
delectatur. Si ergo tñā luce per
fusus sui dominetz corporis miles
xpī ieiunio z cor pūm habeat ad
incedū orationis sagittas vt victo
riosis victoz oīa superabit. *Figur. apoc 6*
apoc. 6. vbi scribit Jo. Ecce ingit
equis albus. z qui sedebat sup eū
habebat archū z data est ei corōa
z exiit vicēns vt viceret. Spūālī
p hunc milite subaudi pudicū z ca
stus; p equū vero albū subaudi cor
pus mūdū. Nam p equū i sacra scri
ptura itelligit corp⁹. ysay. 31. equi
corz caro. Igit istemiles archū ma
nu tenet qñ cor h; ad ofone; perui
gil. Idcirco coronat⁹ victoriā z est
quasi supradicta vicia egregi⁹ triū
phator. Qui ergo vult de luxurie
vicio triumphare sagittas ofonis z
ieiunij muniat. Alioquin illuz cō
flictus cōfusione subire. Ber. luxu
ria omnē etatē corrūpit. omnē sen
sim cōfundit. omnē ordinē soluit.
omnē gradū puerit. Inuadit iuue
nes. occupat senes. inuoluit mares
z feminas supat. prudētes z simpli
ces nō fugit. sericiū nō tuncet. ciliciū

Luxuria

lasciuat i plumis. i. estat i paleis n^l
li. vñq; prestat requiē. Si p orōnē
z abstinentiā fuerit fugata z omni
occasiōe subtracta. **h. 247 B**

Omni iplata ē fumo ylay.

D 6. Nō. q; fumus ē signum
ignis. Idcirco vidētes fu
mū a distātib; pfluērit ad ignē
festinat. Spūaliter cū ignis carna
lis cōcupiscētie ē i aīa sumi caligo
exuberat p oēs sensus corporis vt
cōstāt fieri. p caminū oculi nam
q; ipudici sūt aures pne ad audiē
dum vana. lingua vñ ad loquēdū le
uia. manus ad operādū praua. Et
sic oīa corporis mēbra. caligie ceci
tatis repleta ignē libidinis accen
suz i aīa fore demonstrant. Ad illa
nāq; signa demones soliti curāt
ad aīa; qñ plane cognoscūt illā fa
ciliter posse obtinere. Figū. vbi le
gim⁹ qd hostes filioz beniamin de
derūt signū ifidiatorib; . Gabaon
q; qñ viderēt fumū sciret ciuitates;
captā q; sic factū ē. Supposito . n.
igne fumus iēpit aparere z ifidia
tores itrātes interfecerunt filios be
niamin. Spūaliter gabaon interpre
tatur val⁹ mesticie z recte denotat
aīam carnis sue cōcupiscētie puen
tā. vñ z recte dī val⁹ mesticie qua
luxuria omne tristiciā secum ducit
cōtristās aīa; pariter z corp⁹ simi⁹
vñ Jmo. de vilitate pōitiōis hūa
ne. O extrema libidinis turpitudō
q; nō solū mētē effeminat. s; corp⁹
enervat nō solū maculat aīa; sed
corp⁹ vñ psonā fedat. Omne pecca
ū qd fecerit hō extra suū corp⁹ est

q; nūc fornicat i suū corp⁹ peccat.
hāc igit ciuitatē optime cognoscūt
demonēs capiēdā ad signū sumi. i.
vanitates ab exteriorib; sensit us
emisse. Lognoscūt. n. illā itrāsecus
succēsa; igne carnalis cōcupiscen
tie z cateruatim accedētes ad illa;
occidūt oēs filios beniamin qui in
terpretat⁹ fili⁹ dextere q; oīa opa
meritoria gl⁹ homo ponēdus erat
cū cuius xpi ad dexterā extermi
nāt z occidūt z aīam ipsā diuersis
repletā vicijs possidēt captivā. Jo.
i quādā epi. O ignis ifernalis luxu
ria. Cuius materia gula. cuius flam
ma superbia. cui⁹ sint ille praua elo
quia. cui⁹ sum⁹ ifamia. cuius cinis
iopia. cuius finis gehēna. **h. 248**

Upercecidit ignis z non vi
derūt solē. ps. 118. q; hora
meridiana stāte sole i calo
re suo super nos non fuit corrusca
tiōes atq; vaporatiōes i aere. sed
sole ad occasum accedente. Et rō
q; in meridie dum calor est exten
sior vapores illi imbibunt calore;
z calefacti deficiantur. z efficiun
tur leues z incipiunt ascendere.
Et anteq; sint ad locū illū frigi
dissimum aeris ad quem solis re
uerberatiō nō attingit apōpūant
vespertina hora. Et sol tendit ad
occasū. Spūaliter. Quādo sol
recte cognitiōis est super nos. ignis
concupiscētie nō potest corruscare
in nostra mētē. sed sole recte rōnis
accedente ad occasū vapores car
nalem appetitum deueniunt. Et
ascendunt vsq; ad cōsensum volū

Luxuria

tatis qui est locus summe remotus ab amore dei. et seruiore caritatis et ad quem non attingit lumen sacre scripture. Et tunc vapores illi succensi igne libidinis descendunt ad opera et tota anima isanie caligine demigrat. *Fig. 15.* ubi legimus quod cum occubuit sol facta est tenebrosa caligo et apparuit cibus fumus et lampas ignis transiens inter divisiones cadauerum. Spiritualiter. Fit caligo mentis et obscuritas anima efficiens rationis iudicio et apparet quasi cibus fumans quia ignis libidinis qui latet in corde per sensum impudentiam maiestatis. Et bene subdit quod apparuit lampas ardens transiens per cadauera quia delectatio et gratia quam miser peccator ex sua libidine capit fugax est et brevis et festino ictu pertransiens. Et nihilominus ista; viz malignitatis relinquitur anima ut nullus bonum valeat capere. sed semper de malo in peius gradus descendit ad ignem iteritus et tristitiae. *Ubi greg.* in mora. Ex quo luxuria semel mentes occupauerit aliam vix cum bona desideria cogitare permittit. Sunt enim viscosa desideria quia ex suggestionem oritur cogitatio. Ex cogitatione affectio. Ex affectu delectatio. Ex delectatione consensus. Ex consensu operatio. Ex operatione consuetudo. Ex consuetudine dissipatio. Ex dissipatio ne peccati decessio. Ex decessione gloria. Ex gloriatione damnatio. *D*
Fig. 250 Ripe me de luto ut non infingar. *ps.* Quamquam cadens in aquam profundam subicia

tur festine mortis periculum; nihilominus cadens in lutum profundum mortem terribiliorem expectat et precipitatus in luto sedum est atque putridum. Nam quia diu vixit in illo ducit vitam cum morte. Spiritualiter. Cadens in profunditatem culpe libidinis. per opus spiritualiter suffocatur. *ps.* Veni in altitudinem maris et tempestas immergit me. Sed ille qui cadit in lutum considerationis et meditationis tantum per cordis consensum; opus exerceri corporaliter non possit sepultum est in cor in stercore voluptatis. in quo quanto amplius se voluit tanto amplius fedatur transiens gradatim ad desperationis locum. *ps.* Infixus sum in limo profundi et non est substantia et spes erundi. Ad hunc ergo lutum demones deducunt peccatores secretos quos in fine tunicis peruentos non possunt in aquis apte operationis submergere. Tales sunt gestantes super se habitum christi quorum opera in conspectu gentium apparent sancta et nihilominus usque ad guttur per consensum voluptatis. In stercore immergi sunt quia turpis est atque abominabilis est in ipsis quam in secularibus et apertis peccatoribus in quibus aperta sunt opera prava. *Figura. Jeremi.* *38*
38. ubi legimus quod filii prophete funibus fecerunt poni Jeremiam prophetam in lacum ubi non erat aqua sed lutum. Et erat ibi propheta usque ad guttur quod erat ei ut dicit magister amarus milies morte. Spiritualiter per Jeremiam

Maria virgo

pphetā dñi subaudi virū de mūdo
a dño reuocant. p. falsos pphetas.
subaudi corpora les appetitus. falsa
z pessima suggerentes qui miserū
homine deponunt viculis seu funi
bus voluptatis z pñsus ad cōpla
centiā huius turpitudinis z efficiūt
subditū seruū libidinis. q. d. esse
viro dei amari? oī morte. vii aug.
li. i. de lib. arbi. ca. x. Nō ista iquit
pena parua estimāda est. quod ei li
bido dñatur expoliataq; virtutis
opulētia p diuersa inopem atq; in
digētem trahit. Nunc falsa pro ve
ris approbantē nunc iproabantē q
antea pbauiet z nūlonun? i aīa
falsa retinētes; nūc desperāte de to
ta iuētione virtutis z stulticie tene
bris penit? iherentem. nūc conātē
i luce itelligendi rursusq; fatigatio
ne decidētē cū regnū illud tyrāni
ce seruauit z varijs ptrarijs q tēpe
statibus totū herens alim vitāq;
p. rturber. hunc timore. hīc deside
rio. hīc anxietate inde inani falsa
q; leticia. hīc cruciatu rei anuē q
diligebatur ide ardore adipiscen
te q aduersus pōt dissipare luxuria
īfāre supbia torquere inuidia. De
sidia sepelire paruitaria concitare
affictare subiectio z quecumq; alia
innumerabilia regnū illius libidinis
frequentanter exercet. *Hy 25*

Maria virgo

As admirabile opus excel
si. Eccle. 43. Nō. q. ille arti
fex dicitur cē solēius qm nō
solū nouū sit fabricari vas. sed q
sit fractū seu destructū i meli? re

parare. Na; subtilitas artis p opa
subtiliora cognoscatur. difficult? est
eniz vas fractum meli? reficere q
nouū fabricari. Spūalr. De? ē opti
m? artifex. Na ipsum vnuerfus fe
cit ex nihilo. Uclut op? bonū. gen.
p. vidit deus cuncta q fecerat. z
erant valde bona z vas destructū
i. hūanū gen? reparauit i meli? .
S; nō. q. pñū hūanū generis vas
fuit pñtio primorū parētū. Nam in
ipsis deus reposuerat ymaginē z
similitudinē suā. s; mulier misera
vas suū icauite cōseruās illud cō
fregit z sic mutauerūt gloriā i simi
litudinē vituli comedentis fenum.
Igit? p preparatiōe huius vasis plo
rauit hūanū gen? . s. milia annorū
z vltra. ps. factus suz tanq; vas
pñtū qm audui vitupationē; nul
torū tādē spūs sanct? suggestit z do
cuit hūc artificem sapie. oīū. n. est
artifex oēm habēs virtute; oīa p
spiciens. Ad ipsū; igit? clamauerūt
sancti humili voce petētes repara
tionē huius vasis. Job. quis pōt fa
cere mūdū de imūdo cōceptū semī
ne. Nōne tu qui solus es. Et tunc
oīū; artifex dei fili? descēdēs vas
illō multo pños? repauit i vigne
gloriosa. p. pñ? cēt. Fig. Jere. 8. *Jer 8*
vbi legim? dñ; dixisse Jeremie. de
scēde i domū figuli z descēdit quē
facere vidit quoddā vas luteū. sed
vas illō totū pñtū ē. deinde terra
ex eadem massa assumpta fecit vas
optimū quē admodū pē voluit quo
facto dñs dedit Jeremie insignis;
q. eque repararet vas. i. populum

Maria virgo

destructum ut figul⁹ vas illud. Spūa
liter subaudi p^o primū vas primam
mulierē quā ict⁹ diabolice tēptatio
nis a deo p^ostruit q^o nō remansit in
ea nec in suis posteris tantū integri
tatis vbi posset reponi sinalla diu
ne gratie nec valuit reparari vas il
lud p^o purū hominē. sed p^o artificem
illum p^o quē vas illud fuerat fabri
cati. Unde sup illo. Ecce. 7. Vide
opus dei. Quis enī pōt aptare illū
q^o torserit tē. dicit qdā iudeus noīe
Rabī. Azarias q^o fuit valde autenti
cus ap^o eos. In hora iquit qua crea
uit de⁹ primū adā tulit eū; z duxit
atq^o reduxit p^o omnes arbores para
disi z dixit ei vide opa mea q^o pul
chra z laudabilia sūt. Et quicquid
creavi p^opter te creavi. p^obe mentes;
tuā vt non corrūpas aut diminuas
seculū meum. Si. n. destruxeris nō
erit post te qui reper. Et non solum
tibi z posteris tuis sed ēt ipsi iusto
eris relinquens mortem. h^o oīa pru
dens doctor. Ex quibus verbis cla
re p^o qual^o fractio generis huma
ni reparari nō potuit p^o purū homi
nem quia omnes declinauerūt siml^o
Et non erat faciēs illud bonū vsq^o
ad xpm qui solus fuit iustus. Venit
ergo h^o magister repans vas virgi
neū. i. beatissimā mariā quā fecit ex
eodē luto. s^o sanctificauit eam. z fe
cit quēdamodū voluit. Nam adeo
repleuit ipsam sanctitatis gratia vt
tam ab originali q^o ab omni actuali
peccato. deinceps esset mūda. vnde
ipsa in ps. In voluntate tua prestui
sti decorum eo virtutē. In signo igi

tur istius vasis repati designauit
qual^o repararet yerlm. q^o per ipsas
gloriosam virginē liquore balsami
celestis. s. filium dei in sacro vtero
recipiens nobis postmodū dedit ad
oīum reparationē vt felicius esset
q^o p^o ipsam lucrati sumus. q^o illud q^o
p^o eūā pdideramus. vñ Crisosto. sup
illud. missus est. Aue inquit gratia
plena. Ultra iam dyabolus aduer
sum te nō valet vbi enim prius vul
nerauit bellator ibi primū medicus
antidatū posuit. p^o mulierē decurrit
falacia. p^o mulierē emanauit medi
cina. Nō verearis culpāā pdemna
tionē. Dicit enim illius quod tūa
uit efficiēs gratiā. In vtero mater
no profundasti mortem. Aue ania
tūm templum dei celū ter z eq^o equi
librum. *78 212* B

Vasi auroa p^osurgens can.

q^o 6. Natural^o expimur egritu
dines humanas aleuari z
feras bestias ad latibula sua fuge
re z homines audaciores fieri i au
roa q^o tēpore noctis esset. Spūal^o
totam tēpus precedens aduentum
beate virginis fuit nox z obscuri
tas i qua egrotabat humanū gen^o
infernales fere. i. demones ardenti
us dominabātur z homines timidi
erant in p^ospectu dei z angelorum
p^opter primoz parentū maculā. S^o
hac benedicta radiante auroa. cu
rata ē egritudo humana fugit dya
bolus a p^ospectu n^oro. Idcirco ipsam au
roam arbitrātur vmbra mortis.
Et nos facti sumus audaces z secu
ri apparere corā domino z grām

postulare. Figura gen. 32. Cum iacob tota nocte luctaretur cum domini no apparente auroa dixit dominus vel angelus cum qui luctabatur dimitte me auroa ē. qui dixit. nō dimitte me nisi prius benedixeris mihi. Et benedixit cum in eodem loco et. Non vocaberis amplius iacob sed ysracel erit nomen tuum. Spiritualliter laborans homo in lucta cum domino per totum tempus culpe non potuit ipsum videre nec inclinare ad misericordiam sed adueniente hac auroa sancta ait dominus dimitte me. Ecce auroa luxet. Ecce virgo mater misericordie auctrix ad illam recurrere amodo ab illa postula quicquid vis. Amodo nequaquam vocaberis iacob. i. luctator quia non te amplius propter primam culpam puniam nō tibi molestiam inferā sed nomen tuū erit ysracel. quia videbis de filium incarnatum. et quē prius ultorē dixi timebas cognosces amō pijsimū redemptorē. Igitur hā auroa beatissima iuocanda est in subsidium. cum ois. Ver. in quodā fimo. Si crinīe turbaris si oscie feditate pfusus. si baratro dispatōis absortus. Mariā cogita. magnā iuoca. Non recedat a corde. nō transcat ab ore. Nam ipa; cogitans nō erras. Ipa; rogans nō desperas. ipam sequēs non deuias. Ipsa tenente non corruis. Ipsa protegente non metuis. Ipsa ducentō fatigaris. Ipsa propitia puenis et sic in temetipso experiri poteris q̄ merito dictum sit virginis nomen Maria.

Antificauit tabernaculum suū altissimus. ps. Preciosus reliquijs pficiat fieri tabernaculum aureum vel argenteum cunctis ornatu preparatum. Nam p̄ciosus locus. debetur p̄cioso locado sibi proportionē. Nulla reliqua p̄ciosior nullū tā p̄ciosum locale vniq̄ mundus habere potuit quale fuit filiū dī. Idcirco decuit illū habere tabernaculum p̄ciosū. vbi rep̄ceret. Nā ip̄e fuit speciosus forma p̄ filiis hominum. Iō spūseus a deo scificauit beatā virginē ut fieret i delictijs speciosa in filiis yrl̄. et iter oēs creaturas. Si gu. exo. 25. vbi p̄cepit t̄ns moy. et. facies mihi factuarū et ibi videbor a vobis portatū. est igitur aurū et argentū. et lapides p̄ciosi et ligna ipsa tribulia et multiplex p̄ciosa materia aducta ē. et iuenti sūt fabri et opatores lignorū et lapidū. Facto igitur ope. posita est ibi archa t̄m in qua erāt lapidee tabule mādatorū. Manna et virga erant ibi duo cherubim sese respiciētes. preterea i exteriori loco positū erat candelabū aureū respiciēs ad aquilonē et ibi erat mensa p̄p̄nis p̄anum. et erat ibi altare holocaustorū vbi. s. mactabatur bestie offerēde i holocaustū t̄pio et isto tabernaculū vocatū est scificatio. Spūalr p̄ hūc tabernaculū sanctificatum notatur virgo maria que sup oēs sanctos sanctior ē. Nam in eius sanctificatione remota est omnis macula ēt minū peccati ut ēt sanctos angelos secundum anselmū super et per puritatem portatum est

Maria virgo

aurū z argentū zē. qz celestis sibi
missa est grē plenitudo vt ipa deco
rarez ligus ip. irribilibz .s. pfecta
caritate humilitate sobrietate pru
dētia sapientia z ceteris virtutibz
habūdantē. In iētus est vnus op
tinus faber .s. spūsanctus qui ipaz
adeo subtiliter ornauit p artē suam
vt fieret mater z virgo. Reposita
est ibi archa thesauri dūm qz ipse
dei filiū vterū virginis descēdēs
factus ē homo. Ibi fuit potestas di
uinitatis. Ecce virga. Ibi fuit ania
xpī in qua de' scripsit amplissima;
sapientia. Ecce tabule. Et caro in
qua apparuit dulcedo beniuolētie.
Ecce māna. Erant in tabernaculo
duo cherubim sese respicientes qui
sunt duo testamenta mutuo verita
tem de ipsa nūciantia vt pz de luca
z ysay. Est ibi altare vbi mactātur
bestie ad ymolandū quia ipa virgo
virginū ē. exemplariū ad quod si
quis attēdat plane reperiet quili
ter acta brutalia z bestialia. .s. pec
cata debeāt occidi z occisa facere
cū lachrymis p cor pstrictum z hu
miliatū sacrificium deo acceptum.
Nam in h altari inueniet maleū hu
militatis ad cōterend. in leonē sup
bie auleū caritatis ad feriendū
serpentē inuidie. Stūmū pauperta
tis ad pcutiendū luxum auaritie ia
culum virginitatis ad feriendū por
cum inuiditie z sic de alijs. Nā om
nia arma parata iuuenies ad omnia
peccata fuganda. Est ibi mensa pa
nū quia in ipsa est olum tam pecca
torum quā iustoz refectio. Ibi est

candelabū respiciens ad aquilonē
exterius. Nō. per aquilonē infernū.
Ic. i. ab aquilone pādetur omne ma
lum. Inde. n. pūrgens tenebrarū;
pīceps īfidiatur fidelibus z pīci
pue hora mortis. Sed in isto sacro
altari est candelabrum p aquilonē
exterius quia est in ea adiutorū z
subsidiū p dyabolum in exitu vite
pītis. Sic igitur fuit ornatū virgi
neū tabnaculū. vñ ipa. Ecce. 24.
In me omnis gratia vite z virtu
tis zē. Ex isto enī tabernaculo de'
a fidelibus videtur quia ipa nobis
dei filiū dedit placatum z nobis so
ciatus. Et sic patet. qualiter debuit
ordinari tabernaculū pīciosū ad
reponēdum eternā regem venien
tem cū hoībus ad puerandū. Un
de leo papa ī sermo. natiuitatis vir
ginis. Oportebat quippe prius hedi
ficari domū in quam descendens
celestis rex hēret dūne grē hospitū
illā in sapia hēdificauit sibi domū.
Excidit colūnas. 7. Septē nāq; vir
ginal' h dom' susulta colūnis extitit
qz venerabil' nū dñi. 7. spūsancti
donis dotata fuit. qz utiq; sapia q
attingit a fine vsq; ad finē fortiter z
disponit oīa suauiter talem constru
xit que digna fieret illum suscipere
z de intemerate carnis sue visceri
bus procreare. Necesse igitur erat
prius erigi thalamū qui venientē
ad sancte ecclie nuptias susciperet
sponsū. b. leo papa. *h. 257 D*
Iberasti me dñe fm multū
tudine mīficōdie tue. ecce.
is. Signū magne libertatis

Maria virgo

32
 ē et nobilitatis ciuitatibus tributis
 soluentibus si illa ex singulari priui
 legio nō soluat. Spūalr oīs creatu
 ra pure humana fuit peccato subie
 cta et per pñs dyabolo tributaria
 excepta beatissima virgine que ex
 priuilegio sumi regis fuit ante scifi
 cata q̄ nata. et sic fuit repleta gra
 tia. Ita q̄ alicuiusq̄ peccati tri
 buto extitit penit' aliena. *Figur. gē.*
 32. vbi legimus quod arripit illi'
 magne egestatis tota t̄ra egypti fu
 it tributaria pharaōi excepta terza
 sacerdotali que liba erat ex regis
 priuilegio. Spūaliter tpe quo fuit i
 mūdo tanta egestas gratie omnis
 humana creatura tributaria fuit
 peccato excepta matre sacerdot. s
 magni sm ordinē melchisedech. q̄
 ex diuio priuilegio liba fuit. Nā de
 dura fuitote tot' humane nature
 loquit̄ Je. i. f. renis di. Quomōsedet
 sola ciuitas plena pplo facta ē quasi
 vidua domina gentiū princeps pro
 uinciariū facta ē sub tributo. vocat̄
 n. humanā naturā dñam aliāq̄ crea
 turāq̄ inferiorē q̄ sic ab initio a suo
 factore adita fuit. Sed d̄ libtate hu
 ius sanctissime terre. s. virginis glo
 riose loq̄ ppheta in ps. describēs
 eā sub noīe ciuitatis d. Gloriosa di
 eta sūt d̄ te ciuitas dī. hec igit̄ fuit
 terza sacerdotalis d̄ qua summus sa
 cerdos natus ē qui pro nobis fact'
 est sacrificiū deo acceptū et hostia
 imolandi. vñ leopapa i fmoē nati
 uitatis h̄gūis sic dicit. Obsecro di
 lectissimi frēs merbane nr̄e salutis
 historiā diligēter intēdere corde vi

gilectis oculis nō dormiāt. Cū i huma
 no genere homo iueniri nō posset si
 ne sordib' creator eiū; de btissima
 h̄gine carnē sumēs sine pco nat' est
 et puer latus ē in mūdo. Ecce sacer
 dos scūs. nulla i se habēs p̄cā et id
 circo dign' et potēs fuit vt sacrifi
 um offerēs aliēa mūdaret p̄cā. Qd
 ergo i reb' humanis inuēire nō pote
 rat p̄ciū nr̄e redēptōis redēptor nr̄
 semetipm obtulit hostiā in odorem
 suauitatis. Sic ip̄e scūs ē sacerdos
 et sacrificiū et redēptor et premiū. h
 leo. Vñ igit̄ occidit t̄rā illā secun
 dā q̄ talē p̄duxit fructū libez fieri
 ab oī tributo p̄ci q̄ sic factū ē gr̄a
 dispēsante. Vñ Aug. d̄ nā et gr̄a ait
 Excepta h̄gine btā de qua pp beno
 rē dñi nullā penit' h̄re volo q̄nēz
 q̄ scim' q̄ ei plus colatū fuit gr̄e
 ad vincendū ex oī pte peccatū q̄ cō
 cipere ac parere ei quē p̄stat nullū
 habuisse peccatū. hac ergo virgine
 excepta si cōs sanctos et scūs cū hic
 viuerēt interrogare possem' hac cō
 gregare. vtrū eēnt sine pco. qd fuit
 se responsū putamus nisi q̄ ait.
 Jo. Si dixerim' q̄ peccatū nō ha
 benns ipsi nos seducim' et veritas
 i nobis non est. *Frō 255* E

Uce splēdida fulgebis. tēb.
 13. Nō quod fenestra vitrea
 talis ē nature quod p ipam
 intrat lux s; nō pluis vel aqua. Et
 ratio ē quia vitrum est corp' dya
 phanum q̄ aptum ē ad lucem reci
 piendā et est cū h̄ magne soliditatis
 et ideo impenetrabile. Spūaliter
 beata virgo Maria fuit fenestra lu
 mi j

Maria virgo

cifera. i. lucē ferens generis saluan
dorū ⁊ tūz corp⁹ eius q̄ spūs a deo
fuerūt solidati diuina gratia quod l;
p ipam lumē eterni solis nobis illu
xerit tñ neq; p ipam guta peccati
neq; macula culpe vnq; descēdere
valuit. Figū. gen. vbi legim⁹ quod
in archa Noe p quā salus mūdo re
mansit erat fenestra vitrea p quā
lux intrabat i archa ⁊ intrātibus ⁊
tñ aqua diluuij p fenestrā illā intra
re non valuit nec penetrare. Spūa
liter p archam nō. beatā virginem
in qua noe. s. vera requies. s. dei fi
lius regeuit. Qui creauit me requie
uit i tabernaculo meo. Aures nāq;
eius a deo erant dyaphane vtp ip
sas intraret diuina lux angelo nū
ciant ⁊ hāc lucem oēs saluandi p
cipiant. Eccle. 24. Ego feci inquit i
celis vt oziret lumē indeficiēs s; cū
h̄ tante fuit soliditatis vt nec aque
aliquē peccati p ipam vel ad ipam
posset accedere. volētes igitur ad
eternā puenire p̄iam hanc lucē to
ta adhesionē aspiciant vt pueniant
vñ Ambro. sup luc. Sit igit nobis
tanq; ymago descripta virginitatis
vita marie in qua velut in speculo
refulget spūs castitatis ⁊ forma vir
tutis. hīc sumatis exēpla viuēdi ⁊
tanquā i exemplari magisteria pro
bitatis q̄ quid corrigere qd fugere
qd tenere debeat osidūt. *⁊ 56*

Recepi mulier i vt pascat te
p 3. R. 7. Multū honoris con
fert viro suo vxor circa mi
nisterium sollicita ptingit enī inter
dum ad domū patrū familias acce

dere peregrinos improuise quibus
cōmode ministrare non posset nisi
vxor sollicitudine mediate ministra
ret. Nā quedam sunt que interdum
habēt i promptu quod volūt vt sta
tim oīa videātur preparasse. Spūa
liter pater familias deus volens p
uidere peregrinis. s. hominibus q
inimmo labore lassati querebāt refe
ctionē voluit beatam virginē spon
sam suā esse. cui⁹ sollicitudine ecclē
filijs venientibus ad p̄mū diuinū
habundanter pvideretur. ps. vxor
tua sicut vitis habundans in circui
tu mense tue ⁊c. Figū. gen. 18. vbi *Gn is*
legimus qd cū tres viri venissent ad
tabernaculum habrae ipse vocauit
vxorē suā dicēs. Accelera tria sata
simile ⁊ fac inde pulmentū qd fecit
⁊ viros illos refecit ⁊ tres viri illi
angeli erant sed in specie viri erāt
visi. Spūaliter p tres viros illos
subaudi. tres anime rationalis vi
res quibus humana natura ange
lis ⁊ deo assimilā. s. memoriam in
telligentiam ⁊ voluntatem. vel p
tres viros illos vō triplex hominū
genus seu tps. s. qui fuerūt in lege
nature. q fuerunt in lege moysaica
⁊ qui fuerunt in lege gratie. Nam i
h̄ triplici statu fuerunt homines pe
regrini ⁊ apparuerūt tabernaculo
habrae. s. militātis ecclē licet aliq
spiritualiter ⁊ psonaliter. ⁊ aliqui
fidei osiderio. habrahā vero pater
magne familie dñs deus noster est
videlicet volens oībus providere
de vno pane. s. de incarnato verbo
dedit ⁊ idē fidei filijs in quo refecti.

Maria virgo

sunt antiqui et quo reficiuntur noui
fimi unde leo papa in quodam sermone
Ubi inquit incarnatio habuit faciem
da quod facta et sacramentum salu-
tis humane in nulla usque antiquitate
cessauit. que predicauerunt apostoli
huc annunciauunt prophete nec se-
ro est adimpletum quod semper est credi-
tum. nec minus adepti sunt qui in il-
lum crediderunt promissum quam qui
susceperunt donatum habet leo. Utigitur
habet panis pro humano genere reficien-
do sic fieret vocauit habinaz sarza
i. beataz virginem in cuius seculo utero
ex tribus satis simile factus est pa-
nis iste. Ber. li. i. de consideratione.
Mulier inquit euangelica que mi-
scuit tria sata farine sunt beata vir-
go que in incarnatione fermento fi-
dei sue promiscuit tria sata. i. nouum
antiquum et eternum. scilicet animam de nouo
creatam. Corpus de natura adam. et
eternum de unione diuinitatis.

S. 14257

Ratia super gratiam mulier
scilicet et pudorata. Eccle. 26.
Nunc potest furor viri citi-
us mansuescere quam per mulierem si
ibi placitam. Exemplum nam. Liroferos
fertur animal terribile ferens in fronte
te cornu a cuius ictu nemo valet pro-
tegi. Sed exposita coram illo puella
virgine deponit feritatem et cadens
coram illa obdormit in gremio eius
Spiritaliter furor domine iusticie per genus
humanum terribiliter urgebat in tantum quod
ictu illius omnes usque ad inferos transiuit.
Sed virgo humilis et mansueta inuenta est
placata in conspectu eius. cuius amor est

raptus deposita omni feritate descendit
in uterum eius et factus est nobis benig-
nus pater. Signu. hester. 2. ubi
legimus quod asuerus dederat super
ysrl capitale sententiam et sub pena
mortis mandauerat nemo ad illum ne-
cedere nisi vocatum sed tunc suasa hester
puella decora nimis a Mardocheo
primo suo assumptus duabus puellis ad suum
obsequium secum quas una sub brachijs
sustentabat ingressa est ad regem. Que
cum vidisset regis magnificentiam stu-
pore ac pauore repleta cecidit in bra-
chijs puellae predictae. Sed cum rex ei ad-
mirabile inspicere pulchritudinem de-
scendens de solio suo virgam quam manu
tenebat deposuit insigni clementie
et manibus proprijs subleuauit hester et
portauit eam et ad ipsius postulationem
accessit ad domum illius et populum il-
lius ad mortem condemnatum liberauit
et occidit inimicum suum. Naama
qui populum suum procurauerat mo-
ri. Spiritualem per Asuerum qui interpretatur
beatitudo. subaudi deum cuius cogni-
tio est animarum felicitas hic erat
iratus humano generi propter se-
ditionem quam dyabolus illi con-
sentienti impresserat et statutum erat
omnem hominem mori. ps. Quis
est homo qui uiuet et non videbit
mortem aut quis eruet animam su-
am de manu inferi. non peterat
quis pro gratia impetranda ad ip-
sum accedere quamuis sanctus. Je.
Tu autem noli orare pro populo
isto quia non exaudiam te. Sed
inuenta est hester que interpretatur

in iij

Maria virgo

abscondita p quā subaudi beatissi
mani mariā que abscondita erat mi
do. Sed multū cognita deo. vñ ysa .
vbi textus nñ h3. Ecce vgo pcipiet
filiū habrayca veritas h3. Ecce al
ma cōcipiet filiū z nō. quod alma
idē est quod virgo abscondita. hec
igī pñsa a Mardocheo pñquo
suo. i. ab angelo gabriele cui virgi
nitas candida dicitur cē propinqua
intravit ad regē eidem loquturā p
humani generis salute. Cum igī mi
sterium incarnationis audiret z se
tū magnificari cognosceret obstu
puit z turbata ē turbatione admira
tionis z cecidit i brachijs vñ puel
le 115. p duas nominatas superius
puellas virtutē humilitatis z virtu
tem castitatis. vtrāq; istaz fuit i sin
gulari vgnis obsequio. Cecidit vir
go beata i brachijs qñ vox illa co
lūbina suavi sine intonuit. d. Ecce
ancilla dñi fiat mihi secundum ver
bum tuū. Ad hanc igitur vocē into
nuit de celo dñs z altissimus dedit
vocē suā. z ait. Vulnerasti cor meū
sponsa soror mea. vulnerasti cor
meū in vno oculoꝝ tuorū quia certe
beata virgo l placuerit virginita
te multū nihilominus magis fuit ac
cepta ex eius humilitate. Descendit
igitur rex excelsus deposita oī feri
tate i virginitatis vterū z ex illa fa
ctus homo liberauit populū suū p
cutiens dyabolū qui procurauit p
ditionē humani generis p lignū z
ipse p lignum victus z pñtus est.
Et nō. quod in textu sequitur. s.
quod rex Asucrus omnes possessio

nes que fuerāt Naamā donauit he
ster z populo suo quia ipse dei fili
postq; percussit dyabolū eterne bea
titudinis palatia beate virgini dedit
z populo credentiū. Ecce quātā
gī plenitudinē parauit nobis vir
ginalis humilitas maxime quia quē
celi z terra capere nō poterant suo
cōtinuit vtero. vnde Aug. sup his
nimio stupore n iratus eā alleg. di.
Dic mihi in3 ques o sci sanctorū mī
quō florē muci cādorīs z hūū pualē
um sine succo humane ppaginis z
sine ymbre carnalis scminis i sinu
ecclie germīasti. Dic qñ mihi vñ
ca nñ gbus manibus vel quo dñi
nitatis articulo i vtero tuo for. at
est filius. Cur? deus solus ē pñ. Dic
obsecro te p illum qui te talē fecit
vt ipse fieret in te. Quid boni egisti
qñ premiū obtulisti p quas potesta
tes ambisti quos patronos adhibui
sti q suffragia pñsisti quo sensu vt
qua cogitacōe ad b vt acciperes p
uenisti vt virtus z sapientia patris
que attingit a fine vsq; ad finē for
titer z disponit omnia suauiter to
tis vbiq; manens z sine vlla sin
mutabilitate i vterū tuū veniēs ita
castus castellum tuū ventris incole
ret z ingrediens nō lederet z exiēs
incolumē custodiret. Dic ergo mihi
quomodo ad hoc peruenisti. Et ille
queris a me qd obtuleri mueris vt
mici nñ efficiē creatoris. Oblatio
mea ē vgnitatis pñsio. oblatio mea
ē hūilitas mea. Et ideo magnificat
a ia mea dñm zc. Et sequitur quia
respexit nō auro eleuatam tunicam

Maria virgo

meam nō pomposo cultu radiatis
auri ornamentū ceruicis nice aut
preciosorū lapidū margaritarū de
pendentiū asperxit in auribus meis
Sed respexit humilitatem ancille
sue. venit enī ad humilē mansuetū
requiescēs sup maternū spiritū hu
milē z mansuetū. h Aug. *h 2 58 b*

Ecce nubes lucida obūbrauit
cos Mat. 27. Naturali nu
bes non ē lucida ppter spi
ritudinē. vnde videmus quod ipsa
nobis lucē sicut radios solis z lumē
stelarū tollit. Ideo . si nubes luci
da est. hec ē supra naturā eius sicut
apparet de nube in trāsfiguratiōe
que fuit multū lucida vltra naturā
nubiū. Spūalr. Nulla creatura hu
mana q̄ est de sui natura potuit ēē
lucida z sancta ppter culpam tene
brarū z cōdensationem peccati.
Et cū b̄ta maria ī mūdo mūda z
lucida apparuit q̄ consuetudinē huma
nā qz ī ipsa rex eternus trāsfigura
tus ē z de furibūdo iudice mutat⁹
ē ī pijsimū patrē. Ergo nota p lu
cida; nubem beatā virginē pp tria
ī nube lucida repta. Nam nubes
h; fecundare eo q̄ inducit beneficiū
pluue sup terrā. habet estum tem
perare quia se interponit inter nos
z solem. z h; illuminare quia vt di
ctum fuit sup nātr lucida ē. sic b̄ta
maria h tria plenissime habuit. Nā
p̄ fuit fecundissima qz habundantiā
pluue gratiarū fecit ī mūdo descē
dere. ps. Descēdit sicut pluuia ī ve
lus. z tempat nobis estū diuine ui
sicie cū peccamus quia se interpo

nit iter nos z deū p cura delictorū
nr̄. ex. Casiodorus ī quodā libello.
Tu ingt afflictiū medica singul⁹ q̄
tuo nō egeat munere cū cibus pec
care cōe. h; ī sua luce ducere. aut
reuocare errātes ad terminū. Ber.
2. fmo. virgo regia ipsa via p quā
saluator venit pcedēs d̄ ipsi⁹ vtero
tāquā sp̄s d̄ thalamo suo. z sedit
p te accessum habemus ad filiū. O
b̄dicta unūtrix gr̄e. genitrix vite
salutis nr̄. Figu. exo. 14. vbi nubes
ignea dicebat filios ysr̄ael p deser
tū versū terrā p̄missiōis que ip̄os
p̄tegebat ē ab estibus solis pduxit
ad petrā oreb vbi scitentiū d̄cta
est aqua latissima. Spūalr p hāc nu
bem subaudi virginē gl̄iosā; vt di
ctū ē que illa supius. tria dicta nob
habūdāter p̄bet vt oīs natio b̄nifi
cio eius gaudeat. Ber. fmo. 2. Ad
beatā virginē sicut ad remediū. sic
ad archanū dei. sicut ad rex cām.
sicut ad negotiū seculorū respiciūt
q̄ ī celo sunt. Et qm purgatorio ha
bitant. Et q̄ p̄cesserūt. z nos qui
p̄ntes sum⁹ z q̄ sequūtur z nati na
torū. Et q̄ nascētur ab ill. Illi q̄ sūt
ī celo vt restaurētur z q̄ ī purgato
rio vt eripiant. q̄ p̄cesserūt vt pphe
te fideles īueniātur. Et q̄ sequūtur vt
glorificentur. *h 2 59*

Et dimittes legem matris
n̄ tue puer. Nulla res ē adeo
difficilis quā nō tempet nr̄
n̄ amor. Exēplū habem⁹ ī natura.
Ballina enī cū sit aīal infirmū z de
bile pro liberatione pulorū agredī
fortiorē se. vt canē zc. Et pro edu

Maria virgo

atione pulorū suorū multa sollicitu-
dine laborat. h̄ pro tāto dictum sit
ad ostendēdu z matrē omni feruen-
ti affectu filios diligere. Spūaliter
peccator ē in presenti vita omni cō-
seilio destitūt⁹ pp peccatū nisi con-
seilio virginis matris marie q̄ sui
gulari p̄rogatiua d̄r aduocata pec-
catorū. Et mater. h̄. n. oī solitudie
se iter ponit pro filiis suis cōtra for-
tiores se nō dico p̄tra. s. p̄tradicen-
dos; dico qd cū peccator ex culpa
meretur mortē ipsa totis viribus
uadit xpm scilicet z suffragijs z p
peccatore iter cedit q̄ istius matris
cōseilio acquiescat. de odio redit
eaz z gratiā. Signu. gen. 17. vbi le-
guntis qd cū rebecca mater iacob
cupiēs ipsū iacob benedictionem
p̄rogeniti obtinere vocauit illum
ad se dicēs. Audi cōsiliū meū fili
mi. vade z porta mihi duos edos
z coquas illos p̄ut scio patrē tuū
libenter vesci z dabis illi comedere
vt benedicat tibi anteq̄ moriā
Et respōdit iacob. Quis sum lenis
z frater meus p̄rogenitus cuius ē
benedictio est pillosus timeo ne pu-
tans me illum a me velle illudere
loco benedictionis maledictionem
recipias. Ad quem illa. Super me
sit illa maledictio fili mi. Obediunt
ergo iacob. z illa edi pelle ip̄osita
colo z manibus iacob misit illum
cpulis paratis ad patrem qui ip̄m
p̄rogenitum esse putās eo quod ve-
stibus p̄rogeniti tegebatur be-
nedixit illi benedictiōe p̄rogeniti.
Et cōstituit eū dñm domus sue ve-

ritamē cū iacob loq̄ref ait iāaac
p̄r ei⁹. vox quidē vox iacob ē. s; ma-
n⁹ sunt esau. Spūaliter. Rebecca
i tēpore que multū accepit. z bñ
denotat beatā virginē mariā q̄ ce-
teris creaturis sup̄habundauit in
gratijs. puer. Multe filie cōgrega-
uerūt diuitias; tu supergressa es
vniuersas. Per iāaac patrem. Ja-
cob qui interpretat̄ risus subaudi
xpm qui ē distributor z dispēator
atq; dominator. p̄rogeniture cele-
stis z sup̄ne hereditatis. Sed nō.
qd h̄ hereditas debet iustis z san-
ctis. ps. Inuocēs manibus z mani-
do corde qui nō accepit i vanū ma-
nū suā; nec iurauit i dolo p̄mo
suo. hic accipiet benedictionē a do-
mino. Talē ergo facit dñs p̄moge-
niture heredem. ps. Ego p̄rogeni-
tū ponā illum zc. Per iacob lenis
sine pillis subaudi h̄ peccatorē me-
ritis z virtutibus spoliātū. Igit̄ h̄
pijsima mater cupiēs peccatorē p̄
ua p̄na ducere ad gr̄as ad celestē
obtinēda; hereditatē cum ad se vo-
cat. d. Audi cōsiliū meū fili mi. ps.
Venite z audite me. timorē dñi do-
cebo vos. porta inquit mihi duos
edos. s. cōtritiōe z confessionē z ca-
ritatis mee igne decoquā sapidoq;
nō lacte xpi appetitū satisfaciā. Il-
los patri tuo dabis vt tibi indulge-
at anteq̄ moriāris. S; r̄ndit pecca-
tor. vide qz lenis sū sine meritis si-
ne virtutib⁹ sine satisfactiōe nil bo-
ni feci cognosce me nō esse p̄oge-
nitū. i. iustū. sed peccatorē z ip̄iū
s; p̄fortat ip̄m misericordie mater. Ec-

Maria virgo

hic peccator virginis p̄sidio confor-
tatus corde cōstrict⁹ p̄git ad confes-
sionē. ⁊ tangit cū xp̄s manu cōfes-
soris. ⁊ odorat vestium p̄iogeni-
ti suauitatē. s. cor cōstrictū ⁊ hūilia-
tū. Et dicit. Vox gde⁹ vox iacob ē
ne si dicat. vox peccatorū tuorū qui e-
clamat p̄tra te. est vox iudicandi ⁊
cōdenandi. s. man⁹. i. affectiōes
plenitudinis tue te p̄iogenitus effe-
cerūt. ⁊ nō recognoscit ip̄m esse ia-
cob. qz i quacūqz peccator hora
peccata sua gemit pater iste pecca-
torū illorū nō recognoscit amplī⁹ ⁊ bñ
dicit illi i p̄sentī grā tribuit. ⁊ ro-
celi qz sibi i p̄sentī grā tribuit. ⁊
gloriā i futuro. Ergo optimus cōsi-
liū ē talis matris quesitio nōit pec-
catores ad xp̄i misericordiā p̄uoca-
re. Ber. i. quodā ser. Si iquit ad dī
maiestatē nō audes accedere non li-
queas sicut cera a facie ignis.
vade ad matrē misericordie. ⁊ ostē-
de sibi tua v̄lnera ⁊ ipsa p̄ te ostē-
det pectus ⁊ vbera filio ⁊ filius
ostēdet patri lat⁹ ⁊ v̄lnera. Pater
nō negabit filio postulanti. Filius
nō negabit matri iūterpellāti. mater
non negabit peccatori ploranti. h
Ber.

Inc 260
⁊git suo scribebat i terra
Jo. 3. Ad actū scribēdi re-
quirunt h. p̄scriptor instru-
mētū quo scribit. tinctura ⁊ mate-
ria i qua scribat. Et tunc pōt fieri
scriptio ⁊ illā exponere legēdā his
qui legere nōuerūt. Spūalr hēc cō-
tinuū i liberatione illi⁹ dep̄chēse
⁊ i liberatione nature hūane i p̄cō

lapse qz fuit ibi digit⁹ dei. s. spūsa
ctus. fuit ibi tictura. i. sāguinis xp̄i
fuit ibi materia i qua scriberet tā-
qz i lib. i. beata virgo maria. Nam
ipsa fuit i qua p̄i⁹ p̄phete dep̄ixe-
rūt passiōē xp̄i. Et postmodū tem-
poris p̄cessu sāguis xp̄i fuit aspsa
⁊ deirco ip̄a obtinuit. ⁊ spūsancti
dona vt glibet ēr possit legere quā-
tā fuerit passus passiōē. Et qz ma-
gnā nobis iulerit misericordie lar-
gitatē. Figu. leuit. 4. vbi legim⁹ q
moy. septies aspsit altare propi-
ciatorij qd erat in tabnaculo sāgu-
ne vituli digito suo. vt p̄ h acceden-
tes ad tabernaculū remissionē pec-
catorū iūneret. ⁊ de⁹ p̄piciaret ill⁹.
Spūalr p̄ altare ad qd sum⁹ sa-
cerdos sol⁹ accedebat sbaudi bea-
tā virginē ad quā sumus sacerdōs
noster. s. dei fili⁹ sol⁹ descendit vt
ibi cōficeret hostiā quā p̄ nobis im-
molaret. Aspsit septies sāguis oc-
cisi vituli qz septies p̄cūsa ē gladio
passiōis redēptor. s. n̄rī ⁊ filij ip̄sī.
p̄ a simeone qñ audiuit. Et tuā ip̄i⁹
aia; p̄trāsibit gladi⁹. scōdo qñ audi-
uit ip̄s; tota nocte flagelari i domo
cayphe. tertio qñ ip̄s; vidit castiga-
ri i p̄torio pilati. quarto qñ audiuit
ip̄s; ad crucē p̄dēnari. quinto qñ vidit
illi crucē ip̄oni sup hūeris. sexto
qñ vidit ip̄sum in crucē poni. ⁊ ma-
nus ⁊ pedes ip̄ius p̄figi ⁊ caput ei⁹
corona spinea coronari ⁊ etiā acce-
to felle nūstopotari. vltimo quādo
vidit latus ap̄iri. Ista oīa p̄cūserūt
cor virginis ex quo patiebāt cor vir-
ginis vt caro xp̄i. vnde. Jero. i. qdā

Leni 4

Maria virgo

ser. Quot i quilibet lesiones in corpore
xpi tot vlnera i corde mris. Quot
spinepogetes. quot clau pforantes
quot ichus carne; rupentes. tot sa
gitte p oculos intrates z tot cor z
aiam marie virginis vulnerantes
vt ipsa dicat no peccaui z i amari
tudinib' morat ocul' meus. Ergo
beata virgo altare e i cuius corde
occisus vitalis sacrificij z sangui
ne illi' aia eius septies e aspersa.
Jo ipsa facta e liber federis i qua
scripsit spualiter. 7. dona spualia
pre oibus habudatius vt cupietes
deus repropiciari sibi accedant ad
ipsa; z iueniet magne misericordie
copiam. Ber. i ser. Quis misericor
die tue o benedicta logitudinem la
titudinem profunditatem atq; sublimi
tatem queat inuestigare. Na logitudo
eius vsq; ad nouissimu die inuean
tibus ea subuenit vniuersis. latitu
do ei' replet orbe terrarum. sublimi
tas eius supne ciuitatis iuenit re
stauracione. Et pfundus eius miseri
cordie sedetib' i tenebris z vmbra
mortis redeptioez obtulit. h. ber.

L. h. 261

Gosum lux mundi. Jo. 3.

e Lepore caliginis nequit in
ueniri o facili res que ceci
dit iter sordes nisi aprehenso lumi
ne pquirat loc' ille i que digno sci
tur cecidisse. Spual' humana natu
ra p incepta pmo; par etu custodias;
cecidit iter sordes peccati z culpe
sine oireleuatiois spe q; e dese. ps
Infix' su; i limo. pfundi z no e sub
stancia. Sed venies virgo beata ac

cesso lumine diuino scrutata hac re;
pdita z iuentu posuit i loco debito
qz ipsa; copulauit ordinib' angelo
rum. Sig. luce. 15. vbi drs i parabo
lis loques dixit dragma vna pdita
fuisse ex. x. Et mulier accesa lucer
na reuoluit tota domum z iuenta; cu
alijs. 9. posuit vocas pucinos di
cens cōgratulamini mihi. zc. Spi
ritual' x. dragme sunt deces; crea
turaz genera renalium. s. 9. ange
loz ordines. z. x. est natura humana.
Ex oibus. n. illis celi pulchritudo
cōsistit. Na denarius numer' e con
plectissim'. S; qz ex culpa pmo;
par etu; vt dictu e. humana natura
que. x. dragma dicit'. cecidit o ma
ni inocetie z imersa; in sordibus
no erat qui ide posset eas; eripere.
Et hec totu vniuersu; erat turbatu
Sed tuc subuentrix illa mulier san
cta z pudica impleuit lucernam. i. men
te sua oleo humilitatis i qua mox lu
men diuine maiestatis descēdit. Et
hec mulier tota reuoluit domum qz
ipsa; natura; quodamō mutauit to
ta; vt ipsa fieret mater virginita
tis. pudicitia n amitteret. Exiit igit
tur hanc dragma de sordib' z eas;
cōiunxit. 9. angeloz ordinib'. quo
facto vocat oēs nias saluadoz. d.
venit ad me oēs qui cōcupiscitis
me delicijs meis adimplemini. S;
igitur q; sublimiter. Et supra nam
beatissima virgo maria circa natu
re humane salutē opata e. vnde Jo.
i ser. assumptiois ei'. Qui natura
ingt no habuit vsus nesciuit. Igno
rauit rō mens non caput humana.

Luc 15

Maria virgo

pauet celus; stupet terra creatura
celestis mirat. hoc totū p gabrielē
marie diuinitus nunciat et p xpm
impletur. *fig 262*

Um lucē habetis credite i
o lucē. Jo. 12. finito cōpleto
rio i ecclesia extinguunt oīa
luminaria excepta lāpadē que sem
per stat coram altari maiori que p
tāto ibidē ardere pmititur qz cor
pus domini semper manet ibi. Et
cū ctiam sacrista aut alius noctis
tēpore aliquo supueniēte casu indi
get lumine pgit ad lampadē illam
lumine alibi nō luxto qz illa semp
ardet. Spūaliter tēpore quo myste
riū dominice passionis cōsumabatur
oēs fidei lumē quodāmodo fuit ex
tinctum qm̄ omnes eo relicto fugie
rūt. Sed vna lāpastm̄ accensa re
māsit. s. beata virgo maria in qua
semp fidei lumē luxit cū h ardens
i ipsa vere caritatis ignis et h ste
tit iuxta altare. i. iuxta crucē in qua
pendebat corp⁹ xpi. Jo. 19. stabat
iuxta crucē iesu mater ei⁹. In cui⁹
signū tribus noctibus maioris beb
domode et tenebre sunt omnia lu
minaria extinguunt vno excepto qd
latet sub altari. Nam fugienti
bus discipulis virgo maria sub
cruce remansit mente et corde cū
filio crucifixa s; corpore iuxta cru
cē semina iacret. Nō defecit ne
q; deficit aliquādo lumē illius qm̄
oēs put tēpore noctis. i. cū nebula
temptationis vrget et caligo culpe
grauat lucē eius gratie iucniūt pa
ratā. puer. 31. Nō extinguetur lucer

na illi⁹ i nocte. *fig. exo. 27. vbi le*
gim⁹ qd i tēplo lucerna semp arde
bat et nunq; d; extingui. Spūaliter
beata virgo hec lucerna ē q nō ex
tinguit s; cōseruat lumine diuine
grē p bendo oib⁹ viatorib⁹ vñ va
leant viā salutis videre nec ē tam
cec⁹ cū lumē illud rectitudinē vie
nō ostēdat. ps. In lumē tuo vide
bim⁹ lumē. Jo Ber. i quodā ser. il
le sol⁹ O virgo beata tuas laudes
sileat qui te fidei iuocatā senserit
vniq; i suis necessitatib⁹ defuisse et
qd nū ū si aduocata adest. que ē
nō vocata pfecto ē. *fig 263*

Ita mater vnicū diligit fi
liū. sic te diligebā filiū. et

R. 1. Lātis ē amor matris
erga filiū q; nunq; faciat fere ocu
li visionē. et tū filius abest a mīre
de illo semp sollicita cogitat vt vix
possit anim⁹ ab huiusmōi cogitatio
ne qesce. Spūalr iter oēs matres
que vniq; ppiū; filiū dilexerunt.
Virgo beata plus dilexit xpm. Quz
qz solus sibi erat fili⁹. tū etiā quia
sciebat illū esse deū; et hūani gene
ris redēptorē. Tū ē qz ipsa fuit ple
na pfectissima caritate. Lēcluditur
igitur ex pdictis beatā virginē xp⁹
dilexisse plus omni matre. Jo cum
ipse tēpore sine passionis ab ea sepa
ratus ē multos passā ē dolores mlt
tosq; emisit genuit⁹ et multas effu
dit lachrymas atq; his occupat
grandi affectu expectantē resurre
ctionis diē in quo qdē die viso fi
lio a mortuis resurgēte vt pie ere
dēdū est summi recepit gaudiū. Si

Maria virgo

Tob. x.

Tub. 7

gura Tob. x. vbi legimus q̄ misso
tobia puero a p̄re cū cyrographo i
rages ciuitatē medoz p̄ccuperan
dis. x. talētis argēteis angelosocia
to qui patri spopōdit illū reducere
tēpore determinato atq; a p̄re p̄resi
xo mater ei? lachrymabat iterum
irremediabili p̄cūsa dolore z dice
bat. vt qd te nullius p̄regrinari
baculū senectutis nostre . p̄gebat
enī oī die ad loca. vñ filiū sperabat
aduētū seu reditū. Et vna diez sic
faciēte aspexit z vidit familiā z di
uitias illū p̄cedētes. Et sic post la
chrymas multosq; plorat? conse
quita ē grādez letitiā ita vt maius
esset gaudium q̄ prius erat dolor.
Sp̄itāl̄r. Per tobiā filiū robie sbau
di xp̄i filiū dei. z filiū virginis be
nedicte. Igit̄ iste dei fili? missus ē
a p̄re accepto cyrographo nostre
mortalitatis z soluto debito nostre
mortalitatis. Descēdit ad iferos. z
ide. x. talēra. i. hūanū genus q̄ ad
saluādos educens redijt. Et nō. q̄
denari? numer? notat hūanū gen?
cū ordinib? angeloz copulādus vt
supius dictū fuit. Item p̄ tobiā z
angelū simul sociatos p̄grue potes
itelligere hūanitatē xp̄i verbo asso
ciatā i vno supposito. Descēdet er
go dei fili? seu xp̄s i rages ciuitatē
p̄ solutōe debiti hūane nature cor
rupte q̄ ip̄se lignū p̄soluit z in li
gno nostrū exterminauit peccatū;
quo dyabol? sub cyrographo hūe
diuine oēs v̄ictos tenebat vicit ex
pugnatorē i ligno q̄ miserū homi
nē i ligno expugnauerat z qui expu

gnatū detinebat captiū. vñ Ber.
i suis meditatiōibus desperare vñ
q; potuissē p̄ nūnia peccata mea
nisi qz verbū tuū dñe. verbū caro
factū ē z habitauit i nobis. Ille. n.
factus ē obediēs vsq; ad mortem.
mortē at crucis. tulit cyrographū
n̄rōz peccatoz z illud affigēs cru
ci peccatū crucifixit z mortē. Igit̄
cū ista xp̄s p̄tractaret post mortem
virgo maria multis p̄fusa lachry
mis multis que occupata gemitib?
numerabat dies rōnis ipsi? z ibat
festinanter ad loca frequēter illa
visitās vñ filiū sperabat aduētū qz
sacrā scripturā meditabat assidue
q̄ de xp̄i resurrectiōe sp̄ritu p̄feti
co loquebat. Et cū iā ad terminū
resurrectiōis p̄fixū z determinatū
esset puenta deuoti? atq; frequen
ti? lachrymabat i seipsa dicens.
Quis iudicabit mihi quē diligit aīa
mea vbi cubat z vbi gescit. queso
nūciate illi quomā dolore lāguco.
Qd te nullū? p̄grinari solaciū
aīe mee. Reuertere dulcis mī. dul
cescat amaritudo doloris mei a do
mino. Exeat gladi? q̄ pertransiunt
aīam matris tue. Redde mihi leti
ciā presentie tue. ostēde mihi faciē
tuā. sonet vox tua i aurib? meis.
O spes mea z vita mea videā te z
sufficē mihi. Cū itra se vgo btissima
p̄tractaret. Ecce angeloz multitudo
ecce xp̄i familia ipsuz p̄cedēs q̄ i au
re virginis talē salutationē p̄misse
Regia celū letare alleluia. qz quem
meruisti xp̄s portare alleluia. resur
rexit sicut dixit alleluia. h̄ igit̄ aīi.

Maria virgo

ab angelis cōdita credis. Quod at
ulterius aditū ē. f. ora p nobis rē.
factū ē ab ecclesia. Igitur leuans
oculos et aspiciens virgo vidit xpm
vngentū suū venientē inter aues
celi qui sequentes salutationē ei cō
tulit. di. et sunt verba anselmi. O i
gt vginū virgo singularis. rosa ce
lice amenitatis. plucidū sidus inter
primeas lucernas diuinū luminis
susceptū vas ī tuo iesu p oib⁹ gau
de gaudio magno. qz quē dēū et ho
minē pepisti et pprijs vberib⁹ enu
tristi. vidisti ī cruce pēdentē. vide
bis ī celo regnatē. videbis oēm
altitudinē celestīū terrestīū et infer
noꝝ īclinatā eius maiestati. Et vi
debis oē robur inimicorū ateritū.
post hec aut verba tā meliū. bea
ta virgo humili voce et solita ait.
Benedictus qui venit ī nomīe dñi
Et cadēs ī faciē suā adorauit illum
di. Et nūc dñs suscipe preces ancil
le tue. et psta. vbi quis ad me quā
uis peccator accesserit corde cōtri
cto tuā indulgētiā petiturus illa;
habūdāter ipetrasse se noscat et
calidi hostis insidias ī huius vite
exitu securus ptranscat. Et ait ad
ipsam dñs. O itemerata et ineter
mū; benedicta quāta ē tua caritas
quāta ē tua benignitas. Tu gloria
yerusalē ī leticia ysrāel. Tu hono
rificētia populi dei. Esto mater mi
sericordie et peccatoꝝ aduocata vt
oēs gaudeāt ad te. cōsolentur p te.
Et sic beata vgo ex tūc facta ē ad
uocata nra. Jo Ber. ī ser. maria oī
bus oīa facta ē Caritati debitrice
fecit se misericordie suū agunt vt

ō plēitudie eius accipiāt vniuersi
Lapsum redēptionē. eger curatio
nē. tristis cōsolationē. peccatoꝝ ve
niā. iustus grā; angeli leticiā. fili⁹
dei carnis hūane substātiā. deniq;
tota trinitas gloriā. vt nō sit qui se
abscondat a caritate eius. h. Ber.
Subaudi pndēs lector me nō asse
rere seu assertiue pmissa ī figura p
cedēti dicere ē tñ qdā plectra adap
tatio q si pdicāda sit legētiū discre
tionem relinquo. puto tñ pie credēdū
esse dñm matrē ppriā que tāta pas
sa est p xpi passiōe penā ī sin resur
rectiōe vt ceteros honorasse. O

h. 2. 6. Leuauerūt archā ī sblime.

e gen. 7. Pndens mercator

omnes suas merces cogno
scēs pēciosas tractat pri⁹ d loco cō
gruēti. Spūali. Lognoiscens deifi
li⁹ mīrezmaria vginē gloriolā eius
eē iter oēs creaturas speciosas; pri⁹
voluit illi locū pparare speciolū
et amēnū ī q ipa sublimaret et post
modū cū celesti collegio descēdere
ad ipa; sumēdā. Sig. vbi legimus
dō regē tabernaculū fecisse iuxta
domū suā p reponēda archa fede
ris descēdit ī pecū electis suis ysr^l
et tulerūt archā d domo ammadab
q erat ī gabaa et posuerūt eā super
plaustrū nouū. quā cū oza tetigiss;
pauis⁹ ē a dño. dñm portauerūt ar
chā ī locū suū dō pcedēte cū citara
cū cātoꝝib⁹ electis ex ysr^l. Spi. sū
audi p archā federis beatam virgī
nem que tali federe ordinata est.
vt videlicet repleta sit grātia et glo
ria a deo Et nos per ipsam grātia
repleamur. Istud est igit fedus vt

27. 6.

Maria virgo

ppnes saluatore cōceperit. Et p ip
 su; nobis ppiciationē procurant.
 vnde aug. i quodā ser. vt. n. ad te
 gratia plena loquar ex gratia te o
 bes. O pijsima peccatorib⁹ gratio
 sa cui nimirū peccatorū restauratio
 tate sublimitatis existit cā. Mira
 loquar. O dñā s; si sic ē multū; au
 deo. multū gaudeo. Nos. n. tibi te
 q; nobis necessitudo mira cōfede
 rat. s. vt p nobis habeas eē q es
 nos. n. p te id qd sum⁹. Si. n. nulla
 nra pcessisset trāsgressio nō foret se
 quita nra redēptio. z si necessariū n
 fuisset nos redimi. necessariū; non
 erat te parere redēptore; p dō er
 go subaudi xpm q tabernaculū. i.
 locū sublimē in celis beate virgini
 sup angelos iuxta celsitudinem sue
 maiestatis parauit. veniēs igit in
 die assūptionis cū electis suis ysra
 el. i. cū ordinib⁹ sanctoz angeloz.
 Et recepit beatā archam de domo
 ammadab giter pta ppls. Babaa
 vero interpretat valis qz eduxit eā
 dō populo mōtaliū. E d hac lachry
 marū vale sed in plaustro posito
 ei⁹ sacrosancto corpore pcutus est
 oza. i. iudex q illud tāgere atempta
 uit dēcebat aut dō cū cantozib⁹
 i. cū angelis sequētib⁹ apostolis.
 Et nō q pplaustro nouū i q sint ar
 cha posita. corp⁹ virginis gloriose
 resuscitatū z glorificatū intelligitur
 cui reddita ē aia vt tota i sublimi
 gloria collocaret sicut pie credit su
 per choros angeloz ad celestia re
 gna vnde nobis grā tribuit habū
 danti⁹. vñ aug. iser. supradicto.

Ad hāc vsq; gloriā tu gloriofa pro
 uocata es vt supno regi hercas su
 peri⁹ i supnis q i angelicā trāsies
 dignitate; vsq; ad supni regis es
 sublimata cōsensu; Ubi. n. posuit
 idē fili⁹ tu⁹ rex qd ex te sumpsit ibi
 posuit z te reginā de qua sumpsit
 nec. n. sanctū ē alibi te cē q vbi ē il
 lud q a te gēitū ē. hīc nos pre here
 ditam⁹ misericordiā nusi. i. grati gra
 tia; veniā peccatores. sublimia īfi
 mi. celestiaterezeni. deū hoies. mor
 tales vitā z pñia; pegrinū. p

fig 265 Escēdit ros pariter z man
 na. Numc. xi. Tēpore v. s.
 qñ philonena cātat ros tē
 icipit descēdere z cāpi germinare
 qz ymber habijt z recessit. Spūa
 liter mūd⁹ diu fuerat pūatus grā
 dei. roze pp hyemis prioz parēū
 peccata agri. p phibiti sicut celi ne
 darēt roze. s; cātante celesti philo
 mena. s. gabriele archāgelo illud
 dulce cātici i aures virginis. Ave
 grā plena. zc. Descēdit ros d celo
 s. dei fili⁹ i vter⁹ virginalē z cū co
 dulcedo bñdictiōis z grē z cessauit
 gelu amaritudinis z doloris. Fig. *ind. 6*
 Judi. s. vbi legim⁹ dñm dedisse si
 gnū gedeon vt liberarēt filij ysael
 dñmū madiā p hūc modū. s. q ipe
 gedeon velū i area poneret. Et ibi
 rostriū descēderet nulla pre terze
 roze pfusa q sic postmodū factū ē.
 Et sic pcutso madiā genit ysrl mul
 to tpe. Spūalr istd fuit signū qd ge
 n⁹ hūanū petebat a dō. ps. Fac mie
 cū signū i bonū ddit dñs signū dō ro
 re celi qd dscēderet i vginē gloriofa

Maria virgo

ysa. 78. Propterea dabit vobis dominus signum. Ecce virgo concipiet et pariet filium. etc. Quod signum; recognoscens dauid ait. descendet sicut ros in velus. Nam ipsa virgo beata fuit velus quo celestis agnus coopatus est. Ipsa igitur sola fuit in qua ros descendit quia quae celi et terra capere non poterat suo gremio paulit. Ver. i. ser. O veter capatioz celis diffusior terzis latior elementis gillu pte re valuit qui tribus digitis molenter re appetit. Nam in h. benedicto signo percussus est mada h. e. dyabolus liberati sunt filii ysaac. i. fideles et longa. i. eterna reges dacia e illis in gloria cum angelis dei. Ver. i. ser. Ex h. iquit te beata dicit oes generatio nes quia oibus generatibus vitam et gloria iuenisti. In te. n. angeli leticia. i. iusti gratia peccatores veniam iuenerunt in eternum. Merito ergo in te respiciunt oculi creature totius et in te et de te et propter te benigna manus omnipotentis quod quid creauit et recreauit. *fig. 266*

Q. Abscondes eos in abscondito a facie tue. ps. 110. paulo vides pulos suos non assumilia ri. nimium eos odit. Et nisi misericordia eos absconderet. occideret eos statim. s. facie illa ducit eos clari in abscondito. Et occulte nutrit eos quousque creuerit plume eorum et patri assumiliat quos tunc pater inmens videt libenter. Spiritualiter. Aspicies diuina iusticia peccatores dissimiles christo odit eos quia res eos perdere. s. peccatores misericordia et eorum aduocata. s. ergo benedicta eos

sub alis misericordie sue protegit et abscondit quousque reuocet eos a peccatis facietque similes christo propter suum in virtutibus et bonis operibus. *Fig. 3. 18. 29.* 3 4 29
Vbi legimus quod ionatas et achimaas fugientes a facie Absalon qui querebat eos occidere. mulier quidam illos misericordia eos abscondit in puteo expandens velum super eos putei ubi latuerunt quousque fuit Absalon abierunt. et sic per mulierem illam liberati sunt a morte. Spiritus ritualiter. Ionatas interpretatur colubus et denotat animam humanam quam per cado rem ymaginis dei christus vocat colubam. Cant. 2. Veni colubam meam. etc. Achimaas interpretatur medicum fratris et denotat humanum corpus quod multo tiens spiritui mentis. ps. medicus filii hominum in stateris. 110. quod per filios hominum prout humana corpora notari quia homo dicitur ab humo quod est terra. per hos ergo duos notat animam et corpus quos culpa reddet domino odiosos. Iam statim iuxta vindictam dominus illos persequetur ad damnationem. Sed mater benigna illos protegens abscondit in suis sacratissimi mus precibus et meritis ne peris ira eos feriat et paulatim eos de vicis ad virtutes deducit quousque ad perfectum bonorum operum perducant. Et tunc eos alacriter persequetur propter. Ecce quia pia et benigna misericordia est ista. Iam ad gratiam actiones et beneficii omnino sumus indigentes quia non sumus nobis sed toti mundo inuenit misericordiam. Aug. o beata ergo maria quae tibi valeat digne in ra gratiam et laudem precibus impendere quam in glori tuo merito mundo succurristi perditio quas tibi laudes fragilitas humani generis persoluet quae solo tuo

Maria virgo

conuertio recuperandi aditum inue
nit. *Ms. 267* k

c Columba mea i foraminib'
petre Lan. 2. Fertur quod
In pat' vitra marinis vo
lentes reges z barones aliqua ma
gna noua significare hnt apud seco
lumbam cui' pulli sunt in regione
illa ad qua noua trāsmittere cupiūt
z ligātes litteras ad pedes colūbe
dimittūt illas; que nequaquā quiescit
quosque ad regionē illam vbi pro
prios pullos eē nouat gescit. Et tūc
gentes regionis illius cognoscunt
illam esse columbā regiā. Et acci
pientes litteras de pedibus eius co
gnoscut nomia que mittit illis dñs
su'. Spūalr erānt. n. i regiōe vni
bre mortis. propter culpam primā
z nullum bonū fare poterant de
placatione etēni regis. Erga nos
sed dēni veniens columba candi
da. i. vgo Maria a supno rege mis
sa portant nobis priuilegiū nostre
redēptionis z salutis. Figu. gen. 8.
Columba reuersa est ad archā por
tans oliuā; virentē. Et tūc cogno
uerunt que erant inclusi i archa ce
lasi. aquas diluuij de super terzā.
Spūaliter familia inclusa in archa
erat genus humanū originali culpa
valatū. Cohoperiebant. n. aque hu
ius culpemontes z coles. s. sanctos
z iustos vt nullus posset extra hui'
carcerem apparere. Sed veniens
hec columba eis portant virentem
oliuam pacis videlicet recōciliatio
nis. qz ipsa effudit z edidit saluato
re; p quē carcer noster pfractus ē.

z deo nos recōciliauit. z ad celli pa
lacium pducti sumus. Ver. i. fmo.
Inuenisti. O beata vgo gratiā quā
ante tenemo inuenire potuit. Infer
ni. s. captationē. peccatorū liberatio
nē mūdi restorationem angelis z
hoībus p̄solationē. *Ms. 268* S

t Ronus eius sicut dies celli
ps. Decet regiā maiestatem
alr visitare gentē suā z p
mittere se videri a subditis suis z
cū illis interdū loqui. Et illis gra
tias elargiri precipue quādo raro
ab illis visus est. Jō rex ista factu
rus cōsuevit facere parari solū vlt
tronū eius decori regio pgrucite;
Et ideo tronus ille parātū z orna
tū multiplicr. Suūalr. Eternus rex
a suo populo grādi tempore stetit re
motus. Et ab eodem extraneus z i
dignatus ppter culpā pmissam. S;
temporis plenitudie z placationis
die adueniēibus quādo rex noster
voluit se populo suo manifestare.
Et ipm psonaliter visitare fecit so
liū. Sibi pulcherimū. s. virginem
gloriosam p quā visus est cū homi
nibus cōuersari z puellē brachijs
baulari. Figu. 3. R. x. Ubi legim' 3 2 x
regem salomonē fecisse i domo liba
ni tronū de eboze z vestiuit eū au
ro preciosissimo. Et habebat. s. gra
dus inferius z sumitas eius erat ro
tunda z in parte posteriori erat due
manustēnētes hinc inde. z duo leo
nes stabant iuxta manus z lanceuli
stabant sup. 6. gradus z i n illo se
dens rex salomon p̄ferebat gratias
Spūalr per hunc tronum subaud

Misericordia

13
 Virginitatem gloriosam de eboze per
 candidam virginitatem deauratā
 per pfectissimā caritatē. 6. gradus i
 feriores illa sunt. 6. scōrum genera
 sup quos sublimata sedet. f. angeli
 prophete z patriarche apostoli mar
 tyres z pfectores z v̄gines sumitas
 huius troni pro tanto dicit rotunda
 Quia rotunditas i figura pfectionē
 denotat eo quod sit capax oibus
 figuris. Nam sublimitas genitricis
 xpi oibus dicit cēlatior z pfectior.
 Nā est ipsa cum cherubin sapiētissi
 ma cū seraphin ardētissima zc. qz
 quicūqz pfectio i oibus repitur s̄a
 ctis glie z sanctitatis procūdubio
 puto repiri in sancti scōrū mīre que
 exaltata est sup choros angeloz ad
 celestia regna. vnde paulus dyaco
 nus i v̄mde b̄tē virginis. Nec iquit
 mirū admirabilis virgo pctor celsi
 tudinē trāscēdat mortaliū. Lū i hac
 parte ēt excellat beatorū meritū an
 geloz. Due man⁹ tenēt ipam. f. due
 nature xpi. f. humanitas z diuinitas
 duo leones iux ipam qz ad custodiā
 extrahētes z ab heresib⁹ custodien
 tes sūt duo testā sicut p; d̄ ysa. z lu
 ca. 12. leōculi sūt. 12. articuli fidei q
 hūit sp z tenuit. In hoc trono sedēs
 verus salomon rex pacificus p̄bet
 se populo fideliū benignū atqz ele
 mentē z oib⁹ p̄sto ē. ad hūc tronū
 accedētib⁹ in mēsa dona largiri vn
 de. Anselm⁹ i suis meditatioib⁹ b̄tē
 virgini. d̄ hoc b̄nficio p̄stito generi
 humano gr̄az actiōes referens ait.
 Tu dñā porta vite Janua salutis.
 aditus recuperatiōis aula vniuersal

pietatis. cā general⁹ reconciliatiōis
 vas z templū vite z salutis vniuer
 soz. Tu ostēdisti mūdo dñm z teuz
 suū quē prius nesciebat visibilr exi
 buisti mūdo creatorē suū quē prius
 nō videbat. Tu genuisti mūdo re
 stauratiōē qua p̄ditus indigebat.
 Tu pepisti mūdo reconciliatorē quē
 reus nō hēbat p̄ fecūditatem tuam
 peccator mūdis ē iustificatus exul
 educt⁹. Celū. sydera. terra flumina.
 dies nox z quicūqz potestati huma
 ne vlt̄ vtilitati sūt obnoxia. Et amif
 sum decus sese gratulatur dñā per
 te quodā mō resuscitata z noua qua
 dam ineffabili gr̄a totata. h̄ ansel.

Misericordia. *hy 269 A*

f
 filij alieni mētiti sunt mihi
 ps. Videmus quod interdū
 subponūt galie cūa anate
 que fouēs pules inde nates p̄p̄ies
 putās magna gubernat sollicitudinē.
 sed inuenta aqua pulli anate pro
 pria natura inclinati relinquunt gal
 linam z intrant aquā. Gallina v̄o
 p̄litus v̄ adens eos cupit reuocare
 ab aquis. v̄ciferatur post eos. sed
 sequi illam renūnt eo quod magis
 diligunt aquam. Sp̄ualiter decus fo
 uet oēs sua grata habūdantia. non
 cognoscūtur peccatores futuri quo
 vsqz pueniant ad discretiōis tēpus
 Sed tunc apparet qui sunt filij dei
 z filij mūdi quia qui de mūdo sunt
 inuentis aquis fluxibilibus terrena
 rum delectatiōnū relinquunt tecum
 z se immergunt in illis. Et nibilo
 minus xps de litore sacre scripture
 iuitur de huiusmōi aquis educere

Misericordia

ne ibi submergatur pmittens eisi
estimabilia bona. Sed potius vana
diligentes q̄ certa z secura xpi.
ei uocationes negligunt. vnde ipse
Mat. 23. illis loquitur. di. quoties
volui te pgregare sicut galia pgre
gat pullos suos sub alis. z noluiti.
Demū vidēs de'cos nō velle reddi
re eos pmittit i ppijs peccatis ite
rim iuxta q̄ in ps. scriptū est. No
luit b̄dictionē z elōgabī ab eo zc.
Sigu. Numeri. 13. Ubi legim' quod
cū exploratōes missi a moyse ad ter
rā pmissionis reddissent inde z fru
ct' secum tulissent egregios z ppl'o
oñdissent vt animati affectiōe regio
nis illius ascēderent ad obtinenda;
terzā p̄dixerunt ēt eis fecunditate;
terre z p̄rie pulchritudinē noluerūt
nihilominus sequi moysem volētē
īpos ad terrā illā de mādato dñi in
troducere. s; plorabāt cepe z alea q̄
dimiserāt in egypto z voluerunt
moysem lapidare ex quo deus reli
quit eos in deserto z mortui sunt z
ex oībus exciuitibus egyptum non
intrauerūt terrā p̄missionis nisi
trestm. Sp̄ialiter cupiens nos ve
rus moy. s. xps. qui i aquis delecta
tionis vite p̄ntis mansiōe h̄re no
luit ex hui' delectatiōibus educere
ne submergantur in illis nos p̄bet
fructus eterne retributiōis p̄replan
dos. vt ad p̄riam illā mēte z corpo
re proficiscamur. Llamāt enī conti
nue exploratores qui terrā illam li
strauerunt in aures nostras descri
bentes fructus illos vt ē paul' z ce
teri apli. pphete z doctores q̄ dulce

dine illius glorie oñdunt. Sed quo
runda appetitus p̄cōrum ardentius
inheret fetidis aleis z cepe egypti
i. ardentius desiderāt inuolui volu
ptatibus tenebrar' carnis z mundi
q̄ aliquē sustinere laborē z seg xpi
vestigia p penitētie viā. Ideo a xpi
misericordia derelicti pereūt in vijs
suis prauis z duris obstinationib'
p̄nihilō habētes terrā desiderabi
lem. vñ gre. i. ome. Sicut lumbi ve
stri p̄cincti zc. sic dicit altissimus
ē patiens z redditor qz peccata ho
minū z patitur z reddit. Nā quos
diu vt puer tantum tolerat non puer
sos durius damnat. *h̄p. 270 B*

Opulus incedebat p viam
p olue. 2. R. 18. Inter alias
arbores terre oliua dicitur
esse fecundior. Semp enim retinet vi
rore z semp in ipsa quasi flores aut
fructus inuiciuntur. Et nō. q̄ licet
fructus olue sit gustu amarus tam
reductus ad oleum est utilis z su
uis. Conditur ex eo cib'. caput vn
gitur. z nutritur lumē. Sp̄ialit' per
oliuam subaudi diuinā misericordiā
p quam celus repletū est saluandis
quia non ex opibus n̄ris iustificati
sumus; p suam misericordiam sal
uos nos fecit. vñ ipsa misericordia
d se dicit i ps. Ego inqt sicut oliua
fructifera i domo dñi. Null' vnq̄
hominū celus intrasset nisi misico
dia ipm illuc introduxisset. vñ sic oli
ua yem z estui suū p̄bet virore sic
diuina misericordia peccatoribus z
iustis suū p̄bet virore. ps. hoīes z
iūmēta saluabis deus quēadmodū

Num 13

nō min⁹ filiis suis dicit misericordiā
volo ⁊ nō sacrificiū qm null⁹ arte
illa priuatus ē si oīm artū scia po
leat nequaquā i p̄spectu dei idone⁹
reperitur. Unde leo papa i fmoē apa
ritōis misericordie igr̄ ē tāta est vt
sine illa ceteri si sunt pdesse nō pos
sint. Quāuis enī q̄s fidelis sit ⁊ cau
tus ⁊ sobrius sit ⁊ alijs maiorib⁹ or
natis v̄tutibus si misericors mī nō
est misericordiam non meretur.

Mors *hy 271 A*

Fit lapidē angulare; Job
38. Nō. quod lapis fm̄ nois
ethymologia; dī ledens pe
deni. Nā itineratibus iterdū occur
runt lapides in via ⁊ pede leso ipsi
retrosum cadūt. Spūalr̄ p lapides;
sic i prouiso ambulātes ledentē sub
audi mortē humanā que gradientiū
gressu tāto fortius p̄strat ac percutit
quāto incautiores ac securiores se
reperit. Est. n. admodū lapidis angu
laris qui qualitercūq; caderit rect⁹
remanet pp̄ suā equalitatē qz mors
sup̄ oēs equaliter cadēs etiā omnes
adequat potētias diuitias magnitu
dinē ⁊ delicias vero ictu dirūpēs
nec est qui possit suo ipetui resistere
Figū. daniel. 2. vbi vidit Nabuc.
statuā cui⁹ caput erat aurum. bra
chia ⁊ pectus argentea. corpus seu
veter herē. crura vero ferrea. pe
des tū habebat de luto. Sequitur
Excisus est lapis de mōte siue ma
nibus ⁊ p̄cussa in pedibus statuā cō
mutata est ⁊ redacta in fauillam.
Spūaliter p hāc grandē statuā sub
audi diuitē ⁊ magnatē mūdi huius

cuius caput aurum per nobilitatē
sanguinis. pectus ⁊ brachia argen
tea per pecunie quantitatē in cui⁹
acquisitionem diues corde manib⁹
⁊ brachijs operatur. corpus ⁊ ven
ter ercus per quem famiam subau
di. Est enī; es sonorosus; per crura
ferrea nota fortitudinē ⁊ potētia.
Sed pes luteus seu terrens deno
tat mortalitatem. Exciditur lapis dī
mōte diuine iustitie. s. humana mors
q̄ manus domini fabricata non est
quia deus mortem non fecit nec de
lectatur in perditione viuētium.
sed miseri parentes nostri ad illam
viribus accesserunt. hic igitur la
pis pedem statuē percutiens reddit
improvisē omnia in fauillam. nec ē
qui valeat suo furori resistere. quia
adeo est eius impetus incertus ⁊ i
mō ⁊ in loco ⁊ in tempore q̄ huma
na prudētia illi sufficit minime pro
uidere. Unde Aug. ca. 3. soliloqorū
Illa iquit oportuna mors nūle mo
dis quottidie hoīes rapit. hūc nāq;
febril⁹ illū oprimit doloribus. hūc
consumit fames illū sitis extinguit.
hūc mors suffocat aquis ⁊ illū per
nit flānus. hūc iterimit laqueo illū
dentibus bestiarū. hūc trucidat fer
ro. illū venēo corrūpit. Et sic mors
tot modis humanā vitā miseram si
nire compellit. Et nunc super hec
oīa magna ē miseria quia cū nihil
sit morte certus. nihil tamē incerti⁹
hora mortis. *hy 272 B*

Ecce sibi cornu ferrea. 3.

f 32. 22. Nō. quod natura p
uidet bestijs p ipsarū dēfēde

De armis. Et qz sūt qdam carentia.
dētib⁹ sufficiētib⁹ ad mōrdēdū pū
det sibi d⁹ cornib⁹ ad feriēdū z si
gnanter dedit duo cornua bestie vt
possit vndiqz ferire. Spūalr Mors
dī cōnuta bestia duob⁹ armata acu
tissimis cornib⁹ vt feriat ad dexte
rā z ad sinistram. s. vt uiuētes z se
nes diuites z paupes suis ictib⁹ pte
rat. Fig. dan. 8. vbi p̄dict⁹ dan. i. s.
visione dū eēt i susy. añ portā plau
dis vidit arietē habentē excelsa cor
nua z vnū altero excelsi⁹ z verila
bat cornua p̄ oriētē p̄ occidētē p̄ ag
lonē p̄ meridiē z oēs bestie nō pote
rāt ei resistē. Spūalr p̄ hāc bestia
notat mors vt dictū est. duo enī hz
cōnua vt si qs vnū horū subter fugit
reliquū nō euadat. pcutit i oriētē. s.
i etate puerili. z pcutit i australi qz
i iuuentute hūida z calida. Et pcutit
ad aglonē frigidū z sicū qz in sene
ctute. Et pcutit i occidētē qz aliqz
vsqz ad decrepitā expectat etatē. z
illos ferit tāto molestus q̄to plēs il
lam p̄cedūt gētus z dolores inspe
rate salutis. vnde Sen. epla. 10.
Alia inqt genera mortis sp̄i iuxta
sunt. desunt morib⁹ incēdiū extīguit
tur mare quos hauerat eadē hora
inforbet piccit incolumēs gladium
miles ab ipā pituri ceruice reuocat
nihil at hz quod speret quē decrepi
tas dicit ad mortē. Sed ne mortis
aculeo tūri⁹ p̄sternatur deest pui
dere remediū dicit⁹ doctor. vñ i li.
de naturalib⁹ qōnibus. Effice tibi
inqt mortē familiarē cogitatioē vt
si ita fors tulerit possis illi etiam

obitanti exire. *hy 273* **E**
Lux nian⁹ tua deduxet me
z tenebit me dextera tua
ps. Si interdū latrones z
malefici scirēt se trāsformare in pa
tria vbi furtū fecerunt sepe furcas
vitarēt. Sed nos videm⁹ quod pru
dens z cautus iudex illos ibi capit
vbi securiores se putabāt. Spūalr
si peccatōes vite p̄ntis postq̄ p̄ deū
sui peccauerūt scirēt se trāsforma
re z trāsferre de peccato p̄ peniten
tiā ad grām etern⁹ iudex nō cogno
sceret illos z cūderēt ifernale pa
tibilū. Sed qz p̄fidunt in iuuentute
z sanitate corporea manus iudi
cis p̄ suam militē. s. p̄ mortē capie
illos quando securiores putabant
persistere. Figura. dan. 5. vbi legi *dan 5*
mus quod dūm Baldasar rex babi
lonis fecisset grande conuiuium op
tumatibus suis z vasis templi abu
teretur in portu concubinarum sua
rum in eadem hora apparuit ma
nus scribentis i pariete. h tria ver
ba. māe thechel phares. que vidēs
rex perterzitus fecit conuocari ma
gos caldeos multa eis verbis pro
mittens si sensum scripture expone
rent. Sed nescierunt. Deniqz daniel
itroductus sic scripturas exposuit.
Manc hoc est. Numeratum est re
gni tui o rex. i. numerus dierū
regni tui p̄pletus ē. Thechel. hoc ē
dicere. Apensus es i statera z inue
tus es nun⁹ habēs. phares. i. diuisū
ē regnū tuum z datum est medis z
p̄sis. Et h̄ p̄pleta sunt nocte sequēti
vt dicit magister in historia. Spūa

DAN 8

Misericordia

no 274

multiplicaſti miſericordiã tuã. Et
 l; miſericordia exiſtat in peccatore
 amaritudinem penitentie. nihilomi
 nus hec amaritudo vertitur i dul
 core. qz ex ipſa cõditur ois virtus.
 Niſi .n. miſericordia dñi acceptaret
 opa noſtra ⁊ ſuo ſapore ſeu pingue
 dine grata deo redderet quicquid
 facere poſſem⁹ eſſet iſpidi⁹. vngi
 tur ex ea caput noſtrũ. i. xps vt mi
 teſcat vt cũ iratus fuerit miſericor
 die recorder. lumen et intellectus no
 ſtri nutrit ⁊ accedit affectũ. Jo mi
 ſericordia dñi nobis via eſt ad glo
 riã. Fig. 3. R. 6. Salomõ fecit por
 tas tẽpli. de lignis oliuarũ. vbi ipe
 deus accipiebat holocauſta acce
 pta ⁊ dicebatur dom⁹ dei. Spũalr
 xps ordiunt i troytũ celi de lignis
 oliuarũ. i. de opib⁹ miſericordie vt
 nulli claudi debeat. ſ; oēs poſſint i
 gredi tam peccatores quã iuſti. Nã
 p ipſas portas igreſſi ſunt peccato
 res. latrones. meretrices. ⁊ publi
 cani ⁊ quot quot vnã viam ſalutis
 igreſſi ſunt. p viã miſericordie igreſ
 ſi ſunt. Ber. ſup can. pp manſuetu
 dinẽ que i te predicatur. dñe yeſu
 bone curamus poſt te audientes q
 nõ ſpernas pauperẽ. peccatorẽ nõ
 abhorrens. nõ horruisti cõfiteñtẽ
 latronẽ. nõ lachrymãtem peccatri
 cẽ. non cananeam ſupplicantẽ. non
 deprehensam in adulterio. non ſe
 dentem in tholoneo. non deprecã
 tem publicanum. non negantes di
 ſcipulũ. non perſecutorem diſcipu
 pulorũ. nõ ipſos crucifixoꝝ tuos
 In odorem ergo vnguentorũ tuorũ
 currim⁹.

In ſaturitate i aias eoz.
 m ps. Secundum ſapiẽtis ſen
 tẽtiã. prudẽs homo v; eſſe
 memor egeſtatis habũdantie tẽpo
 re vt ita v; ſibi prouideat dñs pẽt
 vt dũ tẽp⁹ fertilitatis trãſierit cũ
 nõ prenat penuria. Ideirco mittit
 nos ad fornicã que eſt iuo tempore
 ſibi prouidet p yemali. Spũaliter
 dũ ſumus i vita pẽnti habũdantiã
 miſericordie diuine largitate. Sed
 illo tẽpore cõſumato for miſericor
 die excluditur ⁊ nõ inueniet niſi iu
 ſticia. ps. In die mandauit dñs mi
 ſericordiã ſuã ⁊ nocte cãticũ ei⁹
 ſ. Surgite mortui vẽite ad iudiciũ
 Jo debemus nobis dũ dies eſt pro
 uidere. Figu. gen. 4i. vbi legimus
 pharaone; ſonnum vidiffe q. 7.
 vace pinguiſſime precedebant ⁊ te
 niſſime ſequiebantur illas. quod q
 dẽ ſonnu; ioſeph exponẽs dixit. 7.
 annos priores tãte eſſent habũdã
 tie qd nõ poſſent homines. frumen
 ta ⁊ alia naſcẽtia i terra recõdere
 ⁊ q i. 7. alijs ſequẽtibus talis eſſet
 egeſtas q neq; metti neq; arari
 poſſet terra neq; daret fructũ ali
 quẽ. Spũalr. p. 7. precedẽtes ãnos
 fertiles ſubaudi tẽpus vite preſen
 tis qd voluit nũero ſeptenario i q
 b⁹ adeo de⁹ iplẽuit terrã ſola miſe
 ricordia vt nullatenus poſſit ei⁹ co
 pia exauriri. ps. Miſericordia dñi ple
 na eſt terra. S; peracto vite pñtis
 tpe tãta eſt futura egeſtas vt neq; p
 cio neq; dño poterit miſericordia
 repiri. Jo diſpẽſator bon⁹ dñs ye
 ſus xps voluit pcedere miſericordiã
 iudiciũ vt pri⁹ nob exhiberet medici
 nã

Go 4i

ii

Misericordia

Na salutis q̄ infert penā p peccatis
 Jo q̄ misericordie habūdātia nō se
 fulcierit i vita p̄iti. i egestate futura
 pibit. vñ Aug. sup Jo. Null⁹ igt no
 bis f̄ fidē quā tenem⁹ z anūciām⁹ d̄
 iudice x p̄o scrupul⁹ dubitaciōis re
 maneat i corde. vñt xps p̄ saluare
 postea iudicat eos iudicādo i penā
 q̄ saluari voluerūt eos pducēdo ad
 vitā q̄ salutē nō respuerūt p̄ia igit
 disp̄satio dñi n̄i yhu xpi medicinal
 ē nō iudicial. Nā si p̄io veniss⁹ iudi
 catur⁹ neminē iueniss⁹ cui p̄mia in
 sticie redderet. Quia ergo vidit oēs
 peccatores z neminē esse imūnē a
 morte p̄ci p̄i erat misericōdia p̄rogā
 da z postea exercēdū iudiciū. **D**
 h̄ 275 Misericordia i b̄ndictiōibus d̄
 q̄ b̄ndictiōibus z metet. 2. ad
 cō. 9. Nō. q̄ f̄ diuersas ēre
 dispositiōes prudēs agricola diuersa
 semīa nutrit. vñ videm⁹ q̄ alia ē
 trā frum̄ti alia leguminū zc. Sp̄ia
 liter trā n̄ra. s. vita p̄is n̄l tū ē apta
 z fertil⁹ ad pducēdū optimū fructū
 si ibidē sciabim⁹ opa misericōdie. nā
 ex eo qd̄ misericōdis hic elargiū tpe
 eterni messis recipiēs cētuplū. **fi.**
 gē. 4. i. vbi phao anūdit i somnio. 7.
 spicas plēas pululātes i c̄hno vno.
 Spi. p. 7. spicas staudi misericōdie
 opa q̄ p̄ pietudo appebat i culmīe
 latissime mēsure p̄ie luc. 6. Mēsu
 rā bonā z pfertā z cogitatā dabūt
 i māibus v̄ris. pe. ra. sup Mat. In
 regno igt celi corā oib⁹ anglis i cō
 uētū resurgētū qd̄ abel passus sit.
 qd̄ mādū fuauit Noe. qd̄ habraā
 fidē h̄uit. qd̄ moy. legē tulit deus
 tacet z clamat solū qd̄ paup̄ cōdit

di. esuriui z dedisti mihi manduca
 re situi zc. **h̄ 276** **E**

Misericordia edificabit in ce
 m̄ lis ps. Volens erigere ma
 gnū edificii alicubi q̄rit bo
 nos artifices. Nā si boni erūt artifi
 ces bonū erit hedificiū vt p̄ locum
 a cā argui solz. Sp̄ialr deus cupit
 p̄plere hedificiū in celis magnū z
 bonū. Ideo q̄rit artifices illi⁹ artis
 q̄ magis ad pficiendū illd̄ p̄gruant.
 Inter al⁹. n. artes misericordia ē cō
 gruetio z qm̄ p̄ artē illā celeste hedi
 ficiū lōge pl⁹ p̄ualuit. Nam ars illa
 illud fractū ac diruptū repauit. Jo
 q̄rit artifices arte misericordie p̄itos
 p̄ quos possit ip̄e dñs icepta pficere
Fig. 2. R. 5. vbi legim⁹ quod Irā 273
 rex thiri misit artifices ad dō quī
 sciebāt opari ligna cedrā z illa q̄
 regrebāt ad pulchritudinē hedi
 cij vt fieret dom⁹ i ciuitate dauid.
 Sp̄ialr irā interpretat suscitās testm̄
 p̄destinatiōis quod in mēte diuina
 fuit ab eterno ordiatū: p̄. n. ip̄s exe
 cutorē hui⁹ testi p̄stituit vt fideliter
 illud exēq̄retur. ps. Testm̄ meū; si
 dele illi. Iste igit executor vt perficiat
 opus celeste z testamentū eter
 nū adimpleatur secūdū p̄is mādā
 tū q̄rit p̄tinue artifices misericordie
 z illos nutrit ad patrē. Estote igit
 misericordes sicut p̄r vester celestis
 misericors ē. Et alibi. B̄ti misicor
 des qm̄ ipsi misericordiā p̄sequētur.
 Et quod xps facit vt prudēs p̄r pro
 prios filios ditari cupiēs qz docet
 eos artē lucratiōis. h̄ ē misericordia
 qua hō lucrat celi. Jo cū xps sit oī
 um artifex oīum habens scientiam

Uter Baldasar interpretatur venit
turbatio et designat peccatorem ingra-
tum et diu per ipsius expectatum co-
uersione non transuersum. Idcirco
diuina pectus irritata siue excitata
sententia mittit super caput eius turba-
tionem. Abutitur enim vasis templi
quia memoria, voluntatem, et intel-
ligentiam prebet carnalibus volupta-
tibus, et terrenis delectationibus
occupandas quibus celestia dona ob-
lucrantur preniplari. Sed cum se putat
securus atque felici refidere fructu
Iuuentute circumdatus deliciis virtu-
tibus diuitiis et sanitate coadiutus
subito mors repentina irruens sala-
tem spem atque fugacem quam nuper in pre-
dictis posuerat dirumpit et perit. Et
tunc Baldasar, id est peccator, hac tur-
batione puentus improvisa. Subet
caldeos magos, id est medicos introdu-
ci ut salua eorum mercede adhibe-
ant remedium per mortem. Quod insciens
provisio putat enim ruine meatum
manu prohibere cui contradicere ne-
queunt montes et coles mundi. Sed
nihil prodest medicorum subuentio.
Non est enim ars neque scientia con-
tra dominum. Introducatur daniel
id est diuina sententia et irrevocabi-
lis diffinitio. Dicit enim numeratus
est regnum tuum quia proplectus ter-
minus vite tue quo expectatus ab-
usus es in omni prauitate ingrati-
tudinis. Unde appensus es in state-
ra exanimis et inuictus es nimis ha-
bens quia ymaginem tui creatoris
non curasti seruare intactam. Tale
ta tibi promissa, id est memoria intellige

tiā et voluntatē dissipasti sine lucro
spirituali et scielas tūm tuum ex
his talentis expectare a te spiritua-
le usuram. Et ideo habet sententia a tūo
tuo lata ut diuidatur regnū tuū et
vna pars detur medīs et alijs. hec
sic expōe qz regnū hoīs ē ipse homo
ex duabz pñsēs regionibus. s. ex
spñali et corporeali. i. ex aīa et corpōe
hec ē ergo sūia lata manu tūi ut re-
gnū illō sit diuisus et qd vna pars tēē
vmbz cōrodēda. s. cōp. aīa tradat
dēmōibz igne ppetuo cruciāda īfer-
nali. Et tūc mors potētissima hanc
sūiam pñto ē executōi mandare. pñ
igit dīcū īspīctā et spes vana cū vi-
deat alios pñtūe defficare et īpī nō
pñant qualr agāt caute ac si sedus
pepīgissent cū morte. vñ gre. ī mo-
ptractās illō Job. Nūc anez īcer-
tū sic ait. Cū pñpīet īpī qd tēalr flo-
ret. Et pñsare negligit qd ī īteritū
ducit. ī vīā carnis fiduciā pñit
cā diu pñācre existimat quā ad tps
tenet. Solidat ī elatīōe cñis que
subcepit q nūqz pñderat qz sit īcer-
ta eius felicitas nūqz pñsat. Nāsi ī
certitudīe vite pñtis pñpīcet ī ī-
certa p certis nūqz teneret. D
h 277 Ittefalces quia mature sūt
mī mēses. Jobel. 3. 11ō. qz pru-
dens agricola agrū pñpīū
oculosū existere nō pñmittit tū tps
adest gērmis. Qñ. n. īde eleuatur
frumentum interdum seminat ra-
pas vñ aliud quid sentit tpe il-
lo nasci aptinet. īō solīcīt est cū ma-
ture sūt mēses illas mētē. Spñalr
agricola pñtis vite tēse tūo tēē. g

Mors

l; nostrū ē fruga q̄ i hoc agro fru
ctificare d; . videm⁹ qđ semina in
agro p̄mittūt vřq; ad tēpus mes
sum. z tūc falce metunt nec vltra
permittunt i agro ēt si q̄ sunt acer
be z imature simul cū maturis me
tuntur. Sic loquēdo ad p̄positum.
Deus i hac vita nobis merēdi tem
pus concedit vt ad maturā messe;
deuēientes reponamur i horrea do
mini. i. i eterna vita z n̄ tardamur
cū paleis ad cōburzēdū qz nisi tem
pore debito pducamus fruges de
bitas nō permittet nos ampli⁹ diu
na iusticia i hoc agro p̄sistere s; fal
ce mortis nos de cāpo vite p̄sentis
delebit sue dulces produxerimus
fruct⁹ sue acerbos. Fig. apoc. 18.
vbi beat⁹ Jo. vidit eundā angelo p̄
cipi vt meteret qz mature erāt me
ses. venit iquit hora vt metat. Et
misit falcē suā; in terrā z mesuit
terrā. Et i eodē capi. i. immediate seq̄
Et alius exiit q̄ habebat falcē acu
tam z angel⁹ qui habebat potesta
tē sup ignē dixit illi q̄ habebat fal
cē. Mitte inquit falcē acutā z vide
mā botos vīce quos fecit z qđ
vindemiavit misit i lacū ire dei.
Sp̄ialr subaudi p̄ falcem hūanā;
mortē. rō ē. qz quāquam spice du;
sunt in agro vna altera maior atq;
longior sit. tñ versu radice p̄ fal
cis decisione; omnes inueniuntur
equales. sic facit humana mors.
Nam l; in agro humane vite vnus
sit altior z excelēior altero nobili
tate. z diuitiaz magnitudine. tñ mor
te illos metēte z i manipulos redu

cēte. si quis aspiciat oēs equales
iueniet. Exemplū habem⁹ i dyoge
ne pho qui nullā differētiā iter ossa
ignobiliū z nobiliū potuit iuenire.
Subaudi igit p̄ primā falcē meten
tem messe; mortē iustoz q̄ de cam
po p̄sentis vite z aduersitatis vi
pibus multarū afflictionū probat
arentes deuenerūt ad perfectā ma
turitatē z metuntur ne ampli⁹ grā
dines z tempestates eos cōterāt z
ne cadat sup illos vllus estus. Et ē
illoz mors p̄ciosā i cōspectu dñi. p̄
aliū vero angelū falcē acutā tenen
tem cui angelus potestātē habens
sup ignē; dicit vt vīdemiaret bo
tos. zc. Subaudi mortē damnato
rū. o quā i p̄s. Mors peccatorum
pessima. Dyabol⁹ ē qui potestatem
eterni ignis seu supplicij dño pmit
tente iubet eos vīdemiari z eleua
ri de vinea p̄sentis vite qñ v; cō
pleta ē eoz malitia. qñ debito expe
ctati tēpore vt vinas dulciū opera
tionū pducerēt. Dederūt labruscas
uniquitatis z malicie pseuerantes
sine penitētia i oī malo. Decisi enī
de vita p̄nti acutissima morte co
qđ i substantia sola haberēt requiez
nihil de suis nouissimis cogitantes
prohibiunt i lacū inferni vbi calca
buntur z premiētur opa eorum. Et
quanta; sumpserunt in suis prius
operationibus delectationē tanta
dabuntur illis tormenta z luctus.
Et quanto se eleuauerūt cōtra deū
in superbia z abusione tātus i tor
mentis deiciuntur i confusione. qz
terre eoz vinea ab eis eleuabitur

apo 18

Mors

ut tam meritorum fructus amplius producere nequeat et dabit agricolis alijs. s. demonijs q̄ fructu diuine iusticie reddent put exigit diuina altitudo. vñ Aug. p̄. cōfess. Illa ingratum est pena peccati iustissima ut amittat unusquisq; illud qd bene vti noluit cū sine vlla possit difficultate si vellet. et quisq; recte nō facit amittat scire quod rectum ē. Et q̄ rectū facerē cū possit negligit amittat posse dū velit. **29. 2. 29. E**

Item exit fulgur in oriente **Mat. 24. 110.** qd eadem cātonitruū et fulguris et quasi eadē res ē. sed percipitur duobus sensibus. s. auditu et visu. vñ. n. prius fulgur q̄ audiatu tonitruum. s; tñ similes sunt qz hec prioritas ex parte sensus est. Citius. n. spēs visibilis multiplicat q̄ audibilis. Quia ad sensus p̄. Si quis percipiat ictu magno aliqd a distantibus prius videt percussione ictus et postmodū audit tonitruū. Ita ē enim de tonitruo et fulgure. Sed iterdū ē sonus et ictus similis. Et tūc valde periculosa res est. qz ē signū qd sit p̄pe nos. Spirituāliter. Scriptura sancta vocat mortē fulgur. rō ē. qz cursus fulguris est ab oriente in occidentem et cursus mortis ē a natiuitate ut ad finē. 110. ergo qz mors ista est illud cū morte. illa quā sacra scriptura clamat cū dicit statutum est oib; hominibus semel mori. Sed qz videmus cōtinuē fulgur hunc et illū percutere. Sed nō audimus vocē dicentē. **Morieris tu et nō viues.** Nullo

modo credim; nos esse mortuos. Exemplum. Ille. n. qui est in nauicula velociter transiente cū alteri nauicula transiente obuiat apparet qd illa transcat et qd sua imobilis p̄seueret cū tamē vtraq; pariter vadat. Sic igitur homines in carne sed; carnē viuētes vident cōtinuē vite presentis fluxum erga oēs et tñ se putāt esse imortales. S; nō. qd periculosa res est qñ simul videtur et auditur. nō. n. potest p̄caueri. Sic periculosa res est qñ peccator dum nā scripturā nō audit in vita. s; expectat experiri et audire qñ mors percussit eū repentina. Tūc. n. p̄cauere nō poterit. Sen. i. epi. **L. Te demēte et oblitū fragilitatis tue.** si tunc times mortē cū tonat dico. **Figura exo. 9. vbi legim; qd p̄ totā terrā; egypti facta sunt tonitrua et fulgura igne admista simul cum gradine et mortua sunt iumenta que extra domos iumenta sunt.** Spirituāliter. Per egyptū; qui interpretat tenebra subaudi cecā vitā; peccatorum oculos habētū et nō vidētū. Si uint eis subito et iprouiso fulgura et tonitrua quādo cū mortali infirmitate arripit eos timor gehēne s; qz extra domos penitentie repitū; vāgātes p̄ agros vanitatis vite p̄ntis putrescētēs ut iumenta in stercoreib; carnis descēdens super eos repētine mortis tēpestas subito extinguntur et a demonib; eis infidētib; rapiuntur in hora mortis. Breg. li. 6. mora. Antiquis hostis ad rapiēdas peccatorū; aīas tēpore mortis

Figura exo. 9.

crudelitatis effrenatur violentia
 et quos viuētes blāditijs decipit. se
 mens moriēdo rapit. audire ergo
 debemus tonitruū sacre scripture
 di. vbi te iudicabo. Ibi te iudicabo.
 Iō docet nos sapiēs cōsiderare no
 iustitia nra vt nō peccem⁹. s; sem
 per sum⁹ parati. vñ greg. 12. mora.
 Quicōsiderat qualr erit i morte
 semp pauidus erit i opatione et in
 oculis suis quasi nō viuit. vnde ve
 raciter i oculis sui conditoris viuit
 nihil quod trāseat appetit. cūctis vi
 te presentis desiderijs ptradicit et
 pene mortuū cōsiderat qui moritūz
 se minime ignorat. percuncta enim
 vite est inuitatio quā dum iusti so
 licite pagunt. culpārum laqueos
 euadunt. *Thy 279* **S**

Congregat⁹ est oīs populus
 ante portā aquarū. Neemie.
 8. Nulla ē via a deo longa
 dūmodo sit finita que p itinerandī
 assiduitatē aliqui nō consumetur et
 ad terminū veniatur. Spūaliter p
 sens vita ē quedā via iter duos in
 clusa et terminata i mōs. s. iter na
 tiuitatē et mortē. Igit viatores om
 nes sum⁹. Ergo oportet nos veni
 re ad finem et ad portā. i. ad mortē
 que dī esse finis vite p̄sentis et in
 itū sequētis. Verū ē q̄ porta aliquā
 do ē ardua et etiā p̄ p̄sūā oportet
 itātes esse expeditos et agiles ne
 pōdere alicui⁹ p̄uēti ipeditū portā
 dīficerēt et ab itoytūsozēt exclusi.
 Spūalr op; fideles cupiētes vitā;
 futurā p portā mortis gratis itāre
 sic i p̄nti se p̄parare et i die trāitus

depositis peccatis nō cogāt a dyn
 bolo q̄ parat⁹ ē tunc mactare et cō
 primere peccatores quos pōderib⁹
 peccatoz occupatos cōpict. vñ iob
 28. q̄ fiet filij ei⁹ a salute p̄terentē
 i porta. *Fig. Jere. 17.* vbi dñs legi
 tur dixisse. Custodite aīas v̄ras et
 nolite portare pōdera i die sabbatī
 nec iſeratis i portas yerusalē. Et
 post modicū s̄dit. Nō iſeratis one
 ra p portas ciuitatis hui⁹ i die sab
 bati. Ingrediet⁹ p ea p̄cipes regni
 sedētes sup solū dō viri juda et ha
 bitatores yerusalē et habitabūt ei
 uitas hec i s̄cūpiternū. Spūalr p
 diē sabbati q̄ dī reges et q̄ est dies
 vltim⁹ ebdomade s̄baudi diē vlti
 mū hoīs. s. diē mortis i quo nō lice
 bit plenū pōderib⁹ hominē inuenire
 male. n. tūc p̄nt pōdera depōi. ma
 le p̄t hō tūc cōfiteri et aīas suam a
 peccato alcinare. Iō docet x̄ps. ro
 gate ne fiat fuga v̄ra yeme vñ sab
 bato. Oportet nos itāre portā ar
 duā. s. hūanā mortē q̄ tātē ē ardua
 tatis qd nisi pri⁹ deposita sint pec
 catoz onera nō valet q̄s p portā il
 lā libere itāre ad p̄nā. Sen. d̄ na
 turalibus q̄nibus. Si volum⁹ eē
 felices si nec deoz nec hominū nec
 rex timore dīari despiciamus for
 tunā supuaciam p̄mittētē. si volum⁹
 trāgle degere d̄ ipsis dijs cōtrouer
 siā agere aīa i expedito habēda ē
 h Sen. Seq̄. In Jeremia ingrediet⁹
 tur p ea reges. et q̄ qui bene rere
 rūt vitā suā et beneficiuerūt p̄ci
 pari vicij et p d̄fessioz pōdera pec
 cati deponere itātes p hāc portā

Jere 17

Mundus

igne cupiditatis sed nō ibi deus. qz
ifaciabili corde cū hoc nō edebam
vt in ps. videbis ultio dulcilogij
sibillū sancte scripture z ibi dñs
loquetur salutaria monita. Sic er
go aperte intuebitur que sunt fugiē
da z que sunt sequēda. nec pñt mū
di trāsitoria oculos mētis disgrega
re. Sed videbit z aspiciet aperte
que p obtinēda gloria debeāt adi
pisci. vñ Jero. ad cipria. Memēto
mortis tue z non peccabis. Qui se
cōtinue cogitabit moriturū cōtem
net pñtia z ad futura festinabit.

Mundus *hy 20 A*

Ec mutatio dextere excelsi
h ps. 110. q qñ aliqua oposi
to nō se metuo respiciunt
qd est ad dexterā vñ ē ad sinistrā
alterius. Spūaliter deus z mund⁹
sunt quodāmodo opposita. Jō qd est
vni gratia alteri ē odiosū. Et qd vni
placet alteri displicet. vñ domin⁹
Mat. 12. nō potestis deo seruire z
mamone. Jgñ filij mōdi z dilecto
reseius ponunt ad mūdi dexteraz
p cōsolationes eius p delectatiōes
presentes. filij vñ xpi. s. paupes z
humiles ad sinistrā p afflictionem
z penalitatem. Sed fiet in vita se
quenti dextere excelsi mutatio. Si
gura gen. 48. vbi legimus qd posi
tis duob⁹ filijs Joseph corā ysracel
vt eis benediceret z staret mana
ses ad dexterā qz maior. Effraym
tanqz minor ad sinistrā. ysracel can
elatis manibus posuit dexterā sup
aput effraym. s. minoris sinistrā
cero super caput manases. s. maio

ris. Et clamāte Joseph nō cōuenit
pater quia hic est primogenitus. s.
manases respondit ysracel. minor
maior erit. Spūaliter mūdus vt ei
ctus est ponit maiores ad dexteraz
paupes vero z humiles ad sin
istrā. Sed non ita erit i futura vita
quando. s. deus dextere sue veniet
cōferre iustis. Tūc. n. eleuabit pau
peres z electos de sinistra penali
tatis z locabit eos ad dexterā con
solationis z ibi magni fient. Quan
do vero peccatores cōsumata feli
citate vite presentis deiciuntur ad
sinistrā tribulationis z vbe. vnde
recte dicitur quod sinistrāz posuit
super manasem quia posuit fuerat
ad dexterā. Manases interpretat
obliuio z bene dehorat peccatores
z diuites mūdi hui⁹ qui dei obliui
sunt i vita presenti. s. ipsi illorum
met obliuiscuntur i morte. z ē de
illoz obliuiscet. aug. i quoda; ser.
hac aiaduersione peccati
tor vt moriens obliuiscat sui qui
quādiu vixit est oblitus dei. Effra
ym interpretat crescēs p que; deno
tantur paupes paruuli z abiecti in
vita pñti. Sed tunc crescēt z ap
parebunt gloriosi. Ideo apocalip.
Lum beatus Jōhā. aspiceret quos
dam hornatos stola candida z in
terrogaret qui essent hij. Respon
sum audiuit hi sunt qui venerunt
ex magna tribulatione. zc. De
mundi diuitibus z potentibus
erit oppositum quia h recipiunt
bona z postmodum in supplicijs
gemināt. Unde Johan. in quadam

Mundus

epistola difficile ymo impossibile ē
ut pñibus 7 futuris quis fruatur
bonus ut d̄ delicijs ad delicias trā
seat. Et in hoc seculo primus sit ut
in terra 7 in celo appareat glorio
sus.

74 281

Utabis eos 7 mutabuntur
m ps. Nō. quod quadruplex ē
mutatiōis spēs. s. ad sbā ad
qualitatē ad quantitātē. 7 ad vbi.
Ad substantiā dicitur generatio 7
corruptio. Ad qualitātē dicit̄ alte
ratio ad q̄titatē augmentū. ad vbi
dicitur sursum 7 deorsum autrosū
7 retrosum dextrosū 7 sinistrosū.
Spūalr̄ has mutationes con
tinue mundus iste facit. Nā prima
mutatio est ad substantiā. quia de
natiuitate ad mortē que tr̄ genera
tio 7 corruptio. s. nasci 7 mori. Job
hō natus d̄ muliere 7c. scda est alte
ratio q̄ alterat̄ homo mille modis
Ber. i meditatiōib⁹ in hac vale la
chrymaz ē vita laboriosa vita cor
ruptibilis vita amaritudine plena
hāc humores tūmūdāt dolōes exter
minant ardores exsicāt aera morbi
dant efce inñāt ieiuniū macerat io
ci solūt tristitie p̄simūt. Solicitu
do cohartat securitas hebetat. Se
nectus incuruat infirmitas frangit
meror dep̄mit. h̄ Ber. Alia ē mu
tatio ad q̄titatē. Et h̄ respicit diu
itas mendiciā augmētantur 7 dimi
nūt̄ur sepe fm̄ dñūm 7 reuolutio
nes fortune. vñ quidā p̄s. si bene
inq̄t volumus dicere veritatē nō p
pria s; nūtiata vocare possumus q̄
habemus q̄ cū omnes i rola fortu

ne volubit̄ nullaten⁹ sepe d̄ diuitijs
i paupertatē mergimur iprouise. 4. ē
ad vbi mutatio sursum 7 deorsū
7c. h̄ mutatio sp̄spicit dñā 7 potesta
tes. Nā videmus q̄ q̄ primatū tene
bāt i mūdo subito demūt̄ur ad mī
seriā 7 q̄ in dextera florebat p̄ potē
tiā cadūt p̄ tristitiā ad sinistrā 7 tā
to forti⁹ cōquassant̄ q̄to locus cor
erat eminētior. Crisostomus sup. 2.
ca. Mat. sp̄ enī grādis p̄as maiori
timori subiecta ē. sicut enī ramū ar
bori i excelso positū ē si lenis aura
flauērit h̄idiet. sic 7 sublies i culmī
ne dignitatū exñtes leui nūcij fama
p̄turbat humiles sicut in p̄uale ple
rūq; in trāquilatē p̄sistunt. his er
go mutationibus pulsatur miser hō
in hoc mundo. qui pp̄ has penitus
fugiendus ē. Fig. gen. 31. Lū Ja
cob seruisset labā p̄ rachel. 7. an
nus accepit lyā. videns igit̄ quā plu
res deceptiōes in ipso dixit ei muta
sti mihi mercedē meā. x. vicibus 7
tolens quod suū erat. Jacob postq̄
multorpe morat⁹ ē 7 p̄ nūtas d̄ce
ptiōes receptas reuerſus ē ad terrā
natiuitatis sue. Spūalr̄ p̄ labā q̄ de
albatio interpretat̄ subaudi mūdū q̄
sp̄ extr̄isce⁹ proſpa p̄bet 7 inē⁹ ama
rior ē se. mutat igit̄ nobis merce
dē. x. vicibus 7 cū credim⁹ rachel
accipe q̄ pulchra 7 delectabil⁹ ē dat
nobis liā que d̄r laboriosa. Reuer
tendū ē ad terrā nat̄itatis nr̄e. s. ad
eternā vitā pp̄ quā reuerti sum⁹ i xp̄o
vbi p̄fectā requiē iueniem⁹ que ē
supat oē bonū terrenū. vñ Aug. in
li. d̄ nūib⁹. eccle. Lāta ē p̄lehitudo

Gen 31

mors que cōis oib⁹ est habitabūt
ciuitatē illā. s. eterne pacis visionē
et erit eorū habitatio gloriosa. Se
cure igitur ibūt q̄ expeditos se ī il
lo trāsitu eribebūt. nō poterūt eos
presura demonū īpedire. ps. Nō ti
mebis cū loquer̄ inimicis suis ī por
ta imo nō pauebūt a morte eo qđ
fugiētes vitā mortālē. vitā īgrediā
tur eternā. vñ Cassio. sup bti imma
culati. Quis īquit mortē tēporales
nietuat cui vita eterna p̄mittitur.
Quis labores timeat et se ī ppetua
rege nouerit colocādū. *h. 282 B*

Erauerūt ī solitudine vias
ciuitatis nō īuenerunt. ps.

Nō. via dī valde piculosa
ī qua iter dū passus aligs īuēit ī so
litudine ignotis et deuī. Aliqñ. n.
illuc viator accedens a via recta
deuiat nec ampli⁹ sit redimere et in
teri; potest a latronib⁹ vel a feris
īterfici seu capi. Jō d; homo ī tali
trāsitu societatis se cōiungere et nu
lo modo eā deferere. Spūalr via
vite p̄ntis ē dubia qz si ī quodā pas
su. s. mortis hora p̄ditur nunquā p̄t
ampli⁹ recta via īueniri. Job. 16.
Semitas p̄ quas n̄ reuertar anibu
lo debem⁹ igit sequi dīctore et viā
bene sciētem. s. xp̄s Mat. Magi
scim⁹ qz verax es et viā dei ī veri
tate doces. Alioquin a via rectitu
dinis deuiātes capiemur a latrone
illo crudelissimo calcaneo nostro ī
fidiante. i. fūi nostre et trademur
feris īfernālib⁹ eterna cōfusione
p̄strandi. Sīg. nūcri. 14. filij yrl⁹
ī deserto nolētes ītr̄ ex t̄ terre pro

missōis seg moy. perlerūt p̄ diuer
sa supplicia. Sic spūalr. nolentes
xp̄s sequi viā p̄ntē pueniunt ad pas
su; ignoti mortis horrēde p̄ solitu
dinē pergētes vbi neminem cogno
scēt plenā latronibus et feris pessi
mis. vñ Ber. ī lib. medi. O inquit
aia mea q̄s erit ille pauior cū dīmis
sis oib⁹ quoz tibi p̄ntia ē tā occūda
sola īgredieris et ignotā tibi penit⁹
regionē vbi occurfanda cateruati
teterumia mōstra videbis. Quis ti
bi ī die tāte necessitatis succurrēt.
Quis tuebitur arugiētibus p̄para
tis ad escā. Quis cōsolabit. Quis
te deducet. Et subdit. Elige ergo
tibi illū amicu tuū p̄ oib⁹ amicis
tuis qui cū oia subtrahat tibi fue
rit sol⁹ tibi fidem seruabit ī die se
pulture tue. Cū oēs amici tui rece
dēt a te. ille te nō dereliquet; tue
bitur a rugiētib⁹ p̄paratis ad escā
Et cōducet te p̄ ignotā atq; p̄ducet
ad plateā supne syon et ibi te colo
cabit cū angelis ante faciē maiesta
tis dīuine. *h. 283 b*

Abitabit ī spelūca. Judic.

h 3. Nō. qz itinerās p̄ nūctē
pore claro cū sol sup illas
luet cū puenit ad domū vel hospi
tiū nihil videt. Rō est qz albedo il
la excolēs tantā disgregationē fac
in oculis et fantasima tāte claritatis
relinquit qđ nihil aliud p̄t videre
imo qui domū vel spelūcā ītrat ob
scurā semp claritatē illā ante ocu
los videtur habere. et nihil videt.
Ergo ītrās hospitū etia; piculosa
res est. tunc ītrare passum pericū

losum. Nullū ergo est remediū ni
si qđ per magnā horā ibi moret.
quousq; claritatis fantasma em
nescat. Spūaliter per nives prospe
ritates vite p̄sentis intelligunt. rō
est qz dum nives sunt coagulate.
sunt albiſſime ⁊ lucide ⁊ flāte hau
strorē solunt ⁊ efficiunt turpes.
Sic p̄ſpera mūdi dū adherent ho
mini clara vidētur ⁊ lucida. s; for
tuna flāte p̄rote ſue volubilitatē
cōuertuntur in genitum ⁊ lutum.
Igitur itinerantes diu per ipſas. i.
ponentes cor ⁊ affectū i ipſis adeo
excecant quod quando debēt itra
re hoſpiciū future vite per mor
tem nihil vident. neſciunt quo va
dāt. Relinquent nī fantasma adeo
i p̄ſentū mēti quod etiam per mor
tem quaſi dēlerinon poteſt. Neque
unt proſpicere caſum mortis. non
poſſunt aſpicere pericula iſernalia
non valent intueri timorē; iudicis
nihil breuiter cogitare poſſunt niſi
mortalis vite felicitatem quācūq;
pedes quaſi in fouāteneant ⁊ ani
mam in gehennam. Unde Greg. i
mora. ſuper illud Job. dies mei ve
locius tranſierunt q̄ a) terente
tella ſucciditur. Itaq; homīes car
nales vltor ad iudiciū; pertrahit ⁊
tū ipſa ordinatione ſolliciti rebus
trāſitorijs occupati. nil aliud cogi
tant niſi i hoc mundo qualiter ad
huc viuunt. Relinquēda oīa quaſi
poſſidēda diſponūt qz ſpes viuendi
non frangitur etiam cum vita ter
minatur. Jamq; ad iudiciū tra
hūtur per ſinā; ⁊ tamē habēdis

rebus adherēt per curā. dura ⁊. n.
mēte adēſſe mors nō credit etia cō
terminat ⁊ ſentitur. Non poteſt igitur
hō morte p̄uentus ſibi de ſa
lute p̄uidere pp huiusmodi vane
ac fātaſtice luctis occupatiōē; reme
diū ergo neceſſariū ē ad hō diuinū;
ſpeculare hoſpiciū. i. mortem p ſpe
luncā vltimā. Inde. n. cognoscēt
quid valet mūdi pōpa. mūdi gloria
qd diuicie quid delicie. Et ſic hec
oīa reſpiciēs cognoscet dñm deum
ſuū. ſi. 3. R. 20. helias ſtetit i ho 3 R. 20
ſtio ſpelunce obſeruās ⁊ ſpeculās
Et p̄io trāſiunt vētus validus con
terēs petras ⁊ nō ibi dominus. ſe
cūdo tranſiunt cōmotio terre. ſed
nō i ea dñs. tertio trāſiunt ignis. s;
nō eſt i eo dñs. quarto tranſiunt ſy
bilis aure tenuis ⁊ cū eo dñs. Et
vidit helias dñs; ⁊ locuti ſunt ſibi
mutuo deus ⁊ helias. Spūalr per
p̄phetā iſtū qui dī vidēs notatur
puid? xpianus qſe mortem; cogno
ſcēs ſemp mortē ſpeculat. qz enī;
ē min⁹ mortis icert⁹ ē. idcirco ſe ſic
diſponit ad illā vt ſi omni die ſit il
le termin⁹. Iō ſic diſpoſitū mors
nō cōturbat. vñ. Sen. Epi. 12. Ne
mo ſit nīm quē ppe vſet termin⁹.
Sic itaq; formen⁹ aīus tamq; ad
extrema vētū ſit. veniētē nemo pla
ris mortē ſuſcipit niſi qui ſe ad illā
cōpoſuerit diu ſpeculās. Igit i mor
te videbis vētū ſupbie cōterētē;
hedificia ⁊ percutiētē oīa. s; trāſiet
quaſi ſauilla qz ibi nō ē deus. vide
bis terremotū ire. s; non ē ibi de⁹
nō. n. irāſcitur p ſingulos. videbis

Mundus

nusticie tanta ē iocūditas lucis eter-
ne h̄ ē incōnumerabil' vitatis ⁊ sa-
piētie vt ēt si nō liceret i ea āplius
manere nisi vni' diei hora pp hāc
hui' seculi innumerabiles āni vite
plēi dūcijs ⁊ pfluētia bonoz t'paliū
recte meritoq; cōtēnerent.

h̄g 287 Rīa sunt mihi difficilia pro-
uer. Si strenu' hō cāpum
certaminis intrās pugnatu-
rus cōtra pprios hostes semotos
atq; seperatos iuenire ita q; poss;
cōtra illos successue pugnare. for-
te illos facilius superaret. S; cū;
simul ipsos iuenit cōiunctos durus
est vincere qz dūi percutit vnum
alij pntēz ex latere repercutere ⁊
grauis vulnerare. Spūalr. Si fi-
delis xpī intrās spūale certamen ha-
beret tāti preliari cū nando tūc
cognita arte pugne illi' caueret
sibi abiectib' suis ⁊ cauēdo illū su-
peraret faciliter. s; mūdus nunqā
ē solus preliās sed ducit i cūz car-
nē ⁊ dyabolū ⁊ h̄ tres simul ⁊ se-
mel cōtra spiritū pugnāt. hos. n.
describit salomō puer. d. tres in-
quit spēs odiuit aīa mea. pauperez
supbū. diuītē mendacē. ⁊ senē fati-
u; ⁊ isensatū. post dyabol' ē qui ē
oībus gratijs priuat' ⁊ oīb' crea-
turis paupior. S; eius supbia sem-
per crescit qz cū semper sit sic deie-
ct' ⁊ miser i elatiōe sūmūz gradus
tenet. Apoc. Tu dicis qz diues su;
ego ⁊ null' egēs. ⁊ nescis qz paup-
es ⁊ nud' ⁊ cec'. Scōs Mūdus eē
dī qz diuitias hoīes cōtinet. s; oī
mēdatio plen' ē ⁊ ptra serues sucs

fraudulēter icedit. Et graues letas
recipiūt ab eo q̄secū nuscētur. vñ
Lassio. Epi. 8. Braue munus est vt
fructu laboris sui fraude' idustrio-
s' ⁊ cū d; p sedulitate pferri p̄mū
dispēdū patiatur ⁊ maloz oīz p-
batur extremū ⁊ ide quis cogat d-
trimēta suscipe. vñ credebatur auxi-
lia puenire. h. n. homo a mūdo cō-
tinue patit. Terti' hō inimicus est
corpus humanū qd antiquus ē spi-
ritu. S; omnimoda implet ispiētia
hic. n. hostis tāto forti' ferit spiritū
quanto dignoscit familiarior inimi-
cus. Jō sūme cauēri d; vnde Am-
brosi' de offi. Incassuz cōtra exte-
riores inimicos in cāpo bellū gerī-
tur si iter ipsa vrbis menia hostis
iūdiās habeat. Igit' tres hī p̄dicti
hostes bellū ptra spiritū gerūt pri-
mū ⁊ interdum illū pstrant vt oēs
perdat vires. Fig. Job. p. vbi le-
git q; caldei fecerūt tres turmas ⁊
iūserūt camellos Job tulerūtq;
illos ⁊ pueros illos custodiētes gla-
dio percusserūt. Spūalr caldei q; iter-
pretant captiuātes significāt mūdū
carnē ⁊ dyabolū q; frequēter capti-
uāt spiritū i lege peccati. asportāt
camellos. i. opera meritoria ⁊ occi-
dūt pueros. i. puritatē affectiōis q;
prius erāt vt redderet spiritū p̄m-
ptū ad bonū op'. igitur cognoscēs
se tales hostes habet. nō d; solus
campum intrare sed dei debet pre-
sidium inuocare. Et tunc eius so-
cietate protectus ab incurisib' om-
nium hostium erit securus. os. Do-
minus mecum ⁊ ego despiciam

Job. p.

Mundus

amicos meos. *pg 285*

D Filij tuificut nouelle oliuaz
f ps. Interdum sunt vni⁹ pa-
 tris plures filij quoz aliqui
 de legitimo thoro nati. Alij vero
 sunt naturales. omnes tamen pascit
 z gubernat z in victu ac vestitu il-
 lis providet. sed in hereditatem pa-
 riter non equantur. Dat eni pater
 aliquam partimacula; naturalibus
 filiis sed legitime natis totam con-
 fert hereditatem. Volunt eni; iura
 q^d sic fiat eo quod dubitatur de na-
 titate eoz. s. naturaliu an sint vere
 filij putatiui patris. Nonne frauden-
 tur filij legitimi p^{ri}na hereditate
 z deueniat ad extraneos sic lex or-
 dinauit. Sp^ualiter. Celestis p^{er}. s.
 xps multos habet filios quia ta in-
 stes quam peccatores regenerauit
 in sanguine suo sed inter ipsos qui-
 dam declinates a lege mandatoru
 eius fiut spurij z pdunt gratiam di-
 uinam. adherent soluterz que no
 est vxor xpi. Isti igitur sunt filij mu-
 di sed no xpi. Istis non est promissa
 paterna hereditas sed hic aliquam
 portionem temporalibus bonis acci-
 piunt. De talibus filiis ille dices fu-
 it qui quotidie epulabatur splendi-
 de. Ideo dictum fuit ei cu peteret
 aque guttam. Recepisti bona in vita
 tua quia portione eius in terra rece-
 perat. Sed pauperes z abiecti qui
 bus mundus h negat omnia hi ve-
 lut filij veri paternalem hereditatem
 expectant non hic sed i beata vita.
 ps. portio mea dñe sit in terra viue-
 turni. *Fig. gen. 25* habraam dedit

Gen 25

numera filiis paubinaru sed ysaae
 filio vxoris se legitimo dedit here-
 ditatem. Sp^ualr habraa pater mul-
 taru gentiu xpⁱ; significat oiu; p^{re}; z
 vt dictum est. filij vero concubina-
 rum sunt filij vite p^{ri}is z diuitiaz
 mundi cum quibus ipse xps nullu;
 traxit matrimoniū. Non sunt igitur
 hi legitimi xpi filij sed solus ysaae
 qui interpretatur gaudium; seu risus
 p^{er} que notat genus sp^uituali; pau-
 perum quibus iure hereditario de-
 betur regnu celoz vt habet Mat.
 8. quia ipsi sunt leticia z exultatio
 p^{ri}s qui ait. vos estis gaudium me-
 um. Vnde Beda sup illud Jacobi.
 Omne gaudiū existimatōe zē. Sic
 ait. Ne indignemini inquit si mali i
 hoc mundo floreat z vos patimini
 quia nō est xpiane religionis in mu-
 do exaltari; deprimi. Mali nihil
 habent in celo. vos nihil i mundo.
 Illius boni ad qd tenditis quicqd
 in via ptigerit gaudere debetis.

E pg 286

Ugite de medio babilonis
f Je. 51. Propter duo p^{er}siue-
 runt homines loca relique-
 re. s. si tibi nimiu affliguntur z si d
 loco ad que ire desiderant multa fe-
 licia sperant. Sp^ualiter hec duo d
 bent nos excitare ad fuga; vite p^{re}-
 sentis. quia z hic premimur varijs
 z multistribulationibus z in vita
 futura multis speramus p^{er}sideratio-
 nib⁹ p^{er}frui. gre. in quadā omel. ma-
 la que nos h premunt ad deum ire
 p^{er}pellūt. *Fig. Exo. 12*. Vbi legitimis
 q^d filij isrl duabus ex cāis festiabāt

Exo 12

exire egyptum. Nam ipsi egyptij cō
pellebant eos exire diris afflictioni
bus et ipsimet anelabant ad terrā p
missionis lac et mel manantē. Spūa
liter ppehant nos exire egyptū vi
te presentis habitatores. s. tribula
tiones afflictiones infirmitates do
lores et infinita vhe que prinue nos i
festant et deū ipa mors que neminē
in egypto vite presentis diu morari
pmitit vt testificatur qui nos prece
seruit. vnde prosper. in suis senten
tijs. Respice inquit teipsum qz mor
talis es et quia terra es et in terrā
ibis. Conspecte eos qui cū similibus
fluxerit splendoribz. vbi sūt quas am
biebant ciuitū potestates. vbi insu
perabiles oratores. vbi qui pueniē
tius festa disponebant. vbi equorū
splendidi nutritores. vbi exercitū
duces. vbi satrape et tyranni. Non
ne oīa puluis et fauilla. Nōne i pau
cis vñibus eoz vite memoria ē. Re
spice sepulchra et vide quis seruus
quis dñs. quis diues quis paup. di
scerne si potes vinctum a rege. for
tem a debili. pulchrū a deformi. nie
mor itaqz datore esto ne extolaris
aliquando. memor autem eris si te
ipsum respereris. Nos igitur exem
plum sumētes a nobis ipsis egyptū
fugiamus nō expectantes vt sic co
gamur exire et quo vadamus nesci
re. predecessores repulit sic et nos cō
pellet exire. Nō faciam? vt aligni
seriex pplō ysrēl q pot? stare i egy
pto apetebāt et cepe et alea comede
re. qz i terra pmissionis lacte et mel
le habūdā. Nos vō tales nequaqz

simus; queramus terrā nobis pro
missam vbi habūdabim? oībus bo
nis. Ver. i quodā smōe. puidi viri i
festinemus ad locū tutiorē ad agrū
vberiorē ad pastū suauiorē vt habi
temus sine metu habūdemus sine d
fectu et sine fastidio epulemur. *Fig*
287 Triliter agite et pfortes cor
v vestruz. ps. Periculosa res
ē valde exercitum seu acie
ducere ad capiendā terrā vel ciuita
tē et i acie timidos seu pauidos hñe
Nā; qñ sunt i arctiori necessitate re
liquit socios et fugiūt. et sic reliqui
remanentes subcūbant sociorū au
xilio destituti. Spūalr xps nō ducit
ad capiendā vitā eternā quā nos o;
expugnare cōtra vitia demonū qui
inde expulsi fuerūt. Oportet igitur
nos cū armis penitētie illā obtinere
sed vō magnū ē periculū de qbusdā
q incipiūt sequi xps et cū sunt in ma
iori necessitate aliquibus mūdi dele
ctationibus iuentis volunt xpm re
linquere et mūdo potius adherere.
tales. n. volentiū benefacere inten
tionem eneruāt. *Figū*. vbi legimus
qz cū moy. populū educeret ad ter
ram promissōis. et puenisset ad ter
rā Balaad filij gad iuerunt ad ipm
moysen. di. Si iuuenimus grām in
oculis tuis da nobis hāc terrā i pos
sessionē. habem? enī aīalia et pecora
multa et terra h bōn h; pascua. Tu
vō duc frēs meos ad terrā quā da
turus es eis et nos dimitte hic. Tur
batus vō moy. dixit. Quare vltis
frāger vires fratrū vestroz ne va
dāt ad terrā quā dñs eis pmissit nū
o

Num 32

Mundus

qd fecerunt ita p̄res v̄ri. Spūali
filij gad denotāt mundi dilectores
terrā z terrena diligētes z dī serui
ciū respiciētes. Nā gad interpretatur
abiciēs futurē. habēt. n. mltā bru
ta z bestialia d̄sideria q̄ i agrop̄nie
z vie dei pascere nō p̄nt. pueniunt
enī ad terrā galaad q̄ interpretat̄ pos
sessio aque z recte denotat hui⁹ mū
di p̄sp̄itates z ratio est qz oīs aqua
dū mare intrat amittit oēm dulcedi
nē z efficit amarissimā. Sic p̄ntis
vite p̄sp̄itas que oīz virtutū exter
minatrix ē dulcedinē q̄dā p̄ p̄tinet
s; cōsumato cursu sup̄ absentiū ama
rescit. vñ Crisostomus p̄ li. curialiū
nug. z vestigiū p̄horū sic ait No
uerba virtutū p̄sp̄itas. Beatulis
suis applaudit vt noceat z infelici
successu sic i via fortunatos obseq̄
vt i fine p̄niciē opetur cū viuis suis
ab initio p̄p̄inas dulcia z cū i ebrie
tati fiunt letale virus miscet. Et si
qd deterius ē quo spez suā clarescat
amplius eos stupētibus oculis de
pressiorē infundit caliginē. h. Criso.
Est ergo mūdus iste cū suis p̄sp̄ita
tibus q̄dā labilis aque possessio cito
trāsiciens i suā dulcedinē i sūmā
d̄res amaritudinē s; mibi filij gad
s. mūdi huius amatores bruta ac be
stialia desideria secū portātes por
tionē p̄p̄iā tñ i eadē possessiōe obti
nēt d̄siderāt vt ibi voluptates bru
tales quas dixim⁹ valeāt exercere
seruitutē dī abiciūt nihil curātes d̄
p̄missione celesti. S; r̄ndet moy. i.
x̄ps quare fragilis fratrū vestroz
vires ac si dicat. Quō creditis gau

dere cū mūdo trāsitorio z i futuro
obtinere gl̄iaz. Nō sic fecerūt p̄res
v̄ri. s. Apli. martyres z ceteri scī q
nuditate paup̄tate z diris p̄uēti tri
bulationib⁹ acquiescūt celū. Et tñ
poterāt si volebāt possessionē mūdi
z eiusdē delectationē dulcius possi
dere gre. i. quadā ome. Ecce i q̄t mū
dus q̄ diligētē fugit. Scī v̄o ad quoz
turbā p̄sistimus florētē mūdū mē
tis despectu calcauerūt. Erat vita
lōga. Salus p̄mua opulētia i reb⁹
secūditas i p̄pagine. trāglitas i diu
turna pace z tñ cū in scīpo floreret
iam i eoz cordib⁹ mūdus aruerat.
Ecce iam mūdus i scīpo aruit z ad
huc in n̄ris cordibus floret. vbiq;
mors. vbiq; luctus vbiq; desolatio
vndiq; p̄tinetur. vndiq; amaritu
dīe replemur. z tñ ceca mēte eius
amaritudīes animā. fugiētē sequi
mur. labēt i heremius. z qz labentē
tenere nō possum⁹ cū ipso labimur.
h. gre. Cōsiderem⁹ ergo fr̄es qz illic
nos moy. i. x̄ps conat̄ d̄ hui⁹ mūdi
molestia ad celestē yrlm ducere q
pp h noluit d̄ celo descēdēs oīa mū
di molestia sustinere z nulla dulcia
sentire. sequamur ergo z nos vesti
giā pedū eius vt liberi ab his penis
securi pueniam⁹ ad eclū. Aug. i quo
dā tractatu. Si x̄ps d̄ celesti sede
p̄ te descēdit. tu pp ipm fuge terre
na. Si dulcis ē mūd⁹. dulciore x̄ps
s; dicis x̄ps ē enī de⁹ z homo. Ego
nūt fragilis homo z ideo mibi mun
dus amarus ē. r̄ndit Aug. trāsierūt
iuuenes. trāsierūt senes. trāsierunt
pueri z puelle z viā quā ignorabas

Mundus

tibi certā fecerūt ⁊ facile tibi esse
ostenderūt ⁊ ad h̄ tibi via amara ē.
Ambula ergo secur⁹ qz post pugna
segitur palma victorie ⁊ corona. ⁊
post mortē vita ⁊ gl̄ia semperiterna.
hec Aug. *77 288*

Confusum est gaudiū a filiis
hominū. Joelis p̄. Magna
quippe ē illoꝝ pfusio qui ice
pta sumptibus ⁊ labore magnis pfic
ere inqueūt. Remanēt. n. quodam
modo delusi atq; pfusi i pfpectu oi
um q viderāt eos. Ideo valde inf̄i
piēter se gerunt q altiora se q̄runt.
Spūalr hac pfusiōe sepe homines
hin⁹ mūdi decipulis pfūdūt. agredi
untur enī in vitā p̄citi quedā ardua
⁊ sup mūdi facultates cupientes de
lapide sanguinē elucere p̄naturā cū
nemo det quod non h̄z. hoc enī tem
ptāt q in hoc mūdo putant requies; i
uenire quam mūdos nullatenus pri
net. Laborant enim die noctuq; in
mari ⁊ in terra. in fame ⁊ siti frigo
re ⁊ calore ⁊ innumeris piculis erga
congregationē mūdi alium rez. Et
ptexuerunt velut aranea tellā v̄t⁹
ip̄rouisus vno ictu dirūpit q̄quid
fuerat multo labore ptextum. quo
mā cū putat homo in suis diu cō
gregatis diuitijs gaudere mentien
te sibi fortuna subito his priuatur
aut ifirmitate cruciatur aut festina
morte preuentus totaliter extermin
tur. vnde Ino. de vilitate pdictiōis
humane. Sp̄ ingt humāe leticie tri
sticia repentina succedit ⁊ quod ici
pit a gaudio desinit i microzē. mūda
na gippe felicitas, multis ē amaritu

dum⁹ respsa. Nouit ille q dixit. Ri
sus dolori misceet ⁊ extrema gaudiij
luctus occupat. *Fig. gen. xi. vbi le* *67 xi*
gim⁹ q post obitū noe venerūt ho
mīes vt hedificarēt turris q atinge
ret vsq; ad celū cupiētes p illā mū
dū supare s; lingua q pri⁹ vna erat
puersa ē. ⁊ i multa diuisa dogmata
nō valuerūt turrim pficere. Nā cū
artifex lignū petebat alius dabat la
pidē. Et ex hoc loc⁹ iste vocat⁹ ē ba
bel. i. pfusio. Spūalr Noe ḡterpre
tat reges denotat dīnā ḡfāz. Ip̄sa
enī ē q regēmētī humāe sue p̄cie
prestat hac igit ḡfā i hoīb⁹ mortua
statū puenit ad hedificationis studiū
vt erigat turris supbie p multipli
cationē diuitiaz pp quas gl̄ia p̄ita
tur ⁊ reges. O si possē igt homo cu
mularet in thesauro vt sup excelere;
diuitijs p̄uicinos tūc essent gl̄iosus
tūc gauderē. tūc subicerent alij ⁊ es
sent p̄tis honoratior. Et sic miser su
pra vires humanas ambiens labo
rās expectat cumulare ⁊ applicare
florenos florenis vt pficiat quod in
scipiēter p̄sumit. s; vide qz pfundū
tur ligue ⁊ vna sua cogitatio diuidi
tur i p̄tratria. vnde cū aliqñ q̄rat di
uitias sibi. fortuna paupertatē p̄bet.
Luz v̄o postulat sanitatē. humores
lāgozē sibi grauissimū subministrāt
Lū optat vitā diuturnā mōs subita
illū morsu deuorat repentino. Ecce
igit lingua artificū quot modis di
uiditur. vnde Aug. in li. p̄f̄. O igt
amatores mundi cui⁹ rei gratia mi
litis. Maior ne esse poterit spe s
v̄ra i mūdo q̄ vt aīci mūdi scitis.

o ij

Oratio

Ille quid nisi fragile plenū piculis
 ⁊ p quot picula puenit ad maius pe-
 riculū percant hec oīa dimittant
 hec vana pferamus nos ad solā in-
 sitionē eoz que finē nō habent vita
 hec ē mors incerta subito obrepit
 ⁊ post hec negligē suplicia luenda.

Oratio. *h. 2. 19* **A**

Reparationē cordis eoz au-
 diuit auris tua. ps. Nota q
 citharista pparat citharā su-
 am ⁊ moderat eā pri⁹ q citharizet
 corā magno dño ⁊ tūc itrat ad pul-
 sandū. Turpē enī melodiā ⁊ disor-
 mē faceret nisi pri⁹ moderata esset.
 Spūalr volēs pulsare aī dñi; p ora-
 tionē pri⁹ d; cor suū moderare ⁊ di-
 sponere ad gerē trāglutatis ⁊ pacis
 facere q intētio itriseca bñ core
 spōdeat vbi exteriorib⁹ i oratione
 platis. Sic. n. cor ornatū v̄tute ca-
 ritatis. ⁊ patietie psalēs corā dño ci-
 to exaudif. Figū. 3. *h. 6.* Salomon
 pri⁹ disposuit tēplū ⁊ pparauit illū
 ceteris ornamētis. Et postmodū ipz
 ad orādū obtinuit a dño suas peti-
 tiōes. Spūalr Salōn itēptat paci-
 ficans mētē ⁊ denotat fidelē capien-
 tē p deuotā orationē a deo obtinere
 grā; quā pri⁹ necesse ē sp h̄re. s. sa-
 tisfactionē primoz sp spare vt si q
 aduersus eū h; aliqd d; pacificare
 merorē illius petēdo indulgentiam
 vel si meror vel dolor i ipso ē q re-
 cepit iniuriā d; talem erorē indut-
 gēdo pacificare ⁊ delere de pprio
 corde vt alteri debitū dimittendo
 suoz debitoz indulgentiā inueniat.
 sic igitur debet cor n̄m pparari si

volum⁹ exaudiri. *Eccle. 8.* ante ora-
 tionē ppara aīam tuā ⁊ noli eē ho-
 mo quasi qtemptat. Temptant enī
 deū qui sine dispositiōe cordis per
 orationē pulsāt deū. Lōge plus va-
 let cordis deuotio q oratio ⁊ oris
 locutio. vñ ysidorus d̄ sūmo bono
 Quid predest strepitus labioz vbi
 cor mutū ē. Sicut enim vox sine mo-
 dulatione est quasi vox porcorū. sic
 oratio sine deuotiōe est quasi mugi-
 tus bouū. Oratio cordis ē nō labio-
 rū. nēpe enī depcantis cor aspiciat.
 Melius ē cū silētio orare cōde sine
 sono vocis q solis v̄bis sine utuitat
 mentis. *h. ysidorus. h. 2. 19* **B**

Acrificiū deo est solēne. .1.

R. 20. In domo magni pri-
 cipis d̄formie eēt rem mon-
 struosam videre. ⁊ est rō qz affectio
 humana d̄r eē circa delectamēta ⁊
 delectabilē nō est nisi indebite pro-
 portionatis rebus. Jō cū offert aīal
 diminutū vel insoluta deformitate
 ppositū abhorretur a vidētib⁹ ⁊
 vocat mōstrū ⁊ tāto horribilius in
 nobili domo appet q̄to oīa ibi d̄nt
 iueniri d̄cora. Spūalr. Orātes deū
 sine deuotiōe deo exhibēt mōstra d̄
 forma qz de rōne nature aīalis ē
 h̄re vnū caput ⁊ pedes sm debitā
 eius spēs sic d̄ rōne orōnis ē cū ver-
 bis cordis deuotionē h̄re. Si enim
 v̄ba dirigūtur ad deū ⁊ cor ⁊ affe-
 ctio figantur ad terrena. nōne mon-
 struosa ē tal' oīo. Jō in figura p̄ce-
 ptū fuit i leuitico offerri dño agnū
 aniculū sine macula hoc ē sine di-
 minutōe mēbroz. Spūa. p agnū sa-

Oratio

erificij sue imolatiōis notat sacrifici
cui ofomis. vbi regit agn⁹ cādid⁹
z sui macula mōd⁹ pei. vñ seg⁹ qd
debebat eē anicul⁹ qz renouat⁹ spū
z mēte atq; quodānō renat⁹ p aquā
lachrymarum. Itē sine diminitōe
mēbroz qz cū oram⁹ deū hō d; vñ
ri i cōde qz pfer⁹ i ore. alr eēt mon
struosa nra oō. Et qd ē pācipale
ipñ. s. cor trūcarem⁹ ab ea. Nā p
sap. xps ait. prebe mihi fili cor tuū.
Et si oō nra debeat deo placere z
vt acceptū sacrificiū ipñ recipere
petamus quod iustū z debitū ē. z si
sec⁹ peteremus tal⁹ oō potius no
bis ipetraret tormētū. Crisostom⁹
sup mat. Colon⁹ ingt dei pñlū dya
boli nō regit. Colon⁹ at dyaboli z
si pñlū dei regit nō iuenit. vñ fur
orat vt pspere⁹ i furto. z fornicā
tor sibi crucis signū facit vt nō cō
prehendat. S; tāto citius capit qz
nescit diuina iusticia patrociniū pre
stare criminibus.

ho 291

In meditatiōe mea exarde
scet ignis. ps. Non redolēt
aromata nisi igne succēsa
vt p; d; icēso. Nā integrū repositū
nullū dat odorē. sup ignem vō posi
tū fumus eius ascēdens dat odorē
suū z domus illo replet. Spūalr
Oratio cōparat aromaticis rebus
rō est qz sicut corpora humana aro
maticis reb⁹ pñda pseruāt⁹ a cor
ruptiōe. sic aīa sanctis orōnibus d
dita reseruat⁹ a peccato. Nā quē
admodū aromatico odore fugāt⁹
vermes sic deuota oratiōe dyaboli

ce suggestiōes pellunt. vnde Irido.
de summo bono. hoc ē inquit reme
diū cuius qui viciorum temptamē
tis estuat vt quotiens quolibet mo
do tangitur totiēs orationē fundat
quia frequens oratio impugnatō
nem viciorum extinguit. verum est
quod vt oratio nostra odorē suauē
reddat requirit⁹ ignis caritatis
Figura numeri. 16. vbi pceptum
fuerat tolerare turribulum z austo
igne de altari nutri incensum de
sup. Spūalr per turribulum notat
cor humanum. Ignis autem qui ac
cipitur de altari est caritas que de
bet recipi per imitationem de cru
ce xpi ibi namq; ignis delectatio
nis accensus fuit qui nunquam ex
tingui potuit. Si ergo volumus no
stram orationem odorem aromati
cum effundere z velut incensum
dignum in conspectu dei dirigī
accenso igne de altare huius i cor
de nostro dominū adoremus. Subi
lantes xpo saluari nostro. Et tunc
odor eius fugabit vermes inferna
les sanabit animam a culpe corru
ptella faciet nos deo z angelis fa
miliāres amicos. Aug. in sermōe
xl. Oratio est anime sancte presidū
angelo bono solatiū. dyabelo sup
pliciū. deo gratum obsequiū. z per
fecte religionis tota laus pñcta
secula spes certa sanitas vt corru
pta. h. Aug. verum itē. quāplures
ignem sanctum istum extingui per
mittunt a pluuia deliciarū mundi
z corporalium delectationum. Et
tunc nullus odor ex illorū cōmib⁹

o iij

Oratio

exauritur. Idcirco nulla talium peti-
tio exauditur ymotato longiores a
diuina gra sunt quanto se a medita-
tione pfecte xpi caritatis et dulcedi-
nis p bono concubili elogarunt. Un-
orige. sup. 2. leui. Infelix igr aia cu
ius fidei ignis extinguit et refrige-
scit caritatis calor ad qua cu uenerit
celestis pontifex qres ab ea ignitos
et ardentes car bones sup quos incen-
sus offerat pri ueniet i ea frigidus
cineres et aridas fauillas. et subdit.
tales sunt homines q subtrahunt se et
longe faciunt a vbo dei. *hy 292 D*

Ladi me? duorabit carnes
g ps. Multu pdest bene scire
gladiu ducere debetib? pre-
liari. Na i tali actu et oblioz supat
fortiore. obfuat. n. pliator idustrijs
tps et locu qn possit et debeat como-
dius gladio pcutere inimicu sine p-
pria lesione. Spualr Gladius est o-
uota oratio qz sicut gladij nuditate
ostesa timet hostes sic oratioe cora;
deofusa pterretur demones. vnde
Aug. Oratio est anie sancte psidu
tyabolosupliciu vt dictu est in pre-
cedenti sermoe. prodest eni multu;
si homo bene sciat oratione vti et o-
bite tps et locum obseruare. Tunc
eni supabit fortiores et coronam obti-
nebit victorie. Figu. Iudic. 3. vbi
legimus q cu Eglon rex moab mul-
tu filios ysr affligeret exigēs ab
eis tributa grana surrexit aioth q
vtebatur i pcelio sinistra prodestra
et fecit sibi secam. i. gladiu accipi-
tem que ponens sibi ad dexteram
parte subter saxum ingressum e ad

regem. Et du esset solus cu solo per-
cussit illu et occidit et postmodu du-
cens filios ysr sup moabitas inter-
fecit ex eis tria milia viroz et alios
puerit in fugam. Spualr Eglon in-
terpretatur rotat? et proprie deno-
tat corp? humanu qd. 4. humoribus
rotatur et ducitur versus mortem.
Et sciendum quod duo velocissimi
equi idesineter curretes trahunt cur-
rum istum. s. dies et nox. Idco q e
in tpe antiquat et morit. Igitur cu
Iste eglon. i. corp? humanum pote-
statem accipit sup filios ysr. i. sup
virtutes anie exigit ab eis tributa
durissima et etiam mortifera quia
illa introducit ad tributum peccati
cuius stipendium est mors. vñ scri-
ptum est. Anima que peccauerit ip-
sa moriet. huc. n. meabite prestant
obsequium quia demones humano
fauent corpori et per suas prauas su-
gestionis exhibent presidium vt for-
tius militet. ptra spum exhibedofup-
flans delectationes quas spiritus
nequaqua d? cedere. s; aioth et.
Aioth iterptat la? et denotat hoie;
interiore et spum q nouit deu lauda-
re tam i pspers qua i aduersis. et
b e scire vti sinistra prodestra. hic igr
tur facit sibi gladiu vtrobiq; inci-
dentē quado orat pro amicis et in-
micis. hic intrat sol? cu solo qn sine
tumultu et extra turbas gentium
orationem suam fundit. Certat. n.
contra dyabolum seu centra hoste
suum. s. corpus tñ. nec potest tunc
ipsum ledere cum sic certat oculte
eo q non querit mundi fauorem

Oratio

et humanas laudes. Nemo igitur tunc potest inimico suo prestare presidium cum sic pugnat. Acuit igitur gladium suum ad petram. scilicet orationem dirigens ad Christum de quo dicitur petra autem erat Christus. occidit corpus et prostrat vires eius. Et tunc moriuntur tria milia moabitum quia tria illa mala mun dum repleta permittit. scilicet concupiscentia carnis concupiscentia oculorum et superbia vite. quorum quodlibet mille modis novit spiritum infestare. Et sic obtinetur victoria orationis subsidio. Iusto de suis bonis hoc est remedium eius quod septem vitiis viciis est ut quod tiens quolibet modo agitur toties orationem fundat quod frequenter oratio ipsa quationem viciis extinguit. *Hy 23 E*

Scendit pandens iter. michi.

2. Nemo potest ultra facultatem sibi naturaliter prestitam agere nisi instrumento debito sibi conditus. Nam cum homo grauis sit nequaquam posset ascendere nisi mediis tribus scilicet licet bene descenderet si ne adminiculo quia omne graue tendit ad centrum. Spiritus super facultatem nostram est celum ascendere propter grauedinem naturae concupiscentie que nos trahit semper ad infima. Ad illa enim faciliter inclinamur sine aliquo adminiculo. proinde enim sumus ad peccatum. Ideo psalmista. Sicut onus graue grauate sunt super me. Necessarium est ergo si volumus celum perascendere nos habere debitum instrumentum quo eleuamus nos super nos. Et per quod ascendamus velut per scalam. huiusmodi instrumentum si

ue scala est vera oratio. ratio est quod sicut per scalam domum ascendimus intrauites et descendimus exeuntes. Sic per veram orationem deo innotescunt nostre necessarie petitiones et inde descendunt ad nos diuine consolationes. Significatur gen. 28. Jacob vidit scalam de terra attingentem ad celum et dominum in summitate scale ut narrat magister dicentem ad Jacob. Ego ero custos tuus in itinere et dabo tibi terram hanc. Itaque vidit angelos ascendere et descendere. Dicit Ioseph quod vidit figuram hostias humanas. Surgens iacob fundit oleum super lapidem dei. deus erat ibi et ego nesciebam. Est enim hic domus dei et porta celi. Spiritus per scalam hanc subaudi orationem que si deuota et debita est et bonis operibus conuicta statim per eam angeli dei ascendentes exhibent deo nostras petitiones nobis eius gratiam reportantes. Iob. 12. dixit Raphael angelus ad thobiam. bona est oratio cum ieiunio. Cum inquit orabas et derelinquebas prandium et abscondebas mortuos per diem et nocte sepeliebas ego obtuli orationem tuam domino. Et sequitur. Et misit me dominus ut curarem te. Sed nota quod petitiones nostre debent esse honeste et humane. Non enim honesta esset petitio ut tu petas quod ipse alteri negas nec esset congruum ab eo quem tu odis postulare seruicium. Ideo duo debet obseruare principaliter ille qui orationem quam deo dirigit cupit exaudiri. scilicet quod deo adhaereat et in se deli

o iiii

Passio xpi

quentibus corde puro offensioes
dimittas. alias nra oratio frustra
fieret. vnde Irido. d. su. bono. duo
bus modis oratio impeditur ne impe
trare quisq; valeat postulata b est
si aut hic mala committit aut si deli
quenti sibi debitum non remittit. ia
cob igitur q interpretatur luctator
qui fugiebat a facie furoris Esau
primogeniti denotat xpi fidelē qui
fugit a facie dyaboli prius creati
ne ab eo peccati gladio feriat pro
tegitur igitur oratione quā deo de
uote fundit qz dñs statim ei spopōdit
custodiā p vitā presentē. Ego iquit
dñs custos ero tui in hoc itinere z
b precipue vt ē dictū si honesta pe
tat. Et que nostre humanitatis subsi
dium pstant nō ad tēporalia obtinē
da sed ad celestia possidēda. vnde
prosper i suis sentētijs. Fideliter i
quit supplicās deo p necessitatib⁹
vite hui⁹ aliquando misericorditer
nō exaudit. Quid. n. infirmo sit vti
le magis nouit medic⁹ q̄ egrotis.
Sectur. Surgēs Jacob fudit oleū
super lapidē qz vera oratio nō con
sistit i locutionibus tñi. s; i lachry
mis deuotis a corde ex peccatorū;
amaritudie pcedentibus. greg. 33.
moza. veraciter orare ē amaro i
cōpūctione gemit⁹ z nō cōposita v
baresonare. Passio xpi. A
4. R. 2. Magnū ē refrige
riū magna q; securitas ho
minē viatorē iuxta torrētes z fluitos
currū iuenire vel ppe se habere.
Nam de tali passū excunt boues z

equi quē homo pedes nō posset exi
re. Et si exiret aliquādo maleficeret
nō. n. laborat homo incurru z tñ
semper graditur. Potest ēt pausā
protegitur a superiori pluua z mul
tas curus itinerantib⁹ prestat cō
moditates. Spūaliter p curū qui
trahitur. 4. rotis. Subaudi crucez
z passionē xpi quā traxerūt. 4. per
fectissime virtutes. Nā due prime
rote trahentes xp̄s ad crucē fuerūt
caritas z obediētia de p̄ia ad ga
lat. 4. Apostol⁹. pp nūmā caritate;
qua dilexit nos deus misit filium
suū. zc. De scda. Idem ad phil. 2.
xps fact⁹ est obediēs vsq; ad mor
te. zc. scde due rote trahentes z se
quentes fuerūt patientia z humili
tas. de p̄ia. ysa. 53. Quasi agnus
corā tendente obmutescet z nō ape
riet os suū. d. scda ipse dicit. Mat.
xi. mittis sum i hūilis corde. Igit
nos qui sumus viatores qbus ob
uiāt frequēter piculosa tēptationū
flumina quos sepe lubrica ac pestife
ra pluua atq; grādo malaz cogita
tionū inuadit. stare debemus iuxta
currū z cū sentimus tēptationū
insultum currū hunc ascendamus.
Figura. 3. R. 18. vbi legim⁹ q̄ he
lyas iussit acab iungere currū egs
vt sup illū veniret i Jezabel ne oc
cuparetur a pluua eo quod celos
vidit cōtenebratos q̄ erat signum
future pluue. Spūaliter. Contene
brantur celi. i. aīe vires quādo va
poratur pū cogitationum de cor
de ascendunt z resoluntur inter
dum in pestem validam cōsensu

Passio xpi

z operis suadete dyabolo. Igitur
ne huius pluvia nos occupet currū
iugam⁹. Equi. n. amor z timor sūt.
Ascēdamus igitur iubente xpo cur
rū. s. tolentes crucē. sequamur ipm
quousq; sumus i⁹ Jezabel qui flux⁹
sanguinis interpretatur. Nō deficiā
nūs cōtemplari eius passionem a
picipio vsq; ad mortē z effusionē
totius sanguinis eius. Et tunc sal
uabimur. tāta enī est protectio hu
ius sanguinis quod nemo ledi pōt
ab eodē protectus. Idcirco ad ipā;
omnes refugiū habēt qui saluabū
tur. vnde leo papa i ser. ieiunij. 7.
mensis effusio pro iniustis iusti san
guinis tā potens fuit ad premiū tā
diues ad precium vt si vniuersitas
captiuorū i redēptorē suū crederet
nullus tirānica vincula retinerent.

B. h. 2. 95

Idi dñm facie ad faciem z
v salua facta ē anima mea.
gen. 32. Secūdū recōpēsati
uā iusticiā ille qui videt picipem i
prelio z nō terga vertit sed sequit^r
ipm d; obtēta victoria multū exal
tari. vnde aug. i ser. Dignū z con
gruū ē fratres carissimi. zc. Qui i
quit sunt socij cōtumelie dicūt par
ticipes eē glorie. Spūaliter. xps fi
lius dei intravit campum pro nobis
certaminus salutis nre. Isa. Ego
inquit propugnator sum ad saluam
dū. debemus igitur aspicere ipsū;
Et non terga vertere si volumus
vt sua premia nobis largiatur. Si
gura. 4. R. 2. Lū; helyas deberet
assumi de mundo dixit helyseo. pe

te a me quod vis anteq; toler a te.
Etpetuit helyseus di. fiat spiritus
tuus duplex in me. Qui respondit
Rem difficilē postulasti. Sed si me
poteris videre quādo ascendā fiet
tibi. Et tūc apparuit currus igne⁹
Et ascēdit currū helyas. quē vidēs
helyseus clamabat dicēs. pater mi
pater mi. Currus ysrael z auriga
eius. Et sic q; postulauit obtinuit.
Spūaliter p helya; qui interpretat^r
deus meus significatur xps qui no
ster ē spiritali copula icarnatiōis
p helyseu; subaudi vnumquēq; si
delē discipulū xpi. z disciplinā ei⁹
doctrinē querētem. Dicit igit^r xps
vnicuiq; fidelīū. postula a me z da
bo tibi. Aperi os tuū z ego implebo
illud anteq; toler a te. subaudi xpia
ne quod cōsumaro vite presentis tē
pore xps tolletur a te q; ad effectū
donorū z nisi ipetraueris i hac vi
ta clausa; i alia reperies bullā gra
tiā. Petere ergo debemus dupli
cem spiritum eius. i. duplex donū;
h est gratiā i presenti z gloriā i fu
turo sed dicet tibi Rem difficilē po
stulasti. quoniam impossibile z su
pra vires nostras facilē tamen ex
parte donantis. Sed dicit si me po
tes videre i curru igneo. i. si me po
tes videre i cruce si videas quē p
te passus sum pp ignē caritatis i li
gnoscu currū crucis obtinebis qd
petis dūmodo q; passus suz i corpo
re iuuuēris mēte. Contemplantur
ergo misericordie z caritatis ignē;
accenso in corde nostro leue erit z
btinere q; petitur. Lasciōdo. Ma

Passio xpi

gister inquit misericordia dei. vt dominus mundi acciperet forma; seru. panis exuriret. Fons viuus sitiret. lux obscuraretur. virtus infirmaretur. vita moreretur. Redemptor venderetur vt homo viuificaretur. vbi ergo princeps tanta afflictione plangebit. quis illo flente non fleret. quis eo dolente non doleret vel generet. quando pro gemato dyademate rex crucem gestabit in capite.

Fol. 296

Aratus sum et non sum turbatus vt custodiā mandata tua. ps. Quicūq; homo re difficile et arduū aliquādo agredia tur tamen si confortatur a suo superiore si armatur pietate inferiorū; oblitus periculis viriliter se igerit videntur exemplū in animalibus. Canis excitatus a domino suo fortiorē se inuadit. Salina ē et pro pullis suis cū oībus pugnat. Spiritualiter licet passio xpi fuerit horribilis ad cogitandum ne dum ad sustinendum instigatus tamē a patre quo minor ē secundū humanitatem de qua sermo est. Et cōpaciens pullis. i. filiis suis captiuis viriliter aggressus est eam. Fig. Exo. vbi dominus volēs educere populus suū de manu pharaonis vocauit moysē; et dixit ei. Quid ē quod habes in manu tua. Qui respondit virgam. Et dñs ad illū. probice illā in terram. qui fecit. et versa est virga in colubrem; et timens moy. voluit fugere. Sed ex citate ac cōfortante et precipiente domino ipsam recepit et in illa

percussit egyptum et pharaonem. Spiritualiter. Per moy. qui solus fuit assumptus ex aquis in quibus hebreorum pueri submergebantur notatur xps qui solus exceptus fuit ab vinda peccati p naturā; sed virgo p gratiam sub qua tam magni quā parui periclitabantur. volens igitur deus pater populū suū humanū de manu pharaonis. i. dyaboli et de tenebroso egypto if. rui eripere vocauit ipsū; dicens. Quid est quod habes p manib;. Quid de scendisti agere in mundo. Et respondit xps virga ē. ac si dicat. Crucis supplicium ē quod nūc cogito. Et pater ad illū probice virgā corā oculis. i. cōsidera que te pati oportet. Et versa est virga in colubrem qui serpens est variorū colorū ac diuersorū qz dū xps oraret in orto et meditaretur supra salutē nostrā. ostensa sunt sibi tormētorū diuersa genera que in cruce pati debebat et tunc timens fugere satagebat quando ait pater omnia posibilia sunt tibi. Transceat a me calix iste. zc. Et factus ē in angonia vt sudor eius essent guttes sanguinis. Sed tūc a domino cōfortatus et suorū captiuorū pietate deductus ait. Nō sicut ego volo. i. nō vt carnis infirmitas petat. s; promptitudo spiritus desiderat. pater fiat voluntas tua. Et tūc virga crucis aprehensa percussit infernum et dyabolum multipliciter vulnerauit. captiuos suos. d. carere liberauit. et sine confusione suis sic de hostibus suis feliciter trīum

Passio xpi

phavit. vñ Lasio. sup illo ps. Obū
brasti super caput meū i die belli
In die inquit crucifixionis sue sic
obumbratus atq; defensus ē xps
vt nec anim⁹ eius pfusione aliqua
pateret nec caro ipsius corruptio
nis iniuriam sustineret vnde bene
diffinita ē passio domini dies belli
quādo. s. dyabolo victo ifernorū
claustra dirupta sunt ⁊ captiui li
berati sunt.

D h 297

Uare ergo rubus est vesti
mentum tuum. ysa. Uiden
tes rempenitus isoluta cue
nire causam penitus nescientes in
magnam incidunt admirationem
nec quietas humane mentis acies
donec perueniunt fuerit ad cognitio
nem cause. Idcirco aspicientes phi
losophi solis eclipsis admirati sunt
valde sed post admiratione; philo
sophantes viderūt q; causa huius
eclipsis fuerat iterpositio lune in
ter terrā ⁊ solē. Spūaliter. Nulla
res tam isoluta ⁊ tā stupenda i mū
do vnq; fuit q; q; dei fili⁹ i mundo
visus esset cū hoibus cōuersari in
terza capi pati ⁊ morte turpissima
condemnari. Idcirco pphete i spū
sancto prophetantes admirati sunt
iterrogātes ⁊ scrutātes causas. Re
perierunt q; erat iterpositio lune.
i. assumptio carnis humane in qua
voluit salutē nostrā opari. hec. n.
eclipsabat diuinitatis radios. i.
potētie maiestātē ne ab hoib⁹ vide
ret. p̄bebat tñ mortalitātē ⁊ infir
mitatē exteri⁹. Isay. p̄. Dē caput

languidū ⁊ omne cor merēs a plan
ta pedis vsq; ad uerticē non ē i eo
sanitas. Sed q; talibus armis de
cebat cū muniri vt cōtereret caput
draconis ⁊ caudā. i. vt peccatū ori
ginale deleret ⁊ p̄tra actualia fide
libus vires prestaret. Jō iterroga
tus respondet. Ego inquit q; loquor
iusticiā ⁊ propugnator su⁹ ad saluā
dū. Addēs etiā vltērius. Ego torcu
lar calcam sol⁹ ⁊ ex oibus nō fuit
vir mecum. vestimēta mea iquina
ui. s. sanguinem meo. Sig. gen. vñ le
gim⁹ quod vēdido Joseph a fratri
bus suis acceperūt tunicā ipsius ⁊
laceratā gladijs ⁊ iuolutā i sangui
ne ediderūt vni p̄sone que obtulit
eā patri ⁊ cidē illā ostēdens pater
ait. Fera pessima deuorauit filium
meū; Joseph. Spūaliter vendito
xpo a discipulo ⁊ tēpto ab egyptijs
B est a iudeis tenebrosā tunicā ei⁹
s. carnē eius ⁊ laceratū clauis ⁊ lā
cea postquā i cruce proprio intin
xerūt depositā vltimo de cruce de
derunt eā i manib⁹ beate virginis
que versus celū clamās dicebat.
O excelsē ysrāel. O celestis cauid
O pater misericordie ⁊ clemētie vi
de ⁊ obserua si hec ē tunica filij tui
an nō. Vide si hec ē tunica quā Ra
chel fecerat filio suo Joseph. vide
sūme deus si caro xpi ē quam ego
obūbrante spūitu sancto nūciantē
gabriele archāgelo concepi. vñ lue
bat intra se hanc tunicā virgo ma
ria a capite vsq; ad pedem. vide
bat caput spinosum. os scilicet poltū
oculos luoribus plenos. manus ac

Passio xpi

pedes perforatos latus apertū. totum corpus cruciatū. et cum lachrymis verbera gemitibus plena dirigebat in xpm. d. Quare fili mi sic rubrum ē vestimentū tuum. Vox igit illius sonabat in rama plorans filiū suū. sepe repentes pristinam iter rogatione; an esset illa tunica filij sui Joseph. Et respondit pater fera pessima. i. inuidia exhorauit filiū meū. Sapi. 2. dixerunt impij apud semetipsos non recte iudicantes. Venite circūueniamus virum iustū etc. Et in fine causam predictam. s. inuidiam. di. Et exaucrūt qz excecavit eos malicia eoz. Et subaudi p maliciā inuidiā iudeoz. inuidia ferior omni fera. leo fortissimus prostratis indulget et tu redēptorē tuū pongis contra immaculatum agnū qui os suū non aperuit et tu tuū os aperuisti. Et carnē eius dentib⁹ lacerasti ferreis ligasti qui victos tuos soluit vulnerasti qui oīū sanat vulnera potasti fele aque viue fontem crucifixisti qui oīū cruciat⁹ curant. Occidisti illū qui ē omniū vniuersū vita qm̄ quis audiuit. vñd Ansel. in meditationibus. Quid fecisti dulcissime puer vt sic iudicareris. Quid cōsulisti amantissime iuuenis vt adeo male tractareris. Quod scelustui. que noxa tua. q̄ causa mortis tue. que occasio tue damnationis. O admirabilis censure cōdicio. O ineffabilis misterij depositio peccat iniquus et puniatur iustus. delinquit reus vapulat innocens. offendit impius damnatur

pius. Qui meret⁹ malus. patitur bonus. qz perpetrat seruus. exsoluit dominus. quod cōmittit homo sustinet deus. *Jo. 298* E

Nus militum lancea latus eius aperuit. Jo. 20. Quādo dicitur reus ad patibulum quē multi sequūt. psumata vita illius et habita debita expertentia et de morte omnes qui astabāt recedunt. Spirituāliter xps mundus purus et immaculatus agnus innocens in cuius ore non est dolus inuentus ductus fuit ad crucem et deputatus cū impijs. Jo cōsumato ipsius passionis misterio et experti iudei qd vere mortu⁹ esset reliquerunt eum in cruce pendentem post horam nonam et vsq; ad vesp̄as stabāt sic pendens. Nam faciati iudei qui mortē ei⁹ siciebant. eo mortuo recesserunt et omnes eum dereliquerunt et discipuli abierunt. Figura. *Re. 13. q.* vbi legimus qd rex ysrael. vadens ad p̄lium contra syros mutauit. habitū. s. regalē ornatū et ascendit currum suū et percussus sagitta iter stomachū et pulmōnem mortuus est vesp̄e et syrii omnes reuersi sunt. Ordinauerunt enim syrii hostes eius vt solus ysrael regem interficerent quo facto terminatum est p̄lium et saluati sunt omnes rege tñ mortuo. Spirituāliter xps dei filius dicit⁹ rex ysrael qui interpretatur vidēs deū Ipse. n. semper videt diuinitatem qz semper sibi p̄sens est cū et ipse sit de⁹. Igit debēs capū nr̄e salu

Passio xpi

tis intrare pugnatur? p nobis ocul
 tas maiestatem regalem exinamuit se
 metipsum formam serui accipiens et
 ascendens cursum. s. lignum crucis
 post multa tormeta percussus est lan
 cea et hora vespertina p edebat in
 cruce mortuus. Et ut dictum est sa
 tiata iudeorum rabie qui tantum xpi
 mortem siciebant terminatum e pre
 lium quod erat inter nos. et angelos.
 Et omnes reuersi sunt in domum suam
 Et factus est in pace locus eorum
 et habitatio eorum in syon. i. in vita bea
 ta. Et ex istis duobus generibus omnibus
 factus est unus grex. vni et trino pa
 tris subiectus quod talia eis pasqua pre
 parauit quam nec oculi viderunt. nec in cor
 hominis ascendit. Et sic rex noster opa
 tus est nobis pacem in morte sua. vni Cri
 sto. i. ser. cene domini. Occisus propositus
 christi cur occisus sit videamus ut ce
 lestia pacificet. ut terrena reconci
 liet vniuersa ut amicum te constituat
 angelorum et haberi omnibus potestatem
 animarum suarum per te dominus dedit. *Ag 211*

Abit ipsum per sepulturam. *Lō*
 D ge nequior est malicia sed ali
 quo genere virtutum palata.
 quasi si munda et apta foret. vni augu. su
 per. ps. Simulata equitas non est equitas
 sed duplex iniquitas. pharisei namque co
 gitantes maliciam et nequam quam in nece
 christi exercebant sub specie pietatis iue
 runt ad pilatum dicentes et petentes ob
 paschatis deuotionem vinum victum. s.
 Barabam seductorem latronem et homi
 cidam. et sub isto pallio danauerunt iu
 stum. s. christum. Duo ergo mala fecit po
 pulus iste. s. reum dimittendo. et iustum

occidendo. *ysay. 5. ve* qui iustificatis
 ipsum et iusticiam iusti auferitis ab eo.
Figur. leuit. vbi legitur quod in die pro
 piciationis offerebantur duo animalia
 s. duo hirci. quorum unus mactabatur
 et offerebatur domino ut fieret propicia
 tio pro peccatis. alius vero dimitte
 batur libere et hic secum portabat
 omnia peccata populi. Spiritually per
 hec duo animalia oblata in sacrificio
 propiciationis subaudi hos duos
 vinctos. s. christum dei filium sanctum et
 iustum. barabam latronem seducto
 rem et homicidam. ymolatus igitur
 christus est propter quem facta est reconciliatio
 omnibus peccatorum et barabas dimissus
 et liberatus est qui est testis perfidi
 die iudeorum. Ansel. in suis medi
 tationibus et dirrigit verba christo.
 vultum tuum inquit honorabilem
 in quem desiderant angeli prospice
 re qui omnes celos adimplet. leti
 tia quem deprecantur omnes diui
 tes plebis. politis labijs suis spu
 tis inquinauerunt sacrilegijs ma
 nibus occiderunt. velo operuerunt
 in derisionem et te dominum vni
 uerse creature tamquam seruum contem
 ptibilem colafizauerunt. Ad hec
 autem animam tuam incircumciso
 degluciendum tradiderunt. vin
 ctum quidem ante faciem pilati
 presidis perduxerunt. postulantes
 te supplicia crucis inferimus
 qui peccatum non noueras. et
 virum homicidam donari sibi
 agno lupum auro lutum prepo
 nentes. O indignum et infelix co
 silium et quidem non ignorabat im

Passio xpi

plus ille p iudiciā hī te fieri. h tñ n
abstinuit temerarias ad te manus
mittere s; r el cuit aīaz tuā sine cā
amaritudine. *Hy 3. 10* B

Ad lauare septies i toridāe.

¶ 4. R. 4. Solēt iuitati ad ma
gna festa facies lauare suas
ne imundi aparcant iter mundos.
Spūalr dñs noster nos iuitauit ad
festa maxima. s. ad gaudia paradisi
vbi nullus sordid' itrat. s; omnes
sunt mūdi z immaculati. Apoc. data
ē singulis stola cādida. Sed ne p
imuditiā repelamur dedit nobis
istofancto tēpore aquā purgatiuā;
cū sacratissimo sue passiōis sangui
ne ex quo ab omni malicia peccati
z turpissima possumus mundari.
Figū. leuit. 14. vbi legim' qd i pu
rificatione leprosoz talis ritus ser
uabat. portabatur .ii. duo paseres
vni quoz vnus iterficiebatur sup
aquā viuā i vase terreo positam z
fiebat aspersoriū de ligno cedrino
z ysopo. Et ibi ligabatur solo ver
miculo. i. cocineo paser vni' ad mo
dū aspersorij z aspergebat septies
leprosus. postmodū paser vni' di
mittebatur abire. Spūalr. Lepro
sus erat genus humanū pp peccatū
primoz parētū qz lepra sordes ē in
sanabilis z peccatū illud q; ex par
te hominis erat iurabilis. p duos
aut pasceres aductos ad purgatio
nē lepre sebaudi diuinā z humanā
naturam. factum est aspersoriū
de ligno cedrino quia in cruce xpi
positum fuit lignum cedri. Occisus
est enim vnus paser qz humana na

tura xpi cū sanguine aqua baptis
matis efficacā mandandi accepit.
Alius paser. s. diuitas filo carita
tis humanitati cōiuncta est. s; liber
habijt eo qz diuitas immortalis exi
stat. Septies aspergitur imundus
qz. 7. sacramēta de vase terreo. s.
corpore xpi fluxerūt cū sanguine z
aqua siml' pp quā oīs aīa vere cre
dens z iuste operā mūdāt. accipia
m' ergo illd aspsoriū z septies nos
aspergamus. s. discurrendo. p. 7.
peccata mortalia. s; vide' quod sit
aqua viua solus sanguis non lauat
sine aqua viua nec aqua viua sine
sanguine. Aqua viua dicit' que ma
nat de visceribus terre p quas de
uotas subaudi lachrymas q d cor
de cōtricto z verificato exeunt flue
tes per oculorū riuos. si sic per as
persoriū crucis ex sanguine xpi as
pergas tuam memoriā z si ple
nissis sordibus z si nullū decorez
virtutū habcas in te tantū peccato
rū lachrymis assumptis passionis
dñi memoria te mūdabis. Ber. sup
can. ser. 22. Passio tua dñe yhesu
xpe ē viatū remediū singulaz resu
guū efficiēte sapiētia iusticia ē t nō
sufficiēte subcūbentib' meritis illa
scurrit. Jō cū deffecerit virt' mea
non cōturbaror neq; diffidā. Scio
qd faciā. calicē salutaris accipiā z
nomē dñi inuocabo. *Hy ecci*

Rbor bona fructus bonos
a facit. Mat. 7. Preter fecun
ditatem z similitatem fru
ctuz etiā arbor ipsa mltas prestat
humano vsui cōmoditates. Nā vis

Passio xpi

tores arboze frondosa inuenta nō
solum fructibus eius reficiuntur s;
etiā proteguntur ab estibus simili
ter et a pluma et ascēdēs iterduz si
cut illi necesse est tueri a feris.
Spūalr crux xpi arbor bona fuit
magna lata et frondosa et fructus
sacietatis et suauitatis tribuens et
fideles omnes protegit a demoni
bus et ab oibus peccatorum et vi
ciorū i curribus. Fig. dāne. 4. vbi
narzatur visio quedā sub tali for
ma. Ecce arbor i medio terre cui
proceritas attingēs ad celū et aspe
ctus eius vsq; ad terminos terre et
esca vniuersorū i ea subter eam ha
bitabant animalia i ramis eius vo
lucres celi cōuersabantur. Spūalr
Per hāc arborē subaudi crucē xpi
ps. Erit tanq; lignum quod planta
tum est. secus de aqua. In medio
terre. q. ad lram sic fuit. fertur. n.
quod i caluarie mōte vbi crux xpi
fuit posita sol recto tramite ac dir
recte aspiciat quodā tēpore quod ē
argumentum medie regionis. ps
Deus noster ante secula operatus
ē. s. in medioterre. Cuius proce
ritas attingēs ad celū qz nulla ē alia
via ad celū de terra ducēs nisi cru
cem xpi accipere ipso teste qui ait.
Si quis vult post me venire tol
at crucē suam et sequat me. Aspectus
ei⁹ vsq; ad terminos terre. qz oēs
inuitat. oēs vocat. nemiñē despici
ps. Extēdit palmites suos vsq; ad
m. et vsq; fl. ppa. ei⁹. Esca vniuer
sorū i ea qz paruis et magnis. iscipiē
tib⁹ et pfectis. iustis et iniustis. ipse

subuenit oib⁹ volētibus fruct⁹ sa
lutiferos arbor illa. Ambz. sup lu.
xps oibus oia factus ē. paup paup
bus. diues diuitibus. fens fentib⁹
ficiēs ficiētibus. pfluus habūdā
tibus. Incarcere cū captiuis. cum
maria flet. Cū apostolis epulatur.
cum samaritana sitit. In deserto
esurit vt cibus pumi hominis quē
preuaricatōe gustauerat ieiunio do
mini solueret. Sub ea habitabant
animalia p que notantur homines
vite actiue. qui sub arboris huius
vmbra per fidē quiescunt et tēpore
tēptationis est⁹ et qnq; feras infer
ni apzopinquare papiūt. Arbores
hāc p cōtēplationē et meditationē
ascēdūt. et ibi tute gescunt. Ber. in
suis me. Copiosa igt redēptio data
ē nobis i vūnerib⁹ redēptoris nrī.
Magna multitudo dulcedinis grē
plētudo et pfectio vītutū. Cū me pul
satur piscogitatio. recurro ad vul
nera xpi et fugat anie. Cū me pūit
caro mea. ex recordatiōe. vūnerū
dñi mei resurgo. Cū dyabolus pa
rat mihi insidias. fugio ad vūnera
tñi mei. et recedita me. In oibus
necessitatib⁹ meis. non iueni tā effe
cax remediūq; vūnera xpi. Seqē
In ramis ei⁹ volucres celi pueri
bant. p volucres celi nidificātes i
ramis sbaudi viros pfectos q lēz
pōalr sint i mūdo nihilomin⁹ cōdia
hē mūd⁹ ill⁹ crucifix⁹ ē. et ipi mūdo
hī debēt nidū suū i plagis xpi tota
liter pōere quē iudei crucifixerūt et
i hoc fugiēt oēm ruinā et oī celesti
gratia perfruētur. Unde Bernar

Mansio xpi

in meditationibus. Ecce inquit dñe
cū de tui memoria mēs mea suspi
rat ⁊ tuam ineffabilē meditabitur
pietate ipsa carnis sarcina min⁹ gra
uat cogitationū tumultus cesat pon
dus mortalitatis ⁊ miserie more so
lito non oblectat. Silent pcta tran
quilla sunt oīa cor ardet anim⁹ gau
det memoria viget intellectus luxet
⁊ totus spūs desiderio visionis tue
accensus inuisibili⁹ rapiatur amo
re.

h
302

Ecce agnus dei ecce qui tol
lit peccata mūdi. Jo. 2. Di
cit phs quod sensus debēs
sentire aliud sensibile dē esse ab illo
penitus denudatus. Pupilla. n. pro
tāto dicitur abs color. i. sine colore
vt de coloribus possit iudicare. ali
ter. n. colores non pēperet qz color
existēs i pupilla impediret visione⁹
exterioris colōis. verbi grā. Si qs
iuxta oculum vitrū coloratū ponat
⁊ simul p illū alia visibilia intueat
oīa sibi apparebūt illius coloris cu
ius est vitrū. Et quod dictum est d
oculo ita ⁊ d ceteris sensib⁹. Spūa
liter. Nō erat possibile aliquā crea
turā purā pficere salutē humane
nature. Et ipam liberare a peccato
eo quod nulla reperiatur omnino
absq; peccato. i. vt eius puritas ⁊
bonitas sufficeret ad tolendū culpā
⁊ ad infundēdū gratiā. nec erat ad
hoc sufficiens angel⁹ quia vt h̄r
Jo. Angeli nō sunt mūdi in conspe
ctu ei⁹ neq; homo poterat inueniri
mundus. Nemo mūdi a sordibus
neq; iūfams cuius vita est vni⁹ diei

sup̄ terram. Si ergo nulla creatura
sufficiebat eo quod nihil est in con
spectu eius mūdum requirebat er
go non tm̄ creatura sed ⁊ ipse crea
tor qui omnino est sine colore. i. sine
omni reatu. Oportuit ergo ipm̄ quā
dam nouā creaturā facere. s. aīam
xpi ⁊ ipam induere carne a pecca
to aliena quod fieri nō poterat nisi
de virginitate pcepta p opus iacti
spiritus. ⁊ sic assumeret hāc naturā
deus vt esset penitus sine macula ⁊
vt maculas pagonis humane pos
set mundare. Ideo verbū dei caro
factum est. q dicitur agnus imacu
latus quē cū beat⁹ Jo. aspiceret spi
ritus sancto plenus cognouit ⁊ ipm̄
digito ostendit. di. Ecce agnus dei
⁊c. hoc etiā; ali⁹ euangelista Jo.
in figura vidit apoc. 5. vbi ipse ait.
vidi inquit i dextera sedentis libzū
signatus signaculis. 7. ⁊ nō inuenie
batur in celo neq; in terra neq; sub
ter terrā qui dignus esset aperire li
brum ⁊ soluere eius signacula. 7.
Et dū; ex hoc ipse Jo. amare flet
ostensus est ei agnus occisus ⁊ di
ctum est ei vt nō fletet quia dign⁹ ē
agnus qui occisus est aperire libzū
⁊ soluere. 7. signacula. Spūaliter p
libzū clausū ⁊ signatū subaudi
diuinā grā; quā fortit⁹ ⁊ nos clausē
rant. 7. capitalia vicia quē pmi nri
parētes dyabolo suadente cōnuse
runt nec reperiēbat in celo. s. ange
lus ad hoc sufficiens. neq; inter viue
tes homines erat ali⁹ valens nos
liberare nec iter sanctos in limbo
detentos quisq; tam iustus erat ad

Passio xpi

17
Hoc potens ut nos eriperet sed ostē
sus sibi agnus sine macula qui suffi
ciens fuit tolerare mundi peccata. vi
de audiuit idē Jo. in eodem libro
atq; vidit et quattuor seniores ha
bentes singuli singulas citharas et
cantabant canticum novum coram
deo et agno. vi. dignus es domine
aperire librum et solvere. 7. signa
cula eius quoniam occisus es et rede
misti nos in sanguine tuo etc. Spūa
liter p. 4. seniores intelliguntur. 12.
apli. et 12. prophete q omnes cytha
ras scripturarū suarū idem canticū
cantant. Nā que prophete venturū
apostolipredicauerūt venisse. unde
leo papa i quodā sermo. Sacramē
tum inq salutis humane nulla vi
quam antiquitate cessavit qz quē p̄di
cauerūt ap̄li hunc annūciaverunt
pphete. Agnus ergo iste sine macu
la oves suas redemit nō auro neq;
argēto seu aliquo alio corruptibili
s; suum sanguinē immaculatū pro no
bis dedit in precii et occidens lupū
fecit nos deo nostro regnū. Unde
Aug. sup Jo. ome. 7. ptractās illud
Ecce agnus etc. vtiq; singulr agnū
dei sine macula. sol⁹ sine pccō. ergo
singl'r hic est agnus dei. qz singl'r
hui⁹ agni sanguine solo. homines re
dimi potuerūt. venit agnus. qualis
agnus. quē lupi timēt q leones; oculi
sui occidit. Sanguine agni victus
est leo. Ecce spectaculū xpianorum
magnum est. spectare p totum orbem
terrarū sanguine agni victū leonem
educta de dentibus leonum mēbra
xpi adiuncta corpori xpi.

18 303

3
Ox sicut dies illuminabitur
n ps. Nihil posset ptingere de
teri⁹ viatorib⁹ i prelio qm
te plemētū et psumatā victoriā fie
ret nox qz tunc glibet efficit timid⁹
Tūc enī deficiētes pnt fuger et ab
scondi et pcutere hostes ex latere et
nō videri. Nā victi sunt salu et vi
ctores nihil lucrātur. Spūalr xps
dei filius ē dies. cuius rō eē pōt qz
dum sol est sup terram dies est. ita
dū xps est nobiscum p gratiā dies
lucis est. Ideo ipse ait. Ambulate
dū dies ē. E alibi. Nōne. 12. sūt ho
re diei. et itelligit ibidē per diē xps
vñ Ber. in meditatioib⁹. Tu es dñe
lucis dies et sol claritatis eterne
magis sine quātitate bonus sine
qualitate. Ideo nil nobis deterius
potuisset ptingere tpe quo victoria
fiebat cōtra demones qm quod xps
in prelio nfe salutistimūisset. p no
bis mori vel quod descēdisset d cru
ce quia tūc hostes nrī. s. demones
eualissent manu⁹ ei⁹. Captivi nostri
quī erāt i limbo nō fuissent liberati
et ipsi demones aduersarij nostri
fuissent nos aggressi. Ideo ipse suadē
tibus iudeis noluit de cruce descen
dere ne salus nostra impediretur.
Figu. Josue vbi legim⁹ quod supra
nature cursu; sol sup gabaon stetit
quousq; Josue victoriā obtinuit et
amorreos et captis regib⁹ amorreorū
et calcatis colib⁹ regum a filiis
ysrl. nō recessit sol nec dici⁹ fuisse
diē ita magnū ante nec postea fuisse
a deo quod filij ysrl sp diē illā ha
p

Passio xpi

buerunt celebrem ob memoriam facte victoriae. Spūaliter Sabaon interpretatur valis mesticie per quā subaudi naturā humanā genitibus multis valatam ante veri solis illuminatione; obfensa erat p pñcipēs amor eorū. i. demonū. Nam amor rei populi amari. et sic omnis amaritudo inuenitur in eis. per Josue vero qui interpretatur saluator subaudi misericordiam xpi. Non enim nos saluauit iusticia nō sapientia nō potentia sed sola misericordia. Nā et misericordia vsus est cū nos fecit et misericordia cū captiuos nos redemit. vnde Lashodor⁹ sup illud ps. Misericors et miserator dñs. misericors ē inquit dñs pcreat quia nullius beneficijs prouocatur vt prestat. Misericors est cum recadētes sua pietate reconstruit. Tēpore igitur nostre reparationis quādo nos sua misericordia liberauit de manibus amor eorum stetit sol. i. lux vera que mundū illuminat indeficiēs supra cursum nature. Cum enim naturaliter quilibet mortem fugiat in quā pōt. ipse tamē xps non dubitauit mori pro nobis nec voluit dē cruce descendere suadentibus iudeis q̄ quasi impius factus est. vt nos faceret pios. Non deficit ergo stare et illuminare tenebras mentis nostre quas contraxerant p culpam primi nostri parē es donec soluto precio et delecto peccato deficerent demones ita vt fideles eius calcēt super colla eorū quorū prius captiui erant. Sol igitur stetit in habitaculo suo. i.

xps i cruce quousq; facta ē victoria nostrorū hostium. ps. Non puerantur donec deficiāt. hāc igitur diē de benius mēte et corde solēniter celebrare. quia hec ē dies quā fecit dñs et. grās. f. agētes dño qui tāta pro nobis sustinuit firmiter stans. vnde Aug. i solilo. Dñe dilexisti me plus quā te q̄ mori voluisti pp me tanto precio reduxisti me de exilio redemisti me de seruitio retraxisti me dē supplicio vocasti me nomine tuo signasti me sanguine tuo vt memoriale tuū semp cēt apud me et nunq̄ recederet a corde qui pp me noluit recedere a cruce. *74 304* ^k

Unc hanciliat et hunc exaltat. ps. Nota q̄ vna et eadez potio seu medicina ē aliquādo vni egroti salus et alteri moris et hoc contingit ex diuersitate egrotantiū et diuersos morbos patiētiū potio nāq; calida erit cura morbi frigidi et calido erit interitus quia augebit calores et inualecente morbo natura deficiet et subsequē moris Spūalr. Passio xpi fuit medicina optima ad sanandū languorē peccati diu sci pñ pacis nrē sup eū et luore ei⁹ sanati sum⁹ s; regrebat dispositio recipiēte. Nā aliquibus bñ dispositis fuit optia. aliquibus nō pfuit pp infectā et dprauatā volūtātē. vñ cū xps in ligno crucis penderet in medio duorū latronū vt adimpleret q̄ scriptū est de ipso. Et cū impijs deputatus est. vñ illoz ad salutē suā medicinā xpi recepit eo q̄ pñctio et pietas cor eius disposuerāt. vñ meru

Passio xpi

Vocē benedictionis audire. Alter hō
quē nimis urgebat impietas et iniqui-
tas medicinā hanc recipere nequit
ad sanitatē. Ideo perijt in peccatis
suis. *Figur. gen. .viii.* legimus quod
cū Ioseph. innocens positus fuisset in
carcerē duos captiuos ibi inuenit
quorū visionibus et sonitijs auditis
vni annūciavit suplicium seu patibulū
Alteri vero quod regio aspectui re-
stitueretur cū gratia. qd sic factū ē.
Spūalr Ioseph. innocens positus in
carcerem xpi denotat sanctū et in
cuius ore dolus non est inuentus
affixū cruci atq; latere pforatum
ps. Posuerunt in pedibus pedes
eius. serū pertransijt animā eius.
Duo igitur vincti quos ioseph secū
in carcere reperit. duos significant
reos cū dño crucifixos. Aliter tñ et
aliter dispositos. Nā vnus itētionē
cordis nequā narravit qd dñm suū
insultum cameliē infernū verbis
et condēnatus relictus ē eterno cru-
ciandus supplicio. Alter vero dñs;
deum suū confitens et humiliter ve-
niam petens ingressum meruit pa-
radisi. Et sic idem dñs vni salutem
tribuit. Alteri vero mortem. causa
vite et salutis saluator fuit sed non
dānato interitus; ipse dānatio-
nis sue extitit causa vnde leo papa
in sermōe resurrectionis dñi. vnus
iūct erat latro mēte et corpore pri-
mus alteri. alteri vicinus s; multū
corde diuisus pendebat xps i medio
et tanq; rex fulgebat. Confitebatur
vnus et honorificabat alter incredu-
lus blasphemabat. iudex mox dictat

vni sententiā. alteri vero porrigit
indulgentiā. hec leo. Sed qz xps ho-
mo nō dixisse legitur maledicēti ho-
die eris in inferno. sicut benedicens
dixit hodie eris mecum in paradiso.
Nā maior fuit iniquitas maledi-
centis q; bonitas benedicientis. Re-
spondeo quia xps non vult morte;
peccatoris sed semp ipsum vt puer-
tatur expectat. penitētē vero nequa
quā sit indulgentiā differre. Ideo
licet modicum laborauerit dicēdo
s. memento mei domine dum vene-
ris in regnum tuum quia tñ vidit
hec verba ex corde pstricto profer-
ri dilatauit multitudinē dulcedinis
sue xps sup eum nobis reliquens
exemplum penitendi. vnde leo pa-
pa sermōe supradicto. O myra re-
rum conuersio. latro credit latro d
cruce impetū fecit et intrauit para-
disum trophea framea circūdat. O
violens latro. O artificiosus effra-
ctor ipm cubiculariū tenuit et p ipm
ad paradisi iteriora puenit. *Hy 305 L*

Confusio pñs est d filio indi-
c. disciplinato. *Eccle. 22.* Inter
alia que de magis abhōiat
est iniuria filiorū in parētes. Idcir-
co antiquitus lex p̄cipiebat dentem
p̄ dente pedē pro pede. et animā p
aīa. parentū iniuria grau⁹ punieba-
tur quia non solum pede vl manu
puniendus erat q sic lesisset patrem
s; qui maledixerit inquit patri vel
matri morte moriatur. vnde vale-
rius libro primo. Iustissime quidē
pari vindicta parentū ac deorū vio-
lacione expianda est. Spūalr inter
p ij

Passio xpi

oia nefandissima et abhominabilia
peccata que a mundi principio usque
nunc commissa fuerunt. super omnia ne
fandum fuit scelus quod iudeus popu
lus in morte patris et redemptoris sui
domini nostri iesu christi. Licet enim po
pulus iste magna et horribilia pec
cata commiserit prius nullum tamen
fuit flagitio istum simile quod apud te
apparet in dura correctione punitio
neque populo illi propter hoc scelus
illata. Iste lector animaduerte scri
ptum anios. 2. Verba multumque euidencia
contra ipsos. ubi sic dicitur. Super
tribus sceleribus israel et super. 4. non
pueritiam pro eo quod vendiderunt
argento iustum et pauperem pro cal
ceamentis. id est. precio calceamentorum
Notandum ergo quod tria scelera iu
deorum precesserunt scelus mortis christi
primum que dure puniti fuerunt. semper
tamen deus peccat illis. Nam primum
scelus ab eis commissum fuit. venditio
Innocentis triginta argenteis quos re
duxit dominus tempore Josue et moysi de egi
pto. Secundum scelus fuit quod promissione; fa
ctam patribus de messia sub hoc no
mine deo despererunt. dicitur. Non est nobis
pro in deo nec in semine eius et fecerunt
vitulos aureos quos adorauerunt.
dicitur. Ipsi sunt dii tui israel et cetera. et propter illud
scelus captiui sunt a rege assyriorum
multo tempore. Inde tamen liberati sunt. Ter
tium scelus fuit quia diuersa colentes
ydola ymolabant eis non solum pecu
des sed proprios infantes. Ezechiel. 23. fi
lios quoque suos quos genuerunt mi
hi assauerunt sibi. Item Ieremias. 7. hedi
ficauerunt aras topbet que sunt in va

le filii hominum ad obirendum vel
assanados filios suos et filias in igne
quod non precepi nec ascendit super cor
meum. Et in psalmo dicitur. et ymolau
erunt filios suos et filias suas demo
nijs. Igitur propter hoc scelus tertium ca
pta est ciuitas eorum iherusalem a rege ba
bilonis et occisi sunt filii sedechie re
gis in oculis patris. Et omnes principes
iuda interfecti sunt et multi gladio
interempti sunt et reliqui in babilone
nec ducti sunt sub durissima seruitu
te captiui. Et rex eorum excecatus est in
eorum captiuitate stetitque vincit usque
ad diem mortis sue reliquendus populus
70. annis moratus est captiuius sed
inde educti sunt tempore esdre ut pa
tet in eodem libro capitulo. 7. et 2. Quartum
vero scelus fuit quod iusti christi patre
ipsorum argento mercati sunt et per in
uidiam morti. postea tradiderunt. sed
ex isto scelere non puerit dominus
eos amplius. Nam iam per annos ad
ccccxlviii. vel circa fuit durissime
captiui ne dum in una regione. sed
vbi que terrarum profugi et miseri exi
stentes nullum habentes in mundo re
fugium preter stragem de his facta;
per titum et vespasianum. unde irzeu
cabilis sententia cecidit super cerui
ces eorum ut quadiu iudei existerent.
nunquam indulgentiam valeant inueni
re. Et attende lector quia maior pe
nis illis est. quia induratus est ipsi
ciens cor eorum. et obscurati sunt ocu
li eorum ne videant ideo plaga crudeli
et insanabili percussit. ysaia. Erit no
bis iniquitas sicut in corruptio ca
dens et requisita in monte vel in muro

Passio xpi

excelsio qm subito dū nō sperat ve
niet cōstrictio ei⁹ ⁊ pminuet sicut cō
minuitur lagena figuli p̄tritione p̄
ualida ⁊ non iūctetur d̄ fragmētis
cuius testa in qua portet ignicul⁹ aut
portetur pax aque de fouea. hoc to
tū adīplētū ē d̄ populo iudayco tpe
supradictorū impatorū Thiti. s. ⁊ ve
spasiani. Qui subito circūdantes ci
uitatē ipsam obtinuerūt finaliter ⁊
mortua infinita mltitudine fame ⁊
ferro exterminata est eorū natio. Et
tantum agrauatū ē peccatū ipsozū.
vt non inueniatur iter ipsos quisq;
tante pudēcie qui in corde suo tātū
de igniculo luminis veritatis p̄tine
at vt possit haurire modicū aque re
ctitudinis intellectus sacre scriptu
re. Et vt cognoscas lector hui⁹ po
puli magnitudinem culpe ex pecca
to p̄missio in propriū creatorem ⁊
patrē. Attende ⁊ p̄sidera q̄ crude
liter hanc culpam ⁊ culpe flagella
in posteros suos induxerunt. qm̄ fu
rientes dicebant. Sanguis eius su
p nos ⁊ sup filios nostros. Sup qui
bus d̄bis aug. in sermo. resurrectio
nis dñi sic ait. Crudelis sub tali sen
tētia impietas iudeorū q̄ facinore suo
nō solū presentes liberos dānat. s;
etiam nō natos occidit. Quātos. n.
hanc vocē ad p̄scientiam facinoris
vocant quos sn̄a criminis nō tene
bat. Crudelis inquit impietas que
posteros añ ī reatū vocat. quā pdu
cat ī lucē vt prius futuris p̄tgeret
peccare q̄ vīuere. Trienti plane
genitores q̄ añ facti sūt paricide q̄
parētes. Pōt ergo d̄ plano ex supio

rib⁹ pcludi q̄ scet⁹ quartū grauitas
fuit p̄cedētib⁹ oib⁹. vt indicat gra
uis atq; dira sn̄a lata sup ppl̄m iu
deorū presentē. s. ⁊ futurū p̄pilla q̄ in
p̄ez dñi p̄miserūt. Fig. gen. x. vbi
legim⁹ qd̄ post diluuiū Noe plātauit
vineā q̄ magna illi⁹ cultus sollicitu
dine crescēs vinū produxit quo qdē
inebriatus Noe inebat ī terra quē
chnā fili⁹ eius aspiciēs vocatis duo
bus fratrib⁹ suis sem. s. ⁊ Japhet
ostēdit illi p̄ris verēda atq; illū de
ridebat coram illis. vi. Ecce p̄r n̄r
ebrius ē ⁊ similia. S; horrētes fra
tres duosupradicti ignominia aspi
cere expoliatis pallijs p̄p̄ijs coho
peruerūt ipsūm dormientē. digesto
igit vīno post dormitionē surrexit
Noe q̄ nō latuit id quod ei itulerat
filius eius cham. Idcirco maledixit
ei ⁊ fecit eum seruū fratrū suorum
vsq; in sempiternum. Sp̄ialr per
Noe qui interpretatur requies sub
audi xpm̄ in quo est omnis requies
obliuiscens laboris. hic ergo postq̄
p̄ peccati diluuiū eiecta est humana
natura de paradiso ipse venit vt
pius ⁊ bonus agricola hanc vineā
de nemore inferni eripere ⁊ ī terra
salutis plantare. ps. Vineāq; d̄ egypti
pro transfulisti zē. Creuit h̄ vinea
beneficio culture quia miraculis ⁊
prodigijs ⁊ mira doctrina ipsam
cultuauit. denum exprimens ex ip
sa vīnum in torculari crucis nimīū
gustans ac bibens vīnum caritatis
⁊ amoris nudatus pedibus ī cruce
ebrius ⁊ abiectus ⁊ ab hominibus
derelict⁹. quē filius cham. s. popul⁹

p iij

Passio xpi

iudeorū aspiciens ostendebat nuditatem eius. alijs diob⁹ fratrib⁹. s. latinis z grecis dicēs. Ecce rex iudeorū z multas illi pferens irrisiones. sed hoc nō ferentes depositis palijs vetustatis z pfidie induerūt sibi fidem z cohoperuerūt ignominiam patris di. Vere filius dierat iste. Post resurrectione; igitur exurgens dñs tanq̃ potans crapulans a vino z maledixit hunc populo z fecit ipm seruū fratrū suorū in se z in posteros natos vt supius est expresum qz misit romanos qui eos durissime punierunt. vnde glosa sup illud Eccle. 3. honora p̃rem tuam vt superueniat tibi benedictio. sic ait. helisei caluicium pueri iriserunt z duo vrsi de saltu ex eis. 42. laniauerunt quia stulticia iudeorū in caluarie locum xpm irasit. sed. 42. an nō post ascensionem eius duo vrsi s. vespasianus z titus de saltu gentium egressi illustiores seuisime lanauerunt. *fig 306* M

Nfer digitum tuū; huc Jo.

i Nota q̃ homo pficiunt libenter illud opus facere in quo est labor modicus z lucrū magnus. Naturaliter enim hoc homines appetunt. Ideo conantur proprios filios talem artem docere. Spūalr Anteq̃ xps opus nostrę salutis operaretur. totum humanū genus ponens humeros suos sub onere afflictionis z penens poterat quicquam lucrī ad celestem ptinens beatitudinem. omnes enī; deficiebant sub onere. sed veniens xps qui omniū;

onus portauit facile adeo opus nr̃; fecit quod non oportet nisi quod digito tāgam⁹. Et fit z p h lucramur celeste regnū. Ipse enim manibus suis opatus ē fortia. Sed qz ipse fragiles nos esse cognoscit. vult quod soluto tāgam⁹ digito vbi ipse ambas manus apposuit. S; nō. quod dyabol⁹ mūd⁹ z caro opposita sp̃ fa ciūt. Nā ipi iponūt hoib⁹ onera grauiā. z iportabilia q̃ digito tangere nolūt. Inponūt enī humeris peccatorū ac seruorū suorū iserui suplicia que sunt intolerabilia humanis viribus z minimum digitum nequēt extendere pro hominū refrigerio in tormentis. Plorabat enī dñs ille mundi filius guttam aque extreme digiti dum esset in gehēna z obtinere nequit z tamē tantū finerat mundo ventri z dyabolo. xps igitur i opere appositionē tui digiti q̃rit. vult tamen vt manum tuā; ponas in latus suū vt cognoscas q̃ dilexit te. quod faciens beatus eris in celo. Figura leuit. vbi dicitur quod qui tangebāt carnes sacrificij vtputa agni vel vituli occisi sanctificabatur. Super quo dicit orig. q̃ non poterat hoc ad litteram intelligi vt quis fieret sanctus tactu carnis animalis occisi sed hoc oportet allegorice de xpo occiso z p nobis oblato itelligi. vt si quis carnē eius occisam z oblatam in altari crucis corde z mente perfecte mūdabitur z sanctificabitur. portare ergo obeni⁹ stigmata ei⁹ i corde qd dulce ē z leue que p nobis ipse pos

Passio xpi

trant i corpore qd amarissimū z gra
ue ē z sic scificati lucrabūtur regnū
vtficāt xpiani vocamur ita z ipm
scqmur vt ab eo scificemur hiero.
ad paulā. xps scificatio est sine qua
nemo videbit faciē dei. xps redem
ptio z pēu. xps oīa est vt qpp xpz
oīa dimiserit vñū iueniat p oībus
z possit libere clamare. pars mea
dñs dicit aīa mea. *hō 307* 11

Arasti i dulcedie tua paupi
p de^o. ps. Quantum sit bonū z
qd valeat ppositū cognosci
tur opositoprecedēte. nō enīz cogno
scitur dulcedomisi i amaritudine. nec
amaritudo nisi i dulcedine. z ita co
gnoscei bonū meli^o post malū. z sic
in hoc veritatē hz. quod plūs ait. s.
oposita iux se posita clari^o elucescūt
Spūalr. xps dulcedo benignitas z
clemētia optime cognoscei a nobis
si precedentē amaritudinē ptemple
mur. Tanta enī erat ante xpi aduē
tū z ante eius passiōē amaritudi
nis plenitudo circa gen^o humanūz
ppter primozū parentū peccatū.
quod nemo poterat eā gustare sine
mōte. Jō plorabat humana natura
Tren. 3. inebriauit me absinthio. sed
venēs xps portare uīa z amaritudi
nē a deo auxit vt oīa dulcia remāe
rēt. Et si qs tēptauerit mō gustare
ppare pntēz dulcedinē noluerit pre
cedēti amaritudini dicet. Ecce i pa
ce amaritudomea amarissima. Si.
Exo. 15. vbi legimus quod receden
tes filij ysr^l dēgypto z ambulātes
per desertum trib^o diebus steterūt
sine aqua z erant gementes pēni

mia ariditate. Venerunt igitur ad
quendam locum qui vocatur ma
rath z inuentis aquis amarissimis
de quibus bibere non poterant do
lor in ipsis renouatus est. Et dicit
magister hystoriarum quod dolor
aque amare inuente superabat pri
mum dolorem. Sed ostendit domi
nus Moysi lignum quod vt dicit
idē magister erat mire amaritudi
nis. Et pēni fecit illud i aquis z in
dulcedinē verse sunt. Precepit insu
per moysi. aliquibus de fortiorib^o
ysrael. vt dicit magister quod sup
ficiem aque haustam prohiberent.
Et postmodum circūducerent aquā
illam remanentes vt dulcorē me
lius retinerēt. Spūaliter per filios
ysrael subaudi humanūz genus qd
de egypto deus aduxerat z de nī
chilo creauerat. Sed deo inobediē
tes effecti venerunt in marath. qz
translati s^o gloria z honore quibus
erant coronati. ad amaritudinis pe
nam atqz doloris reducti sunt vbi
ariditate gratie presidij deficiētes
plorantes z vlulantes clamabant.
s; tertia die ostēdit dñs lignū moy
si. quia precedentibus duob^o diebus
nature z legis i tertia die. s. in tēpo
re gratie de^o pater ostendit lignum
crucis filio suo. qd fuit lignū sūme
amaritudinis quo posito i aqua nre
penalutatis z doloris puer sa ē i me
lissimā dulcedine. ps. Conuertisti
placitum meum in gaudium nūbi
zc. Et iussit moysi per fortes ysrael
hanc aquam circūduci sed probi
cere superficiem quia xps per scōs
p iij

Passio xpi

apostolos et predicatorum precepit ut
 in circum mundi fide passionis sue
 in aqua baptismatis sacramenta predicā
 do. ps. In omni terra exiit sonus
 eorum. 22. S; d; phici superficies qz
 litteralis expositio nō ē dulcis. Il
 la enī exclusa patebit dulcedo ma
 gna et ois quā hic patimur amari
 tudo. hac gustata dulcedine dulco
 rabit. Unde aug. in solilo. Omnia
 mihi peto ut amarescant ut tu so
 lus dlcis appareas anime mee qui
 es dulcedo inestimabilis per quez
 oia amara dulcorā. Tua. n. dulce
 do graticulā laurentio dulce fecit.
 Tua dulcedo stephano lapides. tor
 rentis dulcorauit. Tua dulcedine
 ibant apostoli gaudentes a. cō. cō.
 q. di. habiti. 22. Ibat andreas secu
 rus et gaudēs. qm ad tuam dulce
 dine; properabat. hec utiq; dulce
 do ipsos apostolorū princeps sic re
 pleuit ut pro ipsa crucis patibulum
 vnus eligeret. Alter vero caput
 ferientis ferro supponere nō time
 ret. Per hanc. n. Bertolame^{us} pel
 lem dedit. pro hac gustanda vene
 ni poculū. Jo. intrepidus potauit.
 hanc gustauit petrus. et inferiorū;
 oblitus clamant et quasi ebrūs di
 xit. Domine bonum ē nos hic esse
 faciamus tria tabernacula. 22. hic
 morimur et te cōtemplamur sufficit
 tantā dulcedinē cōtemplari. vnam
 stillā dulcedinis iste potauit. et om
 nez aliā dulcedinē fastiduit. Quid
 putas fuisset si magnā illam dulce
 dinis tue diuinitatis multitudinē;
 gustasset quam abscondisti tamen

tibus te. *hy 308* O
 Um et tibi librum grandē ysa.
 8. Anteq; liber sit plene cō
 pletus. 7. p ordinē requirū
 tur. p namq; scribitur. 2. scriptus
 manifestatur. 3. corrigitur. 4. liga
 tur. 5. punctatur. 6. muluatur. vltio
 super pulpiti extensus legē^{us} astā
 tibus exponitur. Spūaliter xps dei
 fili^{us} ē liber et presciētia patris con
 tinēs oēs pdestinatos apoc. Et ali^{us}
 apertus ē quā. 22. et i. ps. Et i libro
 tuo oēs scribent^{ur}. s. saluadi. Quos
 vero scriptura huius libri nō hab;
 a regno dei penitus excludentur.
 Apoc. Qui non sunt inuenti scripti
 i libro vite. missi sunt in stagnum
 ignis. priusquā igitur iste liber pos
 set legi supradicta omnia in hoc li
 bro sunt facta. Nō. n. poterat scri
 ptura hui^{us} libri executioni mādari
 nec poterant i eo scripti beatifica
 ri nisi pri^{us} i hoc libro fierēt supra
 dicta. Primo igitur iste liber fuit scri
 ptus i mente p^{ri}is. s. pdestinat^{us} ab
 eterno saluator et redēptor noster
 ut pro nobis pateret et solueret pie
 ciū nostre redēptionis. Mat. 14. et
 Luc. 22. Fili^{us} quidem hoīs vadit
 sicut scriptū ē de eo. secundo fuit
 manifestat^{us}. s. p discipulū prodito
 rem. Mat. Quemcūq; osculatus
 fuero ipse est tenete cū. et manife
 stauit se ipsum. di. Si me queritis
 ego su; postmodū; liber iste corre
 ctus fuit. a pillato. Nā post flagella
 recepta i domo cayphe nocte casti
 gatus fuit a pillato in pretorio eius
 ps. Ego fui flagellatus tota die et

Passio xpi

caro mea in mia .4. fuit ligatus qñ
 f. pedibus et manibus cruci fuit af
 fixus. s. fuit punctat⁹ quādo. f. vn⁹
 miles lancea latus eius aperuit. 6.
 fuit manatus qñ. f. corp⁹ eius cruo
 re proprio pfusum vndiq; tinctum
 erat ysa. A plāta pedis vsq; ad ō
 ticē capitis nō ē in eo sanitas. Vltio
 liber iste sic script⁹ ligatus puncta
 tus. 2c. expositus ē sic i pulpito cru
 cis extensus vt quilibet ibi i eo pos
 sit legere. Et nō. q. triplex lectio
 ibi lecta fuit qz ibi legit mater do
 lores atq; angustias iestimabiles.
 tren. O vos omnes qui transitis p
 viā attendite et videte si est dolor si
 cut dolor meus. Aliā lectionē can
 tabāt sancti in lyombo. apoc. viginti
 quattuor seniores habētes singuli
 citharas et cantabāt canticū nouum
 dicētes. Dignus es dñe. 2c. et i. ps.
 Cantate dño canticū nouū qz mira
 bilia fecit dñs. tertiā lectionē can
 tabāt seu legebant demones affli
 ctionis et luct⁹. qz expoliabantur et
 exterminabantur. vñ Breg. Nazā
 zenus i quodā ser. resurrectionis
 dñi. Dicebant ide demōes. O crux
 illa salens gaudia nostra et partu
 riens dāna nostra. Per lignū dita
 ti sumus. p lignū ecce subuertimur
 prout potestas illa cūctis semp po
 pulis formidāda nullusq; sub cede
 nostra palpitat. Sed qd est gemen
 dum magis insultat. Nunc antiqui
 fletus fluxere. nunc nullus resonat
 vlular⁹. h idē. Sig. Eze. p. vbi legi
 mus manū pphete missam in qua
 erat inuolutus liber qui erat script⁹

intus et foris. et scripte erant i eo la
 mētationes carne; et vbe. Spūali
 ter liber iste xps erat vt dictū est.
 sed i eo quod dici⁹ manus pphete
 missa librū cōtinēs. d; intelligi qd
 ppheta et noticia diuinit⁹ i spirata
 ē pphete cuius intellectus contine
 bat xpm passurū et monturū pro no
 bis. triplex aut librū scriptura. ter
 tia supradicta a diuersis ibidem le
 ctis significat. Nā scripte erāt in co
 lamētationes virginis quas i eodē
 libro. Simeon antiquit⁹ legerat at
 qz virgini pdixerat. luc. Et tuā ipsi
 us animā ptransibit gladius. scda
 scriptura dici⁹ carnē qz dici⁹ cāti
 cum leticie et illud fecerūt sancti i
 die illa. ps. hec ē dies quā fecit do
 min⁹. 2c. tertia vero scriptura fuit
 vbe quod dici⁹ vcl sonat extinctio
 gaudij qd recte de iſtinalibus por
 tis itelligi d; vt expositū fuit supra
 posset et de iudeoz pfidia non inie
 rito exponi cuius leticia totaliter
 fuit extincta vt satis i superioribus
 pz. Igitur si nos vel vt boni scola
 res legem⁹ i hoc libro scripturas
 eius memorie cōmendantes pcepie
 mus ibi nſe salutis normā. Ber. in
 ser. Attende me pendēte i cruce. ca
 put inclinātū ad te saluādū. os clau
 sū ad te osculādū. brachia extēsa
 ad te amplexādū. manus pforatas
 ad tibi largiēdū. pedes affixos ad
 te expectandū. *ps 301* p

Ic est filius meus dilectus
 i h i quo mihi bene complacui.
 Jo. Qñ pax componit iter
 duas partes quarū vna reliqua est

Passio xpi

debilior p̄uenit p̄s ip̄otēior a potē
tione securitate aut obside; postula
re. vt si cōtingeret eos p̄gentes po
tentioris partis quicq; molestie pa
ti haberent sup̄ obside; regressus.
Spūaliter. Inter diuinā ⁊ huma
nā naturā guerra ⁊ discordia gran
dis fuit atq; mortalis. Sed natura
diuina erat icōparabilr potentior
natura humana qz diuina erat eter
na immortalis sup̄ma ⁊ oīpotēs. hūa
na v̄o corruptibilr mortalis misera
⁊ deiecta. Jō mole sibi de hac par
te intrabāt tot dire mortis subde
bant sūis. ps. Quis ē homo q̄ vi
uit ⁊ nō videbit mortē. ⁊c. S; ad
ueniente tēporis plenitudine quan
do tractabatur pax inter vtrinq;
partē. ne natura hūana posset d̄ di
uina disfidere nec timere nūscire de
dilectū filiū suū obsidē. ⁊ quasi i pi
gnus dedit eū generi hūano vt si
quid molestie fieret hoībus patere
tur eius filius. venit ergo compo
sitō pacis vtriusq; partis mediator
vnicuiq; tribuēs sūm generis sui di
gnitatē. vnde cū exigeret diuina iu
sticia ab hūana fragilitate emēdaz
primox parētur de peccato sacrifi
ciū ⁊ oblationē efficiētē. mox sup̄
hūc mediatorē habit⁹ ē regressus
⁊ obtulit eū vtraq; pars. Et factū
ē ex ipso sacrifiiciū placatōis. Fig.
gen. 22. vbi legim⁹ qd cū i semine
habrae deberēt oēs gentes b̄ndici
p̄cipiētē dñs tulit habraā vni geni
tū filiū suū quē diligebat Isaac. ⁊
ip̄ositis sup̄ eū lignis holocausti du
xit ad quēdā montē ⁊ eū ligasset

ip̄sum ⁊ vellet vibrare gladiū in
ip̄sum vt eū sacrificaret dño osten
sus est ei aries quē occidit ⁊ ymo
lauit dño ⁊ reputatū ē ei b̄ ad iusti
ciā ⁊ facta ē i semine ei⁹ benedictio.
Spūaliter exigente diuina iusticia
vt dictū ē vindictā de peccato vt p̄
illo fieret deo holocaustū acceptus
Impositū est lignū crucis sup̄ xpm
⁊ ductus est i monte caluarie. vbi
aries. i. caro eius oblata ē. natura
diuina nequaquā moriētē ⁊ b̄ repu
tatū est ad iusticiā qz itēgre satisfā
ctam ē diuine iusticie ⁊ hūano ge
neri redita ē eterne benedictionis
hereditas ⁊ a deo ip̄sum ⁊ in ip̄o
mediatore nostro firmata est pax
⁊ ille qui p̄xi⁹ nos tā crudeliter im
pugnabat factus ē deffensor ⁊ p̄
noster benignus. Aug. i solilo. Dñe
p̄silium tuū dilectū i quo tibi bene
cōplacuit. cū substantialē tibi ⁊ co
eternū xpm yesum vnicū dñs ⁊ re
dēptorem nostrū habem⁹ ad ioca
tū apud te qui ē lumen oculorū no
strorū vita ⁊ salus ⁊ vnica spes no
stra. qui dilexit nos magis q̄ se. p̄
quem habem⁹ fiduciam repositam
⁊ firmam spem apud te. ⁊ accessus
veniendi ad te qm̄ ipse dedit pote
statē filios dei fieri his q̄ credunt i
nomine eius. hec Aug. 310 Q

Fluerunt fluxus eius. psal
110. Inter oīa presentis vi
te formidanda nil terribi
lius humano sensu maris tēresta
te qm̄ illa neq; vi. neq; ingenio sa
pientis placatur. vñ si tunc tēporis
homines i ligno debili iuuant se

Passio xpi

modicū videtur distare a mortuis. Idcirco videmus quod nil est eis merces i mari prohibere vt saluē tur. Spūaliter. Ante xpi aduentum tanta in hoc mari magno et spacio so tēpestas fuit vt oēs ibi trāseūtes vnda sceleris absorberet. ps. veni i altitudinē maris. et tempestas de mersit me. Nā natis nostra iuetera ta peccato adeo fracta erat. quod nullo modo valebat subsistere nec valuit ei qd merces cerimonialiū antiquarū daret p ipsius aleuatio ne. qm nō poterat tali aleuatione attingere ad portū. Sed detēta in pella go passa ē naufragiū quousq; xps veniēs se cōtra hanc tempesta tē opposuit et ipsa; sedare sua mor te dignatus ē. Figū. Jone. s. vbi le gitur qd cū nauis periclitaret phie ctis p mercib⁹ i mare nō quieuit tē pestas. Tūc sorte missus ē Jonas in mare et quiesce te peste nauis p uenit ad portū. Spūaliter p peste; maritimā subaudi peccatū supbie ratio ē qz tumor maris quāto alti⁹ nauem eleuat. tāto ampli⁹ illā ver sus fundū eicit. sic supbia. Quanto enī ampli⁹ primos hoies versus ce lū ambitioē substituit. tāto ampli⁹ vsq; ad infernū deiecit. ps. Ascen dūt vsq; ad celū et descēdūt vsq; ad abyssū. Per Jonā vō xpm sub audi p triplicē Jone. interpretationē interpretamur. n. colūba donat⁹ et dolēs. p oēs enim has interpretatio nes notatur xps. Nā ipse fuit pur⁹ et sine peccato. Cāt. Amic⁹ me⁹ fuit cādū⁹ et rubicūd⁹. Ipse fuit nobis

donatus i precij nostre redēptio nis. ysa. parul⁹ cū natus ē nobis. Et fili⁹ datus est nobis. Fuit etiā; dolēs. ysa. desiderauimus virū do loz. et hic igit⁹ sorte missus ē i ma re vt sedaret tēpestas. vñ sicut Jo nas se obtulit prohibēdū i mare p salute maris. Ita xps se obtulit p liberatione hūane nature. Et nō. qd cōgrue fors cecidit super eū qz ipse est ars. et sapientia patris. Nā p eandem artem vas nouū cōstrui tur. et reparat⁹ fractū. Si ergo om nia p ipsū facta sunt. Et sine ipso factū ē nihil. oīa destructa p ipsū erāt merito reparāda. Jō cū diuina sapiētia sorte quereretur ysa. Quem mittā et quis tbit. Ipse filius respō dit. Ecce ergo mitte me. Que vba secūdum Ber. multi dicunt sic. vt filius pī hūano conipaciens gene ri dimitte. Ecce pater p me creasti omnia. Angelos i celo fecisti vniū; preceteris rutilantem. Cedri non fuerūt altiores illo i paradiso dei. Ille nāq; debilis cū suis adheren tib⁹ pñat irremediabili cecitate p cussus. Saluari. n. et redimī nō de bēt. qz eoz supbia crescit. Fecisti pater sinutr et hoīem qui i delicia rū paradiso colocasti. s; ecce serpe te sumus deligt et nibilonū⁹ peni tēs pferat i carcere. Quis apli⁹ pī d natiōib⁹ implebit ruinas et loca paradisi vacua. Nūqd tibi cur erit d bob⁹ aut d pecudib⁹ et iumentis. Si. n. tenebrarū princeps et filij diffi dētie irrecupabiles s. hōtū restau rari pōt qm hūiliatus ē nimis. An

geli. n. altitudinimceptierunt equa
ri p supbia. hō vero sapiētā meam
i debite affectant. vt ergo sciāt gē
tes qz diligopatrē z vt p me reci
pias qd p me lapsū vider. si hec tē
pestas p me orta ē tolle z phice me
i mare. hec Ber. i ser. de aduētū.
Igit sorte phiect? ē Jonas i mare
qz xps secūdu dei predestationē
descēdit i hūc mūdum. quo sedo
uit tēpestatē pene nostre portās z
sustinēs que ob culpā portare dō e
banus. Job. Lira dedit mari ter
mītos posui vectes z hostia z dixi
huc vsqz venies z nō pcedes ani
pius. Si hic cōfringes timentes
fluctus tuos xps. n. terminū nostre
penalitatē posuit. qñ crucis z cla
uoy z lancee supplicū i suo pertu
lit corpore. In quo confracte sunt
oēs maris vnde. vt hoies amplius
nec submergerentur. sed silerēt a
moto fluctu eius. z nos deo patri
recōciliās ad eterne beatitudinis p
duceret portum. vnde Ansel. i me
ditatione hūanitatē xpi. hic est in
quit dominus noster iesus xps z
saluator vniuentis dei filius ve
rus deus. verus hō. qz solus sub so
le inuentus est. Iste formosus i sto
la sua quam deformis pze filiis ho
minum factus est. Si quidem vul
neratus est propter iniquitates no
stras z attritus propter scelera no
stra. factus holocaustus suauissimi
odoris in conspectu tuo pater eter
ne glorie. vt auerteret indignatiōez
tuā a nobis z cōsedere nos sibi fa
ceret i celestibz. hec ansel.

Itē nā mea. zc. ps. Na
turaltier hoies morti apro
pinquātes cōsuerūt sitire.
Et rō potest esse. qz sanguinis effu
sio reddit corp? siccū z mortis ter
ror arefacit cor. Idcirco hoies cō
suerūt i tali puncto potum posui
lare iter alia que xps tempore sue
passiōis sinituit. fuit sal? generis hu
mani? vt verus hō ppter sangui
nis effusiōē corporālī sitiret. S;
negata ē guta aque illi quifecit fon
tes aquar? z qui de petra ppter po
pulū sicientē educta aqua potauit.
Fig. 4. R. Prout recitat magister
istoriaz. vbi dicit qd Manases qui
regnauit i yerusalē fecit malū i cō
spectu dei. Nā ydola que dissipauē
rat pater eius erexit z multa alia
peccata fecit de quib? cum ipse p
pheta reprehēderet ipsū. fecit il
lum eici extra ciuitatē yerusalē z
ibi lignea serra secari. Et dū sic se
catur z esset i angustia sitis peti
uit aquā z negauerūt ei illā. Et tūc
dñs de sublimi misit aquā i os ei?
z exspirauit. Nec adhuc caruifices
desisterūt a seccatione. Spūalr. p
ysa. qui interpretatur salus dñi. nō.
xps qui venit missus a patre vt om
nes saluos faceret. Igitur cū vide
ret populū iudaycū seu phariseorū
colegiū cupiditati z auaritiē dedi
tū que sunt ydolor? seruitus que pa
ter eoy. s. de? p moy. phibuerat
arguebat ipsūz dicēs. progenies vi
peraz. zc. Id ipsūz captū atqz liga
tū duxerūt extra yerusalē z lignea
cruce trucidarūt. Et cū bibere pe

Passio xpi

teret negauerūt creatori q̄ nō nega-
bāt malefactorib⁹. vñ aduerte le-
ctor ad id qđ sequitur. legi. n. i quo
dā hebreorū volumine nomē zandri
q̄ cū dānatus iudicio ingrediturus
ad mortē potabāt optimo vino ⁊
sypho cū puluere icēsi. vt iebuat⁹
⁊ alienatus sensib⁹ minus sentiret
mortē. ⁊ hoc accipiebant iudei de
libro puerbiōꝝ salomonis. zi. vbi
scriptū est. date iebuatū p̄dito ⁊
vinū ei qui amaro ē aīo. Mulieres
vero honeste erāt i yerusalē que ex
caritare sponte mittebant vinū; b̄
p̄deminatis ⁊ q̄ mori debebāt. Cum
igī huiusmodi mulieres tempore
mortis xpi parassent. tam p̄ xpo q̄
pro latronibus vinū bonū. iudei il-
lud biberūt. ⁊ loco illius propinaue-
rūt xpo vinū corruptū. s. acetū cū
puluere mure que est summe ama-
ritudinis. Jō vocat⁹ ē potus iste ac-
etū felle mixtū vt exprimere ei⁹
amaritudo. Et hoc ē qđ populo in
dayco ip̄operat⁹ amos 6o vbi scri-
ptū erat. vinū dānatoꝝ bibit ysr̄l
⁊ dei eorū. Quod testis iudei mali-
ciose ⁊ calide mutauerūt remouen-
tes inde. Et dei eorū: ⁊ loco ei⁹ adē-
tes i domo dñi dei eorū. Et simile
fecerūt i multis alijs scripture par-
tib⁹ vel locis i q̄b⁹ viderūt d̄ xpo
expressiorē fieri mētionē. Sic igitur
dño dederūt iudei vt dictū ē acce-
tū cū felle mixtū vt iplerēt illud
p̄phete dictū. dederūt i esca; meā
fel ⁊ i siti mea potauerūt me aceto.
Ansel. i meditatione hūanitatē xpi
Sed crucis honore dorsum incur-

uare iubemur ⁊ suā ipsius portare
xpi miserā. ad locū deductus sup-
plicij mirra potat⁹ ⁊ felle ⁊ cruce
subleuat⁹. Et dicit pater mi dimit-
te illis q̄ nesciūt quid faciant. S; pater
de celo illū potant fonte ad
quē siciebat vt. s. perficeret hūana
salus. Jdeico ait. Cōsumatus est.
Et patri tradidit spiritū. Augu. in
ser. 23. sup Jō. vidit ergo q̄ consu-
mata sūt oīa que oportebat vt fie-
rent ⁊ cōsumarent⁹ que scriptura
predixerat. Et i siti mea potauerūt
me aceto. Sitio iquit tanq̄si dice-
ret. h̄ minus fecistis quod daturū
estis. Cum accepisset acetū iesus
dixit. Cōsumatus est. Quid per hoc
nisi quod p̄phetia p̄dixerat tanto
ante. deinde q̄ nil remāserat quod
anteq̄ morerē. fieri adhuc oportē-
ret. Tanq̄ ille qui potestātē habet
ponēdi animā suā ⁊ sumendi eam i
eternā. Peractis oīb⁹ que vt pera-
geretur expectabat iclinato capite
tradidit spiritū. h̄ aug. Sed atē de
lector q̄ dictū est de carnificibus
prophetā sectantibus q̄ nequaquā
desisterūt tormēta inferre propter
qđ signa delerūt q̄ de messia vide-
rūt. Sic ysareliticus ppl's nō recel-
sit a perfidia ob tanta ostensa pro-
digia ⁊ in vita ⁊ in morte xpi. In
vita namq; signa ⁊ prodigia demō-
strant que nullus posset facere ni-
si deus. vnde Ansel. i meditationi
b⁹ humanitatē xpi. venisti ad nos
inquit diuini tibi lampas extollens
ad illuminationem in orbiterarum
⁊ regnū dei annūciās p̄ctis obtēpā

Passio xpi

tribus verbo. sermonē sequētib⁹ si
gnis pfirmasti. virtutē diuinitatis
ostēdisti cūctis male habētib⁹ oīa
oībus gratis exhibēs q̄saluti ipsoꝝ
congruerent vbi oēs lucrificeres
In oīb⁹ his nō ē auersus furor ei⁹
s; obscuratū cor īspiciēs eoꝝ ⁊ phie
cerūt sermones tuos retrosū. nec
atēderūt ad oīa mirabilia tua. h̄ an
sel. Ad signa vero que in morte do
mini sunt ostēsa minime attēderūt
q; obscurati erāt oculi eoꝝ ne vide
rent. ps. Signa nra nō vidim⁹. Et
tñ hec signa cognouerūt elementa
nūta ⁊ fuerūt ī his stupore repleta
vñ leo papa in ser. resurrectionis
dñi. Ruit igit subito nox media die
⁊ mortē dñi oīs creatura ne vide
ret effugit. Texit faciē suā īngubie
oē celū ⁊ tot⁹ orbis tenebris obuo
lut⁹ occultauit vultū suū ne vide
ret ī cruce dñm suū. Elementa ipsa
turbātū ⁊ rugiūt saxa rumpuntur
sepulchra patefciūt. mortui reuiu
scūt. Factū ē ī terra chaos. Timet
oīs natura piculū ⁊ indeq; perficit
patricidiū. hec leo papa. *hy 32 S*

Ubi exaltat⁹ fuero a terra
c oīa trahā ad meipsum. Jo.
12. Nō. qđ attractio fit a tri
b⁹. s. a calido vt p; de vaporib⁹ a
calore solis. Fit a vacuo vt p; de
locatis ⁊ locis. fit a simili vt p; de
morsu scōpionū ⁊ serpētū. Spūalr
Istis trib⁹ modis xps bñdict⁹ tra
xit nos ad se ⁊ sanauit a peccato.
Nā p nos traxit p calozē sue carita
tis. Sicientes enī calozē sue dile
ctiōis depositis mūdi atq; carnis

pōderibus leues efficiuntur ⁊ ascen
dim⁹ vt vapores solis radijs exsi
cati vsq; ad sperā amoris illi⁹. vbi
succēdimur ⁊ ignimur ⁊ īseparabī
liter eidē pūngimur. vnde apls.
Quis nos seperabit a caritate xpi
ho atraxit nos a vacuo. Dicūt phi
q; celū potius descēderet q; qđ nā
vacuū pateretur quicquā esse ī ter
ra vel alibi. Et deus hāc cōditionē
voluit seruare q; ne esset ī celo da
re vacuū voluit vt terra. i. hūana
natura superī ascēderet ad suplē
dū angeloz ruinas. ps. Iudicabit
ī nationibus implebit ruinas. Atra
xit nos a simili. q; venit ī similitu
dinē carnis peccati. nullū tamē ha
bēs peccatū s; idunt nram mortali
tatē vt sue diuinitatis nos faceret
esse participes. Ergo videntes no
bis similes factū saluatōzē nostrū
q; nobis prius ī tñ erat dissimilis
vt nos vndiq; ob culpā nre turpi
dinis psequeret. Sequamur eū ⁊ ī
tueamur tanquam signū nostre sa
lutis. ⁊ medicinā animāz ⁊ saluabī
mur. Figu. Nume. 21. de serpente
creo quem moy. suspendit ī ligno
Lumen illū filij ysrael intuebā
tur saluabantur a morsibus serpē
tam maior. similitudine; habebat
venenosi serpentis. venenosus autē
non erat. Spiritualiter xps mūd⁹
⁊ purus ab omni peccato factus ta
men mortalis ⁊ nobis peccatorib⁹
quodāmodo similis suspensus est
ī ligno vt ipsum aspiciens oculis
caritatis ⁊ fidei ab omnibus pecca
toꝝ morsibus liberemur. Sic gen⁹

Passio xpi

humanus de morsu dire mortis in
sua passione et morte penitus libe
rant. vñ Aug. sup Jo. omne morde
bantur homines intuebantur sal
uabantur. Quid sunt serpentes mor
dentes nisi peccata de mortalitate
carnis. Quid est serpens exaltatus
nisi mors dñi i cruce qz ē a spēte
mōs. a spēte figurata ē mōs. morte
xpi. mors mortua ē qz vita mortua
occidit mortē pulchritudo vite de
glutuit mortē. Itē modo fratres
vt a peccato sanemur xpm crucifi
xū intueamur quomodo qui intuebā
tur illū serpētem morsibus nō peri
bāt serpētum sic qui intueantur fide
mortē xpi. sanant morsibus pecca
torū. Sed illi sanabātur a morte ad
vitā tēporalem. h autē vt habeant
vitā eternā. h. n. interest iter figu
ratā ymaginē. et rem ipsā. figura
prestabat vitā tēporalem. res ipsa
cuius figura erat prestat vitā eter
nā. h. Aug. *fig 313* **L**

a Peruit latus eius. Jo. 19.
Fugientes mortales inimi
cos i quādoq; veniēt ad
domū vel castrū i quos pararet p
fidium et hostium prospicerent con
tra se clausim per qd illis esset in
trandum nihil eis profuisset corū
fuga. Cum verō p illis aditus sal
ui fuit. Spiritualiter añ xpi adue
tum clausa erat paradisi ianua iō
qz cūq; patriarche et pphete et an
tiqui patres fugerent vicia et pecca
ta et per sancta opa festinarent ad
celum quia tamen hostium clausus
erat extra relinquentes captiua

bantur ab hostibus et ad carceres
ducebantur inferni. Sed tempore
passionis xpi aperto diro lāce acui
leo latere eius. apertū ē celi hostiū
et factus patens aditus vt illuc ac
cedentes presidium inueniāt salutare
vnde ipse ait ego sum hostium. et c.
Fig. gen. 8. Lū parata esset archa
iussit dñs hostiū fieri ex latere vt p
illud igrederetur oēs qui ex aquis
diluvij saluandi erant. Spūaliter
hostiū factū i archa ē hostiū factū
i xpi latere in sua passione p quod
necesse est omnes credentes intra
re qui in archa ecclie sunt saluan
di et a peccatorū diluvio liberandi.
Itaq; apto hoc hostio sanguinis exi
uit i precū et aqua i laueriū vt loti
et liberati a peccato mundi intrare
mus p mūdū hostiū ad collegiū iu
storum. Aug. sup Jo. vigilāti iquit
verbo euangelista vsus ē. vt nō di
ceret latus eius percussit aut vulne
rauit aut quidam aliud. sed aperuit
vt illic quodāmodo hostiū pādere
tur vite. vñ sacramēta ecclie ma
narent sine quib; ad vitā que vera
vita est non intratur. Ille sanguis
effusus ē in remissionē peccatorū.
aqua illa salutaris tēperat poculū
h et laueriū pstat et potū ppterca
p mulier facta ē d latere dormien
tis viri. et appellata ē mater virorū.
magnum qppe significant bonū aut
magnum pūaricationis malū. h scōs
adā ieliato capite obdormiuit i cru
ce. vt i deformaret ei pūar q d la
tere dormiētis effluxit. O mors igt
vñ mōtū reuiviscūt. qd illo sāguie

Pacientia

mūdus. Quid illo vñere salubr?

Aug. *hy 314* U

Fuit agnus corā tondente
se obmutescet. ysa. 53. Qñ
gētes habēt pāgere ardua
z laboriosa z precipue cū illis eni
net inimicorū piculum duo cōsueve
runt facere. s. sumere aliquid ad cō
fortandū z roborandū vires z si
bupsis dare signa vt cognoscant se
minio z ab hostibus tueantur se.
Spūalr volēs xps educere genus
humanū de manu dyaboli. ipse se d
dit in cibū z precepit bsp fieri in
memoriā sue passionis vt fieret no
bis insignū securitatis cōtra inimi
cos. Figu. Exo. de agno pascalico
niesto cū lactucis agrestibus de cu
ius sanguine factū est signū crucis
in vtroq; poste donus filiorū ysr̄l.
cui⁹ os pfractum nō fuit. Spūalr
agnus iste xpm significat crucifixū
in exitu inferni cui⁹ sanguine prote
gimur a peccante angelo. i. dyabo
lo si corde z corpore nos munimus
illo portātes crucē eius corde z cor
pore z memores sinus acrestis an
gustie quā ptulit p nobis os nō fuit
pminutum ex eo. qz vt dicit Aug.
sup Jo. ad hoc pūnet testimoniū
os nō cōminuetis ex eo qz cū ad se
sum venissent. nō fregerunt crura.
Igit̄ iste agnus. s. xps nos vere de
egypto inferni percussio dyabolo edu
xit. atq; pduxit ad eterne glorie p
missionē p mortē ipsius. Un̄ Aug.
in quodā sermōe resurrexeris dñi.
Ipe enī adiudicatus vt agnus z oc
cisus veluti ovis ab egypto nos re

demit z saluauit nos de manu dya
boli quasi de manu pharaonis z cū
signauit aīas nostras pprio spiritu
z membra cordis nostri suo precio
so sanguine. hic ē qui pfusionē mor
tem induit z dyabolū in planctum
pstituit. hic est qui iniquitatē per
cussit z iniusticiā sicut. moy. egyptū
sterilitatem dānauit. hic est q nos
de seruitute eripuit ad libertatem
de tenebris. ad lucē de morte ad vi
tam a tirānide i regnū sempiternū.

Pacientia *hy 315* A

Edificauit domū de lapidi

b bus politis. hēdre. Lū deb;

aliquod pstrui hēdificiū pzo

plicuerunt lapides cultro poliri z
polliti z bene aptati poni in hēdifi
ciū z quāto pulchriores sunt tanto
in eminentiori loco fabrice conpau
tur lapides qui frāgūtur cultro vel
martello probiciūtur in fundamētū
vel in parietes includūtur. Spūalr
deus intendit fabricari palaciū in
celis pulcherzīmū. s. celeste regnū.
Ideo in hac vita quāplures voluit
esse martelos percucientes lapides
istos. hi sunt psecutores z molesta
tores fidelīū sub quib⁹ lapides isti
tanto pulchriores sunt in cōspectu
dñi fabri quāto illi fortius p ve
rampaciētiā integri pseuerāt. La
lis lapis ille sunt quē reprobauerūt
pharisei z pīcipes sacerdotū. qui
factus ē i caput anguli. Qui igitur
pacientiā xpi sequūtur pseuerantes
ponētur postmodū in honorabili ce
lestis hēdificij loco vbi quiescet oīs
tribulatio atq; penalitas. Figura

Patientia

3. R. Ubi legimus qd cum salomon
 edificaret templum dño de lapidi-
 bus quadratis et politis nō est audi-
 tus maleorū sonitus in tēplo eo qd
 extra tēplum lapides sunt politi.
 Spūalr p naturale edificatū tēpli
 subaudi celeste edificium dei ubi
 null' sonus aduersitatis et afflictio-
 nis auditur. Ber. i meditationib'
 suis. In regione inquit tua amaritu-
 do locū non habet. Non ē aduersa
 rius ipugnans nulla rixa nullū im-
 pedimentū nullus timor. nulla inge-
 tudo nulla pena nulla impietas nulla
 molestia. nulla discordia. s; pax sū-
 ma et laus dei. eterna securā sine fi-
 ne requies et gaudiū semp cū sancto
 spiritu. h. Ber. poluuntur ergo lapi-
 des qui debent poni in tanto hedifi-
 cio qz sancti viri quos dei providē-
 tia elegit ad pficiendum celeste re-
 gnū pri' h' examinātur tribulationi-
 bus et penis et cū iracūdi et ipacien-
 tes ac etiam deficientes sub diuino
 examine probiciātur in gehēnā pul-
 chri et politi i loco illo celestis hedi-
 ficii honorabiliter reponētur. unde
 ps. ra. in quodā fmoē. Jō forsitā te-
 punit tēporaliter vt ab eterne mor-
 tis ardore et pena teredimat tempo-
 ralis. In hedificatiōe. n. templi pri-
 us lapides tondebātur ne in illorū
 impositiōe sonus malei audiretur.
 Nūc in horreo dñi granū ponitur.
 donec flagellis aut trituranitū pedi-
 bus sit escussum. Sic viui lapides q
 ponendi sunt in illa celesti yr' que
 hedificatur vt ciuitas varijs infor-
 tuniorū cōcussionibus polluitur au-

tes in hedificio celestis habitaculi
 collocantur. 723 316 B

Aput eius aurum optimū
 c. Lan. s. Optimū aurū proba-
 tur p ignem. Quādiū. n. ē ibi
 rubigo vel mistura extranea semp
 fumigat quādo vero nō amplius fu-
 migat signū est pfecti auri i potest
 enim tunc fieri omne opus de ipso
 Spūalr patientia hominis igne tri-
 bulationū probatur. Exposit' enim
 homo aduersitatis exanimi si per
 murmuratiōes vt blasphemias fumi-
 gat. signū est quod ibi nō erat aurū
 pfecte paciētie sed erat color sophi-
 sticus arte ypocrisis fabricatus. S;
 cū eque aduersa vt psp̄ra toleran-
 tur signū est optime paciētie. Jō
 ex tali auro celus adornatur. Mat.
 s. Beatipacifici quoniam filij dei vo-
 cabuntur. Et alibi ait dñs. In paciē-
 tia vestra possidebitis animas vras.
 Figu. Exo. 25. ubi legim' dñm pre-
 cepisse fieri in tabernaculo cande-
 labrum ex auro purissimo ductile i
 summo habebat. 7. capita equalia su-
 per que ponebantur lucerne. 7. au-
 ree. et erant ibi. 7. infusoria aurea
 quibus oleum lucernis infunde-
 batur. Spūalr per hoc candelabrum
 ductile aureum notatur vir patiens
 et deo obediens qui sp̄ vera ducit
 patientia et semper inclinans se ad
 onus sibi impositum et supponit hu-
 meros ad omnia tolerandum. Acci-
 tur enim. sed non frangitur quia i
 aduersis et in prosperis laudat deū
 cuius oppositū facit ypocrita q nihil
 vult tolerare. sed minime pumelic

q

Pacientia

verbo statim frangit. et aquasat. Et sicut ignis probat aurum. ita aduersitas probat virum iustum. greg. p. mora. In hoc inquit mens iusta discernitur quod dei laude inter aduersa patet. Quod non cum rebus frangit quod non cum casu glorie exterioris cadit. Septem vero capita super candelabrum in quibus erant lucerne. et sunt virtutes. scilicet. theologice. et quatuor cardinales. Et super his. et iusticie opera inter tenebras patientia quia inter superbos lucet humilitas. Inter inuidiosos lucet caritas. Inter auaros lucet liberalitas. Inter iracundos lucet patientia. Inter occisos sollicitudo sancta. Inter luxuriosos lucet castitas. et inter gulosos sobrietas. Sunt etiam ibi. et infusoria per que infunditur oleum quo nutritur lucerne quia septem sunt spiritus sancti et dona quibus infunditur christi gratia per quam nutriuntur in nobis virtutes unde greg. super Eze. Sunt inquit multi qui iam per septem gradus. id est per septem spiritus sancti dona septiformi gratiam aditum vite celestis inueniunt vel meruerunt per timorem dei fieri humiles per pietatis studium fieri misericordes per scientiam discernere per meritum fortitudinis liberi per consilium securi per intellectum prouidi per sapientiam maturi. Sic igitur per hec septem infusoria gratiarum nutritur lumen in candelabro. id est in viro dei ne extinguatur inter mundi huius aduersa sed tanquam exemplaris lumen patientie luceat omnibus qui in domo militantis ecclesie deo militare.

disponit quia in ipsa semper est contra hostes triumphus. Cassiodorus super psalmum. Patientia inquit est que omnia vincit aduersa non coluctando sed sufferendo nec murmurando sed gratias agendo. Ipsa est que fecit totius voluptatis abstergeri. Ipsa est que limpidos animas deo reddit. R. 317

Dor suauitatis est in conspectu eius. Ecclesiastes 3. Res aromaticae non redolent nisi conterite. Ratio est quia cum sint dure materie odor non potest euaporare qui clauditur infra illas. Et licet exterior redoleat cito odor ille euanesceat cum conteruntur et partes abinueniunt adherent. Et sic in trinus odor euaporatur. Spiritualem virtutem et patientiam viri sancti non sentitur in quiete et pace. Solummodo in latet in corpore conscientia interiorum peccatorum et sancta. Si vero conteritur et examinatur tribulationibus et contumeliis statim virtus que intus latebat patet quia quanto vir dei se plus pro christo pati considerat tanto amplius sperare presumit. ideo per veram patientiam redolet virtus greg. x. li. mo. Tanto spes in deo solidior surgit. quanto pro illo quisque durior patierit quia nequaquam retributionis gaudium de eternitate colligitur. quod non hic pia tribulatio ne seminatur. Exuberat ergo odor sanctorum in tribulatione sicut aromata in contritione. Figur. Exo. ubi preceptum fuit accipi quatuor species aromaticas. scilicet. Stacte Onicha Balamum boni odoris et thus luti diffusum ita ut equalis ponderis

Patientia

essent oia et debet h. cōstruī i tenuis
simū puluerē. his igitur quattuor
quomodo dictū ē sicbat puluis thi
miamatis sancti ad vsum et cultum
dī. Si qd vō hūc puluerē vsus fuis
set i ppiū odore; perisset de popu
lo suo. Spīāl'r. Ex quattuor patien
tie virtutibus fit thumiamatis san
cti odoramentū xpo q ipse libenter
odorat. priā patientie virtus ē i pro
batione seu examine quoniam deus
suis flagellis pbat. Alia vō est qua
nos dyabolus tēptat. Alia ē cui; a
p'xiis nostris vexamur. hi tres
s. deus et p'xiis diuersimode nos
exercēt i quorū exercitijs si fortes
sumus odorē suauissimū deo dam⁹
vñ greg. omē. 6. sup eze. Trib⁹ mo
dis virtus patientie exerceri solet.
Alia nāq; sunt que adeo. Alia que
ab antiquo aduersario. Alia que a
proximo sustinem⁹. Aproximo nā
q; p'sequitōes dāna cōtumelias su
stinemus. Ab aduersario tēptamē
ta. A deo autē flagella toleramus.
Sed in his oībus modis vigilantī
oculo semetipsam d; mēs circūspi
cere. ne male cōtra p'xiū p'tra
hāf ad retributionē nialī. ne cōtra
tēptamēta aduersarij seducat⁹ ad
delectationē seu ad cōsensu; pecca
ti ne contra flagella opificis p'xiū
pat ad excessum nūm'muratiōis. hō
igitur hec tria obseruans iam h;
hec tria genera aromatiū preciosa
Sed requirit. Quartū ē. n. qd quo
dā tēptationis gen⁹ grauisimū qd
nūc a deo ē. nūc a dyabolo. et nūc
ab hoīe. Est tñ oībus piculosius. et

h. ē vitā sine tēptatione dicere. vñ
gregorius i quadā omē. Nulla igit
maior tēptatio quā nulla tēptatiōe
pulsari. Inde p'uenit i circūspectio
sua. Incōpassiō tēptati p'tempus p
xiū. Inobediētie lap'us p'sumptio
nis. Interit⁹ h. greg. his igit quat
tuor si quis fortis existat acceptum
deo offert sacrificiū odore; suau
tatis. Sed nō. qd nō erat licitū nu
sturā huiusmōdi aromati ad hūanū
trahere vsum sub pena mortis qz
qui supradicta facit p humano fa
uore obtinēdo nō p'cipal'r p'pter
deū vt ypocrite ipsi pibunt de po
pulo dei. Job. Spes ypocrite pibit
nō. n. placebit verēcūdia ei⁹. s; sic
tella araneaz fiducia ei⁹. *Amid*

Scendūt vsq; ad celū et de
a scendūt vsq; ad abyssus. ps.

Ut dicit phs. Nullū violen
tū ē ppetuū. videmus. n. violenter
graue detineri supius et leue iferi⁹
Nā si graue secundū naturā suā; li
bere posset descēdere nequaquam
qesecret quousq; deuenisset ad cen
trū terre q ē locus grauiū. Simil'r
si leue libere pos; ascēdere nequa
quā ē donec deuenisset ad ignē qui
ē locus leuiū cessaret ascēdere. S;
vtrūq; .s. graue et leue violēter vt
dictū ē tenentur. Spīāl'r. peccato
res et ingrati hoīes quorū scelera si
cut onus graue grauita sunt super
eos ex quibus merētur gehēnā qua
dā violētia i mūdo quiescunt. Nā
de sui natura tendunt ad inferos.
Vnde sicut graue si terra aperiret
non cessaret ruere circa centrum

q ii

Pacientia

hic cum terra aperietur idest quan-
do fient ouee vel sepulchra i mor-
te peccatoris non quiescet anima il-
lius donec veniat i infernum. Ju-
sti vero quorum est celum etiam hic
quadam violentia detinentur vt ma-
gis increantur et ipsorum premium
augeatur. Sed cum dissoluentur a cor-
poribus vinculis non requiescet aie
illoz donec peruenierint ad re-
gna celestia. Tunc facietur appe-
titus et desiderium quos solui cupiunt
et esse cum xpo. vnde xps suos leues
et expeditos a peccatis qui h pnu-
tur violentia tyrannorum et potentius
hortatur a paciētia. di. Mundus
autem gaudebit. vos autem contristabi-
mini. Sed tristitia vestra vertetur
i gaudium. et gaudium mundi vertetur
i tristitia. Figu. Exo. In exitu ysr-
el de egypto tam populus ysr-
el. qm pharao cum egyptijs mare rubrum i-
trauerunt. Sed egyptijs descendenti-
bus in profundum quasi i lapis filij
ysrael transierunt p sicum per me-
dium eius. Spūaliter. Egyptij affli-
gentes filios ysr-
el. sunt magna-
tes et mundi diuites i tenebris pec-
catorum ambulantes. qui pauperes
et humiles vexare satagunt. Sed
oportet i huius mundi exitu in quo
nullam habemus manentem ciui-
tatem vtrūq; populū p abyssum mor-
tis transire qz vnus est exitus homi-
num. i. iustorum et malorum. sed vbi pec-
catores descendunt ad infernum. Ju-
sti et sancti gradientur i celum. vbi
psecutores pauperum genuit i tor-
mentis. pacientes et multes in bea-

titudine eterna deo fruunt. vñ pe-
i ser. illo medici lazari et epulonis
diuitis sic ait. Nemo inquit putet
qz diues iste p bonis recepit bona
qm hic magis reus est qd cum a deo p
malis receperit bona. bona pro bo-
nis reddere contempsit. Nam de di-
uicijs tantis nec victum dedit nec sa-
crificium deo. nimia oblatione depē-
dit. ac pauper diues vulnerare celsus
nullus. exutus corpore vestitus pe-
nis aia; quā solā nō tenebāt vulne-
ra. deo i hostiam iugiter offerebat
hic ē qz recepit pro dolore requiem
p penam immortalitatem. p obprobrio
gloriā. p contumelijs honorem. p de-
fectu gratiā. p vulneribus premia
pro siti fontem refrigerij. p fame ce-
lestis mensae delicias. Quē diuitis sa-
culus nō recepit sinus diuine psola-
tionis includit. Tu diues fulgens pur-
pura qdā nūc tegere fame. pro coc-
cio. vestire flammis. pro molibus di-
scubitis. sustine dura. p latis fercu-
lis. epulare penam. copias iopia cō-
pēsa. ebrietates siti diger. e pro odo-
ribus aspergere fetore. vt cui assiste-
rūt voluptatis obsequia assistant.
ministeria nūc penarū. qz pauperes
despiciendo ista tibi taliter tu mu-
tasti. h pe. Ra. **h 319**

E
Agitte tue acute. ps. Mer-
catores latronibus obuiantes i
nemoribus nulla possunt ar-
ma meliora hinc arcu et sagittis. pos-
sunt. n. p. dones percutere a distans
et nihilominus eos fugere. Sūt qdā
adeo i arte sagittaria piti. qd dum
sunt i equo et fugiūt et iaciūt sagis.

¶Parentes

tas qđ ē tuta resiter latrones. nō
enī dñt cū illis mercatores cōtēde
re manuali bello qz nil boni cū ta
lib⁹ pñt lucrari. cū ipi diuites sint
illi aut nil hñt. Spūalr xpi fideles
sūt magni mercatores. merces .n.
p̄ciosas portāt. s. merita z v̄tutes
qb⁹ diuina mediante gr̄a mercantē
celū. Sed oportet oēs p̄nem⁹ p̄sen
tis vite trāsire vbi sepe p̄doni ob
uiant infernali. Ille aut cū acie sua
rū tēptationū conat nos expoliare
z priuare virtutū thesauro. S; cū
nos iuadit seu patit mūdi aduersi
tatib⁹ aut carnis infestationib⁹ nō
ē certādū seu resistēdū; p̄ iram vel
blan̄sferias. qz nil īde lucrāmur.
Qui nos afigūt pauperes sūt z mi
seri. Sed decertādū ē lōge stantes
ab ira z odio z arcu paciētie phice
re sagittas laudis dei. quib⁹ hoste
maligno p̄tricto vt victores obti
nebim⁹ coronā. Si. paral. x. vbi le
gim⁹. qđ cum saul obuiasset v̄ris
sagittarijs generis vulnerib⁹ ab eis
dē percussus ē ī tñ q ex dolore ī pro
priū gladiū irruēs miserabilr mor
tu⁹ ē. Spūalr saul iter p̄tat abutēs
seu abusus. z recte dyabolū deno
tat q p̄ gr̄a diuina abusus ē. Iste p
sequ⁹ ē v̄ez regē dō. ex mera inui
dia. z dyabolus surrexit p̄ v̄ez celi
regē ex iuidiosa malicia. hic ergo
obuiat v̄ris sagittarijs. a qbus per
cutit qñ niti tēptare p̄ mūdi aduer
sa viros paciētia munitos q p̄ rece
ptis iniurijs ī dilaudē p̄ paciētia ci
to primpūt. Qđ nequēs dyabol⁹
sustinere p̄prio tēptatiōis gladiose

iterunt. Sagitte ergo paciētis acti
tiores sunt ī cor dēmiōis z graui⁹ il
lū vulnerāt. q̄ fidelis paciētia ar
mat⁹ vulneret aduersis. vñ greg.
ī moza. p̄ li. iducēs ī exēplū pacien
tiā. Job. sic ait. beat⁹ Job quot vo
ces paciētie ī laudē dī ptulit. q̄si tot
ī aduersarij peccata iacula itorsit z
acriora valde quā sustinuit īfluxit.

¶Parentes. *h. 320 A*

Uare fremuerūt gentes z

q ppl̄ ī meditatib⁹ ianua. ps.

Quedā. n. sūt vni rei ad de
corē. q̄ alteri sūt ad dedec⁹. furor z
fremit⁹ sūt ī cane act⁹ laudabiles.
S; sūt ī hoīe multū vitupabiles. af
sumit hō tē p̄prietatē ledīs vt apu
canib⁹ īstigati. Spūalr. hoīes tēū
nō timētes vel amātes ī nullo futu
ra cogitātes brutis siles. q gl̄ia; si
bi adeo p̄paratā negligētes. cū mu
tāt ī similitudinē vituli cōcedētis feni
vt aper seu catula fremūt. cū libe
ros p̄spiciūt adherēt dō z velle re
ligiōes; ītrare latrāt z furūt atq;
fremūt sup̄ religiosos ees ad b̄ bo
nū iducē satagētes. malēt. n. filios
suos int̄ mūdi caligie; īuolui p̄ vsu
ras rapias z alia opa mala. quanti
cos videt paciēt dō z saluti aīe de
dicari. Si. Exo. postq̄ moy. z aarō
inceperūt ex dei mādato populū in
ducerē ab egressu egypti z ad īgres
sim terre p̄missionis pharao z sui
cepunt fremere z furire p̄ moy. z
aarō dicētes. Quā v̄os sollicitatis
ppl̄; exire egyptū. Et dñr⁹ ppl̄; af
fluxit opib⁹ disp̄gēdo ipm ad palens
coligēdas z īposuit superstites qui
q iij

Parentes

eos cogit et tunc de opere facere
non receptis paleis. quantum faciebant
cillus ministrabant palee. Spiritus
luter. Filij ysaac qui dicuntur domini
videntes sunt puri apti et ydonei ad
videndum deum et cognoscendum per
sacrescripture studium. hos. n. reli-
giosos cognoscetes satagunt de egypto.
i. de mundi tenebris educere
et per viam religionis ad terram celestis
promissionis dirigere. sed sentientes
hoc pharaon et egyptij. i. parentes et
propiqui murmurant clamant fremunt
in moy. et Aaron sed et religiosos qui
puros ad religionem inducunt dei. Quia
re seducitis filios nostros et orba-
tis nos heredibus. Non. n. attendunt
quod puri fugiunt presentis vite infinitos
interit. Sed ut bruta omni postposita
prudencia latrat. solum aspicientes
carne et sanguine. Malent. n. filios
suos dyabolo seruire quam deo. Id
circo disperiunt per mundum ad acquir-
enda; pecunia multis peccatorum; la-
queis involuendos. Et ne desistant ab
ope imponunt supstitutes sollicitantes quod
ne eorum filij a secularibus cessent ne
gotijs. illos ligant vxoribus. he. n. su-
pstitutes sunt viris suis. Instigant. n.
die noctuque punitionibus duris pe-
tentes et ab eisdem exigentes vestes or-
namenta et cultus non parua. sed maiora
more solito. quoniam. s. dabant palee. i.
quoniam pace mundus fructuatur et quilibet fa-
ciliter lucratur. Tunc ergo voluit
et plus quam necesse viros suos in u-
meris seponere piculis. quia tempore quo
ut dictum est facile lucrabant. Ecce
pessima sollicitudo. Sed debent puri

et filij ysaac in isto crucis signo
in utroque posse. scilicet mente et corde sequi
moy. scilicet christum et potius deo quam parenti-
bus obedire. unde Io. sup. Mat. Si
necessitas inquit venerit ut amor pa-
rentum amoris dei comparet et non pos-
sit utrumque seruari odium in suos. pie-
tas in deum seruanda est. *¶* 321 *B*

Ubi ut palma florebit pla-
tatis in domo domini. ps. Pri-
us agricola videns novam
plantam aptam ad fructificandum non des-
perat; icidit quacumque necessitas ad
omnia opera facienda habeat. vtilis. n. est
de arbore semper suo tempore continua-
tos fructus colligere quod de uicisa
arbore aliqua mechanica facere et
perpetuo fructibus eius prouari. Spiritus
luter. Agricola habens arborum fru-
ctiferam in orto suo. est homo habens filium
aptum ad religionem ad dei seruitiu-
m. Non des; igitur pater subtrahere ipsum;
sed agro dominico ubi primum per pre-
dicationem potest multas saluare animas
est si ipse videat posse poni in operibus
mundi ad lucra et terrena bona con-
greganda in quibus sepe anima precipitat.
Fig. deut. ubi legimus preceptum fuisse
se filijs ysaac quod arbores fructuo-
sas nullatenus euellerent ut de eis fie-
rent machine. Spiritus aliter. Arbor fru-
ctiuosa ut dictum est religiosus et ratio est
quod bonus fructus dei qui tam intus quam
ex bonus est ut fides. habet. n. fides et alij
similes fructus quod possunt refuam. quod
non habet fructus habentes armilla et per
sed per se et alijs que integra non possunt
seruari. Sic religiosi qui bene religio-
si sunt. et sunt itus boni per tetunia et ab

Parentes

stantia z alias virtutes z sunt bo
 in exterius p predicationē z bonā
 doctrinā. Non ergo debēt xpīam fi
 lios suos quos aptos vident ad ta
 les pducendos fructus a religiōis
 agro z gremio remouere. z de ipis
 machinas mōdanas cōstruere qui
 bus aīa misera debēs machinare
 vicia ipsa a vicijs machinatur. Et
 subaudi p machinas omnes carna
 les z mundiales sollicitudines in q
 bus velut machinatus lapis hoīes
 ad alta mūdi psp̄era elati. sepe su
 bito dānabiliter cōquassant qz for
 tuna vitrea ē z sepe frangit vt pl^o
 spondet vt dicit. Sene. Melius est
 igit vt in religione quis proficiat
 q̄ i hoc mundo deficiat. Ideo boni
 filij quāq̄ parentes diligere teneā
 tur. eisq̄ i licitis obedire s; b vidē
 tes ipedimētū preparare nō debēt
 illis acquiescere sed debent eos in
 hoc odio habere. vñ. Criso. super
 Mat. x. Qui amat patrē aut matrē
 plusq̄ me nō est me dignus. sic ait.
 Nō inquit iubet simpliciter odio pa
 rentes habere. s; si voluerint deo
 pl^o diligi i odio habeāt. **¶**
 Molauerunt filios suos de
 i monijs. ps. Inter vite p̄sen
 tis crudelitates crudelitas
 crudelior est. pprijs filijs malefa
 cere a pposito. Ratio ē qz parētes
 oēs vniuersaliter diligūt ēt veruz
 habet i b̄ntis que videmus p filio
 rū liberatione mortis piculise ex
 ponere. Sp̄ialiter. Sup oē malum
 peius ē proprios filios a dei serui
 cio subtrahere z dyabolo ac dya

bolicis opib⁹ applicare. B. pp̄te fa
 ciūt hoīes cupiditati z auaricie ser
 uietes qper has artes filios suos
 dyabolo satagūt ymolare. Tales
 igitur a regno dei merito debēt ex
 cludi z i inferno icludi. Sig. leuit.
 20. vbi p̄cepit dñs filijs ysr̄ael. B.
 mādātū. Quicumq̄ dederit d̄ semi
 ne suo ydolo moloth ille morte mo
 rietur. popul⁹ lapidebit eū z ego
 ponā faciē meā cōtra illū. succidā
 qz illū d̄ medio populi mei. Sp̄ialit
 ter. Moloth qui iet p̄tatur prin
 ceps ei⁹ tenetat dyabolū qz p̄nci
 pat peccatorib⁹ z mūdifilijs qz p̄n
 ceps mūdib⁹ nūcupat z i deo n̄
 bz q̄c̄p d̄ semie ergo pp̄rio moloth
 ydolo ministrat qz liberos suos cu
 piditati z auaricie q̄ sunt ydolorū
 seruitus satagūt isudare. hostales
 popul⁹ terre lapidabit qz pecunie
 seru⁹ erit multis cōquassationibus
 deprimet z ifinitis cruciatib⁹ cru
 ciabit. De⁹ vñ p̄tra illos faciē suā
 ponit. vt exclusi ab angeloz z san
 ctorū cōsortio. ifernalitradant̄ in
 cēdio ppetuo cruciadi. vbi his duo
 bus lapidib⁹ obzuet. vñ vgo. li. p̄
 de aīa. Quis p̄nas tūc memior erit
 q̄ tristitia q̄n seperabunt a cōsortio
 iustoz a visione dei z traditi in po
 testate d̄monū ibūt cū ipis i ignē
 eternū ibiqz semp erunt in luctu z
 gemitu ibi dolor intollerabilis.
 Ergo si patres crudelcs sunt er
 ga semen suū z sic secum velūt
 proprios filios ymolare fugiendū
 est ab eis vt erudant filij tot z
 talia tormenta. licet enim teneā
 q iij

Paupertas

mur parentibus subuenire. si egēt
dū sumus ī mūdo. nō tñ tenemur p
eis finire dyabolo z displicere dō
qñ nos capiunt mundi laqueare ne
gōcijs. vñ Ber. sup can. ser. 28. p
tranctās illud fili vīnū nō habent.
Quid mihi z tibi mulier. Sic ait.
vt quid fr̄s sic respōdit xps vtiq;
ppter nos vt cōuersos ad dñm iā
non sollicitet carnaliū cura parentū
z necessitudines ille nō īpediāt exer
citiū spirituale. Quādiū. n. de mun
dosimur debitores nos constat es
se parētim. At postq; reliquimus
nos metipsos nīlto magis ab eoz.
solicitudinē liberissimus.

Paupertas. *h. 323 A*

P Osuisti in capite eius coro
nā. ps. Scdm̄ īperiales re
ges romanorū prout maior
erat victoria p̄ciosior īponebatur
victorib⁹ corona. Ex hoc. n. duces
aīabantur z milites ad certandum
fideliter. quādo cōtēplabantur vi
ctorie p̄mīum z honores. Sp̄ialr
Inter oīa p̄ntis vite certamina du
rissime feriūt iacula paupertatis. vñ
Inno. d. vili. cō. hūa. Oīquit mi
serabilis p̄ditio mēdicantis. z si pe
nit p̄dore p̄fundit z si nō petit ege
state p̄sumit. z vt mendicet neces
sitate p̄pellit. Qz ergo sic dure pau
ptatis stimul⁹ nouit xpi milites im
pugnare. xps rex pauperū voluit
triūphātes coronare regni celestis
corōa. Mat. 4. Vñ paupes spū qm̄
ipsoz ē regnū celoꝝ. Sig. apoc. 12.
vbi sic dī signū igt magnū apuit ī
celo. Mulier amicta sole z luna s̄

pedib⁹ ei⁹ z hēbat coronā. 12. stela
rū ī capite. Sp̄ialr. Mulier hec ē
aīa paupis qm̄ fuit ī terra deiect⁹
nūc at sic triūphat ī celis. vñ aug.
de v̄bis apostoliser. 28. paupes cō
fortās ait. Nō tibi iquit displiceat
paupertas tua viscere q; valet celū
enut. Igit̄ hec mulier amicta ē so
le qz aīa sancta p̄fundit iterius vt
capere possit luxē eterne glorie. ps.
In lumine tuo videbim⁹ lumē. Et
bñ dicit̄ īduta sole qz ipsa sequa ē
ei⁹ vestigia q; ī sole posuit taberna
culū suū z tāquā sp̄sus d̄ thalamo
suo. p̄cedēs nasci voluit ī stabulo
z declinari ī p̄sepio cū tñ esset lux
vera que illuminat oēm hominem
venietēz ī hunc mundū. vñ Ansel.
ī medi. humanitatis xpi. Tu donie
vniuersoz qui nullā habes īdigen
tiā iter ipsa natiuitatis initia n̄ hor
ruisti abiectissime paupertatis gusta
re iēcōda. vt. n. dicit scriptura. Tibi
cū nasceris nō erat loc⁹ ī diuerso
rioneq; cunabula que teneritatez
tuā exciperet habuisti. sed ī vili p̄se
pio sordētis stabuli. tu qui terram
palmo p̄cludis īuolut⁹ p̄nticulis re
clinat⁹ es. z h̄ ip̄s a brutis aīalibus
mater tua mutuo accepit hec ansel.
Igit̄ qui spū paupes sunt abiciētes
cordialiter caduca mūdi. xpi cōso
tes sunt ī certamine eius dē partici
pes fient ī gloria. Jō idē Ansel. ibi
dez. Cōsolamini igt cōsolamini qm̄
sordib⁹ paupertatis enutrimini qz vo
biscū de⁹ ī paupertate. h; h̄ mulier
lunā s̄ pedib⁹ ei⁹. luna nāq; pp̄ fire
quētes murbitates suas. vana z p

Spera mundi denotat. lucet. n. luna
noctis tēpore. ⁊ hec caduca lucent
i hoc pñtis vite caligine. Cum ergo
xpi fidelis diuino pñtus amore a
suo desiderio remouet pñtis vite
pspera lunā s̄ pedibus suis calcant
iuxta pphetici dictū. diuitie si af
fluāt nolite cor apponere. Idcirco
segt. Et i capite eius corona. 12. ste
lap. Corona ista ē pñtiuz. 12. aploz
xpi i vera paupertate sequētiū. quo
quidem perniio veri pauperes pre
miabuntur. Nam omnia mundi fe
licia relinquentes. mundi dominū
segti sunt crucifixum. Idcirco
dictum est eis. vos estis qui reliqui
stis omnia ⁊ segti estis me. Et
nobis postmodū dixit. Qui relinque
rit domū vel agrū. ⁊c. Lēptū ac
cipiet ⁊ vitā eternā possidebit. aug.
de v̄bis dñi. quib⁹ iquit thesauri
offerri. possit qd paupertati viden
m⁹ idultū. vt ad regnū celoz veni
ret diues possessione sua obtinere
nō potuit nunc aut continet vt con
tēptu pueniat. Sed bene nō. qualr
diuitie pñtende sunt. Non. n. suffi
cit ad verā paupertatē diuitias nō ha
bere vt qui s̄ paup cēseāt. s̄ requi
ritur vt nullatenus appetantur vt
gs pauper spiritu quē xps nominat
predicetur. Augu. in quodam ser
mone habeat homo multas pecūia
rum facultates si in eis non extoll
tur pauper est. nō habeat aliud vt
cupiat inter diuites reproboz eos
reputat dominus quia diuites ⁊
pauperes in corde interrogat ⁊ nō
in archa. B

Blivisi dat⁹ sum. ps. Ma
o gnū ē periculū dilligi a mu
liere extranea. qz ligatus ⁊
iuolūt⁹ artib⁹ illius detinetur cap
ti⁹ ⁊ pdit iter dū parētes ⁊ patriā
Sumū tunc est remediū taliter cur
ipsa se gerere vt extingatur amor.
Ipsa tūc aspiciēs se contēni obliu
sectur illius. ⁊ sic poterit liberari.
Spūaliter. Aliena mulier ē cupidi
tas ab oī milite xpi. ps. Infaciabi
li corde. cū s̄ nō edebam. hec. n. ē
isania pessima velut artificiosa me
retrix sensum ⁊ cor hominis a deo
imitat ⁊ eius fantasīā iuolūt q⁹ ni
hil aliud potest amare. nihil aliud
valet cogitare q⁹ cupiditatis ample
xus. vñ Ambro. sup illo. Jo. Attu
lit ager cuiusdē diuitis. Sicut hi
qui p isaniā mētis trālati sunt. Nō
iā res ipas s̄ passiois sue fantasias
vidēt. Ita ē mēs auari semel vin
culis cupiditatis astricta. semp au
rū semp argētū credit videre. sem
per reditus cōputat auz gratius q⁹
solē intuetur. Ipsa. n. supplicatio
⁊ oratio ad dñz auz querit. h̄ Am
bro. Nō enī ē ad remediū quam se
talem exhibere p diuitiarū cupidita
tem. vt cupiditas nostra obliuifca
tur. Nemo. n. cōtemptorē suū dilli
git sed spernit. Figu. Exo. recitat
idē magister quod cum moyses de
tineret a filia regis ethyopie quā
i vxorez desponsauerat nec ab ea
posset recedere vt rediret ad popu
lū suū astronomica arte fecit duas
ymagines quoz vna vocata ē obli
uio q⁹ dedit vxori. Alia vero voca

Paupertas

ta est memoria quā pro se retinuit.
Vroz igitur accepta obliuiois yma-
gine statim oblita prioris amoris ē
et moy. libere ad filios ysracel. re-
gressus ē. Spūaliter moy. erat fili-
putatus thalamus filie regis pha-
raonis egypti recipiens ipsius rex flu-
mine. sed erat vere fili-^{us} hebreo. p-
ipsum igitur moy. subaudi hominem
quēlibet diuitē et potentē. putatur
enim fili-^{us} terrene felicitatis. s; tñ i
veritate nō ē sic. sed ē filius calami-
tatis et miserie. Job. homo natus
de muliere brcui vniēs tēpore. et ē.
huic ergo rex ethyopiā tradidit
filiā cupiditatē. Ethyopia enī iter
pretatur caligo. Rex ergo Ethyo-
pie princeps ē tenebrar. s. dyabol-
q conatur cupiditatē filiā eius tra-
dere xpiano i matrimoniū indissolu-
bile. et p hāc miser homo relinquit
patrē et matrē et populū suū et p-
ria; Nā xpianus p-^{er}it xpm et sanctorū cō-
sortiū et regnū celi. h ē igitur vroz
pestifera que sic ligat mentē et suis
captiuat laqueis. vñ leo i ser. cene-
dñi i ducēs iudā proditores; sup his
sic ait i exēplū. Concta inquit nra
la cupiditas procurauit. hac affe-
etanda. Magistrū tradidit iudas.
Nā cupiditas huiusmodi hāc sorti-
ta ē naturā captas aīas detinet et i
oībus modis alligatas astringet re-
rum obliuionē ipōnit et alienatiōes;
ostēdit. et unde iudas cupiditatis in-
sana capt-^{us} quāta bñficia respuit.
Conuersationē p-^{er}fectudinis cōmuni-
cationis inīse disciplinatus admi-
rationis suasionis obli-^{us} est frems

cupiditatis impeditus. 15 paulus cu-
piditatem radicē oīum malorū no-
minat hec leo. Facere ergo neces-
se ē duas ymagines quarū vna sit
oblitus et hanc porrigere cupidita-
ti. s; h p nullā potest fieri fabricam
nisi per artem paupertatis. si pau-
per tatem dilexeris statim mundi
cupiditas tui oblita te liberum abi-
re permittet. Et ista imago. s. me-
moriam paupertatis saluatoris tui te
cōcūm perducet ad celū; cum ve-
ris filiis ysracel qui verā sectantes
paupertatem spūituaie obtinent re-
gnū celi. vnde Aug. i solilo. hāc
secū ferens ymaginē fiducialiter si-
bi petit celum aperiri a xpo dī. Ec-
ce inquit. dñe pauperes filij tui su-
mus et pusillus grex tuus aperi no-
bis ianuās et edēt pauperes et satu-
rabuntur et laudabūt te qui requi-
runt te. Scio dñe et per me fateor
te docente quoniam soli illi qui co-
gnoscūt se pauperes dirabuntur a
te. *h9 325* **C**

Uis ascendet in montē dñi
q ps. Prudens alicuius regio
nisi princeps quā multi mīer-
catores frequentant ita ordinat ter-
ras ciuitates. Et castra sua vt via-
toribus hospitia non deficient. Si
enim distantia est longa de loco ad
locum et in medio nullum esset re-
ceptaculum. multi perirent in via.
Nā viatores omnes non sunt eque
veloces. Aliqui enim sunt debiles
et infirmi qui nullo modo possent
ad extremum peruenire terminum
Ideo necesse est habeant iuuenire

Paupertas

hospitium in medio. Spiritu eternus princeps magis prudentia ordinavit itinera que ducunt ad celum. Est enim spatium determinate diete. scilicet omnia relinquere et cruce accepta sequi christum. Sed non omnes homines sunt ita fortes et agiles ut hi possint exercere. multis videretur hi sermo durus abirent retro tristes et perirent. Non possent enim de extremo diuitiarum usque ad extremum paupertatis attingere. Ideo ipse christus libere concessit hominibus diuitias posidere ad licitum usum tamen. non enim in illis est damnatio sed in abusu ipsarum. Vnde super illo psalmi. diuitie si affluunt. non cor apostoli. dicit glossa. Augustinus. Non dicit nolite habere sed nolite cor apponere. non enim datur diuitias. Unde mereamur celum. sed cor apponimus. quod scilicet non expedit sed recondit. Figura. Exo. ubi legimus dictum fuisse lothi ut egrederetur de illis duabus ciuitatibus pessimis. scilicet Sodoma et Gomorra et non staret in omni loco circa regionem illam sed in monte saluaret se et familiam suam. Qui respondit se propter debilitatem montem non posse ascendere eo quod erat antiquus et debilis ut dicit magister hystorie. Sed inquit. est ciuitas hi iuxta ad quam possit fugere parua et saluabor in ea. Et dominus ad eum. Ecce etiam in hoc suscipiam preces tuas. Et saluatus est loth. et vocata est Segor. Spiritu per has duas pessimas regiones subaudi has duas insanias nefandissimas. scilicet cupiditatem et auariciam. Ex his dominus

loth. scilicet fidelem christianum cum tota sua familia. scilicet memoria intelligentia et voluntate iubet fugere. et non morari circa regiones verbo cogitatione et opere. Sed sicut montem ascendere per contemptum diuitiarum qui mons dicitur tam deo dilectus in quo beneplacitum est. ei habitare. Sed loth. id est christianus infirmus et debilis non potest per viam summe paupertatis ascendere nec valet sic incedere. sed est Segor hi ciuitas iuxta. id est magis conformis humane fragilitati. scilicet actiua vita vita marthe operari proprio sudore quo viuas. et in hoc etiam saluus est psalmi. Labores manuum tuarum etc. Et nota quod Segor interpretatur parua vel minor quia multum distat ciuitas hi a premio prime vite quia sicut se habet meritum ad meritum ita premium tenendum se habet ad premium. qui parce seminat. parce et metet. nihilominus quia non equaliter valeamus omnes volunt christus inter medium extremum segor esse. id est licitum diuitiarum usum in quibus potest homo sibi hospitium per elemosinarum largitiones procurare in celo. Nec est ibi offensio si homo pro se et suis sibi que sunt necessaria provideat vnde Augustinus in quadam epistola. Sufficientia inquit vite non indecenter vult quisque eas vult. et non amplius que quidem non appetitur propter seipsam sed propter salutem corporis et congruentem habitum persone ut non sit in conueniens eis quibus viuendum

Paupertas

est. Ista ergo cū habentur vt teneantur et cū nō habentur vt inueniantur. orandum est. *Ag 326* D

Mice nō facio tibi iniuriā
a tole quod tuum est et vade
Mat. 20. Non est decens
repetere quod homo sponte vendidit. Res enim vendita translata est in possessionem emptoris. Ideo iniustum esset rem venditam vele habere et p̄cium. Ex his. n. quod plus placuerit potest homo eligere. Sed postq̄ se sic ad vnum determinauerit nō poterit aliud repetere. fieret enim emptori iniuria. Spiritualiter Non est decens hominē in vita presenti delicijs diuitijs et voluptatib⁹ suis velle frui regno dei postposito et in alia vita xpi regnum repetere. Iniuria. n. fieret pauperib⁹ spiritu qui vt regnum istud emerent dederunt non solum mundi diuitias et facultates sed etiam se ipsos dederūt in precium. Ideo iustus iudex contraria petentibus respondebat. Recepistis bona in vita vestra. pauperes vero mala. sufficiat vobis portio quā elegistis. vocastis bona v̄ra inter res. Bonis ergo illis contentemini. Figu. gen. 26. Cum esau primogeniturā vēdidisset iacob fratri suo. Et pater eorū iacob benedixisset in roze celi et fecisset dominū hereditatis venit ad patrem et ait pater mi da mihi benedictionem. Respondit Isaac pater eius. Fratrem tuum dominū tuum feci. quid tibi possum facere. Verum ita mē in pinguedine terre erit tua benedi-

ctio. Spūaliter Esau et Jacob fili⁹ ysaac denotāt diuitem et pauperem qui simul exeunt negociari in vitā presentem. Isaac. n. qui risus interpretatur xps est qui est gaudi⁹ angelorum et hominū et qui amboz factor et creator dicitur. Unde diuites et pauperes obuauerunt sibi in via vtriusq̄ autē creator ē et dominus. Sed vide quod esau primo geniturā vendidit cibo vili. Esau interpretatur van⁹. Quis vanior q̄ insipientior eo qui pro tam vilibus preciosa amittit. hos tales Je. plorat in terrenis. di. Dederunt inquit preciosa pro cibo ad refocilandas animas inquit non autē ad faciendas. Quicquid potest homo in vita presenti diuitiarum obtinere nequaquam min⁹ partem appetitus anime valet faciare. Et nihilominus vanis iste vana talia potius elegit q̄ celestia in quibus est plena sanctitas. Ideo semper est in angustia. Unde ysidorus in solilo. Quāuis quisq̄ i seculi gl̄ia fulgeat. quāuis purpura et auro quis resplendeat. quāuis cultu precioso redimitus emineat. semper tamen in pena est. semper in angustia. semper i merore. semper in discrimine quāuis in sericis stratis cubet. sed turbidus i pluuia iacet sed palidus. In lectis aurcis sed turbatus. Brevis est huius mundi felicitas. In his ergo vanus homo portionem suam petit s; Jacob. i. pauper portionem suam sibi dari petit in terra viuenti⁹. vbi rubigo non maculat nec tinea cor-

Penitentia

Rodit hic nil h3. Ideosibi recipit
 benedictione; de roze celi quia ter
 recham gloriā nō quesuit. diuiti ve
 ro dicitur. In pinguedine terze. i. in
 terrena substantia tua benedictio sit
 non aliud petas. habes quod volui
 sti. Tolle quod tuū est ⁊ vade. Erue
 baris diuitijs. pauper vero collecta
 batur cū paupertate. Non decet re
 petere quod semel venditum est.
 Nō potes hēre mūdū ⁊ celū o diues
 quia non potes hic deo seruire ⁊
 mūdo. Unde idē ysidor⁹ li. p̄allega
 to. valde rariū est vt q diuitias possi
 dent ad requiētēdant. Qui reb⁹ ter
 renis se implicat a dī amore se sepat.
 Qui i rex t̄paliū amore defigitur
 in deo nullatenus delectatur. Ne
 mo potest amplecti dei gloriā ⁊
 seculi simul. futura merces nō hic
 p̄mittitur iustis sed in celo non in
 terza merces p̄mittitur sanctis
 hec ysidorus. *hy 327*

Penitentia.

天

Quisi sunt ab ira vultus ei?

ps. Prudens dux exercitus
dum transducit milites per
terram inimicorum diuidit exerci
tum suum p acies ne simul toti exer
citus possit ruina contingere si casu
frangat acies ⁊ precedunt semper
aliqui fortiores vt melius possint su
stinerē pondus ferientium ⁊ hostiū
penetrare cūctā. facile enī ē victo
riam prosequi iam inceptā. Spūalr
Nos oportet trāsire de pñti vita ad
futuram. Inter quas frequenter
hostes nostri .s. demones nos sata
gunt impugnare. Nos vero gexer

citum nostrum ducimus nobiscum
 debemus vt prudentes duces illū
 diuidere ab inuicem ⁊ corporalia a
 spiritualib⁹ segregare ne totus hō
 simul subcūbat. d⁹ fortior exercit⁹
 precedere quia que sunt anime dñt
 preire tanq̃ fortiora. que vero sunt
 corporis debēt seg tanq̃ debilioza
 Mat. Spiritus quidē promptus est
 caro aut infirma. Nam si spiritus
 precedens q̃ hostiles insult⁹ q̃ dixe
 rit dyabolo ⁊ exercitui suo sp̃ erit
 victus. Si autē precedat corp⁹ ⁊ sen
 sus corporales q̃ sūt habiles ad ca
 dendū nulla fieret dyabolo resistē
 tia; lapsi ⁊ capti frequentē ducerēt
 sp̃ritum ad ruinam. Cum ergo gra
 dimur via penitētie versus celum
 diuidamus nostrum exercitum. ⁊
 precedente rationis vexillo sequat̃
 illud corp⁹ ⁊ corporales sensus. Si.
 gen. Cum Jacob fugeret a labani
 qui tot vicibus eum decceperat.
 veniens ad terram natuitatis sue
 audiuit quod Esau frater eius ve
 niebat obuius sibi. Odebat enim
 eū; Esau eo q̃ sibi subriperat bene
 dictionē. diuisit Jacob familiā suā
 in duas turmas dī. Si percuferit
 esau vnā turmā. saluabit reliqua
 Nam Rachel posuit cū familiā illī⁹
 ab vna pte. lyam atcū suis ab alia.
 Spūal'r Jacob q̃ iter p̃tat sup̃plāta
 tor seu luctator ē fidel' q̃ p̃nc lucta
 sup̃plātat vicia ⁊ peccata. hunc. n.
 odit dyabolus quiper Esau notat̃
 Esau. n. primogenitus fuit ysac.
 ⁊ dyabolus fuit primogenit⁹ dī re
 spectu hominis quia prior creatus

gunt impugnare. Nos vero gerer

Penitentia

bonitatis. Sed p tanto odit nistū qz
bndictionē pūnogeniture celestis
quā ex supbia z obstinatioe suā per
didit. Just⁹ ex penitētia recepit. Igi
tur iustus fugit a labani deceptore.
qn fugit a mudano amore vbi mlti
plex ē deceptio. Tēdit. n. piter peni
tētie ad terrā natiuitatis sue. s. sup
ne ciuitatis. S; timēs dyaboli insi
dias diuidit vires aīe a corporalib⁹
sensib⁹ Rachel vō. i. ratio cū ipsius
familia pcedit. Familia nāq; ratio
nis est. Prudentia. Fortitudo. Justi
tia. z tēperātia. Aduersus istas nō
pōt dyabolus. Sensus vō corpora
les retrosequētes z obtēperātes ra
tioni veniūt tanq; sub protectioe ip
sius. hoc vidēs Esau nō audet idest
dyabolus penitēti nocere. qz psto ē
dñs se iuuātes iuuare z p certami
nis labore pmiū regni donare vñ
Ambro. i. quādā Epistola. De⁹ inq;
ipse oīum rector ac dñs cū oī mili
tia angeloz certamini tuū spectat
tibi q; dyabolū dimicandi eterni
tatis coronam pat. *ps 328* B

Omne putei latitudo gen. 26.

¶ Ut dicit Aug. Oīs puteus
ē fons z nō ecōuerso. Fons
n. z pute⁹ cōueniūt i emanatōe aque
vīue; differt qz puteus ē profund⁹
nō aut fons. Spūaliter xps pōt dici
puteus z fons pp emanatōē icessa
bilis lucis. sed dicitur spiritaliter
latitudo pp misericordie difusione
Mat. 2. Misericordia ei⁹ a progenie
i progenies. Et hactiā cū latitudine
pfunditatē qz misericordia dñi ple
na ē terra. dicitur etiā. Iudicia dei

abyssus mltā. haurit ergo debem⁹
ab isto puteo aque viue misericordiā
p viā penitētie ne incidam⁹ i pfun
dū sue iusticie qz d plenitudie eius
cēs pnt accipe. Figu. gen. vbi legi
m⁹ quod ysaae venit ad puteū iura
mētī z edificauit ibi altare z fixit
ibi tabernaculū suū z venerunt ad
eū tres viri dicētes. videntes vidi
mus quod deus i te est. fiat cōiura
tio inter nos z cōstituiamus tecū pa
ctum z nō facias nobis mala. Et se
cit illis ysaae magnum cōuiuium.
Spūal⁹ p ysaae vt sepe dictum est
notatur xps. venit enī ad puteum
iuramētī qz iurant dominus z non
penitebit eum dare vniūq; secun
dum opera sua. Distributor est enī;
misericordie z venie largitor p pe
nitentiā volentibus illam sed illaz
respūitibus isert iudiciū. ps. Misē
cordiam z iudiciū cantabo tibi dñe
Et hic est puteus z profundus vt di
ctum ē. Ibi enī xps fixit tabernacu
lum z altare. i. pstruxit ecclesiam z
ordinauit cōfessionē vt pateat omni
bus aque viue grā. veniūt tres viri
i ptes penitētie. 3. s. pstrictio. pfectio
z satisfactio pfitēt se vidisse p effe
ctū deitātē in xpo z xpm esse deū.
z hoc ē. quod cē debet primū in oī
xpiana actioe. s. pfectio fidei. deide
pactū pponi ipter xpm z peccatōē
Est iuratio iter vtraq; qz iurat
dñs nō facere malu; peccatōi gen.
p mētiēti p iuram vt vltra nō adi
ciā mittere diluuiū zē. Et hō pmit
tit obedire. ps. Memoz ero mīda
toz tuoz ad faciēdū ea. z hic ē ergo

Penitentia

puteus et fons super quem sedet Christus factus
ligatus expectans penitentem animam
ut illi tribuat gratis aque vite gra-
tiam que super omnem dulcor est. Ver. in
canticis Veni dulcedo exultat in
pectore domini Christi Iesu longanimitas
inexpectando et facilitas in donando.
Nomen Iesu quod est et quod vile sed salu-
bre. si vile non esset non mihi effun-
deretur. Si salubre non esset me non
lucraretur. *h. 329*

Uter enim parit tristitiam? h.
m. Jo. Notandum quod maior
virtus in partu quam in conceptu
requiritur. Multe enim concipientes non
valentes parere pre virtutis inopia se-
tu perdidit et frequenter ex hoc punit
abortivum. Spiritus Sanctus anima concipit a spi-
ritu sancto bona inspiratione sed fre-
quenter accidit aie abortio ex devo-
tionis defectu ut propositum quod ipsa
gratia divina conceperat aspirante
non valeat per opus bonum parere et pre-
cipue quia difficilius exerceat in ope
quam concipiatur in corde quia adversarius
noster dyabolus ut serpens calidus
insidiat calcaneo nostro plus operi quam
cogitationi. Jo. ysa. filii venerunt usque
ad partum et non fuit virtus pariendo.
Signu. apoc. 12. Ubi legitur quod mu-
lier quedam clamabat partuens et ec-
ce draco magnus habens capita. 7.
et cornua. x. stetit contra mulierem ut
devoraret filium qui natus est ad de-
um. Et mulieri date sunt die alle-
bus volavit ad desertum locum ubi ali-
ter. Spiritus per hanc mulierem gravi-
dam subaudi animam penitentem. Ro-
est quia tunc cognoscit se mulier gra-

vida esse ut plurimum quando sibi anima
ra videtur que prius indicabat dul-
cia et amena et converso. Sic in pro-
posito cum anima inspirata divinitus ex pa-
tietia vera iudicare incipit mundi
lectationem amarum. et mala que prius
dulcia iudicabat signum est quod san-
ctum concepit propositum. Unde Am-
brosius in quodam sermone. Quando in-
quit sic penitens es ut ubi amara sa-
piat in anima quod dulcescit in vita. Et
te prius oblectabat in corde ipsum
te cruciat in corde ias tunc bene ige-
niscis ad deum. Mulier ergo h. fa-
cile concepit bonum propositum. Sed ut
dictum est. opus bonum difficile pa-
rit. Adest enim draco. id est dyabolus
proferens. 7. capita. id est septem capita-
lia vicia et x. tortuosa cornua. id est de-
cem mandatorum inobedientiam et sua
delectationem peccati et ostendit
difficultatem penitentiae ut ferat aie pda-
tur. Et ipsa remaneat sterilis in peccato.
Unde gre. in quadam ome. Cum in-
quit natus homo in grave peccatum
labit fundet ei dyabolus ne peniteat
ne confiteatur peccatum leve et modicum
in corde affirmat. Misericordiam
predicat longinquum spacium vite per-
mittit permanere in peccato suggerit
ut sic in contemptum dei et sui di-
sperationem inducat. Sed si mu-
lier clamat ad deum viriliter cordis
contritione oris confessione et recta
satisfactionis intentione. rapitur filius
eius ad deum quem patitur in utero dracone
ut dicat cum ysa. A facie tua concepi
natus et parturum spiritum salutis.
Et ut a dyabolo protegatur. dant

Penitentia

nie die asbe amor dei. s. et timor q
bus alta preimplationis celestis me
ditas et gehenam inferni piderans
pascitur diuina gratia in statu peni
tentie vere. *hy 330* D

Acrifate sacrificiū iusticie
et sperate i dño ps. Vera iu
sticia exigit vt qñtū hō a suo
creditor exigit. tātū reddat. habet
enī tam creditor q̄ reditor librum
suū vbi cōter p̄tinetur quantū iste
d; recipere. et quantū ille d; dare.
Ideo bonus reditor cū ad solutionē
venitur d; precipue videre debiti
quantitatē. et tū soluere q̄ debet.
Alioquin posset p̄tingere qd p mo
dico rectō totū debitū satisfaceret
Creditor enī nō frāget cyrographū
nisi pri⁹ recipiat totū debitū. Sp̄a
liter cum peccamus magnū p̄trahi
mus debitū. Est enī hoc debitū
supra vires nostras. et adeo obliga
mur vt quicquid sum⁹ aut possum⁹
totū perdūmus vnde Beda in quo
dam sermōe. Cū mortaliter peccas
oīa bona que fecisti in os dyaboli
iactas eius seru⁹ efficeris. et ad pe
nas te obligas sempiternas. verum
tamen si tu quod accepisti reddes
delebit cyrographū quia si pecca
ta que dyabolo instigante p̄misisti
p̄tearis remittet tibi culpa. Sed
sūne cauendū est vt nil retineas ex
illis. scripsit enī diuina iusticia quo
modo quādo et qualiter p̄misisti. Jō
hoc totū oportet tereddere. Alio
quin retento modico totū a te exige
tur debitū vt igitur totū fideliter
deleatur denuda cor tuū sacerdoti

et p singula peccata discarnens oīa
diligenter p̄fitere. et sic deo sacrifi
cabis sacrificiū iusticie. Figu. leui.
vbi legimus quod cū fiebat sacrifi
ciū ex vitulo. vitulus decoriatur
et lotus aqua diuidebat membratiz
et sic diuisus ponebat sup altare et
sacerdos tenebat manus sup caput
vituli. et accenso igne sancto succen
debatur. et fiebat deo sic sacrificiū
acceptū. Sp̄ualr h seruanda sunt i
actu penitētie cū volumus deo pla
ciat; sacrificiū offerre. debet. n. cor
nostrū decoriari. i. denudari ab oī
coboptura. et omne excusationē ex
cludere et lotū cor aqua lachrymar
d; membratim diuidi. s. vt distincte
narretur condictiones et corde intē
tiones. et delectationes habite i pec
catis. et hoc est sacrificiū vitulum
mēbratiz diuidere. Tūc vero sacer
dos manū tenens sup caput pecca
toris illū absoluit a prioris debiti
obligatione et cyrographum cassat
culpa et accenditur ignis sanctus. s.
caritatis p quē carus et acceptus vi
debitur q̄ fuerat pri⁹ odiosus. Agē
da est ergo penitētia vt ta; magna
obtimeamus bona. Unde ciprianus
in tractatu de agenda penitētia.
Solut enim criminū nexus. Secū
da confessio peccatorū. vide quid a
te exigit deus vides quod pollicita
tione remissionis te prouocat ad cō
fitendū. Bonū ergo dñm habemus
Ego inquit sum qui de leo iniquita
testus et memor nō ero propter
gratias tu vero memor esto pp cor
rectionem hec ciprianus.

Penitentia

18331 E

Quoniam parvuli diligitis in
fantia. prout. pio. no. pu
dentes et nobiles optime co
siderant ne filij eorum nimio tempore
manas sugat et nutriatur lacte. Na
si ultra tempus debitum illud sume
rent fierent molis proplexionis et de
bilis. nec valerent adulti opa viri
lia exercere. Ideo tpe debito abla
ctandis sunt etiam inuiti. Et pficiunt
sibi nutritrix vngere manas absintio
quod puer gustas lac abhominatur
propter anexam amaritudinem et no
petit ulterius lac sed transfert se ad
cibum. Verum est quod cibus iste debet
congruere etati pueri. debet enim
mollis esse in principio. et sic de die i
dieni per asuefactionem accedere ad
duriores. Spiritus per pueri lac su
gentem subaudi christianum delicijs
mundi deditum quia sicut lac nimio
tempore acceptum reddit homines
debilem et molem ad virialia opa
ita mundi delinere reddunt hominem
pigrum ad diuina seruitia et opera
penitentie. et quod peius est accunt
et roborant tam carnem quam animam
ut illam ad precipitium mox indu
cant. vnde orig. super leuit. omelia
8. Nescitis inquit si corpus vel ani
mam nutriatis solam insolescet ne
cessario aduersus spiritum et fortior
illo efficitur quod si fiat sine dubio in
dictione sua redactum spiritum co
git suis legibus et vicis obedire de
igitur nutritrix. i. ratio miserequen
tem inferni amaritudinem diuiciarum
delectat. Et sic videbitis quod delectat

esse momentaneum et quod cruciat eternum
vni. Ansel. hac amaritudinem et hoc
absintium seculi dulcedini miscens di
cebat in meditatione operis et timore
inferni. cogitet ergo. et recogitet cor
meum quod fecit. et quid meruit descen
dat inquam descendat ad terram tenebro
sam et operam mortis caligine mens
mea. et considerent que ibi expectat
sceleratam animam meam. intendat
et contempletur vident et periclitetur
quid est deus. quid est quod anima
de vtero in terra miserie et tenebra
rum. Quid est quod interius nisi nul
lus ordo sed sempiternus horror in
habitat. ve. ve. quot ve. bene pfusio
ululatum. tumultus dentium. mordis
ta multitudo gemituum. ignis sulfureus
flamma tartarea. caliginosa volumina
quam terifico rugitu video vos rota
ri vermes in igne viuentes. quam mira
auditas rodendi. sic vos ascendit
quos iste ignis ignium non incendit. o
mnes coardetes fremetes ardore
frendentes furore cur sic crudeles
estis his qui voluctatur inter vos.
O inaudita tormenta iusticia modera
ta ad sustinendum imoderata successio
ne nullus modus nullum remedium re
perabit nos hecine sunt magna de
us que preparata sunt peccatoribus
et ptenptoribus tuis. anima mea de ca ti
me. Mens mea defice. cor meum sci
dere. hec ansel. Si ergo cor nostrum
hec tam amara gustet absintia nequa
quam illi dulcia sapient mundi caduca.
Sed transfert se ad cibum fortiozem
penitentie in qua deum sibi propicium
inueniet qui deum munus ducit in ce lo

r

. Penitentia

cū angelis gaudiū cū peccator reli-
ctis mundi ⁊ carnis voluptatibus
agreditur salutifera penitētie opa .
Figura gen. vbi legitur quod cum
ablactaretur filius abrahe Isaac . ip-
se habzaam magnum fecit conu-
uium ⁊ magnam ostendit leticiam
amicis suis . Spiritualiter per ha-
bzaam multarū gentiū patrem no-
tatur xps qui est omnium genitor
sanguine suo . Isaac ablactatus est
fidel' puerfusus a peccatis qui pñi fu-
sus ē gaudiū summū vt ipse de pe-
nitentibus dicit . vos inquit estis
gaudium meū ⁊ corona gaudij . vii
de grego . super euāgelia ome . 34 .
pertrans illud gaudium est angelis
dei ⁊c . sic aut . Magis inquit de pec-
catore conuerso quam de iusto stan-
te gaudium fit in celo quia ⁊ dux ī
prelio plus eum militem diligit qui
post fugam reuersus fortiter hostē
premit q̄ illum qui nunquam ter-
ga vertit . Et nunquā fortiter aliud
fecit . Sic agricola plus illam terzā
amat que post spinas vberes fru-
ctus profert q̄ eam que nunquam
spinās habuit . ⁊ nūquam fertilem
frugē produxit . *h. 332*

Res sunt dies post quos re-
stituet te in gradum pristi-
ni . gen. 40 . Inter alia que
sunt attendenda in electiōe alicuius
rei siue bene siue male debz homo
atēdere terminū ⁊ longanimitates
seu breuitatē rei eligibil' . Nā si bōa
ē res q̄ eligi d̄z meli' est si diuti' ha-
beat ⁊ possideat q̄ si momentanea
existat . si vō d̄ mal' rebus oporteat

eligi nun' mala eligēda ē . illa q̄ fe-
stinatius deficit ⁊ q̄ diuti' pmanet
dimittēda ē . Oportet pēores vnum
eligere ex his vl' agere ī vita pñaz
q̄ breui ī hac vita claudis interual-
lo vl' incidere ī gehēnā īferni que p-
manet in eternū . Ergo sapiens ele-
ctor d̄z h' poti' velle pati modicum
q̄ perpetua velle subire tormenta .
Fig. 2. R. vbi legit qd̄ posita ele-
ctiōe in manu d̄d poti' elegit vele-
pati trib' dieb' pestilētiā q̄ . 7 . ānis
faniis ⁊ unūcor' psequitiōē . Spūa-
liter d̄d ī hoc loco significat pēorē
numerauerat . n . pplm ob quādān
ponipā pp q̄ dñs indignat' erat p̄
illū . Igit' pēor pp multitudinē ⁊ cū
mulationē pēorum offendit deū ⁊ ī-
citat diuinā iusticiā p̄ se s; datur ei
electio vt aut sustineat in pñi vita
dies . 3 . penales . s . contritiōē . con-
fessionē . ⁊ satisfactiōē . aut expectet
portare . 7 . ānos ⁊c . p quos subaudi
t̄ps eternū quia septenario totum
voluitur tēpus . ⁊ cū hoc etiā demo-
nū persecutiones ⁊ tormēta subire
ergo incōparabil' meli' ē . h . 3 . dies
penitentie eligere . Aug . in li . de . x .
cordis . Melius ē . inqt modica ama-
ritudo ī faucibus q̄ eternū tormētū
in visceribus . *h. 333*

Bitis viā trium dierū per
desertū . Exo . 5 . Notandū
quod ī omni terminata viā
ē triplex progressus pñō naniq; est
egressus a terminō a quo . sc̄o ē pro-
cessus ad mediū vel p mediū . tertio
ē accessus ad finem ad quē . Spūa-
liter tal' ē ī pñia pcessus . p . n . dñi

Penitentia

mediante gra ho egredit a peo. scdo
 accedit p mediu pnie iter d vtrute in
 virtute. tertio psumato tpe z agone
 puenit ad eterne btitudis premiu.
 Signu. i totoli. cro. vbi legim qd fi
 lij ysr' ducati moysi ducti sunt de
 egypto p maris rubri via. scdo du
 ctisunt d loco ad locu p desertum
 ignis z nubis ptectoe. tertio ingressi
 sunt terrā pmissiois ducete eos Jo
 sue. Spualr filij ysr' exētes d egy
 pto sūt fideles exētes d peo. Nam
 egypt' interpretat tenebra. peores at
 iuolunt sūt i tenebris; diuina luce il
 luminati cognoscūt piculū. gre. i mo
 ralib'. dū nos diuina grā illuminat p
 cta nre mētis abscondita māifestat.
 vñ bñdicit. quod pductu moysi ide
 ducti sūt. Nā moy. famul' dñi edo
 ctus a dño retulit mādata ppl'o dñi
 sic pdicator diuini vbi retulit pecca
 torib' mōita diuina qb' plagatis di
 liculo z peis egressis sit de culpa
 egressio z infusioe gre pgredu post
 modū ppl's fideiū d virtute i virtu
 tē i nube z igne. s. i fide z caritate
 gradit ad alta virtutū cacina. ad q
 postq puenit ductu Josue. i. yesu
 xpi introibit terrā pmissiois eterne
 ergo p hos tres dies gradiāur viā
 penitētie. p fugientes pei tenebras
 scdo exercētes virtutes vt obtineā
 mus grām. denū pseuerantes vt p
 ueniamus ad gloriā. vñ Ber. i quo
 dā sermoe excitās nos ad huiusmōi
 pegrinationē ait. Fugite de medio
 babilōis z saluate aīas vras cōuo
 late ad vrbesrefugij vt positis de
 peis agere pñiam z in pñenti obtine

re gratiam z futuram gloriā; fina
 liter prestolari. *h. 33. 94* h
 Neuitate scificata similr
 i regem. 6. eccle. 24. In ciui
 tate pacifica vbi ē iusticie
 habūdātia nūq̄ porte clauduntur
 villo tpe pñt cñi hoīes hora qua ve
 niūt siue bōe psonē vt mercatores
 z alij pegrini intrare. latrones vō z
 malefici ibi nō pñt diu morari pp
 iusticie exercitiū. Captiūt cñi a cu
 stodiis z capti puniuntur. Spualr
 stat' pñie ē ciuitas pacis z iusticie
 rō ē qz ex pñia iustificat hō z peis
 d pñia fugatis trāgle aīa regescit
 eo quod nō audēt apropiare nec
 accedere fraudes noxie pp iugē cu
 stodiā z puigilē atq; sollicitā irasci
 bilē que statim illas māifestat. Est ēr
 ibi paupiscibil' amicas z benas ispi
 ratios introducēs. Et sic i regiōe
 ista sūma ges hētur. hecigū ciuitas
 nulli claudit. null' ab ipsius phibe
 tur pgressu nulli ianua ciuitatis hu
 ius. s. pñie z negatur ymo ad cuius
 vbertatē oēs vocātur. vēite ad me
 inqt de' oēs q paupiscitis me z deli
 ctijs meis adimplemini. Sig. apo. 22.
 vbi legim d quādā ciuitate q versu
 oēm plagā. 3. hēbat portas. s. 3. ad
 oriē. 3. ad occidētē. 3. ad aquilonē. 3. ad
 meridiē. Spualr p hāc ciuitatē sub
 audit vt dictū est statū pñie. 3. vero
 porte ab oī plaga posite tria sūt
 pñie opa. s. cordis cōtractio oris cō
 fessio operis satisfactio. Sūt cñi be
 porte ad orientālē plagā vt pillas
 intrent adolecentes z nup adulti
 sūt ad haustralē plagā calidam z
 r ij

Penitentia

humidā vt intrent iuvenes strenui
et fortes. Sunt ad plagam aquilona-
rem frigida; et sicca vt intrare pos-
sint senes et antiqui deficientes ita;
ab humana fortitudine. Et sunt ad
plagā occidentalem. vbi iam clari-
tas diuina deficit vt terzā intrent
decrepiti i quibus iam occidit vite
presens facultas et sic patet salu-
tis aditus oībus generibus homi-
num ne quisquā eiciatur a dei mise-
ricordia. Unde d' tribus plagis an-
dictis dñs ad ciuitatem penitentie re-
uocat dī. Et si i pñā vigilia venerit
et. sup' qbus vbi gre. dīc pñā inqt
vigilia ē pueritia. scda adolescentia
i tua iunēt'. Qui ergo i pñā vigilia
vigilare noluit scda; custodiat vt q
pueritia puritatis suis i pueritia ne-
glexit ad vias vite saltē tpe iuuetu-
tis cingilet. Et q ad viā vite i iunē-
tutis tpe nō cingilat saltē i senectu-
te resipiscat. hec gre. d' quarto aut
hostio p quod itroducitur decrepiti
in qbus. vt iam dictū est occidit hu-
mane vite vigor et quasi nihil aliud
sunt q labor et dolor. hēs in. pabo-
la d' vinea Mat. 20. vbi pñā familias
hora nona iuenit quosdā stātes to-
ta die ociosos quos nemo pduxerat
qz defecerāt pducētes vires et opa-
tine vtutes et nihilomin' ad illos di-
xit. Ite et vos i vineā meā.

hy 335 Ecce vxor tua sicut vitis ha-
c bñdans. ps. Necessē ē ante
pungij firmationē hominē
pderare quanta habeat sustinere
et pati tam promittitione vxoris q
profilioꝝ educatione. Et multa cōsi-

deranda sunt ac diuersa circa Ma-
trimoniū occurrētia. Nam post factū
si penitere velit ridiculū ēet et penā
incurreret legis et ppetuam pñsio-
nem. pcedēda ergo sunt omnia ne
post factū peniteat inutilr. Spūalr
hō volens pñiam sibi copulare vxorē
prius d; cogitat qualiter illā va-
leat bōis et pnuatis opib' enutrire
pseuerādo et merita ex illa nascētia
nutriēdo vel custodiēdo. Alioquin ē-
traret legis dī indignationē. q ait.
Nō q incepit sed q pseuerauerit sal-
uus erit. Sūt tñ alig ad pauca respi-
cientes qui audacter agrediūtur pe-
nitentiā s; gustata aliquā amaritu-
dine nō attendētes pñia voluit di-
uortiuū facere. quod ridiculū ē et de-
risio diuini mādari. debēt ergo aten-
dere quod nos oportet p tribulatio-
nes mltas intrare i regnū dei. Idcir-
coli amara ē pñia hāc amaritudinē
dulcedo pñij ppenfet. Signu. Mat.
vbi legimus quod dñs Ioseph. ma-
riā virginem desponsasset et illam
gravidam inuenisset ignorans diu-
inum sacramentum voluit clam ip-
sam dimittere s; angelica admoni-
tiōe puen us nō dimisit illā. Quod
n. in ea natum ē de spū ritu sancto ē
ait angel'. Spūalr Maria interpre-
tatur mare mag. et maris stella. he-
duc pditiones pgruunt penitentie
est. n. pñia cordi amara s; ē lumen
et splendor aīe. et p hū' magni ma-
ris discrimina velut stella maris
portum eterne quietis inuenire do-
cet. Ioseph at interpretat' augmētū
et significat fidelē qui cupit merita

Penitentia

augere p copulā penitētie. s; penitē
tie amaritudie gustata retrahit nō
p̄siderans finem solum cogitat ma
riā grauidam qz solum grauedine;
penitētie cogitat ignorans mirabile
huius sacramēti p̄mū procurat di
uortiu pcurat mariā reliquere ne
quaq; amplius vlt eam. O infortu
nata vxor raro nubit z tñ qñ nu
ptiu tradit vix p̄t inuenire q nō re
pellat ip̄am. z tñ quod ē in ea natū
d̄ spiritus scō est qz ois penitētie gra
uedo ois difficultas laboris grām
obtinēt sancti spiritus. Tu ergo si
vis eē Joseph. i. si vis augmētari i
honore z gratia coram deo z scis
angelis p̄ficere noli timere accipe
re penitentiā cōiugem tuam qz z si
grauis tibi ap̄eant ois grauedo z
amaritudo ei⁹ tibi dulcis videbit̄
fructu p̄miorz gustato. vñ Jo. sup il
lo v̄bo Mat. Penitemini zc. sic ait
amaritudinē radice d̄cedo ponni
p̄p̄et picula maris. spes luci dele
ctat dolorē medicie spes salutis mi
tigat. Qui desiderat nucleū frāgat
nucē. p̄nias agat q vlt eterno adbe
rere bono. p̄comax p̄inazare p̄t q
ad palmam indulgentie meruerunt
peruenire. *h; 336*

Undat̄ ē a lepra .4. R. 5.

m Inter oia q magis cruciat
leprosos ē. qz ois san⁹ illos
nimis abhorret. Jo v̄lgo dici p̄sue
uit quod leprosus oēs hoīes vellet
eē leprosos vt null⁹ sibi leprā ip̄o
peraret. Sp̄ualr. lepra assimilatur
pcō. Rō ē qz lepra cognoscit̄ p̄ infu
sionē sup cutim. h; enī caro leprosi

quādā corruptā pinguedinē ster ear
nē z pinguedinē qua sup̄ficies cutis
reddit̄ tota vinctuosa ita q aqua su
p cuti ifusa statim ide labit̄ z cuti ne
quaq; adheret. Sic i p̄p̄esito p̄tigit
aīe pcō subdite. Lū. n. sup illā ifun
dit scē predicationis aqua tota inde
labitur nil remanet ibi qz corrupta
affectio a deo ip̄az aīam occupat vt
nullū inueniat ibi locū s̄mo dei. Jo
Qui ex deo ē v̄ba dei audit. Jo nō
auditis qz ex dō nō estis. Iḡr pcōz
leproso simil̄ inter alia q patit ip̄se
multū affligit̄ z videt scēs z iustos
vellet. n. malos eē ne qz posset vicio
rū eius turpitudinē abhorere v̄z
tū z si nō eēt q abhorreret leprosi;
nihilominus sibi ip̄si magna abho
minatio ē cū se sic p̄siderat putredī
ne plenū. Sic pcōz z si a nemine or
guat̄ nihilominus sue culpe fetorē
sentiēs multū affligit̄ qz sic de⁹ iu
ste ordinauit vt oē cor prauum sibi i
ip̄si sit pena. S; differētia ē quedā;
iter lepram z lepram. sic differētia
est inter peccatum z peccatum. No
tandum ergo q sunt quattuor spe
cies lepre. quarum prima prouenit
ex corruptione sanguinis. z dicitur
Elephantina ab elephante illo ani
mali magno qd̄ crura habet inflexi
bilia. secunda prouenit ex corruptio
ne scumatis z vocatur Turina a
tiro serpente venenoso valde noīa
ta q calidus z malus est valde. Et
nō. quod laborāshac lepra carnes
maculatas h; sicut serpens iste. z
ratio est quia quedam virtus que
dicitur assimilatur z sequi r tige
r iij

Penitentia

stiam in corpore debilis est. nec potest nutrimentum assimilare nutritio propter eius impotentiam. Idcirco caro leprosa si sic remanet diversis coloribus maculata propter nutrimenti et nutriendi diversitatem et dissimilitudinem. tertia species provenit ex corruptione melanconie et dicitur vulpina ab animali illo malicioso et astutissimo dicta. quarta species dicitur provenire ex corruptione colere. et dicitur leonina a leone ferocissimo denominata. Ista vero ultima postquam corpus occupavit vix unquam sanat. Spiritualis propter primam lepra que dicitur elephanti subaudi superbia que provenit ex sanguine corrupto. quoniam. scilicet. gloriatur in sanguine sui nobilitate inaniter superbiens cum omnibus vermibus et putredo sumus. origo. prima superbia est. Quid superbi putredo et cinis ut homo arrogancia subleuetur oblitus quod erit et quam fragili vasculo continetur et quibus stercoreibus immerfus sit et qualia se purgamenta de sua carne precipiet. comparat elephanti curam haberi inflexibilia qui recte denotat dyabolum de celo per superbiam exclusum inflexibilem perverant obstinatorem. unde vgo li. primo de anima Superbia inquit in celo nata est sed velut inemor per quam viam unde cecidit illuc postea redire non potuit. secundum cuncta species que dicitur Trinitas ex corruptione patiens Rheumatis denotat invidiam. hec lepra corrodere incipit membra interiora ad exteriora procedens quia invidia primo cruciat dominum suum corde et mente quia hanc punitionem iustus deus iuste intulit in

vidio ut primo cruciatus in ipso permaneat. unde seneca li. de moribus vtrum invidiosos habuerint in universis civitatibus ut de omnibus facultatibus torquerentur. Nam quanta felicitas sunt gaudia tanti sunt gemitus invidiorum. Et hec est similitudo tyri et invidi. Nam ut dicitur serpens iste maculatus est et quot habet maculas exterius tot habet dolores interiorius. quia invidus quot videt bona exteriora tot interioribus habet tormenta. Idcirco dicebatur caro leprosa et maculata propter debilitatem assimilationis virtutis per quam notatur caritas. Invidus enim penitus caret dilectionis fervore. Ideo bona bonis propriis assimilare non potest. Ille enim qui caritate habet proximo bona sua reputat et in illis nutritur quasi ex propriis. pote quando hec assimilativa virtus. scilicet. caritas uiget ferventer in anima. tertia lepre species assimilatur avaritie que ex melancolico caliditate humore in quo humore terra peccetris dicitur clemetis. Sicut et cor avari terrenam possidet substantiam. Dicitur lepra hec vulpina propter vulpis multiplices dolositates. Nam et avarus astutis et dolositate plenus est. Non. quod caro vulpis a canibus non potest capi. tanta est enim eius sagacitas ut cum capta videatur et canibus prevenit. revolvit se per arbusa et dirigit canes decipiens multis modis sed capitur fovea occulta. Sedunt venatores et cooperiunt foveas ita ut videatur plana via. Et tunc dum vulpis putat securus cedere

Penitentia

subito inuenta fouea cadit ⁊ capif.
 Spitalr canes i sacra scriptura ali
 quado predicatorēs denotāt. rō est
 quia lingua canis medicinalis ē ⁊
 latrat⁹ cuius fures repellit. sic predi
 cator peccatorū linguendo vulnera
 p misericordie xpī predicationē sa
 nat illa. ⁊ fugat fures ⁊ latrones qz
 minādo gehēpenas peccatorib⁹
 ipse repellit demones ⁊ eorū tenta
 tiones ab aīa. Igitur isti sequuntur
 vulpem. s. cupidū ⁊ auarū vt redu
 cant ad penitentiā s; capere nō va
 lent quia cū aliqñ videt penitere ta
 ctus aliqua corporali infirmitate sta
 tim de faucib⁹ eorū fugit sanitate re
 cupata. Sed venatōes. s. demones
 obseruat vt subito cadat i foueā vt
 sepulcrum eū credet securior eē. ⁊
 sic capitur ⁊ occidit nec pōt ab hoc
 casu vlla astutia liberari nec pro
 sunt illi diuitie quicq. vñ glo. sup il
 lo luc. Mortu⁹ ē diues ⁊ sepultus ē
 in inferno sic dicit. Quid pfunt huic
 pecunie mltitudo si caro verme sca
 turuit ⁊ aīa i gehēna data ē collega
 demōib⁹. quarta ⁊ vltia spēs lepre
 assimilata ire pp imperiū aīalis fero
 cissimi. s. leonis a quo denominatur.
 prouenit. n. ex corruptiōe colere. co
 lera. n. sinō excedit nō obest qz scri
 ptum ē in ps. Trascimini ⁊ nolite
 peccare. S; tunc humor ille corru
 pitur qñ relicta correctiōe fraterna
 nō ad viciōz s; ad corruptionē pso
 naz anhelat. Nō ē tūc correctiō cū
 dilectiōe hominū ⁊ odio viciōz vt
 Aug. monet s; poti⁹ ecōuerso gre.
 26. mora. Si his q corrigere nitit

odio super opīmit anteq corrigat.
 Nā dū pl⁹ qz d; accendere sub iuste
 vltiōis obtēto ad ymāitatis crude
 litatē effrenat. hec igit lepra si in
 pīcipio curetur facile repellit qz si
 iratum peniteat ⁊ promptus sit ab
 his quos lesit veniā postulare cura
 tur lepra eius. si vō hec infirmitas
 in corde conseruetur. Ira trāsīt in
 odiū qz ē summū maleorū nec hic pōt
 curari nec i vita futura qz i spiritū
 sanctū peccatū hoc cōmittit. Iō
 curanda est ira antecordis occupa
 tiōe aliequā cor ⁊ aīam mox cor
 rūpit. Aug. in quadā epistola. Sicut
 accetum corūpit vas si dū ibi per
 manserit sic ira corūpit cor si in
 aliū diem durauerit. pigitur quod
 peccata lepre assimilatur s; hec oīa
 curant pīa ⁊ purgant. Fig. leui.
 14. vbi leproso sanato radebātur ca
 pilli ⁊ supercilia ⁊ barba. deinde lectis
 vestib⁹ eius introducebat in castra
 vt offerret sacrificiū. Spirituali
 ter peccator debet deponere per
 confessionem opera mortua que p
 pillos notatur. Et h tribus gradib⁹
 corde ore ⁊ opere pscientiam suam
 debet lachrymis lauare. vltimo d;
 offerre satisfactionis sacrificiū
 introductus in castra ⁊ sanctorum
 pfortium. Nam si hoc modo pīam
 agat peccator sanitatem integram
 psequetur etiam ex omni langore
 si foret mortalis. vnde Aug. i libro
 de penitentia. Penitentia inquit
 langores sanat. leprosos curat. mor
 tuos suscitāt. sanitatem augeat. gra
 tiam conseruat. claudis gressum.

r iij

Penitentia

surd' auditu. cecis restituit visu. .
 vicia fugat. virtutes exornat. mien-
 te muniat et roborat. h. Aug. **L**
fig 337 Reus fortium superat' est et
 a infirmi accinti sunt robore
 primi. R. 2. Nō d; statim reddere
 se captiuū prob' miles p'io ictu ac-
 cepto. s; potius d; viriliter dimica-
 re videns sibi spes aliquā ex certa
 mine bonā vñiri potius suis debet
 q; presidio si strenue agat. poterit
 adhuc victor existere. qd nequaquā
 posset si redderet se captiuū. Spūa-
 liter quādo peccata inuadunt virū;
 iustus adeo ipetuose et fortiter. qd
 vulnerat' p' cōsensu cadit ad exe-
 cutionē opis mali. vulnerant' cor-
 poris sensus et subcūbunt et quasi
 oēs virtutes lacerāt. nil remanet ī
 columic. S; propter hoc nō d; fide-
 lis velle captiuari cū dyabolo et fu-
 ne ligari multiplicare culpe. s; d;
 se vñiri amicis. s. Lōtrictioni. Con-
 fessionī. et Satisfactioni. et dimican-
 do viriliter superare inimicos. et
 amicos. s. virtutes a se recuperare.
 Signi. gen. i4. vbi legimus q. s. re-
 ges cōgregati inuaserūt Loth nepo-
 tē Abrahā et ceperūt ipsū; tolentes
 spolia ipsius. et captiuū; ducebant.
 cū tota familia eius. Abraham vō
 pgregatis. ecc. vernaculis qui secū
 fuerant ab infāntia nutriti psequutus
 ē. s. reges percutiēs ipsos et gentes
 suas. et liberauit loth. fratrē. fami-
 liā; et spolia eius. Spūaliter. s. re-
 ges. s. sunt appetitus iordinati sen-
 sibiles et prauī qui interdū corpus
 inuadentes humanū ipm et oēs cor-

poris sensus captiuant expoliantes
 ab oibus puritatem et honestatem.
 Abraham veros spiritus denotat.
 hic nō debet fratris sui pditionem
 sustinere. Modiciū. n. valet spiritus
 si corporales sensus dyabolus pos-
 sideret. d; ergo assumere. ecc. ver-
 naculos. i. tres penitētie gradus su-
 perius nominatos. s. Lōtritionem.
 Confessionē et Satisfactionē. hi. n.
 si nutrantur assidue apud nos sem-
 per presto sunt iuuare hominē p'tra
 vicia. spiritū roborando. corpus li-
 berando. vicia superādo. Ergo nū-
 q; debet homo desistere a certamī-
 ne quātūcūq; aliquādo cadat vt in;
 dictum est. qz verapenitentia etiā
 post lapsum obtinebit victoriā. vñ
 hiero. ad eliodorū monachū. Non ē
 perniciosum ī prelio vulnerari. sed
 post vuln' acceptū desperationē cu-
 randi medellam vlceri denegare.
 Sepe. n. videm' athletas post fre-
 quentes lapsus et deiectiōes plu-
 rimas coronatos. Millitem quoq;
 scimus p' fugas multas virū fortē
 fuisse. et diēisse victores. **M**

h 338 Ogitaui vias meas et cōuer-
 ti pedes meos ī testimonia
 tua. ps. Expulsus de terra
 ppria. p'tinue cogitat p quas vias
 redire possit īterpellās amicos et il-
 los qui pñt illi ad B vt possit reuer-
 ti pdesse. Spūaliter. peccator ē ex-
 pulsus de terra ppria. s. de consor-
 tio angelorū et sanctorū. Jō summa
 cū diligentia debet obseruare assī-
 due vias per quas possit redire ad
 statum diuine gratie vt iter serues

Penitentia

Des communeretur. Via. n. que facit
exire de peccato et ad sanctorum so-
cietatem redire. e. via penitentie que e.
tripartita. Præ e. consideratio mor-
tis et inferni. et ex hoc peruenit ad
gradum secundum. s. ad perictionem co-
fessionis satisfactionem. De hoc gra-
du secundo peruenitur ad tertium sive vl-
timum. s. ad diuinam misericordiam que
nos ad ciuitatem totaliter introducit.
Fig. Exdre. 2. capitu. secundo. vbi le-
gimus quod cum vellet Neemias repa-
rare iherusalem destructam venit no-
cte ad portam valis et ad fontem dra-
conis. Deinde venit ad portas ster-
coris. et ibi considerauit murum ciuita-
tis dissipatum et portas eius combu-
stas igni. Deinde transiit ad portas
pontis et ad aque ductum regis. Spi-
ritualiter. Per iherusalem que interpretatur
visio non. statum gratie in quo homo diu-
permanet securus gessit. Sed ut dictum
fuit homo deiecit a peccatis. Igitur
cum vult ad illam redire. primo querenda
est porta valis per quam subaudi mortis
memoria. Nam mors quedam porta est
per quam vel ascenditur ad celum vel de-
scendit ad infernum. Id est quod ad tempus de-
scendat homo ad purgatorium deinde inde
venire ad fontem draconis quia deinde consi-
derare tormentum gehene in quibus dra-
co iste et serpens natat antiquus qui sub
miseris est in illo tam horribili et obscu-
ro lacu. Post deinde venit ad portam ster-
coris per quam notatur oris confessio. Nam
hec est recta porta per quam purgatur anima
per uiam contritionis quia feda et imunda
extra mittitur cum nostra confitemur pec-
cata. Si in hac porta exeuntes ne-

cesse est considerare murum destructum.
Notandum quod murus anime est duplex. s.
exterior et interior. Iste tamen murus et
ante murale. Exterior murus est sen-
sualitas. Interior vero est ipsa ratio.
Porte ante murale sunt ipsi sensus
sed porte anime sunt eius virtutes. s.
memoria. intelligentia. et voluntas.
Igitur homo in actu confessionis existens
debet considerare qualiter destructus est
murus exterior. Ut oculi per impudiciam
lingua per maliciam aures audiendo ma-
la et sic de singulis. Item qualiter
interior murus sit destructus conside-
randum est. id est que commissæ sunt per me-
moria intelligentiam et voluntatem. et
hec omnia confitendo reparare postmo-
dum vero eundem est ad fontem. Sa-
tisfaciendo pro peccatis commissis.
Nō. quia in ponte peruenit a transeunti-
bus colligi pedagum. percipit enim per po-
tis transitum magnam vitatur pi-
culum. Spiritualiter. Satisfaciendo
per penitentiam de peccatis. vitam
futuram penam que est inestimabilis la-
boris. Ergo debemus huiusmodi quod
soluere ut securi transeamus. Unde
sequitur quod peruenit ad aque ductum
regis. quia per actus gradibus peniten-
tie. supradictis peruenitur ad diuinam
misericordiam que de regis christi cle-
mentia emanat in tanta habundante
largitate. Unde Aug. in quodam ser-
mone. immolationis agni paschalis. Nunc
ergo inquit dominus. Venite vniuersæ
familie hominum qui estis commissi de-
lictis et remissionem accipite pec-
catorum. Ego enim sum verus armenis
is. Ego pascha salutis. Ego agnus

Perseuerantia

qui pro vobis sum iugulatus. Ego vestra redemptio. Ego vita. Ego vestra salus. Ego vestra resurrectio. Ego vester sum rex. Ego resuscitabo per dexteram meam. **339**

Ibit et inebriatus est. gen.

b Solent diuersa vina simul mixta bibentes sepe inebriare ampliusque vinum tantum. Spiritus autem penitentia componitur multiplici mixtura. Nam ibi est vinum potens. scilicet lachrymarum. Ibi est vinum rubeum. scilicet rubor confessionis. et ibi est vinum dulce. scilicet opera misericordie die pactum satisfactionis. hanc vero mixturam Christus adeo bibit libenter ut ipse pro amantis amore inebriaretur et omnium offensionum iniurie oblitus nil aliud nisi indulgentie et venie recordetur. **Fig. gen.** ubi legimus puerum in pharaonis vidisse somnium. scilicet quod in vite vinee crescebant per pagines paulatim. et producebant gemas post flores deinde mature scentes producebant vinas quas se premere putabat in calicem regis et dare illi bibere. Quod quidem somnium exponens eius dixit puer ne quod post tres dies recordaretur rex ministerij sui et restitueret eum in gradum pristinum. Spiritus autem per tres propagines crescentes in vite subaudi iam dictas tres partes penitentem crescentes in animam. Primum germinat per bonum conceptum. secundo florent per bonum pensum. tertio ex his vinum ducit per bonum opus. hanc gustans rex inebriatur. amore et iniurie serui sui oblitus fuit

tribus diebus restituit ipsum in pristino gradu. **116.** prima die esse ingressum huius vite. secundam statum sed tertiam diem mortis. Consumato hoc triduo Christus penitentem eterne beatitudini propter quam prius creatus et redemptus sanguine suo fuerat. per ergo utilitas penitentiae. **340** **341** **342** **343** **344** **345** **346** **347** **348** **349** **350** **351** **352** **353** **354** **355** **356** **357** **358** **359** **360** **361** **362** **363** **364** **365** **366** **367** **368** **369** **370** **371** **372** **373** **374** **375** **376** **377** **378** **379** **380** **381** **382** **383** **384** **385** **386** **387** **388** **389** **390** **391** **392** **393** **394** **395** **396** **397** **398** **399** **400** **401** **402** **403** **404** **405** **406** **407** **408** **409** **410** **411** **412** **413** **414** **415** **416** **417** **418** **419** **420** **421** **422** **423** **424** **425** **426** **427** **428** **429** **430** **431** **432** **433** **434** **435** **436** **437** **438** **439** **440** **441** **442** **443** **444** **445** **446** **447** **448** **449** **450** **451** **452** **453** **454** **455** **456** **457** **458** **459** **460** **461** **462** **463** **464** **465** **466** **467** **468** **469** **470** **471** **472** **473** **474** **475** **476** **477** **478** **479** **480** **481** **482** **483** **484** **485** **486** **487** **488** **489** **490** **491** **492** **493** **494** **495** **496** **497** **498** **499** **500** **501** **502** **503** **504** **505** **506** **507** **508** **509** **510** **511** **512** **513** **514** **515** **516** **517** **518** **519** **520** **521** **522** **523** **524** **525** **526** **527** **528** **529** **530** **531** **532** **533** **534** **535** **536** **537** **538** **539** **540** **541** **542** **543** **544** **545** **546** **547** **548** **549** **550** **551** **552** **553** **554** **555** **556** **557** **558** **559** **560** **561** **562** **563** **564** **565** **566** **567** **568** **569** **570** **571** **572** **573** **574** **575** **576** **577** **578** **579** **580** **581** **582** **583** **584** **585** **586** **587** **588** **589** **590** **591** **592** **593** **594** **595** **596** **597** **598** **599** **600** **601** **602** **603** **604** **605** **606** **607** **608** **609** **610** **611** **612** **613** **614** **615** **616** **617** **618** **619** **620** **621** **622** **623** **624** **625** **626** **627** **628** **629** **630** **631** **632** **633** **634** **635** **636** **637** **638** **639** **640** **641** **642** **643** **644** **645** **646** **647** **648** **649** **650** **651** **652** **653** **654** **655** **656** **657** **658** **659** **660** **661** **662** **663** **664** **665** **666** **667** **668** **669** **670** **671** **672** **673** **674** **675** **676** **677** **678** **679** **680** **681** **682** **683** **684** **685** **686** **687** **688** **689** **690** **691** **692** **693** **694** **695** **696** **697** **698** **699** **700** **701** **702** **703** **704** **705** **706** **707** **708** **709** **710** **711** **712** **713** **714** **715** **716** **717** **718** **719** **720** **721** **722** **723** **724** **725** **726** **727** **728** **729** **730** **731** **732** **733** **734** **735** **736** **737** **738** **739** **740** **741** **742** **743** **744** **745** **746** **747** **748** **749** **750** **751** **752** **753** **754** **755** **756** **757** **758** **759** **760** **761** **762** **763** **764** **765** **766** **767** **768** **769** **770** **771** **772** **773** **774** **775** **776** **777** **778** **779** **780** **781** **782** **783** **784** **785** **786** **787** **788** **789** **790** **791** **792** **793** **794** **795** **796** **797** **798** **799** **800** **801** **802** **803** **804** **805** **806** **807** **808** **809** **810** **811** **812** **813** **814** **815** **816** **817** **818** **819** **820** **821** **822** **823** **824** **825** **826** **827** **828** **829** **830** **831** **832** **833** **834** **835** **836** **837** **838** **839** **840** **841** **842** **843** **844** **845** **846** **847** **848** **849** **850** **851** **852** **853** **854** **855** **856** **857** **858** **859** **860** **861** **862** **863** **864** **865** **866** **867** **868** **869** **870** **871** **872** **873** **874** **875** **876** **877** **878** **879** **880** **881** **882** **883** **884** **885** **886** **887** **888** **889** **890** **891** **892** **893** **894** **895** **896** **897** **898** **899** **900** **901** **902** **903** **904** **905** **906** **907** **908** **909** **910** **911** **912** **913** **914** **915** **916** **917** **918** **919** **920** **921** **922** **923** **924** **925** **926** **927** **928** **929** **930** **931** **932** **933** **934** **935** **936** **937** **938** **939** **940** **941** **942** **943** **944** **945** **946** **947** **948** **949** **950** **951** **952** **953** **954** **955** **956** **957** **958** **959** **960** **961** **962** **963** **964** **965** **966** **967** **968** **969** **970** **971** **972** **973** **974** **975** **976** **977** **978** **979** **980** **981** **982** **983** **984** **985** **986** **987** **988** **989** **990** **991** **992** **993** **994** **995** **996** **997** **998** **999** **1000**

Perseuerantia. **347** **A** **R**ia sunt que bene ingreduntur et quartum quod felicitatem incedit. puer. Quia quia in via prosperare itinerantibus contingat quo ad omnia que sunt viatoribus necessaria. ubi tamen terminus obtinere totus esset perditus labor vite. Illud. n. est principale intentum ab itinerantibus ut per vias deueniant ad patrias. Spiritus autem penitentia dicitur esse quia peruenitur ad celum. **Jo.** Agite penitentiam appropinquabit enim regnum celorum. penitentia autem tripartita est. quia contritio. confessio. et satisfactio. et hinc bene gradum. et quantum per illa gradere homo si tamen non aderetur quartus. scilicet perseuerantia. labor penitentiae est frustra et ad terminum peruenire non posset. quia non qui inceperit sed qui perseuerauerit usque in finem saluus erit. **Fig. leuit. 29.** ubi legimus quod fructus sanctificabatur. qui nascebantur quarto anno. Spiritus autem fructus sunt nostra opera ex

Perseuerantia

bus cognoscimur. nos vero sumus arbores illa producentes virtute diuini radij. Igitur fructus primi anni est cordis contritio. sunt. n. primum et purissimum fructus eius. et. quia reuera multum in conspectu dei sunt sapide la chryme penitentium. fructus anni secundum dei confessio. quoniam arbor firmatur et vires manifestat per suam fecunditatem. ps. Confessionem et decorem induisti. Fructus. 3. anni est satisfactio. per quam opera ipsa crescunt et dulcescunt in conspectu dei. Fructus vero quarti est perseuerantia quoniam omnis fructus penitentiae dulcedinem recipit in qua omnia sunt insipida omnia sunt frustra et sine fructu. greg. Primum mora. In casibus bonum agitur si ante vite terminum desinat. quoniam frustra velociter currit qui priusquam ad metas venerit deficiat.

ps 341 B
 Trauda tibi vestimentum tuum et sequere me. Aet.

Non. quod quando duo socii vestuntur eodem panno. non solum quoniam similitudinem in colore. sed etiam in habitu et forma vestium quoniam seruant longitudinem latitudinem. et. quoniam forma decorat. Spiritualiter. christus venit assumere formam nostram et factus est socius noster per omnia nobis similis secundum carnem. sed non in culpa. Ergo si volumus illi assimilari aspicimus habitum vestimenti eius. quoniam non solum dilatatus fuit. per multa bona opera. sed et in his constanter perseueravit in longitudine vite. Signum. Apoc. p. ubi Jo. vidit in medio. 7. candelabrorum aureorum similem

filio hominis vestitus podere. Spiritualiter. Filius hominis ex testimonio sacre scripture christus est. qui singulariter ex his debet ab omni homine quoniam quilibet homo christo duntaxat excepto est filius hominum. 7. Vnde candelabra aurea sunt. 7. misericordie opera que sunt luminaria anime. Igitur qui in medio operum dictorum quiescit precluctis caritate simili se iam exhibet filio virginis qui precingens se venit non ministrari sed ministrare et animam suam dare pro multis. verumtamen si singularis societas cum illo queratur necesse est vestiri podere quod est vestimentum usque ad tales pertingens quoniam opus est. ut in medio virtutum usque ad finem perseueremus. Apoc. Esto fidelis usque ad mortem. et dabo tibi coronam vite. Ipse autem induens formam serui factus est obediens usque ad mortem. mortem autem crucis. Propter quod et deus exaltavit illum. Ergo si vis certaminis tui habere stipendium. stude consummare cursum tuum per ipsam perseuerantiam quam christus persequi voluit. Alioquin christus societate carebis in patria. unde de Ber. in quadam Epistola. Perseuerantia inquit est unica filia summiregis finis virtutum earumque consummatio sine qua nemo videbit deum.

ps 342 L
 Exhibet homo ad opus suum et ad operationem suam usque ad vesperum. ps. Existens in prelio nisi fortiter usque ad terminationem prelij dimicet non dicitur fortis. 11a

Perseuerantia

si homo impetiose percutit hostes se melius vel ter. et in fine terga vertens fugiat nihil fecit. fortius melius non intrasse bellum. Spiritualiter. Intra campum penitentiae ad certandum per christum non debet fugere vertens terga de campo quousque sit terminata victoria que fit cum campum relinquitur. scilicet per mortem. Tunc enim potest unusquisque spolia recolligere. Et cum triumpho ad propria remeare. Nisi ergo perseueret usque ad mortem. non accipiet coronam vite. Facta enim victoria datur corona victoribus. Figura. i. Rex. Jonatas contra filisteos certavit usque ad vesperam in tanto labore et sudore quod quasi defecerat oculi eius sed inuenit et gustato mele visum recepit. Spiritualiter. Per Jonatas qui interpretatur columba pulchra stabat diu penitentem penitentia candidum. diuineat ergo fortiter superando exercitum philistinorum. id est demones vincendo et corum temptationes sustinendo ictus multos laborando in siti et fame in vigiliis et alijs multis calamitatibus usque ad vespere. id est usque ad mortem sed post mortem peruenit ad eternam vitam. ubi gustata diuina dulcedo. Illuminantur oculi eius mentis siue anime ad videndum sicut est perseuerantia ergo que hominem coronat et a virtutes conferuat. quibus christi miles palmam acgrit victoriae. Ber. Epi. 19. Absque perseuerantia in pugna nec victoriam. nec palmam victor comestur. Nutrix est ad meritum. media trix ad premium. soror patientie. comstantie filia. amica pacis. amicitiaque

modus. vnanimitatis vinculum. sanctitatis propugnaculum. Tolle perseuerantiam. nec mercedem habet obsequium. nec beneficium gratiam. Nec tandem fortitudo. Sola est cui eternitas redditur vel potius aeternitati hominem reddit dicente domino. Qui perseuerauerit usque in finem hic saluus erit. *h. 3. 4. 3* D

Impetum inimicorum ne timueritis. machab. Quidam adeo sunt inexperti et inconfucti bello quod si audiant vociferantes inimicos et super se impetio se venientes videant et de seipsis videant aliquos vulnerari statim fugam arripiunt. Quod si audacter remanerent et in acie certarent. hostes triumphaliter superarent. Nam ex industria aliqui etiam debiliores ita artificiose sciunt aggredi inimicos ut plus eis profint clamores quam arma. sed si reperiunt viriliter resistentes. statim deficiunt. Spiritualiter. Aliqui sunt adeo formido. et timidi tunc sunt in campo penitentiae et vident se aliquid perdidisse in prelio. quod statim terga vertunt et nesciunt amplius reassumptis viribus contra dyabolum dimicare. Non enim aduertunt quod humanum est peccare. et quod non est homo qui non peccet et quod septies in die cadit iustus. sed sic vident dyabolum super se irruisse et aliquas virtutes super se penitentiae vulnerasse adeo miseri sunt ut ad arma confessionis nesciunt habere recursum et in bello perseuerare. Nam si aliquando percutiat nos

Predicatio

dyabolus peccati impetu vt in nobis feriat caritatem aut castitatem vel humilitatem non debemus terga vertentes desperare. Nam sepe homo postquam peccauit de peccatis de peccato perfectius fugat dyabolum q̄ ante peccatus. Signu. 2. R. Ubi legimus q̄ cum Moab obsedisset filios amon in rabath ipsi filij amon impetum fecerunt super exercitum Joab et occiderunt vtrā et multos alios. Sed misit dauid ad Joab. Non inquit deficias q̄ varius est euentus bellifortiter dimicare. ipse vero persequens finaliter obtinuit. et deuastauit ciuitates hostium. et destruxit ydola. Spiritu aliter. Per Joab qui dux exercitus domini erat subaudi penitentē qui dux est virtutum et bonarum operationum. hunc igitur inuadentes amonite percutiunt vtrā qui interpretatur lumen meum per qd audi caritatē que multū lucratur in cōspectu dei et secum percutiuntur ceterae virtutes nulla remanet sana caritate percussa. Sed confortatus a dauid. i. a sancto eloquio q̄ docet manus nostras ad praelium et digitos nostros ad bellum armis penitētie assumptis superat dyabolum et peccata et ydola simul cū ciuitate destruantur q̄ deuicto dyabolo omnis eius manitio et praua suggestio euanescit. Ideo non debemus deficere si aliquando cadim⁹ sed potius dimicantes perseuerare vt vincamus. Nam q̄cumq; dyabol⁹ super nos irruat varijs et multis mo-

dis si spem nostram imitamus in deum et perseueremus dimicantes p̄ xpo ipso iuuante victores efficiemur vñ Aug. i li. 5. s. hereses circa p̄cipiū loquēdo exēplariter et nos ad hoc plūm cōfortando sic ait. donabit iquit certanti victoriā qui certādi dedit audaciā. Non ergo nos hostiū turba. non belantiū forma. nō quasi fulgens vitrea terrea armatura. Soliam magnū et robustū armis terribilem ingēti turba munitū dauid solus parū atq; iermis vno lapidis ictu prostrauit. totaq; philisteorū castra turbauit atq; fugauit.

Predicatio. 483. 492. Apiētibus et iscipientib⁹ debitor su⁹. Nō. q̄ nō dat idē cibum hoībus et umentis q̄ non sunt eiusdē nature et cōplexionis. Lū enī oīa recipiantur secūdu modum rei recipientis oīa debent dari secūdu qd recipiens natum est recipere. Spūaliter. predicator ē distributor verbi diuini. s. sacre scripture. vñ cū deus multitudinē illaz vellet reficere dixit aplis date vos illis manducare. Nā verbi dei p̄dicatoibus precepit deus vt cibū sacre scripture spūaliter exponentes et velut panem frangentes apponant dei populo indigenti et exurienti. Aliter enim eis impropere dicitur parui petierunt panē et non erat qui frangeret eis. Sed debet vnusquisq; attendere cuius cōditionis audientes eris et secundum facultatem audientū;

¶ Predicatio

ministrare cibū vt ita reficiantur
sapientes subtilibus verbis q̄ sim-
plices non fame pereant. nō poten-
tes iconformē sumere cibum vnde
greg. i7. moza. Non inquit d̄; predi-
cator ministrare ifirmis cunctaq̄
sentit nec d̄; insinuare rudib⁹ que
cunq̄ cognoscit. Fig. gen. 24. vbi
legimus q̄ labani apposuit iunme-
tis ⁊ camelis paleas ⁊ fenuz. homi-
nib⁹ vero panē. Spūaliter per la-
bā fratrē rebeche subaudi predica-
torē. interpretatur. n. candidatio. Lā-
didus. n. debet esse predicator tam
p̄ splendorē scientiē q̄ per lucē bo-
ne vite. greg. 28. lex ipsis predica-
toribus. posita ē vt ipsi viuēdo illu-
minant quos verbo loquendo sua-
dere festinant. Est etiā labani fra-
ter rebeche qui interpretatur paciē-
tia que dicit esse p̄dicantis p̄dictio
ps. Bene paciētes erūt vt anūciēt.
hic ergo predicator d̄; appōere iu-
mentis. i. rudib⁹ fenuz ⁊ paleas. i.
expositiones eorū capacitatibus cō-
gruas grossas. ⁊ ipsis cōformes vt
capere possint ⁊ illis refecti subsi-
stere. ac p̄ficere. hoībus vō dare
debet panē qui cib⁹ ē subtilior quia
proiectis ⁊ acute itelligētib⁹ d̄;
sub talia p̄dicare ⁊ sic soluet debi-
tum q̄ sapientibus ⁊ simplicibus
dare tenet. Si vō idistincte hūc sub-
tilē cibū oīb⁹ vniiformiter appone-
ret ⁊ nō oēs sunt eiusdē facultatis
quosdā cōfunderet potiusq̄ istru-
eret. Vñ greg. 30. moza. ⁊ i pastora-
li sic ait. vt lōge iquit ante nos re-
uerēde memorie. greg. nazāzenus

edocuit nō vna ⁊ eadē exortatio ei-
lus congruit. q̄ nec cūctos pecca-
torū qualitas asrigit. Sepe namq̄
alios offendunt q̄ alijs p̄fiant quia
plurimq̄. que b̄ animalia nutriunt
alia occidunt. ⁊ laus sibi ill⁹ equos
mitigat qui catulos istigat. ⁊ medi-
camētum q̄ hūc morbus sanat. al-
teri virus iugit. Et panis qui vitā
fortum roborat paruulorū vitā ne-
cat. p̄ qualitate igit̄ audiētū forma-
ri d̄; sermo doctorū vt ars sua con-
gruat singulis ⁊ tñ a cōis hēdifica-
tiōis arte nunq̄ discedat. b. greg.

B 14 3 45

Vniuersi ⁊ filii. ps. Scitū se
o exibet q̄ vult leg q̄ nescit
Mel⁹ foret tacere. q̄ non
capere i verbo idisciplinato. Id
circo decet illū sapiens. Anteq̄ lo-
quaris itellige. Spūalr. Oīs hō
q̄cunq̄ eloquēs sit cū d̄; loqui ver-
ba sacre scripture itus dicit. nisi
grā sancti spūs prius illustret. vñ
greg. i moza. In vanū iugt laborat
lingua p̄dicatoris exteri⁹. nisi adsit
iteri⁹ gratia saluatoris. Imploran-
da ē igit̄ diuina grā priusq̄ p̄dica-
tio fiat. Fig. luc. p̄. Dixit angel⁹ za-
charie. Eris tacēs donec puer na-
t⁹ sit. Puer q̄ nasciturus erat. erat
Johānes. Spūaliter zacharias
interpretatur memorans deum ⁊
bene denotat verbi dei predica-
torem qui oblitus mondialium re-
rum solus dei. ⁊ que eius sunt
memor esse debet. hic ergo do-
cet̄ tacere vsq̄ ad ortum Jo-
hannis qui interpretatur gratia

Predicatio

qz predicator penitus silere debet
quousq; oratione preuia i ipso san
cti spūs gratia descēdat. vñ Orig.
ome. 8. sup leuit. Ad exponendū in
quit sacrā scripturā; nō ē humani
generis verbis inuendū . sed preci
bus z orationibus ad deū fuisse re
currendū vt pater verbi nobis det
verbū i aperitūse oris vt possum⁹
considerare mirabilia d̄ lege sua .

1346
Antate tuba i syō. nō. qd
c tuba vna sola n̄ ē sufficiēs
ad clāgoris actū qz nō pōt
vñs tubator sol⁹ cōtinuare sonū;
qz nō pōt statū sine iternissione su
scipere. oportet. n. ipsū; respirare z
tunc a tubatione cessare. Duo vero
bene sonū; continuant. qz quando
vñ⁹ respirat. alter sufflat z sonat.
Spūaliter. Per tubā subaudi p̄di
catorē. vñ dñs p̄ Isay. Illi dicit .
Isaye clama necesses quasi tuba
exalta vocē tuā. zc. Sed notādū
qz hec tuba sola modicū prodest qz
sola vox predicātis statū; iterdiciē
nisi sonus bone vite cōtinuatur illi
greg. omel. x. sup Ezechi. Sermo
dulcedinē nō hab; quē līgua repro
ba ifra cōsciētā remordet. Jō ne
cesse ē. vt q verba dei loquit prius
studeat qualiter viuat vt postea ex
vita colligat q̄ z qualiter sit dictu
rus. Fig. Num. x. vbi legim⁹ p̄ce
pisse dñ; moy. vt faceret fieri duas
tubas argēteas ductiles . Et dicit
magister ibide; qd filij ysr̄ael vte
bantur his ad quat tuor. s. aduocan
dū multitudinem. ad mouenda ca

stra. ad bella. z ad festa. Spūaliter
Per has duas tubas argēteas sub
audi. verbi dei p̄dicatores qui te
bēt fulgere scientia z vita bona .
Debēt esse ductiles p̄ mansuetudi
nem etiam z caritatem vt flectan
tur z cōformentur oīum indulgentie
cōpaciētes omnium infirmitatibus .
Jō paul⁹ apostol⁹ tuba p̄fecta fuit
qui flectebatur p̄ cōpassionem cari
tatis ad oēs. z dicebat. Quis infir
matur z ego nō infirmor. Quis scā
delizatur z ego nō vrecz. Idcirco
oīa oībus factus erat vt oēs lucrī
faceret. Debent ergo he tube ad
quattuor deferuire. qz vox p̄dicā
tū d; vocare multitudinē de pecca
tis ad penitentiā. z dicere derelin
quat impius viam suā z vir unqu⁹
cogitationes suas z tueratur ad
dñ; . zc. Secō dñt tubis clāgē ad
mouenda castra. i. de mundi cadu
eis z illa ponere per affectū i celis
Apoc. Fugite popule meus de me
dio babilōis ne participes sitis. zc.
Tertio debēt he tube excitare fide
les ad bellum contra dyabelū di
centes. Estote fortes in bello. zc.
Ultio debēt pulsari ad festa. s. sab
batorū. i. ad requiē celestis glorie .
ps. hec ē requies mea hic habita
bo quoniā elegi eam . hec oīa igit
docēdo exteri⁹ p̄ vba iterius p̄ pu
ram z rectā itentionem vt audien
tes illuminent z animent ad virtu
tes. greg. omel. 3. sup Ezechi. Uita
inquit predicantium sonat z ardet.
ardet desiderio. sonat verbo. es
ergo cadens est predicatio accensa.

Predicatio

sed de candēti cre sunt ille pdeunt
quia de eorum exortationibus vba
flamātia ad aures audientium proce
dūt. Recte ergo verba predicatorū
sunt ille appellata sūt qz eos quos in
corde tetigerit accēdūt. *hy 347 D*

Lantauerat enim dominus
p paradysum gen. 2. Prudens
agricola plantat in suo viri
dario diuersas arbores vt p diuer
sitate z qualitate temporū z psonarū
diuersas fructus recipiat. Spūalr
deus intellectū pdicātis edocet per
sacram scripturā vt secūduz varie
tate personarū z temporū ipse predi
cator possit audientibz verba utilia
z cōformia predicare. Quidā enim
aliquādo monēdi sunt blandicijs.
Quidā vero mīnis. Alioquin non
emendātur. Ergo aliquādo blanda
aliquādo aspera debet predicator
secundū varietatē gentium pdicare
Figū. gen. 26. vbi legimus quod in
paradiso erat lignum sciētie boni
z mali. Spūalr subaudi p paradi
sum verbi dei predicatōez per quez
nobis eterne vite verba mittuntur
Lant. Emissiones tue paradysus.
Tunc enim paradysus producit li
gnū sciētie boni z mali quando pre
dicator regnū dei proponit bonis z
quando malis supplicij inferni ex
ponitur. hī ergo sunt fructus pplō
dei vtilēs qui de paradiso xpī. i. ex
ore pdicatoris carpi dnt quia tunc
cōtemnitur terrena quando ad no
strā memoriā producit supna. z
tunc abhorrenus peccata cū nobis
reducūt ad memoriā supplicia.

Unde Ber. in quadā Ep̄la. vtnaz
inquit sapes z intelligeres ac no
uissima prouideres. Sapes que sūt
dei. intelligeres que mundi sunt. p
uideres que inferni sunt. profecto
inferna abhorres superina appe
teres. que vana sunt similiter contē
neres. *hy 348 E*

Ructum afferatis z fructū
f vester maneat. Nō. vt terza
fructus iugiter produceret
natura puidet q in seipsis plante
semina retinerēt. quia alique plāte
sunt que simul cū fructu colligūtur
sicut frumentum z alia blada. nisi
enim in ipsis semē remaneret non
nasceretur amplius. Spūalr p hu
iusmodi fructus subaudi doctrina;
predicatorū. per semen eorū vita. Si
cut. n. diu nō permanet fructus nisi
seruetur semen quod postea semine
tur sic non permanet in audientibz
predicationis deuotio z utilitas ni
si semen vite lucide in predicatorē
precedat. Figū. gen. i. dixit domi
nū producat terra ligna pomifera z fa
cientia fructum cuius semen in se
metipsis permanceat. Spūalr per li
gna pomifera subaudi predatores
qui humorē de agro sancte scriptu
re sugentes poma odorifera per bo
ne vite famā z sapidā per veritatis
declarationē produciunt. preponūt
bone vite semina que i fructibz re
maneant vt fructū bonos semper cō
tinuando faciant gre. li. 6. moza. 31
le inquit vberes fructus predicationis
colligit qui semina bone opatio
nis premitit nā loquēdi auctoritas

Predicatio

perditur quādo vox opere nō adu-
natur. *Hy 349* F

Audate eu; in psalterio z ci-
1 thara. ps. Sol; melāconicis
multū prodesse sonus cytha-
rustay. Nā eo ipso q̄ dulce audiunt
melodiā pfortatur. B etiā multam
prodest q̄busdā infirmitatibus non
pmitentib; hoīes quiescere qz citha-
re sonus sonitū aliquādo inducit z
tū quādoq; excitat z vigilat dormiē-
tes. Spūalr p cithareudū subaudi
predicatorē. rō est quia tangens cy-
tharā interdū dulce interdū acutū;
sonum facit z cōcordat voces vlrī
mas pūmis. sic predicator aliquādo
dulcia loquitur narrādo xpi miseri-
cordiā z regni celestis gaudiā. Ali-
quādo acutū facit quādo. s. eterna
supplicia reducit ad memoriā. cō-
dat. n. prophetarū voces apostolo-
rum vocib; quoz dulcis melodie armo-
nia predicatorēs reuocat a somnio
mortis z inducūt ad eterne vite ge-
tem. *Figū. i. R.* vbi legimus quod
saul a spiritu maligno veratus au-
diens dō cytharizantē adinabatur
z quiescebat. Spūalr dō h; dupli-
cē interpretationē qz manus fortis
z vultu desiderabilis. Jō bene per
dō notatur verbi dei p̄dicator. qui
vt dictum ē peccatores placido vul-
tu vocat ad penitentiā xpi misericor-
diam exponendo. Aliquando redu-
cit illos in manu forti eterna suppli-
cia memorādo. per Saul qui inter-
pretatur abutēs notatur peccator
qui abutitur gratia sibi data. Cum
igitur peccator cytharam predica-

toris audit sibi nunciantem z blan-
dientem timens fugit peccatum z
confidens xpo coniungitur. z sic d
manibus dyaboli liberatur. Sen-
huius cythare. s. scripture sancte si
bene a predicante tangitur. nihil
tam fructuose corde audientium p-
cipitur. vnde vgo de sancto victo-
re libro primo de anima. Nihil in
hac vita dulcius sentitur. nihil aui-
dius sumitur. nihil ita mentem ab
amore mundi separat. nihil sic ani-
mum contra temptationes rōborat
nihil ita hominem excitat ad omne
bonū. z ad oēm laborē vsu sacre scri-
pture stadium. *Hy 350* B

Os estis salterre. *Mat. Sen*
v sibiliter videmus quod cib-
aptus saliri si omnino sale
careat nil valet. *Job.* Quomodo po-
test quis comedere quod non ē sale
cōditum. Si vero nūmū salis in ci-
bo ponatur etiam amarescat. Spūa-
liter predicatorēs diuini verbi sal-
terre dicuntur vnde *Augu. i. ome.*
sal inquit aplī dicūtur qui p ipsos
vniuersum hominū cōditur ge-
nus. Successores vero aplōy predi-
catores diuini verbi dicūtur q̄ in
doctrina mentes secularium addūc-
tūm igit oīa debeant moderate z
secūdum debitam mēsurā fieri ipsi
debēt diligenter attendere vt fimo-
nes suos quib; debent corda audiē-
tium cōdiri z deo sapida fieri i mē-
sura debita temperent. *Figū. in le-
uitico.* vbi legimus q̄ in omni sacri-
ficio ponebatur sal z hoc erat pro
culdubio in debita proportionē.

¶ Prelatio

Spiritualiter Cor humanum dicitur
esse vitul' v' animal sacrificij deo
offerendi. Sacerdos vero offerens
est predicator diuini verbi qui cor
mactans peccatis virtutibus illud
vniuersat vt ipsum sapidum deo red
dat verbis sacre scripture illud qua
si ex sale condit sed vt dictu est de
bet seruari debita proportio. Nam
scdm carnis sacrificij quantitatem
apponebatur plus vel minus de sale.
Sic secundu capacitatem audientium
debz dari sermo predicantium et quo
ad qd et quo ad quale ne prolixitate
sermonis vel forte nimia subtilita
te vel aggrauetur sapor vel dulce
do causet fastidium et amaritudinem.
Unde pe. ra. i sermone illo. homo q
dam erat diues sic ait. Oium quide
ciboz sal e salubre pdimetu si no d
sit mensura alicui si sine modo e et ip
sum perijt et quod salierit perdidit.
Amarat. n. numerus quod codiret
mensura sic qd nob e sensus. si teneat
modu dat saporem. intellectu parit
prudencia generat. cor dilatat. auget
ingeniu. maturat dicenda. audienda
pponit. fitq; sibi dulcis. fitq; degu
statibus suauissim' et plane erit me
lius sensus quod profert nil amarum
ore. h' pronissimus vt sit nobis in
euangelicis sensibus nostri sensus
pstringenda mensura quatenus vi
tale cibum diuinu pastu celeste sapore
no mole. s; cautissima nob sobrieta
te custodiat. *¶ Prelatio. 351*

¶ Enim aspidus sub labijs
eorum. ps. Fertur quod ser
pens iste aspis. s. tempore coy

tus copulatur murene que e piscis
quidaz. sed quia aspis serpens est ve
nenosus valde. murena illi non co
pularetur nisi venenum deponeret
prius. quod et facit. sed post copula
resumit venenum deterius more
solito. Spual' per aspidem que fer
tur surda ad vocem incantantium
clericus elatus ad prelacione anhe
lans denotat q surdu se pber ad vo
ce xpi. di. Discite a me qz mitis suz
et humil' corde. hic etia dum cupit
prelacioni coniungi p simulata; equi
tatem videtur venenu deponere p
mittens et pretendens sanctitatem et
iusticiam si producat ad cathe
dram. Sed adeptis quod fraudulen
ter cupiebat resumpta priori nequi
tia deterior est q prius. et tunc ap
paret in effectibus quod eius equi
tas simulata non erat equitas sed
duplex iniquitas. *Figur. 2. R.* vbi
legimus quod postq absalon fratre
propriuz interfecerat et fuerat a pa
tre restitutus in gratia sedebat i vi
cis et plateis per quas ad regem ve
niebant habentes causas; et clamans
dicebat. Quis me regem constituit
vt faciam iudicium et iusticiam his
qui non inueniunt quicis iusticiam
faciat vel respondeat. Operiebat
n. verbis simulatis malitiam cor
dialem. Obtento vero regno per
sequutus est patrem et nequanda co
missit. Spualiter Absalon interpre
tatur amaricatio et bene denotat
clericum toto affectu ad prelacio
nem suspirantem qui semper est in
mens amaritudine quousq; valeat

¶ Prelatio

quod prave cupit obtinere. Fratri
cida pro tanto dicitur quia suo malo
exemplo primos et fratres occidit
hic ergo per artem ypocrisis cona-
tur informare electores ac promo-
tores verbis virtuosus sub dolo p-
mittens magna et mirabilia que ne-
quaquam exercere intendit. et sic p-
fas et nephas precibus et precio quoli-
bet modo conatur adipisci regimen
Sed adeptus deterior efficitur quam
prius. Expellit. n. patrem eius. s. xpm
et doctrinam eius de finibus regni
sui. Bonos deprimit. malos promo-
uet. pecuniam elicit. Sacra vendit
et omnia mala facit. Ecce igitur quaz
cito vertitur ficta sanctitas in ne-
phanda; maliciam quia quod latebat
in infimis indicatur positum in su-
blimi. pe. raue. in quodam sermone
Quidam ante dignitatis adeptionem
satis commendabiles extiterunt. Sed
super candelabrum ecclesie positu-
ti lucem in tenebras et famam in in-
famiam pervertunt. Melius plerique;
adhuc latere sub medio quam cum in
fama candelabrum ascendisse. Ad
hunc. n. turpitudine eorum sub pauper-
tatis obscuro lateret nisi eam digni-
tas divulgasset. *hg 352* B

Editor dei et hominis. Mediu-
m esse dicitur quod sapit naturam
extremorum. ubi gratia me-
dium inter album et nigrum dicitur esse
palidum. Mediu inter calidum et frigi-
dum est tepidum etc. Sapit igitur medius
natura re extremorum quia quasi ex
utroque precipat et opponit ex ambo-
bus. et cum patet vni extremorum et locum

quodammodo alteri extremi. Spualiter
prelatus dicitur esse medius siue me-
diator inter eum et subditos ut sit
transitus ad deum ab ipsis subditis
mediate plato per vitam et doctrinam ip-
sius plati. debet etiam sage naturam ex-
tremorum quia et deus mitis esse cum populo
et rigidus cum deo. et quando deus exi-
get vindictam de subditis debet sub-
ditorum causam sage et pro ipsis deum
deprecare interpellans humiliter
pro illorum indulgentia. Cum autem popu-
lum subditorum peccare videt exigit
vindictam de iniuria deo illata per
peccatum non parcendo impijs. Fig-
In Exo. et leui. ubi legitur quod
moyses. per quem de egypto populus
eductus est fuit pro populo interce-
dendo mitissimus sed delinquentes
puniendo seuerus. et seipsum pro po-
pulo exhibebat mori paratum cum dice-
bat. Aut parce populo huic aut de-
le me de libro vite. In quem scripsi
sti. ideo inducens gregem. platos ad
mediandum pro populo apud deum
exemplo moyses. li. 8. mora. sic ait moyses
si sic amavit eos quibus prefuit ut p-
cis nec sibi parceret et tamen delinquentes
sic persequutus est quos amavit ut eos
etiam domino peccante prosterneret. utro-
biusque legatur fortis. utrobiusque media-
tor amabilis eam; populi apud deum p-
bus causam dei apud populum gla-
dij allegavit. *hg 353* C

¶ Nixit te dominus oleo leticie. ps.
v. Membra vincta oleo mitescunt
Nam membrorum indignatio mo-
lescit et membra efficiuntur ductilia.
Spualiter plati sunt membra principalia
¶ ij

¶ Relatio

in toto eccle. corpore. Jo vngi dñt oleo misericordie vt sup seditos mā fuescāt p ppassionē. Si. 3. R. 2. vbi legit q salomō vinct⁹ fuit igyon p sadoch sacerdotē z natan ppheta; z positus sup mulā dō pñs sui. Spi rituali p salomonē sbaudicligendū plātū rō ē q salomō interpretatur pa cificans mētes z retribuēs iniquis hec sunt due pdictiōes que i prela to penitus regūtur. s. vt afflictos psolari conet flendo cū flentib⁹ ifir mus cū infirmantibus z cōpatiēis ppatientib⁹. Leo papa i quodā ser mone z ponit in decretis. 28. di. li bat dño pspera qui ab afflictis pel lit aduersa. debet etiā retribuere inq; debitam correctionē ne iniq; tas ipior gregē bonorū incorrecta i ficiat Lasiodor⁹ sup ps. Iniquitas qppe mortaliū more putredinis sine fine vagaret nisi eam medicinalis correctio minuit. ressecaret vngi⁹ igyon qui interpretatur lucta quia prelatus velut bonus atleta vngi⁹ vt luctet p vicia z peccata nec in mēte sua viuere vicia sinat q debet aliorū culpas detergere. vnde gre. 24. mora. Qui adhuc impugnatiuz crimina victorū p psumunt delecta tionis tolerant aliorū recipe curant non presumāt. Lū; vero temptatio nū bella subegerunt z apud se de in tima securitate securi sunt custodiā fortiātur aniarū. S; vngitur Salo mon ab his duob⁹. s. a sadoch qui i terpretatur iustus z a nathan qui interpretatur donās quia prelatus debet in se iusticie austeritate vti z

subditis sepe veniam donare. An de Crisostom⁹ sup illō Mat. 23. ali gant onera graua z ipotabilia. sic dicit de platis. Circa vitā tuā esto austerus circa vitā aliorū benign⁹. Audiant te homines parua mandā teni z graua faciente; sed ponitur super mulā; regis que nulla nasci tur ex equo z asino quia debet sede re sup discretionē que cōponitur ex correctione z venia. z ex sede illa Rndere iudiciū. Nam illa sedes est dō pñs eius xpi cui dicit misericor diā z iudiciū cātabo tibi. vnde gre. in moralib⁹ tractādo istoriā de ar cha testamēti dicit. Miscēda est se ueritas lenitati faciēdo quodam ex vtraq; temperamentū vt in nimia asperitate nō desperent subditi ne q; in nimia lenitate soluātur. hec ni murū illa tabernaculi archa h; in qua simul cū tabulis virga z manna erat quia cū sacre scripture scia in boni rectoris sit pectore si ē virga correctionis sit manna dulcedinis.

Th 384

¶ Cecus ceco ducatū pster ambo in foueā; cadunt. Rō quia simul ductus z ductor in foueam cadunt eū quia de ppriū quo se tenēt. Itaq; vno casu ambo cadēt. Si autē ductus a ducēte dī staret non sic eueniret quia cadēte ductore non esset ductum necesse ca dere etiam inuenta fouea. Nam au dito prioris casu posset sequens sta re z non sequi. z casum suum vitare ex casu precedentis. Sed q; sequēs

Prelato

totam suam adhesionem ponit in pre-
cedente quem cautum putat id illo ca-
dente cadit et iste. Spiritualiter ductor
cessus est delirans prelati. Ratio est quia
sicut se habet secundum oculum in corpore
ita se habet prelati in ecclesia. Item
dominus in euangelio. Si oculus tuus sim-
plex est totum corpus tuum simplex est
et hoc quia si prelati neque est vix sub-
ditus poterit bonus esse quia subdi-
tus in sua actione quodammodo a suo
prelato dependet. Ideo dictum est
ei fac secundum exemplar quod tibi
monstratum est in monte. id est in plato
ergo prelati dum peccat non se timet;
subditum etiam peccato occidit. Fig-
urum. ubi legimus quod dum phili-
stini pugnaret contra israel. versus
est super Saul totus pondus phili-
stini plurimis vulneratus irruit su-
per gladium suum et mortuus est. Quod
videns iheronimus armiger qui iuxta illu-
erat. fecit similiter et mortui sunt
ambo pariter. Spiritualiter per
Saul qui interpretatur abutens in-
telligitur prelati malus qui praue
abutitur officio pastoralis proficiens
honoribus deficiensque moribus ver-
titur super ipsum totum pondus po-
puli quia sanguis populi percunctis
requiritur de manibus suis ut habet
expressisse Ezechiel. vulneratur multis sa-
gittis quando temptationibus dyabo-
li sentit irruit super gladium suum;
quando sponte exercet peccatum tunc
idem facit armiger cum subditus sui
prelati exemplo peccandi sumit auda-
ciam. Item Gregorius in moralibus prelati
tot moribus dignus est quot male vi-

uendi exempla ad subditos transmittit

h. 355.

E

Ransuigrata est captiua et
istisque enutrit. Isa. 49.

Solent piratae cum capiunt
alienigenas mulieres eas precio ven-
dere et ex hoc sequitur duplex peri-
culum quia et parvuli si qui sunt or-
bantur matris presidio et mulier il-
la quique ex nobili orta propria vilibus
traditur gentibus. Spiritualiter sacra
scriptura vocat sepe ecclesiam seu
religionem mulierem. Apoc. 12. Mu-
lier amicta sole etc. Tunc igitur mulier
hectam nobilibus omnia natalibus
que eterne regis filia vilissimis vendi-
tur personis a piratis quando electo-
res precio et carne et sanguine incli-
nati seu pueri ecclesie seu religionis
regnum tradunt indigno et malo
prelato regendus. Inde filii orbi
matris presidio percunt. quia subdi-
ti debita directione privati regimini
vagi et discoli facti ad interitum
cadunt et ipsa tam nobilis mulier
tradita est in tam turpibus manibus
lubrici peccatoris et enormis. Fi-
gura. 4. ubi legimus quod la-
trunculi furie duxerunt puellam ex
israel captivam et vendiderunt
eam Naama leproso qui ipsam tra-
didit in obsequium uxoris sue. Spi-
ritualiter per latrunculos istos no-
tandi sunt electores maligni quarum
sacrilege manus ut repleantur pe-
cunia prompti sunt ponere quem-
cumque indignum in sedem cathedra-
lem. Isti sunt deteriores latronibus
qui per egrum expoliatores trucidant

f. iij

Prelatio

quillitōporat. isti utroq; modo. s. spiritualiter et cordialiter occidit. Ideo longemeli⁹ sup furcas staret puella vero ex israel religionē seu ecclesiam significat q̄ p scripture scē noticiā deū videt. dū hec ergo puella tam nobilibus orta natalibus ex qua xpo multos adoptionis genuerat filios transfugrat p latrū culos huiusmodi quid facient filij eiu⁹. Quis eos educabit et dabit refectionem celestis doctrine et aqua sapientie salutaris potabit illos. Traditur naaman leproso. i. inundo et enormi prelato qui hanc puellam seruam tradidit propter voluptionis et liberos eius cibis prohibitis et immundis per male conuersationis exempla et sic qui vesebantur in croceis stercorea amplexantur. heu nephāda abusio. honorat dyabolum et derident xpm. Ber. super expositione regule sancti benedicti tractans illud prouer. 28. Celū sursum et terra deorsum. Pedes sunt supra caput et facies retro est interiora effusa sunt extra. Deus ibi cōculcatur dyabolus ibi honorifice suscipitur et subdit Bernar. Terra inquit sursum et celum deorsus vbi terrena celestibus preponuntur. pedes sunt supra caput. vbi viri spirituales despiciuntur homines vero terrena sapientes in honore habentur. Facies est retro cum in operibus in quibus nostra terrena utilitas intenditur post q̄ merces eterna interiora effusa sunt extra. cum bonā interiora negligunt et exteriora

diliguntur. Deus vero cōculcatur et terra deificatur vbi deficit caritas et regnat cupiditas. Dyabolus honorifice suscipit et de⁹ pumelio se repellit. vbi raptores recipiunt boni vero repulsi; patiuntur vel ma e peurant. B. Ber. 7y 356 S

D predā ascendisti fili mi. a gen. O; falcone; domesticū amplius predari siluestro. rō ē q̄ dū falco siluester satur ē gescit a pda. et nō eget pro tūc vltior pda. Sed domesticū nō p se tū sed pro dño suo et totū domus familia oportet pdari. Spūaliter siluester falco secularē pdonē significat q̄ sufficiētib⁹ spolijs pro se pgregatis a pda gescit et cessat. S; domesticus falco denotat domesticū pdonē clericū. i. vel religiosū; p suū supiorē pnotū. hūc oportet pter sibi necessaria p dño suo pdari spolia sūditoy vt igitur dñi sui promotoris cōtinetet isaciabile. Tali modo ac pacto itrare ip̄; plationis culmē itrare oportuit. Plus. n. petit pnotor. et vult pro labore promotionis iterdū recipere a promotore quā sint redditus quos promotor acquirit. Itō efficitur falco domesticus pdas et expoliās subditos vndiq; vt fauces dñi sui possit repellere qui alr illū nō promouisset. hec detestanda pueritas figurata fuit. 3. R. vbi legim⁹ q̄ q volebat imple⁹ marsupium Jerebca fiebat sacerdos. Spi. Te roboā iterptat diuisio ppli p quē notat muner; amator et mercator p̄ imōij crucifixi ille. n. ad o tūdit

Prelatio

populū suū indignos subleuando
et exaltando. bonos vero deprimen-
do et cōcūcādo. Isay. vbe qui iu-
stificatis impium p̄ mūnera et iusti-
ciam suā aduertitis a iusto. pe. ra.
in quādā eplā peremptorium est in
principe auz adorare mūnerū teste
si quidē ppheta. Iniquorū inquit ini-
quitates sunt dextera eorū repleta ē
mūneribus. Trāsibunt iniquitates
in penam et mūnera in dolorē quia
testimonio Job. ignis deuorabit ta-
bernacula eorū qui mūnera libēter
accipiunt. *Ms 352*

Ligite vobis viros sapiētes
e Machab. Quedā sūt officia
in qbus nullatenus d; dile-
ctor attēdi nec p̄ponis; sui pitior
vt ē nauis regimē seu gubernatio i
alijs vō in quibus agitur p̄ter pi-
culum mūnus indebite p̄moueri pōt
amicis. Spūalr ad aīaz regimē
non debet exponi nisi vita et mori-
bus bene exptus et exercitat⁹ in or-
dine subditoꝝ. Nō enim debet p̄e-
sumi nescientem scāla; aut banchā
dirigere nauim sufficienter guber-
nare debere. Sic nō est presumēdū
bene scire p̄cesse qui p̄io subesse
non didicit. Unde Aug. in sermone
Ad episcopālē inquit dignitate; eli-
gi non debuit qui minora officiā gu-
bernare non didicit quia cura na-
uis illi cōmitti non debuit. qui re-
mū tenere non nouit. Ergo si na-
uis seu salus religionis amatur sū-
me cauendum est. ne p̄ponatur
quisquam nisi vtrāq; facultate. vi

delicet moribus sapientiaq; pert-
et. Non enim nobilitas sanguinis.
seu carnalis affectio homini suffi-
cientiam p̄bent sed studiū sancte
vite. Figura. i. R. 16. Samuel pro-
pheta ex p̄cepto Domini cū debe-
beret vngere in regem vnum de fi-
lijs Isay. ipse Isay. Statuit coram
propheta omnes filios suos reten-
to dauid minore. Igitur cum vidis-
set samuel beliab primogenitum co-
rum et optime apparcentem. Existi-
mauit futurum regem. Sed ait ad
eum dominus. Ego nō corporis pul-
chritudinem apicem facio regalem
sed animi virtutem. Non est igitur
electus in rege; beliab nec aliquis
eorum quos pater statuerat coram
samuele. Sed nissus est pro dauid
qui castos erat ouium qui parui-
lus erat puer et vinctus est in regē.
Spiritualiter. Non debent eligere
in prelaturam potestatem habentes
super electione illū; vel illos quos
mundus reputat quantūcūq; af-
fluant diuitijs potentia et nobilitate
quia deus in eligendo talia non atē-
dit sed debet eligi ille qui vita et
moribus alios excellere dignoscitur
Talis enim aptus est pascere oues
xpī. Non autem illi vel illos quos
mundus iste reputat. Unde orig.
super illo numeroꝝ. 27. prouident
dominus spiritum omnis carnis sic
ait. discant electorum principes nō
eos q̄ consanguinitate generis iuncti
sunt neq; carnis propiuitates oclā-
tur testō signare neq; hereditate
tradere principatū ecclies; referre
r iij

¶ Prelatio

ad iudiciū dei et nō eligere illū quē
hūanus cōmēdat affect⁹ *h. 3. 58. b.*

Uti patet virge odit filiū;

¶ Nūquam per se pater pōt
odire filiū cum filiū patri
sit aliter ipse. Sed p accidēs multi
sunt odientes. Nam licet pater ex
amore nimio filio peccanti p se ma
lari ministret illū tñ videt odire p
accidēs dñi sibi nociua nō denegat.
Si enim egrotus cōtraria medico
postulans obtineret illa a medico
signū esset mortalis odij. Sic spūa
liter. prelatus dicit subditos suos
odire. si ipsos errare prospicit. et in
correctos relinquit. Nō est enim si
gnū; amoris sed odij mortalis. Ip̄i
peribunt i peccatis suis. et sanguis
eorū exquiret de prelatis sui manib⁹
vt habetur. Ezch. 2. Figu. i. R. 2.
Vbi legimus qd filij heli sacerdo
tis tollebant fuxinula carnes sacri
ficii de olaminis offerētib⁹ et ince
bant cū mulierib⁹ et cōmittēbant
peā grandia p que ppl's ab oblatōe
subtrahēbāt. Pater vero ipsorum
increpabat eos lenit̄ sū correctio
ne. nec ob patris increpationē dimit
tebant. Iḡi indignatus dñs contra
ipsos et cōtra domū heli patris eorū
et ptra populū suscitauit philisteos
ptra populū i plūm et fugit ysrahel
et multi de populo occisi sunt. et fi
lij heli corruerunt i bello et archa
dei capta ē a philisteis. Que mala
cū audisset heli cecidit d sela et fra
ctis ceruicib⁹ expirauit. Spūaliter
heli q̄ interpretat de' meus signi
ficat plātū qui locū dei iter subdi

ros tenet. Filij vō eius sunt subditi
eius. qui i ei duz pueritate audaci
fuxinula tridentī lacerāt carnes sa
crificij. qñ. s. triplici nequitia. s. su
perbia vite cōcupiscētia oculorū et
pēupiscētia carnis que qdem tria
tribus religionis cōditionib⁹ ptra
dicūt obedientie. s. et paupertati et ca
stirati. Scādēlizant populorū layco
rum quos debēt iducere ad sacri
ficiādū dñs sacrificiū laudis. et miser
rini⁹ iterdū plātus parcēs discipli
ne pmittit eos i peccatis eorū; cre
dens deo satisfecisse p leuē increpa
tionē que nullatenus sufficit quādo
corrigibil' culpa suadet. Nā tāta ē
quorūda; pteruitas vt emēdari ne
queant remotis verberibus. Jō cū
tales plātus iuenit qb⁹ nō pdest p
terua increpatio. de eos reducere di
ra punitōe. vñ Jfido. de sumo bo
li. 3. ca. 41. Qui blādo vbo castiga
tus nō corrigit acri⁹ necesse ē quod
arguat. Cū dolore. n. sunt abscondē
da que leniter sanari non possunt.
Quia iḡi negligit disciplinā erga
subditos tepid⁹ plātus. Jō tāti ma
li dicit ē auctor. Nā pereunt filij
sui. i. subditi i prelato vicioz et sub
cūbunt. Archa dñi. i. religio capis
a demonib⁹ et ipse de sela plātis
cadēs moritur i peccatis suis. Non
ē iḡi amare filios; odire si delin
quētes eos nō corrigam⁹. Et longe
meli⁹ ē. quosdā crudeli punitōe fe
rire dñ aliter nequeūt emendari q̄
ceteris p̄bere materiā corruēdi. vñ
Dug. sup lib. nūerorū omē. 21. Que
ē iquit ista bonitas ista misericordia

Recidium

manu parere et oſidifcrimē. idu
cere. poluit. n. ex vno peccatore po
pul'. sicut ex vna cuc morbida vni
uersus grex. *379.*

Uper aspides et basiliscum
ambulabis. et conculcabis
leonē et draconē. ps. Multū
pdest debētib' esse i prelio armorū
exercitiū et alias fuisse i pluū et rece
pisse et dedisseictus plurimos. Ex
hoc. n. audaciores fiūt et firmiores
i pho. vñ scdm vegetiū hoīes ma
celarij et assueti cape porcos et cer
uos. et assueti occidei huiusmōi aia
lia aptiores sūt ad bella. Nā hō icō
fuer' videre vulnera et sanguinis
effusione. nullaten' esset apus ad
bellū et scipue ad ducatiū exercit'
Induceret. n. timorē. vñ d; asserre
audaciā. Spūaliter debēs exercitiū
subditoz ducere d; esse exptus i p
lio cōtra vicia corporis et tēptamē
ta dyaboli. Aliqñ si debilis foret
eo subcūbente subcūberet subdito
rū exercit'. Jō necesserio regitur
approbata experientia i eo qui d;
alijs pcesse. Fig. i. R. dō prius in
terfecit leonē et vrsū et postmodū
faciliter iterfecit Soliā et obtēta si
lia regis i sponsa; fact' ē dux exer
citus dñi. Spūaliter. significat dō
platiū qui d; vultu placido benos
pfortare et puerfos forti māu corri
gere. hic ergo d; vrsū. i. solidū
corpus et leonē. i. mūdus; astutū do
massē. et postmodū dyabolū vincet
faciliter et sic obtēta patione in le
giprimā spōsam erit apt' dux exer
citus subditoz. Non igitur accedat

quisq; ad animarū regimen nisi pri
us bellatis vicijs et peccatis. greg.
24. mora. Quiquit adhuc ipugnā
tū crīmīna vicioz p cōsensum de
lectationis tolerat. alioz curā susci
pere nō psumat. Cū vō tēptationū
bella sugerūt. et ipsi apui se de intū
ma trāglitate securi sunt. custodiā
fortianē aīaz. *380.* Recidm 36. A

Euertere i domū tuā. Necess
r scē hominē qui diu a patria
ppria suis exulant demeri
tis rediētes sūm opere cauere ab oī
offensa. qz tūc pditor quasi cōuict'
duri' a pūcipe pūit. Spūaliter
peccator qui diu suis culpis exaspe
rat diuinā clementiā multiplicādo
mala iūenta venia p penitentiam
sūme deb; cauere ne redeat ad cul
pas pristinas qz tūc exasperata mi
sericordia i durā mutaretur vindi
ctā. Fig. 3. R. 2. vbi legim' quod
Semei qui maledixerat regi dō et
lapides phicerat cōtra ipsū hūilia
tus corā salomone filio suo cōsequi
tus ē misericordiā. Ait. n. illi Salo
mon vade i yerusalē et hedifica ti
bi domū ibidē et ide n recedes nec
vadas huc atq; illuc. In quacūq;
enim hora recedes de yerusalem
morte morieris. Et placuit sermo
hic Semei et hedificauit domū vt
pcepit ei rex et habitauit. ita trib'
annis. quib' cōplectis secutus ē ser
uos suos fugiētes ad regem. Beth
pest quem mittens Salomō bamaā
qui interfecit illū et mortuus est.
Spūaliter. Per salomonem qui
interpretatur pacificans mētes sū

Reciduum

audi xp̄s; q̄ p̄esto ē consolari penitentes z de suis peccatis dolentes. Per Semci q̄ lapidem iactauerat contra dauid subaudi peccatorem deus multipliciter offendentem la chymis tamen p̄uentus indulgētiā obtinētē p̄cipitur sibi donum edificare in ierusalem. i. visionē pacis p̄ penitentiā z inde nō recedere per peccatū aliōq̄ moriet̄. Qui merito debet p̄tentari. Sed qd̄ est post tres annos recedere. Nō. q̄ post tres annos. i. post tres penitentie gradus seruitij corporalis. s. sensus z ascendit ad mūdum quos spiritus segit p̄ cōsensum. Sed tunc mittēs xp̄s post ipsum Banaya; i. diuinā punitionē illū spiritualiter occidit z sic fiunt illius nouissima peiora peiorib⁹. Jō Criso. sup̄ mat. Cogitauit o hō grauiore; cē culpā post veniā. vulnus plus dolere post curā. molestius homine; sordidari post gratiā q̄ indulgentie ignatus est. qui post veniā peccatū sanatus indign⁹ est. qui semetipsum post q̄ sanat⁹ ē vulnerat. nec mundari meret̄ q̄ post gratiā sordidat semetipsum. *Ps 36.*

Uas; vilis facta es itterās q̄ vias tuas. Jere. 2. Perso nātr̄ diuincta bone societati z fideli daz fugit l. o mala z periculosa mūq̄ debet se elongari a socijs. Latēt. n. iter dū latronculi ne morib⁹ q̄ nequaq̄ audent in idere multos simul. sed si quēq̄ solū a societate de uitate reperit illū capiūt z expoliant; z aliquando occidunt.

Spūaliter. Fugientes peccatū ducti xp̄i z diuine gratie suzimus mala z piculosa q̄ captus in illis occiditur. Jō cam sic xp̄s nos inde per suā gratiā educat. z debem⁹ ipsum sequi z societate eius nequaq̄ relinquere q̄ demones latent in itinere mundi huius sub quibus dā delectationibus qui nequaq̄ nos p̄nt offendere nostrā societate sequentes. S; si p̄ciduū velimus mūdi delecta mēta querere dyabol⁹ aīa; capiet z gratijs expoliata; cōprimet eterna cōfusione. *Fig. gen. vbi legit⁹ quod Jacob euz ca. 3 familia redibat de mesopotamia fugiens a con sortio labā qui quasi volebat eius familiā detinere captiuā. Et dū; p̄ transiret p̄ terrā Sichinor⁹ dyna filia lye relictis parentib⁹ z fratrib⁹ sola descendit vt videret gētes regiōis illius z sibi emeret iocalia uir⁹ morē puellar⁹ z rapta a Sichē rege illoz z ab eodem violata ē z passa stuprū z oī tēpore p̄fusa sunt.* Spūaliter. Per Jacob z lyā vxorē eius suabudi xp̄i z ecclesiā; p̄ dynā filiā cor⁹ itellige aīa; his parētib⁹ regiūā reducūt hāc filiā hi parētes d̄ manu dyaboli q̄ p̄ peccatū conat ipsā; detinere captiuā. Sed dū sic cū parētib⁹ rēdit ad terrā; natiuitas sic. i. ad celū transit p̄ sichinā q̄ interpretat̄ laboriosa z bene significat vitā p̄ntez q̄ requiē nullā nouit s; affecta aīa misera rez to calū. i. delectationū relicta xp̄i societate descendit ad mūdi caduca. unūtoibi sichē. i. dyabolo p̄cipio

Reciduum

mundi huius capis ab eodez et violat qz pudicitia qua xpian eq edo p penitencia neq lerat dyabol co culeat et sic villissima atq; abiecta et cofusa remanet expoliata gratis et vulnei ata peccatis. Aug. i soli. Ipsi dne obseruauerunt me et videtes me sine te despererunt me diu seruit sibi vestimenta mica quibus ornauerunt me sub pedibus suis coeulauerunt me fecerunt peccatorum poluerunt tepu tuum posuerunt me desolatu tota die merore coeffectu. Jam post eos cecus nudus et illaqueatus funibus peccatorum. *Hy 362 L*

Uinutriebantur in croceis q aplerati sunt sterora. T ren.

x. Si quis velet contra naturam porcu nutrire delicato cibo et ponere i lecto eburneo porcos nulloatenus pateret. Na inueto luto vlt sterora se statiz i illa i mergeret eo qd hec sibi naturalia sunt. Spuali ter peccator peccata frequentas et iteras et p logas coeffectudine i illis imorans fecit sibi quasi contra naturam no peccare. Jo si quadoq; ali q intervallo pentetie occurrete peccare desistat modicu pseuerat quia statiz sue coeffectudinis necessitate coactus ad solita iclinat et spreta penitentie pulchritudine ad sterora peccati descedit. Sig. i nue. xi. vbi legim qd filij ysaac abhorebat manna vbi quod erat eis esculu da tu et dicebant. Aia nostra nausent sup cibo illo leuissimo utina esent in egypto vbi porcos et cepe et alca comedebamus. Na pp logam moram

qua contraxerat in egypto non sapiebant nisi egyptu et pp appetitum alcor et cepe pernebant manna ceteri mens omne dulcedine. Spualiter iste populus denotat peccatores diu in cecitate peccati demorantes qui oculos egros habentes et palatu non sanum gustata penitentie gratia et visa indulgentie luce ferre no possunt nec i illis quiescere tu se videt priuari voluptatibus abhominantur munda vt amplexibus teneant putrida peccata quibus velut funibus peccati trahuntur quasi natura. vñ greg. i quadam omelia vsitata culpa obligat merem et nequaquam surgere possit ad rectitudine conat et labie qz vbi sponte persistit ibi et cum no lucrit cadit. *Hy 363 D*

Espiciens retro no est aptus r regno dei. luc. 9. Fugies gladium inimicor semper debet oculos habere ad via per qua graditur et ad terminu ad quod tendit. no autem ad terminu a quo recessit. Na volues se retro aut eu stare aut si procedat oportet eu cadere et i viro qz gradu persequentes appropinquat ad eu et sic e i piculo. Spualiter penitentes fugiunt gladiu dyaboli peccatu. s. ideof imp ante oculos habere debet via penitentie et terminu ad quod properant. s. vitam eternam. qz cogitantes et oculis cordis cōtemplantes eterne vite dulcedinem audiores efficiuntur ad mundi fugam. Non debet penitens aliquando respicere retro per delectationis preterite recordatione

Religiosi

quia tunc dyabolus insequens nos cito caperet per consensum; et sic ibi remaneremus captivi. *Fig. gen. 19.* Vbi legimus quod cum domini vel let subvertere sodomiam et gomorram propter illorum ciuim iniquitates. angelus precepit loth et uxori et familie illius ut exirent inde et saluarentur in monte quod omnes sic fecerunt et saluati sunt. excepta uxor loth que dum fugeret voluit se retro et versa est in statuam. Spiritualiter dominus vult punire pessimorum peccata. Sic enim exigit sue iusticie rectitudinem. precipit autem cupientibus saluari ut a peccatis recedant per viam penitentie et saluentur in monte domini scilicet in celo. Non debet retro respicere peccati reciduationem. sed retro tramite penitudinis perficere iter inceptum. Sic enim peruenit ad montem eterni gaudij in quo beneplacitum est deo habitare cum sanctis. Sed si anima misera retro respiciatque desiderium et affectum rerum mundalium vertitur in salinem et efficitur terra sterilis in qua nullum viride penitus amplius nascitur pertinens vltimum ad virtutem. *ps.* Posuit terram fructiferam in saluginem. Ergo non est respiciendum retro pro delectationem peccati. postquam recessimus per penitentiam a peccato. quia hec deus vni abhorret. unde *Aug.* ad quemdam; conuenit. Nullum scelus coram deo tam abominabile sit quam preterita peccata vniuscuiusque vestrum remiscendo gaudere et inde exultare.

10364

Religiosi.

A

¶ Sunt viri potentes *gen. 6.*

b Virtus et potentia seu fortitudo in homine cognoscitur et mensuratur per agressionem et obtentum alii cuius difficilimum. Nam vincens et superans debilem et inermem non censetur fortis sed spiritualis contra fortem et munitum probus munitur et audax ut patet de dauid contra Goliath. Spiritualiter. Inter omnia mundi difficilissima obtineri generi humani est sacra scriptura. Ad illam enim ex natura non potest attingere humane mentis acies sed diuinitus infunditur captiuantibus proprium intellectum in obsequium christi. Relictis ergo grauaminibus mundi et corporalibus rebus que suis ponderibus spiritum trahunt ad yma. Intellectus sit agilis et potentior ut ascendat ad contemplationis altitudinem et illam rapiat ut patet de verbis religiosi qui deponentes carnis voluptatem veram castitatem seruant expulsa cupiditate paupertatem voluntariam sectantur negantes voluntatem propriam; tenent obedientiam. hic ergo fortes facti et agiles ut diximus desunt diuine contemplationis exhauriunt dei sapientiam. *Fig. 2. Reg. 23.* Vbi legimus quod cum dauid descendisset ad consilendum dominum sicut aqua que erat in cisterna iuxta portam bethleem; quod videntes tres viri fortissimi socij sui transferunt per medium exercitus philistinorum qui usque ad illud locum castrametati sunt erat et non sunt passi aliquid

Religiosi

les ionem ab hostibus. sed haurientes aquam istam detulerunt dauid qui tamen illā bibere voluit; liberauit eam domino coram omni populo. Spiritualiter. Dauid q̄ descendit ad cōsulendum dominum significat religiosum qui relictis vite p̄sentis cōmodis descendit ad excusationē diuini cōsiliij quā ait. vade et vende omnia que possides et sequere me. hic igitur sitit aquam d̄ bettleem. i. scientiam sacre scripture. Bettleem enim interpretatur domus paui et sacra scriptura dicitur archa spiritualis presens qui scilicet de celo descendit. tres viri fortissimi. tres sunt virtutes iā; dīcte. s. paupertas castitas et obedientia. vnaqueq; .ii. difficilis est. et fortissima ad seruādum. Sed q̄ predictę tres virtutes hominē expoliant ab oneribus mundi faciliter perducunt ad sacre scripture sensum nec valet contradicere philistinorū exercitus. i. temptationes p̄mouētium. Nam his poleus virtutibus nihil habet qđ a dyabolo possit impediti. Sed vide q̄ aquā obtenta; nō bibit dauid sed liberans eū dño coram p̄p̄o. q̄ cū religiosus scientiā obtinet sacre scripture non debet illam sibi soli ascribere. et sibi tñ bibere eū; sit donū dei. Sed d̄; istā effundere corā populo xp̄iano vt ex illa bibāt sciētēs aīe et hoc est facere libanū sanctū corā deo. s. sciētā a deo acceptā audiētibus impartire alioquin diuinā icurreret indignationē p̄ diuinā sciētā peten-

tibus denegaret. vnde glo. sup̄ illo euangelij. Qui gratis accepistis gratis date sic dicit. Qui sciētā a deo gratis acceptā dare cōtempnit i extremi iudicij examine a deo meretur merito maledicti q̄ maledictus dispensator auarus cuius largus ē dominus.

pg 365 B

Expoliari me tunica mea. can. e s. Signū magis amoris est quādo quis vestē propriā extrahēs a se suo et socio donat illa; et vestem socij sibi induit. Itaq; quācumq; alia exteriora donaria sibi mutuo donent. donū proprij vestimenti signū indicat alteri amoris. Spirituāl̄ signū magis dilectionis interdū et nos est quādo ipse induitur vestimēto nostro seu tunica nostra quam nos illi donamus et ea ipsum vestimus. hec enim tunica est propria voluntas. Quancūq; enim amore christi expoliamus nos bonis exteriorib; nobile est illd nos horum deponamus affectum. Et quācumq; magis sunt facultates et voluntatem habendi deponimus omnia christo donamus. vnde Lassi odorus libro octauo. homo qui non habet quod dimittat vniuersis renūciauit facultatibus mundi quisquis affectus possidendi eas radicitus amputauit. Figura. i. s. 12. Ubi legimus quod Jonathas exiit sibi ipsi tunicam propriam et donauit eam Dauid et conglutinata est anima Jonathe anime Dauid non obstante quod

Religiosi

[illegible]

(faint, mostly illegible handwritten text in a cursive script, likely a continuation of the previous page's text or a separate entry.)

Religiosi

non finis et populū p̄ via; ducere salutis. Sed cōplectis. 3. annis cōspectui regio p̄sentabunt. s. qz cōsumatis tribus magnis quas seruat perfectionib; .s. paup̄tate castitate obedientia. quibus quasi angelis cōparantur. Ipsi p̄ter coronas talibus datur. obtinebūt aureolā doctorū xpo p̄sentari i regno celesti vñ Aug. ad moicā. Non inquit nō mediocriter esse felicē qui se saluat dño adiūte. Sed non multo magis beatiorē esse qui secū alios ducit ad vitam. *367* D

Ulplicabo semen tuū. si m̄ cut stellas celi. gen. 110. qz i celo sunt stelle fixe. s. in firmamēto. Sunt. n. sicut clavis in rota. et nō habēt motū aliū nisi motū sui orbis. Sunt et alie que vocātur erraticę sunt planete q̄ aliis motū habēt postq̄ motū pp̄rio orbis. Et i; iste stelle sic mobiles sunt hūc tñ suā influentiā super terrā nec sup̄ flue mouentur motu pp̄rio. vñ est qd̄ interdū vident̄ quēdam motus vaporū qui vident̄ stelle sed non sunt. nō. n. i aliqua celesti spa sunt sed sunt i fra speras actiuorū et passiuorū quāq̄ apareant stelle cum signū ē. qz i se mox euanesūt. Stelle autē vere i perpetuū manēt. Sp̄ia liter. Stelle celi denotāt religiosos quos de i suis ordinib; quasi i sp̄ris suis multipliciter ordinant et collocant et ad plura et diuersa officia collocant. Aliquos. n. ordinant ad sacre scripture cōtēplationē qui populos instruant illos doceant diuina

ma data de quib; daniel dicit. Qui me eliciāt fulgebant. vt stelle firmamēti. 22. Alii vō sunt qui i; mouentur celesti cōtēplatione mouētur tñ cū h̄ necessaria et vtili actione visitando. s. p̄sonas seculares vt tribulationib; plurimis p̄bēdo cōsolationē afflictis. Inferendo cōsilū deuīs et reducendo peccatores cōfessionib; suis. Interdū et p̄ose et alijs victū et vestitū procurando et multas alias actiōes necessarias exercendo. hi ergo licet hunc motum habeant circa terrena. non tamen est superfluus quoniam necessaria est martha marie. Sunt enim vere stelle idest veri religiosi et habēt influentiā ad bonū comune multa opera misericordie exercendo. Sed vt dicebat sunt quidam vapores terrestres qui videntur stelle et non sunt. quia quidam portant religionis habitum. religiosi vero non sunt. quia cor et affectum nec est in altiori spera cōtēplationis nec est in alijs speris sancte actionis. sed solum i fra speras actiuorū et passiuorū idest inter carnem et mundum vbi nihil aliud inuenitur quam actio malorū et passio peccatorū. Nam ibi omnis actio terminatur in passionem. Isti ergo nec vt maria sunt in celo. nec vt martha sunt in terra. Nam licet martha opera retur cū domino ministrabat. Isti verotales non sunt. qz nec deo vacāt vt maria. nec p̄uiaz procurāt vt martha. s; solū i bñis vt iudas

Religiosi

Et quia non sunt in aliquo celo fixi cito inflammati concupiscentie igne cadunt et sup[er] terra; et deficiunt. Si. apoc. 6. Ubi legim[us] Johānē vidisse quod stelle ceciderūt sup[er] terras sic ficus q[ui] suos mittit gro[ss]os q[ui] nullam in arborē firmitatē habent dū sunt maturi et celū recessit sicut liber in uolūt[ate]. Spūal[iter] p[er] has stellas cadētes subaudi p[er]fido[rum] religiosos quos religio p[er] hinc eo quod in religione nullā habeant firmitatē consummata eor[um] malitia quam aliquāli simula[tione] boni cohopebant cognoscūt et reiciuntur et cadentes in terrā celeste non capiunt p[ri]mū s[ed] fugit ab eis vt liber inuolutus et clausus in quē nūq[ue] voluerunt legere et cū hoc p[er]dunt bona t[er]ralia quia cōpetit ea eorū negotia despiciūt eo quod cognoscūt affectū posuisse ad t[er]rena et p[er] eor[um] gestus simulatos cupiūt reputari celestes. Relinquit ergo diuitias corde sed nō mente et dei iudicio p[ri]uāt[ur] diuitijs et a vero pauperū p[re]mi efficiūt[ur] penitus alicui. vñ ca[ssiodorus] li. 3. Nil p[ro]dest pecunias non possidere si volūtas fuerit posidendi. Miserabile autē ē paupertatis a condinētis tolerasse mala fruct[us] vero earum casse voluntatis vicio perdidisse. *Hy 368*

Secundū nauis cū discipulis a suis Marci. 2. In nauē bene ordinata obseruāda sunt 4. p[ri]mo quod p[ri]ncipalis nauis non eligatur sorte. scđo quod p[ri]ncipali nauis oēs bene obediāt. tertio quod singuli i[n] nauē collocetur a p[ri]ncipali

ad singula officia nauis. put melius apti sunt. quarto q[uo]d nullus locū seu officiū sibi assignatum moueat seu relinquat. Spūal[iter] subaudi p[er] nauis religionē. Rō ē quia sicut nauis de t[er]ra fertili victū t[er]re sterili p[er]tat sic religio de habūdantia sacre scripture esuriēb[us] celestia alimēta ministrat. vnde p[er] vltimo. Facta ē quasi nauis institutis d[omi]ni longe p[er]tans panē suū. Igit[ur] p[ri]mo d[icitur] eugē p[ri]ncipalis nauis. s. p[re]latus nō s[ol]te carnis v[er]o i[n] ang[ust]is s[ed] ille q[ui] p[re]cellit scia et bonitate. Scđo debent tanquā p[re]s[bi]t[er]i et p[as]t[or]i obedi[re]. Tertio oēs debent collocari ad officia ad que apti sunt. Non. n. ē aurienda aqua cū subtilaribus. nē d[icitur] ponē ydicta ad docendū nec p[re]u[er]s ad regendū. s[ed] valentibus et c[er]uicibus debēt i[n]poni officia. Debet. n. etiam vnusq[ue]q[ue] i[n] loco sibi assignato quiescere. videmus enī quod i[n] nauis rustici stat iuxta militē eo quod p[er]itior sit i[n] artē nautica. nec querēdus tal[is] locus ē i[n] ac nauis que arcta ē et spacio[sa]. Sic p[ro]pono q[uia] veniūt ad scām religionis societate ex delictijs et diuitijs mūdi nō debēt fastigio habere proximos suos qui ad istā ex paupertate venerūt nec debēt dedignari subeē plato vili seruistico natione cui deus sciam regimēis odonant. Potius debent humilitates xpi remiserit q[uia] dum eēt et[er]ni regis filius nō horruit induere formā suā et erat subdit[us] marie et Ioseph nec tales debēt i[n] religione querere lo

claus
 sica
 sica
 mias;
 is de
 a paz
 sacre
 amia
 gada
 inge po
 de eugi
 a não se
 de g poe
 e debent
 re. Ter
 d officia
 amenda
 de por
 bus ad
 entibus
 l. cham
 ano que
 cum ruti
 sol pino
 sctus in
 a e qual
 e a spacio
 de ad scdm
 claus e
 hugo habe
 nti ex pau
 er eodigna
 sico nro
 nre adota
 lances cu
 pu rorisit
 foris sui
 osteri nec
 puerere lo

ritas fulget in mente. *fol 369*
Resurrectio. *A*
Idinus dñm. Jo. penulti.
v Lōge maior est leticia cū hō
post multa picula ⁊ insepata
seu inopinata salute redit sanus in
p̄ria q̄ si donū semper p̄sisteret in
columis. Exēplū d̄ filio p̄digo. ma
i o. n. fuit p̄ri p̄solatio redcūte filio

8369 a

v Lōge maior est leticia cū hō
 post multa picula ⁊ in sepe
 seu inopinata salute redit sanus in
 p̄tia q̄ si domū semper p̄sisteret in
 columis. Exēplū d̄ filio p̄digo .ma
 i or. n. fuit p̄i p̄solatio redeūte filio

Resurrectio

quē putabat pisse quā insuper apud illum mansisset. Spūaliter dñs nro yfuxpo moriente in cruce magn⁹ fuit discipulor⁹ dolor eo quod gaudebant dñs pñia ⁊ illis erat dulce videre ⁊ cū illo corporali cōuersa rī vnde dicebat petrus in oīum discipulor⁹ psona dix ad quē ibimus verba vite eterne habes. Sed maior fuit leticia vidētes eum resurrexisse a mortuis qz mundū pformari a spiritus sancto mundū plenam habebant de ratione dñi fidem qz patet de duob⁹ euntibus i Eniaus q dicebant sperabamus quod redempturus esset ysrael s; h est tertia dies ⁊ c. Pretendebāt. n. ex vbi suis quasi nō eē ppletum quod domus illis de sua ratione predixerat. cū autē ipm vidissent ⁊ cognouissent eum resurrexisse amotuis gaudiū sunt viso illo gaudio magno. Figu. gen. 3. 9. Vbi legimus quod post venditionē Joseph. post captiuationem ⁊ ppedesciū. post pñis ploratū videntis tunicam eius cruentatam factus ē dñs ⁊ dispensator totius domus regis pharaonis ad quem fratres sui accedentes vt cibum venirent. non cognouerunt. cū ipse vero cognoscebat illos. Bibit. n. ⁊ comedit cum illis in mensa ⁊ seipsum manifestauit illis. Et pater eius s; audiuit quasi de grauisomno resurgens ait. vadam ⁊ videbo filium meum. mit ad ipsum omnis eius progenies vt fugerent egestatem presentem ⁊ futura; habitauerunt in terra gessent denum de egypto cum

auro ⁊ argento exentes puenērūt ad terram promissionis. Spūalr p Joseph. qui interpretatur augmētum subaudi xpm de quo dicitur i ps. hauxit populum suū vehemēter hic ergo post venditionē a discipulo. post lacerationem ⁊ cruentationē; i. carnis eius resurgens a mortuis iam amplius non moriturus ac cepit potestatem a patre in celo ⁊ i terra ⁊ factus est dispensator tantę diuine glorie in futuro qz gratie in presenti. hunc ergo fratres sui apostoli nō cognoscebant. sed manū ducans ⁊ bibens cū illis se eis manifestauit. Nunciatum est patri. s. humano generi in peccato lugenti xpm resurrexisse a mortuis. Quod de grauisomno vanitatis surgens relinqueretā proprie incredulitatis ⁊ descendit ad enigmata fidei p humilitatem ⁊ habitauit ut gessent que interpretatur desiderare eternam patriam quā deus pp nos ab initio plantauit. denū exeuntes egyptum obscuritatem. i. speculariā ⁊ enigmaticam visionē cum auro ⁊ argēto. i. cū meritis ⁊ virutib⁹ puenitur ad terram promissionis. i. ad claram ⁊ lucidam visionē; vbi deum videmus facie ad faciem sicuti ē. Igitur in die tante leticie quā domus nos de inferno eduxit ⁊ in qua triumphans victoriam fecit ad ipsum cū fiducia abtinenti petita accedamus quia nihil nobis negabit cū ipse intendat suam nobis leticiam impartiri vnde aug. i sermōe

Resurrectio

pasce in hac die peccator non de-
bet de indulgentia desperare. Si
enim latro paradisi meruit cur
non mereatur veniam christianus.
Et sibi illi dominus cū crucifigere
tur misertus est multo magis huic
miserebitur cum resurget. Nam si
passionis humilitas donitini homo
prestitit confitendi rationis gloria
quam tribuet deposcenti. Largior
enim solet esse ad prestandum leta
victoria q̄ addita captiuitas.

B *h* 376

Effloruit caro mea. ps. Mi-
rabilia sūt opera nature. Flo-
rent enī arbores germināt
et fructificāt et maturescūt fructus
earum et maturi colliguntur et post
modum determinatō tempore depo-
sitis folijs vidētur arbores aruisse
sed redeunte vere iterum reflorent
et reiterant supradicta. hec enī om-
nia experienda intuemur licet mo-
dum nature in talibus occulte operā-
tibus misericordie videamus. Spūa
litter qđ dictū est de arboribus per
quandam similitudinem in homini-
bus videm⁹. n. i. hui⁹ rationalib⁹
arboribus euenire hec omnia. Flo-
rent enim in pueritia fructificant i-
uuentute. Maturescunt in senectu-
te et colliguntur et depositis viribus
humanis arescunt p mortem. verū
tamen adueniēte vniuersalis ratio-
nis vere iterum resurgent. Job li-
gnum habet spēs et c. Nec est aliud
diuine potentie impossibile. Nulla ē
in mundo natio sane mentis etiam
non credēdi euāgelio cui ambigū

sit dominum aliquos ante xpi adue-
nū resuscitasse. dico credentib⁹ an-
tique scripture. Si ergo deus tunc
potuit aliqū resuscitare eodē modo
poterit et omnes resuscitare cū uolet
quia non est plus resuscitare omnes
apud deum q̄ vnum. Non plus
creare totum mundum q̄ vnum
parū lapidem apud diuinā poten-
tiam. inducet ergo deus prestūm
virorem aridū corporib⁹ simul cū
decore immortalitatis et florebūt in
regionibus paruulorum sicut senū
terre integritatem foliorū et fructu-
um quia in etate perfecta cū forma
sitatem mēbrorum. Figu. Numeri
17. vbi d. i. j. virgis sola vga Aaron
nocte vna floruit et folijs dilatatis
produxit amigdalas. Spūalr p vir-
ga; Aaron que sola floruit subaudi
nām humanā cui soli ppetit resurre-
ctio. Et nota quod sunt .i. j. genera
creaturarum videntium in vniuer-
so. p̄iosunt. 9. ordines angelorum
videntium vita intellectiua. post
quos genus humanum viuens vita
rationabilis et sensitiua ac etiā vege-
tatiua. post qđ sunt animalia perfe-
cta vt bestie viuentes vita vegetati-
ua sensitiua ac etiam motiua. post
modum sunt animalia imperfecta mo-
tu progressiuo carentia et vltimo
sunt plante sola vita vegetatiua vi-
uentes. nulli ergo harum creatura-
rū ppetit resurrectio p̄terq̄ hōi pro-
pter filius dei qui factus ē homo re-
surrexit a mortuis. Nā et nulla flo-
ruit virga nisi que fuerit Aaron
quem elegit dominus sacerdotem

t ij

Resurrectio

sibi reflozebit igitur caro nostra post rationem diuina operante potetia vt satis rationabiliter visum est. vnde gre. i4. moralium pulchre h probans ait. Sunt nonnulli considerantes quod spiritus a carne soluitur. i. caro in putredinem vertitur quod putredo in puluerem redigitur quod puluis in elementa soluitur vt nequaquam ab humanis videatur rationem fieri posse et dum arida ossa respiciunt hec vestiri caribus rursum viridescere quoad vitam posse diffidunt qui rationis fidem ex obediencia non tenent certe hanc tenere ex ratione debuerat. Quod. n. cotidie nisi rationem nostram incultis suis mundus inuitatur. Nam per momenta cernimus arbuta viriditatem filiorum amittere a fructuum prolatione post largitionem cessare. Et ecce subito quasi ex arsecenti ligno velut quadam ratione veniente videmus folia erumpere fructus grandescere et totam arbori viuo decore vestiri. *fy 371*

e Custodit dominus omnia opera eorum. ps. Prudens artifex conseruat reservare materiam vasorum; fractorum usque ad tempus vt iterato reficiat vasa illa dum tamen vasa ex illa materia refici possint. h. n. agere videmus fabros aurifices et alios metalarios. Spiritualiter xps dei filius sumus artifex quod patet ex omni fabrica quam operatus est. Nam omnia per ipsum facta sunt et cuncta que fecerant

valde bona. vnde sap. Omnia enim est artifex. omnium habens virtutem omnia prospiciens. Artifex igitur iste tam sapiens vasa sua perire non permittet quod quasi sunt confracta quia homines quos fecit vasa honoris sue glorie capaces et sue diuinitatis consortes non pactetur omnino parare sed fracturas. s. corpus et animam reservans tempore debitor reficiet coniungens illas simul in die scilicet iudicii sue rationis. Sic enim compaginabit et coniunget membra membris et partes totum quod nil remanebit enorme. Figu. daniel. 37. vbi dominus per quandam similitudinem virtutem resurrectionis ostendit. Ductus est igitur propheta in campo magno pleno humanis ossibus qui ex precepto ait ossibus. Ossia arida audite verba dei etc. Et sequitur. et accesserunt ossa ad ossa. vnum quodque adiuncturam suam. Et vidi et ecce super ea nervi et carnes ascenderunt et extensa est in eis cutis et spiritum non habebant. Et dicit dominus ad me. vaticinare fili hominis et dic es ad spiritum. A quattuor ventis veni spiritus et suffla super mortuos istos et reuiuiscant. Et prophetaui sicut preceperat mihi. Et reuiuixerunt steteruntque super pedes suos exercitus nimis grandis valde. Spiritu aliter hec visio satis aperte indicat resurrectionem mortuorum vt per ossa que propheta vidit in campo intelligantur omnia humana corpora que amulata manent in vni

Resurrectio

uerfomondo fuis ſpiritus vena
data. Cum vero venerit dies illa in
qua filius hominis cui datum eſt .
iudicium facere ſuum exercebit po
tentiam tunc qui in monumentis ſunt
audient vocem eius . Et tunc terra
mare ⁊ infernus dabunt mortuos
ſuos a quatuor ventis terre . ſ. ab
oriēte. Illos videlicet qui circa or
tum ⁊ infantes mortui ſunt . A me
ridie . ſ. qui in iuuentute deceſerunt
Ab aquilone . ſ. qui uſq; in ſenectū
te viſcere ⁊ ab occidente . i. qui ad
decrepitam etatem peruenientes o
fecerunt . Et ſic reſurgent mortui
puſili ⁊ magni ⁊ ſtabunt ante tro
num iudicis vt cum ſuis corporib⁹
vniuſquiſq; accipiet mercede; iuxta
ſuum laborem vt diuina iuſticia oc
cioſa non dormiet ſuper his q paſſi
ſunt innocenter ⁊ non acceperunt
mercedem. Unde damasus li. quar
to. Si inquit reſurrectio nō eſt. de⁹
non eſt. neq; prouidentia eſt . tūc ea
ſu omnia ſeruātur ⁊ aguntur. vide
mus. n. plurimos iuſtos exiſtentes
⁊ iniuriā impatientes. peccatores au
tem ⁊ iniuſtos diuitijs ⁊ omni volu
ptate bene habundantes . ſed quis
numquā hoc iuſti iudicij vel ſapien
tis prouidentie opus bene ſentientis
ſuſpicabitur . Et ergo reſurrectio .
Juſtus. n. dominus ⁊ his qui confi
dunt in eum mercedis retributor
erit. hec dani.

D 372

q Ueni mihi dabit pennas ſi
cut columbe ⁊ vo. ⁊ re. ps.
Colūba ſua industria cogno

ſcit aeris turbīnem proxime futurā
vnde relicto agro fugit ad alta mō
tium ⁊ ſaluat ſe in petra quoſq; re
dat tranquillitas. Et tunc tranſacto
turbine ſecura redit ad agruz. Spi
ritualiter colūba denotat animam
ſancti viri propter ſimplicitatē ſan
ctam ⁊ bonorum operum ſecundita
tem. Cognoscat. n. ſe penitus a cor
pore ſeparandam per morte; huma
nam. Ideo vt fugiat turbīnē ⁊ pari
cula mortis alijs amoris ⁊ timoris
dei volat ad alta cōtemplationis ce
leſtium . Quibus coadiuta non ti
met mortem humanam quia ſe ſpe
rat ſemper melius accepturaz. ſtat
ergo in foramine petre . i. cū xpō ſe
perata a corpore in celis. reditura
tamen terminato turbine vite pſen
tis ad corpus quod reinduet imor
tale. ſigu. gen . vbi legimus quod
colūba emiſſa ab archa octauo die
reuerſa eſt cū ramo oliue vircentis .
Spūalr anima ſancta egreſſa d ar
cha . i. de vita mortali p diſolutionē
corporis eius redibit in die reſurre
ctionis vniuerſalis cū carne ſua vi
rore immortalitatis induta. Unde ſu
pra epiſtola. 36. Deſinūt inqt iſta nō
pereūt ⁊ mori pertimeſcimus ⁊ re
cuſamus. mors interimit vitam nō
eripit . Veniet inquit iterum qui in
hac luce nos reponet dies equo an
mo debet rediturus exire obſerua
orbem rerum in ſe remeantium .
Eſtas abiit ſed alter annus aduxit
hyems cecidit referent illaz ſui mē
ſes. ſole; nox obruit ſed illam dies
ſtatim abigit.

t iij

Psi videntes sic admirati sunt. cū. sunt. cū. sunt. t. a. eos. ps. homines putantes conclusisse hostem suū; et letantes de victoria. subito deuicti et delusi stupore repelētur et tremore deficiunt et ē ratio qz mutari subito ab extremo ad extremū nulla pōt esse preuissio nec adhiberi cōtra lesionē cautella. Spīaliter. Tēpore passionis xpi putauerūt iudei xpm cōglu fuisse et penitus oēs virtutes eius. extinsisse vidētes eū vt verū hominē pati et mori i cruce. Idcirco corp⁹ eius posuerūt i monumēto adhibita ad illud militū diligēdi custodia vt post tertiā diem iuenire in sepulchro corde pbarent xpm nō predictasse verū de sua resurrectione. S; cū h iudei crederēt et voce ac corde affirmarent et custodiētes sepulchru circūdassent xpm detinere putantes ipsi illusi sunt. qz dñs fortis et potēs cōfī actis portis hereis et ianiis mortu⁹ destruet⁹ exiit d se pulchro. Et descendit angelus dñi vt fulgur de celo et adeo tabescit custodes vt fierent velut mortui. Quod audientes principes iudeorū turbati sunt et repleti sunt stupore et estasi. Fig. Judi. is. vbi legimus qd iste fortis sanson adamauit mulierē meretricē que erat in Baza. et cū ingressus fuisset ad eā philistini circōdederūt domū et posuerūt custodes vt mane facto occiderent illum. Dormiuit igitur Sanson vsqz ad noctis mediū et inde consurgēs aprehendit ambas porte fores eius

postibus suis et serā impositas que in humeris suis portauit ad verticem mōtis. Spītualiter. Sanson quē angelus nasciturum nunciauit xpm denotat quem nunciauit Babel. hic igitur adamauit mulierē meretricem per quam subaudi humanam naturam de qua scriptus est. Tu autem fornicata es cum amatoribus tuis tamen reuerrere ad me dicit dominus. Intrauit igitur in Baza qui interpretatur diuidēs eum quia xps in hanc vitam descendens manens idem diuisus est in multa vt nos deo vniret quia se nascens dedit socium cōuēscens in edulum se moriens in precium se regnans dat in premium. Igitur tempore passionis dum obdormisset per mortem philistini. i. pharisei fecerunt circūdari domum idest sepulchrum manū custodiri putantes vt dictum est corāz nūm do xpm extinguere et ipsius denigrare virtutes sed post mediam noctem consurgens morsā morte et via patefacta vite ascendit in montem in quo beneplacitum est ei habitare cum sanctis suis. Et hoc fuit in die ascensionis eiusdem quando ascendens in altum captiuam duxit captiuitates. Et sic fuerunt pharisei delusi quia vnde crediderant resurrectionis virtutem illi ipsum penit⁹ virtutē approbauerūt. vnde Aug. in quodā sermōe resurrectio nis. Nā vt taceā pphetarū oracula angelorū ministeria apta sepulchri

Sacerdos

penetrabilia ipsius dominum post orationem cum discipulis loquentem. Conuerſantes Edentem thomas; quoque clauorum vulnera est digito contractatem ut hec omnia pretermittat. tamen nostram confirmat fide impietas iudeorum. Nam sufficit ad crudelitatem nobis eorum nimium cauta crudelitas. quo. n. diligenter custodierunt tumulum eo constat illius manifestius resurrexisse quo plures testium relinquere. Nam hic percurant diuina prudentia orationis dominice non solum angeli non solum discipuli. sed et testimonium perhiberent quod amplius inimici. *h9374*

Sacerdos.

Sfferentes nouum sacrificium dñs leuit. 23. Si quis seruus presentaret alicui magnopri elpienentium sordidum et imundum ipse unde sperabat premium. forte reciperet et detrimētum. Conſuevit. n. liberalis dñs bene sibi bona donatibus redonare. Spūaliter. Si minister dei. s. sacerdos qui deo offerre animas mundas fidelium ab omni sorde peccati preuentus pigritia et inertia deo animas immundas et sordibus plenas verbo et exemplo non purgabit. deo non erit acceptus nec i celum mercede accipiet. Si autem instanter laborabit moribus et doctrina ducere peccatores per penitentiam ad statum gratie liberalis princeps christus est regnum quod penitentes obtinebit. illi est feliciter impartire. *Fig. leuit. 7. ubi legimus* quod cum sacerdotibus portabat a populo sacrificium propiciationis. ipsi sacerdotes portionem sacrificij pro ipsorum vi

ta recipiebant. Et notandum quod sacrificium propiciationis erat illud. Nam cum peccauerat homo portabat aliquod animal sacerdoti secundum quod melius poterat iuxta facultates suas. Et sacerdos offerebat illud deo pro peccatis illius. ut deus illi propiciaretur veritatem retinebat si bi sacerdos portionem sacrificij. pro vita et in his assistebat totum stipendium sacerdotis. Spūaliter officium sacerdoti christi est deo reconciliare peccatores orationibus. instructionibus. exemplis. et doctrinis. et illos reddere deo renouatos et mundos per penitentiam et in his consistit eorum premium ut dictum est. Nam si ex his non accipiant coram deo stipendium et mercedem. Ieiunent se fame perire vel perituros i eternum. Nam peccatorum repropiciatio et tota sacerdotis merces et remuneratio est. vii. *Orig. sup leuit.* Si assumpseris peccatorem et menedo docedo orando instruendo aduxeris eum ad penitentiam ab erroribus correxeris a vicijs emendaueris et effeceris cum tale ut eo conuerso propicius fiat deo pro delicto propiciasse diceris. Si ergo talis fueris sacerdos et talis fuerit doctrina tua et sermo tuus. pars tibi datur eorum quos correxeris ut illorum meritum tua merces sit et illorum salus tua sit gloria coram deo. Et subdit ibidem. Intelligat sacerdotes domini. ubi est eis data portio. et in his vacent atque in his operam dent non se inanibus et superfluis actibus implicent. sed sciant se in nullo alio parte habituros apud

t iij

Sacerdos

dei. nisi i eo q offerunt p peccatis
i. quod a via mala auerterit pecca
tores. **Jo 375 B**

Mice accomoda mihi tres
panes. luc. xi. Quia cōtinue
fit cōsumptio humidi radi
calis p actionē caloris naturalis in
humano corde. Jo hō quotidiano
cibo dicitur idigere. Spūaliter qz
i aīa nostra fit cōtinua obliuio mā
datoz dei z eloquioz eius. per cecī
tatē z grauedinē carnis. Idcirco i
digenius p̄tinua refectiōe cibi spūa
lis. i. verboz sacre scripture. Quā
qō paratā debet habere sacerdos
domini. Cuius officiū est huius pa
nē esurientib⁹ dare qz ipsi p reue
lationē diuini eloquiū adeo debent
accepisse qō ipsi alijs largiant⁹. vñ
dñs. vos dixi amicos qz omniā que
didici a patre meo nota feci vobis.
Figū. Num. 6. vbi legim⁹ q naza
rei iter alia tenebant i canistro of
ferre panē z secūdū litterā orig. di
citur qō ipsi habebant canistrū san
ctū in quo tres panes oblaturi po
nebātur. Spūaliter. Per Naza
reos qui erant singulares in san
ctitate notant⁹ domini sacerdotes
qui debēt alios vita z morib⁹ exce
lere de quib⁹ scriptū est. Candidi
facti sunt Nazarei eius. zc. hi. n.
paratū canistrū cū tribus panibus
habere debēt qz sacram scripturā
cū tribus expositionib⁹. s. litterali
alegorica z morali scire debent vt
cū populus exuriens hunc postulat
panem nō dormiant in grabatopi
gricie. sed cum tēpus est ministrā.

di largiant⁹ oibus h abundāter. No
scat. n. sacerdos dñi sibi esse p̄ce
ptū frange exurienti panē tuū. Qui
si hoc neglexerit ip̄operabit⁹ ei qō
i Tren. Jeremie legitur. Petierūt
panē z nō erat qui frangeret eis.
Jo hiero. sup egeā pphetā probās
B esse officiū sacerdotū sic ait. Con
sidera iquit sacerdotū esse officium
de lege interrogatos respondere.
Si sacerdos se sciat legem dñi. Si
ignorat legē dñi. ipse se arguit esse
sacerdotem. **Jo 376 C**

Acies Aaron vestes sanctā
f in gloriā z decore; vt mihi
fungatur sacerdotio. exo.
28. Fulgēs vestibis p̄ciosis si mū
das illas cōseruat ab oibus hono
ratur z recipitur i donibus p̄nci
puz sine prohibitione. Spūaliter.
Sacerdos dei vestibis p̄ciosis ve
stiri d; morib⁹. s. z sciētia corruscā
tib⁹ quas si mundas seruet honori
ficet recipitur i atrio angeloz corā
p̄ncipe celi. Sed ide lugubri veste
idutoprobibetur igressus z expel
latur inde cōfusus. Mat. 22. Ani
ce quomō huc intrasti nō habens
vestem nuprialē. Et segē. Ligatis
manibus z pedibus prohibite. zc.
Debet ergo volens atriū dei intra
re cādida veste ornari. Figū. Exo.
28. vbi legim⁹ quod magn⁹ sacer
dos iduebatur bisso vsq; ad pedes
habebat i capite laminā auream i
pectore suo habebat rationale qō
erat ex. iz. lapidibus p̄ciosis p quat
tuor partes diffinitū. Sed pannus
sing quo habebant lapides illi erat

Sacra scriptura

Duplex ut fortior eēt. Et habebat humerale bipartitum et semel tantum in anno intrabat in sancta sanctorum ubi apparebat interdū do minus. Spūaliter. Per bissimū que dicit esse alba et candida subaudi puritatem et mūdiciā carnis quā dō polere sacerdos vsq; ad finem vite sue. Attingebat. n. h. vestis vsq; ad pedes q; castitatē semp debet ser uare alioquin videre nō posset do minū nec digne sumere sacramētū illius. vñ Aug. sup isto vbo. Mar. Beati mūdo corde sic dicit. Mū dus dñs nō nisi a mūdo corde vide ri poterit debet i fronte portare la minā auream p quā subaudi debi tam verecundiā et erubescētiā que dicitur conseruatix honestatis et pudicitie. Debet habere rationale in pectore. rē. q; scientiā sacre scri pture que cōstituit i. i. pphetis di stinctis per quattuor euāgelia. Pā nus vero substētans debet esse du plex ne frangat q; qui predicat de bet opere cōplere quod dicit. veri⁹ predicatio cōtemnatur. dō habere humerale bipartitum q; opā sacer dotum quibus suppositi humeros debet i duo diuidi. s. in contempla tiōis requiē et p̄dicationis labores. Semel tñ intrabat sancta sancto rum q; semel. s. i fine vite sue itra bit in regnū celorum idē nūq; re cessurus. vbi ille deus apparebit facie ad faciē. Et sic apparet quā magna sit dignitas sacerdotis dei si seruet a vicijis mūdū et imacu latum. vñ Cruso. dō dignitate sacer

dotali. lib. 3. Sacerdotij inquit dī gnitatē aspice agit i terra sed offi cī celestibus negocijs cōtinetur. Non enī homo nō angelus non archan gelus nō aliqua creatura nō virt⁹ sed ipse spiritus sanctus hō munus instituit atq; ad hec manētes i car ne ministerio prestatit fungi angelo rum. Sacra scriptura. A

437. Ecce vxor tua sicut vitis ha būdans. ps. Antiquitas cō suauerūt homines hēre plu res vxores licite. verū ē q; illa erat maior que plures habebat de viro suo liberos vt patet. primi. R. p. d. Eleana. Spūaliter. Licitū ē fidelū plures adiscere scientias dimidio sacra scriptura que est apud nos se cundior sit ceteris honorabilior et maior oībus. Nā principalis vxor erat eiusde; stirpis cū viro vel sal te; eiusde; populi. Sacra. n. scriptu ra est eiusdem stirpis cū fidelibus xpianis q; diuinitis inspirate cetera vero hūanitatē adinuēte. Idcirco si cū hac sponsa tā nobili progeme orta nos cōtigat humanas studere scientias. illas debem⁹ illi suppone re et apud ipsius obsequiū ordinā. Sig. leuit. vbi legim⁹ qd cum filij ysr^l accipiebāt vxores aliēgenas. tres obseruare tenebant. q; primo mulier ista mutabat vestimēta. s. o aniputabāt ei⁹ cessaree. et tertio illi aniputabant vngile. seruatis istis p̄dictiōibus poterāt illas accipere nō aliter. Spūaliter. Filij ysr^l. sunt fideles xpī et p̄cipue clerici et religiosi. horū igitur p̄cipua vxor

Sacra Scriptura

Sacra Scriptura ē. hāc. n. precipue
dñt colere z honorare. Si autē cō
tingat ipso alias studere scientias
dicūt supradictas tres cōditiones
penitus obseruare. pñonāq; debēt
illi habitū mutare. habitus. n. sciē
tiarū vt plurimū est superbia iuxta
quod ait apostolus. Sciētia inflat
debet ergo sanct⁹ deponere super
biā z elationē z sibi assimere hūi
lilitatis habitū iuxta doctrinā xpī. q
ait. discite a me qz mitis sum. z. h.
c. scdo d; capillos tondere. Capilli
vero nō sunt vera corporis substā
tia qz decisi nō dolet corpus. subau
di p capillos supfluos erozores i qui
busdā sciētis cōtētos. hos peni
tus refecare debemus cū nullate
nus sint de substātia sciētie sed de
cissi remanet sciētia viua z vera.
tertio debēt icidi vngule rapacit a
tis z auaritie qz polens sciētia non
debet istā vēdere sed gratis dona
re. Alioquin nō seruaret ritus filio
rum ysrael. i. filiorū xpī z pēcipue
perfectorū religiosorū quibus dicī
Quod gratis accepistis gratis da
te. his igitur pditionibus obserua
tis debēt fideles scientias humani
tus inuentas adipisci z illas sacre
theologie subderetamq; sponse no
biliori. S; prohdolo quāplures fa
ciunt ecōuerso qz sacra scripturā
ihonorantes trahunt i obsequium
pphetie faciūt ancillā dñam z de
domina ancillā faciūt. vñ Jso. de
sumo bo. Quid pdest igit i mun
danis pficere doctrinis z canesce
re i diuinis. Caduca seg signēta z

celestia. fastidire misteria. Lauēdi
igitur sunt tales libri z ppter anio
rē sanctarū scripturarū cuitandi quī
exterius eloquētiā verborū vigent
z interiorius vacui sapiētia manent.
Eloquia autē sacra exteri⁹ incōpta
verbis apparēt. Interius autē nimis
teriorū sapiētia fulgēt. **378 B**
Quia sapiētie salutaris po
a tabit illū. ps. In ciuitate in
qua ē aque penuria pfucue
runt putei claudi z custodiri vt ho
ra determinata glibet accipiat por
tionē. Spūaliter. Aqua denotat sa
crā scripturā de qua ante xpī aduē
tus tanta fuit penuria vt gentes ex
siti viderentur estuare. ps. Situnt
aīa mea ad deū fontē viuū. zc. Lo
hoperata erat qd ad verū sensum
s; adueniēte xpō eleuatoē sacre scri
pturē velamen z patefacta ē i aqua
vt oēs ex ista biberet habūdāter.
Figū. gen. 39. vbi legim⁹ qd erat
puteus in arā in agro cui⁹ os aper
tum erat grādū lapide. Et iuxta pu
teum tres greges accubabant. ad
quē puteū venit Jacob qui cū vidis
set veniētē Rachel cū grege suo re
mouit lapidē qui erat super os pu
tei z adaquauit gregē eius. Spūali
ter. Sacra scriptura ppter sui alti
tudinē cōparatur puteo. vnde Ber.
de ipsa loquens ait. pute⁹ altus est
z vnde hauriā nō ē mihi. Erat. n.
puteus iste in Arā qui interpretatur
regio excelsa quā sacra scriptura
erat alta pp occultationē sacramē
torū. Jpa erat tumēs z grauida xpō
z sup os putei grādū lapis opiens

Sacra scriptura

aquā q̄ textus literalis operiēs mi-
steria. Erat iuxta puteum tres gre-
ges q̄ tres mundi nationes hebrai-
ca. s. greca et latina. venit Jacob
ad puteū q̄m x̄ps carnē assumpsit
seruiente rachele cū grege suo. Ja-
cob discoperit puteū. Nō. q̄d Ra-
chel vxor fuit Jacob. Per rachelē
subandi ecclesiā qua adueniente cū
populo suo velamē sacre scripture
eleuati ē. et x̄pi mysteria manifesta-
ta sunt et fidelū populi aperte que
latebant intueri possunt pertinētia
ad salutē. Nam ibi reficiuntur mor-
bonestate ibi intuemur celestis vi-
te bonitatē vel dignitatē. Ibi pa-
uemus et erui supplicij acerbitate;
greg. onie. 6. sup. Ezech. Scriptura
sacra ostendit naturam suā in hedi-
ficatione morum. ostendit altitudi-
nem in promissione premiorū. ostē-
dit horribilem aspectū terroribus
suppliciorū. Recta enī est in prece-
ptis. alta in promissis. terribilis in
minis.

Ex 379
On bibem⁹ aquā de puteis
n̄ tuis. Num. 20. Magna ē
nequitia illoꝝ qui fontes vt
puteos communes pegrinis inficiūt
vel deturpant q̄ sitientes dum il-
lic p̄gunt putātes refociliari aqua;
nō inueniunt. Spūaliter sacra scri-
ptura est puteus et fons vnus d̄ pa-
radisso descendens qui cois ē oib⁹
volentibus ex ea bibere. Nā sic or-
dinata ē a deo vt oib⁹ gratis de-
f. Isā. Dēs sitiētes venite ad aquas
Et dñs ait discipulis loquēs de sa-
cra scriptura. Quod gratis accepi

stis gratis date. Pessimi igitur fue-
runt pharisei et scribe inficientes
aquā istā. s. sacra scriptura; et phi-
bentes sensus eius spirituales ab
infidelib⁹ hauriri. Sig. gen. vbi le-
gimus q̄d philistei repleuerant pu-
teos terra quos foderant filij ha-
braā. Etcū Isaac fili⁹ habrae vel-
let eos fodere vt iterū emanaret
aqua murmurabant philistei dicē-
tes contra Isaac aquā illorū esse.
Isaac autē visa illoꝝ malitia locus
illū appellauit dilatationē eo q̄d
tunc dilatasset dñs sup. terrā. Spi-
ritualiter. Pueri habrae fuerunt p̄-
phetes facti qui ex p̄cepto ipsius ha-
brae. i. d̄ scripserūt multos libros
ex quibus scaturiebat aqua vite. s.
doctrina et p̄phetia hūane salutis.
Sed pessimi pharisei hos puteos
repleuerunt terra. i. terrena cupidi-
tate quādo subuertebāt diuinā m̄ā
data in terrēna auaritia; vt patet
de inhonoratione parentū put eis
dominus impropere i euāgelio. vo-
lebat igitur ysaac puteos istos fo-
dere et terram inde proycere quan-
do x̄ps aduēntum suū salutiferum
volebat ostēdere i sacra scriptura
ptentum et gentes terrena creden-
do despicerēt. et celestia appeterēt
et ista obtinerēt. Sed murmurabāt
pharisei di. Nostra ē aqua. Nobis
inquit p̄ moysi lex data ē. Et no-
bis fuerūt p̄phete. Nos sumus ha-
brae filij et cetera talia. nec p̄mitte-
bant huius puteos fodi et inde pro-
dici veritatis doctrinā. Quod x̄ps
vidēs locū illū appellauit iniquita-

Sacra Scriptura

tescum dicebat. Ve vobis scribe
 z pharisei qui accepistis clauē sa-
 pientie nec ipsi introistis nec alios
 introhīre permisistis. Tunc ysaac
 alios fodit puteos i quibus p alios
 meatus reduxit aquā primorū; pa-
 rentū quādo xps euangelium pdu-
 xit in quo exposuit atq; ostendit ve-
 teris testamenti scripturā z nomē
 huius putei est latitudo qz per euan-
 gelium xpi fides dilatata ē super
 terrā. Tanta enim fuit euangelice
 doctrine suauitas atq; dulcedo z
 tā magnā gustantibus bonitatis co-
 piā tribuit vt oēs ab ea inueniatur
 reffici magni z parui iusti z pecca-
 tores. vñ Briso. sup illo. venite ad
 nuptias quoniā parata sunt oīa sic
 dicit loquens de sacra scriptura.
 Ignorās inquit qd discat cōtinuax
 quid teneat laborās quid sperat pu-
 silanimis mediocri iusticie cibos q
 z si pingue nō faciūt tamē mori ani-
 mā nō permittunt. Qui autē magni
 animi ē inuenit spirituales escas q
 ducunt eum quippe ad angelorum
 naturam. Qui non est a dyabolo
 vulneratus inuenit per penitentie
 medicinā salutem.

D 386

U in spiritu in dominica
 f die z audiui post me voce;
 magnam. Apocalip. p.

Dominica dies dicitur ista que se-
 quitur immediate post sabbatum
 z pro tanto dicitur dominica quia
 quasi dies domini eo quod domin⁹
 in illa fecit resurgendo nostre glo-
 rificationis opus. In hac igitur

dici terminantur opera sabbati.
 z a iudeis sabbatizantibus exclusa
 est sacrarum scripturarum vera
 expositio. Figura Exo. vbi Maria
 datum est filiis ysaac modica die
 z vsq; ad seriam. In die sab-
 bati nil penitus eis datum est. Spi-
 ritualiter. Per manna omnem sa-
 porē continens suauitatis sacra-
 rum scripturarum intellectum con-
 tinentem omnes spirituales dulce-
 dines hunc enim est fidelibus obser-
 uantibus diem resurrectionis do-
 minice vsq; in finem mundi vsq;
 ad istam sextam in qua xps vene-
 rit mundum iudicare z nihilomin⁹
 exclusus atq; remotus est a perfi-
 dis iudeis sabbatizantibus z in um-
 bra tantum morantibus seu figura
 z aduertentibus ad dulcorem hu-
 ius suauissimi cibi qui sua pinguedi-
 ne omne desiderium z omne appe-
 titum reficit. hiero. super Episto-
 ad Eph. Dignissimus inquit sermo
 diuinus est omnes habet in se diui-
 tias. quicquid volueris ex sermone
 diuino nascitur. Sicut tradunt Ju-
 dei quoniam māna quādo comede-
 bant secundum voluntatem vni⁹
 cui⁹q; sic sapiebat in ore. Et nihil
 omin⁹ qz iudei spūale māna se-
 cre scripture. i. spirituale sensum
 abhominati sunt sicut abhomi-
 nantur māna illud datum celis di.
 Nauseata a nostra super cibo isto
 leuissimo. Sic deo iuste iudicante
 vero sacre scripture sensus sunt pri-
 uati z iste datus est fidelibus prout
 dñs prouiderat di. Auferetur a no-

bis
 hic
 bur
 ra ch
 am
 vnde
 para
 quid
 pōm
 ritis
 malici
 17
 8
 spaciū
 da sunt
 gar ad te
 tuare. 17
 nullam
 debet ad
 ad termin
 dat. vbi
 labor cū
 terdum
 Nos oēs
 per spaciū
 bendam
 ms. 8
 cignitū
 intellectu
 minus op
 cedere ne
 pām ē. 17
 ligetis. 8
 curaban
 aglicor
 petro. 8
 mus me
 qualiter

Sacra scriptura

bis regnum dei z dabitur alijs z
hic subaudisacra scripturā per v
bum dei intelligi qz sacra scriptu
ra est via ducens ad primā verita
tem z ducens ad vltimā felicitate;
vnde Casio. sup. ps. In sacra scri
ptura quicqd docetur veritas. q
quid precipitur bonitas. quicqd
promittitur felicitas. Nā deus ve
ritas est sine falacia. bonitas sine
malicia. elicitas sine misia. E
m 381 **I**c currite vt comprehenda
tis. Nō. qd duobus anen
tibus ad vnu terminum per
spacium aliqualis vie duo observa
da sunt. primo vt cursu cōtinuo per
gata ad terminū qui vult brauiū ob
tinere. Nā modica mora iterpolata
multum remaneret retro. secūdo
debet advertere dū appropinquit
ad terminū vt in geminatiōe acce
dat. vbi ē brauiū alioquin posset z
labor eius cassus esse melius est in
terdum ingeniū q̄ ius. Spūaliter
Nos oēs fideles in stadio currim⁹
per spaciū vite presentis vt cōpre
hendamus brauiū eterne beatitudi
nis. S; notādū qd currimus dupli
cigressu. s. fide z intellectu. z licet p
intellectum acius curramus nihilo
minus oportet in hō cursu fidem p
cedere necessario intellectu. vñ scri
ptum ē. Nisi credideritis non intel
ligetis. Fig. Jo. Petr⁹ z Johānes
currebant ad monumentū. Jo. vō
agilior z promptior acurrit citius
petro. Et tam legimus. Petrus pri
mus monumentum intrasse. Spū
tualiter. Per monumentum domi

num notat sacra scriptura. Orig.
super euangelium Jo. om. i. Mo-
numentis; inquit xpi est diuina scri-
ptura diuinitatis atq; humanitatis
eius diuina miseria de prestatore
littere quasi quedam munimē petra
per Petrum vero fides notat. vñ
idem Orig. ibidem comparans gra-
tiā visionis datam Johāni fidei pe-
tri ait. Tu talis ac tanta donata ē
gratia. sicut Johāni. Et subdit for-
talis quis, dicet sumo vertici aploz
dico petro qui dño interrogati quē
se eē estimaret respōdit. Tu es xp̄s
filius dei viui. S; nō temere vt opi-
nor quis dixerit plus iltypo fidei z
actionis q̄scientie z contemplatio-
nis petrum talia dixisse. Per leonē
vero notatur scientia seu efficacia
intellectus. vnde Orig. ibide; . Jo.
autem contemplationis atq; scien-
tie typum mittatur. Ipse si quidem
recubebat supra pectus domini qd
est contemplationis sacramenti m.
Igitur currunt ambo sicut fides
z scientia ad intellectum sacre scri-
pture. Et licet scientia z intelle-
ctus acuties sit ad intelligendum
acutior non valet prius fide intra-
re. vnde idem Orig. ibidē. Johan-
nes cūrit citius Petro. Acutius
namq; atq; velocius intima diui-
norum apiaz penetrat secreta vir-
tus contemplationis penitus puri-
ficare quam actionis ad hec puri-
ficande. Verumtamen Primo
intrat Petrus in monumentum.
Deinde Petrus Johannes ac se-
cundo currunt ambo intrant.

Satisfactio

petrus si quidem fidei est symbolū
Johānes. significat intellectū. ac p
h qm scriptū ē. Nisi credideritis n
intelligetis necessario pcedit fides i
monimentū sacre scripture deinde
intrat intellectus cui p fidē prepara
tur aditus. *78 362*

Satisfactio.

A

Inite puilos venire ad me
S i q s puilos pueros cū an
bulare incipiunt pzo velet
ultra corz debile facultatē ad ambu
landū cogere cos penit? pcepitar et
z forte ita lederet vt ad iter nunq
apti essent. Spūalr si q s vellet pec
catores i primordio persionis corz
quādo. s. de peccato nuper p penitē
tiam se ad grām transulerunt exa
sperare ad nimia onera penitentie
vtputa ad nimia ieiunia ad graues
satisfactiōis actus velut infantes z
ifirmi deficerent. Et forte talis eēt
eorū casus versus peccatum quod
de penitentie amplius non cura
rent. Ideo multum requiritur Con
fessoris discretio vt satisfactoriam
penitentiam sic mitte penitentibus
ac discrete imponant vt nequaquā
inducant ad precipitū penitentes
qui nuper ad xpī misericordiam re
uertuntur. Signu. gen. 33. vbi legi
mus quod Jacob redibat de meso
potamia. Unde fugerat afflictiones
z deceptiones labam z duxerat li
beros z armenta z familiam suā;
secum versus terram nativitatē
sue cui occurrit Esau frater suus z
dixit illi. pergamus simul eroqz so

cus itineristū. Et respōdit Jacob
Tu precedas z ego sequar te z ve
niam prout nouero posse paruulos
meos. Nam si plus in ambulando
fecit paruulos tenellos z oues se
tas laborare quam possint morien
tur cuncti vna die greges. Spiri
tualiter. Jacob qui interpretatur
subplamator denotat confessorē
discretum qui paruulos. s. peccato
res purgandos sibi cōmissos cona
tur educere de manu dyaboli z de
mundi huius temptationibus ver
susterzani nativitatē sue. i. versus
celum propter quod nos deus erca
uit z redemit. Lupit enim nos per
viam penitentie reducere ad xpī.
sed euz dilectione hominum z vi
cium suplantatione. Esau vero
qui interpretatur aceruus lapidum
denotat indiscretum confessorē
qui onera graua simul vult impo
nere penitentibus teneritudinem
penitentium minime attendens euz
ad hec fetentes sint z graues ad
ambulandū in via dei propter lon
gam in peccato moram contraxe
runt. peribunt per peccati rea
diūm. prudentius ergo atqz discre
tius reducantur leniter qz asperē ne
percant coneti greges. s. confessio
nis z contritionis zc. Unde Cri
stostomus super Mat. Si. n. fascem
super humeros adolescentis quem
non batulare posueris necesse ha
bet vt aut fascem probiciat aut sub
pondere confringatur. Sic z hō
mini cui graue penitentie pondus
imponis penitentie necesse ē autem

Satisfactio

penitentia rebiat aut suscipiens
dum sufferre non potest scandaliza
tus amplius peccet. *78 383 B*

Venite ad me omnes qui labo
ratis. *110.* quod qui exiit
mare in quo passus est tem
pestatem etiam cum peruenit ad litus
vester quasi mouer in motu solito pro
ut mouebatur in mari vel nauis una
esset in tuto vadens periculosa iti
nera rupium sine iuuamine persone
adherentes sibi. Nam in passu peri
culoso posset cadere. Ideo tutius
ineos per viam planam ducere li
cet longiorem quam per asperam. Spi
ritualiter peccatores nuper ad peni
tentiam de peccato exeuntes compa
rantur his qui nauigio de procellis
tempestatis maris peruenierunt ad
litus. *110.* debet incontinenter ad
ci ad altas rupes et asperas per im
positionem maxime abstinentie et au
steritatis ne precipitentur sed du
cedi sunt per vias planas quousque
fantasmata motuum maris euane
runt. *1.* quousque de cordibus eorum
totaliter evanescent delectatio quas
habuerunt in prauis actionibus.
Figura *Ero.* ubi legitur quod cum
pharaon dimisisset filios israel de
egyptio exire plagatus non dixit
eos moyses per viam terre philisteo
rum que vicina erat. et hoc quia ti
mebat ne forte peniteret populum
si vidisset aduersum se bella consur
gere et reuerterentur in egyptum.
Spiritualiter per moyses. subaudi co
fessorem discretum. qui populum exeun
tem de egypto pharaone plagato

subaudi peccatores ad penitentiam
redeuntes percusso dyabolo plagis
contritionis et confessionis. Non
ergo discretus confessor peccatores
immediate confessos ducere de
bet ad alta certamina penitentiae
paulatim expedit per desertum peni
tentie reficiendo manna verbi dei
ducere debet de mansione in man
sionem. *i.* de virtute in virtutem
quousque solidati in gratia fortiores
effecti sint ut hostes agredientes
vincere possint et terram promissio
nis. *i.* celestem patriam superando
vicia valeant obtinere. Nam cum in
cipiunt appropinquare terre promissio
nis per contemplationem tunc illa
inebriati dulcedine fortius dimicant
vide *gre. 23.* moxalium supradicta
ba tractas ait. Ex egypto itaque filii
israel exeuntes ex vicio bello sub
trahuntur quia dereliquentibus se
culum quedam tranquillitas prius ostē
ditur ne nimia sua teneritudine aut
incoactio turbati atque terziti rede
ant ad illud quod euaserunt prius. Igitur
sua iustitiam sentiunt. securi prius
pacis quiete nutriuntur. post cogni
tam vero dulcedinem tanto iam to
lerabilius temptationum certamina su
stinet quanto altius cognouerunt quod
antent. *78 384*

Edde quod debes. Lex pre
cipit ut per quod homo offendit per
torquet. vnde scriptum est. dante per
dente. Spiritus autem hominis de suo modo erigit
lex diuina ut deo satisfaciatur per illa quae
deum peccauit homo namque propter ex duo
bus. *s.* ex spiritu et corde. id est dupliciter peccant

Satisfactio

contra deū. s. aut spiritualiter aut
corporaliter l3 sepe ⁊ vt plurimum
vtrq; modosimul peccat⁹. d3 igit
eē duplex satisfactio. s. spū ⁊ corde
Satisfactio spūs est oratio. Satisfac
tio cordis est Jeiniū ⁊ cordis ma
ceratio. Et hoc modo bñ satisfacit q
deliquit cū h se dō sunt. Figu. leui.
vbi legimus quod acceptū sacrifi
cium fiebat de aniāli ruminante ⁊
scindēte vngulā ⁊ nō dāliquo alio
Spūali. Tūc aīa ruminat cū homo
peccata sua recordādo dolore vt si
bi dimittatur orat. Tūc vero bene
vngulā scindit. cū corpus suū bene
p macerationē domat ⁊ tūc fit sa
crificium deo acceptū de corde cō
tricto ⁊ corpore macerato quod ip
se deus nō despiciat. Nā tunc tot⁹ hō
deo deuot⁹ redditur cum spūs da
tur orationi ⁊ corpus bone opatio
ni nec vnum sine reliquo valet. Nō
enim sufficit cor orare deum si mē
bra exteriora offendant deū. Utra
q; redenda ⁊ satisfacienda est deo
s. cordialis deuotio ⁊ corporal op
atio si pfectam volumus indulgen
tiam consequi. vñ Lasciodor⁹ super
ps. Psalmodia. i. oratio est summi
ma virtus armonie. p quam ira dī
suspenditur quādo vox cognoscitur
op: buse cōsonare. Nam si herbe res
discrepabili sibi varietate sortiant
nequāq; pfit efficere temperatam can
tilenam nec ad aures domini venit
quod se nutria varietate confundit

D 78 385

¶ Ffer mihi obsecro bucellā
panis. 3. R. Sed; sinia;

sapientis. Qui aufert ab egeno pa
nem quasi qui effundit sanguinē. E
nō. q. tempore famis qcquid homo
diuitiarum atq; magnarum facul
tatum posset habere totū daret pro
modica refectione. Sic enī legimus
Esau fecisse cū a venatione veniret
esuriens primogeniturā vendidit
pro scutella lenticularū. Spūaliter
qui negat xpo satisfactionem dum
pōt quasi qui effundit sanguinē ei⁹.
⁊ pccipue dum xps i vita presenti
esurit ⁊ sitit nřam salutē. Et nūo
modo nequā ē. qui sibi satisfacere
negat quod petit cū solum bucellā
i. modicū quid respectu eius quod
abstulimus petat. Nā si ei negam⁹
modicū quod a nobis h exigit p su
os confessores in actu satisfactiois
ipse demū psonaliter veniet ⁊ a no
bis psonaliter repetet totū debitū;
nequaquā sufficiet quod habemus.
Figu. i. R. 25. vbi legimus quod
cū dō cū pueris suis esset in deser
to misit nūcios suos ad Nabal cu
ius pecora condebantur vt illi indi
genti ⁊ egenti subueniret de cibo.
Et reducebant illi ad memoriā pue
ri quos miserat dō dicentes. Ecce
magister nř existēs in deserto gre
gem tuū; non tetigit pastores tuos
Non offendit oīa tua bona seruauit
deprecamur te vt sibi de modica re
prouidens. S; negat illis quicquā
dare Nabal ⁊ deridēte dō atq; il
li inproperante exilium eius. nūcia
uerunt pueri hec omnia dō qui ira
tis arreptis armis cū multitudi
ne grādi armatorū ibat ad extirpandū

Spiritus sanctus

Nabal i p̄ia substantia z familia vt
nō remaneret de cunctis que posside
bat nūgens ad parietē. s; Abigail
vxoꝝ Nabal placuit iram eius oc
currens ei. cū cibarijs z dōarijs in
via. Et ita factū est vt mortuo Na
bal dō acciperet Abigail in vxorē.
Sp̄ialr p̄ dō subaudi xpm q̄ deside
rabilis est secūdu; suā misericordiā
sed terribilis secundū suā iusti
ciam. per Nabal cuius pastores z
peccora atq; armenta dauid non le
dit s; seruat notatur peccatoꝝ quē
diu xps expectat illesū corporali
bus membris z integrū exteriorib;
bonis hīc igitur pueros suos mit
tit quando predicatorēs verbi dei
dicentes audit vt agat de peccatis
penitentiam z fructus faciat satis
factionis deum tantū substinēde
iniuriā modica satisfactione conten
tum placando. Sed recusat miser
peccatoꝝ corporali appetitu p̄uētiū
quod inquit debeo dare meis pue
ris z laboratoribus meis dabo dō
hoc est dicere. Quod dare debeo
voluptatibus meis. z sensibus cor
dibus dabo xpo. Et sic miser ingra
tus beneficiorū dei. existens iritat
diuinā patientiam. Et tunc cōsur
git xps nūntius armis iusticie vt ex
terminet peccatoꝝ misericordiam.
Sed tunc debet sponsa. i. anima ra
tionali p̄ueniēti consilio surgere z
velut totius domus domia asinum
i. corpus honorare numeribus pe
nitēcie ieiunij. s. z lachrymarū z ce
terozum operū satisfactionis z cū
his occurrere dauid in via. i. i hac

vita ante mortis extermīnū z tunc
xps placatur. Et mortuo peccatoꝝ
corporaliter assumit sibi animā in
sponsam. z reddit sibi p̄o medico
multum. Ideo h̄ debemus modica;
xpi adimplere petitionem vt in fu
turo accipiamus tam grādia. Aug.
sermōe. 25. d̄ verbis domini. Dicit
tibi xps. Da mihi ex eo quod dedi
tibi de meo quero. Da z reddo tibi
habuisti me largitoꝝ; fac me debi
toꝝem. habeam te feneratorē.
Temporalia mihi das eterna tibi
restituam. Te ipsum tibi reddā quā
do te mihi reddidero. *ps 386*

Spiritus sanctus.

¶ *L*unius egrediebatur d̄ loco
voluptatis ad irrigandum
paradisum gen. 2. Nota q̄
fluuius dicit̄ eo quod fluat semper
Et ex aquis fluuius dicitur aqua
viva quia fluuius semper tantū re
cipit quā emanat z expandit. Aqua
namq; fluuialis propter motū con
tinuū sana est ad bibendum z pi
sces quos producit sunt optimi. Spi
ritualr per aquā hui⁹ fluuialem spi
ritus sancti gratia denotat qui semp
de sinu patris z filij procedēs semp
infunditur cordibus fidelis san
toꝝum. Doctrina eius sana ē z recta
z pisces quos p̄ducit. i. merita que
inducit optima sunt quia eterne re
tributionis digna. Sicut. apo. 22.
vbi beatus Jo. sibi faretur fuisse
offensum fluuiū aque viue splendi
dū tanq̄ christum procedentem d̄
sede dei z agni in medio platee ei⁹
z ex vtraq; parte fluuius lignum

v

Spiritus sanctus

vite afferēs fructus. 12. Spūaliter
 fluvius iste denotat spiritū sanctum
 qui suo splendore viā pandit eterne
 vite que prius erat ignota. ps. No
 tas mihi fecisti vias vite zc. h. n. p
 cedit a sede dī p̄is pariter z agni
 quia spiritus sanctus a patre filio
 q; procedit. Descendit. 11. z fluit in
 medio platee eius. q; per sanctam
 ecclesiam catholicam decurrit in
 canalibus sanctorum doctorum; ha
 bet h flumen duo. latera z in vtro
 q; est lignum vite. q; spū sanctus
 duas habet vitas. s. contemplati
 uam z actiua. z in vtraq; est spū
 tialis resectio animarum z eterna
 retributio. Et h lignum vite produ
 cit. 12. fructum q; x. precepta perti
 nentia. ex superhabundantia ad cō
 templatiuā tñ. Igitur iste fluvius
 sua cōfeditate omnia implet. sua
 velocitate omnia subito mutat. sua
 claritate omnia mūdāt z clarificat
 Jaco leopapa in ser. de spiritus san
 cto. O quam velox inquit est sermo
 sapientie z vbi dominus magister
 est. cito discitur quod docetur. Nō
 est adhibita increpatio ad audiēdū
 non p̄suetudo ad vsum nō tempus
 ad studiū. sed spirante vbi voluit
 spiritu veritatis prop̄ie singulari;
 gētū voces p̄fecte sūt ecclesie ora
 tiones. Ab hac igitur die ymbres
 carismatū flumina benedictionum.
 Omne desertū z vniuersa; arida;
 rigauerunt. **h 317**

B Veri mei mecu sunt in cubi
 p li. luc. xi. Dum princeps ma
 gnus dormit habens inimi

cos z familia dormit. non est in tu
 to nisi custodes vigilēs habeat. Jō
 cōsueverunt tēpore dormitionis tā
 diurne q; nocturne aliqui ad hoc
 ordinati custodire inuncti atrium
 dñi. Spūaliter cōsciētia sancti dñi
 esse lectus z cubile sancti spiritus
 ibi. n. libenter quiescit. sed quia p̄i
 ceptis inferni z omnium malorum
 actor spiritus sancto inimicatur z
 querit illum extinguere in nobis
 ipse spiritus sanctus vigilēs virtutes
 h; circueuntes atrium istud ne dy
 bolus appropinquet. Figu. Lan. 3.
 legimus lectum Salomonis ambi
 riam. 70. fortissimus ex ysrael. tenen
 tibus gladium z doctis ad bella
 ppter timores nocturnos. Spūalr
 Per Salomon qui interpretatur pa
 cificans mentes subaudi spiritum
 sanctum qui paraclitus nuncupat
 h est consolator orphanorū. Lectus
 eius vt dictum est. Est p̄sciētia san
 cti in qua qui dum quiescit. 70. vir
 tutes infrascripte p̄tra nocturnos
 timores. i. contra p̄cipes tenebra
 rum armate vigilant. hec sunt p̄i
 ma z principaliora. 7. dona spiritus
 sancti que alia secum trahunt. z. s.
 precepta. duo cōsilia. 8. Beatitudi
 nes. 7. misericordie opera. 12. Arti
 culi fidei. 7. vicij cōtraria. vt sūt
 hūilitas. caritas. liberalitas. solict
 tudo. sobrietas. paciētia z castitas.
 Quatuor v̄tutes cardinales z tres
 theologice. has. n. fortissimas virtu
 tes gladiatas z munitas amor spū
 tus sancti secum ducit ad custodiam
 sui lectuli. Igitur anima talis p̄ci

Superbia

plisponsa secura in amoris ample
ribus potest quiescere. quia neq;
mors. neq; vita. neq; aliqua muni
di molestia. illam poterit ab huius
amore seperare tam forti. unde pe
trus Ra. in sermone. Nil durum
nil amarum. nil graue computat
amor verus q; ferrum que vlcera
que pena que mores amorem pre
ualer seperare perfectus. Amor in
penetralis est lorica. respuit iacula
gladium excutit. periculis insultat
mortem irridet. Si igitur amor est
vincit omnia. *Fig 388* L

Rudus nō comedetis ex eo
c Exo. 12. Nō. stomacho mul
tum esse sensuum cibum
aptum natum decoqui crudum co
mestum. Nullum enim facit nutri
mentum. sed indigestum transiens
corpus disponit ad ydropisim. Spi
ritualiter. Quicquid boni operis
operantur quicquid loquuntur quic
quid adiscimus cum nobis operan
di atq; loquendi et discendi facultas
celitus donetur et descendit a patre
luminum. Si ista non attribuiamus
diuino amor et secundum caritatē
dei et proximi quasi illa decoquen
tes velut indigesta nil nobis pro
sunt. sed animam exponunt ad ela
tionem inflationis et superbie. Quō
bene apostolus dicebat. Si tradi
dero corpus meum ita vt ardeam
et. Si linguis hominū loquar et an
gelorum et. caritatem autem non
habui. nihil sum. Figura. Exo. De mā
na celitus misso filiis ysaac in de
serto. quod vt dicit magister si po

nebatur ad solem eminebat et nū
remanebat. positum vero ad ignem
optimum erat et continens omnes
sapores. Spiritualiter. Per manna
celitus datum notantur bona que
agimus ex dono spiritus sancti. Ille
est enim omnium bonorum distri
butor. que bona apostolus nume
rat dicens. Alij datur per spiritum
sermo sapientie. Alij fides in eodē
spiritu. et. Igitur si nihil habemus
quod non accepimus debemus illa
reciproca caritate igni scilicet attri
buere. et tunc erunt sapida et nutri
tina opera nostra. Si ergo ad solē
inane lucis hominibus intuentia
posuerimus nobis inaniter tribue
do. nullum prestabunt nutrimentū
anime sed potius detrimentum. Vn
de Ber. in quodam sermo. sicut ci
bus indigestus corpus corrumpit et
flatum et ydropicum reddit. si autē
digestus fuerit nutrit. Sic omnis
virtus in stomacho anime indigesta
vbi fuerit igne caritatis decocta
generat malos humores. Mali in
quit humores sunt mali mores.

Superbia. *Fig 389* A

Isperit cineres in torren
tecedron. 4. R. 22. Nota.
quod cineres eleuati a ven
to iuxta aquam cessante vento de
scendunt ad locum inferiorem et p
fundiorē quam prior locus unde
eleuati sunt foret quia cadentes su
per aquam profundum petunt. Spi
ritualiter. Cinis siue puluis eleuatus
a vento conturbat aerem et oculos
ledit et bene denotat pauperes ela

v ij

Superbia.

tos quos fortuna eleuat ad aliquam
dignitatē seu honoris statum. Tūc
enim ambitionem et superbiā quas
delecta paupertas opiebat patefe-
cit fortuna et dilatauit. que tāto gra-
uior et abhominabilior esse dī quā
oībus videtur abusiōr. qz vnde de
buit humiliari supbis. Jō omnes
actus et gestus illius oībus ferent.
Fig. exo. Moy. prohibecit cineres v-
sus celum et facta est plaga vesice
et vulnerū ita vt nullomodo feto-
r tolerabilis esset. Spūaliter. Cine-
res phiciuntur versus celū qm̄ ela-
tus pauper pmo uetur ad alta. Tūc
statim idē sequit̄ plaga vesice. i. in-
flationis et tumoris superbie oībus
īportabilis. Na; si superbia odibi-
lis ē etiā in diuitib⁹. quāto magna
ē horrenda in paupib⁹. Ber. sup-
missus est. Uideas inquit plerosq;
de ignobili nobiles. de pauperib⁹
diuites subito factos itumescere.
pristine obliuisci humilitatis gen⁹
quoq; suū erubescere. et infirmos
dedignari parentes. S; vere quā-
to superius eleuantur per timore;
tāto ducuntur ad profundum diui-
na exigente iusticia. vñ greg. li. 7.
moza. Omnis supbia eo ipso ī ymo
iacet quo in alto se errigit et inde
magis supposita cūctis sit. vnde cū
etis appetit supesse. *hij 390* B
Fxit inscipiē i corde suo nō
ē deus. ps. Dicit qd balēa
que ferē tā grandis piscis
q si ī pre pigui ferro feriat nō sentit
vulnus. sed vulnerata ī macra par-
te. mox vulnus sentit et dolet. Etia

homo fertur de aliquibus pinguis
sumis porcis. Spūaliter. Supbis q
ī magnitudine oēs magnos supera-
re cupit et qui in putredine clario-
nis iacet vt porcus correctionē dei
atq; increpationē sacre scripture
nō timet in parte pinguī. i. in prospe-
ritatibus et delicijs positi. Na; pi-
guedo prosperorū nō sinit ipsum ia-
culum minutus scripture percipere.
Neq; q̄ putat vltorē deum esse ma-
lorum. Sed cū in aduersa de pspe-
ris cadit cognoscit et sentit vulnus
et tūc querit medellam. Fig. Exo.
Cum moyses diceret pharaoni. ex
parte dei vt dimitteret pplm̄ ysr̄
vt iret ad sacrificandum dño deo
suo in deserto. respōdit. Quis ē de⁹
vester vt audiā illum. Deū vestrū
nescio et populum non dinittas. S;
plagatus multipliciter dixit moyse
peccauī corā dño deo vestro. verū
tamen rogare vt mihi indulgeat.
Spūaliter. Per pharaonē affligen-
tem populum dñi subaudi supbes
tyrannos affligentes pauperes et
humiles xpi atq; illos contra iura
verantes. Illis enim nihil prodest
predicatio nec predicationis exorta-
tio vt non molestant pauperes hūi-
les qui sunt xpi populus et oues pa-
scue eius. Superbia. n. taliū non
sinit pauperes suspirare nec respi-
rare sub iugo. Sed interdū in par-
te macra percussī quando siliect
aduersa gustantes diuinoq; plaga
ti iudicio tunc sentiunt dira vulne-
ra. tunc clāmant et vociferantur.
tunc querunt medellam a deo. ps.

Superbia

Lum occideret eos querebant euz.
Sed interdum querunt misericor
diam et non inveniunt nec meren
tur eorum acta crudelia exaudiri
quia iudiciuz sine misericordia fiet
his qui noluerunt facere misericor
diam. Sed nondum aliquos esse tā
dure ceruicis quod etiam in macra
perculsi etiam se insensibilescribēt
Tanta est eorum inueterata super
bia et in eorum cordibus radicata
quod nullatenus queunt humiliari
et se coram creatore suo culpabiles
agnoscere. Isti velud penitus insa
nabiles sunt. Aug. in sermo. 4. do
minice aduentus. Peccatus inquit
quod obduratum est non dolet. pu
trifacium vulnus quod non dolet
non pro sano habendum est. sed p
morte putandum est. Quando ali
quid pungitur et dolet aut sanum ē
aut est in illo aliqua spes sanitatis.
Quando autem pungitur caleatur
et non dolet. pro mortuo est haben
dum aut de corpore prohibendum
h Aug. *ps 341* **L**

Idi impiū superexaltatū et.
ps. Nulla est perfectior me
dicina illa que morbo cōtra
riatur. qz per illam morbus repri
mitur. Nam si egrotus estuat ex ca
lore. datur ei frigida medicina. Si
autem frigidus conquassatur morbo
illi calido subuenitur remedio. Itē
contraria contrariis et vulgo dici
cōsuevit curantur. Spūaliter. Nul
lusque bonū potest adhiberi mor
bo superbie vt est humiliatio. Nul
lum potest dari elato iudiciū a

deo condignum. quale est ipsam ad
yma de sublimi eicere. Ibi enim
torquetur propria nequicia. Sic. n.
fecit de primo superbo angelo vt
illius confunderet arrogantia. At
enim. Ascendā in celum si per astra
celi et. Et sequitur. Quomodo ceci
disti lucifer q mane oriebaris. et.
Fig. Dan. Ubi legimus quod iste
magnus Nabuchodonosor rex babi
lonis in spiritu superbie elatus
dixit. Nōne ista est babilen quā be
dificauit mihi in robore regni et in
gloria decoris mei. Et h erat sermo
in ore eius et vox de celo predixit ei
electionem regni. et eiectus est a ci
uibz regni illi. Et dicit magister
q mutata est mens eius. et fugit de
regno et cū feris facta est habitatio
eius. fenū comedebat vt bēta. cre
uere ungule eius et capilli eius. Et
sic mutatus et quasi fera effectus
sic stetit. per. 7. tempora. Spiritua
liter. Per hunc regem babilonie
subaudi dyabolum qui rex confu
sionis nuncupatur eo quod dicitur
rex superbie. Ipse enim regnat su
per omnes filios superbie. Dixit
enim. Nōne est ista babilen ma
gna. et. Ac si viceret. Nōne ego
ex natura decoris mei possum re
gnare vt deus. Ascendam inquit
in celum super astra celi et penā
sedem meam ad aquilonem et assi
mulabor altissimo. Sed actum est
elocaretur et a ciuibz celi expul
sus et sepultus in infernum. Co
medit fenum quia conatur sedu
cere sanctos viros a mundi.

v iij

Temptatio

h. 392

vinoreros. unde Job. 4. Cū
dixisset Job de dyabolo loqueretur
ait. Ecce behemoth. quā feci tecum
fenum comedit quasi bos. Creue-
runt capilli eius. Nō. capillos d. su-
perfluo nasci nec esse substantia intri-
seca corporis. Subaudi ergo dya-
bolum sine peccato a deo esse peditū
sed ex superbia sua atq; nequitia
peccasse. Et in tantum creuerunt
huius capilli. i. peccata ut totam
eius cohoperiant ymo potius exclu-
dant pulchritudinem. Creuerunt
ungule. et facta est fera crudelis p
inuidiā inducens in orbe terrarum
mortem et animas sanctorum cona-
tur predari et rapere. Et cum feris
est habitatio eius qz omnes fere
pessime. i. omnia principalia vicia
suā caput. s. superbiam sequuntur
Job. 4. Omnes bestie agri ludunt
ibi greg. 31. mora. Septem vicia ca-
pitula de superbia virulenta radi-
ce pferuntur. Stabit p. 7. tēpora.
Nō. qz septenario numero reuolu-
tur omne tēpus. Cōprehendit. n. 7.
singulos dies tēporis. Subaudi er-
go p. 7. tempora et ermitatem in
qua ipse dyabolus in sua dura sup-
bie ceruice obstinatus remanebit
qz nescit humiliari. sed eius supbia
semper crescit. unde vgo. lib. p. de
enima. Superbia i. celo nata est. s.
velut inimicior qua via inde cecidit
illuc postea redire non poterit.
Ad ipsius ergo interitū tēdunt sup-
bi hoīes imitantes ipsius arrogan-
tiā. Jō i. ps. dī vos sicut vniū de
pīcipibus cadetis.

Temptatio.

A

Discordita est in terra pe-
a dica eius. Job. 18. Longe
plus cauendū est ab oculis
insidijs qz ab agresibus hostium
manifestis. Cū. n. quis insidiatur ho-
mini oculte ipsius inuenit iprouisum
ideo ad ledendū magis aptū. Sed
cū palam agreditur reperit ipsam
ad defensione paratū. Sed adhuc
sup. B. maius est periculum quando
hostis amicitia; simulat et amicus
putatur. Spūaliter dyabolus cona-
tur omnes fideles sua temptatione
occidere. Verum tamen quia p xpm
viribus prostratis non potest aper-
te vincere nisi volentem. ideo non
semper ut leo inuadit aperte. sed ut
plurimū insidiatur ut draco et trās
figurat se ut bonus videatur ut fa-
cilius decipiat. Figura. 3. R. 14. vbi
legimus quod Jeroboam dixit vxori
sue. Muta habitū ut non cogno-
scaris. et vade in sylo ad achia pro-
phetā dñi. que fecit. S; propheta
vxorē Jeroboam diuinitus ispirat
cognouit et ait. Quare te aliā simu-
las. vade et dic Jeroboam. Dicit do-
minus. Ego delebo de domo tua
Jeroboam vsq; ad mingentem ad
parietem et clausum et nouissimū.
Et sic exponens magister id est vs-
q; ad vltima de quibus non est mē-
tio delebo. Spirituāliter Jero-
boam interpretatur diuīso popu-
li et bene denotat dyabolum. qui
semper studet populū dei a deo et
uidere. et proximum a proximo suo
per odium et leuicem. B. est enim

Temptatio

officium eius. H igitur sciens vxorē
propriā . s. temptationem pprio ha
bitu ab eo missam sanctos viros
non latere facit eam alio ornatu
vestire vt . s. aperta culpa simulata
sanctitate vestita ornare vt facilius
possit decipere vade igitur in Silo
ad achiam Silo interpretatur trās
lata. Achias vero fraternitas do
mini . et bene per h notatur xpi mi
les qui translatus ē peccato ad gra
tiam spiritali fraternitate comuni
tus est xpo. Etia dicitur quod erat
propheta quod interpretatur vidēs
iustus . n. et deoservare cupiens sine
culpa debet semper vigilare sobri⁹
ne ipsum decipiat vxor Jeroboam
si dyabolica temptatio ficta sancti
tate vestita. gre. i moralib⁹ hostis
inquit nostri malitia tanta arte se
parat vt plerūq; mentis oculo cul
pas virtutes fingat vt inde quisq;
expectet premia . vnde eterna di
gnus est inuenire tormenta . Sed
respondit Achias. Quare simulaste
esse alteram. vxorē Jeroboam. Ac
si dicat. Cognosco te. non decipies
me. vade retro. Revertere ad virū
tuum Jeroboam. s. dyabolum et se
cum habita quia apud me de perti
nentibus ad ipsum non remanebit
vilissima res aliqua quamcumq; mi
nima que totaliter non deleatur
eo quod dicit dominus ac precepit.
Et sic dyabolus cōfusus et prostra
tus de campo fugit et arma tempta
tionis deponens nequit virum san
ctum amplius talibus impugnare.
Unde orige. super libro yesu naue

puto inquit q; sancti quisq; repugnā
tes aduersus temptatores spiritus
et eos superantes atq; vnumquēq;
eorum vincentes inminuant exerci
tum demonū et velut equos pluri
mos corū interimant. verbigratia
vt his qui caste pudiceq; viuendo
fornicationis spiritum superauit.
Nam ultra illum spiritum qui ab
isto sancto victus est iterum alium
virum impugnare. *h 393 B*

*sedite a gentibus terre et
ab vxoribus alienigenis. 2.*

Esdre. 9. Cum gentibus di
uersorum morū et dogmatum. non
debet homo longam contrahere
moram quia est illi plusquā mors.
Nam eque posset quis cūferis habi
tare. Ideo si quādo oportet mercha
tores transire habeant interpretes
ne decipiantur. et habito quod vo
lunt recedunt et moram aliam non
contrahunt. nec in aliquo modo cū
talibus trahē. esset. Spūali⁹ gen
tes ducesq; morū a xpi fidelibus
sunt temptationes et suggestiones de
monū. habent enim mores contrari
os et dogma contrarium a mori
bus et a dogmate christiano. Quia
tamē oportet nos p huius gētes trā
sire quia non est possibile ad celum
ire nisi transeūdo per temptationū
certamina nullatenus debemus p
aliquam cordis cōplacentiam cum
illis morari nec eas nobis vinculo
matrimoniali p cōsensum pūgere.
Et cū nos omnino oportet per eas
transire. diuinos sermōe nobiscum.
tamquā interprete qualis sit tem
p

v iij

Temptatio

ptationemur ut cognoscamus
resistendi modum et transcamus.
Figura. Exo. 24. precepit dominus
moysi dicens. Cum veneritis ad ter-
ram promissionis quam ego dabo
vobis non recipietis pro filiis ve-
stris uxores gentium illarum re-
gionum. nec dabitur filias vestras
eis. nec aliquam amicitiam contra-
habetis cum illis. sed delebitis magnos
et paruos. Alias erunt vobis cla-
ui in oculis et lancee in spatulis.
Spiritualiter. Percepit dominus
ut non componamus amicitiam cum
demonibus recipiendo temptatio-
nes suas uxores sensibus nostris
verbigratia. cum enim dyabolus va-
na oculis subministrat ex eo quod
oculi videant sine concupiscentie
consensu non contrahitur matrimo-
nium. Et sic est de alijs sensibus.
Si autem cor consentit et retinet
quod oculus aspexit. iam ligatum
est vinculo amplexus iam consu-
matum est matrimonium: si per abu-
sionem matrimonium dici potest iam
mercatum est eam in corde suo ait
saluator. Igitur nisi occidamus et
deleamus prauas temptationes et
magnas volentes terras promissio-
nis intrare crescent et erunt vobis
clavi in oculis et lancee in spatulis.
Breg. i. morali. Si temptationi in
corde nascens festine non resistitur.
eadem qua nutritur hora roboratur.
Foris in operibus vix vincit
preuilet quia ipsam intus membro
rum dominam merem captiuam te-
net. h. Breg.

18 394 c

Non habitabit in medio do-
mus mee. ps. Solentes perso-
ne non sinit habitare in do-
mibus earum atque in vicis meretri-
ces et infames personas ne liberi
et familia conuinentur ab illis.
Spiritualiter. Fideles christi sunt per-
sone electe patris petri ideo vos estis
genus electus. etc. Non ergo debet
nobiscum habitare suggestiones et
temptationes demonum ne virtu-
tes anime et corporales sensus in-
quinentur. Fig. in gen. et in Exo. et
in multis alijs libris in quibus legi-
tur filios israel habitasse sine gen-
tibus ut patet in egypto. in terra gesez
et in deserto in tabernaculis et in
terra promissionis. Et cum sic ha-
bitabant deus semper erat cum il-
lis. Quando vero commisti sunt iter
gentes et didicerunt opera eorum. deo
elatus est ab eis et captiui ducti sunt
ab hostibus eorum. Spiritualiter. Per
populum israel. subaudi populum
christianum deum fide videntem. Non
igitur in medio eorum. id est in cordibus
eorum que domus dicuntur debent
habitare temptationes et demonum
suggestiones. Quamdiu. id est sine illis
per cordis discursus habitamus. sem-
per deus nobiscum est. sed cum per con-
sensum miscemur illis deus indigna-
tus recedit a nobis. et nos dicunt
demonum in captiuitate peccati. Et
non. quod licitum erat gentes per terras
iudeorum transire sed non morari. phi-
bita. id est erat eorum ad invicem conuersa-
tio. Sic non est omnino contra nos

Temptatio

sentire tēptationes ⁊ cogitationes
puerfas s; cū illis per longā morā;
⁊ cōsensu; miseri. greg. 27. mora.
ad iudeā tñs p Jere. dicit. Quous
q; morabuntur vite cogitatioēs no
rie. neq; n. reprehēdit cur veniūt
sed cur morantur. In bonis. n. cor
dibus cogitationes illicite veniūt.
s; tñ morari phibentur q; recti qui
q; ne captiuā dā domū cōscientie p
beant. Ab ipsa cordis hūani arte
hostes fugāt qui ⁊ sine repētis su
gestionib; vsq; ad primū vestibū
luz subrept. ad cōsensum tamē iam
nō ptingit. h. greg. *h. 395* D

In accedēs ad seruitutē dei
ad temptationem prepara
animam tuam. Solent tyrā
ni vsq; ad mortem retinere domi
nūm. ⁊ quāto amplius vident apro
pinquare populum libertati tanto
amplius vexant eos. Ideo longe
melius est pro libertate obtinenda
honorifice mori. q; sub tyrānica ser
uitute contumeliose viuere vt dicit
tulius de questionibus. Spūaliter
dyabolus est tyrannus crudelissi
mus cuius cupida tyrānides nunq;
potest repleri. vnde gre. in omelia
Inustum est seruire dyabolo qui
nullo placatur obsequio. Quāto er
go cognoscat ad libertatem populū
accedere tanto amplius ei parat in
fidias ⁊ nūc oīmodo se iunat quāuis
proditorio nō pēcs vsq; ad morte;
Simulat. n. iter dū se victū ⁊ cū vi
det hostem se putare secū subito il
lum inuadit. Exemplum h abemus
de pharaone qui postquā licentia

uerat populum de egypto inuasit
delusum iuxta mare rubrū ⁊ vbi
populus se iam putabat sine per e
gitione p̄sistere. Sic dyabolus di
mittit hominē exire peccatū quē se
in illo videt retinere non posse. Et
nihilominus cum tempus prospicit
inuadendi. denuo illum reagredit
vnde Beda sup luc. lib. p. Sepe in
quit antiquis hostis postq; menti
nostre tēptationum certamine influ
xerit ab ipso suo certamine ad tem
pus recedit. non vt illate malitie fi
nē prebeat. sed vt corda que per ge
tē secuta rediderit repente i edies
facilius inopinatus irrumpat. ⁊ er
go homo semper esse paratus nec
de quiete qualicūq; considerare
s; quāto se proficere nouerit in vir
tute tāto se patiorē ad certamen di
sponat. Sig. habetur in quattuor li
bris in quibus aperte s; p; de filiis
ysrael. qui nō solum habuerunt in
exitu egypti pharaonem post eos.
sed ab alijs multa bella passi sunt
etiam cū in terra promissionis fue
rūt. Jebuseus molestant eos. Spi
ritualiter. Filij ysrael sunt xpi fide
les quos non solum in exitu peccati
dyabolus vexat. sed etiam in via
penitentie multum molestat. etiam
in statu gratie ab inquietudine nu
sericordie cessat. vnde petrus ra.
in quadā episto. Mūdus p̄tra sucs
deserto res fortius pugnat. Et egre
dientes vite secularis illecebras
gratius congressis expectat. Nam
⁊ in exitu ysrael d egypto pharaō
vehementius exardebat ⁊ sathanas

egredies ab homine que ab infan-
tia tenuerat ipsum i egressu grau-
describit. Communis cursus vite pre-
sentis ē tēptationibus aprehendi.
Nam ad virtutis exercitiū Ieroso-
linitis relictus ē iebuseus. ⁊ aplo
spūs sathane datus est. ne reuela-
tionibus extolatur.

Christus *fig 396* A

Itis ē ad ignoscēdū. Inter
alia que pīcipis clemētiam
manifestauit est ipsa pietas
seu indulgentia que quidē maior ⁊
minor dicitur secūdū q maior vel
minor nuncupatur. Offensa. Nulla
aut pōt maior a subdito offensa cō-
mitti q̄ que in pīcipis maiestatem
cōmittitur. Iō pīnceps ignoscens
offendentis se. clementissimus repu-
tatur. Spūaliter. xps ē pīnceps ⁊
dominus omnium ⁊ ipse est plenus
clementia ⁊ pietate quia non solū
parat delinquentibus i extraneos
s; offendentibus propriam maiesta-
tem. nec solū parcere illis nouit s;
illos continue querit saluos facere.
Fig. i. R. 26. vbi legimus quod cū
Saul exercitū magnū cōgregasset
cōtra dauid vt illū caperet ⁊ occi-
deret in deserto. ipse dauid elā de
nocte i gressus ē tētorū saulis siml
cū abisay pīquo suo. Et dormiēte
Saul dixit abisay. Fodiā eum vno
ictu ⁊ non indigebit. scdo respōdit
dauid. Nequaquā morietur nisi de-
scendens in prelio intereat. xps. n.
domini est. Sed accipe cyphum ⁊
hastā eius. Quod ⁊ factum est. Et
cum recessisset inde cū sypho ⁊ ha-

sta clamauit dauid a longe. Abner
Abner ⁊ narrauit qd secerāt. Qd
cū saul audiret cōtrictus ait. pecca-
ui nequaquā vltra tibi malefaciā;
eo quod pīciosa fuerit anima mea
in oculis tuis. Apparct. n. q stulte
egerim ⁊ ignorauerim multa. Spi-
ritualiter per dauid subaudi xpm
p Saul peccatorē. Cōgregat. n. pec-
cator exercitum cōtra xpm quādo
multiplicat peccatū super peccatū.
Seditrat xps tentoriū eius simul
cū Abisay qui interpretatur rugit
eius. ⁊ bene denotat iusticiā eius.
que rugiens super peccatorē para-
ta est perfodere vno ictu animam
simul cū corpore vt amplius nō re-
sistat. Sed prohibet xps. di. Nequa-
quā morietur. xps. n. domini ē. i.
redemptus xpi. sanguine. Nolo in-
quit mortem peccatoris. sed vt ma-
gis conuertatur ⁊ viuat. Nequaquā
peribit nisi in morte peccatū suū
ipsum interimat. Sed accipe sibi
astam ⁊ syphū id est sanitatem cor-
poris ⁊ mundi facultatem quib;
impugnat me vt percipiat quia ip-
sum occidere potui. Quo facto xps
illum vocat intrinsecus ad consciē-
tiam. Et tunc ad se reuersus pecca-
tor cognoscit suū peccatum ⁊ con-
fiteatur illud. Cognoscit enim quod
pīciosa fuerit in conspectu ipsius
anima eius id est magno pīcio san-
guinis xpi redempta ⁊ dicit non
peccabo amplius. patet ergo quā;
magna sit multitudo diuine clemē-
tie qui quasi de faucibus inferni
sua benignitate suos liberat pecca-

tores et persecutores. Unde Aug. in soliloquio. Cum iam me obsorbuerat iste draco. et tu ab ore eius extraxisti me. Cum peccavi et ipse paratus fuit deglutire sed tu domine defendisti me. Cum contra te inique agebam. cum tua mandata fugiebam stabat paratus ipse ut raperet me ad infernum. Sed tu domine prohibebas. Ego te domine offendebam sed tu me defendebas. Ego te non timebam sed tu me custodiebas. A te recedebam et inimico meo me exhibebam. et tu ipse me tangere deteruebas. Multoties de faucibus leonis. et ex ore dyaboli eripisti me. Appropinquavi usque ad portas mortis. et ne ipsa me caperet tu fecisti domine deus meus. hec et alia beneficia mihi exhibuisti sed ego eram cecus et non cognovi deum nec illuminasti me. h. Augu.

B. 397

Ue sursum sunt sapientes non que super terram. Col. 3. Querens aliquam rem sibi necessariam debet observare locum ubi putat rem istam esse. Et debet observare inquirendo modum per quem illam possit invenire alioquin est labor inquantis cam quia res ipsa extra proprium locum non inveniretur. Si quis quereretur aues in mari et pisces in terra nullatenus inveniret. Et oportet scire modum querendi. scilicet per vestigium rei. Nam si quereretur fomes ut homo nullam aliam habendo de sorte noticiam nunquam posset inveniri nisi casu. oportet

tet enim habere similitudinem rei querende propter quam ipsa res cognosci potest. Spualiter si volumus querere christum et ipsum invenire. hec servanda sunt. debemus. n. signa servare quibus cognoscitur christus. et si signa sunt. ymago et similitudo que in nobis est. scilicet in anima. Nam si christum solum quereremus ut hominem et ipse sit deus et homo. non possemus ipsum invenire. vestigium ergo ad ipsum inveniendum finis quod est deus est ymago eius quam in nobis habemus et secundum quam nos creavit ut deus sed postmodum ut deus homo. Non ergo queramus ipsum ut est homo tantum quia sic non reperitur sed queramus ut est homo et deus et sic inveniemus. Querierunt enim iudei ut hominem tantum ignorantes signa deitatis. Ideo ipsum ignoraverunt et ipse eos ignoravit. Sic. n. dicit propheta. signa inquit nostram non vidimus. et sequitur. Et nos non cognoscet amplius. Ideo christus dicebat illis. Queritis me non ut deum suple. et sequitur. Et in peccato vestro moriemini cecitatis. scilicet signa. n. divinitatis habentes sua a prophetis non cognoverunt. i. noluerunt cognoscere quia illos illorum malitia excecavit. dederat enim ysaia. illis signum dei. Cum venerit deus ad salvandum nos tunc aperientur oculi cecorum. aures surdorum patebunt. Sicut sicut cernis claudus et aperta erit lingua mutorum. h. igitur signa videntes non cognoverunt quia oculos habebant et non videbant.

Debet etiam queri in loco ubi habi-
tat. s. in celestibus ac spiritualibus
non autem in mundanis et carnali-
bus. Nam si in mundi delitijs que-
ratur labor ubi perditur. Querendus
est enim per signa spiritualia
non sensibilia. Et querendus est in
celis vel in celestibus non autem in
mundanis alioquin inueniri non po-
terit. *Figura. 4. R. ubi legimus. 50. viros*
quesuisse beliam super montes
et coles per. 3. dies nec valuerunt
inuenire. Assumptus enim fuerat in
curru igneo et translatus in paradi-
sum. Spūaliter per beliam subaudi
saluatorem nostrum xpm. p. 50.
viros subaudi. s. corporales sensus
quinquies. x. efficitur. 50. decimus
enim numerus completus ē. Quin-
que enim sensus corporis humani p-
ficiuntur et cōplentur a mania. per
montes et vales subaudi mundum
istum quia quosdam eleuat in subli-
me et quosdam vsq; ad yma depri-
mit et quos hodie fortuna eleuat.
cras deicit ad miseriam. Si ergo in
mundo via sensuum queras xpm.
nunquā ipm inuenies quia neq; per
signa queris neq; locum obseruas.
Et transierūt. 3. dies vite presentis
s. Adoleſcentia Iuuentus. et ſene-
ctus et postea moriens in peccato
tuo xpo non inuenio. Non ergo euz
queras in mundo et carne. Aug. in
Soliloquo. Eravi inquit ſicut ovis
que perit querens te exterius. Cir-
cū vicos et plateas huius mūdi.
Disiunxios meos omnes ſensus
exteriores vt quererent te. ſed non

inuenierunt. et oculi cleant. Si non
coloratus est. per nos non intrat.
nasus dicit. Si non redolet per me
non intrabit. Et deducit ubi Aug. d.
omnibus sensibus. Et in eodem in-
terrogauit inquit terram si erat de-
us meus. Et dixit mihi. Non sum. In-
terrogauit mare et abissos et reptilia
et omnia que in eis sunt. Et respon-
derunt mihi. Non sumus deus tuus.
Interrogauit moles mundi. Dic mihi
si tu es deus meus annō. Et respon-
dit voce forti. Non sum inquit ego
sed per ipsum sum ego. Quem que-
ris in ipse fecit te et me quere su-
per me et te. *h. 398*

¶ Irit enim in corde tuo obli-
tus est deus. ps. Prudēs pri-
nceps seu dux ſemp conatur
dum oportet ipm contra hostes cer-
tare qualiter ſalua gēte ſua valeat
inimicos proſtrare. Ideo inſidijs
pauis ſtudet hoſtes percutere vt i-
uadens improbiſos magis feriat ſal-
uis ſuis. Unde vegetius de re mili-
tari libro tertio capi. 9. Boni inquit
duces non aperto prelio in quo eſt
cōmune periculum ſed ex occulto
ſp atendant. vt. ſ. integris ſuis quē
poſſunt hoſtes interimant. Nā pau-
tiores numero ſuperuacientes et in-
ſidias facientes ſub bonis ducibus
deportauerunt ſepe victoriam. fa-
ciende ergo ſunt inſidie et precipue
quando hoſtis munus cauet de ſuis
vīribus atq; nullitibus nullam cō-
ſidit. Spūalr ante xpi aduentū dya-
bolus putabat deum oblitum eſſe
miſereri. et de propria potētia confi-

des existimabat propt̃r parentum
lapsu[m] super humanu[m] genus ius
habere perpetuū sed xꝑꝰ cum pau-
cis inermibus apostolis veniens po-
sitis insidijs prostermit illum taliter
vt amplius non resurgat. ⁊ sine le-
sione omnes suos suauit. Fig. exo.
p multa capitula vbi legimus quod
cū tractaret exitu[m] de egypto yꝑꝰ
pharaonū mīraturatur. ⁊ turba-
tus asserbat se deum yꝑꝰ nullate-
nus cognoscere ⁊ se nequaquā popu-
lum dimisurū. Et nihilominus vide-
bat signa ⁊ prodigia que faciebat
moyses in egypto ⁊ qꝫ magi ipsius de-
fecerant coram moyse in tertio si-
gno. Et his visis ignorabat diuinā
virtutē esse in moyse. Sed vt insci-
piens persequutus est moysen ⁊ po-
pulum per mare rubrum ignorans
quod deus ibi posuisset insidias vt
tamen exercitus eius qꝫ ipse mergerē-
tur in profundum. Factum est igit̃
vt eo ⁊ omni milita eius consum-
ptis ⁊ mortuis moy. ⁊ omnes popu-
li eius incolumes sunt reperi. Spi-
ritualiter per pharaonem subaudi
dyabolum qui humanu[m] populu[m]
in tenebris detinebat captiuu[m]. Ve-
nit igitur verus moy. assumptus
de aquis. quia venit xꝑꝰ ab omni
peccati labe alienus. Dum igitur in-
cepisset tractare ⁊ predicare i[n] mū-
do penitentiam vt omnes a peccati
egyptō liberaret turbat̃ cepit quā-
plurimum admirari ⁊ intra se q̃rere
quis nā esset iste qui suam vellet de-
primere potestatem. videbat. n. xꝑꝰ
signa ⁊ prodigia facere. sanare isur-

mos. suscitare mortuos. ⁊ magos su-
os. i. satellites i[n] spectu eius dñcere
ac clamare. yesu xꝑꝰ fili dñi vñ cur
venisti ante tꝑꝰ torquere nos sꝫ ce-
cus iste factus tota die insciens in
sua auda malitia conabat̃ que pꝑꝫ
se videbat argumēta soluerē. Qd̃
pulehre Aug. deducit̃ quādā ome.
sup illo Mat. dicit̃ ē yesus i[n] deser-
tū sic dicit. Lū ingit inimicus dei fi-
liū tāta mirabilia facientē videret
voluebat secū vt arbitror atqꝫ ad-
mirās dicebat. Quis ē iste qꝫ me ne-
sciēte hūc ingressus ē mūdū. Noui.
quidē qꝫ de semina natus sed nescio
vnde pꝑꝫ est. Atat ecce mater
sꝫ patrē inuestigare non possum. par-
tū video sed non agnosco nascentē.
⁊ qꝫ stupori meo acrescit in con-
ficta lege parienti etiā edito filio
mater resultat vt virgo. Cum iacet
in cunabulis parvulus suffundit la-
chrymis vultu[m] similem qꝫ esse mor-
taliū vagitibus prodit. Et cū nihil
ei de infantia desit nulla tñ est illi
velut infantis corruptio. Quid hoc
miraculum video qꝫ audire nequeo.
Audio que sustinere non possum.
vt homo natus honoretur vt deus.
A seculis hoc mihi nunqꝫ contigit
vt quisqꝫ nasceretur homo ⁊ quicqꝫ
humani viciij nō haberet. Que hec
tāta noua potensqꝫ generatio inter
peccatores ⁊ impios natus mortali-
ē matre pꝑꝫ purgator etiam
pctis nascentibus ⁊ ipse mihi celo
pꝑꝫ appet. Quid pꝫ. Nihil i[n] co-
re pio quod ne delictū. puto cum in-
igno nico vele regnat̃ ne forte de?

fit iste q̄ nullū p̄rmaulare p̄cūm
vel delictū. Sed si deus eēt subdit
dyabolus. quomodo idignitatē sui
ptus feminei sustineret quomō eēt
vilib⁹ paucisq; p̄tentus. Quis cre
dere posset infantie vagitū eē i dño
cui nō eēt audiēti ridiculū donū fe
mineo lacte nutriri. h̄ Aug. Igitur
iste pharao auiditate nocēdice⁹ sa
ctus vt dictū est cepit ip̄m persequi
vsq; ad mare rubrū. i. vsq; ad effu
sionē sui sanguinis z mortē. z dum
putauit capere captus ē. Et dñi cre
dit purz hōiem inuenire incidit i sal
utōrē quia diuinitas sub humāta
tate latebat quā iste inspiciēs nesci
uit cognoscere que tñ apte opabat
i xp̄os; prostratus cognouit. Un̄ illi
hanc cecitatē ip̄operat cetera crea
ture put sanctus cfrem monach⁹
deducit i sermōe quodā de xp̄i trās
figuratiōe. vbi xp̄m deū z hominē
pbat. di. Si nō erat deus. Gabriel
quē dñm vocat. Et si nō erat homo
Maria quē in ventre portabat. Si
nō erat de⁹. helisabet quē salutabat
Si nō erat homo. i. presepe q̄s iace
bat. Si nō erat deus. magi quē ado
rabāt. Si non erat hō. Ioseph quē
circūcidebat. Si nō erat deus. colū
ba quē p̄tentat. Si nō erat homo.
Iohānes quem baptizabat. Si nō
erat deus. p̄cā q̄s relaxabat. Si nō
erat homo. i. deserto q̄s esuriebat.
Si nō erat deus. mare z venti cū
obediabāt. Si nō erat homo. i. mari
q̄s dormiebat. Si nō erat de⁹. mor
tuos quīs suscitabat. Si nō erat ho
mo. cibos quīs sumiebat. Si nō erat

deus. latrones q̄s regnum donabat.
Si nō erat homo. i. cruce q̄s pende
bat. Si nō erat de⁹. sol lucē pp quē
deponebat. Si nō erat homo. i. sepul
chro q̄s iacebat. Si nō erat de⁹. ter
tia die q̄s resurgebat. Si non erat
hō. thomas quē palpabat. h̄ Efrez
Patet igit quod xp̄s fuit. de⁹ z ho
mo. De⁹ ex substantia p̄ris ante secu
la. genit⁹ oīa iplēs oīa pplēs equal
per oīa patri z in vna ex ip̄so. z cū
ip̄so sempiternus essentia. Naturā i
se suscepit humanā z creator ac do
minus oīum dignatus est vnus eē
mortalū electa sibi matre quā sece
rat que salua integritate virginea
corporee esset ministra sbe vt huma
ni seminis cessante p̄tagio nouo ho
mini z puritas eēt z veritas. Unde
qui verus est deus. idem verus est
homo dominus noster iesus xp̄s
qui cū patre z spiritu scō vnuit z re
gnat de⁹ p̄ infinita seculorū secula.

A M E N.

Explicit liber bible figurarū. Im
pressus. Mediolani p Magi
strū Aldericū scinzenze
ler. Anno salutis
dñice. 1494.

Die. 6. se
ptem
bris.

ut.
nde
que
epul
ter
erat
fres
abo
seu
equat
a cu
muri
de do
us ce
m fce
quid
buna
uo bo
Unde
us eff
s xps
t re
cella.

u. 3m
egi

